

**TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE,
ÖĞRENCİLERİN ANA DİLLERİ VE MENSUP OLDUKLARI DİL
AİLELERİNİN TÜRKÇE YAZMA BECERİSİNE ETKİSİ**

PINAR ŞİMŞEK

DOKTORA TEZİ

TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

NİSAN, 2017

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 9 (Dokuz.) ay sonra fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : PINAR

Soyadı : ŞİMŞEK

Bölümü : TÜRKÇE EĞİTİMİ

İmza :

Teslim tarihi : 21.04.2017

TEZİN

Türkçe Adı : Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde, Öğrencilerin Ana Dilleri ve Mensup Oldukları Dil Ailelerinin Türkçe Yazma Becerisine Etkisi

İngilizce Adı : In Teaching Turkish As A Foreign Language, The Mother Tongues Of The Students And Their Language Families To The Effect Turkish Writing Skill

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğim ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Pınar ŞİMŞEK

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Pınar ŞİMŞEK tarafından hazırlanan “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde, Öğrencilerin Ana Dilleri ve Mensup Oldukları Dil Ailelerinin Türkçe Yazma Becerisine Etkisi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı’nda Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Asiye DUMAN

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Başkan: Prof. Dr. Gıyasettin AYTAŞ

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Üye: Doç. Dr. İhsan KALENDEROĞLU

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Üye: Prof. Dr. Celal DEMİR

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Afyon Kocatepe Üniversitesi

Üye: Doç. Dr. Mahir KALFA

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Hacettepe Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 21.04.2017

Bu tezin Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı’nda Doktora tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Ülkü ESER ÜNALDI

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEŞEKKÜR

Tezimi hazırlama sürecimde beni akademik olarak yönlendiren, desteğini esirgemeyen, danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Asiye DUMAN'a; tez çalışmamda yanımda olan ve akademik süreçte bugünlere gelmemdeki emeğini ve desteğini asla unutamayacağım Prof. Dr. Celal DEMİR'e; geçmişten bugüne öğrencisi olmaktan gurur duyduğum ve örnek aldığım Prof. Dr. Gıyasettin AYTAŞ'a, katkıları ve destekleri için Doç. Dr. İhsan KALENDEROĞLU ve değerli jüri üyelerine teşekkürü bir borç bilirim. Tezim için gerekli verileri temin ettiğim Gazi TÖMER'de desteklerini ve tavsiyelerini esirgemeyen Doç. Dr. Nezir TEMUR ve Doç. Dr. Mustafa KURT'a teşekkür ederim. Yardımlaşma ve iş birliğinde bulunduğum, tez verilerini elde ettiğim dönemde görevde olan Gazi TÖMER yazma dersi sınav komisyonuna ve yazma dersine giren tüm öğretim elemanlarına da ayrıca teşekkür ediyorum. Tez çalışma sürecimin her anında yanımda olup motivasyonumu yüksek tutmam için desteğini esirgemeyen aileme en derin şükranlarımı sunarım.

**TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE,
ÖĞRENCİLERİN ANA DİLLERİ VE MENSUP OLDUKLARI DİL
AİLELERİNİN TÜRKÇE YAZMA BECERİSİNE ETKİSİ**

Doktora Tezi

**PINAR ŞİMŞEK
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
NİSAN, 2017**

ÖZ

Öncelikle tezin konusu doğrultusunda; dil aileleri, sınıflandırmaları-özellikleri, ana diller, “Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi” ve YDTÖ’de yazma becerisi ile ilgili kaynak taraması yapılmıştır. Akademik çalışmalar incelenmiş ve teorik çerçeve oluşturulmuştur. Çalışmanın amacı doğrultusunda, Gazi TÖMER’de yabancı öğrencilerin Türkçe öğrenme programlarında, 2014-2015 ve 2015-2016 dönemlerinde, tez sahibi olarak araştırmacının kendisi iki ayrı grubun “Yazma” derslerini vermiştir. Ayrıca 2014-2015 dönemlerinde araştırmacı; kendi yazma dersi verdiği gruba ek olarak, diğer grupların derslerini Okutmanları ile istişare halinde takip etmiş, öğretim süreçlerini gözlemlemiş ve sınav hazırlama süreçlerine dâhil olmuştur. 2014-2015 döneminde, farklı ana diller ve dil ailelerinden yabancı öğrencilerin yazma becerisi derslerindeki bütün kurlara ait toplam 1020 sınav evrakı, TÖMER yönetiminden izin alınarak önce “İçerik inceleme” yöntemiyle sonra belirlenen altı ölçüt doğrultusunda incelenmiştir. Sınav evrakları verilerinin değerlendirme sonuçlarıyla birlikte, her bir öğrencinin tespit edilen ana dili, kök ve yapı bakımından dil ailesi, SPSS programına girilmiş, analizleri yapılarak, analiz sonuçlarına göre oluşturulan tablolar yorumlanmıştır. Sonuç ve tartışmalar bölümünde, analiz ve inceleme sonuçlarına göre genel değerlendirme, yorum ve öneriler bulunmaktadır. Araştırmacının; yazma derslerine öğretici olarak kendisinin de katılması, diğer grupların yazma derslerini takip etmesi, sınav süreçlerinde etkin olması ve örneklemi oluşturan deneklerin, çok fazla farklı ana dil ile dil ailesine mensup olması çalışmanın geçerliğini ve güvenilirliğini

yükseltmiştir. Yapılan bütün bu çalışmaların amacı, “Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimine” ve özellikle YDTÖ’de yazma becerisinin gelişimine katkıda bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler : Dil aileleri, ana diller, yazma becerisi
Sayfa Adedi : 314
Danışman : Yrd. Doç. Dr. Asiye DUMAN

**IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE, THE
MOTHER TONGUES OF THE STUDENTS AND THEIR LANGUAGE
FAMILIES TO THE EFFECT TURKISH WRITING SKILL**

(Ph. D Thesis)

**PINAR ŞİMŞEK
GAZİ UNIVERSITY
EDUCATION SCIENCES
APRIL, 2017**

ABSTRACT

At the outset, according to the subject of the thesis; literature scanning was made about languages families, features and clasifications, mother tongues, teaching Turkish for foreigners and writing skills in the teaching of Turkish as a foreign language. The academic works has been examined and a theoretical framework has been established. In the direction of purpose of study At Gazi University TOMER, in the Turkish learning programs of foreign students, in the period between 2014 and 2015 and between 2015 and 2016, as the author of the thesis, the researcher himself gave two different groups "Writing" lessons. In addition to given by the researcher a writing lesson, in consultation with lecturers of other courses groups, courses of other groups were followed, instructional processes were observed and it was included in the exam preparation process. In the periods 2014-2015, with the permission of the TÖMER administration, for all courses a total of 1020 exam papers in "Writing Skills Courses" of foreign students belonging to different native languages and different language families were first examined by the "Content review" method and then examined in the direction of the six criteria. Along with the evaluation results of the exam documents, each student's identified native language and language family in terms of root and structure, entered into the SPSS program and analyzed and the tables created according to the analysis results were interpreted. In the

conclusions and discussions senction, according to analysis and examination results, there are general evaluation, comments and suggestions. That the researcher as a tutor were enter writting lessons, followed the writing lessons of other groups,were being active in the examination process and sample forming subjects that they were have different native languages and languages family have increased the validity and reliability of the study. The aim of all these studies is to contribute in the YDTÖ and especially to the development of writing skills in "Teaching Turkish as a Foreign Language".

Key Words : Language families, mother tongues, writing skill
Page Numbers : 314
Advisor : Assistant Professor Dr. Asiye DUMAN

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZ	v
ABSTRACT	vii
TABLolar LİSTESİ.....	xviii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xxii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xxv
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ.....	1
Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi.....	1
Problem Durumu.....	4
Araştırmanın Amacı	5
Araştırmanın Önemi	6
Varsayımlar	7
Sınırlılıklar	7
Tanımlar.....	8
İlgili Araştırmalar	8
BÖLÜM 2.....	10

YÖNTEM.....	10
Araştırmanın Modeli.....	10
Evren ve Örneklem	11
Ölçme Araçları	11
Ölçüm Geçerliği ve Güvenirliği	12
Verilerin Toplanması	13
Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	13
BÖLÜM 3.....	15
KURAMSAL ÇERÇEVE	15
“Yabancı Dil Öğretimi” Gerekliliğine Genel Bir Bakış.....	15
Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi.....	16
YDTÖ’de Hedef Kitlenin Özellikleri: Ana Dil ve Dil Ailesi Bağlamı.....	18
Genel Olarak Dil Becerileri.....	19
Yazma Becerisi	20
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi	24
Yazma Eğitiminin Aşamaları	25
Yazma Eğitiminde kullanılan Yöntem ve Teknikler	26
Dil Aileleri	28
Dillerin Sınıflandırılması	28
Köken Bakımından Diller	29
Yapı Bakımından Diller	38
Dil Ailelerinin Konuşulma Oranları ve Konuşulma Alanları.....	40
Dil Ailelerinin Genel Özellikleri.....	41
Köken Bakımından Dil Ailelerinin Genel Özellikleri	41
<i>Hint-Avrupa Dil Ailesi</i>	42

<i>Hami-Sami Dil Ailesi</i>	44
<i>Altay Dil Ailesi</i>	45
<i>Ural Dil Ailesi</i>	46
<i>Bantu Dil Ailesi</i>	47
<i>Avustronezya Dil Ailesi</i>	49
<i>Çin-Tibet Dil Ailesi</i>	50
<i>Kafkas Dil Ailesi</i>	52
<i>Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu</i>	54
<i>Diğer Dil Aileleri/ Nijer-Kongo Kolu</i>	54
Yapı Bakımından Dil Ailelerinin Genel Özellikleri	56
<i>Tek Heceli (Ayrımlı, Yalınlayan) Diller</i>	56
<i>Çekimli (Bükümlü) Diller</i>	57
<i>Eklemeli (Bitişken-Kaynaşık-Bağlantılı) Diller</i>	58
Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Ana Dilleri ve Genel Özellikleri	60
Azerbaycan Türkçesi	61
Türkmen Türkçesi (Türkmenistan)	64
Uygur Türkçesi	65
İngilizce	67
Kazak Türkçesi	69
Kırgız Türkçesi	71
Özbek Türkçesi	73
Arapça	75
Farsça	78
Bislama	81
Fulanice	82

Bengalce (Bengali)	83
Arnavutça	84
Amharca	86
Chichewa (Çevaca)	87
Khmerce	87
Boşnakça	88
Rusça	90
İspanyolca	92
Fransızca	94
Çince (Mandarin)	96
Çeçence	100
Darice	102
Dioula	103
Gagavuz Türkçesi	104
Ganaca (Akan-Twi)	104
Gürcüce	105
Fang	106
Filipince	107
Kpellece	108
Kinyarwanda	109
Luganda Dili	110
Mende Dili	110
Lingala-Kituba Dili	112
Svahili (Kiswahili) Dili	113
Serahulice (Soninke)	114

Somalice.....	115
Yoruba Dili.....	116
Peştuca (Pastho-Afganca).....	117
Malgaşça (Malagasy).....	118
Tamazight (Neo-Tifinagh) Dili.....	119
Urduca.....	120
Ukraynaca.....	121
Vietnamca	121
Sırpça.....	122
Moldovaca	123
Moğolca	124
Macarca.....	125
Maldivce (Dhivehi).....	126
Kirundi Dili.....	127
BÖLÜM 4.....	129
BULGU VE YORUMLAR.....	129
Araştırmanın Merkezi Olan TÖMER.....	129
Yazma Dersi Sınav Evraklarının Değerlendirilmesi.....	132
Ana Dillere Göre Yazma Dersi Sınav Evraklarından Elde Edilen Bulgular.....	140
Ana Dili Arapça Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	141
Ana Dili Kazak Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	144
Ana Dili Sırpça Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	145
Ana Dili Swahilice Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	145
Ana Dili Boşnakça Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	146
Ana Dili Ukraynaca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	147

Ana Dili Dari (Derice) Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	147
Ana Dili Lingala-Ktuba Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	148
Ana Dili Luganda Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	149
Ana Dili Arnavutça Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	149
Ana Dili Amharca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	150
Ana Dili Vietnamca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	150
Ana Dili Gürcüce Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	151
Ana Dili Tayca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	151
Ana Dili Gagauz Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	152
Ana Dili Moğolca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	152
Ana Dili Khmerce Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	153
Ana Dili Fang Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	153
Ana Dili Özbek Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	154
Ana Dili İspanyolca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	154
Ana Dili Filipince Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	155
Ana Dili Uygur Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	155
Ana Dili Endonezce(Bahasa) Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	156
Ana Dili Bengalce Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	156
Ana Dili Ganaca-Hausa Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	157
Ana Dili Yoruba Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	157
Ana Dili Dioula Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	158
Ana Dili Somalice Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	158
Ana Dili Chichewa Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	160
Ana Dili Urduca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	160
Ana Dili Peştuca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	161

Ana Dili Fransızca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular.....	162
Ana Dili Çince Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular.....	162
Ana Dili Makedonca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	163
Ana Dili Maldivce-Dhivehi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	163
Ana Dili Farsça Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	164
Ana Dili Irak Türkmen Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	164
Ana Dili Rusça Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	164
Ana Dili Serahulice (Soninka) Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular.....	165
Ana Dili Fulanice Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular.....	165
Ana Dili Bislama Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular.....	166
Ana Dili Mende Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular.....	166
Ana Dili Çeçence Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	167
Ana Dili Kinyerwanda Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	168
Ana Dili Azerbaycan Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	168
Ana Dili Kırgız Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	168
Ana Dili Kpellece Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular.....	169
Ana Dili Türkmen Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	169
Ana Dili Macarca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	170
Ana Dili Malgaşça Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	170
Ana Dili Kırundi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular.....	171
Ana Dili İngilizce Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	172
Ana Dili Moldovaca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular	172
Bulguların SPSS Programı ile Analizleri ve Yorumları	173
Güvenirlilik Analizi	173
Analiz Türünün Belirlenmesi	174

Verilerin Dağılım (Frequencies) Analizleri.....	176
Verilerin Yapı Bakımından Dil Ailesine Göre Dağılımı	177
Verilerin Dil Seviyelerine (Kurlara) Göre Dağılımı	177
Verilerin Köken Bakımından Dil Ailelerine Göre Dağılımı	177
Verilerin Ana Dillere ve Ülkelere Göre Dağılımları.....	178
Yazma Becerisi Değerlendirme Sonuçlarının Analizleri.....	181
Yazma Becerisi Değerlendirme Sonuçlarının Analizleri	181
Yazma Becerisi Değerlendirme Ortalamasının Analizleri	184
Yazma Becerisi Değerlendirme Sonuçlarının Ölçütlere Göre Analizleri.....	187
Yazma Becerisi ile Ana Dil ve Dil Aileleri Arasındaki İlişki.....	191
Değerlendirmelerin Grafikselsel Olarak Analizleri	193
Türkçe Öğrenimi ve Yazma Becerisine Yönelik Anket Çalışması	200
Anket Analiz ve Yorumları	201
BÖLÜM 5.....	210
SONUÇ VE TARTIŞMA.....	210
Araştırmanın Güvenirliği.....	210
Araştırmanın Geçerliliği	210
Analiz Türünün Belirlenmesi ve Analizler	211
Altı Ölçüte Göre Yapılan Değerlendirmelerin SPSS Analiz Sonuçları ve Öneriler	212
Öğretim Elemanlarına Yapılan Anket Analiz Sonuçları ve Öneriler	215
İçerik İncelemede Elde Edilen Bulgulardan, Dil Ailelerine Göre Çıkarılan Sonuç ve Öneriler	216
İçerik İncelemede Elde Edilen Bulgulardan, Ana dillere Göre Çıkarılan Sonuç ve Öneriler	228
Genel Öneriler	260

KAYNAKLAR.....	270
EKLER.....	277
EK 1. Yabancı Öğrencilerin Seviyesi, Adı, Ülkesi, Ana Dili, Dil Ailesi, ve Değerlendirme Tablosu.....	278
EK 2. Yazma Dersi Sınav Evrakları İnceleme İzin Belgesi.....	291
EK 3. Yazma Dersi Sınav Kâğıdı Örnekleri.....	292

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. <i>M. Ergin'e Göre Köken Bakımından Diller</i>	29
Tablo 2. <i>Yakıcı, Yücel, Doğan ve Yelok'a göre Köken Bakımından Diller</i>	32
Tablo 3. <i>D. Aksan'a Göre Köken Bakımından Diller</i>	33
Tablo 4. <i>K. Demirci'ye Göre Köken Bakımından Diller</i>	34
Tablo 5. <i>T.Gülensoy'a Göre Köken Bakımından Diller</i>	35
Tablo 6. <i>İki Büyük Dil Ailesi Teorisine Göre Diller</i>	36
Tablo 7. <i>R. Breton'a Göre Köken Bakımından Diller</i>	36
Tablo 8. <i>Köken Bakımından Diller (Ortak Sınıflandırma)</i>	37
Tablo 9. <i>M. Ergin'e Göre Yapı Bakımından Diller</i>	38
Tablo 10. <i>N. Bayraktar'a Göre Yapı Bakımından Diller</i>	38
Tablo 11. <i>Yapı Bakımından Diller (Ortak Sınıflandırma)</i>	39
Tablo 12. <i>Türkçe-Moğolca Örnek Kelimeler</i>	45
Tablo 13. <i>Altay Dilleri</i>	47
Tablo 14. <i>Krundi Dilinde Sesli Harfler Tablosu</i>	49
Tablo 15. <i>Kafkas Dil Ailesi</i>	52
Tablo 16. <i>Kafkas Dil Ailesi ve Türkçe Kelime Örnekleri</i>	53
Tablo 17. <i>Lezgice ve Türkçe Kelime Örnekleri</i>	53
Tablo 18. <i>Örnekleme Grubundaki Öğrencilerin Ana Dilleri ve Dil Aileleri</i>	60
Tablo 19. <i>Azerbaycan Türkçesinde Kullanılan Alfabeler</i>	63
Tablo 20. <i>Uygur Türkçesinde Eklerin Kullanımı</i>	67

Tablo 21. <i>İngiliz Alfabesi:</i>	68
Tablo 22. <i>Kazak Türkçesinde Eklerin Kullanımı:</i>	70
Tablo 23. <i>Kazak Türkçesinde Kullanılan Alfabeler</i>	71
Tablo 24. <i>Kırgız Türkçesinde Eklerin Kullanımı:</i>	72
Tablo 25. <i>Kırgız Türkçesinde Kullanılan Alfabeler</i>	73
Tablo 26. <i>Özbek Türkçesinde Kullanılan Alfabeler</i>	74
Tablo 27. <i>Özbek Türkçesinde Hâl Eklerinin Kullanımı</i>	75
Tablo 28. <i>Arap Alfabesi</i>	77
Tablo 29. <i>Fars Alfabesi</i>	79
Tablo 30. <i>Türkçe-Bislama Kelime Örnekleri</i>	81
Tablo 31. <i>Bengal Alfabesi</i>	84
Tablo 32. <i>Türkçe-Arnavutça Örnek Kelimeler</i>	85
Tablo 33. <i>Arnavut Alfabesi</i>	85
Tablo 34. <i>Khmerce Alfabe</i>	88
Tablo 35. <i>Boşnakcada Tekil ve Çoğul Ekleri</i>	90
Tablo 36. <i>Rus-Kiril Alfabesi</i>	92
Tablo 37. <i>İspanyol Alfabesi</i>	93
Tablo 38. <i>Türkçe İspanyolca Ses Karşılaştırmaları</i>	94
Tablo 39. <i>Fransız Alfabesi</i>	95
Tablo 40. <i>Türkçe Harflerin Latin Alfabesine Göre Çince Ses Karşılıkları (okunuşları):</i> ...	97
Tablo 41. <i>Çeçen Alfabesi</i>	101
Tablo 42. <i>Ganaca-Akan Alfabesi</i>	105
Tablo 43. <i>Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Ana Dilleri ve Dil Aileleri</i>	140
Tablo 44. <i>Güvenirlilik Analizi Tablosu</i>	174
Tablo 45. <i>Dağılım Testi: “Kolmogorov Smirnov” testi:</i>	175

Tablo 46. Homojenlik testi: “Homogeneity of Variances” testi.....	175
Tablo 47. Verilerin Yapı Bakımından Dil Ailelerine Göre Dağılımı.....	177
Tablo 48. Verilerin Dil Seviyelerine (Kurlara) Göre Dağılımı	177
Tablo 49. Verilerin Köken Bakımından Dil Ailelerine Göre Dağılımı.....	178
Tablo 50. Verilerin Anadillere Göre Dağılımı	179
Tablo 51. Verilerin Ülkelere Göre Dağılımı.....	180
Tablo 52. Değerlendirmelerinin, Dil Seviyelerine Göre Analizi	181
Tablo 53. Değerlendirmelerin Dil Ailesine (Köken) Göre Analizi.....	182
Tablo 54. Değerlendirmelerin Dil Ailesine (Yapı) Göre Analizi.....	182
Tablo 55. Değerlendirmelerin Seviye ve Dil Ailesine Göre Analizi	183
Tablo 56. Değerlendirme Ortalamasının Dil Ailesine (Kök) Göre Analizi	184
Tablo 57. Değerlendirme Ortalamasının, Dil Ailesine (Yapı) Göre Analizi	185
Tablo 58. Değerlendirme Ortalamasının Dil Seviyelerine Göre Analizi	185
Tablo 59. Değerlendirme Ortalamasının Ana Dillere Göre Analizi	186
Tablo 60. Değerlendirmelerin Ölçüt Esas Alınarak Dil Ailesine (Yapı) Göre Analizi	187
Tablo 61. Değerlendirmelerin Ölçüt Esas Alınarak Dil Seviyelerine Göre Analizi.....	188
Tablo 62. Değerlendirmelerin Ölçüt Esas Alınarak, Dil Ailesine (Köken)Göre Analizi ..	188
Tablo 63. Değerlendirmelerin Ölçüt Esas Alınarak Seviye ve Dil Ailelerine Göre Analizi	189
Tablo 64. Değerlendirmelerin Ölçütler Esas Alınarak Ana Dillere Göre Analizi	190
Tablo 65. Yazma Becerisi ile Ana Dil Arasındaki İlişki	191
Tablo 66. Yazma Becerisi ile Köken Bakımından Dil Ailesi Arasındaki İlişki	192
Tablo 67. Yazma Becerisi ile Yapı Bakımından Dil Ailesi Arasındaki İlişki	192
Tablo 68. Ölçüt Esas Alınarak Değerlendirme Sonuçlarının Ortalamaları.....	193
Tablo 69. Yabancı Öğrencinin Ana Dili, Türkçe Öğrenme Başarısını Doğrudan Etkiler.	202

Tablo 70. <i>Yabancı Öğrencinin Ana Dili, Türkçe "Yazma Becerisindeki" Başarıyı Doğrudan Etkiler.....</i>	202
Tablo 71. <i>Yabancılar Türkçe Öğretiminde Ana Dili Aynı Olanların Aynı Şubede Olmaları Türkçe Öğrenme Başarısını Artırır.....</i>	203
Tablo 72. <i>Yabancılar Türkçe Öğretiminde Ana Dili Aynı Olanların Aynı Şubede Olmaları "Yazma Becerisindeki" Başarıyı Artırır.....</i>	203
Tablo 73. <i>Yabancı Öğrencilere Türkçe Öğretirken, Aynı Dil Ailesine Mensup Öğrencilerin Bir Şubede Toplanması Başarıyı Artırır.....</i>	204
Tablo 74. <i>Yabancı Öğrencilere Türkçe Öğretirken En Çok Hangi Dil Becerisinde Zorlanıyorlar?.....</i>	204
Tablo 75. <i>Kurallı Cümle Kullanma</i>	205
Tablo 76. <i>İmla-Noktalama</i>	206
Tablo 77. <i>Ekleri Kullanma-Bağdaşıklık</i>	206
Tablo 78. <i>Cümle Öğelerini Doğru Sıralama</i>	207
Tablo 79. <i>Hâl Eklerini Kullanma.....</i>	207
Tablo 80. <i>Yardımcı Fiilleri Kullanma.....</i>	208
Tablo 81. <i>Harfleri Doğru Yazma.....</i>	208
Tablo 82. <i>Uygun Kelime Seçimi.....</i>	209

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. S. Eker'e göre köken bakımından diller.....	30
Şekil 2. Fischer'e göre köken bakımından diller.....	31
Şekil 3. Dil ailelerinin konuşulma oranları.	40
Şekil 4. Dil ailelerinin konuşulma alanları.	40
Şekil 5. Hint-Avrupa dil ailesi.....	43
Şekil 6. Hami-Sami dil ailesi.....	44
Şekil 7. Çin alfabesi.....	52
Şekil 8. Bislama alfabesi.	81
Şekil 9. Fulani alfabesi.	82
Şekil 10. Amharca alfabesi.....	86
Şekil 11. Chivheva (Çeva) alfabesi.	87
Şekil 12. Boşnak güncel Latin alfabesi	89
Şekil 13. Boşnak Latin, Kiril ve Arap alfabeleri.	89
Şekil 14. Çin alfabesi-Çince karakterler.....	98
Şekil 15. Dari alfabesi.	102
Şekil:16. Dioula-nko alfabesi.....	103
Şekil 17. Gürcü alfabesi.	106
Şekil 18. Fang alfabesi	107
Şekil 19. Filipin alfabesi.....	108
Şekil 20. Kpelle alfabesi.....	109
Şekil 21. Kinyarwanda alfabesi.....	109

Şekil 22. Luganda alfabesi.	110
Şekil 23. Mende alfabesi	111
Şekil 24. Lingala alfabesi	112
Şekil 25. Svahili alfabesi	113
Şekil 26. Serahulice alfabesi	114
Şekil 27. Somalice alfabesisi.....	115
Şekil 28. Yoruba alfabesisi.....	116
Şekil 29. Peştuca alfabesi.	117
Şekil 30. Malagasy alfabesisi	118
Şekil 31. Tamazigt alfabesi	119
Şekil 32. Urdu alfabesi	120
Şekil 33 Ukrayna alfabesi.....	121
Şekil 34. Vietnamca Latin alfabesi.....	122
Şekil 35. Sırpça alfabeler.....	123
Şekil 36. Moğol Latin ve Kiril alfabeleri	125
Şekil 37. Macar alfabesi	126
Şekil 38. Macar alfabesindeki ünsüzler.....	126
Şekil 39. Maldivce-Dhivehi alfabesi	127
Şekil 40. Krindu alfabesi	128
Şekil 41. Altay Dil Ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği	194
Şekil 42. Avustronezya Dil Ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği.....	194
Şekil 43. Bantu Dil Ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği	195
Şekil 44. Çin-Tibet Dil Ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği	195
Şekil 45. Hami-Sami D. A. Sami Koluna mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği	196
Şekil 46. Hami-Sami D. A. Hami koluna mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği	196

Şekil 47. Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya koluna mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği	197
Şekil 48. Hint-Avrupa D.A. Avrupa koluna mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği	197
Şekil 49. Hint-Avrupa D.A. bağımsız dillere mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği	198
Şekil 50. Kafkas Dil Ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği.....	198
Şekil 51. Ural Dil Ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği	199
Şekil 52. Diğer Dil Ailesi-Asya koluna mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği	199
Şekil 53. Nijer/Kongo dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği.....	200
Şekil 54. Yazma becerisine yönelik yapılan anket sonuç ve analiz tabloları.....	201
Şekil 55. Yazma becerisine yönelik yapılan anket-2 sonuç ve analiz tabloları	205

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
YÖK	Yüksek Öğretim Kurumu
YDTÖ	Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi
YDÖ	Yabancı Dil Öğretimi
TÖMER	Türkçe Öğrenim, Araştırma ve Uygulama Merkezi
YTB	Yurt dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı
GÜ TÖMER	Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim ve Araştırma Merkezi
AOÖÇ	Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi
AOÇM	Avrupa Ortak Öneriler Çerçeve Metni

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi

Dünyada en çok kullanılan dillerden biri olan Türkçenin yabancılara öğretimi, Kaşgarlı Mahmut'un Araplara Türkçe öğretmek için yazdığı Divan-ü Lügat-it Türk'ten bu yana sistemli ve sistemsiz olarak devam etmektedir. Özellikle son yıllarda, Türkçenin yabancılara öğretimine yönelik gelişmeler hız kazanmış; alan, yeni yöntem ve teknikler, uzman yetiştirme programları, tez ve diğer akademik çalışmalar gibi destekleyici unsurlar ile gelişmektedir. Türkçe öğrenmeye talep her geçen gün artmakta ve Türkçe çeşitli milletlerden bireylerin dikkatini çekmekte ve bu farklı ana dillere sahip bireyler çeşitli vesilelerle Türkçe öğrenmek istemektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi, anadil öğretiminden farklı yöntem, teknik ve materyal gerektiren, ancak alanda uzman kişilerce gerektiği gibi yürütülmesi gereken bir alandır. YDTÖ, sadece bir dil öğretimi olarak düşünülmemeli; YDTÖ'nün millî menfaatler gereği Türkçenin ve Türk kültürünün uluslararası varlığını gösterebilmek için de oldukça önemli olduğu unutulmamalıdır.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi bugün teoride ve uygulamada, Avrupa'da yabancı diller ve kültürlerin öğretilmesi kapsamında 2001 yılında yayınlanan Diller için "Avrupa Ortak Çerçeve Metni'ne (AOÇM) dayanır." Çerçeve Metnin oluşturulma amaçları:

- Avrupa'da dil ve kültür çeşitliliğinin korunması ve geliştirilmesi,
- Farklı ana dillere sahip Avrupalılar arasında iletişim ve etkileşimin kolaylaşması,

- Üye ülkeler için modern dil öğrenim ve öğretimindeki ulusal ilkeleri saptamak ve bu sayede politik alanda işbirliği ve eşgüdümle yakınlaşmayı sağlayabilmek (AOÇM, 2012, s.12).

AOÇM; dil öğretim programlarını planlama, dil sertifikalarının planlanması, kendi kendine öğrenmenin planlanması gibi alanları içerir. AOÇM'nin en önemli özellikleri de kısaca şöyledir: Dil öğrenimi ve öğretimi için gereksinimlerin ve hedeflerin belirlenmesi, materyal seçimi ve hazırlanması, öğretim ve öğrenim programları hazırlanması ve uygulanması, yöntem ve tekniklerin belirlenmesi. Ortak çerçeve metinde bulunan bir dilin yabancı dil olarak öğretilmesi standartlarının uluslararası alanda önem kazanması ve bu alanda standartlaştırmanın bu metinle getirilmesi nedeniyle Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi için de AOÇM esas alınmıştır. Amaç Türkçenin ve Türk kültürünün kendine has öğrenim-öğretim özellikleri ile yöntem ve tekniklerinin geliştirilip çerçeve metnin planlı olarak sunduğu standartlarda Türkçenin bir yabancı dil olarak öğretimini gerçekleştirmektir.

Bir dilin yabancı dil olarak öğretimi için en genel ilkeleri sunan AOÇM'de de vurgulandığı gibi, farklı ana dillere sahip hedef kitlenin farklı veya aynı dil gruplarından ana dillere sahip olup olmadığı dikkate alınmalıdır. Yabancılar Türkçenin öğretimi ve Türk kültürünün birleştirici bir unsur olarak tanıtımında da öğrencilerin dil kökenleri öğretim sürecinde dikkat edilmesi gereken önemli bir noktadır. Yabancılar Türkçe Öğretimi ve araştırma merkezleri olan TÖMER'lerde Türkçe öğrenmek isteyen öğrenciler çok farklı milletlere mensup olup farklı ve aynı dil ailelerinden ana dillere sahip ayrıca bazı öğrenciler iki dilli veya çok dilli de olabilmektedir. Yapılan araştırmalara göre birey öğrendiği yabancı dili önce istemsiz olarak kendi ana dili ile karşılaştırarak öğrenmektedir. Bu da Türkçe öğrenen yabancıların, ana dilleri ve hangi dil ailesine mensup olduklarını bilmenin önemini arttırmaktadır.

Geçmişten günümüze varlığını çeşitli uzantılarla veya doğrudan sürdüren ve canlılığını koruyan dilleri kaynak-köken bakımından farklı dil kollarına (ailelerine) ayıracak olursak, şu ayrıştırmayı görebiliriz:¹

¹ Dil ailelerinin sınıflandırılması ileriki bölümlerde ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

- **Ural-Altay Dilleri:**
 1. **Altay Dilleri:** Türkçe, Moğolca, Mançuca-Tunguzca, Korece, Japonca.
 2. **Ural Dilleri:** Fin-Ugor Dilleri, Fince, Macarca, Ugorca, Samoyedce.
- **Hint-Avrupa Dilleri:**
 1. **Asya Dilleri:** Hintçe, Farsça, Ermenice, Hititçe.
 2. **Avrupa Dilleri:**
 - a. Latin dilleri: Latince, Fransızca, İspanyolca, Portekizce, İtalyanca, Rumence.
 - b. Slav dilleri: Rusça, Bulgarca, Sırpça, Boşnakça, Hırvatça, Lehçe, Makedonca.
 - c. Germen dilleri: Almanca, İngilizce, İsveççe, Norveççe, Felemenkçe, Danca.
 - d. Diğer bağımsız Avrupa dilleri: Yunanca, Arnavutça, Litvanca, Keltçe.
- **Hami-Sami Dilleri:** Arapça, İbranice, Berberî Dilleri, Akadca, Aramca.
- **Çin-Tibet Dilleri:** Çince, Tibetçe.
- **Bantu Dilleri:** Afrika'nın orta ve güney bölgelerinde yaygın olarak konuşulan dillerdir.
- **Kafkas Dilleri:**
 1. **Güney Kafkas kolu:** Gürcüce.
 2. **Kuzeybatı Kafkas kolu:** Çerkez, Abhaz, Ubıh.
 3. **Kuzeydoğu Kafkas kolu:** Çeçen - Lezgi, - Dağıstan, Hazar. (Kafkas Dilleri olarak anılan bu dil ailesi kolu, Aksan , (2009, s.111) tarafından Ural-Altay dil ailesi kolu içinde gösterilmiştir.)

Bütün bu dil ailelerinden ana dillere sahip yabancı öğrenciler yurt dışında ve yurtiçinde Türkçe öğrenmektedirler. Türkiye'ye eğitim, iş veya diğer sebeplerle gelenler üniversitelerin veya özel öğretim kurumlarının Türkçe öğretim merkezlerinde Türkçe öğrenmektedir. Farklı ana dillere sahip öğrencilerin, Türkçe öğretiminde materyalden öğretim tekniklerine ve Türkçe öğrenirken karşılaşılan sorunlara kadar farklı şartlar içinde Türkçe ile karşılaşmaları gerektiğine dair düşünceler YDTÖ alanında geliştirilmektedir. Buna bağlı olarak “Araplara Türkçe Öğretimi, Farslara Türkçe Öğretimi” gibi öğrencilerin ana dillerine göre Türkçe öğretiminin farklılaşmasına yönelik çalışma alanları oluşmaktadır.

Türkçe öğrenmek isteyen yabancıların ana dilleri, kültürleri, yaşayış biçimleri ve diğer kültürlerle bakış açıları Türkçe öğrenme isteklerini ve Türkçe ile karşılaşma alanlarında çıkan sıkıntıları farklılaştırmaktadır. Farklılıklardan doğan sorunların giderilmesi ancak bu sorunların tespit edilmesi ile mümkün olabilir. Özellikle yazma becerisi üzerinde farklı dil ailelerinden ana dillere sahip öğrencilerin davranışları somutlaştığı için tespitler net bir şekilde yapılabilir. Öğrencilerin yazma becerisinde kendi ana dilleri ile kavrama ve anlamalarındaki farklılıkların incelenmesi Türkçe öğretim sürecinin bütünlük içinde sürdürülebilmesi için çok önemlidir. Bu incelemeyi özellikle TÖMER bünyelerindeki geniş öğrenci grupları üzerinde görmek gerekir. TÖMER’ler geniş öğrenci kapasiteleri ve çok farklı dil ailelerinden ana dillere sahip öğrenci aralığı ile bu tür bir inceleme için müsait öğretim merkezleri olmuştur. Gazi Üniversitesi, başkent Ankara’da bulunması ve kapasitesi en yüksek üniversiteler içinde olması hasebiyle Gazi TÖMER’in (Türkçe Öğrenim, Uygulama ve Araştırma Merkezi); diğer TÖMER’ler ile karşılaştırıldığında, her dönem çok farklı milletlerden yabancı öğrencilere Türkçe öğretim imkânı sunduğu görülür. Bu nedenle tez çalışması GÜ TÖMER’de yapılmıştır.

Problem Durumu

Doktora çalışmasının problem durumu: Farklı ve aynı dil ailelerinden ana dillere sahip olan yabancı öğrencilerin yazma becerisi içinde temel, orta ve ileri seviyelerde öğrenme süreçlerinde farklılık olup olmadığının tespit edilmemiş olması ve farklılık var ise yazma becerisi ile ilgili ne tür sorunların farklı olduğunun ortaya konmamasıdır. Bu problem durumu ile ilgili olarak şu alt problem durumları ortaya çıkar:

- Farklı dil aileleri ve ana dillere mensup Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin Temel, orta ve ileri seviyelerde yazma becerisi kapsamında yazım ve noktalama kurallarını algılama ve kullanmalarında ve alfabe öğretimi kapsamında harflerin doğru yazılmasında farklılıklar olup olmadığının tespit edilmemiş olması.
- Farklı dil aileleri ve ana dillere mensup yabancı öğrencilerin Türkçe öğrenimi sırasında yazma becerisi kapsamında, seviyelerde, Türkçe anlama göre kelime ve kelime gruplarını bir araya getirme, eklerin doğru kullanımı ve bağlam kurarak cümle oluşturmada farklı yazma davranışları geliştirip geliştirmediklerinin tespit edilmemiş olması.

- Farklı dil ailelerine ve ana dillere mensup yabancı öğrencilerin Türkçe öğrenimi sırasında yazma becerisi kapsamında Türkçenin söz dizimi ve bağlamını doğru kavrama ve metin parçalarını metnin bütünündeki bağlama göre doğru oluşturma ve metin yazma noktalarında farklı yazma davranışları geliştirip geliştirmediklerinin tespit edilmemiş olması.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; YDTÖ’de öğrencilerin ana dillerinin ve mensup oldukları dil ailelerinin yazma becerisine etkisi olup olmadığını tespit etmek ve etkisi var ise bu etkilerin yazma becerilerinde olumlu olumsuz tezahürlerini ortaya koymaktır.

Bu etkilerin ortaya konulmasının ardından sonuçta ulaşılmak istenen amaç farklı dil aileleri ve ana dillere sahip öğrencilerin yazma becerisini geliştirmede izlenecek yollara dair öneriler ortaya koymaktır. Bu amacın gerçekleştirilmesi için aşağıdaki alt amaçlar hedeflenir:

- Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin ana dillerinin ve mensup oldukları dil ailelerinin; temel, orta ve ileri seviyelerde yazma becerisinde yazım ve noktalama kurallarını algılama ve kullanmalarında, alfabe öğrenimlerinde, harflerin yazımında etkilerini tespit etmek.
- Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin ana dillerinin ve mensup oldukları dil ailelerinin; yazma becerisi içinde her seviyede Türkçe anlama göre kelime ve kelime gruplarını bir araya getirmeye, eklerin doğru kullanımına ve bağlam kurarak cümle oluşturmada farklı yazma davranışları geliştirip geliştirmediklerine etkisini tespit etmek.
- Farklı dil ailelerinden ana dillere sahip yabancı öğrencilerin Türkçe öğrenimi sırasında yazma becerisi kapsamında Türkçenin söz dizimi ve bağlamını doğru kavrama ve metin parçalarını metnin bütünündeki bağlama göre doğru oluşturma ve metin yazma noktalarında farklı yazma davranışları geliştirip geliştirmediklerinin tespit etmek.
- Sonuç olarak amaç; yabancılara Türkçe öğretiminde temel orta ve ileri seviyede farklı dil ailelerine ve ana dillere mensup öğrencilerin ana dillerinin ve dil

ailelerinin Türkçe öğrenimleri sürecinde yazma becerisine etkisini tespit etmek ve bu tespitler neticesinde öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmeye yönelik önerilerde bulunmaktır.

Araştırmanın Önemi

Bir dilin yabancı dil olarak öğretimi sadece öğretilen dil ve bu dile ait kültür özellikleri ölçü alınarak gerçekleştirilemez. Öğretilen dil ve kültür merkezde tutularak, mutlaka hedef kitlenin özelliklerinin göz önüne alınması da öğretim yöntem ve tekniklerinin uygulanmasında temel ilkeler arasındadır.

Hedef kitleye görelilik ilkesi açısından yabancılara Türkçe öğretimi bilim dalı için en önemli nokta Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin ana dilleri ve bu öğrencilerin ana dilleri ile Türkçe arasındaki “köken ile yapı” yakınlığı ve uzaklığıdır. Özellikle öğrencinin ana dilinin hangi dil ailesi grubundan geldiği ve yabancı bir dili öğrenirken anlama ve anlatma becerilerini geliştirmede izlediği yol Türkçe öğrenim süreci için önemlidir. Nitekim Yabancılara Türkçe Öğretimi alanı başlığı ile oluşturulan çalışmaların içinde ilkeler bölümünde çoğunlukla: Öğrencilerin bireysel farklılıkları dikkate alınmalı ve bunlardan olabildiğince yararlanılmalı gibi ilkeler yer almaktadır (Durmuş, 2013,s.28). Hedef kitlenin dikkate alınmasını amaçlayan bu ilkede öğrencilerin bir birey olarak teker teker ele alınması ve özelliklerinin bilinmesi durumu söz konusudur. Bu bağlamda, öğrencilerin ana dilleri ve mensup oldukları dil aileleri farklılıkları dikkate alınarak Türkçe öğretimi yapılması “hedef kitleye görelilik” temel ilkesi içinde değerlendirilir.

Hedef kitleye görelilik ilkesi doğrultusunda bugün Türkçenin yabancılara öğretimi, farklı ana dillere mensup bireylerin ana dil ve kültür özellikleri dikkate alınarak gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Bu düşünceler, Türk soylulara Türkçe Öğretimi ve daha özele inilerek “Fransızlara Almanlara, Farslara... Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi” gibi alanlar ortaya çıkarmıştır. YDTÖ kurlarına katılan farklı milletlerin ana dillerine yönelik Türkçe öğretim materyalleri oluşturulmaya başlanmıştır. “Türkçe öğrenmek isteyen yabancı öğrencinin ana dili ve bu ana dilin içinde olduğu dil ailesi, bu bireyin Türkçe öğretimini diğerlerinden farklılaştırır ve farklı öğretim yöntem ve teknikleri ile farklı materyaller gerektirir” tezi günden güne güçlenmektedir. Yapılacak bu doktora tezi ile amaç; farklı dil aileleri ve ana dillere mensup öğrencilerin, Türkçe öğrenim sürecinde,

özellikle yazma becerisine ana dilleri ve ait oldukları dil ailelerinin etkisini tespit etmek ve yazma becerilerini geliştirmeye yönelik öneriler ortaya koyarak alana katkı sağlamaktır. Bu çalışmanın Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi alanında şu konularda fayda sağlaması hedeflenmiştir:

- YDTÖ alanında eğitim-öğretim hizmeti veren kurum ve kuruluşlar ile bu alanda çalışan akademisyenlere, farklı dil aileleri ve ana dillere sahip yabancı öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için kullanılabilecek olan yöntem ve teknikler ile materyal hazırlama noktasında bir yol haritası oluşturmak.
- Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde, öğrencilerin ana dilleri ve dil aileleri yapı ve kökenleri etkisinde yazma becerisindeki farklılıkların ortaya konmasının ardından; bu farklılık ve sorunlara yönelik farklı yazma teknikleri ile birlikte farklı ölçme ve değerlendirme çalışmaları, bazı program değişiklikleri ve bir yeniden yapılanma gerekliliğini göstermek ve önerilerde bulunmak.
- Türkçeyi herhangi bir kurumda planlı bir şekilde edinmeyip bireysel olarak öğrenmek isteyenlerin ana dilleri ve ana dillerinin bulunduğu dil ailelerine göre yazma becerisi geliştirmelerine imkân tanıyacak öneriler oluşturabilmek.

Varsayımlar

Bu çalışmanın varsayımı; farklı dil aileleri ve ana dillere sahip Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin ana dillerinin ve dil ailelerinin Türkçe öğrenimleri sürecinde özellikle yazma becerisine etkisi olduğudur. Bu alan varsayımına dayanarak özellikle yazma becerisini geliştirmede kullanılacak yöntem ve tekniklerin geliştirilmesi bağlamında öncelikle öğrencilerin ana dillerine ve ana dillerinin ait oldukları dil ailelerine göre farklı yazma davranışları gösterebileceklerine dair tespitlerin yapılabileceği varsayımı temel alınmaktadır.

Sınırlılıklar

Bu çalışma, Türkiye’de ve yurt dışındaki diğer Türkçe öğretim merkezlerinde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi konusu ile ilgili olup Türkiye’de başat öneme sahip olan

TÖMER’lerden Gazi Üniversitesi TÖMER’de gerçekleştirilen uygulama ile sınırlıdır. Gazi TÖMER’in öğretim programı dâhilinde 2014-2015 döneminde, temel, orta ve ileri seviyelerde grupların yazma dersleri kapsamında gerçekleştirilmiştir. Gazi TÖMER’de öğrencilerin ana dilleri açısından karma sınıflarda verilen dersler ve öğrencilerin yazma becerisi temel, orta ve ileri seviyelerde öğretimin başından sonuna kadar takip edilmiş, doktora tezi amacı kapsamında elde edilen veriler incelenmiştir. Ayrıca değerlendirmeler, öğrencilerin mensubu oldukları “dil aileleri” ve “ana dilleri” nin yazma becerisine etkisiyle sınırlandırılmıştır.

Tanımlar

Yazma: Yazma, düşünceleri ifade edebilmek için gerekli sembol ve işaretleri kurallara uygun kullanma ve anlaşılır olarak düşünce üretebilmedir (Akyol, 200, s.246).

Yazma becerisi: Herhangi bir konuda görüş, fikir, gözlem, tecrübe, duygu ve düşünceleri planlayıp, dilin kurallarına uygun olarak sembol ve işaretlerle-harflerle yazıya geçirmek şeklinde tanımlanabilir.

Dil aileleri: Yeryüzünde kullanılan dillerin kökenleri ve benzer özelliklerine göre gruplandırılması “Dil Aileleri” kavramı olarak adlandırılır. Kaynak bakımından gruplanan diller için kullanılan bu kavram ile ilgili Aksan şu açıklamayı yapar: “Özellikle biçim ve yapı yönünden yakınlıklara, ses ve sözdizimi açısından ortaya konan yakınlık ve ilişkiler de eklenince diller arasında bir akrabalık olasılığı güç kazanmakta... dil akrabalığı varlığını kesinleştirmektedir” (Aksan, 2009, s.110).

İlgili Araştırmalar

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine yönelik teori ve pratik içeren akademik çalışmalar son yıllarda artış göstermiş, bu alanın akademik verimliliği artmıştır. Önceden herhangi bir teoriye bağlı olmaksızın doğrudan ihtiyaç gereği pratik ve uygulama için yabancılara Türkçe öğretim setleri oluşturulurken bugün teori çalışmaları hız kazanmış ve öğretim setleri bu teorilere göre hazırlanmaya başlanmıştır. 2001 yılında AOÇM’nin yayınlanmasının ardından Türkçenin yabancılara öğretimi de bu çerçeveden hareketle kendine has özelliklerini belirginleştirmeye başlamıştır.

YÖK veri tabanında ve diğer kaynaklarda yapılan taramalar sonucunda Türkçe öğrenen bütün yabancıların ana dilleri ve ana dillerinin ait olduğu dil ailelerinin Türkçe öğrenimine etkisini araştıran ve herhangi bir beceriyi geliştirmeye yönelik tespitler ortaya koyan bir teze rastlanmamıştır. Ancak tek bir ana dil ile ilgili tespitin bulunduğu çalışmalar olmakla birlikte daha önce de belirtildiği üzere alan ile ilgili genel teori kitaplarının sayısı artmaktadır. Ayrıca bazı ülkelerde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili tespit ve önerilerin yer aldığı çalışmalar da mevcuttur.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi setleri içinde öğrencinin ana dilini dikkate alan bir çalışma Gaziantep Üniversitesi tarafından “Gaziantep Üniversitesi Türkçe öğretim merkezi” oluşturulması projesi içinde Kalkınma Ajansı ile ortak yapılan bir proje kapsamında “ Kaşgarlı Mahmut Araplara Türkçe Öğretimi” setidir. Set temel ve orta seviye için hazırlanmış, Araplar için Türkçe öğretimi noktasında materyal ihtiyacından dolayı bu eserin ortaya çıkarıldığı belirtilmiştir. “Fono” yayınları Ruslar, İngilizler ve Almanlar için ayrı Türkçe öğretim setleri oluşturmuştur.

İlgili kaynaklar içinde değerlendirilebilecek, alan ile ilgili genel teori kitaplarından; Editörlüğünü Yaylı ve Bayburt’un yaptığı “Yabancılar Türkçe öğretimi: Politika, Yöntem ve Beceriler” adlı eserde yöntemden tekniğe, dil becerilerine ve sosyolojik boyutuyla yabancılar Türkçe öğretiminin kuramsal yapısı ele alınmıştır (Yaylı ve Bayburt, 2009). Mustafa Durmuş’un Yabancılar Türkçe Öğretimi isimli kitabında; yöntem ve teknikler, kavramlar, YDTÖ’nün tarihçesi, beceriler ve öğrenme alanları ile alan ile ilgili sorunlar ve bu sorunların çözümüne yönelik öneriler bulunmaktadır (Durmuş, 2013). Ayrıca Mustafa Durmuş ve Alparslan Okur’un editörlüğünde “Yabancılar Türkçe Öğretimi El Kitabı” yayınlanmış, bu eser ile YDTÖ’nün teori ve pratiğine ait konuların tümü bir araya getirilmiştir.

Görülen çalışmalar haricinde YDTÖ için alana dair tüm unsurları bir araya getiren “El kitabı” ve özelde ölçme-değerlendirme, materyal ve dil becerileri ile ilgili tek tek kitap çalışmalarının üretimi devam etmektedir.

BÖLÜM 2

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, ölçme araçları, güvenilirliği, verilerin toplanması, verilerin çözümleme ve yorumlanması bulunmaktadır.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada nitel ve nicel araştırma yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Ancak çalışma daha çok “Nitel Araştırma” içerisinde yer almakta ve nitel araştırma desenleri içinden de “Eylem Araştırması” deseni içine girmektedir. Eylem araştırması deseni içinde; bu çalışmada da kullanılacağı üzere, anket ve doküman analizi gibi veri toplama ve analiz teknikleri kullanılır (Şimşek ve Yıldırım, 2013, s.85). Çalışmada, öncelikle Literatür-Kaynak-Doküman taraması yöntemi doğrultusunda ilgili tüm kaynaklar incelenmiştir. Araştırmanın ikinci ve en önemli bölümünde ise TÖMER’de yapılan çalışmadır. Nitel araştırmalar, değişkenler arasındaki ilişkilerin neden ve nasıl olduğuyla ilgilenir ve nitel araştırmalarda araştırmacı araştırmanın dışında yer almaz, karşılıklı etkileşim içeren stratejiler kullanır (Böke, 2011, s.278). Bu karşılıklı etkileşim yazma dersi içinde farklı ana dillere sahip öğrenciler ve derse giren öğretmenler ile araştırmacı arasında olacaktır. Bu doğrultuda Gazi TÖMER’de 2014-2015 dönemi yabancılara Türkçe öğretimi programı içinde temel, orta ve ileri seviyelerde yazma dersleri takii edilmiş, gruplardan birinde öğretim verilmiş, doktora tezinin amaçlarına uygun olarak geliştirilen yazma dersi içinde anketler ve sınavlar yapılmıştır. Yazma becerisine yönelik, Yazma dersini veren 19 Türkçe öğretmenine likert ve karma ölçekli anket uygulanmıştır. Bir dönem boyunca her seviyede yapılan Yazma dersi sınavlarında kullanılan 1020 sınav evrakının nüshaları yetkililerden

izin alınarak temin edilmiş, öğrencilerin ana dillerine göre gruplandırılarak önce doküman analizi-içerik inceleme yöntemi ile incelenip yazma becerisi kapsamında yapılan belirgin hatalar tespit edilmiştir. Sonra 1020 sınav evrakı öğrencilerin yazma becerisindeki durumunu belirleyen altı ölçüt doğrultusunda değerlendirilmeye tabi tutulmuştur. Yapılan bu çalışmalar sonucunda sınav evraklarındaki verilerin iki farklı yöntem ile araştırmacı tarafından yapılan değerlendirmelerinden elde edilen bulgular, okutmanların sınav değerlendirmesi ve anketlerden elde edilen tüm veriler Microsoft Excel programında tablolastırılmış, SPSS programı ile analiz edilmiş, farklı dil ailelerinden ve ana dillerden öğrencilerin yazma becerilerindeki farklılıklar tespit edilmiştir.

Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini, dil eğitimi ve özellikle yabancılara Türkçe öğretimi alanında en önde gelen akademik kuruluşlardan birisi olan Gazi Üniversitesi TÖMER ve bu alanda yapılan araştırmalar ve yayınlar oluşturmuştur. Tez kapsamında yazma derslerinde yapılmış sınavlar ve anket çalışması Gazi TÖMER 2014-2015 dönemi Türkçe öğrenen yabancı öğrenciler ve Türkçe okutmanlar üzerinde gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Gazi TÖMER’de Türkçe öğrenen öğrencilerin temel orta ve ileri seviye yazma derslerine girilmiş ve bu öğrencilerin yazma öğrenimleri tez amaç ve kapsamına göre işlenmiştir. Çalışmanın örneklemi de çalışmanın yapıldığı Gazi TÖMER 2014-2015 döneminde her seviyede Türkçe öğrenen yabancı öğrenciler ve onlara ait 1020 yazma dersi sınav evrakı ile yazma derslerine giren 19 Türkçe okutman oluşturmuştur.

Ölçme Araçları

Gazi Üniversitesi TÖMER 2014-2015 dönemi Türkçe öğrenimi programına gelen farklı dil ailelerinden farklı ana dillere sahip yabancı öğrencilerin “yazma dersleri sınav evrakları” ve yazma dersine giren 19 Türkçe okutmanına “Likert ölçekli ve “Karma ölçekli anketler” ölçme aracı olarak uygulanmıştır. Bir dönem boyunca yapılan Yazma dersi sınav evraklarının nüshaları yetkililerden izin alınıp temin edilerek önce “doküman analizi/içerik incelemesi” yöntemi ile incelenmiştir. Sonra öğrencilerin yazma becerisindeki durumunu

görmek için belirlenen altı ölçüt¹ doğrultusunda toplam 1020 sınav evrakı incelenmiş, bu incelemede elde edilen bulgular Excel programında tablollaştırılıp grafiklendirilmiş, SPSS programı ile analizleri yapılmıştır.

Ölçüm Geçerliği ve Güvenirliği

Ölçüm geçerliği ve güvenirliliğinin sağlanabilmesi için amaç ve problem durumuna uygun olarak evreni en iyi şekilde temsil eden Gazi TÖMER öğrencileri üzerinde uygulama yapılmasına karar verilmiştir. Bahsi geçen kurum köklü bir Türkçe öğretim merkezi olup öğrenci sayısı açısından çalışmanın verimi için yeterli kapasiteyi taşımaktadır. Yetmiş iki farklı ülkeden, “Köken” bakımından 13 farklı dil ailesi, “Yapı” bakımından 3 farklı dil ailesi ve 55 farklı ana dile mensup 1020 sınav evrakı incelemeye tabii tutulmuştur. Ayrıca geçerliğin sağlıklı olabilmesi için araştırmacı tez verilerinin elde edileceği dönemde GÜ TÖMER’de bütün YDTÖ öğrenci gruplarının yazma derslerini gözlemlemiş, yazma derslerindeki süreçleri takip etmiş, grupların yazma dersine giren okutmanlar ile istişarede bulunmuş, gruplardan birinde yazma dersini temel seviyeden ileri seviye sonuna kadar kendisi yürütmüş ve tüm grupların yazma sınavlarını hazırlamakla görevli komisyon çalışmalarına dâhil olmuştur.

Özellikle araştırmacının sürece, gruplardan birinin yazma öğretimini gerçekleştirerek dâhil olması ve genel olarak TÖMER’de ilgili birimler ve diğer gruplar ile sürekli iletişim ve etkileşim içinde olması çalışmanın verimliliğini artırmış, verilerin sağlıklı bir şekilde elde edilmesi de ölçüm geçerliği ve güvenirliliğini yükseltmiştir.

Geçerliğin kuvvetlendirilmesi için; yazma becerisine yönelik, Yazma dersine giren 19 Türkçe okutmanına “Likert ölçekli” ve “Karma ölçekli” yapılan anketler, tezin amaç bölümünde saptanan noktaları kapsayacak ve ölçekler şeklinde düzenlenip uygulanmıştır.

Bu araştırmada, araştırmanın güvenirliliği, güvenirlilik analizlerinde en çok başvuru yöntemlerinden birisi olan “Cronbach Alpha” yöntemi, SPSS programı ile uygulanmıştır.

¹ Bu Ölçütler; “İmla-Noktalama, Cümle Dizimi-Bağlam, Ekleri Kullanma, Uygun kelime seçimi-Anlam, Harfleri Doğru Yazma-Tipografi, Seviyeye Uygun Metin Yazma” başlıkları altında toplanmıştır.

Bu analiz sonucunda “Cronbach Alpha değerinin $\alpha=0,70$ ten büyük olması gerektiği genel kabul görmektedir.” (Seçer, İ. 2015, s.219) Analiz sonucunda elde edilen “Cronbach Alpha” değeri $\alpha=0,94$ ’tür. Elde edilen bu değer genel kabul gören değerin ($0,70$ ’den büyük olması) üstünde oldukça yüksek bir değerdir. Bu da çalışmanın güvenilirliği açısından son derece önemlidir.

Verilerin Toplanması

Tezde ihtiyaç duyulan veriler, “Literatür-Kaynak Taraması”, “Belge Taraması/Doküman Analizi” ve “Anket veri toplama teknikleri” ile gerçekleştirilmiştir. Gazi TÖMER’de Türkçe programındaki yabancı öğrencilerin yazma dersine giren öğretim elemanlarıyla süreç boyunca etkileşim içinde olunmuş ve iş birliği yapılmıştır. Ayrıca gruplardan birinde de araştırmacı bizzat kendisi öğretim görevlisi olarak çalışmıştır. “Yazma Dersi sınav komisyonu” çalışmalarına dâhil olunarak sınav evraklarına “Ülke” ve “Ana dili” gibi ek bilgilerin eklenmesi sağlanmış, öğretim elemanlarının değerlendirmeleri bitiminde sınav evraklarının nüshaları temin edilerek belirlenen altı ölçütte değerlendirmeye tabi tutulmuştur¹. Ayrıca öğrencilerin ana dilleri dikkate alınarak Dil aileleri tespit edilmiştir. İkinci temel veri toplama aracı, yazma becerileri ile ilgili Türkçe öğrenen yabancı öğrencilere ve Yazma dersine giren Türkçe Öğretim Elemanlarına yapılan anketler olmuştur. Toplanan bütün bu veriler öğrencilerin ait oldukları dil ailelerine göre karşılaştırılarak analiz edilmiştir.

Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Elde edilen nitel verilerin çözümlemesinde içerik analizi yöntemi uygulanmıştır. Gazi TÖMER’de bir dönem boyunca her seviyede yapılan yazma dersi sınavlarında kullanılan 1020 adet sınav evrakı öğrencilerin ana dillerine göre gruplandırılarak ait oldukları dil aileleri tespit edilmiş, önce doküman analizi-içerik inceleme yöntemi ile incelenip yazma becerisine dair bulgular tespit edilmiştir. Sonra 1020 sınav evrakı öğrencilerin yazma becerisindeki durumunu belirleyen altı ölçüt doğrultusunda değerlendirilmeye tabi tutulmuştur. Elde edilen veriler SPSS programına girilerek sınav puanları gruplandırılmış

¹ Bu işlemler için yetkililerden alınan izin belgesi tezin “EKLER” bölümündedir.

(50'nin altı, 50-70 arası, 70-85 arası, 85'in üzeri) genel ortalaması alınmıştır. Öncelikle araştırma kapsamında elde edilen tüm verilerin güvenilirliği SPSS programında “Cronbach Alpha” Yöntemi ile analize tabi tutularak belirlenmiştir. Analiz türünün belirlenmesi için “Dağılım” ve “Homojenlik” testleri uygulanmış, uygun analiz türleri belirlendikten sonra SPSS programında uygunluğu tespit edilen analizler yapıp yorumlanmıştır. Ayrıca veriler Microsoft Excel programında tablolaştırılmış ve grafiklendirilmiştir.

Verilerin incelenmesi ve analizlerinden elde edilen bulgular, öğrencilerin ana dilleri ve mensup oldukları dil ailelerinin özellikleri ile “Sonuç ve Tartışma” bölümünde karşılaştırılmış; sonuçlar ortaya konarak ana dillere ve dil ailelerine göre öneriler ile genel öneriler ortaya konulmuştur.

BÖLÜM 3

KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde; tezin konusuna yönelik temel kavramlar, yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, yazma becerisi, dil aileleri ve genel özellikleri, incelemeye tabi olan ana diller ve genel özellikleri verilmiştir.

“Yabancı Dil Öğretimi” Gerekliliğine Genel Bir Bakış

İletişim; “bireyden bireye, bireyden topluma, toplumdan topluma” doğru olan en temel ihtiyaçlardan olup bireyler ve toplumlar arası etkileşimin anahtarıdır. Gelişen teknoloji ve sürekli değişme uğrayan yaşam tarzları kültürleri etkilemekte, iletişim için bireylerin ve toplumların daha fazla çaba göstermesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu gün artık birey tek bir dil, yani ana diliyle yetinemez bir duruma gelmiştir. “iki dillilik” ve “çok dillilik” kavramları çoğunlukla eğitimle olmakla birlikte soy ve aile bağları (biyolojik temelli olarak) sosyal ve kültürel etkileşimler, siyasi ve toplumsal hareketlilikler (savaş, rejim değişikliği, göçler vb.) ve iş yaşamı (sanayi, ticari, endüstriyel alanlar ve uluslararası şirketler...) gibi sebeplerle bireyleri ve toplumları yakından etkilemekte ve kendine çekmektedir. En çok da birey ve toplumun dünyada varlığını belirtmek ve haber alma ve haber verme isteği ile mevcudiyetini dile getirme ihtiyacını, artık sadece ulusal ve mikro boyutta değil uluslararası ve makro boyutta da göstermek istemektedir. Bu da ana dil dışında daha fazla dil öğrenmeye giden yolu işaret eder. Burada kasıt; toplumları tek tipleştiren her yerde geçerliliği olan bir dili bilmenin yanında diğer toplumların özlerini koruyan ve onları daha iyi tanımayı sağlayan ana dillerine yönelme ve öğrenme isteği ve ihtiyacının ortaya çıkmasıdır. Nasıl milletler, devletler ve toplumlar arasında siyasî,

ekonomik ve kültürel bir yarış ve mücadele varsa elbette diller arasında da bu vardır. Her dilin ve bu dili ana dili olarak kullanan kendini ve dilini geliştirmeye açık toplumun amacı, kendi dilinin kullanım alanını artırmak ve dili uluslararasılaştırmaktır. Türkçe de dünyada konuşulan en büyük beşinci dil olarak bu yarışın içinde ve bu iddiaya sahip köklü ve kullanışlılığı asırlardır etkisini kaybetmemiş kuvvetli bir dildir.

Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi

Türkçenin yabancılara öğretiminde, elbette her dilin yabancı dil olarak öğretiminde gereken temel etmenler (dil yapısı, dil becerileri, dil ve kültür bağı, yabancı dil öğretim yöntemi ve teknikleri, programlama ve ölçme-değerlendirme) dikkate alınmakta, her bir etmen üzerinde sürekli olarak akademik çalışmalar yapılmakta, yeni teoriler geliştirilmekte ve bu unsurlar dâhilinde Türkçe öğretilmektedir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, elbette temelde bir dil öğretimi olarak dil becerilerini kazandırma üzerinden ilerler. Anadil öğretimindeki gibi yabancı dil öğretiminde de uygulanan yöntem ve teknikler dilden dile farklılaşmakla birlikte “Anlama ve Anlatma” becerileri; yani “Dinleme, Okuma, Yazma ve Konuşma” becerilerinin geliştirilmesi amaçlanır.

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi günümüzde daha sistemli ve yaygın gerçekleştirilmekle birlikte YDTÖ’nün tarihi çok eskilere dayanır. YDTÖ tarihinde dikkat çeken eserleri kısa bir bakışla hatırlamak gerekirse; bilindiği üzere bu alanda ilk eser Dîvânu Lügatî’t Türk olarak kabul edilmektedir. Eser Türk dilini (Döneme ait Türk lehçelerini) yabancılara öğreten ilk dil bilgisi, kültür bilgisi, antoloji ve ilk Türk ansiklopedisidir. YDTÖ’nün bu ilk muazzam ve son derecede elzem eserini, Kaşgarlı Mahmut Türkçeyi Araplara öğretmek amacıyla yazmıştır. Eserde yabancı dil öğretim tekniği olan tümevarım öğretimi tercih edilmiştir (Durmuş, 2013, s.97). Türk Dili tarihinin bu muhteşem eseri ardından “Codex Cumanicus” eseri gelir. Kuman ve Kıpçak Türklerinin dilini ve dil kurallarını İtalyanca-Almanca anlatır. Eserde Farsça ile de karşılaştırma vardır. Ayrıca eserde Oğuzların Kıpçak kolu olarak bilinen Türklerin dillerinin yabancılara öğretilmesi amacı vardır. YDTÖ tarihi içinde sayılan bir diğer eser “Kitabü’l İdrâk Li-Lisânü’l –Etrak”tır. Ebu Hayyan Muhammed Bin Yusuf, Kıpçak Türkçesinin Berberî ve Araplara öğretilmesi için bu sözlük ve dil bilgisi kitabını yazmıştır. Buna benzer şekilde

Kıpçak Türkçesinin Araplara öğretilmesi ile ilgili sözlük özelliğinde eserler mevcuttur. Kıpçak-Harezm Türkçesi yanı sıra İbni Mühennâ'nın Türkçe-Moğolca sözlüğü de yabancıların Türkçe öğrenmesi için kabul edilen sözlük eserlerdendir. Çağatay Türkçesinin öğretilmesinde “Muhakemetül Lugateyn” eserini yazan Ali Şir Nevai karşımıza çıkar. Nevai bu eserde, uzun yıllar hor görülmüş Türkçenin aslında Farsçadan üstün olduğunun ve edebî bir dile-kelimelere sahip olduğunun ispatını yapmıştır. Nevâi ses ve biçim bilgisi olarak Türkçe ile Farsçayı karşılaştırır ve ayrıca Arapçanın yazım özelliklerini tespitleri de mevcuttur (Güzel ve Barın, 2013, s.29). Eski Anadolu Türkçesinin YDTÖ eseri sayılabilecek eseri de İbni Mühennâ'nın “Hilyetü'l-İnsan ile Heybetü'l Lisan” eserleridir.

Geçmişten günümüze yabancı yazarlar Türkçeyi YDTÖ kapsamında değerlendirerek birçok sözlük, dilbilgisi kitabı ve dil bilimsel incelemeler yazmışlardır. YDTÖ alanında dikkat çeken çalışmalar yapıp eser kazandıran yabancı yazarlardan bazıları; Hieronymus (Dil bilgisi), Megiser, Max Müller (Dil bilgisel-bilimsel inceleme), Wilhelm Radloff (Dil bilimsel-köken dil bilim çalışmaları), Carl Barockelmann (Dil bilgisi-Türkolog), Karl Steverwald (Sözlük), Annemarie Von Gabain (Uygur yazıtlarının yayınlanması), J. Hanmer-Purgstall (YDTÖ eğitimi), Herbert W. Duda (Türkoloji), Ludek Hrebicek (Dil bilgisi-Dilbilim), Johan Vandewalle (Metodoloji), Öilhelm Ludvig Thomsen (Türkoloji-Orhun yazısı), Jean Deny (Dil bilgisi), J.W. Redhouse (sözlük), Armin Vambery (Sözlük), Gyula Nemeth (Türk Filolojisi, Dil bilgisi-Balkan ağızları)... vs.

Tarihi uzun bir zaman öncesine dayanan ve gerçekleştirilen dil bilimsel, filolojik, derleme ve transkriptsel dil bilgisi, metin çözümleri ve sözlük çalışmaları ile günümüze kadar gelen YDTÖ; yabancı dil olarak dillerin öğretilmesi metodolojisinden de yararlanarak bugün kendi metodolojisini oluşturmuş ve geliştirmeye devam etmektedir.

Yabancı dil öğretiminde çıkış noktası elbette dil öğretimi çıkışı olan beceri öğretimi çerçevesinde bulunur. Dilin bir iletişim aracı olarak kullanılması öğretilirken dört temel dil becerisinin de birlikte öğretilmesi gerekmektedir (Demirel, 2007, s.30). Yabancı dil öğretim ilkelerini, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için düşünecek olursak YDTÖ ilkeleri; amaç belirleme ve amaç doğrultusunda ihtiyaç analizleri, program oluşturma, eğitim-öğretim ve ders süreçlerinde basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene gibi temel ilkelere dikkat etme; görsel-işitsel-üç boyutlu araçlar kullanma, günlük yaşam dili farkındalığı, küresel olarak diğer kültürler ile hedef dilin kültürünü karşılaştırma, öğrenci

odaklı öğretim sürdürme, hedef kitlenin-öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alma ve öğrenci güdülenmesi ve cesaretini canlı tutma olarak ortaya konabilir.

YDTÖ, yabancı dil öğretimi temel ilkelerinin Türkçe dilinin yabancı dil olması noktasında dile ait değişimleri de içinde barındırarak işlenmesi ile süregelmektedir. YDTÖ için aynı şekilde, YDÖ öğretim yöntem ve tekniklerine de alanın oluşması dönemlerinde önem verilmiştir. Bekleyen'den aktaran Sarıçoban, 2015; YDTÖ içinde kullanılacak öğretim stratejilerini şu şekilde açıklamıştır:

“YDÖ temelli öğretim stratejileri; 1. Tahmin etme stratejileri, 2. İletişimden doğan ve iletişimi başlatma stratejileri, 3. Hata sonrası çekinikliği engelleme stratejileri, 4. Dil bilgisi unsurlarına yoğunlaşma, 5. Alıştırma yapma, 6. Dil gelişimini takip, 7. Mesajdaki anlamı çıkarma stratejileri” (s.261). Bu stratejilerden doğan yöntem ve teknikler de stratejileri işaret eden bir yapıdır.

YDTÖ’de Hedef Kitlenin Özellikleri: Ana Dil ve Dil Ailesi Bağlamı

YDTÖ, içinde bulundurduğu tüm etmenler yanı sıra hedef kitle için de bir eğitim ve öğretim olması ve hatta bir yaşam deneyimi ve kazancı olması açısından çok iyi irdelenmesi gereken bir süreçtir. YDTÖ alanı için çoğunlukla yoğunlaşılan konu akademik (teorik) ve uygulamalı konular “Beceri öğretimi”, “Yöntem ve teknikler”, “Dil ve Kültür aktarımı”, ve “Ölçme-Değerlendirme” şeklinde olmuştur. Yani genel olarak çalışmalar eğitim-öğretim programı, eğitici ve kurum odaklı bir bakış ile gerçekleştirilmektedir. Bu eğitim süreci içinde, eğitimin verildiği “Hedef kitle” yani öğrencinin gözleriyle bu eğitim ve öğretime bakış ve bu alanı geliştirme çabaları motivasyon-güdüleme ile ilgili az sayıda çalışma ile sınırlı kalmıştır. Karababa, konuyla ilgili şu ifadeleri kullanmıştır.

Öğrenci açısından bakıldığında da yabancı dil öğrenimi kolay bir süreç değildir. Yabancı dil öğrenen, yeni bir ses düzeni, biçim, sözdizimi ve kendi ana dilinden farklı bir anlam evreni ve anlatım biçimiyle karşılaşır ve ister istemez bunları kendi ana dili ile karşılaştırır (Karababa, 2009: s.272).

“Türkçe öğrenirken, hedef kitle için ne gibi süreçler, güçlükler ve aşamalar vardır?” Bu sorunun cevabı verilirken kendimizi bulduğumuz eğitici-teorisyen konumundan olabildiğince ayıştırmaya çalışmalıyız. Hedef kitle, yeni bir kültür, yeni bir dünya, yeni bir bakış açısı, yeni anlam denizleri ve bağlantılarına kendisinin birdenbire bırakılıverdiği hissiyatı ile hareket ederek zihni etkinleştirmeye başlamada derin bir endişe içinde kendini

buluvermektedir. Nitekim bunun normal olduğunu biz dışardan gözlemleyerek ona süreleri ve aşamaları anlatsak, rehberlik etsek de; bu heyecan ve endişe ile öğrencinin zihni, “oyunu” başka-hiç bilmediği kurallarla oynamak zorunda bırakıldığından mütevellit, stres seviyesinde çoğu zaman bir azalma olmaz. “Öğrencinin zihni neden alarm vermeye başlar?” Çünkü kendi ana dili ile yaşamı kavrayıp, edinimleri rahatlıkla kazanırken, her ne kadar bir amaç dâhilinde ve gereklilik durumu içinde kendi seçimi ile dili öğrenmek istese de, öğrenmek istediği hedef yabancı dil karışışında kendini tekrar en başta bulmakta ve her ne kadar görüngülere sahip olup onları kendi ana dilinde kodlasa da, kendi zihnini adeta bir “Tabula rasa” (Boş levha) olarak bulmaktadır. Zihin, oyun için hiç bilmediği oyun araçları ve oyun kuralları ile karşılaşmaktadır. Buradan kasıt hem yabancı dilin yekûnu hem de yabancı dilin yazı sistemi yani alfabesidir. Yabancı öğrenci; kendi ana dilinin kullandığına benzer bir alfabeyle de hiç benzemeyen bir alfabeyle de seçtiği dile göre karşılaşabilir. Tunçel, bu durumun altını şu ifadelerle çizer:

Ana dil eğitiminden farklı olarak yabancı dil öğretiminde öğrenciler, dil öğrenimine adım attıkları zaman farklı sistemler ve dil karakterleri ile karşılaşabilmektedir. Bu durum farklı alfabe sistemlerini kullanan öğrencilerde tedirginliğe yol açabilmektedir. Yabancı öğrencilerin alfabe farkındalığına alışmaları için yabancı dil olarak Türkçe derslerinde ilk derste alfabe de bulunan seslerin okunuşlarının verilmesinin faydalı olacağı söylenebilir (Tunçel, 2013, s.731).

Alfabe farklındalığının net olarak görüldüğü beceri yazma becerisidir ve YDTÖ’de ana dil ve dil ailesi bağlamı, en çok somut olarak yazma becerisinde kendini gösterir.

Genel Olarak Dil Becerileri

Dil öğretiminde, temel beceriler genel başlıklar hâlinde; Anlama Becerileri (okuma, dinleme), Anlatma Becerileri (konuşma, yazma) olarak adlandırılmakla birlikte tümü için “Dört Temel Dil Becerisi” ifadesi kullanılır.

- Okuma Becerisi
- Dinleme-Anlama Becerisi
- Konuşma becerisi
- Yazma becerisi

Genel olarak “Anlatma Becerileri” bireyin kendine ait duygu ve düşüncelerinin sözlü veya yazılı olarak ifade edilmesidir. “Anlama Becerileri” ise, konuşanı veya yazılı bir ifadeyi anlayabilmekle ilgilidir. Başkalarına ait duygu ve düşüncelerin duyularak veya okunarak

anlaşılmasını sağlamaya yönelik beceriler, anlama becerilerinin temelini oluşturur. Dil becerileri birbirini bütünler; tek bir beceriyi diğerlerinden ayrı tutup geliştirmek mümkün olmaz. Dört temel dil becerisini geliştirmek için, her dil becerisi ile ilgili öğretim yöntem ve teknikleri bulunsa da; mutlaka her teknik ve yöntem içinde becerilerin birbirini aynı zamanda bütünlediği de görülür. Kısaca dil becerilerine değinmemizin ardından tezin konusu gereği yazma becerisini yakından inceleyelim.

Yazma Becerisi

“Yazma Becerisi” kazanımı, bir dilde en son bilişsel tamamlamanın gerçekleşmesi ve bu öğrenmeden sonra geliştirmeye geçilmesi anlamı taşır. “Yazmayı” Akyol (2000, s.146): “Düşünceleri ifade edebilmek için gerekli sembol ve işaretleri kurallara uygun kullanma ve anlaşılır olarak düşünce üretebilmedir” diye tanımlar. Carter ise, (2002, s. 246) “Yazma, bilginin elde edilmesi ve bilginin ifade edilmesi ile ilgili süreçlerden oluşan bir beceridir.” ifadesi ile tanımlar. Yazma aynı zamanda bir sanattır ve tıpkı görsel sanatlardan resimde olduğu gibi; tuvalin üstünde resmin yekûnunun oluşması vardır ve anlamlı olması için onlarca-yüzlerce ana unsurun ve birimlerin bir araya bir armoni oluşturarak hatasız gelmesi gerekir. Bu armoninin hatasız bir araya gelebilmesi için, önce düşünceyi temizlemek gerekir. Covey (2006, s.153), “Yazmak, düşünceyi damıtır, berraklaştırır ve netleştirir” demiştir. Yaylı (2009) ise; “Yazma bireysel bir etkinlik olmasının yanında etkileşimsel ve sosyal boyutları ve kültür değerlerini de içeren bir etkinliktir” der (s. 71). Yazmanın kalıcılığı, zihindeki görüntü ve verileri somutlaştırması kültür aktarımı için de geliştirilmesi şart en etkili dil becerisi olduğunu gösterir. Sembollerin anlamlı hâle getirilerek kodlamalar sistemi oluşturulması ile ortaya çıkan yazma, iletişimde düşüncelerin somutlaştırılarak ifade edilmesidir.

Buradan hareketle yazma becerisini: *“Herhangi bir konuda görüş, fikir, gözlem, tecrübe, duygu ve düşünceleri planlayıp, dilin kurallarına uygun olarak bir bağlam ve bütünlük içinde işaret-harf ve sembollerle yazıya geçirme”* olarak tanımlayabiliriz.

Her dilde en son ve zor gelişen beceri “Yazma Becerisi”dir. Zihindekileri imgeler-sembollerle ifade edebilmek, diğer becerileri art bilgi olarak belirli bir dereceye kadar kullanabilmeyi de gerektirir. Yazma diğer beceriler ile iç içe geçmiş bir haldedir. Bu nedenle bir birey; ana dilinde veya yabancı dilde önce dinler ve konuşur, arkasından dilin

sembollerini özümseyerek dinleme-konuşma ve okumayı bütüncül olarak gerçekleştirir ve en son da art beceri ve bilgilerde olması gereken yeterliliği elde edip yazma becerisini geliştirir.

Yazma becerisi, diğer becerilerin gelişimi ile zincirleme gelişirken aynı zamanda üretim ve somut sembol olarak imgelerin kullanılmasıyla, dil ediminde üst düzey bir kendini gerçekleştirir. Bireyin bir dilde kendini en etkili bir şekilde ifade edip etmediğinin kanıtı, yazma becerisinin gelişimi izlenerek görülebilir.

Yazma becerisi diğer anlatma becerisi “Konuşma”nın aksine kişiye biçimlendirme, değiştirme kısacası tasarımlama fırsatı sunar. Bu nedenle düşünce akışını, konuşmadaki dışı vurdumdan daha düzenli ve etkili hale getirebilme yazmanın doğasında vardır. Yazı dili, kolay kolay değişikliğe uğramaz ve sözden daha kalıcıdır. Bu da dili kullanan toplumun yaşam biçimi ve hayata bakışını yazı ile sonraki nesillere aktarımını da sağlar. Dolayısıyla yazı dilinin kültür taşıyıcı bir özelliği de vardır (Demir ve Barın, 2006, s. 15).

Dil becerileri bir bütündür ve yazma diğer dil becerilerinden soyutlanamaz. Ancak dil bilgisi bir dil alanı olarak diğer becerilere nazaran yazma becerisinde somutlaşır, görünür hâle gelir. Yazmanın mutfağı dil bilgisidir; yazılı metin bir tuval üzerinde oluşturulmuş bir resim ise dil bilgisi renkleri-hisleri-düşünceleri tuvale aktaran fırçadır ve fırçaya tekniği kazandıran bilincin-bireyin ta kendisidir. Dil bilgisi parça ve parçalar arası uyumdur ve aynı zamanda bizzat bu ikisinin nasıl kullanılacağını-yerleştirileceğini söyleyen teknik kurallardır. Bu nedenle; evet, yazma diğer becerilerle iç içedir, dil bilgisi ise yazmanın varoluş hücrelerinin yönetimidir.

Yazma becerisi; yaratıcı düşüncenin gelişmesinde, imlâ-noktalama hatalarının görülmesi ve öğretilmesinde, kelime haznesinin artırılmasında, öğrenilenlerin bellekte kalıcı hâle gelmesinde, yapılan diğer dil yanlışlarının görülmesi ve yanlışların düzeltilmesinde, dil öğrenme sürecinin kontrolü ve seviyenin belirlenmesinde ve diğer dil becerilerinin geliştirilmesinde en önemli faktördür.

Söz varlığı, konu, ana ve yan düşünceler, yazma planı, cümle ve paragraf oluşturma, üslup-anlatım, dil yapısı, bağlam, anlam ve imlâ-noktalama yazma becerisinin temel kavramlarıdır Yazma teknikleri dâhilinde yazma planı ile “ana-yan düşünceler, yazmaya hazırlık” kavramları daha çok hazırlıklı ve serbest yazma içinde kendini gösterir. Her yazı içinde plan, ana ve yan düşünceler vardır; ancak bunların hissedilirliği kullanılan tekniğe

göre değişir. Hazırlık ise bazı türlerde bulunmaz. Temel yazma kavramları içinde, her yazma tekniği ve yönteminin vazgeçilmezi olanlara daha yakından bakmak istersek; “söz varlığı” yazmanın eylemsel olarak gerçekleşmesi ve varlığı için en merkezi kavramlardan biridir. Söz varlığının oluşturulması ve hâli hazırda var olan kısmını işlevselleştirmek bütün becerilerin edimi için son derecede önemlidir. Güzel ve Karatay (2013, s. 272)’ın belirttiği üzere “Yazma eğitiminin temelinde öğrencilerin sahip oldukları sözvarlığının geliştirilmesi/zenginleştirilmesi ve konuşma ile yazmada kullanılabilir hale getirilmesi vardır”.

Yazma becerisinde temel noktalardan bir diğeri de konudur. Konu; dili, ana dili olarak öğrenen ya da yabancı dil olarak öğrenen kişi için aynı zamanda; “yazma isteği-motivasyon-güdülenme” gibi içten gelen unsurlar ve genel kültür içinde konu ile ilgili kelime bilme ve cümle içinde kullanabilme-bağlam oluşturabilecek art bilgiye sahip olma ile de ilgilidir. Yaş seviyesinin de içine olmak üzere bütün bu değişkenler yazma eylemini gerçekleştirmek için seçilmiş tema ve konuyu etkiler.

Konuya bağlı olarak ne söylenmek istendiğinin zihinde kısa ve öz olarak somutlaşması, yani ana düşünce ve yan düşüncelerin belirlenmesi yazmaya yardımcı unsurlardır.

Akyol ve Kırkkılıç (2007), bu konuda; “Konu seçimi noktasında ana dil öğretimi ve yabancı dil öğretiminde öğrencinin fikir yürütemeyeceği bir konuda yazmaya zorlanması da zihinlerde karmaşa oluşturacak ve bu metne yansıyacaktır” demiştir (s.57).

Yazma planı zihinlerde oluşan mantıklı sıralamadır. Yazma planının gerçekleştiği zihinsel sürecin yazıda; yazının koşuluna, türüne, kullanılan tekniğe göre görünür olabilirken, doğal akışı içinde ya da kontrol unsurları altında hissedilmediği durumlar da olabilir.

Yazmayı besleyen kaynak olan söz varlığı, yazma için araç temin edilen en önemli yazma kavramlarından biridir. Söz varlığını, bir insanın canlı kalabilmesi için “oksijen ve uygun yaşam alanı”, yazı metnini de “insan vücudu” olarak düşünecek olursak; kelimeler “hücreleri”, cümleler “kan damarlarını” temsil eder.

Karadağ (2013, s.276)’ın ifadesiyle kelime; dilde tek başına kullanıldığı zaman bir anlam aktarma aracı ya da dil bilgisel bir işlevi olan en küçük dil birimidir. Ayrıca, Gülensoy (2010) cümleyi şöyle tanımlamıştır:

Bir hükmü bildirmek üzere tek başına kullanılan çekimli bir fiile veya çekimli bir fiille birlikte kullanılan kelimeler dizisine cümle denir. Başka bir deyişle cümle; bir duyguyu, bir

düşünceyi, bir hayali, bir olayı, bir isteği, bir hükmü tam olarak bildiren kelime veya kelime topluluğuna denir (s. 587).

Kelimelerin, cümle yapısını oluştururken düzeni ve kullanılış biçimleri cümlelerin anlamını etkiler ve değiştirir. Kelimenin anlamı, cümleden kastedilmek istenen mana ile bütünleşmelidir. Kelimeyi anlama uygun olarak kullanmak anlatım bozukluğunun önüne geçer.

Özellikle yabancı dil olarak bir dili öğrenirken, ana dildekinin tersine doğal yolla alınmamış kelimeler ile ilk kez karşılaşıldığından, yazma eğitimi içinde kelime dağarcığının kullanılacak seviyeye ulaşması zaman alan ve zorlu bir süreçtir. Bu nedenle yazılı metinlerde kelime öğretimi öğretilen dilin kültür unsurlarıyla bir bağ içinde sunulmalıdır.

Bir yazma kavramı olarak paragraf; kelime ve cümleden sonra bir üst ve bağlayıcı birim olarak düşünülebilir. Gülensoy (2010), paragrafı şöyle tanımlar: “Bir yazının iki satır başı arasındaki kısım ya da bir düşünceyi, duyguyu veya bir olayı işleyen ve geliştiren cümle veya cümle grubudur” (s. 674).

Günümüzde “yazı” eylemi klasik bir boyuttan çıkmış, yazı planı ve paragraf anlayışında radikal değişiklikler olmuştur. Özellikle bir dilin yabancı dil olarak öğretiminde plan ve paragraf noktasında yeni eğilimlere ve ihtiyaçlara cevap verici bir yazı eğitimi gereği ortaya çıkmaktadır. Özellikle Türkiye’deki YDTÖ’de yabancı öğrenciler, dilini bilmedikleri veya yeni öğrenmeye başladıkları bir ülkede yaşamaya başlıyorlar. Çoğunlukla ana dilleri dışında ikinci bir dil bilseler de bu, Türkiye’de YDTÖ sürecinde sosyal hayat ve kültür ile kaynaşmalarını sağlamıyor. Günlük ihtiyaçlar ve gerçekleşmesinde sınırlı bir zaman ve aciliyeti olan işlerde “pratik bir yazma” eylemi gerçekleştirmeye ihtiyaç duyuyorlar. Nitekim TÖMER programı sonunda, her ne kadar yazma becerileri gelişmiş olsa da; hızlı bilgi akışının gerektirdiği şekilde sosyal ağ yazışmaları ve daha çok devam edecekleri lisans ve lisansüstü alana dair bir “yazı” gerekliliği duyuyorlar.

Anadil öğretiminde bile klasikleşen “Paragraf, Kompozisyon, Metin içi Giriş-Gelişme-Sonuç parçaları” gibi yazma kavramları öğretimi çalışmaları, onlara üstte belirtilen koşullarda rahat, hızlı ve pratik (ihtiyaca yönelik) yazma becerisi kazanmak için yetmiyor. Programda zaman kısıntısı olması ve öğrencilerin sonuç odaklı hızlı yazma davranışı kazanma bekleyişi de klasik yazma becerisi öğretiminden dolayı yazmadan soğumalarına

yol açıyor, ilgisizliğe neden oluyor. Bu nedenle klasik öğretimden ziyade pratik, amaca yönelik yazma eylem YDTÖ’de öğrenciler için asıl ihtiyaç olan biçimdir.

Anlatım tarzı, yazı için belirlenmiş konunun işleniş biçimidir. Temelde dört anlatım tarzı karşımıza çıkar ve bu, bireylerin kullanım tercihlerine göre aslında üslupla da yakından ilişkilidir. “Betimleme, öyküleme, tartışma ve açıklama” temel anlatım tarzları olup bunlardan başka çeşitlemeler de yapılabilmektedir. Yazıda bir ya da birkaç anlatım tarzının belirlenmiş olması ve kullanılması aynı zamanda yazma becerisinde üst düzey bir gelişimin olduğuna işarettir. Sözlü anlatımda, konuşma esnasında jest ve mimikler, anlatılmak istenenlerle uygun bir şekilde kullanılabilir. Ancak yazıda böyle bir imkân yoktur. Sözlü anlatımdaki bu imkânlar yerini yazılı anlatımda noktalama işaretlerine bırakır (Demir ve Barın, 2008, s. 5).

Yazı metnini beden, insan vücudu olarak simgeleştirmiştik; imlâ-yazım ve noktalama da vücudun dengesini yitirmemesi, birimler arası akışın sağlıklı bir şekilde devam etmesi ve değerlerdeki iniş ve çıkışların bir nizam ile gerçekleşmesini sağlayan kavramlardır. İmlâ ve noktalama ile ilgili kurallar yazma edinimi için olmazsa olmaz unsurlardır. Kelime ve cümleleri bir anlam ve bağlam oluşturacak şekilde mantık silsilesi dâhilinde oluşturabilmek için bu iki unsura ihtiyaç vardır.

Yazma becerisine yönelik temel kavramlar bunlar olmakla birlikte anadil olarak Türkçenin öğretiminde yazma becerisi ile Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yazma becerisi ve gelişimi farklılık göstermektedir.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma eğitimi ile ilgili olarak Tiryaki (2013) “Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisini geliştirmede amaç bireyin duygu ve düşüncelerini Türkçenin dil özelliklerine uygun ve planlı bir biçimde yazıya aktarmasını sağlamaktır. Yazma becerisi, uygulamalı olduğu için birey, kazanılmış bilgileri somut bir biçimde gösterebilmektedir” (s.38) der. Duygu ve düşünceleri bu somut biçimde ifade etme, birden bire mucizevi bir şekilde gerçekleşmez. Yazmanın bir beceriye dönüşebilmesi için bazı aşamalardan geçmek gerekir.

Yazma birçok unsurun anlamlı ve uyumlu bir şekilde bir araya getirilişidir. Bu nedenle süreç içinde süreç barındıran yazmada, öncelikle kendisini oluşturan unsurların ve varış noktasına giden yolda belli kilometre taşlarının geçilmesi gerekir.

Yazma Eğitiminin Aşamaları

YDTÖ için yazma eğitimi aşamaları aşağıdaki gibi sıralanabilir.

- *Alfabe Öğretimi:* Yabancılar için yazma eğitiminin ilk adımı olan alfabe öğretimi aşamasında, hedef kitlenin ana dilinin alfabesiyle benzerlikler ve farklılıklar belirlenip karşılaştırmalar yapılarak harflerin yazımı ve seslendirilmesi çalışmalıdır. Bu aşamada özellikle öğrencinin ana dili ve hedef dilin alfabelerinin birbirinden farklı olduğu yönler üzerinde durulmalıdır.
- *Kelime Öğretimi:* Kelime öğretiminde seviyeye göre gerçek objelerden, görsel ve işitsel araçlardan, gösteri sanatlarından, eş ve zıt anlamlı kelimelerden yararlanılabilir. Öncelikle temel seviyede organ ve akrabalık adlarının, sayıların, günlük hayatta sıkça kullanılan isim ve fiiller ile ilişkili kelimelerin, sıkça kullanılan isim ve fiillerin, sık kullanılan deyimlerin, atasözleri ve iletişim için önemli kalıplaşmış ifadelerin ele alınması gerekmektedir. “Sözcük yerleştirme oyunları” öğrencinin zihinsel süreçlerini harekete geçirerek, muhakeme ve parça bütün arasında ilişki kurma becerilerini geliştirmesine katkı sunar (Aslan, 2016, s.228).
- *Cümle Öğretimi:* YDTÖ için yazma eğitimi verilirken kelimelerin cümle dizimine uygun yerleştirilmesine dair mutlaka öğretim etkinlikleri ve alıştırmaları yapılmalıdır. Öğretilen bir dilin genel düşünce akış ve düzenleme sistematikini hissettirmek doğru cümle öğretiminden geçer.
- *Paragraf Öğretimi:* YDTÖ için yazma becerisi kazandırılırken, metin yazmada “paragraf öğretimi”, anlam bütünlüğünün ve düşünce akış sıralamasının doğru yapılabilmesine katkı sağlar.
- *Metin Yazma Öğretimi:* Metin, herhangi bir konuda hitap ettiğimiz hedef kitleyle iletişimi yazılı ve sözlü olarak bir bütün içinde kurmamızı sağlayan ifade yapısıdır. YDTÖ’de metin yazma eğitiminden kasıt, daha çok yazılı metin-yazınsal

metinlerdir. Günay (2007)'ın belirttiği gibi yazınsal metin; “Dilsel göstergelerin düzenli ve tasarlanmış bir bütünü olan yazınsal metinler; duygu, heyecan, coşku, korku ya da insan ruhuna yönelik daha başka soyut değerleri yaratmaya ya da kullanmaya elverişli, anlam bakımından da çok zengin dilsel birimlerdir” (s. 44). YDTÖ’de seviyeye göre öğrenciyi metinler ile karşılaştırmak ve metin yazma becerisini geliştirmek, yazma eğitimi aşamalarının son basamağıdır. Dilin yapısı tek başına sunulduğunda sadece birtakım kurallardan ibaret kalır, YDTÖ’de dil, seviyeye göre dikkat edilmesi gerekli diğer hususlara göre metin bağlamında sunulmalıdır. Duman (2003) çalışmasında metnin önemini “*Kelime ve kurallar ancak metinlerde can bulur, anlam kazanır, duygu düşünce ve hayallere tercüman olur. Türkçe öğretiminde metni önemli kılan da bu özelliğidir*” (s.152) diye belirtir. Bu nedenle hedeflenen dil kural ve yapılarının öğrenilip öğrenilmediğinin anlaşılması için öğrencilerin metin yazma becerilerinin geliştirilmesi gerekir.

Yazma Eğitiminde kullanılan Yöntem ve Teknikler

Yazma eğitimi ile ilgili uzman görüşleri, akademik çalışmalar ve uygulamada gerçekleştirilen çalışmalardan YDTÖ için yola çıkılarak, yazma eğitiminde sık kullanılan en etkin yöntem ve teknikler aşağıdaki gibi gösterilebilir.

Kontrollü yazma: Öğrencilerden verilen sözcükleri ya da istenilen değişiklikleri yaparak yazmaları istenir. Kontrollü yazma çalışmalarıyla amaç dildeki sözcükleri ve yapıları doğru şekilleriyle yazma olanağı vermektedir. (Boşluk doldurma alıştırmaları, bul-düzeltil ve yer değiştirme alıştırmaları, kelimelerinin yerinin değiştirilerek cümlelerin aynen yazılması, yarım bırakılmış cümle ya da diyalogu tamamlama, günlük yaşamda sık kullanılan kelimeler; sayılar, haftanın günleri, meyveler, sebzeler, giyim eşyalarının adları öğretilirken öğrencilerin kolay ezberlemeleri için bunların tekrar yazımı...) Kontrollü yazma teknikleri, öğrencilerin yazma sorunlarına göre yapılandırılacak esnekliğe ve çeşitliliğe sahip olduğundan YDTÖ’de mutlaka kullanılması gereken yazma teknikleridir.

Güdümlü yazma: Güdümlü yazmanın amacı öğrencilerin öğrendikleri cümle ya da yapıları kontrollü olarak ve bir amaca yönelik biçimde kullanmalarıdır: Verilecek bir örneğe uygun metin yazma, verilecek anahtar kelimelerin (On kelime verilebilir.) kullanılarak metnin yazılması, sorulara yanıt vererek paragraf yazma, soruları bütünlük içinde yanıtlayarak bir

metin oluşturma, yarım bırakılmış bir metini tamamlama, dikte (Dinlediğini yazma), kompozisyon yazma, bir konu ya da çerçeve dâhilinde yazma ve hatta bütün bunları hem güdümlü hem de zaman kontrollü bir şekilde mesela sınav süresinde yazma... Çoğaltılabilecek bu örmekler güdümlü yazma içine girer. Güdümlü yazma teknikleri de kontrollü yazma teknikleri gibi, yazma sorun odaklı yapılandırılabilceği için YDTÖ’de kullanılacak vazgeçilmez yazma tekniklerinden biri olmalıdır.

Serbest yazma: Serbest yazma çalışmalarıyla öğrencilerden herhangi bir konuda duygu ve düşüncelerini kendi üsluplarına göre yazmaları istenir (Yaşadıkları çevreyi tasvir etme, resme bakarak gördüklerini yazılı olarak anlatma...). Nitekim yazma eğitimi içinde kullanılan, uygulama çalışmalarının vazgeçilmezleri bu teknik ve yöntem içerikli yazma biçimlerinden kontrollü ve güdümlü yazma teknikleri tez çalışmamda, incelediğim sınav verilerinde bulunmaktadır.

Türkçe yazma eğitiminde en çok karşılaşılan sorunlardan bazılarını maddeler halinde ifade edecek olursak, genellikle bu sorunlar:

- Yazım yanlışları, çok sayıda imlâ-noktalama yanlışları,
- Sözcüklerin, konuşma dilindeki yerel söyleyişlere göre yazılması; argo ifadeler kullanılması, internet dili kelimelerinin yaygınlaşması,
- Özne-yüklem uyumsuzlukları, kip uyumsuzlukları; cümle dizimi ve bağlam oluşturamama,
- Sözcüğün yanlış ya da gereksiz kullanımına dayanan anlatım bozuklukları,
- Temel cümle yapılarında hatalar, özgün niteliği olmayan genellenmiş cümlelerin kullanımı; eklerin kullanımı ve kalıp ifadelerin kullanımında hatalar,
- Söz varlığının çok sınırlı olması, kullanılan sözcüklerde gündelik yaşantılarının ötesine geçememe ve bağlamda zayıflık,
- Yaratıcı düşünme becerisinin yetersiz oluşu
- Konunun derinine inememe,
- Fikirleri destekleyecek örneklere yer verememe,

Tez çalışmamda YDTÖ minvalinde, incelenen yazma dersi sınav evraklarında bu sorunların çoğu “bulgular” olarak görülmüştür.

YDTÖ’de hedef kitlenin ana dil ve dil ailesi özelliklerinin yazma becerisi bağlamında düşünüldüğünde öğrenmek istenilen dilde öğrenenin ana dili ve dil ailesinin yazma becerisi üzerinde etkisi olup olmadığını görmek için dil aileleri ve ana dillerin sınıflandırmaları ve dil ailelerinin genel özelliklerinin incelenmesinde yarar vardır.

Dil Aileleri

Türkçenin yabancılara öğretiminde, hedef kitlenin ana dili ile Türkçenin tam uyum sağlamasını ve zihinde hiçbir boşluk kalmayacak şekilde karşılıklılık ilkesi ile bütünleşmesini beklemek mümkün değildir. Bir dilin ve genetik (köken) ve yapı açısından ait olduğu dil ailesinin belli başlı dil bilgisi özelliklerinin, öğrenmek istediği hedef dilden farklı olması durumu ve dil içi yapı ile kültürlerdeki bu farklılık mutlaka incelenmelidir. Her dil, o dili ana dili olarak kullanan topluluğun kendi kültürü, yapısı ve dünyaya bakış açısının ürünüdür. Bu nedenle farklı dil yapıları ve farklı kültür odakları çeviride de uyum sorunları oluşturur. Sapir-Whorf’a göre: “Tam çeviri mümkün değil. Her dilin bir art kültürü, taşıdığı duygu ve kullanıldığı bir bağlamı vardır”. Dil sistemleri ve ana dille ilgili olarak Fromkin (2011) şu ifadeye yer vermiştir.

Dilsel sistemler (başka bir deyişle gramer) sadece fikirleri ifade etmenin aracı değil aynı zamanda fikirleri şekillendiren, insanların zihinsel faaliyetlerini programlandırıp yönlendiren ifadelerini analiz etmeye yarayan, ticaretini/işlerini dizayn eden zihinsel aktiviteleri sentezlemeye yarayan bir vasıta... Biz doğanın bütün detaylarına ana dilimizin bize sunduğu imkânlar dâhilinde vakıf oluruz. (s.311)

Dil öğretiminde en önemli unsurlar; dil öğretiminin amacı, hedef kitlenin hangi amaçla dil öğrenmek istediği, öğretilecek konu-tema, ne ile ve hangi amaçlarla-materyallerle öğretileceği, program ve hedef kitleye ait bütün özelliklerdir. Mevzubahis olan yeni bir dil öğrenmek-öğretmek olduğu için hedef kitlenin kendisinin odağa konulması gerekir, bu nedenle hedef kitlenin ana dili, dil ailesi ve özellikleri çok büyük, belirleyici bir önem taşır. Buna bağlı olarak ana dillerin bulunduğu dil ailesi sınıflandırmaları ile ilgili doğru bilgiler ortaya konmalı ve dil aileleri özellikleri incelenmelidir.

Dillerin Sınıflandırılması

Dillerin; türlerine, köklerine, yapılarına ve coğrafi alanlarına göre ve daha birçok farklı değişkene göre sınıflandırıldıkları çeşitli kaynaklarda görülmektedir. Dil ailelerinin doğru

sınıflandırmalarının araştırılması ve ortak bir sınıflandırma ortaya konulması çalışma için büyük önem taşır. Çünkü ana dillerin Türkçe ile nasıl bir yakınlık ve uzaklıkta olduğunu görmek ancak bu yol ile sağlanabilir. Yapılan birçok sınıflandırma türü içinde bizim esas alacağımız temel sınıflandırma kaynaklarına-köklerine göre (Genetik Sınıflama) ve yapılarına göre sınıflandırmadır¹.

Köken Bakımından Diller

Dil bilimcilerin köken-kaynak bakımından dil ailelerini sınıflandırmalarında büyük ayrılıklar görülmesine de alt kollarda ayrı görüşler bulunmaktadır. Hatta modern çalışmalara göre ana kollarda da farklılıklara rastlanır. Bu nedenle öncelikle, dil bilimcilerin sınıflandırmaları ayrı ayrı tablo ve şekillerle gösterilip, ardından bunlardan yararlanılarak ortak bir sınıflandırma tablosu oluşturulmuştur.

M. Ergin'e göre köken bakımından diller: (Ergin, 2013)

Tablo 1

M. Ergin'e Göre Köken Bakımından Diller

1. Hint-Avrupa Dilleri Ailesi		
Avrupa Germen: Almanca, Flemenkçe, İngilizce, İskandinav dilleri. Romen-Latine: Fransızca, İspanyolca, İtalyanca, Romence, Portekizce İslav: Rusça, Bulgarca, Sırpça, Lehçe Arnavutça, Yunanca, Keltçe, Litvanca, Hititçe		Asya (Hint) Sanskritçe, Hint Dilleri, Avestçe Farsça, Ermenice
2. Sami Dilleri Ailesi		
Akadca	İbranice	Arapça
3. Bantu Dilleri Ailesi		
Orta-Güney Afrika Bantu Dilleri		
4. Çin-Tibet Dilleri Ailesi		
Çince	Tibetçe	
5. Ural-Altay Dil Ailesi		
Ural Fin-Ugur: Fince, Macarca, Uygurca, Permce Samoyed: Samoyedce		Altay Türkçe, Mançuca, Moğolca

¹ Sınıflandırma ile ilgili tabloların oluşturulmasında sadece tablo içeriği belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

S. Eker'e göre köken bakımından diller¹: (Eker, 2013, s.49-78)

1- ALTAY DİLLERİ - Türkçe - Moğolca - Mançu-Tunguzca - Korece - Japonca	2- URAL DİLLERİ a) Fin-Ugor - Fince - Macarca - Estonca - Mordvin (Karel-Kami, Votyak) b) Samoyed	3- HİNT-AVRUPA DİLLERİ A) Asya (Hint) Kolu a) Hint-Urdu - Hintçe - Urduca - Bihari - Pencabi - Marathi - Guyarati - Bengali b) İran (Fars) Kolu - Farsça - Peştunca - Tacikçe - Osetçe - Kürtçe(Kırmançi-Sorani) - Zazaca - Dari B) Avrupa Kolu a) Latin Dilleri - İtalyanca - Fransızca - İspanyolca - Romence - Portekizce - Katalanca b) Slav - Rusça - Beyaz Rusça - Ukranca - Bulgarca - Sırpça - Hırvatça - Boşnakça - Lehçe - Çekçe - Slovakça c) Germen - İngilizce - Almanca - İskoçça - Frizce - Flemenkçe - Afrikans (G.Afrika, Namibiya) - İsveççe - Norveççe - İzlandik - Danca - Faroese d) Diğer Bağımsız Diller - Yunanca - Arnavutça - İrlanda dili - Litvanca
4- HAMİ-SAMİ DİL. - Arapça - İbranice - Amharik - Somalice - Berberi Dilleri - Habeşçe - Hausa (Çad) - Galla (Etiyopya-Kenya) - Kabil - Tuareg - Şilha	5- ÇİN-TİBET DİLLERİ a) Çin (Sin) - Çince Diyalektikleri: • Mandarin • Guangzhou • Wu • Min • Hakka b) Tibet-Burma • Burma • Tibetçe	
6- BANTU DİLLERİ - Swahili - Kongo - Mongo - Gondo - Çuana - Zulu	7- KAFKAS DİLLERİ a) Güney Kafkas(İber) - Gürcüce - Mingrelo - Lazca - Suan b) Kuzeydoğu Kafkas • Çeçen-Lezgi • Çeçen-Dağıstan • Çeçen-İnguş • Hazar-Avar Dilleri • Lark Dargwa • Tabassaran c) Kuzeybatı Kafkas • Abhazca • Ubihça • Adige(Batı Çerkezce) • Doğu Çerkezce (Kabardey)	
8- AVUSTRONEZYA DİLLERİ - Endonezya-Malay Dilleri - Çava Dili - Tagolog-Pilipino - Malagasy - Cebuano - Fijian - Motu		9- DİĞER DİL AİLELERİ a) Afrika - Afroasyatik - Nil Sahra - Nijer-Kordofan - Hoysan c) Amerika - Amerika Yerli Dilleri - Eskimo-Aleututa-Aztek b) Asya - Dravid - Mon-Kmer - Tayca - Vietnam Diller

Şekil 1. S. Eker'e göre köken bakımından diller.

¹Tablonun oluşturulmasında sadece tablo içeriği belirtilen kaynaktan alınmıştır.

Fischer’e göre köken bakımından diller aşağıdaki şekilde verilmiştir (Fischer, 2013, s.53-81).

1. AFRIKA DİLLERİ				
2. AFRO-ASYA DİLLERİ				
3. ASYA DİLLERİ				
4. AMERİKA DİLLERİ				
5. SAHUL DİLLERİ: (Tasmanya – Avustralya ve Papva Dilleri)				
6. HİNT DİLLERİ				
7. AVUSTRONEZYA DİLLERİ				
8. AVRUPA DİLLERİ (Prota Hint-Avrupa Dil Ailesi) Tokaryan, Yunanca, Anadolu, Ermenice, Arnavutça, Roman (Latince), Germen, Balto-Slav, Kelt, Hint-İran Kolları.				
KELT 1. Ada Dilleri a) Galce - İskoçça - Manca - İrlandaca b) Bretonca - Kambriya - Galce - Cornwall - Bretonca 2. Kıta Dilleri - Kelt (İberya) - Galce - Galatya	ROMAN (Latince) - İtalyanca - Rumence - Romanca - Sardinyaca - Fransızca - Oksitan - Katalanca - İspanyolca - Portekizce - Galiçya	GERMEN 3. Kuzey - İzlandaca - Norveççe - İsveççe - Danca - Faroece 1. Batı - Almanca - İngilizce - Frizce - Flemenkçe - Hollandaca - Afrikanca 2. Doğu - Gotça	BALTO-SLAV 1. Baltık - Letonca - Litovca 2. Slav-Batı - Lehçe - Çekçe - Slovakça - Sırpça 3. Slav-Güney - Bulgarca - Makedonca - Sırpça - Hırvatça - Slovence 4. Slav-Doğu - Beyaz Rusya - Rusça - Ukraynaca	HİNT-İRAN 1. İran - Osetçe - Kürtçe - Farsça - Beluci - Tacikçe - Peştuca 2. Hint-Ari (Sanskritçe) a) Kuzeybatı - Pencapça - Landa - Sintçe - Paharı - Dardik b) Güneybatı - Gucareti - Marati - Maldiv - Singalaca c) Orta - Rajastani - Bihari - Hindi-Urduca d) Doğu - Assami - Bengali - Oriya

Şekil 2. Fischer’e göre köken bakımından diller.

Yakıcı, Yücel, Doğan ve Yelok (2011, s. 37-48)'a göre köken bakımından dil aileleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2

Yakıcı, Yücel, Doğan ve Yelok'a göre Köken Bakımından Diller

A) URAL-ALTAY DİL GRUBU	
a) URAL Dil Ailesi:	
1. Fin Ugar: Macarca, Ugarca, Fince,	
2. Samoyed Dilleri: Enets-Nenets, Nganasan, Yurets (Kuzey); Kamas, Mator, Selkup (Güney)	
b) ALTAY Dil Ailesi:	
Türkçe, Moğolca, Mançuca, Tunguzca (Korece ve Japonca'da bu grupta gösterilebilir.	
B) ÇİN-TİBET DİLLERİ AİLESİ	
Çince	Tibetçe
C) HİNT-AVRUPA DİLLERİ AİLESİ	
a) Asya Kolu:	
Farsça, Ermenice, Sanskritçe, Avesta, Hititçe (Ölü dil), Toharca (Ölü dil)	
b) Avrupa Kolu:	
1. İskandinav Dilleri: Danca, Faroece, İsveççe, İzlandaca, Norn, Norveççe	
2. Germen Dilleri: Almanca, İngilizce, Flemenkçe,	
3. İslav Dilleri: Rusça, Bulgarca, Lehçe, Sırpça	
4. Roman Dilleri: Fransızca, İspanyolca, Portekizce, Rumence, İtalyanca (Latince)	
5. Diğer Diller: Yunanca, Arnavutça, Keltçe	
Ç) HAMİ SAMİ DİLLERİ AİLESİ	
Arapça, İbranice, Aramice, Libya Berberi Diller, Akadca (Ölü Dil)	
D) BANTU DİL AİLESİ	
Orta ve Güney Afrika dilleri: Swahili, Çuana, Monga, Zulu, Gonda	
E) KAFKAS DİLLERİ	
Abhazca, Çeçence, Çerkezce, İnguşça, Gürcüce	

D. Aksan'a göre köken bakımından diller aşağıdaki tabloda gösterilmiştir (Aksan, 2009).

Tablo 3

D. Aksan'a Göre Köken Bakımından Diller

I.	URAL-ALTAY DİL GRUBU
1.	URAL : Fin: Lapça, Batı Fince (Baltık Fincesi), Doğu Fince (Ural Fincesi) Ugor: Macarca, Ob Ugorcası
2.	ALTAY: Türkçe, Moğolca, Korece, Japonca, Mançu-Tunguzca
II.	HİNT-AVRUPA DİL AİLESİ (İndogermen)
1.	Ari-Arya (Hint-İranca) a) Hint: Hintçe (Yeni), Sanskrit (Eski), Prakrit (Orta Hintçe-Halk konuşur) b) İran: Farsça(Yeni), Pehlevi (Doğu), Soğutça (Batı), Eski Farsça, Avesta (Dini)
2.	Ermenice: (Eski-Orta-Yeni Ermenice) Kendine özgüdür.
3.	Grekçe (Yunanca): Kendine özgüdür. - Eski ve Orta Lehçeleri: Aiolya, İyonya, Attike (Atina'da konuşulur, Arkadya, Dor - Yeni: Grekçe, Yunanca
4.	İllirce: İtalya-Yunan topraklarında konuşulur. (Arnavutça bu grupta düşünülmüş, ancak sonra bağımsız görülmüştür.)
5.	İtalca: Eski: İtalyan yarım adasında, Ombr, Osk ve Latium - Yeni, Latince: Fransızca, Portekizce, Reto-Rumence, İspanyolca, İtalyanca, Sardca, Provansça
6.	Keltçe: Galca, İr Dili (İrlandaca), İskoç Galcası
7.	Germence: a) Batı Germence: İngilizce, Frizce, Almanca(Yüksek Almanca, Aşağı Almanca-Aşağı Frankça-Hollandaca, Aşağı Saksonca) b) Kuzey Germence: Eski Norveççe, İzlandaca, Danca (Danimarkaca); Yeni Norveççe, İzlandaca, Danca, İsveççe, Bokmaldili c) Doğu Germence: Burgundca, Vandalca, Godça (Doğu-Batı, Ölü dil)
8.	Baltık-İslav: a) Baltık: Eski Prusya Dili, Litvanca (Ölü dil), Let Dilleri (Ölü dil) b) Batı İslav: Çekçe, Lehçe (Polonyaca), Slovakça (Çekoslovakya) c) Orta (Güney) İslav: Slovence (Yugoslavya-Slovenya), Sırp-Hırvatça, Bulgarca d) Doğu İslav: Rusça (Büyük/Küçük Rusça), Beyaz Rusça (Minsk), Ukraynaca
9.	Eski Anadolu: Hititçe, Luvî, Palâ (Ölü diller)
10.	Toharca: Çin-Türkistan'daki kazılarda bu dil ve iki lehçesi tespit edilmiştir.
III.	HAMİ-SAMİ DİL AİLESİ
1.	Sami Kolu: a) Batı/Kuzey: İbranice, Kenan Grubu, Aramca b) Batı/Güney: Arapça, Güney Arapça, Habeşçe c) Doğu: Akadca
2.	Eski Mısır: Koptça (Egypte-egypt-Mısır)
3.	Libya-Berberi: Kuşi, Libya-Cezayir ve Tunus'ta konuşulan diller.
IV.	KAFKAS DİL AİLESİ (DİLLERİ)
	Kartvel (Gürcüce) Kolu: Gürcüce, Abhaz (Çerkez), Lezgi (Çeçen)

Köken bakımından dilleri, Demirci (2014, s. 328-340) çalışmasında aşağıdaki şekilde göstermiştir.

Tablo 4

K. Demirci'ye Göre Köken Bakımından Diller

I.	HİNT – AVRUPA DİL AİLESİ
a)	Avrupa Grubu
1.	Roman-Latin Grubu: (Latince); Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Romence, Portekizce, Katalanca, Provençalca
2.	Germen Grubu: Almanca, İngilizce, İsveççe, Norveççe, Hollandaca, Yidiş, Danca (Danimarkaca), Felemenkçe, İzlandaca.
3.	Slav Grubu: Rusça, Belarusça, Ukraynaca, Lehçe (Polonyaca), Slovakça, Çekçe, Bulgarca, Sırpça, Boşnakça, Hırvatça
4.	Seltik Grubu: İrlandaca, Gallerce, İskoçça
5.	Baltık Grubu: Latviyaca, Litvanyaca
6.	Arnavutça
7.	Yunanca
b)	Hint Grubu:
1.	Hint Grubu: Hintçe, Sanskrit, Urduca, Gujaritice, Marathice, Kashmirce, Bengalce, Nepalce, Sindice, Romani (Çingene dili)
2.	İran Grubu: Farsça, Avestçe, Peştuca, Kürtçe, Zazaca, Osetçe
II.	ÇİN – TİBET DİL AİLESİ
	Mandarin Çincesi, Kanton Çincesi, Tibetçe, Burma, Wu, Min
III.	HAMİ – SAMİ DİL AİLESİ
	Arapça, İbranice, Asurca, Akadca, Babilce, Aramca, Somalice
IV.	URAL DİL AİLESİ
	Fince, Macarca, Estonca, Lapça
V.	ALTAY DİL AİLESİ
	Türkçe, Moğolca, Tunguzca, Korece, Japonca
VI.	BANTU DİL AİLESİ
VII.	NİJER KONGO DİL AİLESİ
VIII.	KAFKAS DİLLERİ
IX.	KITA AMERİKASI DİLLERİ
X.	AUSTRONESİA DİL AİLESİ
XI.	DRAVİD DİL AİLESİ
XII.	TAY DİL AİLESİ

Gülensoy (2010, s. 44-47)’a göre köken bakımından diller aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5

T.Gülensoy’a Göre Köken Bakımından Diller

I.	ALTAY DİLLERİ
	Türkçe, Moğolca, Mançu-Tunguzca, Korece, Japonca
II.	URAL DİLLERİ
a)	Fin – Ogur (Ugur): Fince, Macarca, Ugarca, Permce
b)	Samoyedçe
III.	ÇİN – TİBET DİLLERİ
a)	Çin (Tay)
b)	Tibet (Burma)
IV.	HİNT – AVRUPA DİLLERİ
	Eski Anadolu (Hitit), Hint-İran, Tohar, Ermeni, Thrak-Dhiyg-Makedon, Helen, Arnavut, İtalik öncesi, Ligur, Sikul (İtalo-Kelt-İtalek-Roman), Germen, Balto-İslav
V.	HAMİ – SAMİ DİLLERİ
a)	Hami: Mısır-Kuzey Afrika, Kızıldeniz’in batı kıyıları, Habeşistan, Eski Mısırca (Eski Hâmice, Kiptice (Yeni Hamice) Libya Berberice, Kuşice
b)	Sami: Arapça
-	Doğu: Akadca
-	Orta: Ugarit
-	Batı: Kenânî
-	Kuzey: Aramî (İbranice Kenanî, Süryanca, Aramca)
VI.	BANTU-BANTUMSU DİLLER
	Çok fazla dili ve lehçeyi içine alır. Ümit Burnundan Ekvatorun kuzeyine, Doğuda Tana gölüne, Batıda Kamerun dağlarına kadar alanı kapsar
VII.	KAFKAS DİLLERİ
	Kafkasya’da; Kafkas soylu;
-	Çerkez (ce)
-	Abaza (ca)
-	Laz (ca)
-	Gürcü (ce)
-	Çeçen (ce)
-	Acara (ca)
VIII.	AVUSTRONEZYA DİLLERİ
	Avustralya, Endonezya ve Adalarda konuşulan çok sayıda dil.
IX.	Hain – San Dilleri
X.	Eskimo-Aleut Dilleri
XI.	Amerika Dilleri
XII.	Meksika ve Orta Amerika Dilleri
XIII.	Antiller ve Güney Amerika Dilleri

Güzel ve Karatay (2013, s.17-18) editörlüğünü yaptığı kitabında, 1960'lı yıllardan sonra “Nostratik” ve “Avrasyatik” olmak üzere iki büyük dil teorisinden bahsettikten sonra bu iki dil teorisine göre sınıflandırmayı aşağıdaki şekilde yapmıştır.

Tablo 6

İki Büyük Dil Ailesi Teorisine Göre Diller

I. Nostratik Teori (İlliç-Svitiç, aşağıdaki 6 dil ailesinin aynı kökten geldiğini savunmaktadır.)	
1. Hami-Sami	4. Ural
2. Kartvel	5. Dravid
3. Hint – Avrupa	6. Altay
Bir diğer Nostratikçi Aharan Dogopolsky, Dilleri aşağıdaki şekilde sınıflandırmıştır:	
1. Hami-Sami	4. Altay
2. Hint-Avrupa	5. Eskimo-Aleut
3. Ural	6. Kartvel
II. Avrasyatik Teori (Joseph H. Greenberg)	
1. Etrüsk	
2. Hint-Avrupa	
3. Ural-Yukagir	
4. Altay	
5. Kore-Japon-Aynu	
6. Gilyak	
7. Çukot (Çukçi-Kamçata)	
8. Eskimo-Aleut	

Dünya Dilleri Atlasında Roland Breton tarafından dil aileleri, köken-kaynak durumuna göre aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır.

Tablo 7

R. Breton’a Göre Köken Bakımından Diller

1. Hint-Avrupa Dil Ailesi	5. Avustrik Dilleri
2. Ural-Altay Dil Ailesi	6. Amerika Yerli Dilleri
3. Hami-Sami Dil Ailesi	7. Dravid Dilleri
4. Çin-Tibet Dil Ailesi	8. Afrika Dilleri
	9. Diğer Diller

Not: Tablo, Breton (2007, s.12) çalışmasından uyarlanmıştır.

Yukarda yapılan tüm sınıflandırmaları da göz önüne alarak dilleri kökenlerine göre aşağıdaki şekilde sınıflandırabiliriz.

Tablo 8

Köken Bakımından Diller (Ortak Sınıflandırma)

I.	HİNT-AVRUPA DİL AİLESİ a) Avrupa Kolu 1. Roman-Latin Grubu: Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Romence, Portekizce, Katalanca, Provençalca 2. Germen-İkandinav Grubu: Almanca, İngilizce, İsveççe, Norveççe, Hollandaca, Yidiş, Danca (Danimarkaca), Felemenkçe, İzlandaca, Faroece, Gotca 3. Slav (İslav/Balto-Slav/Baltık-İslav) Grubu: Rusça, Beyaz Rusça, Belarusça, Ukraynaca, Çekçe, Slovakça, Lehçe (Polonyaca), Bulgarca, Letonca, Sırpça, Boşnakça, Hırvatça, Makedonca 4. Seltik-Kelt Grubu: İrlandaca, Gallerce, İskoçça, Kelt, Bretonca 5. Baltık Grubu: Litvanyaca b) Hint (Asya) Kolu: 1. Hint-Urdu Grubu: Hintçe, Sanskritçe, Urduca, Bengalce (Bengali), Nepalce, Sindice (Sintçe), Romani (Çingene dili), Pencapça (Pencabi), Singalaca, Maldivce-Marathice, Kashmirce 2. İran (Aria) Grubu: Farsça, Avestçe, Peştuca, Kürtçe, Zazaca, Osetçe, Tacikçe, Darice c) Diğer-Bağımsız Diller: Arnavutça, Yunanca (Grekçe), Ermenice, Not: Eski Anadolu, Helen, Toharca gibi bazı diller“Ölü Diller” statüsündedir.
II.	ÇİN-TİBET DİL AİLESİ a) Çin (Sin) Kolu: Mandarin Çincesi, Kanton Çincesi, Wu, Min, Hakka, Guangzhou, Tayca b) Tibet-Burma Kolu: Tibetçe, Burma,
III.	HAMİ-SAMİ DİL AİLESİ a) Hami Kolu: Mısırcı (Hâmice), Kıptice (Koptça), Libya Berberice-Kuşice, Habeşçe, Asurca, Babilce, Somalice, Hausa (Çad), Etiyopya, Kenya, Kabil b) Sami Kolu: Arapça, İbranice, Aramca (Arami-Amhari), Ugarit, Kenani, Süryanice, Akadca,
IV.	URAL DİL AİLESİ a) Fin-Ogur (Ugor) Kolu: Fince, Macarca, Ugorca, Permce, Estonca, Lapça, Mordvin b) Samoyed Kolu: Samoyetçe
V.	ALTAY DİL AİLESİ Türkçe, Moğolca, Korece, Japonca, Mançu-Tunguzca
VI.	BANTU DİL AİLESİ Orta ve Güney Afrika'da konuşulan dillerdir: Swahili, Çuana, Monga, Zulu, Gonda, ...
VII.	KAFKAS DİLLERİ Güney Kafkas: Lazca, Gürcüce Kuzeybatı Kafkas: Çerkezce, Abhazca Kuzeydoğu Kafkas: Çeçence, Lezgi, Acarca, İnguşça, Hazar-Avar Dilleri, Tabassaran, Lark Dargwa
VIII.	AVUSTRONEZYA(Avustrik) DİL AİLESİ: Avustralya ve Endonezya'daki diller olup bunlar: Malay, Malagasy, Çava, Endonezca, Fijian, Motu, Togolog, Cebuano
IX.	DİĞER DİL AİLELERİ a) Asya: Dravid Diller, Mon-Kmer Dilleri, Vietnam Dilleri b) Afrika: Afroasyatik, Nijer-Kongo/Kordofan, Nil Sahra c) Amerika: Amerika Yerli Dilleri, Eskimo, Aztek, Aleuta

Not: “Taycayı” bazı uzmanlar Çin-Tibet Dil Ailesinde, bazıları da Diğer Dil Aileleri/Asya Kolunda göstermektedir. Kaynaklarda farklı olan bir diğer diğer noktada Bantu Dil Ailesinin, “Bantu Dilleri” ismi ile Diğer Dil Ailelerinden: Afrika Kolu-Nijer Kongo Dil ailesi içinde bir kol olarak görülmesidir.

Yapı Bakımından Diller

Yapı bakımından diller genellikle aynı adlandırmalarla aynı üç sınıflandırma başlığı altında yapılmaktadır ve köken bakımından dil sınıflandırmalarına göre dil bilimcilerin ortak görüşleri daha kuvvetlidir. Bazı kaynaklardan alınan yapı bakımından dil sınıflandırmaları şunlardır.

Tablo 9

M. Ergin'e Göre Yapı Bakımından Diller

1. Tek Heceli Diller Çin – Tibet Dilleri: Kelime tek heceden oluşur.
2. Eklemeli Diller Türkçe, Macarca. Ek gelince kök değişmez. “Kök+Ek” yapısı.
3. Çekimli Diller Hint-Avrupa Dilleri: Yeni kelime yapılırken ek gelince kök değişebilir. Tek ve çok heceli “kökler + ekler”

Tablo 10

N. Bayraktar'a Göre Yapı Bakımından Diller

1. Yalınlayan Diller (Ayrışkan, Tek heceli): Çince, Vietnamca, Çerkezce, Himalaya ve Afrika dillerinin bir kısmı, Bask Dili ve Java Dili
2. Bitişken Diller: Türkçe, Japonca, Fince, Macarca, Swahilice
3. Bükümlü Diller:
a) Bükümlü-Çekimli Diller: Arapça, Hint-Avrupa Dilleri
b) Gövde Bükümlü Diller: Hint-Avrupa Dillerinden Germen-Roman Dilleri, Yunanca, Latince, İngilizce, Farsça
4. Kaynaştıran Diller: Kızılderili Dilleri, Eskimoca, Gürcüce

Diğer Yapı bakımından diller sınıflandırmalarından farklı olarak Bayraktar, “Kaynaştıran Diller” sınıfını da dördüncü sınıf olarak belirtmiş, bu sınıfa Kızılderili Dilleri, Eskimoca ve Gürcüceyi almıştır. Bu sınıftaki dillerin özelliği; bitişken dillerde çekim ekleri ayırt edilir ve cümle öğeleri ayrı yazılıp fark edilirken, burada kaynaşmanın tam gerçekleşmesi ve aralıksız bir kelimenin eklerle cümle uzunluğunda olması ya da artarda gelen uzun kelimeler ile tek bir kelime gibi görünen cümleler kurulmasıdır.

Diğer bir sınıflandırmada bazı Afrika dilleri “Ayrışkan-Tek heceli-Yalınlayan Diller” arasında gösterilmiştir. (Aksan, 2009, s.105 ve Bayraktar, 2006, s.67) Ayrıca Bayraktar,

farklı olarak, Swahilice dilini “Bitişken Diller” arasında göstermiş, Swahiliceden şöyle bir örnek vermiştir: “mimi ni-na-ku-penda veve” (Ben ben-seviyor-sen sevmek seni), (Bayraktar, 2006, s.67)

Yapı bakımından dilleri, en ayrıntılı olarak Eker (2013) çalışmasında sınıflandırmıştır. Bu sınıflandırmaya diğer tüm sınıflandırmaların içeriklerini de kapsayacak şekilde ortak bir sınıflandırmayı aşağıdaki şekilde yapabiliriz.

Tablo 11

Yapı Bakımından Diller (Ortak Sınıflandırma)

-
1. Eklemeli (Bitişken) Diller: Dil ailesi olarak Ural-Altay Dil Ailesi, bu gruba girer¹. (Türkçe, Macarca, Moğolca, Korece, Japonca, Fince, ...vb.)
 2. Çekimli (Bükümlü-Sentetik) Diller: Dil ailesi olarak Hint-Avrupa ve Sami Dil Ailesi. Bu gruba girer². Dillere örnekler; Arapça, Farsça, Fransızca, Latince, İngilizce (büküm kayboluyor), Rusça, Slavca... vb.
 3. Tek Heceli (Yalınlayan/Ayrışkan-Analitik) Diller: Çin-Tibet Dil Ailesi, Çince, Tibetçe, Vietnam dilleri bu gruba girer.
 4. Çok Bireşimli Diller (İç Eklemeli-infixing language): Eskimo-Aleut dilleri bu gruba girer. Cümle, ek ile tümceye yayılıyor-genişliyor. Tek bir sözcüğe getirilen eklerle bir cümlenin oluşması; tümcenin bütüne yayıldığı dillerdir. Cümle dizilişine göre üçe ayrılır:
1) Yüklem+Nesne+Özne 2) Özne+Yüklem+Nesne, 3) Özne+Nesne+Yüklem
 5. Polisentetik Diller³: Pawne-Nebraska Yupik (Alaska-Sibirya), Archi (Hazar denizi kıyısı), Sentinilese (Hint Okyanusu), Silbo Gomera (İspanya), Taa (Afrika), Khoisan (Afrika), Rotokas (Papua Yeni Gine), Piraha (Brezilya), Xhosa (G. Afrika).
-

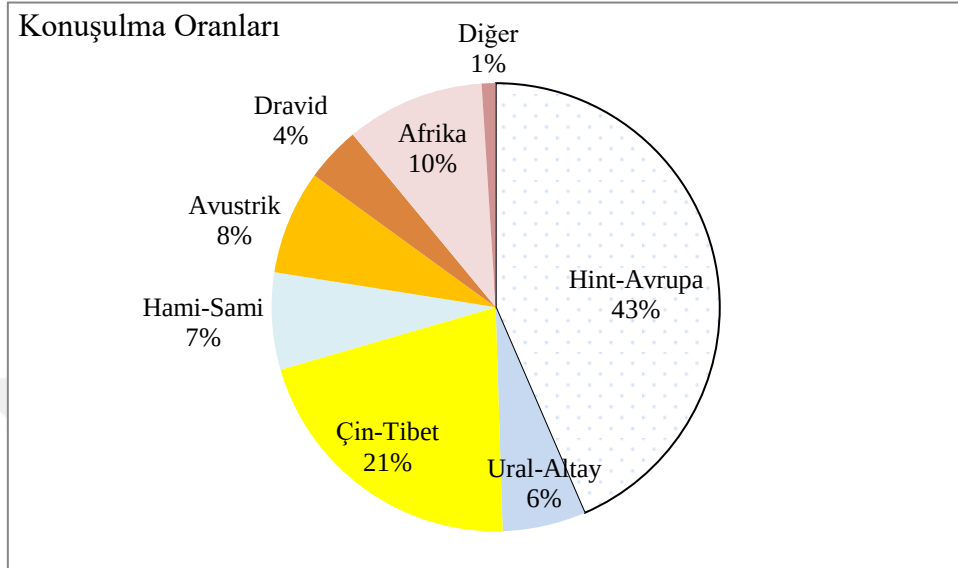
¹ Bayraktar, (2006, s.66-67) eserinde “Swahilice” dilini Eklemeli (Bitişken) Diller” grubuna katmıştır.

² Bükümlülük dereceleri Rusça-Slavcada ve Arapçada çokken; İngilizce ve Avrupa dillerinde zayıflamıştır. Büküm derecesi zayıflayan bu dilleri Bayraktar (2013) çalışmasında “Gövde Bükümlü Diller” diye ayırmıştır.

³ Bayraktar,(2013) çalışmasında bu gruba “Kızılderili Dillerini ve Gürcüceyi” de katarak bu gruba “Kaynaştırın Diller” ismini vermiştir.

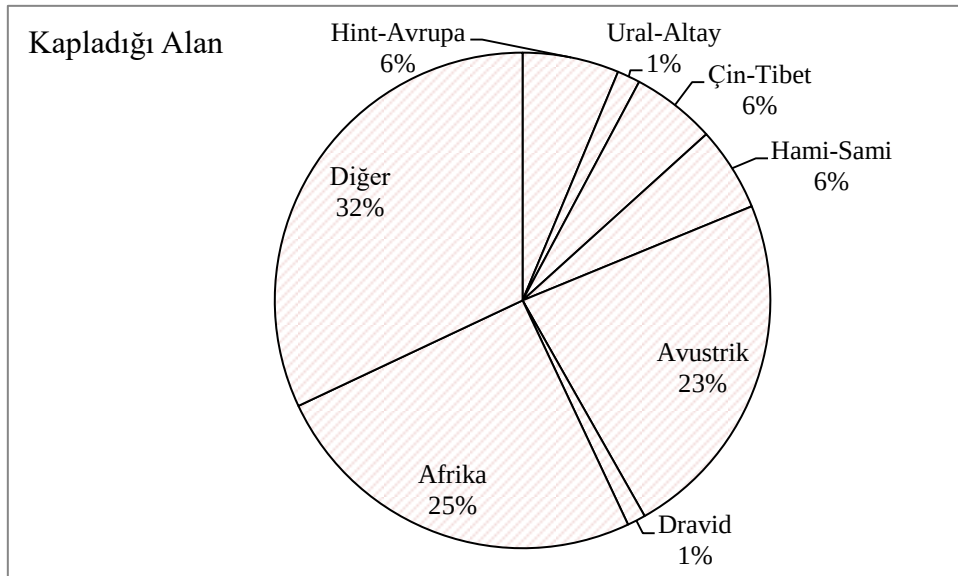
Dil Ailelerinin Konuşulma Oranları ve Konuşulma Alanları

Breton (2007, s. 5) eserinde dil ailelerinin Dünya üzerindeki konuşma oranlarını aşağıdaki şekilde göstermiştir.

Şekil 3. Dil ailelerinin konuşulma oranları. Breton, R. (2007,s.5). Dünya Dilleri Atlası

Breton (2007. s.5) eserinde dil ailelerinin konuşulan bölgelere (kapladıkları alanlara) göre yeryüzündeki dağılımını aşağıdaki şekilde göstermiştir.

Şekil 4. Dil ailelerinin konuşulma alanları. Breton, R. (2007,s.5). Dünya Dilleri Atlası

Dil Ailelerinin Genel Özellikleri

Bu bölümde örneklem grubu öğrencilerin mensup oldukları dil aileleri önce köken-menşee bakımından sonra yapı-biçim bakımından genel özellikleriyle ele alınmıştır.

Köken Bakımından Dil Ailelerinin Genel Özellikleri

“Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde, Öğrencilerin Ana Dilleri ve Mensup Oldukları Dil Ailelerinin Türkçe Yazma Becerine Etkisi” başlıklı bu doktora tezinde (anahtar kelime ve sınırlılıklarda belirtildiği gibi) temel unsurlar, yabancı öğrencilerin ana dilleri ile birlikte özellikle mensubu oldukları dil aileleridir.

Dil aileleri; “tarihi çıkış kökleri” ile “benzer dil yapısı” olmak üzere iki farklı sınıflandırma içinde dillerin birbiriyle bağlarını açıklayan yapılardır. Dil ailelerinin meydana gelişleri (çıkışları) ve alt kollarına ayrılarak zamanla ayrışmaları bakımından da yapıları bakımından da dilleri sınıflandırma; dil ve kültür eğitimi için büyük fayda sağlamaktadır. Köken sınıflandırmaları ve yapıları dilbilim, filoloji, etnoloji, sosyoloji, psikoloji gibi insana ve insanın insana temasına dair tüm bilimler için kaynak veri sağlar ve bu çalışmalar uzun zaman dilimlerinde büyük çaba gerektirerek ortaya çıkar. Bu tez çalışmasında, bir önceki bölümde çeşitli kaynaklar taranarak dil ailelerinin oluşumu ile ilgili teoriler ortaya konmuştur. Dil ailelerinin köken isimleri ile yapı bakımından verilen bilgilerinin eşleşmelerinde şunu belirtmek gerekir ki; bazı dil aileleri içinde iki yüz, üç yüz ve hatta altı yüz dil bulunduğu vakidir ve bu kadar dilin içinde yapı bakımından hem çekimli hem eklemeli hem de tek heceli diller bulunur; ancak bir dil ailesinin genel olarak hangi yapıdaki dillerden oluştuğu da bu sayılar arasındaki çoklukla ölçülür. Bu nedenle bir dil ailesi topyekûn tek bir dil yapısındadır diyemeyiz, kaynaklardan elde edilen bilgiler ile yapısı ortaya konmuş ve çok geniş bir alana yayılmış dil aileleri için: “Bu yapıdaki diller dil ailesinin genelini oluşturur” yorumu yapılmalıdır. Ayrıca bazı ana dillerin yapı bakımından sınıflandırmalarında da, dil yapılarında genel olarak yapı bakımından bir dil kolu görünse de alfabe özellikleri veya çevrelerindeki diğer dillerden giren kelime ve ek yapılarının etkisiyle farklı yapı kollarının özelliklerini taşıdıkları da görülür. Bu nedenle kaynaklardan ulaşılabildiği kadarı ile köken ve yapı ayrımındaki bilgiler ortaya konulmuştur, meselenin derini ise etimolojik ve morfolojik araştırmaların konusudur. Bu tez kapsamında, dil ailesi ve sınıflandırmalarında birçok kaynakta bulunan, köken ve yapı

bakımından sınıflandırmalar taranmış, bunlardan bazıları tezde belirtilmiş ve bunların ortak yönlerini ortaya çıkaran yeni sınıflandırmalar yapılmıştır. Bu bilgiler tez kapsamında yabancı öğrencilerin ana dillerinden hareketle mensup oldukları dil ailelerinin saptanmaya çalışılması için gereklidir. Bilgiler, çok geniş kapsamlı tutulmamış tez için ihtiyaca cevap verecek ölçüde kullanılmıştır. Köken ve yapı bakımından dil ailelerinin özelliklerinde de ayrıntılı, geniş bilgi ve açıklamalardan ziyade tez kapsamı sınırlılıkları doğrultusunda genel bilgiler, dil ailelerinin genel özellikleri ve yazma ile ilgili dikkat çeken yönler ortaya konmaya çalışılmıştır. Dil aileleri sınıflandırmaları ve özellikleri diller arası bağlantıların vurgulanmasını gerektirir. Dil aileleri ile ilgili bölümlerin bu bağlamda ve hedefte değerlendirilmesi uygun olacaktır.

Hint-Avrupa Dil Ailesi

Dünyada köken ve yapı bakımından en geniş alana yayılan ve en aktif şekilde kullanılan dil ailesi Hint-Avrupa Dil Ailesidir. Bu yaygınlık ve etkinlikte, bu dil ailesi içindeki ana dillerin konuşulduğu ülkelerin tarihinde bulunan kolonileşme ve modern küreselleşme faaliyetlerinin etkisi büyüktür. Hint- Avrupa dil ailesi, 2,6 milyarın üzerinde bir nüfusu ile dünya nüfusunun % 45'ini oluşturur.

Bu dil ailesi içindeki gruplar ve ana dil sayıları kaynaklarda farklı ifade edilmektedir. En az 150 dilden oluşan Hint-Avrupa dilleri Arnavutça, Eski Anadolu dilleri, Ermenice, Baltık Slav, Kelt, Germen, Grek, Hint-İran, İtalik ve Tohar olmak üzere on gruba ayrılır. (Eker, 2009, s. 63)

Hint-Avrupa Dil Ailesi“Avrupa Dilleri”, “Hint-Asya Dilleri”, “Diğer-Bağımsız diller” olmak üzere üç ana kol; “Baltık, Kelt, Germen, Slav, Roman-Latin (İtalik), Hint-İran, Hint-Urdu, Ölü diller (Tohar, Anadolu, Helen)” olmak üzere sekiz ayrı gruptan oluşur. Hint-Avrupa Dil Ailesi içinde 449 dil bulunmaktadır. Hint-Avrupa (Indo-Europen) dil ailesine ait dillerin konuşulduğu ülkelere bazıları; Afganistan, Pakistan, Bangladeş, Rusya, İran, Irak, Ermenistan, Belarus, Arnavutluk, Bosna-Hersek, Bulgaristan. Polanya, Fransa, Almanya, Norveç, İsveç Belçika, Kazakistan, Kanada, ABD, İngiltere, İspanya, İtalya, Danimarka, Finlandiya, İrlanda, İsrail, Litvanya, Makedonya, Romanya, Sırbistan, Slovakya, İsviçre, Venezuela... vb.

Hint-Avrupa Dil Ailesinin Diyalektleri ve Yapısı: Hint-Avrupa Dil Ailesindeki diller yapı itibarıyla çekimli dillerdendir. Bu diller içinde; hem önden hem içten hem de sondan eklemeli diller bulunmaktadır. Bu dillerde eklerle yeni sözcükler türetilirken kök büyük değişime uğrayabilir. Bu dil ailesi içinde Sanskritçe ve Latince gibi geniş bir edebiyat ve yazı diline sahip diller bulunmakta diğer diller sonraki dönemlerde bu dillerden ayrılmaktadır.

Bu dil ailesi içindeki dillerin ortak yönleri şunlardır: bu dillerde cinsiyet, sayı ve durumlara göre özelleşen kelimeler ile zengin bir morfolojik yapı (diller arası ek ve kök alışverişi) bulunur. Yaşayan ve bu dillerden türeyen şimdiki Hint-Avrupa ailesi içindeki dillerde de aynı özellikler vardır. Vurgu, kelimelerde herhangi bir hecede bulunabilir. Yapı bakımından “çekimli-bükümlü” dillerden olup, başka dil ailelerinden diller ile yakınlığı tespit edilen dillerde eklemelilik yapısının da hissedildiğini söylemek gerekir. Cümle dizimi, bu çok geniş dil ailesinde değişmektedir, bilinen cümle dizimi yapıları:”nesne/özne-yüklem-özne/nesne” ve “özne-nesne-yüklem”.

Dil bilimcilerinin kökenlerine göre dil aileleri sınıflandırmalarından hareketle Hint-Avrupa Dil Ailelerini aşağıdaki şekilde gösterebiliriz.

HİNT-AVRUPA DİL AİLESİ	
a)	Avrupa Kolu
1.	Roman-Latin Grubu: Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Romence, Portekizce, Katalanca, Provençalca
2.	Germen-İkandinav Grubu: Almanca, İngilizce, İsveççe, Norveççe, Hollandaca, Yidiş, Danca (Danimarkaca), Felemenkçe, İzlandaca, Faroece, Gotca
3.	Slav (İslav/Balto-Slav/Baltık-İslav) Grubu: Rusça, Beyaz Rusça, Belarusça, Ukraynaca, Çekçe, Slovakça, Lehçe (Polonyaca), Bulgarca, Letonca, Sırpça, Boşnakça, Hırvatça,
4.	Seltik-Kelt Grubu: İrlandaca, Gallerce, İskoçça, Kelt, Bretonca
5.	Baltık Grubu: Latviyanca, Litvanyaca
b)	Hint-Asya Kolu:
1.	Hint-Urdu Grubu: Hintçe, Sanskritçe, Urduca, Bengalce (Bengali), Nepalce, Sindice (Sintçe), Romani (Çingene dili), Pencapça (Pencabi), Singalaca, Maldivce-Marathice, Kashmirce
2.	İran (Aria) Grubu: Farsça, Avestçe, Peştuca, Kürtçe, Zazaca, Osetçe, Tacikçe, Darice
c)	Diğer-Bağımsız Diller: Arnavutça, Yunanca (Grekçe), Ermenice, Not: Eski Anadolu, Helen, Toharca gibi bazı diller “Ölü Diller” statüsündedir.

Şekil 5. Hint-Avrupa dil ailesi

Hami-Sami Dil Ailesi

Kökenlerine göre Hami-Sami Dil Ailelerini aşağıdaki şekilde gösterebiliriz.

HAMİ-SAMİ DİL AİLESİ	
a)	Hami Kolu: Mısırca (Hâmice), Kıptice (Koptça), Libya Berberice-Kuşice, Habeşçe, Asurca, Babilce, Somalice, Hausa (Çad), Etiyopya, Kenya, Kabil
b)	Sami Kolu: Arapça, İbranice, Aramca (Arami-Amhari), Ugarit, Kenani, Süryanice, Akadca,

Şekil 6. Hami-Sami dil ailesi

Hami-Sami Dil Ailesi; Hami ve Sami olarak iki ana kola ayrılır. Bazı kaynaklarda yaklaşık 250 dilden oluşan bir dil ailesidir. Hami kolu, “Eski Mısır (Koptça, Kıptice), Kuşi, Libya Berberi ve Çad’ı” kapsamakta; Sami kolu ise “Batı/Kuzey: İbranice, Aramca, Kenan Grubu”; “Batı/Güney: Arapça, Güney Arapça, Habeşçe”; “Doğu: Akadça” olmak üzere üçe ayrılır. Sadece Arapçayı 350 milyondan fazla insan ana dil olarak kullanmaktadır. Arapçanın dışında bu dil ailesi yaklaşık 400 milyonun üzerinde insanın kullandığı dilleri barındırır.

Etimolajik olarak bu dil ailesinin “Hami-Sami” yerine yayıldığı alan dikkate alarak “Afro-Asyatik” olarak isimlendirilmesi Joseph Greenberg tarafından teklif edilmiş bir tez olup güncel sınıflandırmalarda kullanılmaktadır.

Bu dil ailesinde genel olarak üç ana alfabe kullanılır. Bunlar Arap alfabesi, İbrani alfabesi ve Etiyopya alfabesidir. Dil ailesi içinde bulunan hemen hemen bütün dillerde sözcüklerin kökleri ünsüzlerden oluşur ve çeşitli hareke ve vezinler, isim ve fiillere dönüşür.

Sami dilleri, M.Ö. 2000 yılında Kenan diliyle, Aramca tarafından geliştirilmiş; zengin bir edebiyat dili olarak gelişimini sürdürmüş ve giderek uzaklaşan birçok lehçeye bölünmüştür. Bu lehçeler daha sonra ana dil grupları halini almıştır.

Kökleri ünsüzlerden oluşan dilde yardımcı eylem özelliği gösteren ve isimden fiil, fiilden isim yapma özelliği olan sesliler bulunur. “ı / i” seslisi edat yapan bir ektir. Kök ve kelime türetme sistemine bir örnek vermek gerekirse: Kök “ktb”, bundan üretilen kelimeler; “Kataba” (O yazmış), “yuktabu” (yazılacak), “aktaba” (birine yazdırdı), “kitabun” (Kitap ya da yazma), “kitabuu” (yazar), “katbum” (yazma eylemi)...

Köklerdeki ünlü değişiminin vurguyla bir ilgisi yoktur. Seslerin büyük bir bölümü gırtlaktan çıkarılır.

Altay Dil Ailesi

Önceleri Ural Dil Ailesi ile birlikte “Ural-Altay Dil Ailesi” olarak sınıflandırılrsa da; dillerin ayrışmaları ve farklılıkları son yıllardaki değerlendirmelerde bu iki dil ailesi grubunun ayrı sınıflandırılmasını gerekli kılmıştır. (Halen, bazı kaynaklarda birlikte alındığı da görülür.)

Altay dilleri ana grupları bazı kaynaklardan alınan örneklerle şunlardır:

Türkçe, Moğolca, Mançu-Tunguzca, Korece, Japonca

Bu kaynaklardan ortak bir sınıflandırmaya gidecek olursak; yukarıda da görüldüğü üzere Altay Dil Ailesi; Türkçe, Mançu-Tunguzca, Moğolca, Japonca ve Korece olarak belirlenebilir. Ancak Japonca ve Korece bazı kaynaklarda bu dil ailesi içinde yer alsa da birçok kaynakta bu diller Altay Dil Ailesi grubundan çıkarılmıştır. Konu tartışmalıdır.

Dil ailesini çoğunluk ve yakınlık bakımından daha kesin temsil eden diller; Türkçe, Mançu-Tunguzca ve Moğolcadır.

Altay dilleri; eklemelilik, son eklerin varlığı ve zenginliği, cinsiyet ayırımının bulunmaması, sayı sıfatlarından sonra gelen sözcüklerin yalın olması, kimi ses denklilikleri, ünlü uyumları, söz başında “ı / r / n” akıcılarının görülmesi bakımından benzerlik gösterir (Eker, 2009, s. 58). Bu benzerlikler ile birlikte ortak olan bazı kelime ve durumlara örnekler:

Tablo 12

Türkçe-Moğolca Örnek Kelimeler

Moğolca	Türkçe
qulağu	kulak
toyik	topuk
cil	yıl
qutlug	kutlu
arig	arı (temiz)

En önemli ana benzerlik çekim, sözcük türetme ve soneklerdir. Ayrıca Türkçe gibi diğer Altay dillerinde de sözcüklerin cinsiyet belirtmeleri söz konusu değildir. Altay dilleri arasındaki önemli ses değişmelerine bakacak olursak dikkat çeken bir durum olarak “z-r”

değişimini gösterebiliriz. Türkçe kelimelerdeki “z” Moğolca ve Mançu-Tunguzcada “r” sesine dönüşmektedir. (Türkçe “öküz”, Moğolca “üker”, Tunguzca “ukur-hukur”/) (Aksan, 2009, s. 116)

Türkçe, Moğolca ve Mançu-Tunguzcada benzer noktalara çok fazla örnek varken (her ne kadar bu dil ailesinden sayılmama durumları yaygınlaşsa da) Japonca ve Korecenin de Türkçe ve diğer diller ile benzer noktaları vardır. Türkçede kişi zamirleri çoğunlukla cümle içinde, yükleme ekler ile yüklendiğinden açıkça yazılmaz; “Ben okula gittim.” yerine “Okula gittim,” denir. Japoncada da kişi zamirleri için cümlede aynı durum söz konusudur. Diğer taraftan Türkoloji alanında yapılan son araştırmalarda, sınıflandırmada Altay Dil Ailesi şüpheli bir konuma doğru ilerlemektedir. Bazı bilim adamları şekil-biçim ve cümle dizimi ortak noktaları dışında sadece “temel söz varlığına” odaklanarak Türkçe, Moğolca ve Mançu-Tunguzcanın da Altay dil ailesi olarak tek bir dil ailesi şeklinde gösterilmesini eleştirmektedir. Tarihsel ortaklık ve ana dil kıtasının ortak parçaları olmaları durumu bir tarafa bırakılacak olursa; modern Türkçe, Moğolca ve Mançu-Tunguzca bazı dil bilimcilere göre aynı dil ailesinde olmamalıdır ve özellikle “Türkçe, alt grupları ile birlikte “Türk Dilleri Ailesi” şeklinde ayrı bir dil ailesini oluşturmalıdır” görüşü son zamanlarda popülerleşmektedir.

Altay dil ailesi içindeki tüm diller yapı bakımından yapılan sınıflandırmaya göre “Eklemeli” diller içinde yer alır. Başka dillerden girmiş bazı kelimeler dışında, kelimeler genellikle sondan eklemli ve kelime köklerinde çekim ve yapım ekleri bir değişiklik oluşturmaz. Altay dil ailesindeki dillerde kelimelerin cinsiyetleri yoktur. Cümle dizimi söz konusu olduğunda sistemli ve asıl anlatılmak istenen-vurgulanan kısmın yönettiği ve onunla biten bir kurgu söz konusudur. Cümle dizimi bu noktada önemlidir. Ünlü uyumu, dil ailesi içindeki her dilde orak bulunan özelliklerdendir. Altay dil ailesi, daha önce de bahsettiğimiz gibi Ural dil ailesinden ayrı bir dil ailesi olarak kabul edilmekle birlikte; bu dil ailesi içinde “Türk Dilleri”ni Japonca ve Korece ya da Moğolcadan da ayırıp, ayrı bir dil ailesi olması gerektiğine dair tezler oluşturulmaya başlanmıştır.

Ural Dil Ailesi

Önceleri Altay dil ailesi ile birlikte “Ural-Altay Dil Ailesi” olarak sınıflandırılmış olup son dil bilim araştırmalarında ayrı bir dil ailesi olarak görülmesi yaygınlaşmıştır. Ancak tarihi

köken bakımından Ural Dil Ailesi, her ne kadar dillerin çağdaş halleri birbirinden uzaklaşmış olsa da, Altay dil ailesi ile akrabadır. (Ana Altayca döneminde aynı koldan ayrıldıkları kesindir.)

Ural Dil ailesi içinde kabul edilen diller ve bazı kaynaklara göre Ural ve Altay dil ailelerinin (bir ya da ayrı kabul edilişlerine göre) köken sınıflandırmaları aşağıdaki gibidir:

Ural Dil Ailesi

- a) Fin-Ugor: Fince, Macarca, Estonca, Mordvin (Karel-Kami, Votyak)
- b) Samoyed

Tablolarda görülmeyen, yaşayan ve ölü diller ile birlikte bu dil ailesi içinde Fince, Macarca, Ugorca, Permçenin yanı sıra Estonca, Lapça, Marice gibi on dokuz dil bulunur. Bu dilleri konuşan ülkeler; Rusya, Romanya, Estonya, Finlandiya, Macaristan, Sırbistan, Slovakya gibi Karadeniz'in kuzeyindeki ülkelerdir.

Bayraktar, (2006, s.70) çalışmasında Ural ve Altay Dillerini aşağıdaki şekilde sınıflandırmıştır.

Tablo 13

Altay Dilleri

Ural Dilleri		Altay Dilleri
Fin Dilleri	Ugor Dilleri	Türkçe
Fince	Macarca	Moğolca
Lapça	Ugor Dilleri	Mançu-Tunguzca
Batı Fince (Baltık Fincesi)	Samoyedce	Korece
Doğu Fince (Ural Fincesi)		Japonca

Ural dillerinin yapısal özelliklerine bakacak olursak onlar da Altay dilleri gibi ekler (ön ve son ekler) ile farklı kelimeler üretilen dillerdir. Durum ekleri çokça bulunmakla birlikte farklı görevleri vardır. Bütün Ural dillerinde ismin yalın hali için ek kullanılmaz. Ünlü uyumu Estonca dışında hepsinde bulunur. Altay dillerinde olduğu gibi kelimeler için cinsiyet bulunmaz. Altay dillerine benzer olarak ilgi ve iyelik ekleri vardır ve bunlar “n, m,yb” dir.

Bantu Dil Ailesi

Afrika'nın orta ve güneyinde kullanılan dört yüzden fazla dile verilen genel ad “Bantu Dilleridir.” Bu diller, Bantu Dil Ailesini oluşturur. Bantu Dil Ailesinin konuşulduğu

lkeler; Kongo, Angola, Burundi, Ruanda, Demokratik Kongo, Ekvator Ginesi, Tanzanya, Malavi, Mozambik, Zambiya, Uganda, Namibya, Zimbabve, Kenya... “Bantu”, “aynı dil konuşan insanlar” anlamındadır. Tarihi, MÖ. 3000 yılına kadar iner. Dar Bantu ve geniş Bantu dilleri olarak temel gruplandırmalara ayrılır. Aynı zamanda coğrafî olarak Kuzey, Kuzeybatı ve Merkezi Bantu dilleri gibi gruplandırmalar da mevcuttur. Sınıflandırmada, Nijer-Kongo Dilleri olarak da geçmekte veya bu dil ailesi grubu içindeki birçok dil aynı zamanda Bantu dil ailesi içinde de görülmektedir.

Bantu dil ailesindeki diğerk dillerden fazla kullanıcıya ve yaygınlığa sahip olan dil Swahilicedir. Tüm Afrika dilleri ile birlikte Bantu dil ailesi de genel olarak yapı bakımından Tek heceli dil ailesi içinde sınıflandırılır.

Bantu dil ailesi içinde kullanıcı sayısı en fazla olan dil Swahiliceden sonra Burundi’de konuşulan Kirundi ya da Rundi olarak da bilinen dildir ve bu dilin özellikleri üzerinden de Bantu dil ailesi için genel bazı özellikler tespit edilebilir. Bantu dilleri içinde Kirundi-Rundi, Kinyarwanda, Ruandaca, Twaca, Hutaca, Tutsice dilleri arasında çok benzer özellikler bulunur. Kirundi dili, Burinde’de Fransızca ve İngilizce ile birlikte resmi dildir ve ülkenin tamamına yakınının ana dilidir. Bu dil ailesinin bazı özellikleri şunlardır:

- Bantu dillerinde oğulluk bazı dillerde örnekler ile sağlanabilirken, bazı dillerde kelime tamamen değışir veya kelimenin yazımı artarda tekrar edilir. (“pig”-grev, “pigapiga”- grevler), “kalamu”- kalem, “vitu”- kalemler)
- Bantu dilleri tonlu diller olup merkez Bantu dilleri düşük tonlu iken Kuzey Bantu yüksek tonludur.
- Bantu dillerinden Swahilicede kişi zamirleri: “Mimi”-(Ben), “Wewe”-(Sen), “Sisi”-(Biz), “Wewe”-(Siz), “Wao”-(Onlar)
- Bantu dil ailesi içinde birçok dil ile benzer özellikler gösteren Kirundi-Rundi bir ton dili olma özelliğı gösterir. Sesli harfler “uzun sesli” ve “kısa sesli” biçimlerde farklı harfleri gösterir.
- Kirundi-Rundi bir ton dili olma özelliğı gösterir. Sesli harfler “uzun sesli” ve “kısa sesli” biçimlerde farklı harfleri gösterir. Sesli harfler tablosu:

Tablo 14

Kirundi Dilinde Sesli Harfler Tablosu

	Ön (Front)	Arka (Back)
Kapalı Ünlü (Close)	i	u
Orta Kapalı Ünlü (Close-mid)	e	o
Açık Ünlü (Open)	a	

Not: Tabloya, Kirundi (2017). <https://en.wikipedia.org/wiki/Kirundi> adresinden erişilmiştir.

Avustronezya Dil Ailesi

Avustronezya dil ailesi, Çin-Tibet ve Hint-Avrupa dil ailesi gibi geniş kullanıcıya sahip ana dillerden oluşmasıyla en büyük dil ailelerindendir. Bu dil ailesi içinde lehçeler ve ağızlara kadar 800'den fazla dil bulunur ve bu dil ailesine mensup 250 milyondan fazla insan vardır. Coğrafi dağılıma göre dil ailesine ait dillerin kullandığı bölgeler Güneydoğu Asya, Tayvan, Madagaskar ve Okyanusya'dır. Avustronezya dil ailesi 9 ana gruba ayrılır: Endonezce, Fiji Dili, Havaice, Cava dili, Malayca, Moirice, Tangolaca, Tuvalyanca ve Kemak dili. Avustronezya dil ailesi içindeki diller yapı bakımından çoğunluğu çekimli diller grubuna girer. Ancak bu dil ailesi içinde yer alıp tek heceli olanlar da vardır. İlk dil grubu Endonezce, Avustronezya dil ailesi içinde bölgesel olarak "Malezya-Polinezya dilleri" içinde yer alır. Latin alfabesi kullanımı vardır. Endonezce bir Malayca şivesi olarak da bazı kaynaklarda yer alır. Endonezce hem yerli bir dildir, hem de yerli diller içinde bir ortak dil olma özelliği gösterir. Endonezya'daki nüfus fazlalığı ile dünyada konuşan sayısı en yüksek diller arasındadır. Bu ortak dilin konuşulduğu yerdeki en çok kullanıcıya sahip başka bir dil olan Bahasa, aynı zamanda Endonezce olarak da bilinir. Endonezce Latin alfabesinde 21 ünsüz, 5 ünlü harf bulunur. Türkiye Türkçesi ile karşılaştırıldığında "ı, ö, ü" ünlü harfleri ile "ş, ç, ğ" seslerine karşılık gelen harfler bulunmaz. Ancak "c" ünsüzü "ce" şeklinde yazılıp genellikle "ç" sesine karşılık gelir. Türkiye Türkçesindeki "f" ünsüzüne yüklenen ses, bu harf kullanılmakla birlikte Türkiye Türkçesindeki "p" gibidir. Dil İngilizce ve Arapçadan etkilenmiş, bu dillerden Endonezceye giren kelimelerin telaffuzu için "g" sessizi ile "o" ünlüsünün farklı kullanım biçimleri oluşmuştur. Ayrıca alfabede Türkiye Türkçesinden farklı olarak "w, q" harfleri vardır. Endonezce sayı isimlerine

baktığımızda İngilizce ile Arapça etkisini görebiliriz. (“10 = se puluh”, “20 = dua puluh”, “100 = seratus”, “1000 = seribu”)

Bu dil içinde ve bu dilin konuşulduğu bölgede, yapısı Endonezceye benzeyen irili ufaklı birçok yerli dil vardır.

Fiji Dilleri grubunda ise Fiji Dili, Fiji devleti resmi dili olup 1 milyonu aşkın insanın ana dili olarak konuşulur. Fiji dili de diğer birçok Avustronezya dili gibi Latin alfabesi kullanır. 23 harften oluşan alfabede Endonezce alfabesine benzer şekilde “ı, ö, ü” ünlüleri yoktur. Ayrıca bazı ünsüz harflerin söylenişinde çift ünsüzlerden oluşan farklı sesler bir araya gelir. (“b” harfi “mb”, “d” harfi “nd” gibi telaffuz edilir.) Endonezce gibi “w,q” harflerini de Türkiye Türkçesinden farklı olarak kullanır.

Bünyesinde çok fazla dil grubu ve dil barındıran Avutronezya dil ailesinde, tez çalışmamız içinde karşılaştığımız dillerin özelliklerine değinmek ve dil ailesinin bu bağlamdaki bağlayıcılığını öne çıkarmak için Malayca diline-dil grubuna da bakmamızda fayda vardır. Malayca, bölge olarak Endonezya, Filipinler, Tayland, Malezya, Burunei, Singapur gibi ülkelerde konuşulur ve Malezya, Burunei ve Singapur’un resmi dili olma özelliğini gösterir. Malaycanın 70 milyon kişinin ana dili olduğu belirtilmektedir. Malayca için geçmişte Arap alfabesi kullanılmış olsa da daha sonra Latin alfabesine geçilmiştir. “w,x,q” harfleri dile dışardan giren kelimelerde kullanılır.

Çin-Tibet Dil Ailesi

Çin-Tibet dil ailesi, Asya’nın doğusunda bulunan sayısı 300’ü bulan dillerden oluşur. Çince (Mandarin) dünyada hem ana dili hem de konuşan sayısı bakımından en çok kullanılan dildir.

Çin-Tibet dil ailesi içindeki diller, yapı bakımından tek heceli diller arasındadır. Dil ailesinin içindeki dillerde en çok bilinenleri: Çince (Mandarin), Tibetçe, Tayca, Dzongka, Guangzhou, Burma, Kanton, Wu, Min, Hakka’dır. Çin-Tibet dil ailesi genel olarak dört ana gruba ayrılrsa da, bu bölgedeki birçok bağımsız dil de bu aileden sayılır.

Birinci Grup, Çin (Sin) Dilleridir: Çince, Çin’de konuşulan pek çok lehçe ve ağıza verilen genel bir isim olmakla birlikte 900 milyon kullanıcısı ile Mandarin (Mandarin Çincesi), “Çince” olarak da anılır. Sinik (Sin)-Çin dilleri, yani Çince diller grubu içinde Mandarin ile birlikte Çin’de bulunan ikinci en kalabalık dil “Wu” ve yine Çin’de bulunan “Min dili,

Amay dili ve Katonca ile Hakka diller”i de bu grupta yer alır. Ayrıca “Jin, Yue, Xiang, Gan” gibi dil ve lehçeler de bu grup içindedir. Bu gruptaki diller 1 milyar 250 milyondan fazla bir nüfusun ana dilini oluşturur.

İkinci Grup, Tibet-Birman (Burma) Dilleri: Bu grup iki ana kola ayrılır. Tibet kolunda, Tibetçe ile Dzongka dili bulunur. Tibetçe yaklaşık olarak 6 milyon insanın ana dilidir. Dzongka dili ile Tibetçe yapıları bakımından benzer özellikler gösterir. Dzongkada alfabe olarak Çin (Mandarin) alfabesinin değişik bir biçimi kullanılır.

Birman (Burma) dil kolunda ise Birmanca ile birlikte Lolo, Moso, Şan dilleri bulunur. Birmanca, Myanmar’ın resmî dilidir. Bu dil 32 milyon kişinin ana dilidir. Birmanca tonlu diller içinde yer alır. Genel olarak bağlı bulunduğu Çin-Tibet dil ailesinin özelliklerini taşır. Ayrıca analitik bir yapıya da sahiptir ve Birmancada Burma alfabesi kullanılır.

Üçüncü Grup, Tay-Kaday Dilleri: Tayca, Zuhvangca, Laoca, Kaday, Çam dilleri bu grup içinde yer alır. Tayca grubun en bilinen dili olup Tayland’ın resmî dilidir. Tayca, yaklaşık 70 milyon kişinin ana dilidir. Taycadan sonra bu dil ailesi içindeki ikinci büyük ana dil Zuhvangcadır. Genel olarak Tay-Kaday dilleri, ses perdeli ve tonlamalı dillerdir. Heceli yapıları olanları ise ortografik¹ açıdan incelemek zordur.

Çin-Tibet dil ailesi içindeki dördüncü grup diller, Miao-Yao dil grubudur. Bu dil grubu içinde Miao ve Yao dilleri bulunur. Miao (Hmong) dili; Çin-Vietnam-Laos-Tayland ve ABD’de kullanılır. Dil, Tayland harfleri ile Çince yazı sistemine dayanan bir alfabe-yazı sistemi kullanır. 1950 sonrası Romen-Latin alfabesi bu dile uyarlanmıştır.

Çin-Tibet ailesi içinde, tek heceli (Ayrımlı) diller grubunda bulunan Çince (Mandarin), alfabe olarak diğer ana dillerin, dil ve ailelerinin kullandığı alfabelerden ciddi bir farklılık gösterir. Alfabede harfler yoktur, karakterler vardır. Bugün “Pinyin” ismindeki bir bilgisayar programı ile standart Çince (Standart Mandarin) karakterler Latin harf sistemi ile eşleştirilir. Çince tonlamalar olması ve bunun yazıda belirtilmesi yazı dili için büyük önem taşır. Çünkü dilde toplam dört ana ton, lehçelerdeki farklılıkları da dikkate alacak olursak dokuz ton, bulunur ve Latin harf sistemi ile hecelerden oluşan bu dilde tek bir hece- kelime, mesela “ma” hecesi, bu dört tona göre de farklı bir kelimeyi göstermektedir. Tez kapsamında incelenmesi gereken özellikleri ile Çince ile ilgili daha ayrıntılı bilgi,

¹ Ortografi, yazı sistemleri arasındaki geçişi sağlamak üzerine yazı sistemlerini inceleyen bilim dalıdır.

örnekleme içindeki öğrencilerin Çince ana dillerinden de olması dolayısıyla, ana diller bölümündeki Çince kısmında bulunmaktadır.

月	官	匹	刀	三
A	B	C	D	E
下	巨	升	工	丁
F	G	H	I	J
水	心	冊	內	口
K	L	M	N	O
戶	己	尺	弓	七
P	Q	R	S	T
白	人	山	父	了
U	V	W	X	Y

Şekil 7. Çin alfabesi. “Çin-Alfabesi”, 2017, <http://gizliilimler.tr.gg/%C7in-Alfabesi.htm> adresinden erişilmiştir.

Kafkas Dil Ailesi

Eker (2013, s.49-78) çalışmasında Kafkas Dil ailesinde bulunan dilleri aşağıdaki şekilde göstermiştir.

Tablo 15

Kafkas Dil Ailesi

KAFKAS DİLLERİ		
d) Güney Kafkas (İber)	e) Kuzeydoğu Kafkas	f) Kuzeybatı Kafkas
• Gürcüce	• Çeçen-Lezgi	• Abhazca
• Lazca	• Çeçen-Dağıstan	• Batı Çerkezce (Adige)
• Suan	• Çeçen-İnguşça	• Doğu Çerkezce (Kabardey)
• Mingrelo	• Hazar-Avar Dilleri	• Ubıhça
	• Lark Dargwa	
	• Tabassaran	

Kafkas dil ailesi içindeki diller yapı bakımından “Eklemeli Diller” grubuna girmektedir. Kafkas dilleri içinde en fazla yerel dilin bulunduğu bölge Dağıstan’dır. “Dillerin Dağı”

olarak anılan bu bölgede konuşulan dillerin birçoğunun ayrı ayrı alfabeleri de mevcuttur. Alfabeler çeşitlenmekle birlikte Kiril ve Latin alfabeleri, bu dil ailesi içindeki birçok dilin alfabe sistemini oluşturur. Bazı kelimelerin Türkiye Türkçesi ile Kafkas dilleri arasındaki benzerlikler aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Tablo 16

Kafkas Dil Ailesi ve Türkçe Kelime Örnekleri

Türkiye Türkçesi	Çerkezce	Abhazca	Çeçence	Gürcüce
Kedi	Aetıvu	Kety	Cicig	Kata
Ev	Vine	Aqny	Hlusam	Sakhli
Gün	Maf	Ams	De	Dghes
Şehir	Qale	Alak-ak	Glala	K'alak'i

Örneklerde de görüldüğü üzere bazı kelimelerde aynı dil ailesi yakınlığı (Kedi-Kety-Kata) hissedilirken bazıları birbirlerinden oldukça farklıdır.

Kuzeybatı Kafkas dillerinde çok sayıda ünsüz bulunmakla birlikte ünlü sayısı azdır.

Kafkas dil ailesi içinde Avarca, Dağıstan'da en büyük dil olarak kullanılan bir dildir. Bu dil ailesindeki diller çoğunlukla Kiril ve Latin alfabesini ancak daha çok Kiril alfabesini kullanmaktadırlar. Bu dil ailesi içinde Türkçe kelimelerin en çok görüldüğü dil, Kuzeydoğu Kafkas dilleri içinde olan Lezgicedir. Örnek kelimeler:

Tablo 17

Lezgice ve Türkçe Kelime Örnekleri

Türkiye Türkçesi	Lezgice	Türkiye Türkçesi	Lezgice
Ucuz	Ucuz	Kötü	Pis
Eski	İski	Kolay	Kolay
Zor	Zory	Tuzsuz	Kel ¹

¹ Bazı Türkçe kelimeler, Türkçenin farklı dönem ve kollarında olduğu halleri ile (Eski Ana dolu Türkçesi...) değişikliğe uğramış şekilde Lezgicede bulunmaktadır. Örnek: Lezgicede kötü-tatsız anlamındaki "Kel" kelimesi: "Hayen, bu yemek pek kel olmuş" (Ha yeğen bu yemek tuzsuz olmuş) Bu da köken bakımından Türkçe dil grupları ile bir bağlantısı olabilir mi? Sorusunu akla getirir.

Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu

Diğer dil Aileleri, birçok alt gruptan oluşan dil ailesini kapsamaktadır. Asya Dil Ailesi, Güney Asya Dilleri ve Paleo-Asya dilleri olarak iki ana gruba ayrılır. Paleo Asya dil ailesindeki dilleri ana dili olarak kullanan yaklaşık 23 milyon kişi vardır. Bu dil ailesi, Kuzey-Kuzey Doğu Sibiry (Rusya) bölgesine (Kuzey Doğu Asya) yayılmıştır. Paleo-Asya Dil Ailesi; “Chukotko, Kamchatkan, Yukagir, Nivkh, Yeniseian, Eskimo-Aleut” dillerinden oluşur. Bu dil ailesi ile Tungustik ve Türkik dillerin bağlantılı olup olmadığına dair araştırmalar bulunmaktadır (Özellikle Ural Dil Ailesi).

Güney Asya dil ailesi grubunda ise Güney Asya Pasifikte Bislama gibi diller olmakla birlikte bu kısım içindeki sınıflandırmalarda bir görüş birliği yoktur. Bu dil ailesi içindeki bazı diller bölgesel olarak Tibet Burma dillerinden Endonezceye kadar uzanır gösterilmektedir.

Bu dil ailesi ya da dil ailesi gruplarının yekûnuna bakıldığında tonlu dillerden, tek heceli dillere, çekimli dil özelliği gösterenlerden hece alfabe sistemini kullanan dillere kadar yapı ve yazı sistemleri bakımından geniş bir yelpaze görülmektedir. Bunun yanı sıra diller ortak anlaşma için İngilizce, Çince ve Rusça kullanmakta ve Latin alfabesi ile Çin alfabe sistemini de kullanmaktadırlar.

Diğer Dil Aileleri/ Nijer-Kongo Kolu

Afrika’da Sahra altı bölgelerde bulunan dillerin çoğu bu kola bağlı olup konuşan sayısı 600 milyondan fazla olan dil ailesi gruplarındandır. Nil-Sahra Dil Aileleri olarak da bilinen bu dil ailesi aslında kendinden de alt basamakta başka dil ailelerini kapsamaktadır. Bu dil ailesi içindeki diller çoğunlukla yapı bakımından çekimli dillerden kabul edilmekle birlikte içinde bağdaşık, eklemeli ve tek heceli dil özelliği gösteren diller de vardır. Merit Ruhlen’in “Dillerin Orijini” kitabında bu dil aileleri: “ Çad, Nilotik, Bantu ve Khoisan” olarak isimlendirilir. Ruhlen ayrıca “Diğer Dil Aileleri” olarak izole edilmiş dil gruplarını, bölgesel olarak küçük gruplu dil aileleri şeklinde gösterirken; bu farklı dil aileleri içinde birbirine benzeyen dillerin gözden kaçırılmaması gerektiğini de belirtir (Ruhlen,1994, s.260-267). Nijer-Sahra (Kongo), Nijer Kordofon ve Afro-Asyatik dil aileleri arasında ortografik geçişler görülmektedir. Greenberg bu dil ailelerini 1963’te sınıflandırmayı

bitirdiğinde bu dil ailelerini bölge isimleriyle sınıflamayı uygun görmüştür. Kuzey Amerikan dil formlarının da bu dil aileleri grubu içinde yer aldığı düşünülmektedir.

Bu dil ailesine mensup dillerin tamamı ile ilgili ulaşılabilen bilgiler tarihi olarak iki yüz seneyi geçmez. Sömürge alanı olan bu kıtada sömürge ülkelerinin dilleri bu dillerin özellikle yazı sistemi içinde gelişmesini engellemiştir. Diller birçok yerde ortaokul seviyesine kadar eğitim dili olmakla birlikte dillerin bu seviye sonrasına çıkmasına az rastlanır ve bu seviye sonrası yerlerini birkaç gelişmiş Afrika dili ve İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Arapça gibi dillere bırakır. Bu dillerin yazı sistemlerinde ünlüler için üç tür bulunur: Heceli, Ünlü uyumlu ve Nazallaştırma. Ünsüz yapılarında ise prenalize¹ ve labiaveral² ünsüzler bulunur. Bu dil ailesinden kimi dillerde dil bilgisi yapılarının temsili için tonlar kullanılmakla birlikte tonlar kimileri için de aksi ile özdeş kelimeleri ayırt etmek için kullanılır. Nijer Kongo dil ailesi, kendi içinde heceliden çekimliye birçok farklı yapıda dil bulundurmakla birlikte kök yapısına eklerin yoğun olarak eklendiği aglütinatif³ diller de bu dil ailesinde mevcuttur. Bu dil ailesi içindeki dillerde zamir, sıfat, fiil ve rakamlar da isimler gibi önek ve sonek ile belirtilirler. Bu dil ailesi dillerinde çoğunlukla cümle dizimi özne-fiil-nesnedir.

Bu dil aileleri içinde konuşan nüfusu ile dikkat çeken diller: Fulanice, Igbo, Yoruba, Shona, Dogon dilleridir. Fulanice dili, Nijer Kongo dilleri içinde gruplandırılıp bölge olarak Çad, Sudan, Moritanya, Gine, Burkine Faso, Sudan, Sierra Leone, Liberya, Gabon, Bissau, Benin, Fildişi Sahili, Nijer, Nijerya, Mali ve Senegal’de kullanılır.

¹ Prenalize ünsüzler: İki ünsüzün tek bir ünsüzü göstermesi.

² Labiaveral ünsüzler: Bir veya her iki dudak ünsüzleri (dudaksı sürtüşmeli ünsüzler)

³ Aglütinatif diller: Köklere ön –son ek eklenmesi yapısı ile yeni kelimeler oluşturma biçiminin çok fazla kullanıldığı dillerdir.

Yapı Bakımından Dil Ailelerinin Genel Özellikleri

Dillerin sınıflandırılmasında coğrafi alanlara dair sınıflandırmalar bulunsa da genel olarak dil bilim çalışmalarında sınıflandırmalar uzmanlarca yapı-biçim ve köken bakımından ikiye ayrılmaktadır. Yapı bakımından diller de genel olarak üçe ayrılır. Bu bölümde yapı bakımından sınıflandırılan üç ana dil ailesinin genel özellikleri verilmiştir.

Tek Heceli (Ayrımlı, Yalınlayan) Diller

“Tek Heceli Diller” olarak adlandırılan sınıflandırmaya tabi dillerde, kelimeler tek hecelerden oluşur. Kelimeler ekler ile çekimlenmez, sürekli olarak yalın halde yani kök durumunda bulunur. Cümle yalın hâlde yani kök durumundaki kelimelerin art arda gelmesiyle oluşur. Kelimeler yazı dilinde yapı bakımından birbirine çok benzese ve hatta aynı karakterler birçok farklı anlama gelse de kelimeye anlamı, vurgudaki farklılık verir. Kelimenin cümle içinde hangi sırada bulunduğu da anlam için önemlidir. Dillerin yapısal tablo sınıflandırmalarında da görüldüğü gibi Çin-Tibet dilleri bu sınıflama içinde yer alır.

Yapı bakımından tek heceli dillerin genel ortak özelliklerine, bu sınıflamayı en iyi temsil eden Çince (Mandarin Çincesi) üzerinden bakacak olursak Tek Heceli Dillerin genel ortak özelliklerini aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- Yazı dili söz konusu olduğunda, tek heceli diller için kullanılan alfabeler, harflerden ziyade tarihsel geçmişlerinden günümüze resim, diyagram ve en son karakter biçimine dönüşmüştür. Ayrıca alfabe karakterleri uluslararası yazı stili olan Latin kökenli biçimine bilgisayar programları sayesinde uyumlu hâle getirilir.
- Tek heceden oluşan kelimeler yalın halde-eksiz biçimde bulunur.
- Tek heceli dillerde vurgunun çok önemli olduğunu belirtmiştik. Vurgu işareti ile eşadlı birçok kelime bulunmaktadır. Yani aynı biçim-şekil ve karakterle yazılan bir kelime ondan fazla anlamı vurgu ve tonlama yardımı ile kendinde barındırmaktadır.
- Bu dil ailesi içinde bazı Afrika dilleri (Dil ailesi olarak ya Bantu ya da Nijer Kongo ailelerinden sayılırlar) de bulunur. Bunlar dil kolu olarak da Endonezya Dil Grubu içinde yer alır. (Java-Cava Dili). Bu dillerde Çince ve diğer gruplardan farklı olarak ön-ek ve son-ek de bulunur.

Bazı dil bilimcilerine göre “Tek heceli diller” adının bu sınıflamaya verilmesi yeterli kabul edilmemelidir. Çünkü bu sınıflama isminde dilleri temsil eden bir diğer önemli özelliğin göz ardı edildiği düşünülür. Bu isim yerine “Yalınlayan Diller” adlandırması önerilmiştir. Çünkü bilinenin aksine bu dil grubundaki dillerin kelimelerinin hepsi tek heceli değil hatta bazı dil gruplarında küçük bir kısmının tek heceli olduğu belirtilir. Örnek; Vietnamca, Bask dili, ... (Aksan, 2009, s. 105)

Çekimli (Bükümlü) Diller

Çekimli (Bükümlü) diller “Kök Bükümlü” ve “Gövde Bükümlü” olmak üzere ikiye ayrılır. Kök bükümlü dillere en iyi örnek Arapçadır. Gövde bükümlü dillere ise Hint-Avrupa Dilleri örnek verilebilir. Çekimli (Bükümlü) yapıya sahip diller, köken bakımından dil sınıflandırması ile eşleştirildiğinde Hami-Sami ve Hint-Avrupa dil ailesi ile geçiş yelpazesindeki dil aileleri ile eşleşir. Sözcük kökünden yeni sözcük türer. (Kök-Ek bütünleşmiştir.)

Aksan (2009), dil yapısındaki “Bükümlü” biçimi şu ifadeler ile özetler ve Türkçe gibi eklemeli dillerden farkını ortaya koyar:

Büküm, çekim sırasında kökün, özellikle kökteki ünlünün değişmesidir... Türkçe gibi bağlantılı dillerde hiçbir zaman böyle bir değişmeye rastlanmazken bükümlü dillerde, eylem kökündeki başkalaşmayla değişik kavramların yansıtılması ve çeşitli ilişkilerin kurulması sağlanmış olur.”

Gövde bükümlü dillerden Hint-Avrupa / Avrupa Dil Kolu-Germen grubundan İngilizcede “içmek” fiilinin “drink” geniş zaman çekimi, “drank” geçmiş zaman ve “drunk” ile geçmişte daha geriye giden ve edilgen-geçmiş yapılarıdaki çekimi ile fiil kökünün aslında çekimlere göre ünlü harf (i, a, u) değişikliği görülür. Almanca ve Fransızcada da benzer yapılar söz konusudur. Fiillere zaman belirteçleri bu değişiklikler ile verilirken bazı fiiller tamamen farklı bir kelime olarak değişir ve bunlar *düzenli-düzensiz fiiller* olarak adlandırılır.

Kök bükümlü dillerden Hami-Sami dil ailesi içindeki Arapçaya bakacak olursak “ktb” tek bir kökten, kök ünsüzleri arasına farklı ünlüler getirilip çekimlenerek “ketebe, kitab, katib ...” gibi farklı kelimeler oluşturulmaktadır. Bu örneklerden sonra Çekimli (Bükümlü) dillerin genel özelliklerini toparlayacak ve diğer dil yapıları ile karşılaştırarak verecek olursak:

- Eklemeli dillerdeki (Örnek: Türkçe) gibi “kök” ve “ek” yapıları mevcuttur.
- Eklemeli dillerden farklı olarak çekim ya da türetme oluşturulduğunda kök başkalaşır ve asıl halinden farklı bir biçime girer.
- Kök kavramından kasıt aslında yalnızca ünsüzler ve bu ünsüzlerin sıralanış biçimleridir. Ünlüler her çekimde farklılık gösterebilir.
- Tek heceli-Ayrımlı dillerde çoğunlukla sadece kökten oluşan kelimeler vardır ve Eklemeli dillerde ise “ek” sözkonusu olduğunda, yabancı dillerden giren kelimelerde istisna şeklinde çok az ön ek mevcut olup sadece son ek bulunur. Bu iki dil yapısından farklı olarak bükümlü dillerde, kök ya da gövde büyüklüğü farketmez, “ön ek, iç ek, son ek” yapıları bulunur.

Eklemeli (Bitişken-Kaynaşık-Bağlantılı) Diller

Eklemeli (Bağlantılı) diller, Bitişken Diller ve Kaynaşık Diller olmak üzere iki gruba ayrılır.

“Bitişken Diller”de “Ural, Altay, Fin-Ugor, Swahilice dilleri” gösterilmektedir. “Kaynaşık Diller” de ise “Eskimo, Gürcüce, Akut...” dilleri yer almaktadır.

“Bağlantı” yani “Ekleme” kavramını açıklamak gerekirse; kök halindeki kelimeyle, çeşitli görevleri olan kelimeye, kök aynı kalmak şartı ile çeşitli biçimler, anlamlar yükleyen ve cümlede bağlamı sağlamaya da yardımcı olan ekler getirilmesidir. Genel olarak kural (Ek+Sözcük+Ek) şeklindedir. Bağlantı ve ekleme yalnızca bu dillere has kelimelere değil bu dillere yabancı dillerden girmiş kelimelere de uygulanabilir: Kitap-Kitapçı-Kitapçılık... Bu örnekte Arapça kökenli Türkçeleşmiş kelimeye Türkçe yapım eklerinin nasıl eklendiği görülmektedir.

Kaynaşma ise, köke eklenen ekte ya da iki kelimenin zamanla birlikte kullanımından tek bir kelime olmaya giden birleşmesinde, kökün tanınmayacak şekilde değişmesi söz konusu olmadan, eklenen ek ile sadece bir ya da iki ünsüzün /ünlünün fazla-eksik ya da farklı olmasıyla oluşan yapıdır: “sütlü+aş = Sütlaç”. Bu durum dile başka bir dilden giren kelime ve o dilin kendine ait olan kelimesinin kaynaşması ile de oluşur: “*Hasta, Hâne-* Hastane, *Posta, Hâne-* Postane”.

Bitişik Eklemeli diller Türkçe, Moğolca, Mançu-Tunguzca (Korece ve Japonca da dâhil edilebilir) dillerinin oluşturduğu Altay dil ailesi ile Fin-Ugor dillerinin oluşturduğu Ural dil ailesidir.

Kaynaşık-Eklemeli diller ise Eskimo, Kızılderili Dilleri, Akut Dilleri, Gürcüce gibi dillerdir. Bu dillerde grupta isminden de anlaşılacağı gibi kaynaşma durumu çokça görülür ve kelimeler uzar, ayrıca cümleler sanki tek bir kelimedenden oluşurcasına bir biçim oluşturur. Tek bir sözcük ile bir cümle anlamı kelimelerin art arda kaynaşıp tek bir kelime biçimini kazanması ile oluşur. Eklemeli dillerin diğer bazı özelliklerini de şu maddelerde toplayabiliriz.

- “Kök+ek” yapılanması ile oluşur. Ekler hem çekim hem de yapım eki biçimi gösterir.
- Ekler köklerin genellikle sonunda olmakla birlikte, farklı dillerden geçen kelimelerde ve bazı istisnai durumlarda ve gruptaki bazı dillerde ön ekler de mevcuttur.
- Kök, ek geldiği zaman değişime uğramaz. Ancak kaynaşma durumunda ünsüz-ünlü ikizleşmesi ya da eksilmesi görülebilir. Bu durum kökü başkalaştırmaz.
- Dillerin en önemli özelliklerinden biri de ünlü uyumlarını korumalarıdır.
- Eklemeli diller içinde Türkçe, yapı bakımından bu dil grubunun özelliklerini en iyi şekilde sistematik olarak kendisinde taşır ve köke eklenen çekim ve yapım ekleri ünlü uyumları ile birlikte akıcı, mekanik ve sistemli bir yapı ile kendini gösterir.

Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Ana Dilleri ve Genel Özellikleri

Tez kapsamında Gazi TÖMER’de incelenen 1020 adet Yazma Dersi sınav evrakı sahibi Türkçe kursu alan öğrencinin ana dilleri ve dil aileleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 18

Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Ana Dilleri ve Dil Aileleri

ANADİLLER		KÖKEN BAKIMINDAN DİL AİLELERİ	
1	Amharca	29-Kirundi	Altay Dil Ailesi
2	Arapça	30-Kpelle	Avustronezya Dil Ailesi
3	Arnavutça	31-Lingala-Kituba	Bantu Dil Ailesi
4	Azerbaycan Türkçesi	32-Luganda	Çin-Tibet Dil Ailesi
5	Bahasa-Endonezce	33-Macarca	Hami-Sami Dil Ailesi/Hami Kolu
6	Bengalce	34-Makedonca	Hami-Sami Dil Ailesi/Sami kolu
7	Bislama	35-Malgaşça	Hint-Avrupa Dil Ailesi/Bağımsız Diller
8	Boşnakça	36-Malayca	Hint-Avrupa Dil Ailesi/Avrupa Kolu
9	Chichewa	37-Maldivce-Dhivehi	Hint-Avrupa Dil Ailesi/Hint-Asya kolu
10	Çeçence	38-Mende	Kafkas Dil Ailesi
11	Çince-Mandarin	39-Moğolca	Ural Dil Ailesi
12	Darice	40-Moldovaca	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo
13	Dioula	41-Özbek Türkçesi	Diğer Dil Ailesi/Asya Kolu
14	Fang	42-Peştuca	
15	Farsça	43-Rusça	
16	Filipince	44-Serahulice	YAPI BAKIMINDAN DİL AİLELERİ
17	Fransızca	45-Sırpça	Tek Heceli Diller
18	Fulanice	46-Somalice	Çekimli Diller
19	Gagauz Türkçesi	47-Swahilice	Eklemeli Diller
20	Ganaca-Akan(Twi)	48-Tamazing	
21	Gürcüce	49-Tayca	
22	Irak Türkmen Türkçesi	50-Türkmen Türkçesi	
23	İngilizce	51-Ukraynaca	
24	İspanyolca	52-Urduca	
25	Kazak Türkçesi	53-Uygur Türkçesi	
26	Khmerce	54-Vietnamca	
27	Kırgız Türkçesi	55-Yoruba	
28	Kinyarwanda		

Tabloda incelemeye tabi tutulan sınav verilerinin ait olduğu öğrencilerin, köken bakımından 13, yapı bakımından 3 farklı dil ailesinden ve 55 farklı ana dilde olduğu görülmektedir.

TÖMER’de, Türkçenin bu ana dillere ve dil ailelerine sahip olan öğrencilerinin yazma becerilerindeki farklar, değişiklikler ve özel durumları tespit ederken mutlaka sahip oldukları ana dillerine, alfabelerine ve ait oldukları dil ailelerinin özelliklerine de değinmek gerekir. Dil aileleri ile ilgili özellikler köken ve yapılarına göre sınıflandırmalar, tablolar ve bilgiler önceki bölümlerde bulunmaktadır. Bu bölümde dil aileleri içinde karşılaşılan ana dillerin özellikleri ve alfabeleri incelenecektir.

1. Çok farklı dil aileleri içinde; az bir alanda az bir nüfus tarafından kullanılandan, dünya dili olarak görülüp milyonlar tarafından konuşulan ve geniş bir alana yayılmış dillere kadar toplam 55 ana dil ve özelliklerine değinilmiştir.
2. Tezde incelenen beceri “Yazma Becerisi” olduğu için mevcut Ana diller içinde sadece konuşma diyalektiği gelişmiş, alfabe ve yazı sistemi gelişmemiş olanlarda, elde edilen veriler ölçüsünde bir inceleme yapılmış olmakla birlikte asıl “yazı dili” olma özelliği olan ve yazıda varlık göstermiş ana diller için daha kapsamlı bir inceleme yapılmıştır. “Yabancılarla Türkçe Öğretimi Yazma Becerisi” tez konusu sınırlaması gereği bir Dilbilim araştırması şeklinde olmayan bu incelemeler daha çok kısaca dilin genel özellikleri ile tanıtılmasına, dillerin öne çıkan bazı özellikleri ile Türkçenin karşılaştırılmasına ve özellikle yazma dili ile ilgili olarak alfabelerine yer verilmiştir.

Azerbaycan Türkçesi

Azerbaycan Türkçesi, köken itibariyle yapılan sınıflandırmada “Altay Dil Ailesi-Türk Dilleri-Oğuz Kolu” içinde yer almaktadır. Yapılarına göre dil aileleri sınıflandırması içinde ise “Eklemeli (Bitişken) Diller” içindedir. Dünyada yaklaşık 40 milyona yakın insanın ana dilidir. Dilin kullanıldığı bölgelere bakacak olursak; Azerbaycan Cumhuriyeti’nde resmi dildir. Azerbaycan Cumhuriyetinde 9 milyonu aşkın bir nüfus ve İran’da 30 milyona yakın Azeri Türkü tarafından kullanılmaktadır. Ayrıca Rusya içindeki Dağıstan özerk bölgesinde de resmi dillerden biri Azerbaycan Türkçesidir. Türkiye’de Kars, Iğdır, Ardahan şehirlerinde bulunan Azeri Türkü nüfusu tarafından da kullanılmaktadır. Ağız özellikleri bakımından Irak Türkmen Türkçesi, Türkmenistan’ın ana dili olan Türkmen Türkçesinden ziyade Azerbaycan Türkçesine benzemektedir. Azerbaycan Türkçesi, Türkiye Türkçesine en yakın Türk dilidir.

Azerbaycan Türkçesi alfabesi: 1920’lerden sonraki yazı tarihine ve kullanılan alfabelere göre üç alfabe karşımıza çıkar. Bunlar; Arap alfabesi (...-1929), Latin alfabesi (1929-1939), “Kiril Asıllı Alfabe” (1939-1991). 1991’de SSCB’nin dağılması sonrası Azerbaycan, bağımsızlığını ilan etmiş ve Türkiye Türkçesi ile tam aynı olmasa da kendi ses özelliklerine uygun hale getirilen Latin asıllı alfabeyi kullanmaya başlamıştır. Sırayla kullanılan alfabeler ve son Latin alfabesi aşağıdaki gibidir.

- **Arap Asıllı Azerbaycan Türkçesi alfabesi (.....-1929)**
ص,س,ث,ر,پ,و,ن,م,ل,ق,ك,ژ,ی,خ,ه,ج,غ,ف,گ (ك سره) ع,د,چ,ج,ب,آ,
ظ,ض,ز,ذ,ی,و,و,ط,ت,ش
- **Azerbaycan Türkçesi alfabesi (1929'dan 1939'a kadar)**
Aa, Bb, Cc, Çç, Dd, Ee, Əə, Ff, Gg, Qlql, Hh, Ii, ЬЬ, Jj, Kk, Qq, Ll, Mm, Nn, Oo,
Өө, Pp, Rr, Ss, Şş, Tt, Uu, Vv, Xx, Yy, Zz, Zz
- **Kiril asıllı Azerbaycan Türkçesi alfabesi** (Türkiye Türkçesi alfabesine göre dizilişi)
Aa, Бб, Чч, Чч,Дд,Ее(Əə), Фф, Кк(rr), Ff (Jj),Hh(Xx), Ыы, Ии,Жж, Кк-Кк, Лл,
Мм, Нн, Оо,Өө,Пп,Рр,Сс,Шш,Тт,Уу, Yy, Bb, Ии(Jj),Зз
- **Azerbaycan Türkçesi alfabesi** (1991'den 1992'ye kadar)
Aa, Ää, Bb, Cc, Çç, Dd, Ee, Ff, Gg, Ğğ, Hh, Xx, Iı, İi, Jj, Kk, Qq, Ll, Mm, Nn, Oo,
Öö, Pp, Rr, Ss, Şş, Tt, Uu, Üü, Vv, Yy, Zz
- **Azerbaycan Türkçesi alfabesi** (1992'den sonra)
Aa, Bb, Cc, Çç, Dd, Ee, Əə, Ff, Gg, Ğğ, Hh, **Xx**, Iı, İi, Jj, Kk, **Qq**, Ll, Mm, Nn, Oo,
Öö, Pp, Rr, Ss, Şş, Tt, Uu, Üü, Vv, Yy, Zz

İran Azerbaycan bölgesinde yaşayan Azeriler ise bugün Arap asıllı alfabe kullanmaktadırlar. İran'da Azerbaycan Türkçesi resmi diller statüsünde değildir ve özellikle yazılı basın yayın ve eğitim gibi kültürel alanlarda yazı dilinin gelişmesi istenmemektedir. Bu nedenle İran devleti kendi dil politikaları doğrultusunda Azerbaycan Türkçesinde standart bir ağız ve alfabenin oluşmasına engel olmaktadır.

Türkiye Türkçesi Latin alfabesi ile Azerbaycan Türkçesi alfabelerinin tarihi süreci ve son halini tablolaştırarak aşağıdaki gibi karşılaştırabiliriz. Tablo, Ercilasun, B. A. (2005). Eserinden yararlanılarak oluşturulmuştur.

Tablo 19

Azerbaycan Türkçesinde Kullanılan Alfabeler

Türkiye Türkçesi Alfabeti	Arap Asıllı Alfabe (-1929)İran	Latin Asıllı Alfabe (1929–39)	Kiril Asıllı Alfabe (1939–1991)	Latin Asıllı Alfabe (1992-)Azerbaycan Cumhuriyeti
A a	ا, آ	A a	А а	A a
B b	ب	B b	Б б	B b
C c	ج	Ç ç	Ч ч	C c
Ç ç	چ	C c	Ч ч	Ç ç
D d	د	D d	Д д	D d
E e		E e	Е е	E e
	(ک سره), ع	Ə ə	Ә ә	Ə ə
F f	ف	F f	Ф ф	F f
G g	گ	G g	К к	G g
Ğ ğ	غ	Q q	Ғ ғ	Ğ ğ
H h	ح, ه	H h	Һ һ	H h
	خ	X x	Х х	X x
I ı		Ь ь	Ы ы	I ı
İ i	ی	I i	И и	İ i
J j	ژ	Z z	Ж ж	J j
K k	ک	K k	К к	K k
	ق	Q q	Г г	Q q
L l	ل	L l	Л л	L l
M m	م	M m	М м	M m
N n	ن	N n	Н н	N n
O o	و	O o	О о	O o
Ö ö		Ө ө	Ө ө	Ö ö
P p	پ	P p	П п	P p
R r	ر	R r	Р р	R r
S s	ص, س, ث	S s	С с	S s
Ş ş	ش	Ş ş	Ш ш	Ş ş
T t	ط, ت	T t	Т т	T t
U u	و	U u	У у	U u
Ü ü	و	Y y	У у	Ü ü
V v	و	V v	В в	V v
Y y	ی	J j	Ј ј	Y y
Z z	ط, ص, ز, ذ	Z z	З з	Z z

Azerbaycan Türkçesi yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Genel olarak dört ağıza (Batı, Doğu, Kuzey, Güney) ayrılmakla birlikte “Batı ve Doğu” olarak iki kategoride toplanabilir. İki kola örnek vermek gerekirse; “Ben” kişi zamiri, Batı kolunda “Ben”, Doğu kolunda isen “Men” olarak; “Bakmak” fiili, Batı kolunda “Bak”; Doğu kolunda “Bah” olarak

yazılır. Görüldüğü üzere Azerbaycan alfabesi, ə, x, ve q harfleri haricinde Türk alfabesinin aynısıdır. Latin asıllı Azerbaycan Türkçesi alfabesinde 9 ünlü harf bulunmaktadır. Türkiye Türkçesindeki “a, e, ı, i, o, ö, u, ü” ünlü harflere ek olarak “Əə” (Açık “e” olarak da tanımladığımız) bir ünlü harf daha bulunmaktadır. Ünsüzler 23 tanedir. Türkiye Türkçesinde kullanılan ünsüzlere ek olarak “Xx, Qq” ünsüzleri bulunmaktadır. Alfabedeki ünsüz kullanımına örnekler verecek olursak; Türkiye Türkçesinde kelime başındaki “k” sesleri Azerbaycan Türkçesinde “g” harfi ile ifade edilir. (Azerbaycan Türkçesine Rusçadan giren kelimelerde bu kural uygulanmaz.) Türkiye Türkçesinde yabancı bir dilden geçen kelimelerin dışında kelime sonunda bulunmayan “b-c-d-g” harfleri Azerbaycan Türkçesinde kelime sonunda bulunabilir. (reng, kitab, elac, dörd, süd gibi) Hâl ekleri ve diğer bazı ekler Azerbaycan Türkçesinde şöyledir: Duyulan geçmiş zaman eki (bildirme eki):”-dir-dır”, örnek: “alıbdır” (almış). Ayrılma hâl eki: “-dAn”, görülen geçmiş zaman eki:”-di” ve zarf fiil eki: “-ib” vb.

Türkmen Türkçesi (Türkmenistan)

Türkmen Türkçesi köken itibariyle yapılan sınıflandırmada “Altay Dil Ailesi-Türk Dilleri Oğuz kolu” içinde bulunur. Yapılarına göre dil aileleri sınıflandırmasında da “Eklemeli (Bitişken) Diller” içinde yer alır.

Dünya genelinde 10 milyona yakın insanın ana dilidir. Türkmenistan Cumhuriyeti’nde 6 milyonun üzerinde insanın ana dilidir ve bu ülkenin resmi dilidir. İran, Afganistan, Rusya ve Özbekistan’da 3,5 milyonun üzerinde Türkmen tarafından Türkmen Türkçesi kullanılmaktadır.

Türkmen Türkçesi alfabesi: Türkmen Türkçesi, alfabe olarak Latin asıllı Türkmen Türkçesi seslerine uygun hale getirilmiş bir alfabe kullanmaktadır. Bugüne kadar Türkmenistan’da Arap, Kiril, Latin alfabeleri kullanılmış olup şu anda Latin alfabesi kullanılmaktadır.

- **Arap alfabesi:** ا, ب, ج, د, ع, ف, گ, ه, ح, خ, ز, ی, ک, ل, ق, ک, ژ, ی, و, و, ط, ت, ش, ص, س, ث, ظ, ض, ز, ی, و, و, ط, ت, ش, ص, س, ث
- **Kiril alfabesi:** Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Жж, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Лл, Мм, Нң, Оо, Əə, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Үү, Фф, Хх, (Цц), Чч, Шш, (Щщ), (Ъъ), Ыы, (Ьь), Ээ, Əə, Юю, Яя

- **Latin alfabesi:** Aa, Bb, Jj, Çç, Dd, Ee, Ää, Ff, Gg, Hh, Yy, İi, Žž, Kk, Ll, Mm, Nn, Ňň, Oo, Öö, Pp, Rr, Ss, Šš, Tt, Uu, Üü, Ww, Ýý, Zz.

Türkmen Türkçesi yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Türkmen Türkçesi alfabesinde, Türkiye Türkçesi alfabesinden farklı olan harfler:

- ä - açık e, j - c, ž - j, ŋ - genizsi “n”, w - v, ý - y, y - ı
- Şahıs zamirleri: “Men, sen, ol / biz, siz, olar”
- Yönelme hâl eki (a/e): “maňa, saňa, oňa”
- Şimdiki zaman eki (-yor / -ýar, -ýär): “gelýärim / geliyorum”
- Geniş zaman eki (i/e): “geler / gelir”
- Gelecek zaman eki: Türkiye Türkçesinde şahıslara göre çekim varken, Türkmen Türkçesinde ise zaman zamirlerle birlikte kullanılır. “men geljek / Geleceğim”, “Ol geljek / gelecek”, Ol okajak/okuyacak”
- Öğrenilen geçmiş zaman: “gelipdirin / gelmişim”, “bolupdır / olmuş”
- Görülen geçmiş zaman: Türkiye Türkçesiyle hemen hemen aynıdır. “gaçdı / kaçtı”
- Azerbaycan Türkçesinde olduğu gibi kelime başındaki “k” harfleri “g” harfi ile ifade edilir.
- Arapça ve Farsçadan Türkmen Türkçesine giren kelimelerdeki “f” harfleri “p” harfine dönüşür. (felek-pelek, efendi-ependi...)
- Türkiye Türkçesindeki kelime başında veya ortasındaki “b” harfleri “p” harfine dönüşür (Örnek: bıçak-pıçak...). (Ercilasun, A. Bican. 2005)

Uygur Türkçesi

Uygur Türkçesi, dillerin kökenleri itibariyle yapılan dil ailesi sınıflandırmasında “Altay Dil Ailesi, Türk Dilleri-Uygur Kolu” içindedir. Uygur Türkçesi dillerin yapılarına göre yapılan sınıflandırmada Türk Dilleri grubu içinde bulunup, “Eklemeli Diller” içinde yer alır. Uygur Türkleri birçok ülkede topluluklar halinde yaşadığından dilin konuşulduğu yayılma alanı sadece Çin-Sincan Özerk Bölgesi (Doğu Türkistan) değildir. Özbekistan, Kırgızistan, Kazakistan, Moğolistan, Tacikistan, Afganistan, Türkiye, ABD gibi ülkelerde bulunan Uygur Türkleri tarafından Uygur Türkçesi kullanılmaktadır. Doğu Türkistan’dan sonra Uygur Türkçesinin en çok kullanıldığı yer Kazakistan’dır. Kazakistan’da 500.000’den fazla Uygur Türkü yaşamaktadır.

- Türkiye Türkçesindeki “B” ile başlayan bazı kelimeler Uygur Türkçesinde “M” harfi ile ifade edilir. (“buz”/muz, “beniz”/meñiz)
- Türkiye Türkçesinde yine “b” ile başlayan bazı kelimeler Uygur Türkçesinde “p” harfi ile ifade edilir. (“pütün” / bütün, “pük” / бүк)
- Diğer Türk dillerindeki durum gibi Arapça ve Farsçadan Uygur Türkçesine geçen bazı kelimelerdeki “f” harfi “p” harfine dönüşür. (“pelsefe” / felsefe, “terep” / taraf)
- Eklerin kullanımına yönelik örnekler:

Tablo 20

Uygur Türkçesinde Eklerin Kullanımı

Dil	Çoğul Eki	Yalın hali (Aynı)	Yükleme Bildirme hâl eki	Bulunma Hâl eki (Aynı)	Yönelme hâl eki	Ayrılma hâl eki	Vasıta eki
Türkiye Türkçesi	(-lar, ler)	Eksiz	(ı/i) “ağacı”	(-da) “salonda”	-a/e) “sınıfa” “eve”	(dan-den, tan-ten) “kazadan” “kitaptan”	(ile) “çocuk ile” “elle”
Uygur Türkçesi	(-lAr)	Eksiz	(-ni) “yağaçni”	(-da) “zalda”	(-ğa-ge) “sinipğa” “öyge”	(dın-tin) “gazadin” “kitaptin”	(-bilen) “bala bilen” “qol bilen”

- Yeni Uygur Arap alfabesinin, Urumçi üniversitesince kabul edilen Latin alfabesi karşılıklarında; “ö” yerine “ö”, “ə” yerine “e”, “e” yerine “ë”, “q” yerine “gh”, “k” yerine “q”, “q” yerine “ch”, “h” yerine “h”, “h” yerine “x”, “x” yerine “sh”, “v” yerine “w” kabul edilmiştir. Türkiye'deki Uygurlar, “ch, sh, gh” yerine “ç, ş, ğ” harflerini kullanırlar.

İngilizce

İngilizce, köken bakımından “Hint-Avrupa Dil Ailesi/Avrupa Kolu”, Germen-İskandinav Grubu içinde Batı Germen bir dildir. Yapı bakımından “Bükümlü/Çekimli” bir dil olup; dünya genelinde ortak dil ve dünya dili olma özelliğinden dolayı başka dillerden geçen çok sayıda kelimeye sahiptir. Hatta söz dağarcığının üçte ikisi yüzyıllar içinde dışardan temin edilmiştir de denilebilir. Dile dışarıdan girmiş çok sayıda kelimenin dil içinde özümseilmesi, İngilizcenin kendi yapısı olan çekimlilik özelliğinin bu kelimelere etki etmesi ile olur. Ancak yine de dile giren bu kelimeler, kendi ait oldukları ana dilin

yapısından tamamen ayrılmaz Bu da İngilizcenin çekimlilik (bükümlülük) özelliğini zamanla etkiler. Ana dil kullanıcı yoğunluğu için, lehçeleri ve ağızlarıyla, Britanya (İngiltere), ABD, Avustralya, İrlanda, Yeni Zelanda gibi ülkeler söylenebilirken; sömürgecilik ve yayılım ile yerli ana diller yerine geçen ikinci dil ve hatta milletlerin toplulukların ikinci-üçüncü kuşakları için “sonradan edinilen-yapay ana dil olma özelliği bile kazandığı bölgeler vardır. Konuşan sayısı olarak dünyanın Mandarin Çincesi ve İspanyolcadan sonra üçüncü dili olsa da, yaygınlıkta bu iki dili kat be kat geçer. Afrika, Güney Asya, Karayipler, ... vb. dünyada bir çok bölgede eğitim dili, ikincil dil olarak kullanılır. Dilin ağızları; İngiliz İngilizcesi: İngiltere, Galler, İrlanda, İskoçya, Avustralya, Yeni Zelanda, Güney Afrika... Kuzey Amerika İngilizcesi: ABD, Kanada...

Dilin tarihi yazılı metinlerde MS. IV. yy 'la uzanır. Bu dönem eski İngilizce olup İngilizcenin kendi özüne ait kelimeleri bu dönemden kalmaz. Dil bugünkü haline 1800'lü yıllardan günümüze kadar gelmiştir ve “Modern İngilizce” diye adlandırılır.

Söz varlığını göstermek için basılmış en geniş İngilizce sözlükte eski İngilizceden gelen öz İngilizce kelimeler olmakla birlikte, sömürgecilik ve yayılım sonucu yaşadığı etkileşimle dile giren kelimeler de aynı şekillerinde veya biçim değişiklikleri ile bulunur. Dilin bugünkü modern halinde kullanılan alfabeleri ve Türkçe karşılıkları-okunuşları aşağıda verilmiştir.

Tablo 21

İngiliz Alfabesi:

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nm Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz
Ey bi si di i ef ci ey cay cey key el em en oğ pi Küü ar es ti yu vi iks vay zet

İngilizce yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Her iki dilde de birbirinden geçen kelimeler olmakla birlikte İngilizceden Türkçeye daha fazla kelime geçmiştir.

- Türkçede olmayan İngilizcede olan harfler: “q, x, w
- İngilizcede olmayıp Türkçede olan harfler: “ç, ğ, ı, ö, ş, ü”
- Türkçe yazıldığı gibi okunur. İngilizce ise yazıldığı gibi okunmaz.
- “I” harfi sadece “i” harfinin büyük harf yazımında kullanılır ve Türkçedeki “I” harfinin karşılığı değildir.

- İngilizcedeki vurgu sistemi; vurgulu olmayan heceler daha kısa ve alçak sesle, vurgulu olan heceler uzun ve yüksek sesle okunur.
- Türkçede cümle dizimi “Özne-Nesne-Yüklem” iken İngilizcede “Özne-Yüklem-Nesne” şeklindedir.
- Türkçe “Eklemeli” bir dildir, İngilizce ise “Bükümlü-Çekimli” bir dildir.
- Şahıs zamirlerinde cinsiyet vurgusu dolayısıyla İngilizcede zamir sayısı fazladır.
- Fiil yapısında da Türkçeden farklı olarak, fiiller “düzenli-düzensiz” olarak ayrılır ve zamana göre ekte veya kökte değişiklikler meydana gelir veya bazı fiiller zamanlarda farklı kelimeler ile ifade edilir.

Kazak Türkçesi

Kazak Türkçesi, “Altay Dil Ailesi, Türk Dilleri, Kıpçak Grubu” içinde yer almaktadır. Yapısına göre dil sınıflandırmasında Türk dilleri içinde olup, “Eklemeli Diller” dendir.

Kazakistan’da 10 milyon, Moğolistan’ın batısında ve diğer Türk Cumhuriyetleri ile Çin’in kuzeyi de dâhil olmak üzere 16 milyondan fazla insanın ana dilidir.

Kazak Türkçesi yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Kazak Türkçesi ve alfabesinin özellikleri ile Türkiye Türkçesine benzerlik ve farklılıklarından bazıları: (Buran, A. ve Alkaya, E. 2006, s.198-205).

Türkiye Türkçesindeki ünlülere (a, e, ı, i, o, ö, u, ü) ek olarak “açık e” (Ә) bulunmaktadır.

- Büyük ünlü uyumu kuvvetlidir: “keyingi” (sonraki), “uyımşıl” (cemiyetçi), ... Rusça ve Arapçadan Kazak Türkçesine geçen kelimeler aynı Türkiye Türkçesindeki gibi Büyük ünlü uyumu kuralına uymayabilir.
- Küçük ünlü uyumu kuralı sadece düz ünlülere mahsustur. “barıp” (varıp), “bilgir” (bilgiç), “öltir” (öldür), “özine” (kendine).
- Kazak Türkçesinde 23 ünsüz vardır. Türkiye Türkçesinden farklı olarak, (v, x, q, ñ, ğ) ünsüzleri bulunur. “v” dudak büzülerek, “ğ” gırtlaktan, “ñ” (nazal n) şeklinde ifade edilir. Bunlar dışında, Rusçadan geçen kelimelerin telaffuzu için alfabeye eklenmek zorunda kalınan yedi harf vardır: “ (şç),Ю (yu),Я (ya),Ё (yo),Ц (ts), Ы (iy-ıy), ы (üv, uv, v)”.

- Türkiye Türkçesindeki “ş” ler Kazak Türkçesinde “s” dir. (beşik / besik, kişi / kisi, baş / bas)
- Türkiye Türkçesinde kelime başındaki “y”ler, Kazak Türkçesinde “j”dir (yıl / jıl, yakın / jakın).

Tablo 22

Kazak Türkçesinde Eklerin Kullanımı:

Dil	Çoğul Eki	Yükleme Belirtme hâl eki	Bulunma Hâl eki	Yönelme hâl eki	Ayrılma hâl eki (Aynı)	Vasıta eki
Türkiye Türkçesi	(-lar, ler)	(ı/î) “ağacı”	(+DA) “vakitte”	(-a/e) “bize”	(dan-den, tan-ten) “kitaptan”	(ile-la-le) “kızla”, “çocukla”
Kazak Türkçesi	(-lar-ler, tar-ter, dar-der)	(-ni) “yağaçni”	(+DA) “vaqıtta”	(-ğa-ge, qa-qe) “bizge”	(dan-den, tan-ten) “kitaptan”	(-ben-benen, men-men) “kızben”, “balamen”

Kazak Türkçesi alfabesi: Kazak Türkçesi, ses özelliklerine göre uygun hale getirilen Arap, Kiril ve Latin alfabelerini kullanmıştır. Orhun alfabesinde 38 harf kullanılan dilin, Kiril asıllı alfabesinde 42 harf, Arap alfabesinde ise 39 harf bulunur. Kazakistan diğer Türk Cumhuriyetleri gibi 1920’lere kadar Arap alfabesini kullanmıştır. 1920 ilâ 1940 arasında Latin harflerine geçen ülke SSCB’nin baskısı ile Kiril alfabesine geçmiştir. Kazakistan 2013’de alınan bir karar ile 2025 yılına kadar kademeli olarak Latin alfabesine geçiş kararı almıştır. Aslında SSCB’nin dağılışımdan itibaren Latin alfabesine geçilmek istenmekle birlikte, dile geçen pek çok Rusça kelimenin fonetiği değiştirmesi uygulamada zorluk çıkarır endişesi ile ve aynı zamanda Rusya’nın baskısı neticesinde kararı gecikmiştir.

Halen kullanımına devam edilen alfabede, Rusların Kiril alfabesine ek olarak 9 harf “Ə, F, K, H, Ø, Y, Y, h, I” Kiril asıllı Kazak Türkçesi alfabesine ilave edilmiştir.

Kazak Türkçesinde kullanılan alfabeler: Kazak Türkçesinde kullanılan alfabeler, Ercilasun, A. B. (2005, s.27) çalışmasından yararlanılarak aşağıdaki tablo oluşturulmuştur

Tablo 23

Kazak Türkçesinde Kullanılan Alfabeler

KİRİL	LATİN	ARAP	П п	P p	پ
А а	A a	ا	Р р	R r	ر
Ә ә	Ä ä	ا'	С с	S s	س
Б б	B b	ب	Т т	T t	ت
В в	V v	و	У у	Uv uv (v,üv),w	ؤ
Г г	G g	گ	Ұ ұ	U u	ۇ
Ғ ғ	Ğ ğ	ع	Ү ү	Ü ü	ۇ
Д д	D d	د	Ф ф	F f	ف
Е е	E e (ye)	ه	Х х	H h (X x)	ح
Ё ё	Yo yo	يو	Һ һ	H h	ھ
Ж ж	C c (J j)	ج	Ц ц	Ts ts (C c)	تس
З з	Z z	ز	Ч ч	Ç ç	چ
И и	İyi y (i, ıy)	ي	Ш ш	Ş ş	ش
Й й	Y y	ي	Щ щ	Şç şç	شش
К к	K k	ك	--	(")	--
Қ қ	Q q	ق	Ы ы	I i	ى
Л л	L l	ل	І і	İ i	ى'
М м	M m	م	--	(')	--
Н н	N n	ن	Э э	É é	ه
Ң ң	Ñ ñ	ڭ	Ю ю	Yw yw	يؤ
О о	O o	و	Я я	Ya ya	يا
Ө ө	Ö ö	ؤ			

Kırgız Türkçesi

Kırgız Türkçesi, kökenlerine göre dil sınıflandırmasında “Altay dil ailesi, Türk Dilleri Kıpçak Kolu” içindedir. Yapı bakımından yapılmış sınıflandırmaya göre de Türk dilleri içinde “Eklemeli Diller” grubuna girmektedir. Kırgız Türkçesini ana dili olarak kullanan 5 milyon kişi vardır. Kırgızistan’ın öncelikli resmi dilidir (Diğer resmi dili Rusçadır). Kırgız Türkçesi, Kırgızistan dışında Çin’in batı kısmında 500.000’i aşkın bir Kırgız nüfus tarafından kullanılır ve komşusu olan Türk Cumhuriyetlerinde de Kırgızların bulunduğu bölgelerde Kırgız Türkçesi konuşulmaktadır.

Kırgız Türkçesi yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Genel olarak dikkat çeken büyük bir farklılık, kelimelerdeki yuvarlak ünlülerin ekleri de etkilemesidir. Burada, Küçük Ünlü Uyumu kuralına tam uyulduğu görülmektedir. (“bölme”/ “bölmö”, “olmadı”/ “bolbodu”)

- Türkiye Türkçesindeki kelime başındaki “g” harfi “k”; “y” harfi “c” olmaktadır. (“geçirmek”/ “keçirmek”, “yol”/ “col” gibi.)
- “Büyük ünlü uyumu” na da “Küçük ünlü uyumu” gibi tam uyulduğu görülmektedir. (“akranlık”/ “kurbılık”, “erkekler”/ “erkekler”, aynı)
- Kırgız Türkçesinde, Türkiye Türkçesinde olduğu gibi sekiz ünlü bulunur: “a,e,ı,i,o,ö,u,ü”. Türkiye Türkçesinden farklı olarak altı uzun ünlü bulunur:” aa, ee, oo, öö, uu, üü”. Kırgız Türkçesinde ünsüzlerin sayısı ise 20’dir. Türkiye Türkçesinden farkı; ünsüzlere “x”, ve nazal “n” (ñ) harflerinin eklenmesi, ayrıca Türkiye Türkçesindeki “g” ve “ğ” harflerinin sadece “g” harfiyle ifade edilmesidir.

Tablo 24

Kırgız Türkçesinde Eklerin Kullanımı:

Dil	Çoğul Eki	Yalın hâli (Aynı)	Yükleme Belirtme hâl eki (Aynı)	Bulunma Hâl eki (Aynı)	Yönelme hâl eki	Ayrılma hâl eki	Vasıta eki
Türkiye Türkçesi	(-lAr) “Evler, yoldaşlar, arabalar”	Eksiz	(ı/ı) “taşı, dini”	(-da) “salonda”	(-a/e) “eve, yola, sıraya”	(+DAn) “nereden” “tarafından”	(ile) “elle” “dişle”
Kırgız Türkçesi	(-dar-der, lor-lör, dor-dör, tor-tör) “üylör, coldaştar, arabalar”	Eksiz	(-ni) “taştı, dindi”	(+DI) “zalda”	(+GA, +GO) “üygü, colga, kezekke”	(-dan-don, tan-ton) “koydan” “taraptan”	(-menen) “kol menen” “tiş menen”

Kırgız Türkçesi alfabesi: Kazak Türkçesi ile benzerlikler gösteren Kırgız Türkçesi diğer Türk Cumhuriyetleri ile aynı alfabeleri kullanmıştır. Ortak alfabe olarak 1920’lere kadar Arap alfabesi kullanılmış; bu tarihten sonra kısa bir süre Latin alfabesine geçilse de SSCB’nin etkisi ile Kiril Asıllı Kırgız Türkçesi alfabesi kullanılmıştır. Halen Çin’in Kuzeybatısındaki Kırgız Türkleri, Kırgız Türkçesini Arap alfabesi ile kullanmaya devam etmektedir. Uzun yıllar, her ne kadar SSCB’nin dağılımı ile Latin alfabesine geçiş düşünülse de, o tarihlerde Latin alfabesine geçiş için sağlam adımlar atılamamıştır. 2013 yılı sonrasında oluşturulan dil komisyonları Latin alfabesine geçiş ile ilgili kararlar almıştır. Ancak gerek Rusya’nın göze görünmeden devam eden baskısı, gerek ülkenin

ekonomik koşulları bu süreci uzatmaktadır. Kiril Asıllı Kırgız alfabesi kullanılmaya devam edilmektedir. Kullanılan alfabelerin tablo halinde gösterilmesi:

Tablo 25

Kırgız Türkçesinde Kullanılan Alfabeler

Kiril alfabesi	Arap alfabesi	Latin alfabesi (1928—1940)	Θ θ	و	Θ θ
А а	ا	A a	П п	پ	P p
Б б	ب	B b	Р р	ر	R r
В в	ڤ	V v	С с	س	S s
Г г	گ*	G g, Ǵǵ	Т т	ت	T t
Д д	د	D d	У у	ۇ	U u
Е е	ه	E e	Ү ү	ۈ	Y y
Ё ё	يو	Yo yo	Ф ф	ف	F f
Ж ж	ج	Ç ç (Z z1938-1940)	Х х	ح	X x (H h 1928-1938)
З з	ز	Z z	Ц ц	تس	Ts ts
И и	ى	I i	Ч ч	چ	C c
Й й	ي	J j	Ш ш	ش	Ş ş
К к	ق*	K k, Q q	Щ щ	-	Şc şc
Л л	ل	L l	Ъ ъ	-	-
М м	م	M m	Ы ы	ى	Ь ь
Н н	ن	N n	Э э	ه	E e
Ң ң	ڭ	Ŋ ŋ	Ю ю	يۇ	Yu yu
О о	و	O o	Я я	يا	Ya ya

Not: Tablo, Ercilasun, B. A. (2005). *Örneklerle Bugünkü Türk Alfabeleri* adlı eserinden uyarlanmıştır.

Özbek Türkçesi

Özbek Türkçesi, “Altay Dil Ailesi Türk Dilleri-Uygur Koluna” ait bir dil olmakla birlikte Oğuz-Kıpçak ağız özelliklerinden bazılarını da taşır. Özbek Türkçesi, dil ailelerinin yapısına göre sınıflandırmasında da Türk dilleri içinde olup “Eklemeli Diller” gurubuna girer.

Özbekistan’da resmi dil olan Özbek Türkçesi; Özbek Türklerinin yaşadığı Kırgızistan, Afganistan, Türkmenistan, Tacikistan ülkeleri içinde de kullanılır. Yaklaşık olarak 26 milyonun üzerinde Özbek Türkü tarafından ana dil olarak kullanılmaktadır. Hatta bazı bölgelerde (Afganistan gibi) resmi dil olarak kullanılmakla birlikte, Özbekistan’daki alfabe yapısından bazı değişiklikler içeren bir alfabe sistemine sahip olacak kadar çok konuşulmakta ve bölgenin resmi dilini, kullanımda neredeyse geçmektedir.

Özbek Türkçesi alfabesi: Özbek Türkçesinde; 1904 öncesi Arap alfabesi, 1924-1940 arasında Latin alfabesi ve 1940 sonrasında (SSCB’nin etkisi ile) Kiril alfabesi (ses ve

kullanım olarak uygun hale getirilmiş) kullanılmıştır. Özbek Türkçesinin en yoğun olarak kullanıldığı Özbekistan’da Kiril asıllı alfabe uzun yıllar kullanıldıktan sonra 1992’de Latin alfabesine yeniden geçiş için düzenleme yapılmış ve çağdaş Latin alfabesi kullanılmaya başlanmıştır. Kullanılan bu her iki alfabe de aşağıda gösterilmektedir.¹

Tablo 26

Özbek Türkçesinde Kullanılan Alfabeler

- *Arap alfabesi* (~ 960 - 1929 yılları arasında)

ا	ه	ب	پ	ت	ج	چ	ح
خ	د	ر	ز	ژ	س	ش	غ
ف	ق	ك	گ	ڭ	ل	م	ن
ھ	و	و	و	ي	ي	ئ	ء

- *Latin alfabesi* (1936 - 1940 yılları arasında)

A a	B b	C c	Ç ç	D d	E e	Ə ə	F f
G g	Q q	H h	I i	J j	K k	L l	M m
N n	Ŋ ŋ	O o	Ө ө	P p	Q q	R r	S s
Ş ş	T t	U u	V v	X x	Y y	Z z	Z z

Not: 1936 yılında “Ə ə, Ө ө, Y y, Ь ь” harfleri iptal edilmiştir.

- *Kiril alfabesi* (1940 - 1992 yılları arasında)

А а	Б б	В в	Г г	Д д	Е е	Ё ё	Ж ж
З з	И и	Й й	К к	Л л	М м	Н н	О о
П п	Р р	С с	Т т	У у	Ф ф	Х х	Ц ц
Ч ч	Ш ш	Ъ ъ	Ь ь	Э э	Ю ю	Я я	Ў ў
Қ қ	Ғ ғ	Ҳ ҳ					

- *Çağdaş Latin alfabesi* (1992 yılından sonra)

A a	B b	D d	E e	F f	G g	H h	İ i (I ı)
Ya ya	K k	L l	M m	N n	O o (Ö, ö)	P p	K k (Q q)
R r	S s	T t	U u (Ü ü)	V v	H h (X x)	Y y	Z z
Ts ts	Ğ ğ (G' g')	Ş ş (Sh sh)	Ç ç (Ch ch)	C c	Yu yu	Ye ye	

Özbek Türkçesi yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Türkiye Türkçesindeki ünsüzlerden farklı olarak; “Qq, Xx, Ch ch, Sh sh” ünsüzleri bulunmaktadır. Bunlar dışında ayrıca “H” ve “B” sesleri ile yabancı dillerden Özbek Türkçesine giren kelimeler için farklı sesler de telaffuz edilmektedir (Tekin, 2008, s.604-616). Diğer özellikler.

¹ A. Bican Ercilasun’un “Örneklerle Bugünkü Türk Alfabeleri” adlı eserinden yararlanılarak oluşturulmuştur.

- Türkiye Türkçesinde bulunan “ı, ö, ü” harfleri bulunmamakta, dilin köken olarak kendi içinde olan kelimeleri ve yabancı dilden Özbekçeye girmiş kelimelere göre bu ünlüler “i, o, u” harfleri ile gösterilirken telaffuzda “ı, ö, ü” ünlüleri kullanılmaktadır.
- Alfabe 5 ünlü harf görülmekle birlikte bu 5 ünlü ile 10 ünlü seslendirilmektedir: Aa ile “a ve a-e arası sesler”, “Ee” ile “e” ve “açık e” sesleri”, “İi” ile “i ve “ı” sesleri”, “Oo” ile “o” ve “ö” sesleri, “Uu” ile “u” ve “ü” sesleri. Örnek: “valida”/ valide, “tülki”/ tilki, “orik”/ erik, “qishloq”/ kışlak...
- Büyük ünlü uyumu (Kalınlık-incelik) neredeyse hiç yoktur. Çünkü ilk hecedeki ünsüze göre kalınlık-incelik uyumunun aranmadığı birçok durum vardır. (“qılıç”- kılıç, “boldi”-oldu, “qaşıpsiz”-kaşıksız)
- Küçük ünlü uyumuna (düzden sonra düz, yuvarlaktan sonra yuvarlak) daha çok uyulmaktadır. (“kiladilar”-geliyorlar, “Özbekler”-Özbekler)
- Türkiye Türkçesinde “d” ve “t” ile başlayan ekler Özbek Türkçesinde sadece “d” ile başlar.
- Türkiye Türkçesindeki “p” biçimbirimine karşılık gelen ses, Özbek Türkçesinde “b” harfi ile gösterilir. (paha-baha)
- Hâl eklerinin kullanımı aşağıdaki şekildedir. (Buran ve Alkaya, 2006)

Tablo 27

Özbek Türkçesinde Hâl Eklerinin Kullanımı

Dil	Yükleme Bildirme hâl eki	Bulunma Hâl eki	Yönelme hâl eki	Ayrılma hâl eki	Yalın Hali
Türkiye Türkçesi	(ı/i)	(-da-de, ta-te)	(-a/e)	(-dan-den, tan-ten)	Eksiz
Özbek Türkçesi	(-ni)	(-da)	(-ga)	(-dan)	Eksiz

Arapça

Arapça, dil ailelerinin köken bakımından sınıflandırılmasında “Hami-Sami Dil Ailesi, Sami Kolu” içinde yer alır. Yapılarına göre sınıflandırmada “Çekimli (Bükümlü)” diller içinde kök bükümlü dillerdendir. Arapça, 350 milyon insanın ana dili, bir milyardan fazla insanın ibadet dilidir. Arap ülkelerinin dışında, bazı sesleri temsil eden harfler eklenerek İran, Afganistan, Pakistan gibi 27 farklı ülkede Arap alfabesi kullanılmakta, Arapça

konusulmaktadır. Arap alfabesi, Latin alfabesinden sonra dünyada en yaygın olarak kullanılan yazı sistemidir. Arapçanın kullanım alanı, VII. Yüzyılda İslamiyet'in yayılması genişlemiştir. Kur'an'ın yazıldığı alfabe-dil VII. Yüzyıl Hicaz Arapçası "Standart Arapça (Fusha)" olarak bilinir. Arapça kullanan topluluklar arasında anlaşma, bu yazı biçimi ve dil ile gerçekleşir. Arapça ana hatlarıyla beş lehçeye ayrılmıştır. Bunlar:

- Arap Yarımadası Lehçesi
- Suriye Lehçeleri
- Kuzey Afrika Lehçeleri
- Irak Lehçeleri
- Mısır Lehçeleri

Arapça yazı dili ve alfabesinin genel özellikleri: Arapçanın iki türlü yazım şekli vardır. Bunlardan Nesih: Bitişik-yuvarlak harflerden oluşur ve günlük yazılan el yazısıdır; Kufi: Dekoratif el yazısıdır.

Diğer özellikler:

- Arapçanın en büyük özelliklerinden biri, sağdan sola doğru yazılmasıdır.
- Arap alfabesinde 28 harf bulunmaktadır ve bunun 22'si eski Sami alfabesinden geçmiştir. Harfleri oluşturan temel şekil sayısı 17'dir.
- 28 harfin hepsi ünsüzdür. Harflerin sesli ifadeleri "Hareke" ile sağlanır, ancak günlük yazıda hareke kullanılması tercih edilmez.
- Harflerin yazılışları; kelimenin başında, sonunda ve ortasında yazılmasına göre değişiklik gösterir.
- Arapçada üç sözcük türü bulunur. Bunlar; fiil, isim (eril-dişil), edattır.
- Diğer Sami dilleri gibi kelimeler; "üç sessiz / dört sessiz / beş sessiz" yapıda on değişik vezin ile üretilir. Bunlar ön ekler ya da harekeler (sesliler) ile kelimeyi meydana getirir.
- Kalın ve ince sesler için ünsüzler değişir.
- Sıfatlar ve rakamlarda da cinsiyet çekimleri vardır.
- Sadece, iki zaman vardır. Geçmiş zaman ve Geniş (şimdiki) zaman. Cümleyi gelecek zaman yapmak için geniş zamanın başına "se" getirilir. Her fiil geçmiş ve geniş (şimdiki) zamanda on iki kişi zamirine göre çekimlenir.

Tablo 28

Arap Alfabesi

Yazılış				Okunuş
Yalın	Sonda	Ortada	Başta	
ا	ا	—		elif
ب	ب	ب	ب	be
ت	ت	ت	ت	te
ث	ث	ث	ث	<u>se</u>
ج	ج	ج	ج	<u>cīm</u>
ح	ح	ح	ح	<u>hā</u>
خ	خ	خ	خ	<u>ha</u>
د	د	—	—	<u>dāl</u>
ذ	ذ	—	—	<u>zel</u>
ر	ر	—	—	<u>ra</u>
ز	ز	—	—	<u>ze</u>
س	س	س	س	<u>sīn</u>
ش	ش	ش	ش	<u>şīn</u>
ص	ص	ص	ص	<u>sād</u>
ض	ض	ض	ض	<u>dād</u>
ط	ط	ط	ط	<u>tā (tı)</u>
ظ	ظ	ظ	ظ	<u>za (zı)</u>
ع	ع	ع	ع	<u>ayn</u>
غ	غ	غ	غ	<u>gayn</u>
ف	ف	ف	ف	<u>fe</u>
ق	ق	ق	ق	<u>kāf</u>
ك	ك	ك	ك	<u>kef</u>
ل	ل	ل	ل	<u>lām</u>
م	م	م	م	<u>mīm</u>
ن	ن	ن	ن	<u>nūn</u>
ه	ه	ه	ه	<u>he</u>
و	و	—	—	<u>vāv</u>
ي	ي	ي	ي	<u>ye</u>

Not: Tablo, “Arap Alfabesi” (2017). https://tr.wikipedia.org/wiki/Arap_alfabesi adresinden erişilmiştir

Farsça

Farsça, köken itibarıyla dil ailesi sınıflandırmasında; “Hint-Avrupa Dil Ailesi, Hint-Asya” koluna mensuptur. Yapı bakımından dil ailesi sınıflandırmasında ise “Çekimli (Bükümlü) Diller” içine girer. Dünyada ana dili Farsça olan 100 milyondan fazla insan vardır. İran, Afganistan ve Tacikistan’da Farsça tek resmi dil veya resmi dillerden biridir. Bu ülkeler dışında; Özbekistan, Hindistan ve Pakistan’da da ciddi oranlarda kullanılan bir dildir. Farsça köklü, gelişmiş bir edebi alt yapıya sahip, kültür öğeleri sağlam uluslararası bir dildir. Türk, Arap, Afgan, Paki, Tacik gibi milletlerin dillerinin Farsçadan etkilendiği görülmektedir; bunun nedeni İslamiyetin yayılımının Arapça ile birlikte bu milletlerin yaşadıkları bölgelere Farsça aracılığı ile de yayılması olarak görülür. Özellikle bu dillerde ve Türkçede din etkisindeki edebiyat (dinî-tasavvufi edebiyat vs) içinde Farsçanın etkileri daha yoğun olarak görülür. Dil, İslamiyet kanalı ile Arapçadan ve tarihi komşuluk ve bölge özellikleri gereği Türkçeden etkilenmiştir. Farsça, bükümlü bir dil olarak sayılmasına karşın Hint-Avrupa Dil Ailesinin Avrupa kolundaki kadar bu özelliği yansıtmaz.

Farsçanın konuşulduğu bölgelere göre lehçe ya da ağız özellikleri değişir ve isim olarak da Hint-Avrupa dil ailesi içinde “Fars Dilleri” kolunun genelini oluşturur. Mesela bu kolun içinde Farsça (İran’da konuşulan), Dari/Derice (Afganistan, Özbekistan ve Pakistan Farsçası olarak da isimlendirilen bir dildir.) ve Tacikçe (Tacikistan, Özbekistan ve Rusya’da konuşulan Farsça olarak geçer) gibi diller vardır.

Fars alfabesi: Farsça, bugün Arap alfabesi asıllı Fars alfabesi ile İran’da; Tacikistan’da ise Kiril alfabesi asıllı Fars alfabesi ile yazılmaktadır. 1967’den sonra İran’da yer isimlerinin Latin alfabesi ile de yazılması kararı alınmıştır. Fars alfabesi, Farsçanın İran ve Afganistan’da kullanılan yazı sistemidir. Kökeni Arap alfabesine dayanır. Fars alfabesi, Arap alfabesinde bulunmayan “ژ, چ, پ ve گ” seslerinin eklenmesiyle oluşturulmuştur. Osmanlı Türkçesi alfabesi büyük ölçüde bu alfabaden uyarlanmıştır. Fars alfabesi aşağıda tablo halinde görülmektedir.

Tablo 29

Fars Alfabeti

İsim	Latin harfkarşılığı	Kelime içindeki yerlerine göre			
		Sonda	Ortada	Başta	Yalnız
elif	ā / ’	ا	ا	آ / ا	ا
be	b	ب	ب	ب	ب
pe	p	پ	پ	پ	پ
te	t	ت	ت	ت	ت
şe (peltek)	s	ث	ث	ث	ث
cim	j	ج	ج	ج	ج
çim	ch	چ	چ	چ	چ
hā	h	ح	ح	ح	ح
ha	kh	خ	خ	خ	خ
dāl	d	د	د	د	د
zel	z	ذ	ذ	ذ	ذ
re	r	ر	ر	ر	ر
ze	z	ز	ز	ز	ز
je	jh	ژ	ژ	ژ	ژ
sīn	s	س	س	س	س
şīn	sh	ش	ش	ش	ش
şād	ş	ص	ص	ص	ص
zād / dād	z	ض	ض	ض	ض
tā (tı)	ṭ	ط	ط	ط	ط
zā (zı)	ẓ	ظ	ظ	ظ	ظ
‘ayn	‘	ع	ع	ع	ع
ğayn	gh	غ	غ	غ	غ
fe	f	ف	ف	ف	ف
kāf	q	ق	ق	ق	ق
kef	k	ک	ک	ک	ک
gef	g	گ	گ	گ	گ
lām	l	ل	ل	ل	ل
mīm	m	م	م	م	م
nūn	n	ن	ن	ن	ن
vāv	v / ū / ow	و	و	و	و
he	h	ه	ه	ه	ه
ye	y / ī / á	ی	ی	ی	ی

Not: Tabloya, “Fars Alfabeti” (2017) https://tr.wikipedia.org/wiki/Fars_alfabeti adresinden erişilmiştir.

Farsça yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Farsça Hint-Avrupa dil ailesi içinde olsa da “O” kişi zamiri için “cinsiyet” çağdaş Farsçada yoktur. Diğer özellikler:

- Farsçada (Arap asıllı Fars alfabesinde) 32 harf vardır. Arap alfabesi asıllı Fars alfabesinde olup, Türkiye Türkçesi Latin alfabesinde olmayan sesler:
ع (ayn); ذ (zel): Türkçede “z” harfine benzer.
ث (se-Pelte se): Türkçede “s” diye okunur.
ح(Ha),خ(Hı),ه (He) : Türkçede “h” olarak okunur, ancak ses gırtlaktan çıkar.
ظ (zı): Türkçedeki “z” harfine benzer.
ض (Dat): Türkçede “z” veya “d” olarak okunur.
Bu sesler-harfler Türkçede benzer seslere tekabül etmekle birlikte ünlüler ile kullanımları ve biçimlerinin kelime başı, ortası ve sonundaki değişiklikleri ile Türkçe alfabede karşılık bulmazlar.
- Farsçada ve Fars dilleri içinde 4000 civarında Türkçe kelime vardır. Kelimelerin çoğu Azerbaycan Türkçesi ile Türkiye Türkçesi ve Özbek Türkçesinden bu dile geçmiştir.
- Türkçeye giren dini terimlerin yüzde doksanı Farsça kökenlidir. (İslamiyet’e geçiş dolayısıyla dilde Arapçadan ziyade öncelikle Farsça etkisi görülür.
- Farsçada Türkçede bulunan “ ı, ö, ü” ünlüleri yoktur.
- Farsçada kelimelerin yazımı-ımlâsı Arapça ile aynıdır. Noktalama işaretleri kullanımı yeni sayılır çünkü yer isimlerinin Latin alfabesi ile yazımının etkin olmasıyla son yıllarda noktalama işaretleri kullanımı üzerine düşünülmüştür.
- Edatlar Farsçada “ön edat” olarak kullanılır. Kelimenin önüne eklenir, Türkçede ise kelimeden sonra bulunur.
- Bazı ekler (özellikle edat ve zarflar) tek kullanıldığında farklı bir kelime olma özelliği de taşır.
- Mastar eki: Türkiye Türkçesinde “mek-mak”, Farsçada “den-ten”. Örnek: “görmek/diden”, “gitmek/reften”
- Tamlama ekleri: “Benim kitabım / kitab-i men (Farsçada Arapça harflerle)”
- İle edatı / vasıta eki: Türkiye Türkçesinde “ile / -le-la”, Farsçada “bâ”. Örnek: “hiss-i kablen vukuu” (Olayı önceden hissetmek)... (Kanar, 2015)

Bislama

Bislama dili köken bakımından “Avustronezya Dil Ailesi” içinde yer alır. (Diğer Dil Ailesi/Asya Kolunda da gösterilmektedir.) Dil yapı bakımından ise “Çekimli Diller” grubu içindedir. Bislama dili Vanuata’da resmi dil ve ana dil olarak kullanılmaktadır. Komşu ülkelerde de ikinci dil olarak konuşulmaktadır. Dil İngilizce ve Fransızcadan çok fazla kelime almıştır. Söz varlığı temelinde, İngilizce-Fransızca ve Fauna dili vardır ve seslendirmede tam bir pasifik dili özelliğindedir. Bislama yaklaşık 300 bin insan tarafından hem ana dil hem de eğitim dili olarak kullanılmaktadır.

Bislama yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Bislama dilinin düzenli-sistemli bir yazı diline sahip olması tarihi çok yenidir. Dilin imlâsı, söz dağarcığı ve sistemi 2000’li yılların başında oturtulmuştur. Kelimeler içinde fiiller genellikle kök halindedir ve son ek fiilin kendisine göre değişir. Bu özelliğiyle Türkçeye yaklaşıp. Türkçede çoğul ekleri (ler-lar) kelime sonuna eklenirken, Bislamada öne eklenir. (bıçak-“naef”, bıçaklar-“ol naef”). Türkçe-İngilizce ve Bislama dillerinde bazı kelime karşılaştırmaları ve Bislama alfabesi aşağıdadır.

Tablo 30

Türkçe-Bislama Kelime Örnekleri

Türkçe	İngilizce	Bislama
Yatak	Bed	Bed
Yemek	Eat	Kakae
Süpürge	Broom	Brum
Daha sonra	Later	Biahen
Yakalamak	Catch	Kas-kasem

A a	ae	B b	E e	F f	H h	I i	J j	K k	L l	M m
a		bi	e	ef	ets	i	je	ke	el	em
[a]	[aɛ]	[b]	[e]	[f]	[h]	[i]	[ʃ]	[k]	[l]	[m]
N n	Ng ng	O o	P p	R r	S s	T t	U u	V v	W w	Y y
en	eng	o	pi	ar	es	ti	u	vi	we	ye
[n]	[ŋ]	[o]	[p]	[r]	[s]	[t]	[u]	[v]	[w]	[j]

Şekil 8. Bislama alfabesi. “Bislama”, 2017, <http://www.omniglot.com/writing/bislama.php> adresinden erişilmiştir.

Fulanice

Fulanice “Nijer Kongo Dil Ailesi” içinde olup yapı bakımından “Çekimli Diller” içindedir. Fulanice yaklaşık 14 milyon kadar kişinin ana dilidir. Fulanice, tonlu olmayan bir dildir. Yazma ve konuşma dili bu dilde birbirine yakındır. Fulanice, Serer ve Wolof dilleri bu dil ailesi içinde birbirine yakındır. Fulanice, Nijerya ve Senegal’de resmi dildir.

Fulanice yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Fulanice bazı ülkelerde Arapça alfabesi kullanmış olsa da; UNESCO, 1966’da Fulanice için ortak bir alfabe belirlemiştir. Fulanice Latin alfabesi, Nijer Kongo dil ailesi içindeki birçok dilde olduğu gibi Avrupalı misyonerler, sömürge yöneticilerinin baskısı ile Fulanicenin konuşulduğu ülkeler için oluşturulmuş ve bu ülkelere alfabe tanıtımı yapılmıştır. Bu standartlaştırma çalışmasına rağmen Fula dilinin farklı yazıldığı bölgeler de mevcuttur. Fulanicede bir kelimenin anlamı tonlama ile değil başka bir kelime ile birlikte kullanılması ile değişir. Yani kelime değiştiricisi kelimeler vardır. Fulanicede isimler dilde çok önemlidir. İsimlerde cinsiyet belirteçleri yoktur ancak bu tür yüklemeler sıfatlar ile yapılır. Her fiil üç farklı ses biçimine sahiptir ve fiil kökleri seslere göre değişir. (Arnott, 1970) İngilizcedeki gibi zamirlerin bazılarında bulunan eril-dişil yapı Fulanicede bulunmaz. Fulanice alfabesi 35 harften oluşur. Fulanice alfabesi aşağıdaki şekilde görülmektedir.

A a	Aa aa	B b	Mb mb	B ɓ	C c	D d	Nd nd	D ɗ
[a]	[a:]	[b]	[^m b]	[ɓ]	[tʃ]	[d]	[ⁿ d]	[ɗ]
E e	Ee ee	F f	G g	Ng ng	H h	I i	Ii ii	J j
[e]	[e:]	[f]	[g]	[ⁿ g]	[h]	[i]	[i:]	[dʒ]
Nj nj	K k	L l	M m	N n	Ŋ ŋ	Ñ ñ	O o	Oo oo
[ⁿ dʒ]	[k]	[l]	[m]	[n]	[ŋ]	[ɲ]	[o]	[o:]
P p	R r	S s	T t	U u	Uu uu	W w	Y y	Yy
[p]	[r/r]	[s]	[t]	[u]	[u:]	[w]	[j]	[ʔ]
,								
[ʔ]								

Şekil 9. Fulani alfabesi. “Fula Alfabe” 2017, <http://www.omniglot.com/writing/fula.htm> adresinden erişilmiştir

Bengalce (Bengali)

Bengalce köken bakımından “Hint-Avrupa D.A.-Hint Asya Kolu” içinde yer almaktadır. Yapı bakımından “Çekimli Diller” grubuna girer çünkü bu grubun bazı özelliklerini taşır ancak heceli alfabe yapısı ile” tek heceli diller” grubundan daha farklı bir heceli yazı sistemi de bulunmaktadır. Bengalce edebi olarak işlenmiş, zengin bir söz dağarcığına sahip ve ana dili olarak da konuşulan sayısı olarak da büyük bir dildir. (Yaklaşık 300 milyon kişi tarafından konuşulur.) Bengalce, Bangladeş’in resmi dili olup Hindistan’daki Bengal, Assam, Triqu eyaletlerinde de konuşulmaktadır. Hint-Urdu kolunda diğer dillerde olduğu gibi bu dilin alfabesi Sanskritçe kökenli bir alfabedir. Alfabe oluşumu süreci zorlu ve kanlı olmuştur. Ana dili Bengalce olanlar için bu dil bağımsızlığın ve milli hareketin temsili olmuştur.

Bengalce yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Sanskritçe temelli bu dilin alfabesinde 6 sesli ve 34 sessiz karakterden oluşan 60 hece vardır. Bengal alfabesi hece yapısındaki alfabelere örnek verilebilir. Hece alfabesi sistemi, parçalı bir yazı sistemidir.

- Bengalcede harfler tek bir ses yerine heceleri belirtir. Hece alfabelerindeki gibi Bengal alfabesinde de ünsüzler, ünlüler ile birlikte kullanılır.
- Alfabe sistemdeki farklılığa rağmen Türkçe ile söz dizimi benzerliği gösterir.
- Türkçe ve Bengalce iyelik zamirlerindeki fark, hitap şeklindedir. Kime, yani hangi nitelikteki insana hitap edileceği noktasında Bengalcede biraz daha ayrıntı bulunur. (Sen - “Tui”, Sen - “Tumi”, Siz - “Apni”)

Bengal alfabesi: Alfabe, aşağıda tablo halinde verilmiştir. Tabloya; “Bengalce”, (2017), <https://tr.wikipedia.org/wiki/Bengalce#Alfabe> adresinden erişilmiştir.

Tablo 31

Bengal Alfabesi

SESSİZ HARF	Harfin Adı	Harfin/Sesin Türkçe Karşılığı	SESLİ HARFLER	Harfin/Sesin Türkçe Karşılığı
ক	ka	ince- k	অ	a ile o arası 3 farklı ses
খ	kha	ince, nefesli- k	আ	a
গ	ga	ince- g	ই	i
ঘ	gha	ince, nefesli- g	ঈ	i
ঙ	uṅa	Genizden gelen- ng	উ	u
চ	ca	Ç	ঊ	u
ছ	cha	Nefesli- ç	ঋ	ri
জ	ja	C	ঌ	ri
ঝ	jha	Nefesli- c	ৎ	lri
ঞ	iṅa	Damaktan gelen- n	৏	lri
ট	ṭa	t- (dil damağa değer)	এ	e
ঠ	ṭha	Nefesli- t	ঐ	ai ile oi arası bir ses
ড	ḍa	d- (dil damağa değer)	ও	o
ঢ	ḍha	Nefesli- d	ঔ	owa - owo arası / ow
ণ	ṇa	n- (dil damağa değer)	অং	ang - ong arası / ng
ত	ta	T	অঃ	ah - oh arası / h
থ	tha	Nefesli- t	অ	a ile o arası 3 farklı ses
দ	da	d		
ধ	dha	Nefesli- d		
ন	na	n		
প	pa	p		
ফ	pha	p- ile- f arası		
ব	ba	b		
ভ	bha	Nefesli- b		
ম	ma	m		
য	ya	c- veya- y		
র	ra	r		
ল	la	ince- l		
শ	sha	ş ve s		
ষ	śa	ş		
স	sa	ş ve s		
হ	ha	h		
য়	kśa	Çok kuvvetli nefesli- k		
ড়	ṛa	Damaktan- r		
ঢ়	ṛha	Damaktan nefesli- r		

Arnavutça

Arnavutça, köken bakımından “Hint-Avrupa D.A.-Bağımsız Diller” grubu içinde yer alır. Yapı bakımından ise “Bükümlü-Çekimli” dil ailesindendir. Dil, Slav dilleri ile yakınlaşması sonucunda eklemeli yapısından uzaklaşmıştır. Yaklaşık 7 milyon kişinin ana dilidir. Dilin konuşulduğu ülkeler; Arnavutluk, Makedonya, Karadağ, Romanya, İtalya, Sırbistan, Kosova olup, Arnavutluk’un resmi dili, Kosova ve Makedonya’nın resmi

dillerden birisidir. Dilde Türkçe ve Arapça kelimeler de görülür. Genel fonetiğinde de Slav dil grubundan etkilenmiştir.

Arnavutça yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Arnavutça, her ne kadar uzaklaşmış olsa da eklemeli diller ile olan akrabalığı ve tarihsel karşılaşmalar neticesinde hem yapı hem kelime bakımından Türkçe ile ortak noktaları vardır.

- Türkçede (Eski Anadolu Türkçesinde) orta hecede bulunan “m” ünsüzü “mb” ye dönüşür.
- Kazak ve Türkmen Türkçesindeki “y-i” değişimi Arnavutçada da görülür.
- İlk hecedeki geniş ünlünün arkasından gelen dar ünlüyü genişletmesi de bir başka dikkat çeken özelliktir. Bunlara örnek kelimeler:
- Modern Arnavut alfabesi Latin alfabesinden uyarlanmıştır ve 36 harften oluşur.

Tablo 32

Türkçe-Arnavutça Örnek Kelimeler

Türkçe	Arnavutça	Türkçe	Arnavutça
Çadır	Çadere	Pamuk	Pambuku
Bakır	Baker	Kaymak	Kajmak
Para	Para	Yastık	Jastek

Tablo 33

Arnavut Alfabesi

Arnavutça Harf	Türkçe	Arnavutça Harf	Türkçe	Arnavutça Harf	Türkçe
A	A	I i	i	Rr	R
B	B	J	Y	S	S
C	C	K	K	Sh	Ş
Ç		L	L	T	T
D	D	LI-II	İnce- L, Kalın L	Th	Peltek-S
Dh	Peltek-z	M	M	U	U
E	E	N	N	V	V
E ë	I	Ni	Ny	X	X
F	F	O	O	Xh	C
G	G	P	P	Yy	Ü
Gi	c-cy	Q	Ç	Z	Z
H	H	R	R	Zh	J

Not: Tabloya: “*Arnavut Alfabesi*”, (2017). <http://www.arnavut.com/arnavutca-alfabe/> adresinden erişilmiştir.

Amharca

Amharca, köken bakımından “Hami-Sami Dil Ailesi”ne yapı bakımından “Çekimli-Bükümlü Diller” içinde yer almaktadır. 25 milyonu aşkın bir kullanıcıya sahip bu dil, 20 milyona yakın nüfusun ana dilidir. Hami-Sami Dil Ailesinde Arapçadan sonra ikinci önemli dildir. Dilin konuşulduğu coğrafya ve ülkelere bakacak olursak; Etiyopya’da resmi dil, Mısır, İsrail gibi ülkelerin içinde etnik grupların da ana dilidir. ABD ve İsveç’te Amharca konuşan topluluklar bulunmaktadır.

Amharca yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Amharca genel olarak Ge’ez alfabesini kullanmakla birlikte, 1967’de Latin alfabesi sistemine uyarlanmış hali de kullanılmaktadır. Ge’ez alfabesinin Kıptilerin “Koptik” alfabesinin değişimi ile oluştuğu düşünülmektedir. Alfabe ünsüzlerin sesliler ile birlikte kullanımında yani hecelemlerinde karakterlerde değişiklik gözlenir. Alfabe bu nedenle “Hece alfabesi” olarak anılır. Hece alfabesi sistemi ile Hami-Sami dil ailesi alfabe sistemlerinden ayrılır. Alfabe ünlüler ayrıca gösterilmez. Koptik alfabe 32 harf vardır. Ge’ez alfabesinde 33 harf vardır. Bunlar sessizleri gösterir. Harflerin ünlüler ile hecelenmesi, yani değişmesi ile bu hece harflerin sayısını artırır. Örnek kelimeler:

Türkçe	Amharca	Türkçe	Amharca	Arapça (Latin alfabesi)
Mavi	Samayavi	Gün	Gan	yawn
Gri	Greççe	Pazartesi	Senyo	
Pembe	Roz	Göz	Ayn	Eayan

8	ቀ	KE	ቁ	KU	ቂ	KI	ቃ	KA	ቄ	KE	ቅ	K	ቆ	KO
9	በ	BE	ቡ	BU	ቢ	BI	ባ	BA	ቤ	BE	ብ	B	ቦ	BO
10	ተ	TE	ቱ	TU	ቲ	TI	ታ	TA	ቲ	TE	ታ	T	ታ	TO
10	ቸ	CHE	ቹ	CHU	ቺ	CHI	ቻ	CHA	ቼ	CHE	ች	CH	ቻ	CHO
20	ኀ	HA	ኁ	HU	ኂ	HI	ኃ	HA	ኄ	HE	ኅ	H	ኆ	HO
30	ነ	NE	ኑ	NU	ኒ	NI	ና	NA	ኔ	NE	ነ	N	ነ	NO
30	ኘ	GNE	ኙ	GNU	ኚ	GNI	ኛ	GNA	ኜ	GNE	ኝ	GN	ኞ	GNO
40	አ	A	ሁ	U	ሂ	I	ሃ	A	ሄ	E	ህ	I	ሆ	O
50	ከ	KE	ከ	KU	ከ	KI	ካ	KA	ከ	KE	ከ	K	ከ	KO
50	ከ	HE	ከ	HU	ከ	HI	ከ	HA	ከ	HE	ከ	H	ከ	HO
60	ወ	WE	ወ	WU	ወ	WI	ወ	WA	ወ	WE	ወ	W	ወ	WO
70	ዐ	A	ዑ	U	ዒ	I	ዓ	A	ዔ	E	ዕ	I	ዖ	O
80	ዘ	ZE	ዘ	ZU	ዘ	ZI	ዘ	ZA	ዘ	ZE	ዘ	Z	ዘ	ZO
80	ዝ	ZHE	ዝ	ZHU	ዝ	ZHI	ዝ	ZHA	ዝ	ZHE	ዝ	ZH	ዝ	ZHO
90	የ	YE	የ	YU	የ	YI	ያ	YA	የ	YE	የ	Y	የ	YO
100	ደ	DE	ደ	DU	ደ	DI	ደ	DA	ደ	DE	ደ	D	ደ	DO
100	ጀ	JE	ጀ	JU	ጀ	JI	ጀ	JA	ጀ	GE	ጀ	J	ጀ	JO

Şekil 10. Amharca alfabesi. “Amharca”, 2017, <http://www.alfabesi.com/?s=amharca> adresinden alınmıştır.

Chichewa (Çevaca)

Köken itibarıyla “Bantu Dil Ailesi” içinde yer alan Çevaca yapı bakımından “Tek Heceli Dil” ailesi içindedir. Bantu dil ailesi, “Bantu dilleri” adı altında Nijer Kongo dil ailesi içinde de görüldüğünden Çevaca, Nijer Kongo dil ailesi içinde de görülebilir. 10 milyona yakın insanın ana dili olan Çevaca, Malavi’nin resmi dilidir. Bu ülke dışında Zimbabve ve Mozambik’de de konuşulmaktadır. “Gramer cinsiyeti” ya da “İsim sınıfı” olarak bilinen isimler, “cinsiyet, şekil, canlandırma” gibi özelliklere göre farklılaşmaktadır.

Chichewa yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Bu dilde de sessizlerin sesliler ile ifadesi söz konusudur. Bu kurala bir de “w” ve “y” harfleri eklenir. Dört harfe kadar tek bir sessiz harfin ifade edilmesi söz konusu olabilir. Çevaca aynı zamanda diğer Bantu dilleri gibi bir “ton” dilidir ve heceler bu tonların ifadesi sırasında oluşur. Çevacada fiil köküne ek eklenebilir. Ekler fiilin anlamını değiştirir. Bu ekler hem önek hem de son ek olabilir. Örnek bazı kelimeler: (“Ye”-Kudya, Yemek-Cha kudya, Yak-Yak; Yakıcı-Cha yaka)

A a	B b	C c	ch	D d	E e	F f	G g	H h	I i	J j
a	bi	ci		di	e	efi	gi	hechi	i	ji
[a]	[b]	[ç]	[ç]	[d]	[e]	[f]	[g]	[h]	[i]	[dʒ]
K k	kh	L l	M m	N n	ng	ng’/ŋ	O o	P p	ph	R r
ke		li	emi	eni			o	pi		eri
[k]	[kʰ]	[l]	[m]	[n]	[ŋg]	[ŋ]	[o]	[p]	[pʰ]	[r]
S s	T t	tch	th	U u	V v	W w	Ŵ ŵ	Z z		
esi	ti			u	vi	we	ŵi	zi		
[s]	[t]	[tʰ]	[tʰ]	[u]	[v]	[w]	[β]	[z]		

Şekil 11. Chivheva (Çeva) alfabesi. “Chichewa”, 2017,

<http://www.omniglot.com/writing/chichewa.php> adresinden alınmıştır.

Khmerce

Khmerce dili köken bakımından “Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu” içinde gösterilmekte ve yapı bakımından “Tek Heceli Diller” içinde yer almaktadır. Khmerce 16 milyon kullanıcısı ile Kamboçya’nın resmi dilidir ve bu ülke dışında Vietnam ve Tayland’da da konuşulur. Khmer izole diller içindedir.

Khmerce yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Cümle düzeni Türkiye Türkçesinden farklı olarak “özne-fiil-nesne” şeklinde olup dilbilgisi yapısı kelimelerde parçacıklar yardımı ile belirtilir. Bulunduğu dil ailesi özelliği tonal diller olmakla birlikte Khmerce böyle bir dil değildir. Fransız sömürgeciliğine karşı Budizm Khmercenin ve Khmer’lerin milli dil kimliğini geliştirmesine yardımcı olmuştur. Khmerce Abugida alfabe sistemini kullanan dillerdendir. Hece sistemi alfabeden farklı olsa da onun kadar kalabalıktır. Modern Khmet alfabesinde 33 ünsüz kullanılmasına rağmen 35 simge vardır. Her harfin bir alt simgesi vardır ki bu durumda harf sayısı iki katına çıkmaktadır. Türkiye Türkçesindeki gibi soldan sağa doğru yazılır. Bu alfabede bağımlı ünlü harfler vardır ve bunlar sadece ünsüzler ile birlikte kullanılır. Bağımsız ünlü harfler ise aksanlı olmayan sesleri ifade eder. Aksan işaretleri bu dil ve alfabe için önemlidir ve noktalama işaretleri batılı tarzda kullanılır.

Tablo 34

Khmerce Alfabe

Karakter/Okunuşu	Karakter/Okunuşu	Karakter/Okunuşu
កក k	ត/ th	ប p
ខ kh	ទ d	ផ ph
គ k	ង th	ម m
ឃ kh	ន 2n	យ y
ង ng	ត 3 t	រ r
ច ch	ថ th	ល l
ឆ chh	ត ៩ t	វ v
ជ ch	ថ th	ស s
ឈ chh	ត ៩ n	ហ h
ញ nhA	ប b	ក ’
្ក. d	ផ ph	ប p

Not: Bu tablo, *Khmer. (2013)*, https://www.eki.ee/wgrs/rom1_km.pdf adresinden erişilmiştir.

Boşnakça

Boşnakça köken itibariyle oluşturulan dil ailesi sınıflamasına göre “Hint-Avrupa Dil Ailesi”, “Avrupa Kolu/Slav” dilleri içinde yer alır. Ayrıca yapı bakımından dil ailesi sınıflandırmasında da diğer Avrupa dilleri gibi “Çekimli (Bükümlü)” diller içindedir. Bosna Hersek’te %50’nin üzerinde nüfusun ana dilidir. Latin ve Kiril alfabesi ile yazılır. Güncel olarak Latin alfabesi kullanılır. Yaklaşık 2,5 milyon Boşnak’ın ana dilidir. Bosna

Hersek dışında, Hırvatistan, Arnavutluk, Karadağ ve Kosova Boşnakçanın konuşulduğu diğer ülkelerdir. Ancak Boşnakçanın sayıca en çok konuşulduğu ülke Bosna Hersek'tir

Boşnak alfabesi: Boşnakçada kendi dil özelliklerine-seslerine uygun halde hazırlanmış üç alfabe kullanılmaktadır. Bunlar; Kiril alfabesi, Arap alfabesi ve Latin alfabesidir. Güncel olarak Latin asıllı Boşnak alfabesi kullanılmaktadır.

Boşnakçada güncel olarak kullanılan Latin alfabesi.

A a - B b - C c - Č č - Ć ć - D d - Đ đ - Dž dž - E e - F f - G g - H h - I i - J j - K k - L l - Lj - M m - N n - O o - P p - R r - S s - Š š - T t - U u - V v - Z z - Ž ž -

Şekil 12. Boşnak güncel Latin alfabesi

Şekil 13. Boşnak Latin, Kiril ve Arap alfabeleri. “Boşnakça”, 2014,

https://tr.wikipedia.org/wiki/Bo%C5%9Fnak_alfabesi adresinden alınmıştır.

Boşnakça yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Boşnakçayı bazı yazı dili özellikleri göre Türkiye Türkçesi ile karşılaştıracak olursak; benzerlikler ve farklılıkları şu maddeler ile belirtebiliriz:

- Latin asıllı Boşnak alfabesinde 30 harf vardır. Bu harflerin 26'sı sessiz, 4'ü sesli harftir.
- Türkiye Türkçesindeki “C” harfi, Boşnakçada “ts” gibi bir sesi ifade eder.
- Č č - Türkçedeki 'Ç' sesini verir. Örnek: čanak (çanak) Okunuşu: çanak
- Ć ć - Yine Türkçedeki 'Ç' sesini verir, Örnek: ćevap (kebab) Okunuşu: cevap
- Đ đ - Türkçedeki 'C' sesini verir. Örnek: đubre (gübre) Okunuşu: cubre
- Dž dž - Yine Türkçedeki 'C' sesini verir. Örnek: džep (cep) Okunuşu: cep
- J j - Bu harf Türkçe 'Y' gibi okunur. Örnek: jelek (yelek) Okunuşu: yelek
- Š š - Türkçe 'Ş' sesinin aynısıdır. Örnek: šolja (fincan) Okunuşu: şolya
- Ž ž - Türkçe 'J' sesinin aynısıdır. Örnek: žaba (kurbağa) Okunuşu: jaba

- Türkiye Türkçesindeki “Ğ-ğ” sesiz harfleri ve “ö” harfi Boşnakçada yoktur.
- İki harfle ifade edilen sesler mevcuttur. “Nj” Türkçede “Ny” gibi okunur, ancak “y” harfi fazla hissettirilmez. Yine Boşnakçada “Lj” harfleri Türkçede “Ly” gibi okunur, ancak sadece “L” hissettirilir.
- Tekil ve çoğul kullanımında Türkiye Türkçesinden farklı olarak ekler cinsiyete göre değişir.
- Türkiye Türkçesinden farklı olarak, geniş zaman ve şimdiki zaman sadece geniş zaman ile ifade edilmektedir.
- Boşnakçada tekil ve çoğul ekleri:

Tablo 35

Boşnakçada Tekil ve Çoğul Ekleri

Durum	Eril	Dişil	Nötr
Tekillik	“ı” Prozor (pencere)	“a” Zena (kadın)	“o/e” Selo (köy)
Çoğul ekleri	“O (o/i)” Prozori (pencereler)	“e” Zene (kadınlar)	“a” Sela (köyler)

Rusça

Rusça, dil ailelerinin köken dikkate alınarak yapılmış sınıflandırmasında; “Hint-Avrupa Dil Ailesi / Avrupa Dilleri / Slav Dilleri / Kuzey-Doğu Slav Kolunda” bulunan bir dildir. Yapı bakımından “Çekimli (Bükümlü) Diller” kategorisindedir. Dünyada en çok konuşulan dillerden olan Rusçada vurgu çok önemlidir, bu nedenle Rusçayı öğrenirken “konuşma becerisi” en zor ilerleyen-gelişen beceridir.

Yaklaşık 160 milyon kişi tarafından konuşulan Rusça; en fazla Rusya, Ukrayna, Kazakistan ve Belarus’ta ana dil veya resmi dil olarak kullanılmaktadır. Bu ülkelerde Rusça resmi veya resmi olmasa da statü olarak resmi dil ile aynı derecede sayılmaktadır. Rusça dünya dilleri arasında sayılır ve en çok öğrenilen diller grubuna girmektedir.

Rusça yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Rus-Kiril alfabesinde harflerin dışında iki işaret vardır. Bu işaretler “sertlik-yumuşatma” görevi yapar. Diğer sertlik ve yumuşatma harfleri (“Я, Ю, Е, Ё”). Diğer öallikler:

- Türkiye Türkçesinde bulunmayan ses; “c” sesidir. Rusçada Д (D) ile Ж (J) harfleri yan yana gelince “C” olur. (Семиле / Джемиле)
- Rusçada “ü, ı, ö” seslileri yanlarına bir sessiz harf daha alarak ikili bir ses değeri oluştururlar.
- Alfabe içinde imlâ ve okunuş ile ilgili işaretler bulunur. Bu işaretler kendinden önceki ünsüzün sert ya da yumuşak ifade edilmesini belirler.
- Türkçeden farklı olarak, bir harfin uzun okunması ya da kısa okunması ile kelime anlamı değişeceğinden bunu belirtecek imlâ da aynen kelime içine yazılır. Örnek verecek olursak; “ИСТОРИЯ” (isto’riya (Ta:rih) / Tarih. Burada “Я” yumuşak “A”, kendinden önceki ünsüzü yumuşatır.
- Rusçada vurgu önemlidir. Kural yoktur ve her sözcüğün kendine özgü vurgusunu ezberlemek söz konusudur.
- Rusçada cinsiyet kategorisi vardır ve Türkiye Türkçesi ile en büyük farklardan birini oluşturur. Bütün kelimeler (canlı-cansız, nesne isimleri...) dişil-eril ve nötr olur ve çekimleri, ekleri değişir.
- “А, Я, БЯ,ИЯ” harfi ile biten kelimeler anlama dişillik verir. (ТЕ’ТЯ (Teyze-Hala), КНИ’ГА (Kitap)
- Kelimenin ünsüz veya Ы harfi ile bitmesi ona erillik anlamı katar. (КОТ (erkek kedi), СТОЙ (masa)
- Rusçada kelimenin “О ya da Е” ile bitmesi ona nötr anlamını katar. (МО’РЕ (deniz), НЕ’БО (gök)
- Rusçada, Türkiye Türkçesinden farklı olarak bazı sözcükler sadece çoğul şekle sahiptir ve bunların cinsiyeti yoktur. (Jabbari (2014, s. 18-40)
- Çoğul eki; Türkiye Türkçesi ile Rusça arasındaki en büyük bir diğer farktır. Türkiye Türkçesindeki çoğul eki “lar-ler”dir. Rusçada kelime çoğul halde iken kelimenin sonu değişir ve her kelimenin çoğul hali kelimeyi değiştirerek başka bir kelime yapar.
- Türkiye Türkçesindeki soru edatı (mı-mi-mu-mü), Rusçada yoktur. Cümle aynı olumlu şekliyle kalır, cümlelerin soru olduğu telaffuz ile belli olur.

Rus-Kiril alfabesi: Rusya, Beyaz Rusya, Ukrayna, Bulgaristan, Kazakistan, Kırgızistan, Sırbistan, Tacikistan, Moğolistan, Makedonya’da Kiril alfabesi kullanılmaktadır. Rus Kiril alfabesinde 33 harf (21 Ünsüz, 10 ünlü ve 2 işaret) vardır. İki işaret tek başına ses değildir.

Tablo 36

Rus-Kiril Alfabeti

Kiril Alfabeti	TürkçeoOkunuşu	Türkçe	Kiril alfabeti ile
А а	A	Anne	Анне
Б б	B	Balık, Belge	Балык, Бельге
В в	V	Vazo, levye	Вазо, леВье
Г г	G	Gaf, Geyik	Гаф, Ге(й)ик
Д д	D	Duman, Düdük	Думан, Дюдюк
Е е	YE veya E	Yengeç, bellek	Енгеч, беллЕк
Ё ё	YO veya Ö	Yonca, börek	Ёнджа, бЁрек
Ж ж	J	Jaguar	Жагуар
З з	Z	Zaman, Zil	ЗаМан, Зиль
И и	İ	İsim	Исим
Й й	Y	Boy	боЙ
К к	K	Kale	Кале
Л л	L	dal, el	даЛ, эЛь
М м	M	Masa	Маса
Н н	N	Nar	Нар
О о	O	Omuz	Омуз
П п	P	Para	Пара
Р р	R	Roman	Роман
С с	S	Saat	Саать
Т т	T	Tamam	Тамам
У у	U	Ufuk	Уфук
Ф ф	F	Fındık	Фындык
Х х	H	Halat	Халат
Ц ц	TS	yatsı	Яцы
Ч ч	Ç	Çember	Чембер
Ш ш	Ş	Şapka	Шапка
Щ щ	ŞÇ (klasik Rusça); ŞŞ (edebi Rusça)	İşçi	иЩи
Ъ	Sert işaret	Türkçede karşılığı yok,	
Ы	I	Mızrak	мЫзрак
Ь	Yumuşak işaret	- kemal, saat	кемалЬ, саать
Э э	Ė (kapalı e)	Edirne	Эдирне
Ю ю	YU veya Ü	Yulaf, Güzel	Юлаф, гЮзель
Я я	YA veya Ä (Açık E)	Yaşa, kermes	Яша, кЯрмес

Not: Tablo, *Bugünkü Rus-Kiril Alfabeti* (2017),

https://tr.wikipedia.org/wiki/Kiril_alfabeti#Bug.C3.BCnk.C3.BC_Rus_Kiril_alfabeti adresinden erişilmiştir.

İspanyolca

İspanyolca, köken itibarıyla oluşturulmuş dil ailesi sınıflandırmasında “Hint-Avrupa Dil Ailesi, Avrupa kolu, Latin Dilleri Grubu” içinde yer almaktadır. Yapısına göre ise Avrupa dilleri içinde bulunduğu “Çekimli (Bükümlü) Diller” arasındadır.

Dünyada en çok konuşulan diller arasında üçüncü sırada yer almaktadır. Yaklaşık 500 milyon insan tarafından; 22 ülkede konuşulan bir dildir. İspanyolca, resmi dil ya da resmi

dillerden biri olarak; ana dili İspanyolca olan nüfusun çoğunluğu bakımından en çok İspanya, Meksika ve ABD’de kullanılır. Bu ülkeler dışında İspanyoca; Kolombiya, Arjantin, Venezuela, Peru, Şili, Ekvator, Küba gibi ülkelerde de çok kullanıcıya sahiptir. AB’nin resmi dillerinden biridir. Aşağıdaki tabloda İspanyol alfabesi görülmektedir.

Tablo 37

İspanyol Alfabesi

HARF	OKUNUŞU	
A	a	a
B	b	be
C	c	se
CH	ch	çe
D	d	de
E	e	e
F	f	e fe
G	g	he
H	h	açe
I	i	i
J	j	hota
K	k	ka
L	l	ele
Ll	ll	eye

M	m	eme
N	n	ene
Ñ	ñ	enye
O	o	o
P	p	pe
Q	q	ku
R	r	ere
S	s	ese
T	t	te
U	u	u
V	v	uve
W	w	uve doble
X	x	ekis
Y	y	i griega
Z	z	seta

Not: Tablo, “İspanyolca”, (2017), <https://tr.wikipedia.org/wiki> adresinden yararlanılarak oluşturulmuştur.

İspanyolca yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: İspanyolca alfabede görüldüğü üzere 29 harf vardır. Ünlü harfler: “a, e, i, o, u”.

- İspanyolca, ait olduğu dil ailesi ve dil grubuna göre en çok Portekizce, İtalyanca ve Fransızca ile benzerlik gösterir. Yazı dilinde ise bu benzerlik çok daha fazladır. İspanyolca, “eril-dişil” kelimelere ve eklere sahiptir.
- Fiillerin kullanımı İngilizceye benzer. Farklı zamanlardaki kullanımlarına göre değişir-düzensizlik gösterir.
- Vurgu diğer Avrupa dillerine göre daha baskındır. Vurgunun anlamı değiştirmesi durumu diğer Avrupa dillerine göre çok daha fazladır.
- Diğer Avrupa dillerine göre kelimenin okunuşu ile yazılışı arasında, bazı kurallar hariç, az bir fark vardır.

- “Okunduğu gibi yazılan, yazıldığı gibi okunan” dillere benzemesi açısından Türkiye Türkçesine yakındır.
- İspanyol alfabesi, beş sesli, 24 sessiz harf ile toplam 29 harften oluşmaktadır. (Cihan, 2011, s. 1)
- İspanyolcadaki çoğu harfin, Türkiye Türkçesinde olduğu gibi, ünsüz ve yanında bir ünlü şeklinde seslendirmesi yapılmaz; bir harfin seslendirmesi bir ve birden fazla heceye denk gelir. Şöyle ki:

Tablo 38

Türkçe İspanyolca Ses Karşılaştırmaları

Ses-Harf	Türkiye Türkçesi	İspanyolca Seslendirme
Y-y	y(e)	igriega
V-v	v(e)	uve
j	j(e)	jota
f	f(e)	e fe
h	h(e)	hache

- Türkiye Türkçesindeki “Ç” sesi, İspanyol alfabesinde “Ch” ile ifade edilir.
- İspanyol alfabesindeki “N” harfi Türkiye Türkçesi alfabesinde olmadığından seslendirmesi “enye” gibi yapılır. (Bu harf, Türk Cumhuriyetleri alfabesindeki harfe bezese de oradaki “nazal N” sesinden tamamen farklıdır.)
- İspanyol alfabesinde, Türkiye Türkçesinden farklı olarak; diğer Avrupa dillerinde olduğu gibi “W, Q, X” harfleri bulunur.
- “H” harfi yazı dilinde olsa da okunuşta yoktur.
- İsimler Türkiye Türkçesindeki gibi tek kullanılmaz. Tanım edatları ile kullanılır.
- İngilizcedeki “a” belirsiz tanım edatı gibi olanlar; “un, unos, una, unas”; belirliler ise, “el, la, los, las” ekleri ile biter.
- Dişil isimler “a”, eril isimler “o-e” ile biter. (Bunun istisnası da vardır. La guitarra (dişil) / gitar)
- Türkiye Türkçesindeki gibi sıfatlar, ana olarak “niteleme-belirtme sıfatları” olmak üzere iki kategoridedir.

Fransızca

Fransızca, köken itibariyle yapılan dil ailesi sınıflandırmasında “Hint-Avrupa Dil ailesi, Avrupa Kolu / Latin Dil Grubu” içinde yer alır. Yapısına göre sınıflandırmada ise “Çekimli

(Bükümlü diller” içindedir. Fransızca 200 milyondan fazla insan tarafından kullanılmakla birlikte ana dil olarak Fransızcanın varlığı yaklaşık 130 milyondur. Fransızca birçok ülkede (Bu dili kullanan nüfusun bulunduğu ülkelere “Frankofon Ülkeler” denir) ikinci ve üçüncü dil olarak kullanılmaktadır. Avrupa Birliği dillerindendir ve Fransızca, tek başına veya diğer yerli diller ile birlikte 29 ülkede resmi dil olarak kabul edilmiştir. Fransa ise Fransızcanın tek başına resmi dil kabul edildiği yerdir. Fransız alfabesi tablosu aşağıdadır.

Tablo 39

Fransız Alfabesi

Harfler	Harfin Fransızca	
Latince	Yazılışı	Okunuşu
A	/a/	a
B	/be/	be
C	/se/	sé
D	/de/	de
E	/e/	ö
F	/ef/	ef
G	/je/	jé
H	/a/	aş
I	/i/	i
J	/ʒi/	ji
K	/ka/	ka
L	/el/	el
M	/em/	em
N	/en/	en
O	/o/	o
P	/pe/	pe
Q	/ky/	kü
R	/εʁ/	er
S	/es/	es
T	/te/	te
U	/y/	ü
V	/ve/	ve
W	/dublə ve/	dubl ve
X	/iks/	iks
Y	/igʁεk/	igrek
Z	/zed/	zed

Not: Tablo, “Fransız Alfabesi”, (2016), [tps://tr.wikipedia.org/wiki/Frans%C4%B1z_alfabesi](https://tr.wikipedia.org/wiki/Frans%C4%B1z_alfabesi) adresinden yararlanılarak oluşturulmuştur.

Fransızca yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Fransızcada alfabe olarak Latin kökenli bir alfabe kullanılsa da İngilizce için kullanılan Latin alfabesi ile harflerin yazılışı ve okunuşu arasında ciddi farklar vardır.

26 harften oluşan Fransızca-Latin alfabesinde Türkiye Türkçesinden farklı olarak “i, ü, ö, ç, ğ, ş” harfleri olmamakla birlikte, bu harflerin temsil ettiği sesler; Türkçe alfabeden farklı bir göstergenin (harfin) sesletiminde birkaç harften oluşan birleşik bir sesletim bloğu içinde ortaya çıkar. (Türkçede “ş” harfinin ifade ettiği “ş” sesi Fransızcada, farklı bir gösterge (harf) olan “H” ses değeri ile ifade edilir ve okunuşu da “aş”tır.)

Fransızca ile Türkiye Türkçesi arasında dikkat çeken bazı benzerlik ve farklar ile Fransızca dili için değinilmesi gereken bazı önemli özellikleri aşağıdaki maddeler ile belirtebiliriz.

- Türkiye Türkçesi Latin alfabesinden farklı olarak Fransız alfabesinde “Q, W, X” harfleri bulunur.
- Fransızca köken itibarıyla Germanik ve Latin dilleri ile modern çağda İngilizce, İspanyolca, İtalyanca ve Romenceden çokça etkilenen ve söz varlığı bu dillere yakın olan bir Avrupa dilidir.
- Fransızcada sözcüklerin oluşumu, türetme veya birleştirme yolu ile gerçekleşir. Türetmede diğer çekimli dillerde olduğu gibi “ön ek”, “son ek” biçiminde gerçekleşir. Örnek: *redire*-(tekrar), *me’dire*-(kötü konuşmak), *pre’dire*-(tahmin)...
- Diğer Latin dilleri grubu içindeki diller gibi Fransızcada da kelimeler için “eril-dişil” durumu söz konusudur. Örnek: *chien*-(erkek köpek), *chienne*-(dişi köpek), *ab’be*-(başrahip), *abbesse*-(dişi köpek), *jumeav*-(erkek ikiz), *jumelle*-(kız ikiz)...
- Çoğul eki İngilizcede olduğu gibi “s” takısı-eki ile oluşturulmaktadır. “s” takısı dışında özel durumlar için farklı çoğul ekler de vardır. (aux, ails, ous...)
- Türkiye Türkçesinden farklı olarak Fransızcada, tekilikte yalın hâl değil tekil yapan ekler kullanılabilir.
- Fransızca, İngilizce, İtalyanca ve Portekizce söz varlığı birbirine çok benzer. Fark, sesletimdeki farkın yazıda ortaya konmasıyla ortaya çıkar. Örnek:

Rumence	İspanyolca	İtalyanca	İngilizce	Fransızca	Portekizce	TÜRKÇE
cina	cenar	cenare	diner	dinner	Jantar	Akşam yemeği

Çince (Mandarin)

Çince; kökenlerine göre sınıflandırmada “Çin-Tibet Dil Ailesi, Çin Kolu”ndadır. Dilin yapısına göre sınıflandırmada ise “Tek Heceli (Ayrımlı) Diller” sınıfına girer.

“Çince” aslında birden fazla lehçe ve ağız, hatta dil özelliği gösteren alt dillere verilen addır. Çin Halk Cumhuriyeti içinde konuşulan bu dillerde yazılı tarih 5000 yıl geriye gider. Ülkede ana dili Çince olan 1 Milyardan fazla insan yaşamaktadır. Bu nedenle dünyada kullanıcı sayısı bakımından en çok konuşulan-kullanılan dil Çince'dir. Çin'deki resmi dil; Standart Çince olarak bilinen, Çin'in içinde konuşulan lehçelerden en büyüğü olan Kuzey lehçesi (dili) Mandarindir ve “Standart Mandarin” olarak ifade edilir. Mandarin dili Çin'de

850 milyon kişi tarafından kullanılır. Bu dilden sonra Çince içindeki ikinci büyük lehçe 90 milyon kişinin kullandığı “Wu” lehçesidir. (Giray, 2011)

Çin’de konuşulan ana lehçeler ve bu lehçeleri konuşan-kullanan kişi sayıları:

- Mandarin	850 Milyon
- Wu	90 Milyon
- Yue	70 Milyon
- Min	58 Milyon
- Jin	45 Milyon
- Xiang	36 Milyon
- Hakka	35 Milyon
- Gan	33 Milyon
- Pinghua	3 Milyon

Tez kapsamında karşımıza çıkan ana dil, Çince içindeki Mandarin dilidir ve bu Çin’in resmi dilidir (Standart Mandarin).

Çince alfabe: Tek heceli (Ayrımlı) diller grubunda bulunan Çince (Mandarin), alfabe olarak diğerk dil ailelerinden ana dillerin kullandığı alfabelerden ciddi bir farklılık gösterir. Alfabede harfler yoktur, karakterler vardır. Bugün “Pinyin” ismindeki bir bilgisayar programı ile standart Çince (Standart Mandarin) karakterler Latin harf sistemi ile eşleştirilir. incede tonlama ve bunun yazıda belirtilmesi yazı dili için büyük önem taşır. Çünkü dilde toplam dört ana ton bulunur. (Diğerk lehçe ve ağızlardakiler ile birlikte 10’u bulur.) Latin harf sistemi ile hecelerden oluşan bu dilde tek bir hece (Kelime) ; mesela “ma” hecesi bu dört tona göre de farklı bir kelimeyi göstermektedir.

Tablo 40

Türkçe Harflerin Latin Alfabesine Göre Çince Ses Karşılıkları (okunuşları):

Türkçe harflerin Latin alfabesine göre Çince ses karşılıkları				
A- ka	F- lu	K- me	P- no	U- do
B- tu	G- ji	L- ta	Q- ke	V- ru
C- mi	H- ri	M- rin	R- shi	W- Mei
D- te	I- ki	N- to	S- ari	X- na
E- ku	J- zu	O- mo	T- chi	Y- fu Z- zi

Çince alfabe-karakterler ve Latin ses-harf karşılıkları:

月	官	匹	刀	三
A	B	C	D	E
下	巨	升	工	丁
F	G	H	I	J
水	心	冊	內	口
K	L	M	N	O
戶	已	尺	弓	七
P	Q	R	S	T
白	人	山	父	了
U	V	W	X	Y

大写	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
小写	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
中文	诶	必	司仪	地	亿	哎辅	计	哎曲	爱	戒	尅	哎儿	哎母
助读													
拼音	啊	玻	雌	得	鹅	佛	哥	喝	衣(小衣)	基	科	勒	摸
助读													
大写	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
小写	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z
中文	恩	欧	批	可优	啊	哎死	踢	优	微	答不留	爱克斯	外	子亿
助读													
拼音	呢	喔	坡	欺	日	思	特	乌(小鸟)	迂(V=u)	乌(大乌)	希	衣(大衣)	资
助读													

Şekil 14. Çin alfabesi-Çince karakterler. “Çince” 2015,

<http://www.cincetercuman.net/cince.html> adresinden alınmıştır.

Alfabe de görüldüğü gibi 21 ana ses ve bu seslerin yanında 39 yardımcı ses bulunmaktadır. Mandarin dilinin yazımındaki karakterler “Hanzi” adı verilen logo gram ve grafiklerdir ve Pinyin programı ile Latin biçimi oluşturulur.

Çince yazım dili ve alfabesi genel özellikleri: Yazı-Alfabe sisteminde sesler önce daha belirgin hayvan ve cisim şekillerinden, bunları temsil eden ve basitleştirilen karakterlere doğru, Hanedanlıklar ve Modern Çağ boyunca değişmiştir. (Fidan, 2011)

- Çince karakterler, üsten başlayarak alta doğru yazılır.
- Çince bir kelimenin yazılışını sözlükten bulmak isteyen kişinin ilk bilmesi gereken, karakteri oluşturan çizgilerin sırasıdır ve soldan sağa doğru yazılan karakterlerde ilk karakteri arayarak kelimeyi bulabilir.
- Kelimeler (isim/sıfat/fiil) cümle içinde hangi biçimde-görevde olursa olsun şeklen değişmez. Mesela “Gitmek” fiili Türkiye Türkçesinde “(Ben) gidiyorum” ifadesi cümle içinde zaman-kışı...vs. ekleri alır ve “git→ t/d” yumuşaması söz konusudur. Ancak Çince bu cümle “Ben gidiyorum” anlamı taşısa bile yazıda “Ben gitmek” ya da hangi biçim ve görevde olursa olsun “... gitmek ...” şekli ile aynı kalır.
- Kelimelerin önlerine ve arkalarına gelen diğer kelimeler (Hece biçimindeki kelimeler) ve tonlama ile cümle-kelime anlam kazanır.
- Türkiye Türkçesindeki gibi genellikle cümle içinde zamirler kullanılmaz. “(Sen) yedin mi?” Bu cümledeki “Sen” zamiri her iki dilde de kullanılmaz. Çince farklı olarak vurgu yapılmak istenirse kişi zamiri kullanılabilir. (Ben yedim.)
- Hem isim hem fiil anlamı taşıyan kelimelerin isim mi, fiil mi olduğu ayrımı için bazı son ekler getirilir. Türkiye Türkçesinde; kuş ismi “kaz” ile yerde çukur açma anlamına gelen “kaz” kelimesinin yazılışta farkı yoktur. Ancak Çince farklı bir durum ile karşılaşılır. Hem isim hem de fiil anlamı taşıyabilen tek biçimli kelimelerde; kelimenin isim anlamı ile fiil anlamı arasında bir ilişki bulunsun ya da bulunmasın; Çince kelime sonuna gelen ek, ancak kelimenin isim işlevinde-anlamında mı yoksa fiil işlevinde-anlamında mı olduğunu belirtir. Örnek: “jian” (kes), “jianzi” (makas) gibi.
- Çince kelimeler hem ön hem de son ek olan tek heceli kelimelerden oluşur. “lao han” (ihtiyar adam). Adamın ihtiyar olduğu ön ekten , (lao) anlaşılır. Tek bir ön ek kelimeye göre farklı anlamlar katabilir, her kelimeye aynı anlamı katmaz. (“lao xiang” (hemşeri).

- Türkiye Türkçesindeki gibi “isim yapan ek” kapsamında kelimeyi isme dönüştüren son ekler vardır. Bunlardan en önemlisi “zî” ekidir. Bu ek hem isimden isim, hem de fiilden isim yapmak için kullanılır. “ta’n”-(araştırmak), “ta’n zi”-(araştırmacı)
- Türkiye Türkçesinde iş-fiil bildiren kelimeye işi yapan kişi anlamı “-cı, -çi, -çu, -çü, -cı, -ci, -cu, -cü” ekleri ile sağlanır. Ekler aynıdır, sadece ünlü ünsüz biçimleri kelimenin diğer ünlülerine göre değişir. Çince ise her işe-fiile göre olmasa da çoğunlukla kelimelere göre anlam farkı son ekler ile sağlanır. “chu’shi” (Aşçı); “fie’jia’ng” (demirci); “xue-sheng” (öğrenci)
- Türkiye Türkçesinde olmayıp Çince olan dikkat çekici bir diğer durum ise tamamlayıcı yapılarıdır. Bu durum eyleme derece ve nitelik katar. Türkiye Türkçesindeki; “iyi-kötü”, “az-çok-biraz,” ... vb. gibi kelimeye derece ve nitelik katan sıfat görevli kelimeler ile aynı anlamı taşısa da biçim olarak aynı düşünülemez. Bu yapılar arkalarına sıfat fiil alabilir. Ancak her kelimeye göre ayrı yapı olmasa da çoğunlukla kelimeler çeşitlendikçe anlam aynı olsa bile yapı da farklılaşır. Bunlar daha çok biçim olarak Türkiye Türkçesindeki hâl eklerinin yaptığı tamamlama görevini üstlenir. Örnek: “Láo shì jīn jiāo shì lāi le.”-(Öğretmen sınıf(a) girdi.)

Çeçence

Çeçence, köken bakımından “Kafkas Dil Ailesi” içinde yer alıp, Kuzeydoğu Kafkas (Dağıstan) grubu içindedir. Yapı bakımından “Eklemeli Diller” ailesine girer. Dili yaklaşık bir buçuk milyona yakın insan konuşur. İnguşça, Batsça ve Nah dillerine benzerliği söz konusudur. Çeçence Çeçenistan’da resmi dil olup, Çeçence konuşan ve ana dili Çeçence olan gruplar Ortadoğu, Türkiye, Rusya, Türkistan gibi ülke ve bölgelerde ve Gürcistan gibi Kafkas ülkeleri içinde de bulunmaktadır. Çeçencenin altı lehçesi vardır. (Ploskost, Şatoy, Melhin, Kist, Ceberlay, Akkin)

Çeçence yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Çeçencede alfabe olarak tarihten günümüze kadar; Gürcü alfabesi, Arap alfabesi, Latin alfabesi, Kiril alfabesi ve Uslar alfabesi kullanılmıştır. Alfabe değişikliğini çok sık yaşayan bir dildir. En son Kiril alfabesini kullanmaktadır.

- Latin asıllı Çeçen alfabesinde, a, Ä, e, i, o, ö, u, ü olmak üzere sekiz ünlü harf olup “ı” ünlüsü yoktur.
- Kiril alfabesinden uyarlanmış Çeçen alfabesinde 49 harf vardır.
- Dile, Türkçeden ve Türkçe aracılığı ile Arapçadan kelime geçişi vardır. (Namaz, Zeytin, akçe..)
- Telaffuzda kelime sonundaki sessiz harf telaffuz edilmez.
- Vurgu hep ilk hecede olur. (Çeçenceye diğer dillerden geçen kelimeler hariç)

Tablo 41

Çeçen Alfabesi

Latin Kökenli Çeçen Alfabesi	Kiril-Rus Kökenli Çeçen Alfabesi	Türkçe	N	H	N
A	A	A	O	O	O
Ä	Ab	— Türkçede yok	Ö	Ob	Ö
B	Б	B	P	П	P
C	Ц	— Türkçede yok	PH	ПI	— Türkçede yok
Č	ЦI	— Türkçede yok	Q	KX	K (Ka)
Č	Ч	Ç	QH	KЪ	— Türkçede yok
CH	ЧИ	— Türkçede yok	R	P	R
D	Д	D	S	C	S
E	Э	E	Š	Ш	Ş
F	Ф	F	—	Щ (ŞÇ)	— Türkçede yok
G	Г	G	T	T	T
GH	ГI	Ğ	Ť	TI	— Türkçede yok (L)
H	XI	H (a, d)	U	У	U
İ	И	İ	Ü	УЬ	Ü
J	I	— Türkçede yok (c, c)	V	B	V
K	K	K (ke)	X	X	Hı Hırıltılı h (ç)
KH	KI	—Türkçede yok	XH	XЬ	Ha (ç)
L	Л	L	Y	E, Ы, Ю, Я	Y
M	М	M	Z	З	Z
			Ž	Ж	C
			'	Ь, Ь	' neş'e,

Not: Tabloya; “Çeçen Dili”, (2017), cecen-ayba.tr.gg/Çeçen-Dili.htm adresinden uyarlanmıştır.

Darice

Darice, köken bakımından “Hint-Avrupa Dil Ailesi, Hint-İran Kolu” grubu içinde yer alır. Yapı bakımından ise “Çekimli Diller” içindedir. Darice Afganistan’da 1964’ten beri resmi dil olarak kullanılır. Devletin diğer resmi dili Peştucadır. Afganistan nüfusunun yaklaşık 2,5 milyonu Darice konuşmaktadır. Tacikistan ve İran’da da bu dil konuşulmaktadır.

Darice yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Darice kendi içinde dokuz ağza ayrılır. Daricede esas olarak iki lehçe arasındaki farklar öne çıkar. Tahran Daricesi ile Kabil Daricesi arasında dikkat çeken bir fark şudur: Kabil Daricesinde yüksek kısa sesler “e” ve “i” iken Farsi Daricede “e” ve “o”dur.

Daricede ünsüzler lehçelerdeki değişikliklerden dolayı sabit değildir. Kelimelerde vurgu kökün son hecesinde bulunur. Darice isim yapıları “Basit” ve “Birleşik” olur. Çoğul eki sayılabilecek işaretçiler bulunur ancak bunlar bazı kelimelerde “bolluk, genişlik, aşırı miktarda” gibi anlamlar taşıyabilir. “Ketab-ha”-(Kitapları) İsimler ve fiiller için cinsiyet belirteçleri yoktur. Fiiller birinci, ikinci ve üçüncü şahıslar için çekimlenir. Cümle dizimi ise “Özne-nesne-yüklem” biçimindedir. Söz varlığında Farsça ve Arapçadan geçen çok sayıda kelime vardır. Darice alfabesi, Farsçanın kullandığı gibi Arapça kökenli bir alfabedir. Darice bazı kaynaklarda “Orta Farsça” ya da “Afgan Farsçası” olarak da adlandırılır. Dari alfabesi aşağıdaki şekilde görülmektedir.

ث	ت	پ	ب	ا	آ
sey	tey	pey	bey	alef	alef mad
ذ	د	خ	ح	چ	ج
zaal	daal	khey	hey	chey	jeem
ص	ش	س	ژ	ز	ر
swaad	sheen	seen	zhey	zey	rey
ف	غ	ع	ظ	ط	ض
fey	ghayn	ayn	zoy	toy	zwaad
ن	م	ل	گ	ک	ق
noon	meem	laam	gaaf	kaaf	qaaf
			ی	ه	و
			yaa	hey	wow

Şekil 15. Dari alfabesi. “Dari Alfabesi”, 2017), <http://www.afghan-web.com/language/dari.html> adresinden alınmıştır.

Dioula

Dioula, köken bakımından “Diğer Dil Aileleri Afrika Kolu-Nijer-Kongo Dil Ailesi” içinde Manding dillerinde yer almaktadır. Yapı bakımından “Çekimli Diller” içinde yer alır. Fil Dişi Sahili içinde konuşulan “Manden” halkına ait bir dildir. İki buçuk Milyon insanın kullandığı bu dil, Fil Dişi dışında başka bölgelerde de kullanılır. Çok sayıda ağıza sahiptir, ancak ana olarak Batı Afrika’da Bambara ve Maninka ağızları önemlidir. Dil bilgisi yapısı ve yazı dili İncil Çevirisi üzerine gelişmiş Afrika dillerindendir. Dioula dili bazı kaynaklarda “Bambara” veya “Bamanakan” olarak da geçmektedir.

Dioula yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Bu dilde, Latin alfabesi ile N’Ko alfabesi ve Arapça kökenli alfabe olmak üzere üç farklı alfabe kullanılmaktadır. Kendi yapısına uygun olan alfabe Batı Afrika’da konuşulan diller için 1949 yılında sistemli hale getirilmiştir. Arapça gibi bu yazı da sağdan sola doğrudur. Arapçadan farklı olarak işaret ve ünlüler zorunludur. Alfabede 7 ünlü, 20 ünsüz harf bulunur. Bu alfabede aksan, ünlü uzunluğu ve tonlama işaretleri ile gösterilir. Alfabe teknolojisi içindeki kullanımı için ve Dioula gibi Batı Afrika dillerinin kullanılmaya devam edebilmesi için dil bilimciler ve bilgisayar programcıları tarafından geliştirilmektedir. Dil, alfabe ile kullanılarak yazı dilinde güçlenme ve okuryazarlığın artışı hedeflenmektedir. *Dioula alfabesi*

Vowels and consonants													
da	ca	ja	ta	pa	ba	en	o	o	u	e	i	e	a
[d]	[tɕ]	[ɕ]	[t]	[p]	[b]	[n]	[ɔ]	[o]	[u]	[ɛ]	[i]	[e]	[a]
ya	wa	h	na	ña	ma	la	ka	fa	gba	sa	ga	ra	
[j]	[w]	[h]	[n]	[ɲ]	[m]	[l]	[k]	[f]	[gb]	[s; ɕ]	[r]	[r]	
Extra letters for loanwords from European languages and Arabic													
gh	yh	nh	mh	kh	[v]	[kp]	[g]						
[y]	[ə]	[ɿ]	[ɹ]	[ʃ]	[ʒ]	[z]	bh						
Numerals													
9	8	7	6	5	4	3	2	1	0				
Punctuation													
!	comma												
Tone indication													
nasalization	long rising tone	long low tone	long high tone	long falling tone	short rising tone	short low tone	short high tone						

Şekil:16. Dioula-nko alfabesi. “N’Ko Alfabesi”, 2017,

(<http://www.omniglot.com/writing/nko.htm>) sayfasından erişilmiştir.

Gagavuz Türkçesi

Gagavuz Türkçesi, köken bakımından “Altay Dil Ailesi”, yapı bakımından “Eklemeli Diller” içinde yer alır. Gagavuzya-Gagavuz Özerk Bölgesinin resmi dilidir. Burası dışında Ukrayna, Bulgaristan, Yunanistan, Romanya, Kazakistan ve Kuzey Kafkasya içinde konuşulduğu yerler vardır. Gagavuz Türkçesi, Türkiye Türkçesi ve Azerbaycan Türkçesi ile Türkmen Türkçesine yani Oğuz grubu diye adlandırılan dillere çok yakındır. Gagavuz Türkçesinde iki ana ağız konuşulur.

Gagavuzca yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Dilde kullanılan alfabeler Kiril ve Latin alfabeleridir. Ağızların ikisinde de Oğuz Türkçesi özellikleri tespit edilmektedir. Hristiyanlaşan Gagavuz Türkleri, komşuları Slav-Germen topluluklarından kelimeler alsa da Osmanlı Türkçesinden de yazı dilinde etkilenmişlerdir. Osmanlı Türkçesi aracılığı ile Arapça-Farsça kelimeler rastlamak da mümkündür. Yazı dili olarak gelişimi çok yenidir. Uzun süre bağlı oldukları ülkenin yazısı, sistemi ve dilini kullanmışlardır. Kiril alfabesi ile 1910’dan sonra Gagavuz Türkçesi kullanılmaya başlanmıştır. 1993’e kadar bu durum sürse de bu tarihten sonra Gagavuz Türkçesine uygun Latin alfabesine geçilmiştir.

Gagavuz alfabesi; Ercilasun (2005) kitabında belirttiği gibi Gagavuz Türkçesi alfabesi şu şekildedir.

A, B, C, Ç, D, E, F, G, H, I, İ, J, K, L, M, N, O, Ö, P, R, S, Ş, T, U, Ü, V, Y, Z

Görüldüğü üzere Türkiye Türkçesinden farkı “Ä-(açık E) , Ê-(ince E), Ƨ-(Ts)” harfleri ve dışardan alınma harfler için kullanılan “w, q, x, “ harflerinin kullanılmasıdır.

Ganaca (Akan-Twi)

Ganaca, köken bakımından “Nijer Kongo” dil ailesi Tana dilleri Kwa grubunda yer alır ve yapı bakımından “Çekimli” diller içindedir. Doğu Fildişi Sahili, Güney Orta Gana ve Orta Togo’da yaklaşık 7 milyon kişi Akan dilini konuşmaktadır. Ganaca-Akan dili, Gana nüfusunun yarısından fazlasının ana dili olarak konuştuğu dildir. Lehçeler arası anlaşma zorluğu nedeniyle konuşmada ve yazmada Akan dili ilkökul eğitimi ile zorunlu hale de getirilerek ortak Gana dili haline getirilmeye çalışılmıştır. Akan dili içinde aynı zamanda bu dil ile aynı olarak da bazı kaynaklarda belirtilen en önemli ağız Twi’dir.

Ganaca yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Akan dili Latin alfabesi ile Fan (Fante) alfabesini kullanmaktadır. Dil, seslendirme-tonlama özelliği içerir ve dilde sesli uyumu özelliği de bulunur. Akan-Tiwi dilinde yüksek, düşük ve orta olmak üzere üç ton bulunur. “Ton teraslama” olarak da bilinen bu üç ton arasında “düşürme”nin meydana gelmesi Akan dilini diğer tonlayıcı dillerden ayırır. Sözlü edebiyat dilde güçlüdür. Yazı sistemi yavaş bir şekilde oluşa da sözlü edbi ürünler yazıya geçirilmeye başlanmıştır. Diğer birçok Afrika dili gibi yazı dilinin oluşumu İncil’in tercümesinin yapılması uğraşları ile başlar ve gelişir. Nihayetinde yazı sistemi üç standartlaştırılmış yazım ile belirlenir. Bunlar; “Asante, Fante, Akuapem” yazı sistemleridir. Akan harfleri ve telaffuzları aşağıdaki gibidir. (Reddes ve Owusu,1963)’a göre Akan alfabesi.

Tablo 42

Ganaca-Akan Alfabesi

Aa	B b	C c	D d	Ee	F f	G g	H h		J j	K k	L l	M m
N	Hayır	P p	Ɛ ɛ	R r	S s	T t	U	V v	W w	Ɔ ɔ	Tamam	Z z

Gürcüce

Gürcüce, köken bakımından “Kafkas Dil Ailesi, Kuzey Kafkas” dillerindendir. Yapı bakımından “Eklemeli Diller” içinde yer alır. Gürcüce, ondan fazla lehçeye ve çok daha fazla ağıza ayrılır. Türkiye içinde de konuşulan ve aynı kökten geldiği varsayılan ağzı Lazcadır. Gürcücenin de yazılı dil sisteminin gelişimi IV.yy. Hristiyanlığın yayılması ile başlamaktadır. Edebi dili gelişmiş olan bir dildir. Dil, başta Gürcistan’ın resmi dili olup, Rusya, Ukrayna, Azerbaycan, Türkiye İran gibi ülkelerde dört buçuk milyona yakın kişi tarafından kullanılır.

Gürcüce Yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Gürcü alfabesi simgelerden oluşur ve bunu Latin harflerine dönüştüren sistem “IPA” sistemidir. Tarihi olarak en eski alfabesi Kilise için kullanılan “Asomtavrul” alfabesidir. Arkasından “Nukhuri” alfabesi ile “Mechedruli” alfabesi kullanılmıştır. Gürcücede tek başına kök halinde fiil olmaz. Fiilde mutlaka “Ön ek ve son ekler” bulunur. İsimlerde cinsiyet belirteci yoktur. Kelime türetme sistemi Türkiye Türkçesindeki gibi zengindir. Ön ek ve son ek ile köke ekleme yapılması ile farklı kelimeler oluşur. Dilde sıfatlar söz konusu olduğunda kelimeyi başlatan ünsüz tek harften

oluşmaz. Yazı sisteminde büyük/küçük harf ayrımı yoktur. Cümle dizimi “Özne-nesne-yüklem” şeklindedir. *Gürcüce alfabe* aşağıdaki şekilde görülmektedir.

ა	ბ	გ	დ	ე	ვ	ზ	თ	ი	კ	ლ
a	b	g	d	e	v	z	t	i	k'	l
[a]	[b]	[g]	[d]	[e]	[v]	[z]	[t ^h]	[i]	[k']	[l]
მ	ნ	ო	პ	ჟ	რ	ს	ტ	უ	ფ	კ
m	n	o	p'	zh	r	s	t'	u	p	k
[m]	[n]	[ɔ]	[p']	[ʒ]	[r]	[s]	[t']	[u]	[p ^h]	[k ^h]
ყ	ღ	შ	ჩ	ც	ძ	წ	ჭ	ხ	ჯ	ჰ
gh	q'	sh	ch	ts	dz	ts'	ch'	kh	j	h
[ɣ]	[q']	[ʃ]	[t ^h]	[ts ^h]	[dʒ]	[ts']	[tʃ]	[x]	[dʒ]	[h]

Şekil 17. Gürcü alfabesi. “*Georgian*”, 2017,

<http://www.omniglot.com/writing/georgian.htm> adresinden alınmıştır.

Fang

Fang dili, köken bakımından diğer dil aileleri içinde “Nijer-Kongo” Dil Ailesinde Güney Banlroidi dilleri içindedir. Dilin yapı bakımından “Çekimli Diller”den olduğu düşünülmektedir. Bazı kaynaklarda Bantu Dil Ailesinde içerisinde gösterilmektedir.

Dil, Ekvator Ginesi, Kamerun, Kuzey Gabon’da konuşulmaktadır. Ekvator Ginesi’nin resmi dilidir. Birçok lehçesi vardır.

Fang yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Dilin gelişiminin sistemli hale getirilme çabaları çok yenidir. Okuryazarlık oranı çok düşüktür. İncil çevirisi çabası içinde geliştirilmeye çalışılmıştır. Tonlu bir dil olan Fang dilinde ünlülerin kısa ve uzun halleri bulunur ve bu iki biçimde oluşmuş 7 ünlü, 24 ünsüz harf bulunur. Fang dili alfabesi aşağıdaki şekillerde görülmektedir.

Sesli Harfler

	Ön (kısa / uzun)	Geri (kısa / uzun)
Kapat	I i: (μ)	U u: (÷)
Kapalı ortada	E e: (ē)	O o: (ō)
Açık-orta	Ɛ ɛ: (ɛ)	Ɔ ɔ: (ɔ)
Açık	Bir a: (ā)	

Sessiz Harfler

	Labial	Diş	Alveoler	Alveopalatal	Velar	Glottal
Burun	M		N	ɲ	ŋ	
Dur	Pb mp mb		Td nt nd		K g ŋk ng kp gb ŋkp ngb	ʔ
Yarı kapantılı ünsüz			ʦs ɗz nts ndz			
Yıpranmış	fv ɱf ɱv		Sz ns nz			H
Yaklaşık			L	J ɲj	w nw	
Musluk			r			

Şekil 18. Fang alfabesi. “Fang Dili”, 2017, https://en.wikipedia.org/wiki/Fang_language adresinden alınmıştır.

Filipince

Filipince, köken bakımından “Avustronezya Dil Ailesi”nden Tongola (Tagalog) dillerinden olup yapı bakımından ise “Çekimli diller” içinde yer almaktadır. Filipinler’in resmi dili olan Filipincenin gelişimi ve ulusal bir dil haline gelmesi 1937’den günümüze kadardır. Ülkede aynı zamanda İngilizce resmi dildir. Dil, İngilizceden etkilenmiştir. Filipince, Filipin adaları içinde kullanılan 185 dil içinde resmi dil olmuş ve yaklaşık 45 milyon kişinin kullandığı bir dil haline gelmiştir. Tangola dili ile eş değer olarak da kabul edilir. Aksanlı bir dil olan Tangola, Latin alfabesi ile yazılıp gelişim gösterdikçe bu özelliğini kaybeder ve yeni hali ile Filipince olur.

Filipince yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Filipinler’de genel olarak kullanılan Latin alfabesi, dillerin yapılarına göre düzenlenmiştir. Resmi dil olan Filipince’de bu alfabenin en düzenli ve sistemli hale getirilmiş halini gösterir. İngilizce dışında İspanyolcanın da dile etkisi olmuştur. Alfabe dile göre standartlaşsın diye “ch, ll, rr” harfleri 1987’de

çıkarılmıştır. “c,f,j,n,q,v,x,z” harfleri isimler, bilim teknik terimleri ve yerli deyişler dışında kullanılmamaktadır Harfler içinde “Ng” bağımsız hece özelliği gösterir ve “hah” olarak söylenir. Filipin alfabesini aşağıda görebilirsinin

A a	B b	C c	D d	E e	F f	G g	H h	I i	J j
ey	bi	si	di	ii	ef	dzi	eyts	ay	dzey
[a]	[b]	[s]	[d]	[e]	[f]	[g]	[h]	[i]	[ɔ]
K k	L l	M m	N n	Ñ ñ	Ng ng	O o	P p	Q q	
key	el	em	en	enye	endzi	o	pi	kyu	
[k]	[l]	[m]	[n]	[ɲ]	[ŋ]	[o]	[p]	[k]	
R r	S s	T t	U u	V v	W w	X x	Y y	Z z	
ar	es	ti	yu	vi	dobolyu	eks	way	zi	
[r]	[s]	[t]	[u]	[v]	[w]	[ks]	[j]	[z]	

Şekil 19. Filipin alfabesi. “Filipino”, 2017, <http://www.omniglot.com/writing/filipino.htm> adresinden alınmıştır.

Kpellece

Kpelle dili köken bakımından Diğer dil aileleri içinde “Nijer-Kongo” Dil Ailesinin “Bantu Mande” kolu içinde yer alır. Bu dilin yapı bakımından da “Çekimli Dillerin” sınıfında gösterilmekle birlikte dilin kendi yazı sistemi hece türü alfabedir. Konuşulduğu ülkeler Liberya ve Gine’dir. 2012’ye ait verilere göre dilin kullanıcı sayısı 1,5 milyonu geçmiştir ve eğitim dili olarak da Liberya’da kullanılmaktadır.

Kpellece yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Kpelle kendi yazı sisteminde “Hece türü alfabe” yapısı kullanmıştır. Yazı Kpellecede Türkiye Türkçesindeki gibi soldan sağadır. Modern Kpellece için Latin asıllı alfabe kullanılır. Aşağıdaki tabloda Latin alfabesi ile Kpellece sesler görülmektedir. Diğer dil ailesi içinde olan dil gruplarındaki pek çok dil gibi Kpellecede de tonlar mevcuttur. (Düşük, Orta ve Yüksek ton)

Kpelle alfabesi alttaki şekilde gösterilmiştir.

A a	B b	Ɓ ɓ	D d	E e	Ɛ ɛ	F f	G g	Gb gb	Y y
[a]	[b]	[ɓ]	[d]	[e]	[ɛ]	[f]	[g]	[gb]	[y]
I i	K k	Kp kp	L l	M m	N n	ŋ ŋ	O o	ɔ ɔ	P p
[i]	[k]	[kp]	[l]	[m]	[n]	[ŋ]	[o]	[ɔ]	[p]
R r	S s	T t	U u	V v	W w	Y y	Z z		
[r]	[s]	[t]	[u]	[v]	[w]	[j]	[z]		

Şekil 20. Kpelle alfabesi. “Kpelle”, 2017, <http://www.omniglot.com/writing/kpelle.htm> adresinden alınmıştır.

Kinyarwanda

Kinyarwanda dili köken bakımından Diğer dil aileleri içinde “Nijer-Kongo Dil Ailesi”nin içinde yer alır. Bu dili yapı bakımından da “Çekimli Diller” sınıfında gösterilmektedir. Farklı sınıflandırmalarda Bantu dil ailesi içinde de gösterilmiştir. Dil, çoğunlukla Ruanda olmak üzere Uganda ve Kongo Cumhuriyetinde 7 milyon kişi tarafından kullanılmaktadır.

Kinyarwanda yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Kinyarwanda dilinde Diğer Nijer-Kongo dillerine benzer şekilde yazı dili gelişminde sistemlilik 1940’lı yıllara dayanır. Kirundi gibi bir tonlu dil olan Kinyerwanda da tonlar yazıda belirtilir. Dilde tekillik ve çoğulluk ekleri vardır. Türkiye Türkçesindeki gibi sadece çoğulluk ile yalın hâl (Tekillik anlamı veren) bulunmaz. (“umugabo”-erkek, “abagobo”-erkekler, “umugore”-kadın “abagore”-kadınlar”, “umu”-tekil eki, “aba”-çoğul eki)

Kinyarwanda alfabesi: Dini metinlerin çevirileri amaçlı geliştirilen Romen-Latin alfabesi ve telaffuzu aşağıdaki tabloda görülmektedir.

A a	B b	C c	Cy cy	D d	E e	F f	G g	H h	I i
[ɑ]	[b/β]	[c]	[kj]	[d]	[e]	[f]	[g]	[h]	[i]
J j	Jy jy	K k	L l	M m	N n	Nk nk	Nt nt	Ny ny	O o
[ɔ]	[gj]	[k]	[l]	[m]	[n]	[ŋ ^{kh}]	[nh]	[ɲ]	[o]
P p	R r	S s	Sh sh	T t	U u	V v	W w	Y y	Z z
[p]	[r]	[s]	[ɕ]	[t]	[u]	[v]	[w]	[j]	[z]

Şekil 21. Kinyarwanda alfabesi. “Kinyarwanda”, 2017, (<http://www.omniglot.com/writing/kinyarwanda.htm> sayfasından erişilmiştir.

Luganda Dili

Luganda dili köken bakımından “Nijer-Kongo Dil Ailesi”nin içinde yer alır. Bu dil yapı bakımından da “Çekimli Diller” sınıfında gösterilmektedir. Farklı sınıflandırmalarda Bantu dil ailesi içinde de gösterilmiştir. Dil Uganda’da konuşulur ve eğitim dili olarak kullanılmakla birlikte Buganda’da ise dört milyonun üzerinde kişinin ana dilidir.

Luganda yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Luganda dili “Geminate ünsüzleri¹”ne sahiptir. Diğer birçok bölge dili gibi bu dil de bir ton dilidir. Hecelerdeki vurgu ve birleşim değişimleri anlamı değiştirir. Genel misyonerlik faaliyetlerini gerçekleştirmek isteyenler dil bilgisinin bu dile yapılacak çeviriler için zorunlu olduğu görünce dilin yazı sistemi ve dil yapısının geliştirilme çalışmaları da 1800’lerin sonunda başlamıştır. Standart metinleştirme 1950’lerde başlamış, Arap alfabesi ve Latin alfabesi sistemi yerli yazı sistemlerinden daha çok gelişmiştir. Standartlaştırma ise Latin alfabesi üzerinden devam etmiştir. Örnek kelimeler: “naama warge”-Anne, “taata warge”-Baba, “Laba!”-Bak!, “Wulira!”- Dinle!

Luganda alfabesi: Aşağıda bu dilin Latin alfabesi tablo halinde görülmektedir.

A a	B b	C c	D d	E e	F f	G g	Ben ben	J j
Bir	Bba	Cca	Dda	E	Ffa	Gga	Yi / i	Jja
K k	L l	M m	N	NY ny	Ŋ ŋ	Hayır	P p	R r
Kka	La	Mma	Nna	Nnya / nna-yi	Ŋŋ	O	Ppa	Eri
S s	T t	U	V v	W w	Tamam	Z z		
Selam	Tta	Wu / u	Vva	WA	Ya	Zza		

Şekil 22. Luganda alfabesi. “Luganda”, 2017, <http://www.omniglot.com/writing/ganda.php> adresinden alınmıştır.

Mende Dili

Mende dili köken bakımından Diğer dil aileleri içinde “Nijer-Kongo Dil Ailesi”nin içinde yer alır. Bu dil yapı bakımından da “Çekimli Diller” sınıfında gösterilmektedir. Farklı

¹ Genimate Ünsüzleri: Uzayan ünsüzler arasında uzun ve kısa ünlülerin bulunması

sınıflandırmalarda Bantu dil ailesi içinde de gösterenler olmuştur. Dil Sierra-Leone’de ve Liberya’da bir buçuk milyonun üzerinde kişi tarafından kullanılmaktadır. Mende dilinin 4 lehçesi vardır. Mende, bir ton dilidir. Dilde ünsüzlerden oluşan kümeler yoktur. Dildeki bütün heceler sesliyle bitmekle birlikte prenalize¹ bir dil özelliği gösterir.

Mende Yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Mende dili önceleri hece sistemi ile yazılmış olsa da 1940’dan beri harf sistemi ile yazılmakta ve bu sistemde modern Mende Latin alfabesi kullanılmaktadır. Dil soldan sağa akar; hece sisteminde sembol sayısı 195’tir. Mende dili de bir ton dilidir ve ton sırası; yüksek-düşük-yüksek’tir Mende isimlerde kesinlik ve belirsizlik vardır. Kesin isimler son ek ile kendini belli eder. Fiillerde sadece geçmiş ve gelecek zaman vardır.

Mende alfabesi: Mende dilinde yargı-fiil sondadır. “Özne-Nesne-Fiil” dizilişi Türkiye Türkçesine benzemektedir. Ayrıca birleşik kelimelerde birinci kelime sonundaki ünlü genellikle kullanılmaz. Birleşik kelimelerde harf silme durumları vardır. (Hoel, Hermonen ve Nozawa, (1994. S.7)

Kapat	ben		Sen		
Orta	E		O		
Açık-orta	ε		ɔ		
Açık		Bir			
SessizHarfler					
Duruyor	Sessiz	P ^k p	T		K
	sesli düz	B ^ɸ b	D		G
	Prenasalleştiğini dile getirdi	^m b		ⁿ d	^ŋ g
Yıpranmış	Sessiz		F		
	Dile getirdi		V		
Yarı kapantılı ünsüz	Dile getirdi			ɟ	
	Prenasalleştiğini dile getirdi			ⁿ ɟ	
Burun		M		N	ɲ ɳ
Yanal				L	X Xx
Yaklaşık xx		W		Xx	J Xx

Şekil 23. Mende alfabesi. “Mende”, 2015, <http://aboutworldlanguages.com/mende> sayfasından alınmıştır.

¹ **Prenalize:** Burun ünsüzlerin ünlü ile seslendirilmesi ve onların başka ses birimleri oluştururken ünlü olma fonksiyonu taşımasını sağlama. **Prenalize Dil:** Bir ünsüz, sesli olarak görülürse burun modülleri seslendirilirken bu biçimce ünsüz; ancak sözlü nitelikte seslidir. Ve böylece dilin kendisi “sesli veya sessiz” olabilir.

Lingala-Kituba Dili

Lingala-Kituba dili köken bakımından “Nijer-Kongo Dil Ailesi”nin içinde yer alır. Bu dil yapı bakımından “Tek Heceli Diller” sınıfında gösterilir. Farklı sınıflandırmalarda Bantu dil ailesi içinde de gösterilmiştir. Kongo Cumhuriyeti ve Angola’da konuşulan dil yaklaşık 7,7 milyon kişinin ana dilidir ve buna ek olarak farklı ülkelerde kullanılmaktadır. Kituba dili Lingala dilinin Kongo içindeki kullanım şekli sayılır.

Lingala Yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Dil birçok Afrika dilinde olduğu gibi dini metinler ve yayınlar sayesinde standartlaştırılmıştır. Dilde gergin ve gevşek olarak nitelendirilen sesli uyumu vardır. Standartlaşmış dilde, misyonerlerin çabası ile ses uyumu ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak dışardan müdahale ve düzenleme ile ses ve cümle yapısı kolaylaştırılmış ve dil sistemli hale getirilmeye çalışılmıştır. Ancak hala konuşmadaki standart yazı diline yansıtılmamıştır. Latin alfabesi ile ifade edilen bir yazı sistemi oluşturulsa da standart yazı dili yoktur. Tonlu bir dil olan Lingala dört ayrı tona sahiptir. Lingala alfabesi aşağıdaki şekilde sunulmaktadır.

Vowels									
a	e	ɛ	i	o	ɔ	u			
[a]	[e]	[ɛ]	[i]	[o]	[ɔ]	[u]			
Consonants									
b	c	d	f	g	gb	h	k	l	m
[b]	[ʃ]	[d]	[f]	[g]	[gb]	[h]	[k]	[l]	[m]
mb	mp	n	nd	ng	nk	ns	nt	ny	nz
[^m b]	[^m p]	[n]	[ⁿ d]	[^ŋ g]	[^ŋ k]	[ⁿ s]	[ⁿ t]	[j]	[ⁿ z]
p	r	s	sh	t	v	w	y	z	
[p]	[r]	[s]	[ʃ]	[t]	[v]	[w]	[j]	[z]	

Şekil 24. Lingala alfabesi. “Lingala”, 2017, <http://www.omniglot.com/writing/lingala.htm> adresinden alınmıştır.

Svahili (Kiswahili) Dili

Svahili dili köken bakımından “Bantu Dil Ailesi”nin içinde yer alır. Bu dil yapı bakımından da “Tek Heceli Diller” sınıfında gösterilmektedir. Farklı sınıflandırmalarda Nijer-Kongo dil ailesi içinde de gösterenler olmuştur. Svahili dili Tanzanya, Kongo, Kenya, Mozambik, Burundi, Ruanda gibi ülkelerde konuşulur. 15 milyona kadar konuşanı olduğu söylenebilir. Bunların beş milyonu dili, ana dili olarak kullanır. Bu dil, kelime zenginliğini Arapçadan geçen kelimelere borçludur.

Svahili yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Dilde kelimelerdeki vurgu sondan bir önceki hecededir. Fiillerde kişi ve zamanı belirten ekler ön eklerdir. Cümle dizimi “Fiil-Özne-Nesne” biçimindedir. Arapça dışında Farsçadan da kelime almıştır. Yazı dilinde 1900’lü yılların başından itibaren Latince etkili olmuştur. *Svahili alfabesi (Latin Kökenli) aşağıdaki şekilde sunulmaktadır.*

A a	B b	Ch ch	D d	E e	F f	G g	H h
a	be	che	de	e	ef	ge	he
[a]	[b]	[tʃ/tʃʰ]	[d]	[ɛ]	[f]	[g]	[h]
I i	J j	K k	L l	M m	N n	O o	P p
i	je	ka	le	em	en	o	pe
[i]	[ʃ~dʒ]	[k/kʰ]	[l]	[m]	[n]	[ɔ]	[p/pʰ]
R r	S s	T t	U u	V v	W w	Y y	Z z
re	se	te	u	ve	we	ye	ze
[r]	[s]	[t/tʰ]	[u]	[v]	[w]	[j]	[z]
Other letter combinations							
dh	gh	kh	mb	mv	nd	ng	ng’
[ð]	[ɣ]	[x]	[ᵐb]	[ᵐv]	[ⁿd]	[ⁿg]	[ŋ]
nj	ny	nz	sh	th			
[ⁿj~ⁿdʒ]	[ɲ]	[ⁿz]	[ʃ]	[θ]			

Şekil 25. Svahili alfabesi. “Swahili”, 2017, <http://www.omniglot.com/writing/swahili.htm> adresinden alınmıştır.

Serahulice (Soninke)

Serahulice dili köken bakımından “Nijer-Kongo Dil Ailesi”nin içinde yer alır. Bu dil yapı bakımından da “Çekimli Diller” sınıfında gösterilmektedir. Farklı sınıflandırmalarda Bantu dil ailesi içinde de gösterenler olmuştur. Soninke dili, Mali, Senegal ve Moritanya, Gine ve Gana’da konuşulan bir dildir. Mali, Senegal, Moritanya’da ulusal dildir. Dil iki milyonun üzerinde kişinin ana dilidir.

Serahulice yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Yazı dili çok zayıftır. 1982 yılından itibaren Latin temelli yazı sistemine kavuşmuştur. Diğer batı Afrika dilleri gibi “tonal” bir dildir. Prenalize ünsüzlerden önce “nb” gelir. *Serahulice (Soninke)* alfabesinde uzun sesli harfler iki katına erişecek şekilde yazılır.

Vowels										
a	e	i	o	u						
[a]	[e]	[i]	[o]	[u]						
Consonants										
b	c	d	f	g	h	j	k	l	m	ñ/ny
[b]	[tʃ/ç]	[d]	[f]	[g]	[h]	[dʒ/z]	[k]	[l]	[m]	[ɲ]
ŋ/nw	p	q	r	s	t	w	x	y		
[ŋ]	[p]	[ʔ/q]	[r]	[s]	[t]	[w]	[χ]	[j]	[ʔ]	

Şekil 26. Serahulice alfabesi. “Soninke”, 2017,

<http://www.omniglot.com/writing/soninke.htm> sayfasından alınmıştır.

Somalice

Somalice, kökenine göre “Hami-Sami Dil Ailesi”nden olup, yapı bakımından ise “Çekimli Diller” içerisinde yer almaktadır. Somalice; Somali, Etiyopya, Cibuti ve Kenya’da resmi dildir. Ana dil ve ikinci dil olarak 16 milyona yakın konuşanı vardır. Dilin, Kuzey Somalice, Kıyı Somalice ve Af-Ashraaf Somalice olmak üzere üç lehçesi vardır.

Somalice yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Bu dilde kökler bir veya iki heceden oluşur. Her hece ya tek sessiz ya da sesli harfle biter. Ünlüler kısa ve uzun biçimindedir. Yazımda uzun sesli harfler çift ünlü ile yazılır. Tonal yapıdaki bu dilde “yüksek-düşük-orta” tonlar vardır.

İsimlerde eril ve dişil belirteçler vardır. Kişi zamirlerindeki üçüncü tekil kişide cinsiyete göre değişir. Fiillerde son ekler bulunur. Şimdiki, geniş, geçmiş ve sürekli geçmiş zamanlar vardır. Cümle dizimi “Özne-Nesne-Fiil” biçimindedir. 1970 sonrası Latin alfabesine geçilmiştir. Somalicede Arapçadan geçen kelimeler genellikle din, ekonomi ve ticaretle ilgili alanlarda olmuştur. Ayrıca Somalice konuşma dili ve Latin yazı sistemi, komşusu Ge’ez alfabesi ile Arap alfabesi kullananlardan farklıdır. (Bilinfual, R. (2012. s. 10-11) *Somalice alfabesi*:

Vowels									
ى	ا	ئ	و	ي	آ	أ	و	و	و
i	a	e	u	ii	aa	oo	uu	uu	uu
[i/I]	[æ/ɑ]	[e/ɛ]	[u]	[j/i:/ɪ]	[æ:/ɑ:]	[ɔ:/ɔ:]	[w/æ:/u:]	[w/æ:/u:]	[w/æ:/u:]
Consonants									
ب	د	ت	ط	غ	ك	ق	ء	ف	س
ba	deel	ta	dha	ghayn	kaaf	qaff	alef	fa	siin
b	d	t	dh	g	k	q	'	f	s
[b]	[d]	[t]	[d]	[g]	[k]	[q]	[ʔ]	[f]	[s]
خ	ع	ح	ه	ج	م	ن	ر	ل	و
kha	ayn	xa	ha	jeem	miim	nun	ra	laan	waw
kh	c	ch	h	j	m	n	r	l	w
[x]	[ʔ]	[h]	[h]	[tʃ]	[m]	[n]	[r]	[l]	[w/æ:/u:]

Şekil 27. Somalice alfabesisi. “Soninke”, 2017,

<http://www.omniglot.com/writing/soninke.htm> sayfasından alınmıştır.

Yoruba Dili

Yoruba dili köken bakımından “Nijer-Kongo Dil Ailesi”nin içinde yer alır. Bu dil yapı bakımından da “Çekimli Diller”den sınıfında gösterilmektedir. Farklı sınıflandırmalarda Bantu dil ailesi içinde de gösterenler olmuştur. Yoruba dili Batı Afrika’da ve Nijerya’da yaklaşık 30 milyon kişinin ana dilidir. Yoruba kendi içinden diller doğuran bir dil yapısına da sahiptir. Nijer-Kongo dil ailesi içinde bilinen Gala dili ve Edoktir dilleri Yoruba diline benzer ve hatta Yoruba dil grubu olarak isimlendirilir. Bu diller de hesaba katıldığında dilin ana dil olarak ve ikinci dil olarak konuşan nüfusu 43 milyonu bulur. Nijer-Kongo dil ailesine mensup Yoruba dili ve Yorubatik dillerin yapılarını inceleyecek olursak;

Yoruba yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Yoruba dilinde geçmişten bugüne kullanılan alfabeler içinde Arapça alfabesi kökenli alfabeler yanı sıra Latin alfabesi kullanılmıştır. Tonlama sorunu Latin alfabesinde otografi çalışmaları sonucunda alfabeye, sesleri temsil için ek imlâlar getirilmesi ile çözülmüştür. 1966’da Yoruba alfabesine son şekli verilmiştir. 1965’de Afrika Araştırmaları Derneği Başkanlığını yapan ve Filoloji altın madalyası kazanan J.Greenberg’in çalışmaları Fulanice gibi Yoruba dilini de etkilemiştir.

Yoruba alfabesisi:

Aa	Bb	Dd	Ee	Ěě	Ff	Gg	GBgb	Hh	Ii	Jj	Kk	Ll
ah	bi	di	hay	hen	fi	gi	gbi!	in	he!	ji	ki	li
[a]	[b]	[d]	[e]	[ɛ]	[f]	[g]	[gb]	[h]	[i]	[j]	[k]	[l]
Mm	Nn	Oo	Ọọ	Pp	Rr	Ss	Şş	Tt	Uu	Ww	Yy	
mi	ni	oh	or!	pi	ri	si	shi	ti	uh!	wi	yi	
[m]	[n]	[o]	[ɔ]	[kp]	[r]	[s]	[ʃ]	[t]	[u]	[w]	[j]	
Nasal vowels (Awon Faweli Aranmupe)												
an	en	in	on	un								
[ã]	[ẽ]	[ĩ]	[õ]	[ũ]								

Şekil 28. Yoruba alfabesisi. “Yoruba”, 2017, <http://www.omniglot.com/writing/yoruba.htm> adresinden alınmıştır.

Peştuca (Pastho-Afganca)

Peştuca, köken itibariyle “Hint-Avrupa Dil Ailesi, Hint/Asya Kolu, İran Grubu” içinde bulunur ve yapı bakımından “Çekimli Diller”dendir. Dil, Afganistan’da, Hindistan, Bangladeş ve Pakistan’ın bir kısmında ana dil olarak konuşulur. Dile Farsça ve Arapçadan geçme çok sayıda kelime vardır ve alfabesi de uyarlanmış bir Arap alfabesidir. Konuşan sayısı toplamda bütün ülkeler düşünüldüğünde 50-55 milyon arasındadır.

Peştuca Yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Dilde, Kuzey ve Güney Peştuca olmak üzere iki lehçe vardır. Kelimede vurgu, herhangi bir hecede olabilir. Cinsiyet belirtilimleri eril ve dişildir. Fiillerde şimdiki zaman ve geçmiş zaman olarak iki zaman vardır. Cümle dizimi “Özne-Nesne-Fiil” şeklindedir.

Peştuca (Pastho)alfabesisi:

ا/آ	ب	پ	ت	ټ	ث	ج	چ	خ
الف	بی	پی	تی	ټی	ثی	جیم	چی	حی
alif	be	pe	te	te	se	jim	ce	ze
ā	b	p	t	t	s	j	č	ž
[ɑ/ʔ]	[b]	[p]	[t]	[t]	[s]	[d͡ʒ]	[t͡ʃ]	[d͡ʒ]
خ	ح	خ	د	د	ذ	ر	ر	ز
خم	حي	خي	دال	دال	ذال	ري	ري	زي
ce	he	xe	dāl	dāl	zāl	re	re	ze
c	h	x	d	d	z	r	r	z
[ts]	[h/Ø]	[x]	[d]	[d]	[z]	[r]	[ɽ~ɽ]	[z]
ژ	ږ	س	ش	ښ	ص	ض	ط	ظ
ژی	ږی	سین	شین	ښین	صاد	ضاد	طوی	ظوی
že	ge	sin	šin	šin	sād	zād	twe	zwe
ž	g/ž	s	š	š	s	z	t	z
[ʒ]	[ʒ/z/ʒ/g]	[s]	[ʃ]	[ʃ]	[s]	[z]	[t]	[z]
ع	غ	ف	ق	ک	گ/ک	ل	م	ن
عين	غین	ف	قاف	کاف	گاف	لام	میم	نون
ayn	ğayn	fe	qāf	kāf	gāf	lām	mīm	nūn
-/	ğ	f	g	k	g	l	m	n
[Ø/ʔ]	[ɣ]	[f/p]	[q/k]	[k]	[g]	[l]	[m]	[n]
ن	و	ه	ی	ی	ی	ی	ی	ی
نون	واو	هي	بي	بي	بي	بي	بي	بي
nūn	wāw	he	ye	ye	ye	ye	ye	ye
ŋ	w/ū/o	h/a/ə	y/e/ay/ī	y/e/ay/ī	y/e/ay/ī	y/e/ay/ī	y/e/ay/ī	y/e/ay/ī
[ŋ]	[w/u/o]	[h/a/ə]	[j/e/]	[j/e/]	[j/e/]	[j/e/]	[j/e/]	[j/e/]
			a/ī	a/ī	a/ī	a/ī	a/ī	a/ī
Diacritics								
زور	زورکی	زیر	پیش					
zwar	zwarakay	zer	peš					
a	ə	i	u					
[a]	[ə]	[i]	[u]					

Şekil 29. Peştuca alfabesi. “Pashto”, 2017, (<http://www.omniglot.com/writing/pashto.htm>) erişilmiştir.

Malgaşça (Malagasy)

Malgaşça, köken bakımından “Avustronezya Dil Ailesi” içinde Polinezya kolunun Doğu Barito dil grubu içinde yer alır. Yapı bakımından ise “Çekimli Diller”dendir ayrıca birleşimli hecelerden oluşturan harflerde bir alfabesi vardır, bu da dili tek heceli sınıfına yaklaştırır. Madagaskar’ın resmi dili olan Malgaşça 18 milyona yakın insanın ana dilidir. Madagaskar dışında Malezya, Filipinler Komalar, Mayotte ve Endonezya’da da konuşulur. Dile Arapça ve Fransızca ile İngilizceden geçen birçok kelime vardır. İki ana lehçesi bulunur: Doğu Malgaşça ve Batı Malgaşça. Merine bölgesindeki Malgaşça ülke genelindeki standart-merkezi Malgaşçadır.

Malgaşça Yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Malgaşçada hece yapılı ünlü sistemi ve birden fazla karakterle belirtilen harf yapısı vardır. Yirmi sese sahip olan dilde bu sesler hece yapılı birleşim karakterlerinden oluşur. Kesintili-patlayıcı ünsüzler ile yarı kapalı ünsüzleri olan dilde, ünlü fonksiyonundaki ünsüzler (Prenazalizeler) bulunur. Vurgu kelimelerde sondan bir önceki heceye denk gelir. İsimlerde cinsiyet aranmaz, belirlilik ifadesi (İngilizcede “The” ifadesi gibi) “ny” ile sağlanır.

Fiillerde ekler sona değil başa eklenerek kelime anlamı değişir ve yeni kelimeler oluşturulur. Şimdiki, Gelecek ve Geçmiş zaman bulunur. Bu dilde fiil-yargı baştadır. Sadece zarflar ve sıfatlar fiilden önce gelebilir.

1800’lerden itibaren yine dini kaynaklı araştırmalar gereğince Latin alfabesi dile uyarlanmış ve bugün de bu alfabe kullanılmaktadır. Örnek kelimeler: “Salama”-Merhaba, “teny”-Dil/Kelime, “tsia”-Hayır, “Voky”-Dolu/Tam.

Malgaşça (Malagasy) alfabesi:

a	ai/ay	ao/ô	b	d	e	f	g	h	i	j	k	ki
[a]	[ei]	[o]	[b]	[d]	[e]	[f]	[g]	[h]	[i]	[dz]	[k]	[ki]
l	m	n	ñ	o	p	r	s	si/sy	t	v	y	z
[l]	[m]	[n]	[ɲ]	[u]	[p]	[r]	[s]	[ʃ]	[t]	[v]	[j]	[z]

Şekil 30. Malagasy alfabesisi. “Malagasy”, 2017,

<http://www.omniglot.com/images/writing/malagasy.gif> sayfasından erişilmiştir.

Tamazight (Neo-Tifinagh) Dili

Tamazight, köken bakımından “Hami-Sami Dil Ailesinden Hami Kolu”nda veya “Afra-Asyatik Dil Ailesi”nde gösterilmektedir. Yapı itibariyle “Çekimli Diller” grubuna girse de alfabe yapısı karakterleri oldukça farklıdır. Berberi dilleri olarak da adlandırılan Tamazight dili Fas, Cezayir, Tunus, Libya, Mısır, mali, Nijer gibi ülkelerde konuşulur. 65 milyon konuşanı vardır. Dil genellikle Arapça baskısı altında gelişmemiştir.

Tamazight Yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Kendi yerel alfabesi olan Neo-Tifinagh alfabesi kullanılır. Bu alfabe yanında Arap alfabesi de kullanılmıştır. Arap alfabesinden sonra 2003 yılından itibaren okullarda bu alfabe kullanılmıştır. Fas’ta kullanılan bu alfabe ve telaffuzu aşağıdaki tabloda görülmektedir.

İsimlerde cinsiyet eril ve dişil belirteçlere sahiptir. Cümle dizimi Fiil-Özne-Nesne şeklindedir. Berberi dilleri; Arapça, Fransızca, İspanyolca gibi dillerden çok sayıda kelime almıştır. Tamazight Neo-Tifinagh alfabesi:

ⵢ	ⵡ	ⵣ	ⵣⵉ	ⵤ	ⵥ	ⵦ	ⵧ	⵨	⵩	⵰
ya	yab	yag	yag ^w	yad	yaɣ	yey	yaf	yak	yak ^w	yah
a	b	g	g ^w	d	ɖ	e	f	k	k ^w	h
[æ]	[b]	[g]	[g ^w]	[d/ð]	[d ^ɪ]	[ə]	[f]	[k/ç]	[k ^w]	[h]
ⵓ	ⵖ	ⵛ	ⵚ	ⵞ	ⵟ	ⵠ	ⵡ	ⵢ	ⵣ	ⵤ
yah	yae	yax	yaq	yi	yaj	yal	yam	yan	yu	yar
ḥ		x	q	i	j	l	m	n	u	r
[ħ]	[ʔ]	[x]	[q]	[i]	[ɜ]	[l]	[m]	[n]	[u]	[r]
ⵥ	ⵦ	ⵧ	⵨	⵩	⵰	⵱	⵲	⵳	⵴	⵵
yar	yagh	yas	yaş	yac	yat	yaɣ	yaw	yay	yaz	yaz
ɾ	gh	s	ʃ	c	t	ɛ	w	y	z	z
[r ^ɪ]	[ɣ]	[s]	[ʃ ^ɪ]	[ʃ]	[t/θ]	[t ^ɪ]	[w]	[j]	[z]	[z ^ɪ]

Şekil 31. Tamazight alfabesi. “Tifinagh”, 2017,

<http://www.omniglot.com/writing/tifinagh.htm> sayfasından erişilmiştir.

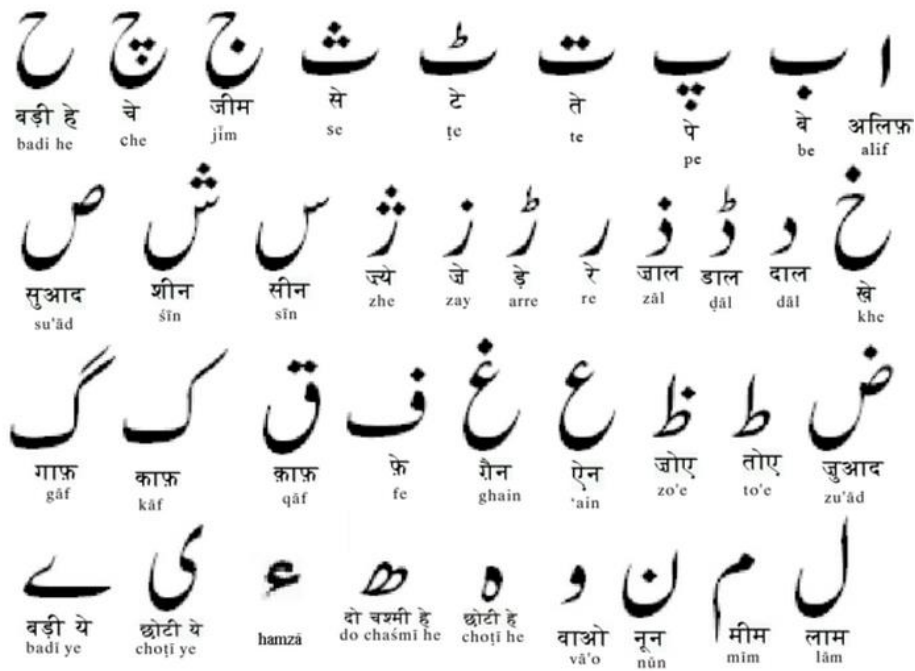
Urduca

Urduca, köken itibariyle “Hint-Avrupa Dil Ailesinin Hint-Asya/Urdu” kolundandır. Yapı bakımından ise “Çekimli Diller” grubuna girer. Urduca, Afganistan, Bahreyn, Pakistan, Hindistan, Arabistan, Güney Afrika... gibi birçok ülkede konuşulur. Konuşan sayısı ana dili olarak ve ikinci dil olarak 200 milyona ulaşır.

Urduca Yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Ünsüzleri, lehçeleri arasındaki farklılığı dolayısıyla sayı olarak sınırlı tutulamaz. Dilde ön ek ve son ek kullanılır. İsim, sıfat ve zamirlerde eril-dişil ayrımlar vardır. Fiil zamanları şimdiki, geçmiş ve gelecek zamanlardır. Cümle dizimi Özne-Nesne-Yüklem biçimindedir.

Arapça kökenli bir alfabe kullanılır ve alfabe 38 harflidir. Arapça, Türkçe ve Farsçadan etkilenmiştir. Dilde yaklaşık 5000 Türkçe kelime vardır.

Urdu alfabesi:

Şekil 32. Urdu alfabesi. “Urdu Alfabeti”, 2017, <http://www.alfabeti.com/urdu-alfabeti/> sayfasından erişilmiştir.

Ukraynaca

Ukraynaca, köken bakımından “Hint-Avrupa Dil Ailesi, Avrupa/Slav” kolundandır. Yapı bakımından ise “Çekimli Diller” grubuna girer. Ukraynaca, Ukrayna’da resmi dil olup; Rusya, Belarus, Gürcistan, Kazakistan, Letonya, Moldova, Litvanya gibi ülkelerde 51 milyon kullanıcıya sahiptir.

Ukraynaca Yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Dil, 1996’dan itibaren Latin yazı sistemini kullanır. İsimlerde cinsiyet eril-dişil ve nötr biçimlidir. Cümle dizimi Özne-Yüklem-Nesne şeklindedir. Slav dilleri ile Fransızca, Yunanca, İngilizce gibi dillerden kelimeler almıştır.

Ukrayna alfabesi (Latin Asıllı):

А а	Б б	В в	Г г	Ґ ґ	Д д	Е е	Є є	Ж ж	З з
a	be	ve	ge	re	de	e	е	je	ze
a	b	v	h/gh	g	d	e	ie/ye	zh	z
[a]	[b]	[v]	[ɦ]	[g]	[d]	[e]	[je/e]	[ʒ]	[z]
И и	І і	Ї ї	Й й	К к	Л л	М м	Н н	О о	П п
и	i	ї	йот	ка	ел	ем	ен	о	пе
y	i	i/yi	i/y	k	l	m	n	o	p
[ɪ]	[i]	[ji]	[j]	[k]	[l]	[m]	[n]	[o]	[p]
Р р	С с	Т т	У у	Ф ф	Х х	Ц ц	Ч ч	Ш ш	Щ щ
ер	ес	те	у	еф	ха	це	че	ша	ща
r	s	t	u	f	kh	ts	ch	sh	chtch
[r]	[s]	[t]	[u]	[f]	[x]	[ts]	[tʃ]	[ʃ]	[ʃtʃ]
Ю ю	Я я	Ь ь	’						
ю	я	м’який	апостроф						
iu/yu	ia/ya	знак							
[ju/u]	[ja/a]	—	—						

Şekil 33 Ukrayna alfabesi. “Ukrainian”, 2017,

<http://www.omniglot.com/writing/ukrainian.htm> sayfasından erişilmiştir.

Vietnamca

Vietnamca, köken bakımından “Diğer Dil Ailesi Asya Kolu” içinde olup yapı bakımından “Tek Heceli” diller grubunda gösterilmektedir. Dil çoğunlukla Vietnam’da olmakla birlikte Çin’de de kullanılır. 85 milyonu bulan bir kullanıcıya sahiptir. Bunun 75 milyonu dili ana dil olarak kullanmaktadır.

Vietnamca yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Vietnamca 20 yy.'a kadar “Chü-nâm” alfabesi daha sonra da “Quoc Ngü” alfabesi ile yazılır. Vietnamca, çok sayıda sesli harfe sahip tonlu bir dil olup altı tonu vardır. İsimler, sayı, cinsiyet ya da durumlar için farklılaşmazlar. Söz dizimi Özne-Yüklem-Nesne şeklindedir. Çince ve Fransızcadan çok sayıda kelime almıştır.

Vietnam alfabesi alfabesinde sesli ve sessiz harfler:

Ünlü-Sesli Harfler		
	Ön	Merkez Geri
Kapalı	ı	ı u
Kapalı-Orta	e	o
Orta	ε	ə, ə,
Açık Orta		ɔ
Açık		a, ā

	Sade	P	T	Ṭ	C		
	Sessiz Aspirasyonlu		Tik			K	
Duruyor	Dile getirdi	B	D		Ḑ		
Kasık Akımları	Sessiz	F	S	ş		X	H
	Dile getirdi	V	Z	z		Y	
Yanal			L				
Nazallar		M	N		Ṇ	Ṃ	
Yaklaşımlar		W			J		

Şekil 34. Vietnamca Latin alfabesi. “Vietnamese”, 2016,

<http://aboutworldlanguages.com/vietnamese> sayfasından erişilmiştir.

Sırpça

Sırpça, köken bakımından “Hint-Avrupa Dil Ailesi Avrupa/Slav Kolu Balto-Slav” dillerindendir. Yapı bakımından “Çekimli Diller” grubundandır. Sırpça, Sırbistan’ın resmi dili olup; Karadağ, Bosna-Hersek, Hırvatistan ve komşu olan diğer ülkelerde konuşulur. On milyona yakın konuşanı vardır.

Sırpça Yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Sırpça hem Latin, hem de Kiril alfabesiyle yazılmıştır. Dile geçen kelimeler arasında genelde Yunanca ve Slav dili kökenine sahip diğer diller ile Türkçenin kelimeleri bulunur. Resmi olarak 2006 yılında Kiril alfabesi (Sırpça uyumlu) kullanılmaya başlanmıştır.

Ünsüzler iki temel kategoriye ayrılır: Hava akımı ile çıkışı engellenen ünsüzler ve tınlayıcı ünsüzler. İlk kategoriye çoğu ünsüz girerken ikinci kategoriye “v,p/r,j,n,nj,m” harfleri girer

(Hammond, 2005, s.19). Dilde isimlerde “eril-dişil-nötr” belirteçler görülür. Cümle dizimi; Özne-Yüklem-Nesne” biçimindedir. Dildeki kelime dağarcığına dışardan giren kelimeler çoğunlukla Rusça, Arapça, Farsça, Türkçe ve Batı Avrupa dillerindendir. Sırpça Latin ve Kiril alfabeleri aşağıda sunulmaktadır.

A a	B b	C c	Č č	Ć ć	D d	Dž dž	Đ đ	E e	F f
[a]	[b]	[ts]	[tʃ]	[tɕ]	[d]	[dʒ]	[dʒ]	[e]	[f]
G g	H h	I i	J j	K k	L l	Lj lj	M m	N n	Nj nj
[g]	[x]	[i]	[j]	[k]	[l]	[ʎ]	[m]	[n]	[ɲ]
O o	P p	R r	S s	Š š	T t	U u	V v	Z z	Ž ž
[o]	[p]	[r]	[s]	[ʃ]	[t]	[u]	[v]	[z]	[ʒ]

А а	Б б	В в	Г г	Д д	Ђ ђ	Е е	Ж ж	З з	И и
А а	Б б	В в	Г г	Д д	Ђ ђ	Е е	Ж ж	З з	И и
a	бе	ве	ге	де	ђе	е	же	зе	и
a	b	v	g	d	đ	e	ž	z	i
[a]	[b]	[v]	[g]	[d]	[dʒ]	[e]	[ʒ]	[z]	[i]
Ј ј	К к	Л л	Љ љ	М м	Н н	Њ њ	О о	П п	Р р
Ј ј	К к	Л л	Љ љ	М м	Н н	Њ њ	О о	П п	Р р
је	ка	ле	ље	ме	не	ње	о	пе	ре
j	k	l	lj	m	n	nj	o	p	r
[j]	[k]	[l]	[ʎ]	[m]	[n]	[ɲ]	[ɔ]	[p]	[r]
С с	Т т	Ћ ћ	У у	Ф ф	Х х	Ц ц	Ч ч	Џ џ	Ш ш
С с	Т т	Ћ ћ	У у	Ф ф	Х х	Ц ц	Ч ч	Џ џ	Ш ш
се	те	ће	у	фе	ха	це	че	џе	ша
s	t	ć	u	f	h	c	č	dž	š
[s]	[t]	[tɕ]	[u]	[f]	[x/h]	[ts]	[tʃ]	[dʒ]	[ʃ]

Şekil 35. Sırpça alfabeler. “Serbian”, 2017, <http://www.omniglot.com/writing/serbian.htm> erişilmiştir.

Moldovaca

Moldovaca, köken itibariyle “Hint-Avrupa Dil Ailesi Avrupa” kolundan, yapı itibariyle de “Çekimli Diller” grubuna girmektedir. Moldovaca, Moldova’da resmi dilidir ve bu dile “Rumence” de denmektedir. Ukrayna ve Rusya’da da Moldovaca konuşulmaktadır. İki buçuk milyonun üzerinde kişinin konuştuğu bir ana dildir. Eğer dil bilimciler için Romanya’da konuşulan Rumence ile aynı dil ise veya bu diller arasında güçlü bir diyalekt varsa bu ülke nüfusu ile birlikte 20 milyonun üstünde ana dil kullanıcısı söz konusudur. Moldova’da kullanılan Moldovaca da Sovyetler dağılana kadar Kiril alfabesi kullanılmış

ise de Romanya'daki Rumence de her zaman Latince kullanılmıştır. Bu iki ülkedeki iki versiyonu bulunan dilin farklı bölgelerde lehçeleri mevcuttur.

Moldovaca Yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: 1990 sonrası Moldova'da da Romanya'daki gibi Latin alfabesine geçilmiştir. Dilde “eril-dişil-nötr” biçimleri vardır. Şimdiki zaman, geçmiş zaman ve gelecek zaman olarak üç zaman bulunur ve birleşik zamanlar yardımcı fiiller ile sağlanır. Cümle dizimi; Özne-Fiil-Nesne şeklindedir. Kelimelerin çoğu Latin kökenli olmakla birlikte, Kiril alfabesi etkisi ile dilde Slav kökenli kelime de çoktur. Ayrıca Moldovaca içinde Türkçe kelimeler de vardır.

Moldova alfabesi:

a ă â b c d e f g h i î j k l m n o p q r s ș t ț u v w x y z
A Ă Â B C D E F G H I Î J K L M N O P Q R S Ș T Ț U V W X Y Z

Moğolca

Moğolca köken bakımından “Altay Dil Ailesi” içinde bir dil olup yapı bakımından “Eklemeli” bir dildir. Moğolca, Moğolistan'ın resmi dilidir ve beş milyonun üzerinde ana dil konuşanına sahiptir. Tüm lehçeleriyle ve yayıldığı alan ile düşünülecek olursa konuşan sayısı on milyonu bulabilir. Moğolca lehçeleri ana olarak “Khalh ve İç Moğolca”dır. Khalh standart Moğolca olarak bilinir.

Moğolca yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Dilde yedi ünlü ses birimi olsa da, tüm sesliler uzun ve kısa biçimlere sahiptir. Uzun sesliler ilk hece dışında görülmez.

Moğolca aglütatif¹ diller içinde görülür. İsimlerde cinsiyet belirtme yoktur; kişi zamirleri için vardır. Fiillerde zorunluluk, emir ve istek belirten yapılar-çatılar vardır. Cümle dizim Özne-Nesne-Yüklem biçimindedir. Moğolca dili hem Kiril hem de Latin alfabesi ile kullanılır. 1941'de Kiril alfabesi kullanılsa da, 1944'e kadar Moğollar kendi yazı sistemlerini kullanmaya devam etmişlerdir (Ersoy, 2007. s.402). Moğolcada kullanılan Latin ve Kiril alfabeleri aşağıdaki şekilde sunulmaktadır.

¹ Aglütatif dil: Sözcük başına yüksek oranda ekleme yapmaya eğilimlidirler. (Kore, Japon dilleri gibi)

A a	B b	C c	Ç ç	D d	E e	F f	G g	H h	I i
[ɑ]	[p/b]	[ts ^h]	[tʃ ^h]	[t/d]	[e]	[ɸ]	[k/g/ɣ]	[h]	[i]
J j	K k	L l	M m	N n	O o	Ө ө	P p	R r	S s
[j]	[h]	[ʒ/ɬ]	[m]	[n/ŋ]	[o/ə]	[ɔ]	[p ^h]	[r]	[s]
S s	Ş ş	T t	U u	V v	Y y	Z z	З з		
[s]	[ʃ]	[t ^h]	[ʊ]	[w]	[ʊ]	[ts/dz]	[tʃ/dʒ]		

А а	Б б	В в	Г г	Д д	Е е	Ё ё	Ж ж	З з
а	бэ	вэ	гэ	дэ	е	ё	жэ	зэ
a	b	v	g	d	ye	yo	j	z
[a]	[p/pʲ]	[w/wʲ]	[g/gʲ/ɣ]	[t/tʲ]	[ji~je]	[jɔ]	[tʃ]	[ts]
И и	Й й	К к	Л л	М м	Н н	О о	Ө ө	П п
и	хагас и	ка	эл	эм	эн	о	ө	пэ
i	j	k	l	m	n	o	ö	p
[i]	[i]	[k ^h /kʲ ^h /x/xʲ]	[ʒ/ʒʲ]	[m/mʲ]	[n/nʲ/ŋ]	[ɔ]	[e~o]	[p ^h /pʲ ^h]
Р р	С с	Т т	У у	Ү ү	Ф ф	Х х	Ц ц	Ч ч
эр	эс	тэ	у	ү	фа/эф	хэ/ха	цэ	чэ
r	s	t	u	ü	f	kh	ts	ch
[r/rʲ]	[s]	[t ^h /tʲ ^h]	[ʊ]	[u]	[f/p ^h]	[x/xʲ]	[ts ^h]	[tʃ ^h]
Ш ш	Щ щ	Ъ ъ	Ы ы	Ь ь	Э э	Ю ю	Я я	
ша	шча	хатуугийн	эр үгийн	зөөлний	э	ю	я	
sh	shch	тэмдэг	ы	тэмдэг	е	yu	ya	
[ʃ]	[ʃʲ]	i [i]	y [i]	i [ʲ]	[e~i]	[jʊ/ju]	[ja]	

Şekil 36. Moğol Latin ve Kiril alfabeleri. “Mongolian”, 2017, <http://www.omniglot.com/writing/mongolian.htm> erişilmiştir.

Macarca

Macarca, köken itibariye “Ural Dil Ailesin”den Fin-Ugor Kolu içinde bulunmakta ve yapı itibariyle “Eklemeli” diller içinde yer alır. Macarca, Macaristan’ın resmi dili olup; Avusturya, Polonya, Romanya, Sırbistan, Slovakya, Slovenya ve Ukrayna’da konuşulan bir dildir. Dilin kullanıcı sayısı 15 milyona yakındır. Ana dil olarak kullanıcı sayısı 13 milyon civarındadır.

Macarca yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Modern Macarca Latin alfabesi ile yazılmaktadır. Dil, 1500’lü yıllardan günümüze kadar Osmanlı Türkçesi ve Türkiye Türkçesinden pek çok kelime almıştır. Macarcada toplam dokuz ağız bulunur. Standart Macar konuşma dili Avusturya-Oberwart lehçesi ile Romanya *Csangi* lehçesidir. Dilde kısa ve uzun 14-15 sesli ve toplam 33 sessiz vardır. Diğer Ural dillerinden ayrı olarak ünsüz fonemlere sahiptir. Eklemeli yapısı yanı sıra birleşmeli bir yapıya da sahiptir. Macarcada cinsiyet belirteci yoktur; geçmiş zaman ve şimdiki zaman bulunur. Cümle

dizimi “Özne-Yüklem-Nesne” olsa da kelimelerin işlevine ve öne çıkarılmak istenmesine göre sıra değişir. Alfabe, telaffuzlarıyla birlikte aşağıdaki gibi tablolaştırılabilir.

Macar alfabesi:

A a	Á á	B b	C c	Cs cs	D d	Dz dz	Dzs dzs	E e	É é
a	á	bé	cé	csé	dé	dzé	dzsé	e	é
[a]	[a:]	[b]	[t͡s]	[t͡ʃ]	[d]	[dz]	[d͡ʒ]	[e]	[e:]
F f	G g	Gy gy	H h	I i	Í í	J j	K k	L l	Ly ly
ef	gé	gyé	há	i	í	jé	ká	el	el ipszilon
[f]	[g]	[j]	[h]	[i]	[i:]	[j]	[k]	[l]	[j]
M m	N n	Ny ny	O o	Ó ó	Ö ö	Ő ő	P p	R r	S s
em	en	eny	o	ó	ö	ő	pé	er	es
[m]	[n]	[ɲ]	[o]	[o:]	[ø]	[ø:]	[p]	[r]	[s]
Sz sz	T t	Ty ty	U u	Ú ú	Ü ü	Ű ű	V v	Z z	Zs zs
esz	té	tyé	u	ú	ü	ű	vé	zé	zsé
[s]	[t]	[c]	[u]	[u:]	[y]	[y:]	[v]	[z]	[z]

Şekil 37. Macar alfabesi. “Hungarian”, 2017,

<http://www.omniglot.com/writing/hungarian.htm> sayfasından erişilmiştir.

	Dudaksı Ünsüzler	Dişsil Ünsüzler	Damaksı Ünsüzler	Yumuşak Damaksı Ünz	Gırtlaksı
Kesintililer	p	b	t	d	ty [tʰ] gy [dʰ] k g
Yarı Kapanılı Ünsüzler		c [ts]	dz	cs [cʰ] dzs [jʰ]	
Sürtünmeli Ünsüzler	f	v	sz[s]	z	s[sʰ] zs[zʰ] h
Nazal	m		n		ny[nʰ]
Yan Ünsüzler			l		
Titrek Ünsüzler			r		
Yarı Ünsüzler				i, i yʰ	

Şekil 38. Macar alfabesindeki ünsüzler. (Megyesi, B.(2004). *The Hungarian Language A Short Descriptive Grammar*. Eserinden alınmıştır.

Maldivce (Dhivehi)

Maldivce, köken bakımından “Hint-Avrupa Dil Ailesi Asya Kolu” içinde olup yapı bakımından “Çekimli” diller grubunda gösterilmektedir. Maldivce, Maldivler’de ana dil olarak konuşulmaktadır. Ayrıca Sirilanka ile Hindistan’da da konuşulur. Altı lehçesi vardır. Arapça, Farsça, Portekizce ve Hint dilleri Maldivceyi etkilemiştir.

Maldivce (Dhivehi) yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Yazı dili ile konuşma dili birbirinden oldukça uzaktır. Taana ya da Thaana yazı sistemi Maldivcenin yazı sistemidir.

Okur-yazar oranı yüksektir. İngilizce ülkede etkili olsa da eğitimde ve resmi hayatta Dhiehi dili kullanımı etkili olarak devam eder. 1976'dan sonra Maldivler Dhivehi dilini Latin alfabesi ile kullanmaya başlamışlardır. Dhivehi (Thaana) alfabesi:

Sessiz Harfler:

ހ	ކ	ލ	ބ	ޅ	ނ	ރ	ބ
alifu	kaafu	lhaviyani	baa	raa	noonu	shaviyani	haa
Ø	[k]	[l]	[b]	[r~r]	[n]	[ʃ~t; j]	[h]
ޖ	ގ	ޅ	ޅ	ޅ	ޅ	ޅ	ޅ
gnaviyani	gaafu	laamu	thaa	dhaalu	faafu	meemu	vaavu
gn	g	l	th	dh	f	m	v
[ɲ]	[g]	[l]	[t]	[d]	[f]	[m]	[v~v]
ޅ	ޅ	ޅ	ޅ	ޅ	ޅ	ޅ	ޅ
chaviyani	javiyani	paviyani	yaa	taviyani	zaviyani	daviyani	seenu
ch	j	p	y	t	z	d	s
[c~tʃ]	[j~dʒ]	[p]	[j]	[t]	[z]	[d]	[s]

Sesli Harfler:

ހ	ކ	ލ	ބ	ޅ	ނ	ރ	ބ	ޅ	ނ	ރ	ބ
sukun	oaboafili	obofili	eybeyfili	ebefili	ooboofili	ubufili	eebeefili	ibifili	aabbaafili	abafili	
'	oa/ō	o	ey/ē	e	oo/ū	u	ee/ī	i	aa/ā	a	
[?]	[ɔ:~o:]	[o~ɔ]	[e:]	[e]	[u:]	[u]	[i:]	[i]	[a:~ə:]	[a~ə]	

Şekil 39. Maldivce-Dhivehi alfabesi. “Thaana”, 2017,

<http://www.omniglot.com/writing/thaana.htm> sayfasından erişilmiştir.

Kirundi Dili

Bantu dil ailesi içinde kullanıcı sayısı en fazla olan dil Swahiliceden sonra Burundi’de konuşulan Kirundi ya da Rundi olarak da bilinen dildir. Kirundi dili, Burinde’de Fransızca ve İngilizce ile birlikte resmi dildir ve ülkenin tamamına yakınının ana dilidir. Bantu dil ailesinin özelliklerinden bazıları şunlardır.

Kirundi (Rundi) yazı dili ve alfabesi genel özellikleri: Kirundi-Rundi bir ton dili olma özelliği gösterir. Sesli harfler “uzun sesli” ve “kısa sesli” biçimlerde farklı harfleri gösterir.

Kirundi dilinde sadece beş ünlü varken (tamlamada sayı artmaktadır); ünsüz harfler ise 19 ilâ 26 arasında değişir. Bu değişiklik kendine yakın olan diğer Bantu dillerinde ve dilin alt birimi olan dillerdeki farklı kullanımlar ile alakalıdır.

Kirundi (Rundi) alfabesi:

ÜNSÜZLER		Dudaksı	Diş Yuvası	Diş Yuvası Arkası	Damaksı	Yumuşak Damaksı	Gırtlaksı
Burun		<u>m</u>	<u>n</u>		<u>ɲ</u>	<u>ɳ</u>	
Patlayıcı	Sessiz Ünsüz	<u>p</u>	<u>t</u>			<u>k</u>	
	Sesli Ünsüz	<u>b</u>	<u>d</u>		<u>ɗ</u>	<u>ɡ</u>	
Yarı Kabartılı Ünsüz		<u>pf</u>	<u>ts</u>	<u>tʃ</u>			
Sürtünmeli	Sürtünmeli Sessiz	<u>f</u>	<u>s</u>	<u>ʃ</u>			<u>h</u>
	Sürtünmeli sesli	<u>v</u>	<u>z</u>	<u>ʒ</u>			
Alt-üst çeneyi yaklaşıtrıcı					<u>j</u>	<u>w</u>	
Dil çırpıcı Ünsüz			<u>ɾ</u>				
Titreşen Ünsüz			<u>r</u>				

Şekil 40. Kirundi alfabesi. “Kirundi”, 2017, <https://en.wikipedia.org/wiki/Kirundi> sayfasından erişilmiştir.

BÖLÜM 4

BULGU VE YORUMLAR

Tezin bu bölümünde; çalışmanın ve uygulamanın merkezini oluşturan Gazi Üniversitesi TÖMER hakkında bilgi verilip, uygulamaya esas teşkil eden yazma dersi sınav evrakları öncelikle doküman inceleme yöntemi ile incelenmiş, sonra belirlenen altı ölçüt doğrultusunda değerlendirilerek elde edilen bulgular öğrencilerin ana dillerine ve dil ailelerine göre raporlanmıştır. Sınav evraklarından elde edilen bulgular ve yazma dersini veren öğretim elemanlarına uygulanan anketten elde edilen veriler SPSS programı ile “Güvenirlilik” testine tabi tutulmuş, uygun analiz türü belirlendikten sonra analizleri yapılmıştır. Analizler sonucu oluşturulan tablolar ve grafikler yorumlanmıştır.

Araştırmanın Merkezi Olan TÖMER

Bulgular ve verilerin elde edildiği kurum Gazi Üniversitesi bünyesindeki Türkçe öğretim merkezidir. Bu nedenle öncelikle bu kurum ve üst üniversitenin hakkında bilgi verilmiş ve çalışma için seçilme nedeni ile YDTÖ’ne yönelik etkinlikleri-çalışmaları özellikleri maddeler halinde belirtilmiş, çalışmanın hangi basamaklarda gerçekleştirildiğine dair bilgiler verilmiştir. Bunun ardından çalışmanın içeriği ve analizler ile ilgili ayrıntılı bilgiler verilmiş ve sonra ölçme geçerliği ve güvenirliği ile birlikte bulgu ve yorumlara geçilmiştir.

2000’li yılların başından itibaren yurt dışında ve yurt içinde yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi kurumsal bir yapıya kavuşmuştur. Yurt dışında Yunus Emre Enstitüsü devlet desteği ile yabancı dil olarak Türkçenin öğretimini gerçekleştirirken, yurt içinde de birçok üniversitede ve özel sektörde oluşturulan TÖMER’lerde YDTÖ günden güne gelişmektedir.

Çalışmanın merkezini, dil eğitimi ve özellikle yabancılara Türkçe öğretimi alanında en önde gelen köklü, akademik kuruluşlardan birisi olan Gazi Üniversitesi TÖMER oluşturmuştur. Gazi Üniversitesi, 1926 yılında "Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü" adıyla kurulur, 1976 yılında "Gazi Eğitim Enstitüsü" ismini alır ve 1982 yılında Gazi Üniversitesi'ne dönüştürülür. Gazi Üniversitesi, 2016 yılı itibarıyla bünyesinde eğitim-öğretimini sürdüren 20 fakülte, 5 yüksekokul, 11 meslek yüksekokul, 51 araştırma merkezi ve 7 enstitü bulunduran, bunlar içinde birçok bilim ve anabilim dalına sahip bilimsel, geniş hacmi ve niteliği ile Türkiye'nin en köklü ve ilk on üniversitesi içinde yer alan bir kurumdur. Gazi Üniversitesi, Türkiye'de lisansüstü eğitimde en çok öğrenciye sahip üniversitedir. Ankara merkez ile Gölbaşı ve Polatlı ilçelerinde bulunan kampüsleri ile lisans eğitimi öğrenci hacminde büyük üniversiteler arasındadır. Üniversitenin öğrenci kapasitesi içinde yabancı öğrencilere, diğer üniversitelere nazaran genelde daha fazla kontenjan ayrıldığı görülür ve talebin her yıl artması ile yabancı öğrenci kontenjanını sürekli arttırmak durumunda kalan bir üniversitedir. Ülkemize gelen yabancı öğrencilerin Türkçe öğrenme ihtiyaçlarına yönelik Türkçe öğrenim programlarının-kurslarının açılması zorunluluk haline gelmiştir ve bu doğrultuda Türkçe öğrenim merkezleri açılmıştır. Bu maksatla Gazi Üniversitesi de 1994 yılında TÖMER'i kurmuştur.

Gazi Üniversitesi TÖMER, 22.02.1994 tarihinde Gazi Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı Türkçe ve Türk kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi olarak kurulmuş halen faaliyetlerine devam etmektedir. Merkezde şimdiye kadar lisans ve lisansüstü düzeyde beş bine yakın öğrenciye Türkiye Türkçesi kursu verilmiş ve onların ülkemizdeki üniversitelerde öğrenime başlaması sağlanmıştır. Ayrıca 2010 yılından itibaren Türkiye Türkçesi dışında Osmanlı Türkçesi ve yabancı dillerde (İngilizce, Fransızca, Rusça, Arapça, Farsça ve Çince) kurslar düzenleyerek faaliyet alanını genişletmiştir¹. Gazi Üniversitesi TÖMER (GÜ TÖMER), sadece Gazi Üniversitesinde öğrenim gören yabancı öğrencilere yönelik değildir. Eğitimin kalitesi, diğer üniversitelere devam eden veya devam edecek olan yabancı öğrencilerin de GÜ TÖMER'i tercih sebebi olmaktadır. Ayrıca YTB (Yurt dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı) bursu alan öğrencilerin de, bir program dâhilinde anlaşmalı olarak, Türkçe öğrenmeyi tercih ettikleri kurum GÜ TÖMER'dir. Hal böyle olunca, bir senede (iki dönemden oluşan bir eğitim öğretim yılı)

¹ Daha geniş bilgi için <http://tomer.gazi.edu.tr/posts/view/title/tarihce-497> adresine başvurulabilir.

başka bir üniversitenin TÖMER'ine göre çok daha fazla yabancı öğrenci grubu GÜ TÖMER'de eğitim almaktadır. Eğitimin yazın da devam ettiği kurumda sürekli bir sirkülasyon bulunur. Bu eğitimi başarı ile geçip sertifikasını alan öğrenciler eğitimlerine Gazi Üniversitesi veya bir başka üniversitede devam eder.

Gazi TÖMER'DE Türkçe kursları: Gazi TÖMER, 1994 yılında kuruluşundan itibaren, YDTÖ kapsamında Türkçe öğretimine aralıksız devam etmektedir. Program Temel, Orta ve İleri seviyelerde A1, A2, B1, B2 ve C kurlarında yapılmaktadır. Öğretim yöntemi, beceri temelli bir dil öğretimi olup “okuma, yazma, dinleme, konuşma” becerileri ve “dil bilgisi” alanına yönelik dersler bulunmaktadır. Her sınıfın beceri dersleri ve dilbilgisi derslerine farklı öğretim elemanları girmektedir. Kurs sürecinde kurlar, “tema” ilkesi çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Bu doktora tez çalışmasında Gazi Üniversitesi TÖMER'in seçilme sebepleri aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır.

- Türkçe kursları için yabancı öğrenci kapasitesi yüksek bir kurum olması,
- Yabancı öğrencilerin tek tip ya da tek bir bölgeden gelmesi yerine her dil ailesi ve her ana dilden, her kıtadan gelen bir öğrenci çeşitliliği olması,
- Eğitim ve öğretimin planlı ve programlı yürütülmesi, işleyişin köklü-kurumsal olması ve kurum işleyişinin 1994 yılından itibaren eğitime devam etmesinin getirdiği tecrübe ile alanında diğer birçok kuruluşa da örnek teşkil etmesi,
- Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde her seviye ve kura yönelik kendi ders kitaplarının oluşu ve kitapların etkili bir öğretimi desteklemesi, Türkiye genelinde de talep görmesi,
- Gazi TÖMER bünyesindeki akademik kadronun uzman, yeterli ve güçlü olması; akademisyenlerin ve kurumun sürekli kendini yenilemesi,
- Doktora sürecinde, GÜ TÖMER'de, tezin amacı ve konusu doğrultusunda bizzat yazma derslerine öğretim elemanı olarak girme imkânını bulmam, tezimin örnekleme için bu kurumu tercih etmeme neden olmuştur.

Bütün bunlar dikkate alınarak tezin evreni/örnekleme ve uygulama merkezi olarak GÜ TÖMER seçilmiştir. 2014-2015 eğitim öğretim dönemi içinde; TÖMER yönetiminin izni ve desteği ile TÖMER'e kayıtlı bütün öğrencilerin sene içinde temel, orta ve ileri seviye kurları boyunca yazma becerisi dersleri; gözlemlenmiş, takip edilmiş, bütün sınıfların

yazma becerisi derslerine giren  ğretim elemanı okutmanlar ile işbirliği ve iştişarede bulunulmuş, yazma sınavları hazırlama komisyonunun sınav hazırlama süreçlerine d hil olunmuş ve tüm TÖMER  ğrencilerinin bütün kurlarda yazma dersi süreçleri kontrol altında tutulmuştur. Ayrıca, tez çalışmasının verilerinin elde edildiği yazma derslerine bilfiil d hil olmak için, bu doktora tezinin yazarı araştırmacı, TÖMER’de aynı dönem sınıflardan birinin yazma dersini,  ğretim elemanı okutman olarak kendisi vermiştir. Yazma derslerinin okutmanlarından biri de olan araştırmacı, tüm sınıfların yazma dersi sınav hazırlık süreçlerine ve sınavların yapım süreçlerine d hil olmuş ve bu süreçleri takip ve kontrol emiştir. Doktora  alışması; belirtilen dönemdeki tüm kurların yıl boyunca yazma dersi sınav evraklarındaki verilerin kurum izni ile alınması, iki farklı yöntemle incelenip analizlerinin yapılması ve ek olarak anket çalışmaları analizlerinin de yapılarak yorum ve önerilerde bulunulmasıyla gerçekleştirilmiştir.

Yazma Dersi Sınav Evraklarının Değerlendirilmesi

Gazi Üniversitesi TÖMER 2014-2015 dönemi Türkçe  ğretim programına gelen farklı dil ailelerinden farklı ana dillere sahip A1, A2, B1, B2 ve C seviyelerinde Türkçe  ğrenen yabancı  ğrencilerin “Yazma” dersine ait sınav evraklarının nüshaları kurumdan gerekli izin¹ alınarak temin edilmiştir. Sınav evrakları tek tek değerlendirmeye tabi tutulmuş, öğrencilerin ülkesi, ana dili ve dil aileleri tespit edilerek tabloları oluřturulmuřtur². Öğrencilerin dil ailelerinin tespit edilmesi, uzun ve geniş kaynak taramaları sonucu uğraşlar neticesinde listeler halinde ortaya konmuştur.

Sınav evrakları iki farklı yol izlenerek değerlendirilmiştir. İlki,  n değerlendirme olmuş ve ana diller içinde farklılaşan problemlere göre farklı başlıklardan oluşan yöntem olarak *Doküman-İçerik inceleme* metodunun uygulandığı bir değerlendirmedir. İkincisi ise bu ilk değerlendirmenin ışığında bütün ana dillerde ve her seviyede karşılaşılabilecek genel bulgulara uygun olarak seçilmiş ve SPSS programı ile analiz edilebilecek şekilde hazırlanan 6 ana başlık ( l  t)  zerinden bir değerlendirmedir. Bu başlıklar belirlenirken; yazma becerisinin en son ve en zor gelişen beceri olması, yazma becerisi gelişiminin en

¹ Sınav evraklarını inceleme izin belgesi ve değerlendirilen sınav evrakı örnekleri tezin EKLER bölümündedir.

² Türkçe  ğrenen yabancı öğrencilerin isimleri, ülkesi, anadili, dil ailesini gösteren tablo EKLER bölümündedir.

temel kazanım olması; “harfleri kavrama”, “harfleri bir araya getirip kelimeleri ve kelimeleri bir araya getirip uygun ekler-bağlaç ve edatlar ile anlamlı cümleler kurma” edimi şeklinde devam etmesi dikkate alınmış, veriler hem yapısal hem de anlamsal olarak değerlendirilmiştir. “Öğrencilerin süreçlerdeki seviyeleri, sınav evraklarının ön değerlendirilmesi sonucunda nasıl bir ölçek gerçekleştirilebilir? Karşılaşılan hesaplanmamış durumlar ve sapmalar nelerdir?” sorularına verilecek cevaplar, genel yazma kuralları ve dil bilgisel ve anlamsal hedefler çerçevesinde, elde edilen tespitler üzerinden, sınav evraklarının değerlendirilmesinde standart ölçme madde başlıkları aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

- *İmla-Noktalama* - *Cümle Dizimi-Bağlam*
- *Ekleri Kullanma* - *Uygun Kelime Seçimi-Anlam*
- *Harfleri Doğru Yazma-Tipografi* - *Seviyeye Uygun Metin Yazma*

Bu başlıkların bir ölçüt olarak seçilmesi gerekliliklerini şu şekilde belirtebiliriz:

1. *İmlâ-Noktalama*: İmlâ ve noktalama (Yazım ve Noktalama), bir dili görünür, anlamlı ve sistemli hale getiren en temel unsurlardır. İmla ve noktalama, duygu ve düşünceleri açık bir şekilde ifade etmek, belirsizlikleri gidermek ve birbirini takip eden ve bütünleyen iki beceri yazma ve okumada,” ifade edilen- anlatılmak istenenin zihinde şekillendiği gibi olmasını sağlayan unsurlardır. Her ana dil için yazım ve noktalama vazgeçilmez sistemlerdir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için de elbette bir dil öğretimi olarak İmlâ ve noktalama, parçalara bütün içinde anlam yükleyen ve parçalar arası bütünü sağlayan temel bireşimlerdir. İmlâ, “Bir dilin kelimelerini usulüne uygun olarak yazma, yazım, bir kelimenin yazılışıdır.” Noktalama ise dil bilgisel bir terim olarak “yazının daha iyi anlaşılması için belirli imleri gereken yerlerde kullanma” (TDK, 2005)’dir. Yazma becerisi ile ilgili olarak tamamlayıcı ve bütünleyici bu temel unsur, tez çalışması içinde farklı ana diller ve dil ailelerine mensup öğrencilerin yazma dersi sınav sonuçlarının incelenmesi için bir ölçüt olarak belirlenmiştir. Bu ölçüt içinde değerlendirilen içerikler genel olarak en temel yazım ve noktalama kurallarıdır. Öğrencilerin yazarak kullandıkları kelimeleri, doğru biçimleri ile yazmış-kullanmış olup olmadıkları değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme içindeki içeriklerden en önemli olanlar; büyük harf küçük harf kullanımı, kelimelerin ünlü ve ünsüzlerden oluşan biçim birimlerinin kelimenin doğru yazılışına uygun şekilde olup olmadığı ve

noktalama işaretlerinin seviyeler de dikkate alınarak doğru kullanıp kullanılmadığıdır. Noktalama işaretleri, konu olarak hem dil bilgisel hem de yazma becerisine ait bir unsurdur. Uygulama alanı olarak ise tamamen yazma eylemi içindedir (yazma ve okuma takip eden becerileri içinde). Avrupa Ortak Çerçeve Metninde; yazma becerisi içinde imlâ ve noktalamanın durumu ve önemi seviyelere göre belirtilmiştir. AOÇM’ de yazma ile ilgili bilgilendirici basamak kümelerinde, orta seviyeye kadar imlâ-noktalamanın öğreniliyor olmasından dolayı, gelişme aşamasının dikkate alınması gerekliliğinden kesin olarak “imlâ ve noktalama eksiksiz uygulanır” gibi bir ifade bulunmaz ancak B2 seviyesinde “yazım ve noktalamanın çoğunlukla doğru olması gerektiği” net bir şekilde belirtilmiştir. İleri seviyede ise yazım ve noktalamanın yanına sayfa düzeni ve paragraflar da dâhil edilmiştir (TELC, 2012. s.231). Nitekim tez çalışması verilerinde de temel seviyede imlâ-noktalama oldukça düşük olup (gelişme seviyesi) seviye arttıkça doğruluk derecesinde yükselme olmuştur. Ancak belirtmelidir ki imlâ-noktalama, genel olarak en düşük sonuçların alındığı ölçüttür.

2. *Cümle Dizimi-Bağlam*: Yazma becerisinde yazma eyleminin gerçekleştirilmesi, harflerin bir biçim birim işlevi ile bir araya gelip kelimeleri oluşturması, kelimelerin bir amaç-bağlam dâhilinde bir araya gelerek cümleleri oluşturması ile gerçekleşen bir eylemdir. Cümleler gerçekleştirilmek istenen bağlam dâhilinde paragrafları ve paragraflar da bütüncül birliktelik ile metni oluşturur. Yazma metni adlandırması, tek bir kelimeden, cümleye, paragrafa kadar imlâ ve noktalama ile tamamlanarak anlamlı bir bütün oluşturan her birim için geçerlidir. Cümle dizimi ve bağlam, cümle bütününlüğünün anlamlı olarak oluşturulabilmesi için ve bir üst derecede metin içinde cümlelerin anlamlılığının ve bütünlüğünün sağlanması için mutlaka değerlendirilmesi gereken en önemli ölçütlerdendir. Yazma becerisi ancak ve ancak Türkçenin sistematığına uygun doğru cümle yapısı, cümle içi bağlam ve metin içi genel bağlam sağlanarak kazanılabilir. YDTÖ yazma dersi için de bunun değerlendirilmesi çok doğal ve gereklidir. Ayrıca YDTÖ de öğrenciler kendi ana dilleri ve mensup oldukları dil ailelerinin cümle dizimi kurallarını Türkçe cümle oluştururken kullanma eğilimindedirler (Bkz: Bulgular). Bu da eğer ana dillerindeki cümle dizimi Türkçe ile aynı değilse, öğrencilerim Türkçe cümleyi kendi ana dili cümle dizimi ile kurmaya çalışmalarına neden olarak bağlamı ortadan kaldıran,

anlatımı bozan (anlatım bozukluğu–kelimenin yanlış yerde kullanımı sorunlarını da beraberinde getiren) bir durum ortaya çıkarmaktadır. Bunun kontrol edilmesi ve değerlendirilmesi aynı zamanda bu nedenle de temel gerekliliktir.

3. *Ekleri Kullanma*: Yazma becerisi değerlendirmesi, yalnızca metnin bütünü üzerinden, bütünden parçaya inmeden gerçekleştirilebilecek bir değerlendirme olamaz. Wolfe ve Ouentero, yazmanın ölçme ve değerlendirmesi ile ilgili olarak, öğrencilerde aranması gereken yetilerde şu iki önemli noktayı hatırlatır: “1.İkinci/yabancı dil öğrencileri yeterli hale geldikçe daha akıcı bir dil kullanır ve daha az hata yapar. 2. İkinci/yabancı dil öğrencileri dil bilgisi ve söz varlığı kullanımında daha az hata yapar ve karmaşık anlamlı cümle yazabilir” (Wolfe-Quentero,1998). Burada da ifade edildiği üzere, yazma becerisi için asıl görmemiz ve değerlendirmemiz gereken yazmanın başladığı andan itibaren başlar. Harfler, kelimeler ve onları anlamlandırmaya yardım eden, bütünleyen ve cümle içinde işlevselleştiren ekler! Ekler; her ne kadar dil bilgisel olgular olarak akıllarda yer etmişse de dil bilgisinin somut olarak görüldüğü ve dil bilgisi olmadan gerçekleştirilemeyecek beceri olan Yazma becerisinin de en önemli alt unsurlarıdır. Metinde akıcılığın en önemli temellerinden biri de eklerin en mükemmel şekilde yerleştirilmesidir. Dil bilgisel bir öge olarak ekler ve eklerin kullanımı, yazma metninde az hata yapılması ve yazma metninin anlamlı bir bütün oluşturulabilmesi için mutlaka yazma becerisi değerlendirmesi içinde olması gereken ölçüttür.
4. *Uygun Kelime Seçimi-Anlam*: Yabancı dil öğretiminde, kelimeleri anlamlarına göre bir bütünü sağlayacak şekilde kullanabilme becerisini kazanma en önemli ve gerekli noktalardan biridir. *Bir metni, ya da ifade etmek isteyeceğimiz herhangi bir mesajı tamamlanmış bir puzzle olarak düşünecek olursak, bu oyunda yani yazma eyleminde, her bir puzzle parçası kelimelerdir. Bu puzzle’ın herhangi bir kısmında oradaki bölgesel bir bütünü-görüntüyü (cümleyi) elde etmek için doğru puzzle parçasını (anlam olarak uygun kelimeyi) seçmemiz ve o boşluğa yerleştirmemiz gerekir. Eğer parçanın şekli ya da üzerindeki görüntü yerleştirdiğimiz yere uygun değilse, puzzle’ı tamamlasak bile bu sorun bariz bir şekilde görünecek ve bütünü zedeleyecektir. Bu sembolik örnekte puzzle’ın üstündeki görüntü kelimenin anlam; puzzle’ın şekli kelimenin dil bilgisel-biçimsel durumudur. (Yalın ya da ek almış hali veya birleşik kelime olup olmadığı ya da bir kalıp ifadenin içinde kullanılıp*

kullanılmadığı-nasıl kullanıldığı gibi). Nitekim YDTÖ de, öğrencilerin kelimeleri kullanmak ile ilgili yaşadıkları en önemli sorunlardan biri de, kelimenin biçim olarak ifade ettiği “biçim birimlerden oluşan şekli- bütünü” ile “anlamı-neyi ifade ettiği” arasında zaman zaman bağlantıyı koparmalarıdır. Kelimenin anlamını unutmak, kelimeyi anlam ya da biçim olarak başka bir kelime ile karıştırmak, bir kalıp ifade kullanılacaksa kalıp içindeki kelime yerine yanlış kelimeyi kullanmak gibi durumlarla karşılaşılması ile ilgili uzun bir liste yapılabilir. Bunlar genel olarak Anlatım bozukluğuna neden olmakta ve yanlış kelime kullanımı sonucu anlatım bozukluğu olarak görülmektedir. YDTÖ yazma değerlendirmelerinde en çok karşılaşılan durumlardan biridir ki tez verilerindeki sonuçlardan da bu ölçütün seçilmesindeki gereklilik bulgular ve sonuçlarda görülmektedir.

5. *Harfleri Doğru Yazma (Tipografi)*: Dil öğretiminde başlangıç elbette öğrenilecek olan dilin alfabesi ile başlar. Temel seviye YDTÖ konu sıralamasının başında “Alfabe Öğretimi” gelir (Arslan, 2011, s.7). Alfabe öğretimi yazılı ve sözlü olarak iki ayrı gruba ayrılır: Alfabedeki harflerin ses değerlerinin doğru telaffuzunun sağlanması ve harflerin doğru yazılması. Harflerin doğru telaffuzu daha çok ön planda olup genel olarak dil öğretiminde harflerin doğru yazımından daha çok çaba sarf edilen bir alandır. Bunda bilgisayar ortamının ve klavyelerin insan hayatının her alanına girmiş olması ve el ile yazma becerisinin ana dil öğretiminden yabancı dil öğretimine kadar zayıflamasının da payı vardır. Ancak hiç şüphesiz semboller ile anlaşmanın yazılı ve görsel temeli olan alfabe öğretimi ve genel olarak yazma sisteminde, bir yabancının öğrenmek istediği dilde yazma becerisini geliştirebilmesinin bilgisayar temelli olması mümkün değildir. Bireyin yabancı dilde yazma becerisini edinmesi için; ana dilinde yazma becerisini geliştirmesi ve el yazısı (Matbu harfler veya diğer el yazısı formları) ile aracısız olarak yazma eylemini gerçekleştirebiliyor olması gibi yabancı dilin yazma sistemi için de aynı uğraşı göstermesi gerekir. Buna göre alfabe içindeki harflerin kelimeleri oluşturması sağlanırken bir araya getirilerek yazma eylemi içindeki varlığının kesin, olabildiğince pürüzsüz olması ve kelimeyi ortaya çıkarıp, sembollerin birleşiminden doğan anlamı net bir şekilde görebilmemiz şarttır. Tipografi, “Biçime uygun yazmak” anlamını taşımaktadır. Tipografinin harflerin olması gerektiği biçimlerde yazılması ile ilgili içerik incelemesi maddelerinden bu tez kapsamında

değerlendirilenleri şunlardır: 1. Harf büyüklüklerinin büyük harf ve küçük harfe göre kabul gördüğü biçimde standart olabilmesi. 2. Kullanılan yazı biçimine göre harflerin bileşimli ya da bileşimsiz hallerinde standart ve sürekli olarak aynı biçim döngüsünü koruyabilme. 3. Yazılı metni oluştururken belirli aralıklarda satırların belirlenmesi ile harflerin ve oluşturulan kelimelerin bu denge akışında ilerleyerek düzeni sağlaması ve alt ile üst satırların birbiri ile karışmaması. Tipografi elbette grafik tasarımcıların da bu olguyu kullanıp genişletmesi ile çok farklı düzenleme içerik komutları barındırır ancak YDTÖ de yazma becerisi kapsamında tipografik değerlendirme amacı, öğrencinin Türkçe Latin alfabesi ile yazı sistemini kullanmasında temel olarak okunurluk ve anlaşılabilirliğin sağlanabilmesidir. Öğrenciler farklı ana diller ve dil ailelerinden gelmektedir. Özellikle öğrencinin kendi ana dilinde kullandığı alfabe Türkçe Latin alfabesinden farklı ise temel seviyeden ileri seviye sonuna kadar ciddi yazma sorunları (tipografik sorunlar) ortaya çıkmaktadır. Bu konuda temel seviyedeki alfabe öğretimi sadece alfabenin tanıtımı ve ünlü ve ünsüz harflerin ses değerleri ile gösterimi biçiminde olmaktadır. Kaldı ki burada da öğrencinin kendi ana dilinin alfabe sistemi ile bir karşılaştırma söz konusu değildir. Öğrenciler içinde ana dili Latin alfabesi temelli ya da kendi yazı sistemi Latin alfabesine uyarlanabilir olanlar bulunmaktadır. Ancak kendi ana dillerindeki ses karşılıklarının Latin alfabesi harflerine uyarlanarak gösterilmesi de kendi ana dillerinin yazısı için tam uygun değildir ve dillerinin yazı sistemini pratikleştirmekten uzaklaştırır. Bu bazı ana dillerin kendi yapısına uygun olmayan Latin alfabesi ile kullanılmasındaki amaç dünya genelinde İngilizcenin Latin alfabesi temelini yaygın olması ve bağlantıdan uzak kalmama çabasıdır. Doğal olarak bu durum da kendi ana dillerinin özelliklerini yazı sistemleri ile doğru yansıtamamalarına sebep olur. Ana dillerinin zorlama ile Latin alfabesine uyarlanmaya çalışılmasının yanında bir de yabancı bir dil olarak Türkçe ile karşılaşp bu dilin Latin alfabesini öğrenmeye çalışmaları, dile uyum sağlamayı zannedildiği gibi kolaylaştırmaz, daha da zorlaştırır. Örneklemedeki öğrencilerin ana dillerinde karşılaşılan bir durum olarak ayrıca; ana dilleri 1900’lü yılların ortasından itibaren Latin temelli olanlardan (Latin temelli alfabeye geçiş modern son dönemlere kadar devam eder) bazıları dillerindeki değişimi başlatmış ancak henüz tamamlamamıştır. Burada da yine öğrencilerin kendi ana dillerindeki farkı

ses birimleri için standart Latin alfabesi harflerine şekil ve harf ya da bütünleşmiş harfler eklenmiş ve eksiklik giderilmeye çalışılmıştır. Her ne kadar Türkçe alfabe Latin temelli olsa da, kendi alfabelerinde ana dillerine has sesler için eklenen harfler ve biçim birimler ile Türkçe Latin alfabesinde, Türkçeye has sesler (ğ,ü,i,ö... gibi) için eklenen harfler arasında algılama, karşılaştırma ve kullanma hataları oluşur. Bunlar çok ciddi bir biçimde, yazma derslerinde temel ve orta seviyede etkili iken, ileri seviyede biraz aşılmış olsa da; üzerine düşülüp ciddi bir alfabe öğretimi ile dikte çalışmaları yapılmadan giderilemez. Tipografi sorunları, yazılan kelimenin, cümlenin ve metnin yazım kalitesini düşürür ve anlaşılabilirlik problemi ortaya çıkarır. Bu nedenle ölçüt olarak belirlenmesi yazma becerisi değerlendirilmesi için ciddi bir gerekliliktir.

6. *Seviyeye Uygun Metin Yazma*: Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metninde yazılı anlatımda, beklenen özellikte bir yazma becerisi gelişiminde, metin içinde nelerin olması gerektiği, geribildirim basamak kümlelerinde, yazılabilir metinlerde, seviyelere göre; A1 seviyesinde; basit ve kısa ifadeler, sözcükler; ad-soy ad, millet ismi veya adres bilgisi yazabilme (Otel kayıt formu doldurabilme... gibi). A2 seviyesinde, basit kısa notlar yazabilme, teşekkür kartı yazabilme. B1 seviyesinde karmaşık olmayan yalın, basit ifadeler ile kişisel izlenim ve deneyimleri yazabilme (Bir e-posta, mektup... vs.). B2 seviyesinde ilgi alanlarına göre bir konuda açık ve tutarlı bir metin yazabilme. Olaylar ve deneyimler ile ilgili kişisel görüş olan metin yazabilme ve İleri seviyeler olan C seviyelerinde: Açık, akıcı bir şekilde koşullara uygun hale getirilmiş bir metin yazabilme, farklı metin türü yazabilme, kesin ve net ifadeler kullanabilme, etkileyici yazabilme...vb. (TELC, 2012,s.231) gibi değerlendirme yönlendirmeleri görürüz. Bunun yanı sıra Brown şu tür yazma uygulamalarının da olduğunu bildirmiştir: Basit ve taklide dayalı yazma çalışmaları-dikte, dilbilgisel kavramları öğrenmek pekiştirmek veya test etmek için kullanılan kontrollü yazma çalışmaları (kontrollü yazma teknikleri), mektup-mesaj-posta kartı ya da akademik amaçlı gerçek metinleri yazma çalışmaları (Durmuş, 2013, s.214). Yazma becerisi tüm alt unsurlarıyla bir bütün oluşturacak şekilde kendini bir metin içinde gösterir. AOÇM yazma becerisi yeterlilikleri için ve yabancı dil öğretimi yazma alanında genel olarak ortaya konan görüşlere göre temel seviyeden ileri seviyeye doğru basitten karmaşığa yani yalın ve kısa

anlatımdan yapılandırılmış giderek zenginleşen bir anlatıma izin veren metinler, yazma çalışmaları içinde değerlendirilmelidir. Yazma biçimleri/teknikleri kontrollü, güdümlü, serbest ve yaratıcı yazma olarak bilinmektedir. Bu teknikler kendi yapılarına uygun metin türleri içinde ve seviyeye göre uygulandığı ölçüde başarı sağlanabilir. Temel seviyelerde basit ve temel ifadeler, temel ihtiyaçların giderilmesi ile ilgili zorunlu ifadeleri gerektiren metin parçacıkları yazma çalışmalarına dâhil edilmelidir (Kayıt formu doldurma: ülke ve milliyet ismi yazabilme, adres yazabilme, alveriş listesi hazırlayabilme, unutulmaması gereken küçük kısa kendine hatırlatma notu alabilme: “Çarşamba: ödev var, yiyecek al!...” vs. gibi). Yazma becerisinin temel seviyede gelişip gelişmediği bu tür parçalardan oluşan metin yazılması istenerek ölçülebilir. Ya da bu tür bir metin içinde boşluklar bırakılarak ifadelerin doldurulması istenebilir (Kontrollü yazma teknikleri). Orta seviyede; resim yapmak, spor yapmak, seyahat etmek, sinemaya gitmek, alışverişe gitmek... vs. çok kısa olmayan ilgi alanları ve deneyimlerin anlatılacağı metin türleri yazma çalışmaları yapılabilir, buna ek olarak hem orta seviyede hem de ileri seviyede yapılan bir etkinliğin ya da öğrencinin başından geçen bir olayın anlatılması (yurt dışına çıkmak, pikniğe gitmek, bir hafta sonu macerası... vs.) ile ilgili metinleri yazma çalışması yapılabilir. İleri seviyede bir görüş ile ilgili karşıt ve destekleyici düşüncelerin belirtilebildiği ya da bir çalışma-ürün ile ilgili eleştirel bir bakış getirecek, durumun olumlu ve olumsuz yönlerinin bir arada değerlendirilebileceği dil yapıları; temel ve orta seviyeden daha karmaşık ancak açık ve anlaşılır şekilde yazılabilecek metinler güdümlü yazma tekniği ile verilecek konular üzerinden gerçekleştirilebilir. Nitekim tez çalışmasında, öğrencilerin seviyelerine göre yazma becerilerinin ölçüldüğü sınav verilerinde öğrenciler tarafından yazmaları istenilen metinler; kontrollü, güdümlü ve serbest yazma tekniklerinin üstte belirtilen içeriklerde seviyelere uygun metin konuları olmuştur. Öğrencilerin bu metinleri akıcı ve anlaşılır yazıp yazmadıkları ve dil bilgisel alt unsurları ve imlâ-noktalamayı doğru uygulayıp uygulamadıkları değerlendirilmiştir. Daha ayrıntılı belirtmek gerekirse bu ölçüt içinde; metin içi parça bütün ilişkisi, metin içindeki giriş-gelişme-sonuç bölümlerini hissettirecek ifadelerin kullanımı veya bağlam ile bu geçişlerin sağlanıp sağlanmadığının tespiti; anlatım içinde düşünce kesintileri ve akıcılığını zedeleyen alt dilsel unsurların

olmaması, anlamsal bütünlük, imlâ-noktalama eksikliklerinin (anlama etkileyecek boyutta) olup olmadığının tespiti, tipografik hataların okunurluğa ve anlaşılabilirliğe dair etkisi... gibi yazma becerisine ve yazma metni unsurlarına yönelik anlatım-akıcılık-anlaşılabilirlik ve bağlam boyutlarında değerlendirmeler yapılmıştır.

Ana Dillere Göre Yazma Dersi Sınav Evraklarından Elde Edilen Bulgular

Tez kapsamında, yazma dersi sınav evrakları incelenen, Gazi TÖMER’de Türkçe kursu alan örneklem grubundaki öğrencilerin ana dilleri ve dil aileleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 43

Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Ana Dilleri ve Dil Aileleri

ANADİLLER	ANADİLLER	DİL AİLELERİ (Kökenleri Bakımından)
1. Amharca	29 Kirundi	1. Altay Dil Ailesi
2. Arapça	30 Kpelle	2. Avustronezya Dil Ailesi
3. Amavutça	31 Lingala(Kituba)	3. Bantu Dil Ailesi
4. Azerbaycan Türkçesi	32 Luganda	4. Çin-Tibet Dil Ailesi
5. Bahasa	33 Macarca	5. Hami-Sami Dil Ailesi/Hami Kolu
6. Bengalce	34 Makedonca	6. Hami-Sami Dil Ailesi/Sami kolu
7. Bislama	35 Malagaşça	7. Hint-Avrupa Dil Ailesi/Bağımsız Diller
8. Boşnakca	36 Malayca	8. Hint-Avrupa Dil Ailesi/Avrupa Kolu
9. Chewa(Chichewa)	37 Maldivce(Dhivehi)	9. Hint-Avrupa Dil Ailesi/Hint-Asya kolu
10. Çeçence	38 Mende	10. Kafkas Dil Ailesi
11. Çince-Mandarin	39 Moğolca	11. Ural Dil Ailesi
12. Darice	40 Moldovaca	12. Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo
13. Dioula	41 Özbek Türkçesi	13. Diğer Dil Ailesi/Asya Kolu
14. Fang	42 Peştuca	
15. Farsça	43 Rusça	
16. Filipince	44 Serahulice	
17. Fransızca	45 Sırpea	
18. Fulanice	46 Somalice	
19. Gagauz Türkçesi	47 Swahilice	DİL AİLELERİ (Yapı Bakımından)
20. Ganaca (Akan(Twi))	48 Tamazing	1. Tek Heceli Diller
21. Gürcüce	49 Tayca	2. Eklemeli (Bitişken) Diller
22. Irak Türkmen Türkçesi	50 Türkmen Türkçesi	3. Bükümlü (Çekimli) Diller
23. İngilizce	51 Ukraynaca (Ukranca)	
24. İspanyolca	52 Urduca	
25. Kazak Türkçesi	53 Uygur Türkçesi	
26. Khmerce	54 Vietnamca	
27. Kırgız Türkçesi	55 Yoruba	
28. Kinyarwanda		

Yukardaki tabloda, incelemeye tabi tutulan sınav verilerinin ait olduğu öğrencilerin, köken bakımından 13, yapı bakımından 3 farklı dil ailesinden ve 55 farklı ana dilden olduğu görülmektedir.

Aşağıda sınav evraklarının değerlendirilmesinde; standartlaştırılmayan ve her ana dilde farklı karşılık bulmuş ya da karşılığı olmayıp farklı biçimlerde tespit edilmiş bulgular 55 farklı ana dile göre ayrı ayrı maddeler halinde ortaya konulmuştur.

Elde edilen bulgularda “*dikkat çeken ve tesadüfi olmayacak şekilde tekrarlanan*” durumlar örnek olarak alınmış ve ifade edilmiştir. Ayrıca elde edilen bulgular, genel olarak bütün seviyelerde görülüp “*genel bir bulguya*” dönüşmüş ise bulguların elde edildiği seviye, sınıf veya isim belirtilmemiştir. Ancak belli seviyelerde daha çok ön plana çıkmış ise bulguların ortaya koyulduğu veriler hangi seviyeye ve sınıfa aitse parantez içinde belirtilmiştir.

Ana Dili Arapça Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

Arapça ana dili olanlarda genel olarak elde edilen bulgular için şu açıklamada bulunmak gereklidir: Bütün dillerde tek tek görülen ancak Arapçada sıklıkla görülen bulgu şudur ki; (ki Arapça ana diline sahip kişiler eğitimleri süresince bir süre İngilizce görmüş) İngilizce ve batı dilleri cümle yapısında “I” (Ben), özneyi açık yazma ve Türkçe yükleme verilen kişi eki ile zaten eylemi kimin yaptığı, kimin olduğu belliyken yani özne, ekle belli iken; fazladan olarak cümle başına “ben, sen, o” gibi kişi belirticileri (Şahıs zamirlerini) eklemeleri. Bazen de yüklemdeki kişi ekinin tamamen yazılmadığı görülmektedir. Bu da cümlede anlatım bozukluğu oluşturur. Genel bulgular içinde bütün ünlü ve ünsüz harflerin birbiriyle karıştırılması, kelimelerin yazımında ünsüzler ile ilgili sertleşme ve yumuşama kurallarında çok sayıda hataya rastlanır. Ünsüzleri çift yazma, ünsüzler arasına köke ya da eke bakmaksızın rastgele ünlülerin konulması sık yapılan hatalardandır. (*solında-solunda*), *dulap-dolap*, *tekrer-tekrar*, *bir tene-bir tane* bunlardan bazıları). Özellikle ileri (C) seviyede Arapça kökenli kelimeleri Arap alfabesi özelliğine göre ünsüzleri yazmadan kullanma ve bazı kelimelerde İngilizceye uyarlayarak yazma hatası görülmektedir. (*önemly-önemli*, *Quran-Kur'an*, *tavsia-tavsiye*). Bu genel işfadelere ek olarak bulguları başlıklandırmak ve genel ve özel hataları maddeler hâlinde göstermek gerekirse:

- Ünlü harfleri yazmama veya eksik yazma: “... *geliştirmmz-geliştirmez, yetenk-yetenek*, *Başarlı-başarılı*, *sançtı-sanatçı*...”.
- Fazladan ünsüz harf kullanma: “... *eğitimde-eğitimde*, *hayyat-hayat*, (C/T18, Alsatun)

- Harfleri yanlış yazma (Tipografi) hataları: “...beyazdır.” (ı/i) harfini karıştırma: “...Anitkabir”, (p-b) harflerini karıştırma, “...kitablar-kitaplar, batron-patron, baylaşmak-paylaşmak”...
- Genel olarak bazı harfleri Arap alfabesindeki bir harfe benzetme (r-e harfleri gibi) ve Cümle içinde büyük/küçük harf kullanımı (U-u, K-k). Örnekler: “UyUyor..”, sendaYenin”, “çıkYorum”...
- İmla-Noktalama hataları: Ünlem işareti yerine soru işareti. “girebilir miyim!”.
- Edatın yanlış yerde kullanılması: (A1/ T4),
- “Büyük ünlü uyumu, Küçük ünlü uyumu, Daralma, Yumuşama, Sertleşme” dil bilgisi kurallarına uymama,
- Tamlanan ekini eksik kullanma: (saçım rengi-Saçımın rengi, (A1/T4,Haya)
- Birinci tekil şahıs çekim eki kullanma hatası: (Benim bir kız-Ben bir kızım) (İngilizce gramer yapısı ile karıştırma)
- Yardımcı fiillerin gereksiz kullanımı: “Pazar günü evi temiz yapıyorum (temizliyorum)”...
- Fiilleri yanlış kullanma, uygun kelimeyi seçememe: (abdest yapıyorum-(alıyorum), “kahvaltı yıyorum-yapıyorum”)...
- Anlatım bozukluğu: “ Süt yıyorum-içiyorum”...
- İmla-Noktalama hatası: “sandalye’nin-sandalyenin üstünde”, “çanta’nın (çantanın) altında”, “...okul’un-okulun”.
- Fiilleri karıştırma-uygun kelimeyi bulamama: “...üniversiteden sonra işmek-işe girmek istiyorum”, “Halter oynuyorum-kaldırıyorum” ,“bazen spor oynıyorum-yapıyorum”)...
- Hâl eklerini kullanmama: “kavşak (ta) dur.” (A1/T6, Firas), “... müze (ye) gidiyoruz”, “... hafızalarımız (da) var.” (A1/T6, Ahmat).
- Birinci tekil şahıs iyelik ekini kullanmama: “...dişi (m) ağrıyor”, “karn(karnım) ağrıyor.”,“...kahverengi gözlü (yüm)”, “...siyah saçlı (yım)”,“Ben uzun (um), orta kilo (luyum)”...
- Hâl eklerini karıştırma: “Bura (da) hayatım çok güzel”...
- Ünlü-Ünsüz harfleri fazladan yazma: “...genelliklen”, “Hafta sonuları- (sonları)”...

- Noktalama işaretini gereksiz kullanma: “Ben her gün *pazartesi*’den Cuma’ya (Pazartesiden Cumaya), (A1/T11)
- Kalıp ifadelerde kullanılan fiillerin karıştırılması ve hâl eklerini fazladan yazma: “...*midemi ağrıyor*, ...*karnım bulanıyor*, ...*ateşimi yüksek*.” (Midem bulanıyor, ...karnım ağrıyor, ...ateşim yüksek), (A1-A2)
- Cümlede yüklemi yazmamadan kaynaklanan anlatım bozukluğu: “Dil bilgisi *hiçbir problem* çünkü çok basit. (...hiçbir problem yok, çünkü çok basit.)”,
- İsim tamlamasını yanlış kullanmaktan meydana gelen anlatım bozukluğu: “*üst sandalyede*-sandalyenin üstünde oturuyor.”, “*üst masada*-masanın üstünde ...”...
- Arap kökenli Türkçe kelimeyi ünlü harfleri yazmadan Arap alfabesi yazı sistemi ile yazma: “ *shlp* (salep) içiyorum.” (A1/T11, H. Gmati), “*arkdşmler* (arkadaşlarımla)...
- Gereksiz kelime (Birinci tekil şahıs) kullanımı, Sayı zarfının yerini değiştirme ve ek kullanmama nedeniyle anlatım bozukluğu: “(Ben) bir orta boylu ve *şişman erkek*.”-(Erkeğim)”. (A1/T12, Enes)
- Arapça kökenli Türkçeye geçmiş (Türkçeleşmiş) kelimeleri Arap alfabesine göre yazı sistemi ile yazma, yani sadece ünsüzleri kullanma. “*kyfli*-keyifli”
- Gereksiz kelime kullanımı: “...*tatlı yemeği yaptım*.” (A1/T13)
- Cümle başında fazladan harf kullanma: “... *iziyaret yapıyoruz*”
- Kelimeyi yalın halde kullanma (eksiz): “*Beyaz ten*”, “*Kahverengi saç*”
- Tamlanan ekinin yazılmaması: “... *saçım*(ın) rengi, *gözüm*(ün) rengi, *tenim*(in) rengi”
- Gereksiz yere kesme işareti kullanma: “... *akşam*’da...” (A1/T14, İhsan)
- Uygun kelimeyi kullanamama, fiilleri yanlış kullanma: “*Ders okudum*. (çalıştım)”, “*Namazı yaptım*.(kıldım)”.
- Hâl eklerini karıştırma: “ 18.00’de dolmuşa bindim, *evde* (eve) döndüm”
- Harf karıştırma: “ *berak* (merak) etme”
- Ünlüleri karıştırma, geniş ünlüleri daraltma: “*yaşındıym*(yaşındayım)....; *öğretmin*(öğretmen)” (A1/T14, Emad)
- Ekleri kullanmama veya yanlış kullanma: “ *Ailemcim berak etme ben çok iyiyim*”...

- Harf karıştırma (ı/i, u/ü): “... *Misirliyim, masanın, mütlüyüm, kız, kızım*”,
- “p/b” harflarını karıştırma: “... Bencere(pencere), bedre(perde)”...
- Tamlanan ekini kullanmama: “sandalye (nin) üstünde”, “çanta (nın) içinde”, “Bilgisayar (ın) yanında”
- Türkçe kelimenin özellikle İngilizcesini yazma: “banio (banyo)”
- Çoğul ekini gereksiz kullanma ve uygun kelimeyi seçememeden kaynaklanan anlatım bozukluğu: “Bu amaçtan çok insan ölüyorlar” (Bu amaç yüzünden çok insan ölüyor.), “...yapan savaşlar çok kötüler” (...savaşları çıkaranlar çok kötü.), “...yapan savaşlardan nefret etmemiz...” (Savaşları çıkaranlardan nefret etmemiz....), (C Seviyesi ve C/T6)
- Yapılan dil bilgisel-yapısal hataların özellikle yoğun olduğu sınav evraklarında bulunan metinlerde ciddi anlatım ve akıcılık bozuklukları bulunur. Bu nedenle seviyeye uygun metin yazma ile ilgili metin anlaşılabilirliği ve akıcılığı A1-A2 ve B1seviyelerinde çok düşüktür. Alt dilsel-yapısal yazma problemleri kısmen düzeldikçe B2 ve C seviyelerinde anlatım-anlaşılabilirlik ve akıcılık artsa da bu dile mensup öğrenciler bu ölçütte genele göre çok zayıftır.

Ana Dili Kazak Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Hâl eklerini karıştırma veya yazmama: “Sinemaya (Sinemadan) çık....”, “...Kazakistan’da (Kazakistan’a) döneceğim”, “Kütüphanede (Kütüphaneye) gittik”, “kafede (kafeye) gittik”, “...spor salonu (salonuna) gittim.”,
- Birinci tekil şahıs iyelik ekini kullanmama: “...orta boylu(yum)”, “...kilolu(yum)”, “...ten rengi(m)...”,
- Harf karıştırma (o/u): “boluştuk (buluştuk)”,
- Fazladan ünsüz harf kullanma: “... pişiridi (pişirdi),
- Zaman eklerini yanlış kullanma: “...önce haftam çok keyifli. (keyifliydi)”
- Uygun kelimeyi seçememe: “...önce(geçen) haftam”, (A1/T7, D.Zahirova)
- Kelimeleri ve ekleri yanlış yazma: “...genellikle gülünlü (**güler**) yüzlüyüm.”, “...ilgerileyiz (**ilerleyiniz**)”, “eşim ile parka (**parkta**) geziyoruz”,
- Cümle dizini/bağlamda anlatım bozukluğu: “Bizim ailemiz çok bir mutlar ailedir. (Ailemiz çok mutlu bir ailedir.)” (A1/T13, Soyan)

- Belirtme ekini kullanmama: "...pencere(yi) açabilir miyim?", "...perde(yi) kapatabilir miyim?", (A1/T19, Urker Farhad)
- Harfi yanlış yazma ya da hiç yazmama(ğ harfini): "...boğazum ariyor"
- Harfleri karıştırma(e-i, o-u, ı-i) ve birinci tekil şahıs ekini kullanmama: "...boğazum ariyor (boğazım ağrıyor)", "...başı ariğor (başım ağrıyor)", "...deşi aruğor (dişim ağrıyor)..."
- "y" ve "u" yerine "i" harfini kullanma: "...boi (boyu) uzun, ... boi (boyu) kısa", (A1/T23, A.Boronov)
- Metin altı yapılarında imlâ-noktalama, ekleri kullanma ve harfleri doğru yazma-tipografideki sorunlar anlatımı zedelese de Türkçe ile aynı kökten bir ana dile sahip bu öğrenciler cümle dizimi, bağlam ve anlama göre uygun kelime seçiminde bulunarak metin akıcılığı ve anlaşılabilirliğini, metin içi parça bütün ilişkisini sağlayabilmektedir.

Ana Dili Sırpça Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Harfleri karıştırma: genellikle "m/w", "i/ı", "u/ü" harflerini karıştırma, "*muzıği*"-"müziği" gibi.
- Harf karıştırma ve imlâ hataları: "... *müziği provaya gidiyoruw*"-(...müzik poovasına)
- Diğer ana dillere göre her ölçütte oldukça başarılı sonuçlar çıkaran Sırpça ana diline sahip öğrenciler, A1 seviyesinde yoğunlaşan sorunları ileri seviyelerde genel olarak aşmış görünmektedir. Bu nedenle Seviyeye uygun metin yazabilmede, metin içi bağlam, akıcılık, anlatım ve anlaşılabilirlikte genel olarak en iyi sonuçlardan biri de bu ana dile sahip öğrencilerde görülür.

Ana Dili Swahilice Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Harfleri karıştırma: "t/d, i/ı, a/e" harfleri, "*akşamlerim*", "yurta"- "yurda", "...
düş (duş) alıyorum"...
- Hâl eklerini kullanmama: "hafta için(i) sevmiyorum" "orta boylu (yum),

- Hâl eklerini karıştırma veya fazla-gereksiz kullanma: “...ileride gidiyoruz” , “Ailemle akşamda konuşuyorum” “okula (okuldan) çıkın”, “saçım siyahlı”, “gözüm siyahlı”...
- Yardımcı fiili kullanmama: “...seyahate (*çıkma*-*gitmek*) istiyorum” (A1/T4, R.N.Karu).
- “Sertleşme” ve “Yumuşama” hataları: “dörde (dörtte)”, “yemek (yemeği)”...
- Fazladan ek yazma ve harf karıştırma (t/d, a/e, u/ü): “dörd”, “saat biri büyükte”.
- Fiilleri yanlış yazma veya karıştırma: “Kahvaltı yemirim (yapmam/yapmıyorum)”, “...öğrenim (öğrenirim)”, “...fırçayım (fırçalarım)” (A1/T4, Saidah)
- Nokta kullanmadan virgül ve bağlaçla uzun cümle kurma eğilimi bulunur. Bu da anlatım bozukluğu ve bulanıklığı oluşturmaktadır.
- Birinci şahıs iyelik ekinin kullanılmaması: “ Ben uzun boylu (boyluyum), orta kiloda.... (kilodayım)”
- Fiilleri yanlış kullanma: “ Kahvaltıda ekmek, yumurta, peynir, çay yiyorum” (...peynir yiyorum ve çay içiyorum) olmalı. (A1/T9, Chabo)
- Tamlanan ekini kullanmama: “ Ayşe (nin) başı ağrıyor.”, “ Çocuk (Çocuğun) dişi ağrıyor.”, “ O (nun) saçları ”, “ O(nun) gözleri”, (A1/T23, Ghania)
- Hâl ekini kullanmama: “ Pencere (yi) açabilir miyim?”, “ Perde (yi) kapatabilir miyim)”...
- Ekleri kullanma ve imlâ-noktalama sorunları her seviyede görülmektedir ve anlatıma zarar verir. Bunun dışında metin içi bağlam, cümle dizimi ve anlatımda parça bütün ilişkisi sağlanmış, akıcılık ve anlatım kuvveti seviye yükseldikçe farkedilir boyuta erişmiştir.

Ana Dili Boşnakça Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Harfleri karıştırma: “ç/c, t/d, u/ü, a/e, m/n,w” harfleri, “geçe üvüyorum”, “gidwedim”, “dimleniyorum”, “sommra”, “ı/i” “saçım (saçım) siyah”...
- İyelik ekini (Birinci tekil şahıs) kullanmama: “Ben uzun boylu (yum)”...
- Fiilleri yanlış kullanma-Uygun kelime seçimi: “Kahvaltı *yiyorum*-(yapıyorum)
- Anlatım bozukluğu (Gereksiz kelime kullanımı): “Benim tenim beyaz (*renkli*)” (A1/T5, Arnesa)

- Gereksiz noktalama işareti kullanma: “... sandalye’nin, çanta’nın, dolab’ın”
- Gereksiz hâl eki kullanma: “... veya filmi izledim” (Burada belli bir film ismi yok. Onun için “film izlerim” olmalı)...
- Gerekli yerde hâl eki kullanmama: “... *yatak* (yataktan) kalktım...
- İleri seviyeye doğru ve ileri seviyede alt dilsel yazma sorunları azaldıkça seviyeye uygun metin yazabilme becerileri gelişmiştir. Anlatım, akıcılık ve anlaşılabilirlik seviye ilerledikçe yükselir.

Ana Dili Ukraynaca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Harf Karıştırma (t/d, u/ü): “ 14.30’ta (da)”, “uzun *boylüyüm* (boyluyum)”
- İyelik ekini kullanmama: “... *ama başka şans(ım) yok*” (A1/T4, Filippova)
- Uygun kelimeyi seçememe: “İki gündür hastayım, *sıcağım* (ateşim) 39⁰”
- Noktalama işaretini (kesme) gereksiz kullanma: “...*internet’te* (internette)”, (A1/T7, Riana)
- Hâl eklerini hiç yazmama veya birbiriyle karıştırma: “*perde(yi) açabilir miyim?*”, “...*perde (yi) kapatabilir miyim?*”, “...*burada* (buraya) çanta bırakabilir miyim?”...
- Harf karıştırma (u-ü, ı-i, a,q): “*mektüp* (mektup), *kiz* (kız), *vqzo* (vazo)”...
- Ana diller içinde seviyeye uygun metin yazmada orta üzeri bir derecede genel başarı söz konusu olup, üste belirtilen alt dilsel yazma sorunları dışında anlatım ve anlaşılabilirlik iyi derecededir.

Ana Dili Dari (Derice) Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Hâl eklerini kullanmama: “*ilk cadde (den) sola dön.*” , “*ders (ten) sonra film izliyorum.*”...
- Yanlış kelime seçimi: “uyumadan *sonra* (önce) dişlerimi fırçalıyorum”...
- Cümle içinde rastgele büyük harf kullanma...
- Yardımcı fiilleri gereksiz kullanma veya hiç kullanmama: “...*temiz ediyorum* (temizliyorum)”, “... *yemek (yemek) istiyorum*”(A1/T4 -A2-B1)
- Bazı kelimelerin İngilizcesini kullanma: “metro *istaseion* var”...

- İsim tamlamalarını yanlış kullanmaktan kaynaklanan anlatım bozukluğu: “*Sonu hafta* (hafta sonu) eşimle dışarıya gidiyoruz.”...
- Diğer ana dillere göre yazma becerisi genel ortalama altındadır ve üste belirtilen alt dilsel yazma sorunları her seviyede tekrarlanmaktadır. Bu da anlatıma ve akıcılığa ciddi zarar verir. Seviye ilerledikçe sorunlarda azalma yaşansa da seviyeye uygun anlaşılır ve akıcı metin yazabilme orta derecededir.

Ana Dili Lingala-Ktuba Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Hâl eklerinin yazılmaması veya fazladan ek kullanma: “saat 14.30 (14.30’da) dersler bitiyor”, “...16.00 (16.00’da) kalkıyorum”, “...saat 14.55 (14.55’te) yuttayım.”, (A1/T11,)
- Birinci tekil şahıs İyelik ekini kullanmama/yanlış kullanma: “...uzun boylu(yum)”, “kilolu(yum)”, “Dişimleri(dişleim) ağrıyor”, “dişi(m) ağrıyor”, “karnı (karnım) bulanıyor”, “...boylum (boyluyum)”...
- Harf karıştırma: “o/ö, u/ü, t/d, a/e” harfleri. “telefönu (telefonu)”, “yurtta(yurda)”, “...üzün (uzun)”, “yedida(yedide)”...
- Fazladan ünlü/ünsüz harf kullanma: “mutluyuduk”, “...bulanıyor (bulanıyor)”
- Hâl eklerini karıştırma: “...sonra saat bire (birde) ders bşlıyor”, “yurtta(yurda) dönüyorum”...
- Yumuşama kuralını yanlış kullanma: “gid(t)medim”...
- Uygun kelimeyi seçememe: “...körküyorum (öksürüyorum)”, “...haftam (haftaichi her gün)”, “...düzenli (sürekli) yorgunum”
- Kelimenin İngilizcesini yazma eğilimi: “...sport yapıyorum”
- Büyük ünlü uyumu hatası: “yedida (yedide) (A1/T4, Nzenco, A1/T7, Alpha, Jimmy)
- Hâl eklerini yazmama: “... önce sınav (sınavda) başarılı olmuş”
- Cümlelerde düşünce akışını sağlayamama ve bağlam oluşturamama: Sınavda yazdığı kompozisyonun hemen hemen tamamında bu hatalar görülmektedir. (C/T11, A. Mingo)
- Seviyeye uygun metin yazma becerisi orta seviyede olup üstte belirtilen alt dilsel yazma sorunları ileri seviyelerde az da olsa düzelmiş bu da metnin anlatım ve akıcılığına yansımıştır.

Ana Dili Luganda Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Harf karıştırma: “ı/i ” : “... yola çık”, “başım ağrıyor”, “kisa bir adam..”
- “Kaynaştırma” harfini yanlış kullanma; özellikle “y” yerine “g” harfini kullanma: “Uganda’ga(ya) gittim”, “yemekhaneye(ye) gidiyorum”(A1/T5, A.Lubega)
- Harf karıştırma: “ı/i,o/u”: “...Gölbaşında(Gölbaşında)”, “...oturuyor(oturuyor)”
- Hâl ekleri kullanmama: “Benim odam(da) dört yatak vardır.”
- Anlatım bozukluğu: “Kahvaltıda çorba, yiyorum.(içiyorum)”...
- Hâl ekleri kullanımı ve cümle dizimi-bağlam hataları: “Yalan söylemekten nefret etmeliyiz, eğer bize ya da başka insanlara.”, “ Aşağıdaki birkaç yollar başarılı olmak için anlatacağım”...
- Seviyeye uygun metin yazma becerisi orta seviyededir. Üstte belirtilen alt dilsel yazma sorunları ileri seviyelerde çok az da olsa düzelmiş bu da metnin anlatım ve akıcılığını etkilemiştir.

Ana Dili Arnavutça Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Harf karıştırma; “ı/i, o/ö ” harfleri: “söhbət (sohbet)”, “Makedonyaliyim” (Makedonyalıyım), “zayıf” (zayıf)...
- Ünlü harfi eksik yazma: “... keyfli (keyifli)”
- Hâl eklerini birbiriyle karıştırma, fazladan ek yazma: “burada (buraya) hergün geliyorum”, “Kosova’da(ya) dönüyorum”, “havuza (havuz) çok keyifli”, “okula (okuldan) çık”, “saat 9.00’de (9.00’dan) saat 2.30’ta der var (2.30’a kadar)”...
- Hâl ekini kullanmama: “...lokanta (ya) gidiyoruz.”, “Cuma (ya) kadar...”
- “Yumuşama/sertleşmeyi” doğru kullanmama: “altı buçuğda (buçukta)
- Kelime içinde hece kaybı: “...öksüyorum (öksürüyorum)”
- Kelimeyi yanlış yazma ile anlatım bozukluğu: “ateşim yükselt(yüksek)”
- Ek eksikliği-yazım hatası: “ Başarıl (başarılı) olma (olmanın) yollardan (yollarından) biri...)
- Birinci tekil şahıs iyelik ekinin kullanılmaması: “Benim saç (ım) kahverengi”, “Benim göz (üm) yeşil”, “benim ten reng (im) kahve” (A1/T5, Flamur, A1/T7,Ruçi), (A1/T8, Feston)

- Hâl eklerini fazladan yazma veya hiç kullanmama: "... otobüs(e) kalkıyor, TÖMER'e gidiyorum.", "... salon (a) gitmiyorum.", (A1/T15,-A2)
- Seviyeye uygun metin yazma becerisi ortanın üstüne özellikle B ve C seviyelerinde geçebilmiştir. Üstte belirtilen alt dilsel yazma sorunları ileri seviyelerde az da olsa düzelmiş bu da metnin anlatım ve akıcılığına yansımıştır.

Ana Dili Amharca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Birinci tekil şahıs iyelik ekinin kullanılmaması: "saç (ım) kahverengi", "... kısa boylu ve şişman (ım),
- Fazladan ünlü harf kullanımı: "karınım (karnım) ağrıyor"
- Harf karıştırma: "t/d" "... 05'den (ten)"
- Kelimeyi ana dilinde veya başka bir dilde yazma: "yaklaşık 100 meter (metre) sonra" (A1/T5)
- Hâl eklerinde özellikle "-de" bulunma hâl ekini kullanmama: "Gençlik park(ında) biraz oturuyorum", "Hacı Bayram Cami(sinde) namaz kılıyorum."...
- Uygun kelimeyi seçememe ve imlâ hatası: "İnsan hayal kuramazsa ve hayal kurmayı, dursa (durdurursa), o halde öldü.(ölüdür.)"...
- Uygun kelimeyi seçememe, yardımcı fiilleri karıştırma: "...kullanacağı yöntemleri bulmak, zafer olmanın (kazanmayı) büyük bir etkisidir. (büyük oranda etkiler)", (C/T20, M.Musah)
- Seviyeye uygun metin yazma becerisi orta seviyededir. Üstte belirtilen alt dilsel yazma sorunları ileri seviyelerde çok az da olsa düzelmiş bu da metnin anlatım ve akıcılığını biraz etkilemiştir. Özellikle imlâ-noktalama sorunları diğerlerindeki seounlardan çok fazla görülür.

Ana Dili Vietnamca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Yardımcı fiilleri yanlış yazma/karıştırma: "...gazeteci yapmak (olmak) istiyorum"(A1)
- Uygun kelimeyi bulamama nedeniyle anlatım bozukluğu: "...saat beşte uyurum (uyanırım).

- Birinci tekil şahıs iyelik ekinin kullanılmaması: “...diş (im) ağrıyor”, “...mide (m) ağrıyor.” (A1/T5, Faryda)
- Zaman belirten ekleri yanlış kullanma veya karıştırma: Özellikle “geniş zaman” yerine “geçmiş zaman” eki kullanma. “Her sabah kahvaltı yaptım (yaparım).
- Diğer ana dillere göre yazma beceri seviyesi genel olarak oldukça iyidir. Seviyeye uygun anlaşılır ve akıcı metinler yazabilir, burada özellikle kelime öğretimi desteklenmelidir.

Ana Dili Gürcüce Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Harf karıştırma (ş/s): “ateşim (ateşim)”, “bes (beş)...
- Cümle sonlarında nokta kullanmama, cümleleri virgül veya bağlaçlarla uzatma.
- Harf karıştırma (k/n) veya “k” harfini ana dilindeki bir harfle ifade etme: “dinlenmen(k)”, “müzin(k)”, “onuyorum (okuyorum)”...
- Hâl eklerini kullanmama veya birbiriyle karıştırma: “İnsan Dünyada (Dünyaya) geliyor...”, “... Şirketinde çalışmak (çalışmaya) başlamış...”
- Kalıp ifadelerin kullanımındaki hâl eklerini yazmama: (C/T3, Lika)
- Cümle dizimi-bağlam ve kelime seçiminde oldukça iyi olan bu ana dile sahip öğrenciler ekler-ımlâ ve tipografideki sorunlar nedeniyle metin anlam ve akıcılığında sorun yaşar.

Ana Dili Tayca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Harf karıştırma (t/d): “22.30’ta(da)”, “8.30’ta (da)”
- Büyük/Küçük harf karıştırma: Cümle içinde bazı kelimelerin baş harflerini büyük harf yazma.
- Uygun kelimeyi seçemeden dolayı anlatım bozukluğu: “Bunu duyarkan kendi kendime merak hissedirim.”(Bunu düşünürken kendi kendime meraklanırım.)
- Belirtme hâl ekinin gereksiz/fazla kullanımı: “saç rengiyim(rengim)”, “ten rengiyim (rengim)” (A1/T5)
- Fiilleri karıştırmadan dolayı anlatım bozukluğu: “...çay yiyorum (içiyorum)”, (A1/T6, Abdulsalam)

- Harflerin karıştırılması (a-e, i-i, e-i): “...etişim (ateşim), kantinda (kantinde),
- Kaynaştırma harflerini kullanmama veya karıştırma: “...Pazartesi gününden (gününden) Cuma gününe (gününe)...”, (A1/T9, Halawatul)
- MetiN yazabilme becerileri ileri seviyelere doğru üstte belirtilen sorunların azalması ile ortalama üzerine çıkmıştır, anlam-akıcılık ve anlaşılabilirlikte oldukça iyi sonuçlar çıkarmışlardır.

Ana Dili Gagauz Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Uygun kelimeyi seçememe nedeniyle anlatım bozukluğu: “*sıcaklık (ateşim)* 39⁰”, “Kedi kanepede”(kedi sandalyede)...
- İmla-noktalama ve harflerin yanlış yazımında her seviyede tekrarlanan çok sayıda sorun vardır.
- Genel olarak orta derecede bir yazma becerisi seviyesi olan bu öğrencilerin metin içi cümle yapısı normal seviyede olsa da anlatım-anlaşılabilirlik sorunları ciddi boyuttadır.

Ana Dili Moğolca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Anlatım bozukluğu (fiilleri yanlış kullanma kaynaklı): “... çay yiyorum (içiyorum)”
- Birinci tekil şahıs iyelik ekini kullanmama: “... ben kumral (ım)”, “...ben 50 kilo (yum)”...
- İmla-Noktalama hataları: “ TÖMER’e gidiyorum Yolda tam bir saat geçiyor.”
- Uygun kelimeyi seçememe: “...kitap okuyorum ve internette buluşlam (dolaşıyorum)” (A1/T6, Myagmarjav)...
- Yardımcı fiilleri kullanmama ve fiilleri yanlış kullanma: “Üniversiteden sonra ben komiser istiyorum”(“olmak” yardımcı fiili yazılmamış), “...süt...yiyorum” (“içiyorum” fiili ile karıştırılmış)
- Harf karıştırma (ı/i): “...başlıyorum,...yapiyorum”...
- Ünlünün kendisinden sonra gelen kelimedeki ekleri, kendisinden sonra gelen eke göre daraltılması: “...7’de kalkırım (kalkarım)”...

- Uygun kelimeyi seçememekten kaynaklı anlatım bozukluğu: “...ailemde 5 insan (kişi) var.”...
- Gereksiz kelime(Tamlama içi kelimelere eklenmiş şahıs iyelik eklerine rağmen) kullanımı: “ Bizim bir mutlu ailemiz var”, “Benim ailemde 5 insan var.” (Burada “Bizim” ve “Benim” zamirleri7kelimeleri fazla.)
- Sıfat tamlamalarını yerinde kullanamama: “... bir güzel lokanta (Güzel bir lokanta)”, (A1/T10, Boldnyam)
- Yazma becerisi genel olarak orta üzerinde, iyi derecededir. Üstte belirtilen alt dilsel-yapısal yazma srounları temel seviye sonunda azalır bu da metin içi anlam-anlatım-anlaşılrlık ve akıcılığı güçlendirir.

Ana Dili Khmerce Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Belirtme-yönelme hâl eklerini yazmama: “ perde (yi) açabilir miyim”, “pencere (yi) açabilir miyim.”, “...sinema (ya) gittik.”, “... park (a) gittik.”...
- Uygun kelimeyi seçememe, ek eksikliği, kelimeyi yalın halde kullanmak: “Başarılı olmak için onlar kendi teknik yapıyorlar.” (Başarılı olmak için onların taktikleri var.), “Başarı yolları” (Başarının yolları)
- Yardımcı fiili kullanmama: “Her insan başarılı istiyordur” (Her insan başarılı olmak ister.)
- Türkçe kelimenin yazılışını bildiği başka bir dille (İngilizce) karıştırma: “... economici (ekonomi) öğreniyor..., sport (spor) yapın”
- Birinci tekil şahıs iyelik ekinin kullanılmaması: “...siyah saçlı (yım)” (A1,C/T6, V.Heang)
- Eklerin kullanımı ve anlama göre uygun kelime seçiminde görülen hatalar yazılan metnin bağlamını ve metin içi cümle bağlamını olumsuz etkiler. Bu da akıcılık ve anlaşılrlığı zedeler.

Ana Dili Fang Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Hâl eklerini birbiriyle karıştırma: “...08.05’te (e) doğru okula gittim.”
- Harf karıştırma: “...02.30’ta (da) bitti.” (t/d) harflerini karıştırma...

- Uygun kelimeyi kullanamama: “... sürdüreceğini çayamalıyız”-(sürdürmek için çabalamalıyız), (B2/T6)
- İmla-noktalama, ekler ve tipografide görülen hatalar seviyeye uygun metin yazmada olumsuz etki oluştursa da(anlam, anlaşılabilirlik ve bağlamı etkiler) metin yazma becerisi bütünsel olarak orta üzeri iyi derecededir.

Ana Dili Özbek Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Belirtme Hâl eki ile yönelme hâl eklerini karıştırma: “ ...pencereye (pencereyi) açabilir miyim?”, “...perdeye (perdeyi) kapatabilir miyim?”(A1-A2)
- Harf karıştırma(ö-ü): “üksürüyor(öksürüyor), güzleri (gözleri)”...
- Ana dili Özbek T. Olan öğrencilerde; imlâ-noktalama ve tipografi de diğer ölçütlere göre daha düşük sonuçlar elde edilmiş olup; yazma metni anlam, akıcılık ve anlaşılabilirliğinde bu belirtilen sorunların ileri seviyede azalması iyi bir seviyede bulunmaktadır.

Ana Dili İspanyolca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Hâl eklerini birbiriyle karıştırma: “Hafta sonu saat 12’den (de) uyanıyorum.” (A1/T12), “Ben ABD’den önce gittim. (Ben önce ABD’ye gittim)”, (A1/T10)
- Harf karıştırma (z-s): “... televizyonun... (televizyonun)”...
- Fazladan kelime veya ek kullanımından doğan anlatım bozukluğu: “ Benim günlerin aynılar sabahlarım” (Günlerim, sabahları aynı)...
- Fiilleri yanlış kullanmaktan kaynaklanan anlatım bozuklukları: “...kahvaltı yiyorum (yapıyorum)”, “...çay veya süt (içiyorum), ekmek, patetes, domates yiyorum”, “...ödev çalışıyorum (yapıyorum)...
- Uygun kelimeyi yazmama ve imlâ hataları: “ O yüzden kendi gevişimcilik ruhunu (girişimcilik ruhumuzu) kurmalıyız. (geliştirmeliyiz veya oluşturmalıyız),(C/T9, Nicolas)
- Edat görevindeki zıt ifadeleri karıştırma: “ İyimserler hep başarıya karşı (başarıya doğru) yürüyor, ...”, (C/T9, Nicolas)
- Yazma becerisinde genel olarak orta seviyede olup, üstteki sorunlar genelde tüm seviyelerde görülür ve bu metin içi anlatım, akıcılık ve anlaşılabilirliği etkiler.

Ana Dili Filipince Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Hâl eklerini yazmama: “ ...ülkem (de) saat 4”...
- Yardımcı fiilleri kullanmama: “...çünkü şişman (olmak) istemiyorum”...
- Yardımcı fiillerin fazla gereksiz kullanımı: “...yüzmek yapıyorum (yüzüyorum)”...
- Birinci tekil şahıs iyelik ekini kullanmama: “...orta boylu (yum) ve zayıf (ım), kahverengi gözlü. (yüm)”, “Sabah 06.30’da uyanıyor (um), kahvaltı yapıyor. (um)” (A1/T6)...
- İmla- noktalama ve tipografide üstte belirtilen hatalar dışında seviyelerin geneline yayılan sorunlar mevcuttur. Bu da Metin içi anlaşılabilirlik ve akıcılığı zedeler. Ancak buna rağmen, genel olarak, orta üzeri bir metin oluşturma ve yazma becerisi gelişimi söz konusudur.

Ana Dili Uygur Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Harf Karıştırma; (e/i, i/ı) harfleri: “pencereye (yi) açabilir miyim”, “...restoranin (nın)...”...
- Hâl eklerini kullanmama: “restoranın yanın (da) banka var”...
- Kelimeyi kendi ana dilinde-lehçesinde kullanma: “... çok kızdım (çok ateşim var)”...
- Kelimeyi doğru yazamama: “...yeyişken (yerken)”...
- Harf karıştırma(k/g): “...keç kaldı (geç kaldı)”...
- Uygun kelimeyi seçememe: “seyir ettim (kasdedilen “gezdim””, “Ankara’nın havası bana çok yakıştı (yarayışlı) oldu”(A1)
- Bazı kelimeleri Türkçenin değişik “ağızlarında” kullanma eğilimi: “...herkes nereye getmek estise”, “...dikkat etmek(etmesi) gerek”(Burada aynı zamanda, fiil kökündeki ünlü harfle oluşan daralmanın kullanılmaması da vardır. Bunda kişinin Türk soylu olması ve ana dilinin Uygur Türkçesi olması etkilidir.)...
- İmla Hatası (ünsüz ikizleşmesi): “ ...bitiyor (bitiyor), ...gittiyorum (gidiyorum), (A1/T10, Aykanat)...

- Çok sayıda imlâ ve noktalama hatası ile tipografik sorunlar metin içi akıcılığa zarar verir ve anlaşılabilirliği zedeler. Ancak bağlam ve anlama göre uygun kelime seçimi metindeki anlatımı güçlendirir.

Ana Dili Endonezce(Bahasa) Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Harf karıştırma (ş/s, t/d, u/ü, o/ö, i/ı) “...ö~~k~~şürdüm(öksürdüm)”, “...yap~~d~~ık (yaptık)”, “...b~~ü~~gün(bugün)”, “...göz~~u~~m(gözüm)”, “sıyah(siyah)”...
- Birinci tekil şahıs iyelik ekini kullanmama: “Ben kısa boylu.(yum)”...
- Hâl ekini yanlış kullanma: “...Singapura’**ya** gittim.”...
- Ünlü harfleri eksik yazma: “...uydum (uyudum)”...
- Gereksiz yardımcı fiil kullanma ve fiili yanlış kullanma: “Üniversiteden sonra işmek yapmak (çalışmak) istiyorum.” (A1/T7)
- Ekleri kullanma ve imlâ-noktalama sorunları metin içinde anlatım ve akıcılıkta kendini gösterir. Bağlamı sağlamadaki başarı ile yazma becerisini genel olarak arttırır.

Ana Dili Bengalce Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Ünlü harfi yazmama: “...karım(karnım) ağ~~r~~ıyor.”...
- Harf Karıştırma (a/e, o/u, ş/s): “...esmar(esmer)”, “sandalyanın”, “9.00’den(dan), “yurucu(yorucu)”, “arkaşında(arkasında)”...
- Kaynaştırma harfini unutma: “Akşam yemeğ~~i~~(n)den”...
- Gereksiz noktalama işareti kullanma: “Pazartesi’den Cuma’ya”...
- Hâl eklerini kullanmama: “Bir hafta (da) beş gün çalışıyorum”, “Pencere (yi) açabilir miyim”(A1-A2)
- Hâl eklerini yanlış kullanma: “Ben her akşam(a) ailemle konuşuyorum”...
- “Yumuşama”-“Sertleşme” kurallarına uymama: “20.30’ta(da)”...
- Kelimeyi kendi ana dili veya İngilizceye benzetme: “Khvaltı (kahvaltı)”...
- Birinci tekil şahıs iyelik eki kullanımı hatası: “Biz (im) lokantada...”...
- Fazladan ünsüz kullanımı: “zamman zaman”, (A1/T7)...
- Uygun kelimeyi yazamama ve gereksiz yardımcı fiil kullanmaktan meydana gelen anlatım bozukluğu: “ Geçmişe bakarsak, sadece hayal gücüyle imkânlı

olmayan şeyler yapan insan da bulabiliriz.” (...imkansız şeyler yapan insan da bulabiliriz.), (C/T7, Akhand)

- Seviyeye uygun metin yazmada anlatım-akıcılık ve anlaşılabilirlik imlâ-noktalama, eklerin yanlış kullanımı ve tipografideki çok sayıda sorun ile zayıftır. Sorunlar ileri seviyede çok az oranda düzelmiş görünür.

Ana Dili Ganaca-Hausa Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Gereksiz ünsüz kullanımı: “...saat(n)ın yanında”...
- Harf karıştırma (m/n, t/d): “...dişin(m), Miden(m), “yurtta (yurda) dönüyoruz.”
- Daralma hatası: “...açıbilir miyim? (açabilir miyim)”...
- Sert sessizi “Yumuşatma” hatası: “ yuta (yurda) dönüyoruz.”(A1-A2)
- Hâl ekini kullanmama veya karıştırma: “ saat 9 (‘da) ben ...”, “yurtta (yurda)”...
- Uygun kelimeyi yazamamadan dolayı anlatım bozukluğu: “Bugün teknoloji için başarılı olmak çok kolay çünkü her şey internetde açıklandı.” (Bugün teknolojiden yararlanarak başarılı olmak çok kolay, çünkü her şeye internetten ulaşılabilir.)...
- Yardımcı fiilleri karıştırma: “...öğretmen yapmak (olmak) istiyorum.” (A1/T7, Asumanu), (A1-A2)
- Harf karıştırma (d-t) ve “Yumuşama” hatası: “...8.30’ta, ...2.30’ta, ...6.30’ta”
- Eklerin fazla ya da eksik kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozuklukları: “Bana göre şışmanım değilim (şışman değilim) ne yakışıklılık (yakışıklı) ne de çirkin. (çirkinim)”...
- Seviyeye uygun metin yazmada anlatım-akıcılık ve anlaşılabilirlik imlâ-noktalama, eklerin yanlış kullanımı ve tipografideki sorunlar nedeniyle zayıftır. Sorunlar ileri seviyede az oranda düzelmiş görünür.

Ana Dili Yoruba Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Harf karıştırma (a/e, i/ı): “...dişlarım (dişlerim)”, “saçimin..., kısa, saçım...”...
- Gereksiz kelime kullanımından doğan anlatım bozukluğu: “ Benim haftamı size anlatıyorum” (“benim” kelimesi gereksiz.) (A1/T7, Kayode)

- Uygun kelimeyi yazmama ve deyimleri (kalıp ifadeleri) yanlış kullanmaktan dolayı anlatım bozukluğu oluşması: “...herhangi bir problemi karşıladığımızda moralimiz bozulmamalı.”(...herhangi bir problemle karşılaştığımızda moralimiz bozulmamalı.), (C/T7, Kayode)
- İmla-noktalama ve tipografi hataları dışında bağlamı kuvvetli olarak yansıtmış ve anlama göre kelime seçiminde sorunsuz sonuçlar elde edilmiştir. Bu da her ne kadar imlâ ve harf yazımında hata olsa da metinde anlam-akıcılık-anlaşılabilirlik seviyelerini, seviyeler de arttıkça, yükseltmiştir.

Ana Dili Dioula Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Yanlış fiil kullanma (Uygun kelimeyi seçememe): “...çay yıyorum (içiyorum)”
- Daralma hatası: “...oynıyorum (oynuyorum)”...
- Tamlama ekini gereksiz-fazladan kullanma: “...yurttaki lokantasında (yurttaki lokantada)”...
- Uygun kelimeyi yazamama ve fazladan ek yazmadan dolayı anlatım bozukluğu: “... psikologların görüşüne bir gözden atmalıyız (göz atmalıyız.), “...eğer tam zit olsa” (eğer tam tersiyse veya eğer tam zıddı ise...)(A1-A2)
- Gereksiz kelime kullanımı: “Fakat uygun talimatlara uyarak hayallerinizi gerçekleştirebilirsiniz.” (Talimatlara uyarak hayallerinizi gerçekleştirebilirsiniz)
- Uygun kelimeyi-Bağlacı kullanmama: “...büyük bir basket sahası var. Öyleyse (bu nedenle-böylece) her Cumartesi...” (A1/T7, M.Toura)
- Metin akıcılığını ve anlamını zedeleyen unsurlar imlâ noktalama ile anlama göre uygun kelimenin seçilememesidir. Bu sorunlar dışında bağlam ekler ve tipografi gibi ölçütlerde başarı yüksektir, bu da metin içi anlatımı kuvvetlendirir.

Ana Dili Somalice Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Harf karıştırma (i/ı): “çalışıyorum (çalışıyorum)”...
- Hâl eklerini karıştırma veya kullanmama: “..okula (dan) çıkıyorum, sağında (sağa) dön... solunda (sola) dön”, “...dokuz (da) kalkıyorum”...
- Uygun kelimeyi seçememe: “kahvaltı yemeği yıyorum (kahvaltı yapıyorum)”

- Gereksiz yerde noktalama işareti kullanma: "... sekiz'de (sekizde)"
- Bağlaçlarla uzatarak uzun cümle kurma eğilimi ve noktalama işareti kullanmama.
- Hâl eklerini birbiriyle karıştırma: "TÖMER'de (TÖMER'e) geliyorum", "Pencereye Pencereyi) açabilir miyim?", "Perdeye (Perdeyi) kapatabilirmiyim"
- Greksiz noktalama işareti kullanma: "...sandalye'nin", "...masa'nın"
- Harfleri karıştırma (b-p, a-e, i-ı, o-u): "...kebab (kebab)", "...asmar (esmer)", "sikeзде (sekizde)", "...temizliyorum (temizliyorum)", "boylo (boylyu)"...
- Hâl eklerini yazmama ya da fazladan yazma: "saat yedi (de) akşam yemeği yiyorum", "Orada güzel bir sinemaya (sinema) var.
- Yardımcı fiili kullanmama, yanlış fiil kullanma: "Üniversiteden sora bir doktor (olmak) istiyorum." "... ders bitiyorum (istiyorum)."
- Birinci tekil şahıs iyelik ekini kullanmama: "...boylum (boyluyum) ve şişman (şişmanım)."
- Türkçe kelimenin yazılışını İngilizceye benzetme: "...television (televizyon)", (A1/T9, Fatime Ali)
- Harfleri karıştırma (e/i, ç/ş, u/ü, a/e), Hâl eklerini kullanmama ve ünlüleri kullanmama: " ...beşe(i) beş geçe", "...üç büşük (buçukta) başlıyor", "Benim(Ben) zeyf(zayıf) bir kızim(kızım)
- Cümle kurmada İngilizce cümle kuralını uygulama: "Ders tekrar ettim öğlede kadar akşam" (Öğlenden akşama kadar der tekrar ettim)...
- Sertleşme kuralını kullanamama: "... çalışdım(çalıştım), yapıdım(yaptım)" sert sezgisiz yerine yumuşatarak kullanma. (A1/T14, Havva Hasan)
- Kelimeyi İngilizce ile karıştırma ve uygun kelimeyi seçememe yada yanlış yazma: "...fotograpy (fotoğraf) çıkabiler (çekebilir) miyim?"...
- Ünlü harfleri yazmama ve hâl eklerini karıştırma: "... akşma (akşama)...", "Ksra (Kusura) bakmayın, burada (burası) boş mu?", "Her gün saat yediye (yedide) kalkıyorum"...
- Fiilleri karıştırma: (Abdest almak-abdest yapmak) " Namazdan önce abdest yaptım(aldım)"...
- Yazma becerisi değerlendirildiğinde orta bir derece görülür ancak imlâ noktalama ve tipografide ciddi hatalar her seviyede bulunur ve bunlar yazma

metni oluşturmada anlatım ve akıcılığa zarar verir. Hatta sorunlar dolayısıyla değerlendirme gúçlüęü yaşanması söz konusudur. İleri seviyelerde düzelme anlamlı bir boyutta görölmez.

Ana Dili Chichewa Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Hâl eklerini birbiriyle karışırma, Gereksiz kelime (zahir) kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu: “*Benim ülkeyi (ülkemde) saat sekizde sabah*”...
- Kelimenin yazılışını bildiği başka bir dile (İngilizceye) benzetme: “...*stasion var.*” (A1/T12, Nellie Vanessa), “...gemisi büyük bir taşı (taşa) çarpmış.”, “...herkes onlara (onları) tebrik ediyorlar.”...
- Uygun kelimeyi seçememe ve hâl ekini kullanmama: “Pencere (yi) çıkıyor mıyim (açabilir miyim) ?”, “ Benim yaptım sandalye mi? (Sandalyeye oturabilir miyim?). Burada gereksiz “yaptım” yardımcı fiili de kullanılmış...
- Bulunma hâl eki eksikliği: “Ben her sabah saat yedi (de) kalkıyorum”...
- Cümle dizimi-bağlam hatası: “Ben dönmek evime istiyorum. (Ben evime dönmek istiyorum.), “Benim yaptım sandalye mi? (Sandalyeye oturabilir miyim)?”
- Hâl ekinin kullanılmaması: “ Her gün saat dokuz (da) çalışıyorum”, “...saat onbir (de) uyuyorum.”, “...diğer ülke (ülkeyi) uzaktan görmüşler.”
- Fazladan ünsüz harf kullanımı (Ünsüz ikizleştirme): “...inniyorum (iniyorum)”, “binniyorum (biniyorum)”, (A1/T19, Fatima Kachale)
- Yazma becerisi genel olarak orta seviyede görünse de cümle dizimi- bağlam, imlâ-noktalama ve ekleri kullanmadaki hatalar metin oluşumunu olumsuz etkiler. Anlatım ve akıcılığı bozar.

Ana Dili Urduca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Özne-yüklem eksikliği veya uygun kelimenin kullanılmaması kaynaklı anlatım bozukluğu: “*Kahvaltıda çay, ekmek ve zeytin yapıyorum*” doğrusu (Kahvaltıda çay içiyorum ve ekmek ile zeytin yiyorum.), “ ... ve ödev çalışıyorum.” (... ve ödevimi yapıyorum), (A1/T12, Mahina Reki)

- Uygun kelimeyi seçememe ve Hâl eklerini kullanmama: “sol yürüyor, sağ yürüyor”(Sola dönüyor ve yürüyorsun)...
- Harfleri karıştırma(u/ü, ö/o): “...aksurum” (öksürüyorum)...
- Ünlü harfleri yazmama: “...buluş(u)yoruz, sinem(a)ya”...
- Fiilleri (anlama göre) yanlış kullanma: “ ... 07.00’de kahfıltı yiyorum (yapıyorum)”
- Yükleme eksiliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu: “Kahvaltıda patetes (yiyor), çay içiyorum.”, (A1/T15, Hafıza Faiza)
- Ekleri kullanmama: “...hızlı kentleşme (kentleşmeden) dolayı doğal ortamların korunmaması...”...
- İsim tamlamasında, tamlayan eki eksikliği: “Çağımızın en büyük sorun (sorunu) insanın hırsı...”...
- İmla ve noktalamada seviyelerin genelinde görülen hatalar dışında diğer ölçütlere göre yazma becerisi ortanın üzerinde iyi derecededir. Metin oluşturmada sorun çıkaran durum eklerin kullanımı ile ilgilidir ve bu bağlamı zayıflatır.

Ana Dili Peştuca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Harfleri Karıştırma (i/ı, u/ü, a/e, ı/u): “...alışveriş (alışveriş)”, “...üç bükükta (buçukta)”, “merkette (markette)”, “...konuşı(u)yorum, buluşı(u)yorum.”...
- Fazla kelime ve yanlış fiil kullanımı(anlama göre): “Kahvaltı(yı) yemeğini arkadaşlarımla yiyorum (yapıyorum)” (A1/T13, Hamidullah)
- Sertleşme kuralını uygulayamama: “Sohbetden(ten) sonra akademiye gidiyorum”...
- Çok sayıda Tipografik hata: Cümle ortasında kelimelerin bazı harflerini “büyük harf” yazma: “PencereYi açabilir miyim?”, “PerdeYi ...”, (A1/T23, Abdulaziz), “...Yapıyorum”, “...siYah...”...
- “a” harfi yerine çoğunlukla “u” harfini kullanma: “...Kitubı (Kitabı)”, “...çulışıyorum (çalışıyorum)”, “...sundulyenin (sandalyenin)”...
- İmla noktalama, tipografi ve eklerde yaşanan sorunlar metin içi anlaşılabilirliği ve akıcılığı zayıflatırsa da metinde anlama göre uygun kelimeyi seçebilme ve bağlam iyi derecededir.

Ana Dili Fransızca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Gereksiz kelime kullanımı kaynaklı anlatım bozukluğu: “ Bence arkadaşlar (en) çok iyi insan”, “Benim ailemi çok seviyorum. (Ailemi çok seviyorum)”...
- Tamlanan ekinin unutulması: “Benim gözlerim(in) rengi mavi”...T13, A.Cochet)
- Özne –yüklem eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu: “Kahvaltıda süt (içiyorum), eklemek yiyorum.”...
- Fazla-gereksiz ek kullanmadan kaynaklı anlatım bozukluğu: “Saat 9’da ders(ler) başlıyor(lar).”...
- Harf karıştırma (z/s, ş/s, ü/u, ı/i): “...düs (düş) git karsısında (karşısında)”, “guzel (güzel)”, “yapiyorum (yapıyorum), Kizilay (Kızılay)”...
- Fazla gereksiz hâl eki kullanma: “Akşamda guzel yemek yiyorum”, “Sabahta kahvaltı yapıyorum”...
- Hâl ekini kullanmama: “Klise(den) sonra alışverişe gidiyorum”...
- Genel olarak yazma becerisi orta derecededir ancak her ölçütte her seviyede temel yapısal sorunlar bulunur. Özellikle imlâ-noktalama ve ekleri kullanmadaki ciddi sıkıntılar metin anlatım, anlaşılabilirlik ve akıcılığını olumsuz etkiler.

Ana Dili Çince Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Uygun kelimeyi seçememe: “Bence Türkiye’de okumak çok mutlu (güzel)”, “...mutlu (keyifli-güzel) zaman geçirdim”...
- Fiil eklerini doğru kullanamama: “...Türkiye’de okumak çok mutlu” (...okuduğum için çok mutluyum)...
- Fazladan gereksiz kelime veya ek kullanma: “ Geçen hafta sonu arkadaşlarımla (birlikte) mutlu zaman geçirdim”, “ Tenim sarışınım” (ım eki fazla), (A1/T14, Shiqing Li)
- Türkçe kelimeyi bildiği başka bir dildeki kelimeyle karıştırma: “TÖMER Türkiye’de birinci dil centiri” (Türkçe kelimenin İngilizcesine Türkçe ek getirerek kullanıyor.)...

- Zaman bildiren yapı-ek ve bağlaçları karıştırma: “ Ankara’ya geldiğimden (gelmeden) önce”...
- İsim ya da sıfat tamlamalarını yanlış kullanma: “ O çok bir güzel şehir” (O çok güzel bir şehir)...
- Uygun kelimeyi seçememe-gereksiz kelime kullanma: “Ben bilgisayar yaptım”, (A1/T8)
- Harf yazılışında hata: Özellikle “ i ve ı ” harflerini Çince de bulunan harfe benzetme. (A1/T18, Qz’an Ye ve genel olarak görülür.)
- Genel olarak yazma becerisinde zayıf bir gruptur. Özellikle imlâ-noktalama, ekleri kullanma ve tipografide sorun yaşarlar ve bu da metin içi anlatıma zarar veri; akıcılık, anlaşılabilirlik ve bağlamda sorun oluşturur.

Ana Dili Makedonca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Hâl eklerini yanlış yazma: “ şapka askiyadır (askıdadır)”, “...shepeyedir (shepadadır)” (Burada ayrıca İngilizce düşünülmüştür.)
- Eksik bağlaç kullanımından kaynaklı anlatım bozukluğu ve sertleşme kuralını uygulayamama: “ Ailem (ile) konuştum(tum)”, “ arkadaşım (ile) konuştum(tum)”, (A1/T15, Martin Bbolinski)

Ana Dili Maldivce-Dhivehi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Yardımcı fiilleri yanlış kullanma: “... Futbol ve masa tenisi yapıyoruz (oynuyoruz)”, “... Emek’te yapıyoruz(oturuyoruz)” (Aklına gelmeyen fiil yerine “yapmak” fiilini kullanma)...
- Tamlanan ekini kullanmama: “...sandalye (nin) üstünde”, “masa (nın) altında”
- Harf karıştırma (b/p, c/ç, t/d) ve hâl ekini kullanmama: “Pen(ç)ere (yi) açabilir miyim? ”, “Perde (yi) *kabadabilir miyim* ”...
- Hâl eklerini karıştırma ve imlâ hataları: “ Ben her gün yoklamada (yoklamaya) gidiyorum (gidiyorum)”, “ Ben evimde(evime) gidiyorum (gidiyorum)”...
- Metinde anlatımı güçleştiren unsurlar eklerin kullanımı ve imlâ noktalamadaki sorunlardır ve bunlar akıcılığı bozar. Ancak bağlam ve kelime kullanımı iyi derecedir.

Ana Dili Farsça Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Tamlanan ekinin karıştırılması ya da yazılmaması: “Sandalye(nin) üstünde”, “Çantaya (çantanın) içinde”, “masada (masanın) üstünde”...
- Gereksiz kelime kullanımı: “ Özellikle ben koşuyu (spor) çok seviyorum”, (A1/T15, Bismillah).
- Hâl eklerini karıştırma ve uygun kelimeyi seçememe: “Benim çantayı burada (buraya) kalabilir miyim (koyabilir miyim)?”...
- İmla noktalama ve tipografide her seviyede çok sayıda hata vardır. “mahabet ediyoruz”, “hiss ediyorum.”, “yaşamağa, yaşamağı”, (B1/T10)
- Metin oluşumunda kelime kullanımı ve bağlam iyi bir derecededir. Ancak imlâ-noktalama ve tipografik hatalar anlaşılabilirliği düşürür, anlatımı zedeler.

Ana Dili Irak Türkmen Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Tamlanan ekini kullanmama: “...masa (nın) altında”, “sandalye(nin) üstünde”
- Uygun kelimeyi seçememe: “...sonradan (daha sonra) Gazi Üniversitesine başladım.”
- Harfleri karıştırma (o-u, ö-ü): “...buğuzım(boğazım), ...dünüyor(dönüyor)”...
- Hâl eklerini yazmama ve fazladan harf yazma: “Ben Musul üniversitesi(nde) okuldum(okudum)” , (A1/T19, Abdulkadir)
- Fazladan ek kullanımı: “Ailemle ara sıra akşam saati (saat) dokuzda konuşuyorum”(A1)...
- Harf karıştırma (s-z, u-ü): “Boyüm uzun deyil. (Boyum uzun değil)”...
- İmla noktalama ve tipografik hatalar metin oluşumuna da zarar verir.
- Metin içi bağlam ve akıcılıkta sorun azdır, parça bütün ilişkisi sağlanmıştır; bağlam ve düzenleme görülür. (B2/T2, N.Anver)

Ana Dili Rusça Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Hâl ekini kullanmama ve uygun kelimeyi seçememe: “ Pencere (yi) açkabilir miyim (açabilir miyim?)”, “ Perde (yi) kapatabilir miyim?”

- Fazladan gereksiz ek kullanımı: “Pardon, müzesinde (müzede) fotoğraf çekmek yasaktır.”, “ Sınavdan önce derste (ders) çalışıyorum.”
- Hâl eklerini karıştırma: “ ... İstanbul onları (onlardan) daha büyük.”...
- Çok sayıda tipografi ve imlâ-noktalama hatası mevcuttur ve bunlar metin oluşumunda akıcılığı ve anlaşılabilirliği etkiler. Bunun haricinde bağlam ve kelime kullanımı beklenenin üzerinde iyi derecededir.

Ana Dili Serahulice (Soninka) Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Yardımcı fiili kullanmama, yanlış ek kullanma: “ Üniversiteden sonra doktoru istiyorum. (doktorluk yapmak istiyorum)” ...
- Hâl eklerini karıştırma: “ Kahvaltılan sonra yurda (yurttan) çıkıyorum)”, (A1/T9, Momodovi)
- Hâl eklerini Yazmama: “...başarılı olmak istersen aşağıdaki kuallar ve tavsiyeler (kuralları ve tavsiyeleri).....”, “...vaktiniz (vaktinizi) iyi kullanmalısın”...
- Özne-yüklem uyumsuzluğu: “...vaktiniz(i) iyi kullanmalısın” (“Vaktini iyi kullanmalısın” veya “vaktinizi iyi kullanmalısınız” olmalı.)...
- Harfleri karıştırma (ı-i): “... takip (takip), politikacı (politikacı), başarılı (başarılı)....”...
- Yardımcı fiilleri yanlış kullanma: “... takip olmalısın. (takip etmelisin)”, (C/T9, Ousman)
- Üstteki diğer sorunlar haricinde İmla-Noktalama ve tipografi hataları her seviyede çok fazladır. Bunlar metnin, cümlelerin ve kelimelerin anlaşılabilirliğini ciddi şekilde olumsuz etkiler, hatta bu da metin bütünlüğünün varlığını sorgulatır ve değerlendirmeyi güçleştirir.

Ana Dili Fulanice Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Gereksiz noktalama işareti kullanma: “ Masa’nın yanında”...
- “Yumuşama” kuralını uygulamama: “ Koltuk’un (Koltuğun) üstünde”...
- Yardımcı fiilleri yanlış kullanma-karıştırma: “ Üniversiteden sonra futbolcu yapmak (olmak) istiyorum”, “... kahvaltı yiyorum (yapıyorum)”...

- Uygun kelimeyi seçememe, gereksiz kelime kullanımı: “ Bazı insanların ömür sürdürmesi (uzn ömürlü olabilmesi) için teşvik eden bir sebep vardır. İşte bu süreç (süreci) herkese (herkes) duyabilmektedir. (hissedebilmektedir.)” ...
- Tamlanan ekinin yazılmaması: “ benim gözüüm (gözümün) rengi kahverengi”, (A1/T9, Ousman).
- Üstteki diğer sorunlar haricinde İmla-Noktalama ve tipografi sorunları seviyelerin genelinde çok fazladır. Bunlar metnin, cümlelerin ve kelimelerin anlaşılabilirliğini düşürür, hatta bu metin bütünlüğüne ciddi zarar verir. Metin içinde bu sorunlar haricinde cümle dizimi ve bağlamdaki doğruluk dikkat çekicidir.

Ana Dili Bislama Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Hâl eklerini karıştırma: “... birinci sokakta (sokaktan) sağa dön.”, “...pencereye (pencereyi) açabilir miyim?” (A1)
- Çekim ve yapım eklerini kullanmayarak anlatım bozukluğu oluşturma: “ Ben orta boylu (boyluyum) ve normal kilo...(kiloluyum)” (A2)
- İmla-noktalamadaki sorunlar temel seviyeden ileri seviyeye kadar görünse de; metin içi bağlam, akıcılık ve anlatımda ortanın üzerinde iyi bir derece bulunmaktadır.

Ana Dili Mende Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Hâl eklerinin kullanılmaması: “... *eğitim* (eğitime) *gerek yok*”
- Bağlamda neden-sonuç ilişkisi zayıflığı ve tekrara düşme hataları: “ *Bütün insanlar başarılı olmak çok önemli*”, “ *Bütün insanlar başarılı olmanın çok önemli bir şeh*”...
- Gereksiz kelime kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu: “ *Benim ülkem iki tane mevsim var.*” (Ülkemde iki mevsim var)
- Hâl eki eksikliği nedeniyle oluşan anlatım bozukluğu: “...*ülkem* (ülkemde) *iki tane mevsim var.*”, “...*deniz* (denizde) *yüzüyoruz.*”
- Birinci tekil şahıs ekinin gereksiz kullanımı: “...*bu sayede öğrenciler okula giderimler* (giderler) *ve ders çalışarımlar* (çalışırlar)”

- Yazı tipografisinde/bazı harfleri yazmada sorunlar: Özellikle “m-f-ş” harflerinin yazılışında çok fazla sorun yaşanmaktadır.
- Harflerin doğru yazılmaması ve imlâ noktalama ile eklerin kullanımındaki hatalar, her ne kadar metin içi cümle dizimi oluşumunda ve bağlamda sorun olmasa da, metnin anlaşılabilirliğini ve akıcılığını tehlikeye sokmaktadır.

Ana Dili Çeçence Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Harfleri karıştırma (a-e): “...sandalyenin üstünda (üstünde), ...askının üstünda (üstünde)...
- Uygun kelimeyi seçememe: “İki gündür hastayım, sıcaklık (ateşim) 39 derece.”
- Hatırlayamadığı Türkçe kelimenin İngilizcesini Türkçeye benzeterek yazma: “Be üniversiteden sonra bisnes yapmak (bir işte çalışmak) istiyorum.”...
- Yanlış yardımcı fiil kullanma ve uygun kelimeyi seçememe: “... her zaman sana yararı olacak”, “... daha hızlı bu amaca getirmeyi (ulaşmayı) isteyeceksin”, (C/T4, Haya)
- Hâl eklerini karıştırma veya kullanmama: “...yazı burası giçerdik (Yazı burada geçirdik)”, “Kış tatil arkadaşlarla köye gideceğiz”, ”Dünyada her şeyde (şeyi) etkiliyor.”, “...bu yüzden bu fırsat (fırsatı) kaçırma ve bu teknoloji (teknolojiyi) kullan.”...
- Nesne eksikliği nedeniyle kaynaklanan anlatım bozukluğu: “...kolay, çünkü her şey hakkında (bilgiyi) internet ile bulabilirsin.” (B2)
- İsim tamlamasın yanlış yazma, “-ı(-i)” harflerini karıştırma: “...Ben mevsimi yaz ve kişi çok seviyorum. (Ben yaz mevsimi(ni) ve kışı çok seviyorum)”...
- İmla hataları: “...keşif ederiz (keşfederiz)...
- Hâl eklerini karıştırma: “...kendimizi artiste (artistin) yere (yerine) koyuyoruz.”
- Gereksiz yardımcı fiil ve kelime kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu: “Bunun sayesinde başarılı olmak için daha kolay oluyoruz.” (Bunun sayesinde başarılı olmak daha kolay), (C/T9, Halawatul)
- Ekleri kullanma ve imlâ noktalamada karşılaşılan sorunlar, metin içi anlatımı olumsuz etkilemekteyken; bağlam ve cümle yapılarındaki doğruluk, akıcılık ve bağlamı olumlu etkiler.

Ana Dili Kinyerwanda Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- İmla noktalama hataları (Cümleye küçük hafle başlama) ve hâl eklerini kullanmama: “dünyada herkez çucukken beri bir hayal var.” (Dünyada herkesin çocukluktan bu yana bir hayali vardır.)...
- Harf karıştırma (s-z, o-u, ı-i): “... herkez (herkes), çucukken (çocukken), başari (başarılı), tanıştin mi (tanıştın mı?)...”
- Yazma alt dilsel unsurlarından İmla-noktalama ve ekleri kullanmadaki sorunlar metin içi anlatımı, akıcılığı ve anlaşılabilirliği olumsuz etkiler.

Ana Dili Azerbaycan Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Uygun kelimeyi seçememe- eklerin birbiriyle karıştırılması: “ Burada görmeli, gezmeli yerleri çok.” (Buranın görülecek, gezilecek yerleri çok.), “... ama misal sermeli olursak, seçtiğimiz meslekte başarılı olmamız şart, ...”, (... Yeteneğimize uygun bir meslek seçersek başarılı oluruz.)
- Harfleri birbiri ile karıştırma, özellikle “r-z, k-x” harflerinin karıştırılması: “... Mezhaba (Merhaba), haszet (hasret), Bax (Bak), Bexlerim (Beklerim)”, “... her kes (herkes), gazanç (kazanç), sonra ki (sonraki), “...sermeli olursak (seçmeci olursak)”...
- Eklerin birbiriyle karıştırılması ve tipografik hata (“k” harfini “x” harfi gibi yazma): “...ve bu açlıx, çocukların anne ve babasız xalmaxlarının nedenlerinden biridir.”, (B2/T21, A. Mirzayev)
- İmla hataları: “...ede bilirmisiniz (edebilir misiniz?)”, “...kayb ediyorlar. (kaybediyorlar)”...
- İmla noktalama ve tipografi hatalarının seviyeler ilerledikçe düzelmesinde çok fazla yol katedilmemiş olsa da; yazma becerisi, oluşturulan metin bağlamında çok iyi derecededir. Anlatım, akıcılık ve anlaşılabilirlik yüksektir.

Ana Dili Kırgız Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Türkçedeki “Sertleşme” kuralını uygulayamama, çift ünsüz kullanımı ve (t-d) harflerini karıştırma: “Dersten sonra yurtta (yurda) dönüyorum.”...

- Hâl eklerini karıştırma: “...okulumda (okulumda) geziyorum” (A1/T7, Tursun)
- Uygun kelimeyi seçememe: “ Başarılı olmak için çok *mihnet* etmelidir.(çalışmak gerekir), (C/T10, Zikrullah)
- İmla noktalama ve tipografi hataları bulunmakla birlikte, yazma becerisi ortalama üzerinde iyi derecededir. Anlatım, akıcılık ve anlaşılabilirlik seviyeye uygun metin yazma becerisinde hedeflenen yakalamıştır.

Ana Dili Kpellece Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Hâl eklerini yazmama: “pencere (pencereyi) açabilir miyim”, “perde (perdeyi) açabilir miyim”, “...temizlik malzemelerim (malzemelerimi) aldım.”...
- Gereksiz ek kullanımı: “Her yerlerde (yer) çok kalabalık”...
- Belirtme hâl ekini yazmama: “...deniz kenarına gitmek (gitmeyi)çok severim”
- “ile” bağlacını yazmama: “Denizde arkadaşlarım (ile) birlikte yüzeriz.”...
- Gereksiz kelime kullanımı sonucu oluşan anlatım bozukluğu: “Öncelikle başarılı olmak için yapılacak gereken şeylerden...” (“yapılacak” ve “gereken” kelimeleri aynı anlamı ifade etmektedir)...
- Hâl eklerinin birbiriyle karıştırılması: “... şeylerden biri gelecekte (geleceği) planlamaktır.”...
- Harfleri karıştırma (i-ı): “... olabilirsiniz (olabiliriz)”...
- Fiil eklerinde “a” harfini “ı” harfi ile daraltma: “... harcırsak (harcarsak), tasarlırsak (tasarlarsak)”, (C/T11, S.Sumo)
- İmla-noktalama ve tipografik hatalar yanında eklerin kullanımı ile ilgili sorunlar anlatımı zedelese de genel olarak seviyelerde yazma becerisi akıcılık, anlaşılabilirlik ve anlatım boyutlarında ortanın üzerindedir.

Ana Dili Türkmen Türkçesi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Gereksiz/fazla çoğul eki kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu: “... ve bence herkes hayal ediyorlardır.”...
- İmla hataları: “ ... meğerse..., çünkü..., er yada(ya da) geç(geç)...., her kese (herkese)...”, (C/T20, Humay)

- Harfleri karıştırma (ı-i) ve imlâ hataları: “ Nasılsınız, ıymısınız (iyi misiniz?), “İnsanların bazisi (bazısı)...”...
- Yanlış yardımcı fiil kullanımı: “... büyük- İsim tamlamasında tamlayan ekinin hatalı yazımı: “... Ayilen durumu (Ailenin durumu) nasıl?”, (B1/T20, Humay)
- Uygun kelime seçememe ile birlikte nesne eksikliğinden dolayı anlatım bozukluğu: “Dünyaya daha iyi geliyor” (Dünyaya olan bakış açısı daha iyi geliyor.)...
- İmla ve noktalama hataları: “... güzeliği (güzelliği), okadıkça (okşadıkça), egitim (eğitim)...”...
- Kelime eksikliği, fiilin görevini isme aktarmadan dolayı anlatım bozukluğu: “Sınavın sonucundan (sonucu açıklandıktan) sonra anneme mesaj...”, (A2/T2)
- İmla noktalama çok zayıftır ve harfleri doğru yazma metnin anlaşılabilirliğini tehlikeye sokacak kadar sorunludur. Metin içi bağlam ve anlama uygun kelime kullanımı hedeflenen seviyededir.

Ana Dili Macarca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Hâl eklerinin birbiri ile karıştırılması: “... bundan sonra ismine (ismini) kimse hatırlamayacak.”(A1-A2)
- Yeterlilik fiili kullanımındaki hatalar: “...;rüyalarımın (rüyalarımızın) bilmesi (olabilmesi) için kendimizi tanımamız lazım (lazım)”.
- Genel olarak yazma becerisi tüm seviyelerde oldukça iyi çıkmış olan bu grupta sorun imlâ noktalama ve tipografi ile ilgilidir. Metin içi bağlam, akıcılık, anlaşılabilirlik ve anlatım seviyelerinde en iyi sonuçların elde edildiği ana dil gruplarındandır.

Ana Dili Malgaşça Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Eksik kelimedenden kaynaklanan anlatım bozukluğu: “Bu dünyadaki insanların en büyük ve önemli başarılı olmasıdır. (en büyük ve önemli hedefi başarılı olmaktır)”

- Yanlış fiil kullanımından kaynaklı anlatım bozukluğu: “...çay, tereyağ ve portakal yiyorum.” (...çay içiyorum, tereyağı ve portakal yiyorum)
- Nesne ile yüklem uyumsuzluğundan kaynaklı anlatım bozukluğu: “...hiçbir önemli şey yaptım. (yapmadım)”, (A1/T10, Jerry)
- İsim tamlamalarında ek kullanmama: “...her yaz mevsimde (yaz mevsiminde)”, “...bu şehrin en meşhur şeyleri (şeylerini) görüyoruz.”
- Hâl eklerini karıştırma: “... ülkemde yaz tatiline (tatilini) geçirmek için...”
- İsim/sıfat tamlamalarında tamlama unsurlarından (tamlanan ya da tamlayan) birinin eksikliği sonucu oluşan anlatım bozukluğu.
- Gereksiz kelime kullanımı: “...çünkü eğer bütün insanlar...(çünkü bütün insanlar)”
- Kelime yazım hataları: “... başarılı olmak istemiyorsalar (istemezlerse)...”, (C/T10, Jerry)...
- Eklerin kullanımındaki sıkıntı cümle boyutunu ve metin içindeki bağlamı olumsuz etkilese de genel olarak beceri kullanımı ortalamanın üstünde iyi derecededir.

Ana Dili Kırundi Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Birinci tekil şahıs iyelik ekini ve bulunma hâl ekini kullanmama: “...ülke (ülkemde) saat on iki ”...
- Cümle yapısı sorunu-fazladan kelime kullanımı-hâl eki eksikliği: “ Şimdi benim ülke saat on iki” (Şimdi ülkemde saat on iki),
- Kelimeyi yalın halde kullanmadan kaynaklanan anlatım bozukluğu: “ Burundi öğrenci Ankara okuyor.” (Burindi’li öğrenciler Ankara’da okuyor), (A1/T10, Desta)...
- İmla noktalama hatası, (ı-i) harflerini karıştırma: “...? Benimki...”, “... canım, nasilsin?”, “Turce...”, ... burundılıyım”, (B1/T10)
- Hâl eki ve yüklem eksiğinden kaynaklı anlatım bozukluğu: “Yemekler (de) çok problem (var), çünkü...”...
- Hâl ekini yazmama, (o-ö, u-ü) harflerini karıştırma: “Lütfen soyle babam bu mesaj.” (Lütfen söyle, babama bu mesajı...)...

- Genel olarak ek kullanımı yok ya da çok az ve yanlış kullanılmaktadır. Cümle akışı, bağlam, cümle öğelerini sıralama hataları, imlâ-noktalama hataları oldukça fazla. “çünkü ben hastayım, Hava lazım, soğuk lazım değil”, “Şimdi AnKara’da öğreniyorum”...
- Her ölçütte en düşük sonuçların alındığı bu ana dile sahip öğrencilerde “metin oluşturma”da ciddi sorunlar vardır. Bu sorunlar değerlendirmeyi bile zora sokar. Dil yapısının kavranmasında topyekûn sorunlar bulunur ve bu da hedeflenen bir yazma becerisinden bahsetmeyi zorlaştırır.

Ana Dili İngilizce Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Hâl eklerini karıştırma: “Üniversiteyi (Üniversiteye) gitmek için Türkiye’ye geldim.”, “Turistik yerlere (yerleri) ziyaret edbilirsin.”, “...ve herkes hayatı (hayata) dönüyor”
- Hâl eklerini yazmama: “İlkbahar mevsim (mevsimini) çok seviyorum.”, “Çünkü gezmek (gezmeyi) çok seviyorum.”, “...bilgisayarda herşey (herşeyi) yapabilirim.”, “...her şey (her şeyi) kolaylaştırıyor.”, “Bahçede çalışmak (çalışmayı) beğeniyorum.”, “Ben bir yurt (yurtta) kalıyorum.”, “...şunu söyleyebilir ki (söyleyebilirim ki)”...
- İmla hataları: “...çiftici (çiftçi), ...dışarada (dışarıda)”
- “-dili geçmiş zaman eki” nin yanlış yazılması: “İlkbahar başlada (başladı)”
- Gereksiz kelime ve ek kullanma: “Son yıllarda (çok) dünyada çok fazlahastalık(lar) var.”...
- İmla noktalama ve tipografideki sorunlar anlatımı etkilese de seviyeye uygun metin yazabilme becerisi ortalamanın üstünde iyi derecededir. Metinlerde genel olarak akıcılık, bağlam ve anlaşılabilirlik seviyeleri hedefleri tutturur.

Ana Dili Moldovaca Olan Öğrencilerden Elde Edilen Bulgular

- Gereksiz kelime kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu: “Her şeye karşın o hala olumlu şekilde düşünüyor.”...
- Tamlayan ekinin eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu: “...her şey (her şeyin) iyi olabileceğine inanıyor.”...

- Sıfat tamlamasını doğru oluşturmama ve zaman ekinin uyumsuzluğundan kaynaklanan anlatım bozukluğu: “O, her zaman bir çare bulabilir ve (kötü-olumsuz) duruma rağmen mutluluktan vazgeçmedi (vazgeçmez).”. (A2)
- Harfleri karıştırma(e-i, ç-ş): “...dideklerimi aşıklıyor. (dediklerimi açıklıyor)”...
- Belirtme hâl eki eksikliği: “Şimdi futbol oynamak (oynamayı) çok istiyorum.”, (A2-B2).
- Yazma becerisi gelişimi ortanın üzerinde iyi derecede olan bu ana dilden öğrencilerin metinlerinde genel olarak metin içi bağlam güçlüdür. Akıcılık, anlaşılabilirlik ve açıklık metinler içinde görülebilir.

Bulguların SPSS Programı ile Analizleri ve Yorumları

Bu bölümde, araştırmanın örneklemini oluşturan GÜ TÖMER’de Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin, daha önce tespit edilen ülkesi, seviyesi, ana dilleri ve dil aileleri ile “Yazma Dersine” ait, belirlenen altı ölçüte göre incelenen 1020 sınav evrakının değerlendirme sonuçları tablolastırılmıştır¹. Verilerden tespit edilen 55 farklı ana dil ve köken bakımından 13, yapı bakımından 3 farklı dil ailesinden istenilen SPSS analiz çeşitliliklerinin uygulanabilmesi için; dil seviyesi, ana dil ve dil ailelerinde bulunan öğrenci sayılarındaki denge gözetilerek kategorilendirilip “464” öğrenciye ait tüm veriler SPSS programına girilerek öncelikle “Güvenirlilik analizi” yapılmıştır. Sonra hangi tür (Parametrik veya Non-Parametrik) analizlerin uygulanması gerektiğinin tespiti için “Dağılım” ve “Homojenlik” testleri yapılarak belirlenen uygun analiz türleri SPSS programıyla verilere uygulanıp sonuçlar tablolastırılıp yorumlanmıştır.

Güvenirlilik Analizi

Bu araştırmada araştırmanın güvenirliği, güvenirlik analizlerinde en çok başvuru alan yöntemlerden birisi olan “Cronbach Alpha” yöntemi SPSS programı ile yapılmıştır. Bu analiz sonucunda *Cronbach Alpha değerinin $\alpha=0,70$ ’ ten büyük olması gerektiği genel kabul görmektedir* (Se çer, İ. 2015, s.219).

¹ Tablolar, tezin “EKLER” bölümündedir.

Tablo 44

Güvenirlilik Analizi Tablosu

Cronbach's Alpha	N of Items
,935	7

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Puan	384,52	10203,922	,714	,933
İmlâ Noktalama	402,97	9246,243	,796	,925
Cümle Dizimi-Bağlam	387,97	9193,176	,826	,922
Ekleri Kullanma	397,75	9331,215	,791	,925
Uygun Kelime Seçimi-Anlam	390,51	9218,739	,794	,925
Harfleri Doğru Yazma-Tipografi	397,23	9299,070	,684	,937
Seviyeye Uygun Metin Yazma	402,12	9158,064	,981	,909

Yukardaki tablolarda görüldüğü üzere ölçeğin genelinde “Cronbach Alpha” değeri $\alpha=0,935$ ’dir. Değişkenlerin tek tek “Cronbach Alpha” değerleri ise 0,909- 0,937 arasındadır. Elde edilen bu değerler çalışmanın-verilerin güvenirliliğini oldukça yüksek gösteren bir değerdir.

Analiz Türünün Belirlenmesi

İstatistiksel analiz teknikleri iki grupta toplanmıştır. Birincisi “*Parametrik*” analizler, İkincisi “*Parametrik Olmayan (Non-Parametrik)*” analizler. İstatistiksel analizlerde en önemli konu verilerin tesadüfi (yansız) olarak seçilmesidir. Bu araştırmada, hiçbir ayırım gözetmeksizin iki dönem boyunca GÜ TÖMER’de tüm seviyelerde Türkçe kursu alan yabancı öğrenciler denek olarak alındığından veriler yansız, doğru ve istatistiksel analize elverişlidir. Bu, istatistiksel analizler için ilk şarttır. Analizlere başlamadan önce uygun analiz tekniğinin belirlenmesi, bunun için de verilerin türleri ve özelliklerinin bilinmesi gerekir. Genel itibarıyla “*Parametrik*” testlerin uygulanabilmesi için, veri setinin *normal dağılıma* uyması, varyansların *homojen* olması ve uç değer taşıması gerekir. Non-Parametrik testler ise sosyal bilimlerle ilgili araştırmalarda ve kategorik verilerde uygulanması daha uygundur (Eymen, 2007. s.87-89).

Bu çalışmada analiz türünün (Parametrik veya Non-parametrik) belirlenmesi için iki test uygulanmıştır. Verilerin dağılımına bakmak için “Kolmogorov Smirnov” testi, Homojenlik durumuna bakmak için “Homogeneity of Variances” testi

Tablo 45

Dağılım Testi: “Kolmogorov Smirnov” testi:

		Puan	İmlâ Noktalama	Cümle Dizimi- Bağlam	Ekleri Kullanma	Uygun Kelime Seçimi-Anlam	Harfleri Doğru Yazma- Tipografi	Seviyeye Uygun Metin Yazma
N		464	464	464	464	464	464	464
Normal Parameters(a,b)	Mean	76,00	57,54	72,54	62,76	70,00	63,28	58,39
	Std. Deviation	15,209	19,585	19,330	19,166	19,805	21,670	16,954
Most Extreme Differences	Absolute	,107	,194	,230	,238	,217	,179	,086
	Positive	,061	,194	,162	,238	,169	,179	,086
	Negative	-,107	-,171	-,230	-,188	-,217	-,161	-,059
Kolmogorov-Smirnov Z		2,298	4,181	4,952	5,132	4,672	3,847	1,859
Asymp. Sig. (2-tailed)		,000	,000	,000	,000	,000	,000	,002

Araştırmamıza verilerin dağılımı için uygulanan “Kolmogorov Smirnov” testinde “Anlamlılık (Assyp.sig)” değeri tablonun en alt satırında görüldüğü üzere tüm kategorilerde-ölçütlerde “0.000” çıkmıştır. Bu değer 0,05’ten küçük olduğu için tüm kategorilerde dağılımın normal olmadığını gösterir¹. Dolayısı ile “Non Parametrik” testlerin uygulanması gerekir. Genel olarak, sosyal bilimlerde kategorik verilerde, sonuçların doğru ve güvenilir olması için analizlerde “Non- Parametrik” testlerin uygulanması esastır. Bundan dolayı bu araştırmada “Non parametrik” testler uygulanmıştır.

Tablo 46

Homojenlik testi: “Homogeneity of Variances” testi

	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
Puan	3,603	12	451	,000
İmlâ Noktalama	1,093	12	451	,364
Cümle Dizimi-Bağlam	2,013	12	451	,022
Ekleri Kullanma	2,726	12	451	,001
Uygun Kelime Seçimi-Anlam	,896	12	451	,551
Harfleri Doğru Yazma- Tipografi	1,702	12	451	,064
Seviyeye Uygun Metin Yazma	1,370	12	451	,177

¹ İstatistiksel anlamlılık hesaplamalarında sınır değer 0,05’tir. Eğer anlamlılık (Assyp.sig) değeri 0,05’ten büyükse dağılımın normal olduğu; küçükse dağılımın normal olmadığı ifade edilmektedir.

“Homojenlik” testinde de anlamlılık sınır değeri 0,05’tir. Eğer anlamlılık (Assyp.sig) değeri 0,05’ten büyükse incelenen faktörlerin dağılımlarının “homojen” olduğu; küçükse dağılımın homojen olmadığı ifade edilmektedir (Eymen, 2007. s.90-91). Yukarıdaki “Homojenlik” testinde, “İmla-Noktalama, Uygun kelime seçimi, Harfleri Doğru Yazma-Tipografi ve Seviyeye Uygun Metin Yazma” ölçütlerinde elde edilen “Anlamlılık (.sig)” değeri tabloda görüldüğü üzere; 0,05’ten büyük olduğundan bu ölçütlerde verilerin dağılımının *homajen* olduğunu, diğer üçünde ise “Anlamlılık (.sig)” değeri 0,05’ten küçük olduğu için bu ölçütlerdeki verilerin dağılımının homojen olmadığı görülür. Bu değerler bize, değişkenlerin tümünde verilerin dağılımının “homojenlik” göstermediğini ifade eder. Bu nedenle, bazı değişkenlere “Parametrik testler” uygulanabilsede daha önceki testimizde tüm verilerin normal dağılımlı çıkmaması ve incelenen altı ölçütten üçünde verilerin dağılımının “homojen” olmaması nedeniyle araştırmanın geneline “Non-Parametrik” testlerin uygulanmasının daha doğru olacağına karar verilmiştir. Genel olarak, sosyal bilimlerde kategorik verilerde sonuçların doğru ve güvenilir olması için analizlerde “Non-Parametrik” testlerin uygulanması esastır. Bundan dolayı bu çalışmada “Non parametrik” testler uygulanmıştır. Bu doğrultuda öncelikle tüm veriler, temel *betimsel istatistiklere* tabi tutularak analizleri yapılmıştır. Daha sonra “Non-Parametrik” testlerden “Kruskal-Wallis H Testi” ile *yazma becerisi* ile öğrencilerin *ana dili* ve mensup oldukları *dil ailesi* arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının tespiti yapılmış olup sonuçlar tablolastırılıp yorumlanmıştır.

Verilerin Dağılım (Frequencies) Analizleri

Bu bölümde, araştırmanın amacı doğrultusunda, mümkün olduğunca fazla farklı ana dil ve dil ailesinden öğrencinin yazma becerisindeki durumunu görmek için; incelenen 1020 sınav evrakında tespit edilen 55 farklı ana dil ve köken bakımından 13, yapı bakımından 3 farklı dil ailesinin hepsi analize tabi tutulmuştur. Ancak istenilen SPSS analiz çeşitliliklerinin uygulanabilmesi için; dil seviyesi, ana dil ve dil ailelerinde bulunan öğrenci sayılarındaki denge gözetilerek kategorilendirilip “464” sınav evrakındaki veriler temel betimsel istatistiklere tabi tutulmuştur.

Verilerin Yapı Bakımından Dil Ailesine Göre Dağılımı

Tablo 47

Verilerin Yapı Bakımından Dil Ailelerine Göre Dağılımı

	Frequency (Sıklık-Sayı)	Percent (Yüzde)
Valid Eklemeli Diller	116	25,0
Çekimli Diller	280	60,3
Tek Heceli Diller	68	14,7
Total	464	100,0

Öğrencilerin ana dillerine göre tespit edilen, mensup oldukları yapı bakımından dil aileleri esas alınarak yapılan dağılım yukarıdaki tabloda görülmektedir. Burada dikkat edilirse yapı bakımından tüm dil ailelerine mensup yeterli sayıda öğrencinin sınav evrakının değerlendirilmesi araştırmanın geçerliğini yükseltmektedir.

Verilerin Dil Seviyelerine (Kurlara) Göre Dağılımı

Tablo 48

Verilerin Dil Seviyelerine (Kurlara) Göre Dağılımı

	Frequency (Sıklık-Sayı)	Percent (Yüzde)	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid A1	111	23,9	23,9	23,9
A2	98	21,1	21,1	45,0
B1	85	18,3	18,3	63,4
B2	74	15,9	15,9	79,3
C	96	20,7	20,7	100,0
Total	464	100,0	100,0	

Tabloda, değerlendirmeye alınan sınav evraklarının 111'i A1, 98'i A2, 85'i B1, 74'ü B2 ve 96'sı C seviyesinden olmak üzere toplam 464 adet olduğu görülmektedir. Burada amaç, her seviyedeki yabancı öğrencinin Türkçe yazma becerisindeki durumunu görmektir.

Verilerin Köken Bakımından Dil Ailelerine Göre Dağılımı

Elde edilen verilerin, öğrencilerin mensup oldukları köken bakımından dil ailelerine göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 49

Verilerin Köken Bakımından Dil Ailelerine Göre Dağılımı

		Frequency (Sıklık-Sayı)	Percent (Yüzde)
Valid	Altay Dil Ailesi	96	20,7
	Avustronezya Dil Ailesi	21	4,5
	Bantu Dil Ailesi	41	8,8
	Çin-Tibet Dil Ailesi	14	3,0
	Nijer-Kongo Dil Ailesi	44	9,5
	Diğer Dil Ailesi/Asya Kolu	13	2,8
	Hami-Sami D.A./Hami Kolu	5	1,1
	Hami-Sami D.A./Sami Kolu	53	11,4
	Hint-Avrupa D.A./Avrupa Kolu	82	17,7
	Hint-Avrupa D.A./Bağımsız Diller	11	2,4
	Hint-Avrupa D.A./Hint-Asya Kolu	64	13,8
	Kafkas Dil Ailesi	17	3,7
	Ural Dil Ailesi	3	,6

Öğrencilerin ana dillerine göre tespit edilen, köken bakımından dil aileleri esas alınarak yapılan dağılım yukardaki tabloda görülmektedir. Burada da dikkat edilirse sınav evrakı incelenen öğrencilerin mensup oldukları dil aileleri ana hatlarıyla köken bakımından tüm dil ailelerini (13 Dil Ailesi) kapsamaktadır. Bu durum araştırmanın geçerliğini yükseltmektedir.

Verilerin Ana Dillere ve Ülkelere Göre Dağılımları

Öğrencilerin ülkeleri ve ana dilleri esas alınarak yapılan dağılım aşağıdaki tablolarda görülmektedir. Tablolarda, incelenen sınav evraklarının 55 farklı ana dilden ve 58 farklı ülkeden öğrenciye ait olduğu görülmektedir. Aşağıdaki iki tabloya dikkat edilirse örneklem grubu öğrencilerin ülke ve ana dile göre dağılımlarının eşit olmadığı görülecektir. Bunun sebebi araştırmanın amacı doğrultusunda deneklerin mümkün olduğunca fazla farklı ülkeden, farklı dil ailesinden ve farklı ana dilden olmasına önem verilmiş olmasıdır. Çünkü araştırmanın amacı ülkeler veya ana diller arasında bir karşılaştırma yapma olmayıp, mümkün olduğunca farklı ana dil ve farklı dil ailesine mensup öğrencilerin Türkçe yazma becerisindeki durumlarını görmek ve sahip oldukları ana dil ve dil ailelerinin Türkçe yazma becerisine etkilerini incelemektir.

Tablo 50

Verilerin Anadillere Göre Dağılımı

Deneklerin Ana Dilleri	Frequency (Sıklık-Sayı)	Percent (Yüzde)
Valid Amharca	12	2,6
Arapça	27	5,8
Arnavutça	11	2,4
Azerbaycan Türkçesi	7	1,5
Bahasa-Endonezce	6	1,3
Bengalce	11	2,4
Bislama	3	,6
Boşnakça	14	3,0
Chichewa	7	1,5
Çeçence	10	2,2
Çince-Mandarin	14	3,0
Darice	12	2,6
Dioula	3	,6
Fang	5	1,1
Farsça	10	2,2
Filipince	5	1,1
Fransızca	8	1,7
Fulanice	5	1,1
Gagauz Türkçesi	1	,2
Ganaca-Akan(Twi)	12	2,6
Gürcüce	7	1,5
Irak Türkmen Türkçesi	15	3,2
İngilizce	3	,6
İspanyolcaa	11	2,4
Kazak Türkçesi	12	2,6
Khmerce	5	1,1
Kırgız Türkçesi	11	2,4
Kinyarwanda	4	,9
Kirundi	5	1,1
Kpelle	4	,9
Lingala-Kituba	13	2,8
Luganda	6	1,3
Macarca	3	,6
Makedonca	7	1,5
Malayca	3	,6
Maldivce-Dhivehi	6	1,3
Malgaşça-Malagasy	4	,9
Mende	3	,6
Moğolca	14	3,0
Moldovaca	8	1,7
Özbek Türkçesi	15	3,2
Peştuca	15	3,2
Rusça	9	1,9
Serahulice	6	1,3
Sırpça	4	,9
Somalice	15	3,2
Swahilice	12	2,6
Tamazing	5	1,1
Tayca	4	,9
Türkmen Türkçesi	7	1,5
Ukraynaca	14	3,0
Urduca	9	1,9
Uygur Türkçesi	15	3,2
Vietnamca	4	,9
Yoruba	3	,6

Tablo 51

Verilerin Ülkelere Göre Dağılımı

		Frequency (Sıklık-Sayı)	Percent (Yüzde)
Valid	Afganistan	38	8,2
	Arnavutluk	3	,6
	Azerbaycan	7	1,5
	Bangladeş	11	2,4
	Benin	3	,6
	Birundi	5	1,1
	Bosna Hersek	16	3,4
	Cibuti	4	,9
	Çeçenistan	10	2,2
	Çin	12	2,6
	Doğu Türkistan	15	3,2
	Ekvador	5	1,1
	Endonezya	8	1,7
	Etiyopya	12	2,6
	Fildişi Sahilleri	3	,6
	Filipinler	5	1,1
	Fransa	3	,6
	Gabon	5	1,1
	Gagauzya	1	,2
	Gambiya	6	1,3
	Gana	12	2,6
	Gine	5	1,1
	Güney Afrika	3	,6
	Gürcistan	7	1,5
	Irak	28	6,0
	İran	3	,6
	Kamboçya	5	1,1
	Kamerun	5	1,1
	Kazakistan	13	2,8
	Kenya	10	2,2
	Kirgizistan	11	2,4
	Kolombiya	7	1,5
	Kongo	13	2,8
	Kosova	2	,4
	Liberya	4	,9
	Libya	9	1,9
	Macaristan	3	,6
	Madagaskar	4	,9
	Makedonya	11	2,4
	Malavi	7	1,5
	Maldivler	6	1,3
	Mısır	4	,9
	Moğolistan	14	3,0
	Moldova	8	1,7
	Özbekistan	13	2,8
	Pakistan	9	1,9
	Ruanda	4	,9
	Rusya	6	1,3
	Sierra Leoneli	3	,6
	Sırbistan	4	,9
	Somali	8	1,7
	Suriye	5	1,1
	Tayland	7	1,5
	Türkmenistan	7	1,5
	Uganda	11	2,4
	Ukrayna	14	3,0
	Vanuatu	3	,6
	Vietnam	4	,9

Yukardaki tabloda, incelenen Yazma dersi sınav evrakının, 58 farklı ülkeden öğrenciye ait olduğu görülmektedir.

Yazma Becerisi Değerlendirme Sonuçlarının Analizleri

Bu bölümde, yazma becerisine yönelik belirlenen altı ölçüte göre tek tek değerlendirilen sınav evrakları değerlendirme sonuçları; *gruplandırılmış* puan derecelerine göre, “*genel ortalamalarına göre*” ve “*değerlendirme ölçütlerine göre*” olmak üzere analizleri yapılmıştır.

Yazma Becerisi Değerlendirme Sonuçlarının Analizleri

Bu bölümde değerlendirilen sınav evraklarındaki puanlar; “50’nin altı, 50-70 arası, 70-85 arası, 85’in üstü” şeklinde gruplandırılmıştır. Bu gruplandırmadan da görüldüğü üzere 70 puan orta nokta olduğundan bu puan ve üstü başarılı; bu puan ve altı ise düşük başarıya sahip olarak görülmektedir. Puan gruplandırmalarına ek olarak öğrencilerin dil seviyesi, mensup oldukları yapı ve köken bakımından dil ailelerine göre analizleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonucu oluşturulan tablolar ve açıklamalar aşağıdadır.

a) Değerlendirme sonuçlarının dil seviyelerine göre analizi

Tablo 52

Değerlendirmelerinin Dil Seviyelerine Göre Analizi

Yazma Dersi Sınavı Puanları						Toplam
		50'nin ALTI	50-70 ARASI	70-85 ARASI	85'in Üzeri	
Seviye	A1	6,9%	24,8%	29,7%	38,6%	100,0%
	A2	5,2%	22,3%	34,8%	37,8%	100,0%
	B1	4,1%	26,4%	41,5%	28,0%	100,0%
	B2	7,2%	33,3%	37,3%	22,2%	100,0%
	C	15,4%	31,3%	33,3%	20,0%	100,0%

Tabloda Gazi TÖMER’de Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin yazma becerisi değerlendirilme sonuçları, dört puan aralığı grubunda, dil seviyelerine göre dağılımı görülmektedir. Yazma becerisi değerlendirme sonuçlarının, orta nokta olan 70 puanın altına bakıldığında en düşük puanların (31,3+15,4= %46,7) C seviyesindeki öğrenciler

tarafından alındığı görülmektedir. Puanların en düşükten yükseğe doğru sıralaması; C, B2, A1, B1, A2 seviyeleri şeklindedir.

b) Değerlendirmelerin, öğrencinin mensup olduğu dil ailesine göre analizi

Aşağıdaki tabloda, Örneklem grubu öğrencilerin yazma becerisi değerlendirme sonuçlarını gruplandırılarak, mensup oldukları dil ailelerine göre dağılımı görülmektedir. Yazma becerisi değerlendirme sonuçlarının, orta nokta olan 70 puanın altına bakıldığında en düşük puanların (33,5+10,7= %44) Hami-Sami ve Çin-Tibet dil ailesine mensup öğrenciler tarafından alındığı görülmektedir. Bu dil ailelerini “Bantu”, Nijer Kongo” ve Hint-Asya dil aileleri izlemektedir.

Tablo 53

Değerlendirmelerin Dil Ailesine (Köken)Göre Analizi

Dil Aileleri	Yazma Dersi Sınavı Puanları			
	50'nin ALTı	50-70 ARASI	70-85 ARASI	85'in Üzeri
Altay Dil Ailesi	2,5%	14,9%	28,0%	54,7%
Avustronezya Dil Ailesi	,0%	14,3%	42,9%	42,9%
Bantu Dil Ailesi	5,4%	37,5%	26,8%	30,4%
Çin-Tibet Dil Ailesi	25,0%	18,8%	18,8%	37,5%
Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	10,2%	26,5%	28,6%	34,7%
Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	,0%	23,1%	53,8%	23,1%
Hami-Sami Dil Ailesi Hami Kolu	8,3%	12,5%	45,8%	33,3%
Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	10,7%	33,5%	37,6%	18,2%
Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	4,3%	19,4%	30,1%	46,2%
Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	,0%	20,0%	25,0%	55,0%
Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	6,7%	28,9%	47,8%	16,7%
Kafkas Dil Ailesi	5,9%	29,4%	17,6%	47,1%
Ural Dil Ailesi	,0%	,0%	33,3%	66,7%

c) Değerlendirmelerin mensup olunan dil ailesine göre analizi

Tablo 54

Değerlendirmelerin Dil Ailesine (Yapı) Göre Analizi

	Yazma Dersi Sınavı Puanları				Toplam
	50'nin ALTı	50-70 ARASI	70-85 ARASI	85'in Üzeri	
Çekimli Diller	8,7%	29,5%	37,1%	24,7%	100,0%
Eklemeli Diller	2,8%	16,0%	27,1%	54,1%	100,0%
Tek Heceli Diller	8,9%	29,1%	31,6%	30,4%	100,0%

Tabloda, örneklem grubu öğrencilerin yazma becerisi değerlendirme sonuçları gruplandırılmış, mensup oldukları yapı bakımından dil ailelerine göre dağılımı gösterilmiştir. Yazma becerisi değerlendirme sonuçlarında, orta nokta olan 70 puanın altına bakıldığında en düşük puanların “Tek Heceli” ve “Çekimli Dillere” mensup öğrenciler tarafından alındığı görülmektedir.

d) Yazma Becerisi Değerlendirmelerinin seviye ve dil ailesine göre analizi

Tablo 55

Değerlendirmelerin Seviye ve Dil Ailesine Göre Analizi

Seviye	Yapısına Göre Dil Aileleri	Yazma Dersi Sınavı Puanları				Toplam
		50'nin ALTI	50-70 ARASI	70-85 ARASI	85'in Üzeri	
A1	Çekimli Diller	6,7%	28,9%	31,7%	32,8%	100,0%
	Ekleme Diller	8,1%	10,8%	16,2%	64,9%	100,0%
	Tek Heceli Diller	6,9%	17,2%	34,5%	41,4%	100,0%
	Toplam	6,9%	24,8%	29,7%	38,6%	100,0%
A2	Çekimli Diller	5,1%	24,3%	37,9%	32,8%	100,0%
	Ekleme Diller	5,4%	13,5%	21,6%	59,5%	100,0%
	Tek Heceli Diller	5,3%	21,1%	31,6%	42,1%	100,0%
	Toplam	5,2%	22,3%	34,8%	37,8%	100,0%
B1	Çekimli Diller	5,5%	28,3%	45,5%	20,7%	100,0%
	Ekleme Diller	,0%	17,5%	27,5%	55,0%	100,0%
	Tek Heceli Diller	,0%	37,5%	37,5%	25,0%	100,0%
	Toplam	4,1%	26,4%	41,5%	28,0%	100,0%
B2	Çekimli Diller	9,8%	36,6%	39,3%	14,3%	100,0%
	Ekleme Diller	,0%	18,2%	27,3%	54,5%	100,0%
	Tek Heceli Diller	,0%	50,0%	50,0%	,0%	100,0%
	Toplam	7,2%	33,3%	37,3%	22,2%	100,0%
C	Çekimli Diller	17,8%	32,2%	32,9%	17,1%	100,0%
	Ekleme Diller	,0%	20,6%	44,1%	35,3%	100,0%
	Tek Heceli Diller	26,7%	46,7%	13,3%	13,3%	100,0%
	Toplam	15,4%	31,3%	33,3%	20,0%	100,0%

Tabloda, örneklem grubundaki öğrencilerin yazma becerisi değerlendirme sonuçları grupları ve mensup oldukları dil ailelerine (yapı bakımından) göre dağılımı görülmektedir. Yazma becerisi değerlendirme sonuçlarında; orta nokta olan 70 puanın altına bakıldığında en düşük puanların “A1, A2 ve B2” seviyelerinde Çekimli dillere; “B1 ve C” seviyelerinde Tek Heceli dillere mensup öğrenciler tarafından alındığı görülür.

Yazma Becerisi Değerlendirme Ortalamasının Analizleri

Bu bölümde, yazma becerisine yönelik belirlenen altı ölçüte göre tek tek değerlendirilen sınav evrakları değerlendirme sonuçları SPSS programına girilerek, öğrencilerin ana dillerine, dil seviyesine ve mensup oldukları dil ailelerine göre analizleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonucu oluşturulan tablolar ve açıklamalar aşağıdadır.

a) Değerlendirme ortalamalarının öğrencinin dil ailesine göre analizi

Tablo 56

Değerlendirme Ortalamasının Dil Ailesine (Kök) Göre Analizi

Dil Ailesi (Köken)	Mean	Std. Deviation
Altay Dil Ailesi	73,158	14,5043
Avustronezya Dil Ailesi	70,803	13,1964
Bantu Dil Ailesi	62,439	12,3394
Çin-Tibet Dil Ailesi	55,602	20,5378
Nijer-Kongo Dil Ailesi	60,682	14,6881
Diğer Dil Ailesi/Asya Kolu	71,604	14,1910
Hami-Sami D.A./Hami Kolu	49,771	5,6610
Hami-Sami D.A./Sami Kolu	57,935	15,2472
Hint-Avrupa D.A./Avrupa Kolu	71,343	17,6469
Hint-Avrupa D.A./Bağımsız Diller	62,662	11,9938
Hint-Avrupa D.A./Hint-Asya Kolu	61,129	13,3060
Kafkas Dil Ailesi	62,462	15,4261
Ural Dil Ailesi	81,000	5,1508
Total	65,787	16,0542

Tabloda; örneklem grubundaki öğrencilere ait, altı ölçütte değerlendirilen yazma becerisi değerlendirme ortalama puanlarının, mensup oldukları köken bakımından dil ailelerine göre analizi görülmektedir. Buna göre öğrencilerin mensup oldukları dil ailelerinin Türkçe yazma becerisine etkileri vardır ve farklıdır. Tablodaki sonuçlardan, Türkçe yazma becerisinde bu farklılık dikkate alındığında, yazma dersi puan ortalaması en düşük olan “Hami-Sami Dil Ailesi”, “Çin-Tibet Dil Ailesi”, “Nijer-Kongo Dil Ailesi” ve “Hint-Avrupa/ Hint-Asya Koluna” mensup öğrencilerin yazma derslerine daha fazla önem gösterilmesi gerektiği açıktır.

b) Değerlendirme ortalamalarının, öğrencinin dil ailesine (yapı) göre analizi

Tablo 57

Değerlendirme Ortalamasının, Dil Ailesine (Yapı) Göre Analizi

Yapıya Göre Dil Ailesi	Mean	Std. Deviation
Eklemeli Diller	71,793	14,9664
Çekimli Diller	63,844	16,0544
Tek Heceli Diller	63,544	15,4913
Total	65,787	16,0542

Tabloda; Türkçe öğrenen yabancı öğrencilere ait, altı ölçütte değerlendirilen yazma dersi sınav evrakları değerlendirme sonuçlarının köken bakımından dil ailelerine göre analizi görülmektedir. Buna göre öğrencilerin mensup oldukları dil ailelerinin Türkçe yazma becerisine etkisi vardır ve bu etki dil ailesine göre değişmektedir. Sonuca göre Yazma becerisi değerlendirme ortalaması en düşük olan dil ailesi “Çekimli Diller” olan öğrencilerdir.

c) Değerlendirme ortalamalarının dil seviyelerine göre analizi

Tablo 58

Değerlendirme Ortalamasının Dil Seviyelerine Göre Analizi

Seviye	Mean	Std. Deviation
A1	64,311	15,4190
A2	65,477	14,4833
B1	68,040	16,6589
B2	64,857	15,9104
C	66,533	17,8420
Total	65,787	16,0542

Tabloda; Türkçe öğrenen yabancı öğrencilere ait, altı ölçütte değerlendirilen yazma dersi sınav evrakı değerlendirme sonuçlarının dil seviyelerine göre analizi görülmektedir. Buna göre öğrencilerin seviyelerinin az da olsa Türkçe yazma becerisine etkisi vardır ve bu etki seviyeye göre değişmektedir. Sonuca göre Yazma dersi ortalaması en düşük olan, seviye “A1” ve sonra “C” seviyesidir.

Yazma becerisi değerlendirme ortalamalarının öğrencinin ana diline göre analizi aşağıdaki tabloda görülmektedir. Tabloda; Yazma dersi sınav evraklarının değerlendirme sonuçlarının öğrencilerin ana dillerine göre analizi görülmektedir. Buna göre en düşük yazma becerisi puanları (60 ve altı temel alındığında); Kirundi, Serahulice, Arapça, Tamazng, Somalice Kiyarvanda ana diline sahip öğrenciler tarafından alınmıştır.

Tablo 59

Değerlendirme Ortalamasının Ana Dillere Göre Analizi

Anadil	Mean	Std. Deviation
Amharca	69,583	17,1606
Arapça	54,169	14,0743
Arnavutça	62,662	11,9938
Azerbaycan Türkçesi	75,449	11,4025
Bahasa-Endonezce	65,381	11,5620
Bengalce	57,701	15,4516
Bislama	72,905	21,6891
Boşnakça	80,561	15,5657
Chichewa	56,143	13,8481
Çeçence	60,600	17,2329
Çince-Mandarin	55,602	20,5378
Darice	54,929	13,0430
Dioula	69,524	9,6683
Fang	73,371	8,7000
Farsça	56,200	9,1066
Filipince	66,657	11,8853
Fransızca	56,357	19,3347
Fulanice	63,200	12,8740
Gagauz Türkçesi	47,143	.
Ganaca-Akan(Twi)	69,726	11,5632
Gürcüce	65,122	13,2317
Irak Türkmen Türkçesi	74,381	11,9644
İngilizce	62,857	13,8924
İspanyolcaa	65,753	10,3476
Kazak Türkçesi	71,738	15,5944
Khmerce	61,000	10,0697
Kırgız Türkçesi	70,325	9,1266
Kinyarwanda	55,393	14,0482
Kirundi	41,000	9,3705
Kpelle	65,786	8,5893
Lingala-Kituba	57,582	10,5901
Luganda	54,286	6,2642
Macarca	81,000	5,1508
Makedonca	62,082	19,0772
Malayca	82,619	9,3212
Maldivce-Dhivehi	63,690	11,5654
Malgaşça-Malagasy	73,679	11,6528
Mende	47,952	6,3251
Moğolca	72,857	16,1890
Moldovaca	72,714	23,6437
Özbek Türkçesi	85,714	12,7021
Peştuca	64,324	13,9921
Rusça	70,127	16,4857
Serahulice	52,690	12,3054
Sırpça	92,321	4,5690
Somalice	56,143	11,2300
Swahilice	69,167	8,3976
Tamazing	49,771	5,6610
Tayca	84,393	6,4696
Türkmen Türkçesi	57,857	8,2247
Ukraynaca	77,684	14,5712
Urduca	71,143	9,6598
Uygur Türkçesi	70,724	13,8350
Vietnamca	72,071	14,9236
Yoruba	78,762	2,6967
Total	65,787	16,0542

Yazma Becerisi Değerlendirme Sonuçlarının Ölçütlere Göre Analizleri

Ölçüt esas alınarak yapılan bu analizler tezin en önemli itatistikî veri analiz tablolarını oluşturur. Çünkü tezin amacı, ana dilleri veya dil ailelerini birbiriyle kıyaslamak değil; her ana dil ve dil ailesinin, seviyelere göre veya genel olarak, yazma becerisindeki durumunu ortaya koymak, incelemek, değerlendirmek ve önerilerde bulunmaktır. Bu nedenle ölçütlere göre yapılan analizlerin dikkatle takip edilmesi ve incelenmesi çalışmanın genel amacını kavramak için gereklidir. Aşağıdaki beş tabloda; mensup olunan yapı ve köken bakımından dil aileleri, ana diller ve seviyelerde, öğrencilerin belirlenen altı ölçütte yazma becerisi değerlendirme sonuçları görülmektedir.

a) Sonuçlarının ölçüt esas alınarak dil ailesine (yapı) göre analizi

Tablo 60

Değerlendirmelerin Ölçüt Esas Alınarak Dil Ailesine (Yapı) Göre Analizi

Yapıya Göre Dil Ailesi	İmlâ Noktalama	Cümle Dizimi-Bağlam	Ekleri Kullanma	Uygun Kelime Seçimi-Anlam	Harfleri Doğru Yazma-Tipografi	Seviyeye Uygun Metin Yazma
Eklemeli Diller	61,55	80,69	70,52	76,55	67,24	63,97
Çekimli Diller	55,36	70,79	61,21	68,57	60,00	56,29
Tek Heceli Diller	59,71	65,88	55,88	64,71	70,00	57,57
Total	57,54	72,54	62,76	70,00	63,28	58,39

Yukardaki tabloda, yazma becerisinde en başarısız olunan alanlar sırasıyla; Eklemeli ve Çekimli dillere mensup öğrencilerin, “İmla-Noktalama, Seviyeye Uygun Metin Yazma, Yazı tipografisi ve Ekleri kullanma”; Tek heceli dillere mensup öğrencilerin ise, *Ekleri kullanma, Seviyeye Uygun Metin Yazma ve İmla-Noktalama*dır”. Bu sonuçlara göre YDTÖ’de yazma derslerinde ilgili alanlara daha fazla özen gösterilmesi gerektiği görülmüş olur.

b) Değerlendirme sonuçlarının ölçüt esas alınarak seviyeye göre analizi

Değerlendirme sonuçlarının seviye esas alınıp ölçütlere göre analizi aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 61

Değerlendirmelerin Ölçüt Esas Alınarak Dil Seviyelerine Göre Analizi

Seviye	İmlâ Noktalama	Cümle Dizimi- Bağlam	Ekleri Kullanma	Uygun Kelime Seçimi-Anlam	Harfleri Doğru Yazma-Tipografi	Seviyeye Uygun Metin Yazma
A1	60,36	68,83	58,92	64,68	63,24	56,80
A2	55,31	72,86	63,88	70,61	59,18	57,24
B1	58,35	75,29	65,88	73,88	65,65	60,94
B2	53,78	73,24	62,16	69,73	63,51	57,30
C	58,75	73,54	63,75	72,29	65,21	60,00
Total	57,54	72,54	62,76	70,00	63,28	58,39

Yukardaki tabloda, yazma dersi sınav evraklarının, tespit edilen ölçütlere göre öğrencilerin seviyeleri dikkate alınarak yapılan değerlendirme sonuçları görülmektedir. Seviye bazında yapılan bu analize göre yazma becerisinde en başarısız olunan alanlar sırasıyla; A1 seviyesinde: “Seviyeye Uygun Metin Yazma”, “Ekleri Kullanma” ve “İmlâ-Noktalama” görülür. A2, B1 seviyelerinde: “İmlâ-Noktalama”, “Seviyeye Uygun Metin Yazma” ve “Harfleri Doğru Yazma-Tipografi”; B2 ve C seviyelerinde ise “İmlâ-Noktalama”, “Seviyeye Uygun Metin Yazma” ve “Ekleri Kullanma” görülmektedir.

c) Değerlendirmelerin ölçüt esas alınarak, dil ailesine göre analizi

Tablo 62

Değerlendirmelerin Ölçüt Esas Alınarak, Dil Ailesine (Köken)Göre Analizi

Dil Ailesi (Köken)	İmlâ Noktalama	Cümle Dizimi- Bağlam	Ekleri Kullanma	Uygun Kelime Seçimi-Anlam	Harfleri Doğru Yazma-Tipografi	Seviyeye Uygun Metin Yazma
Altay Dil Ailesi	63,13	81,87	72,50	77,92	68,12	65,42
Avustronezya Dil Ailesi	65,71	73,33	63,81	76,19	72,38	64,52
Bantu Dil Ailesi	58,54	64,88	55,61	64,39	66,83	56,34
Çin-Tibet Dil Ailesi	48,57	60,00	51,43	55,71	57,14	48,21
Nijer-Kongo Dil Ailesi	50,45	69,09	60,45	67,27	51,36	52,39
Diğer Dil Ailesi/Asya Kolu	69,23	75,38	61,54	69,23	84,62	66,15
Hami-Sami D.A./Hami Kolu	36,00	60,00	52,00	56,00	40,00	41,00
Hami-Sami D.A./Sami Kolu	48,68	64,15	55,09	61,89	54,72	50,09
Hint-Avrupa D.A./Avrupa Kolu	64,15	78,05	68,54	75,61	69,02	64,33
Hint-Avrupa D.A./Bağımsız Diller	54,55	72,73	56,36	67,27	58,18	54,09
Hint-Avrupa D.A./Hint-Asya Kolu	52,50	67,81	58,12	65,94	58,44	53,75
Kafkas Dil Ailesi	50,59	71,76	58,82	65,88	61,18	54,12
Ural Dil Ailesi	73,33	93,33	73,33	93,33	73,33	73,33
Total	57,54	72,54	62,76	70,00	63,28	58,39

Tabloda; Değerlendirmeye esas alınan ölçütlerin öğrencilerin mensup oldukları köken bakımından dil ailelerine göre değerlendirme ortalamaları görülmektedir. Bu tablodaki değerler, analizlerin son bölümünde grafiklendirilerek ayrı bir değerlendirmeye tabi tutulmuştur. (Bkz. s.194)

d) Değerlendirmelerin ölçütler esasında öğrenci ana dillerine göre analizi

Yazma dersi değerlendirme sonuçlarının dil ailelerine ve ana dillere göre ölçütler esastaki analizleri aşğıdaki tabloda görülmektedir.

Tablo 63

Değerlendirmelerin Ölçüt Esas Alınarak Seviye ve Dil Ailelerine Göre Analizi

Seviye	Yapıya Göre Dil Ailesi	İmlâ Noktalama	Cümle Dizimi- Bağlam	Ekleri Kullanma	Uygun Kelime Seçimi-Anlam	Harfleri Doğru Yazma-Tipografi	Seviyeye Uygun Metin Yazma
A1	Eklemeli Diller	59,17	70,83	64,17	65,83	60,83	57,50
	Çekimli Diller	59,69	68,00	57,54	63,38	60,92	55,38
	Tek Heceli Diller	63,64	69,09	57,27	67,27	72,73	60,23
	Total	60,36	68,83	58,92	64,68	63,24	56,80
A2	Eklemeli Diller	61,82	80,91	70,91	77,27	65,45	63,86
	Çekimli Diller	51,48	71,80	62,62	69,18	55,41	54,67
	Tek Heceli Diller	61,33	65,33	58,67	66,67	65,33	58,00
	Total	55,31	72,86	63,88	70,61	59,18	57,24
B1	Eklemeli Diller	65,83	83,33	75,00	81,67	71,67	68,54
	Çekimli Diller	54,72	72,08	63,40	70,94	62,64	57,92
	Tek Heceli Diller	60,00	72,50	55,00	70,00	67,50	58,13
	Total	58,35	75,29	65,88	73,88	65,65	60,94
B2	Eklemeli Diller	57,27	85,45	70,00	75,45	66,36	62,27
	Çekimli Diller	52,27	68,64	60,00	68,18	60,00	55,11
	Tek Heceli Diller	52,50	65,00	52,50	62,50	75,00	55,63
	Total	53,78	73,24	62,16	69,73	63,51	57,30
C	Eklemeli Diller	63,33	83,33	72,50	82,50	71,67	67,50
	Çekimli Diller	57,54	73,33	62,81	71,93	61,40	58,42
	Tek Heceli Diller	56,00	58,67	53,33	57,33	69,33	54,00
	Total	58,75	73,54	63,75	72,29	65,21	60,00

Tabloda; öğrencilerin değerlendirme ölçütlerindeki durumlarının, seviyeleri dikkate alınarak mensup oldukları yapı bakımından dil ailelerine göre analizleri görülmektedir.

e) Değerlendirmelerin ölçütler esas alınarak öğrenci ana dillerine göre analizi

Tablo 64

Değerlendirmelerin Ölçütler Esas Alınarak Ana Dillere Göre Analizi

Anadil	İmlâ Noktalama	Cümle Dizimi- Bağlam	Eklere Kullanma	Uygun Kelime Seçimi-Anlam	Harfleri Doğru Yazma-Tipografi	Seviye Uygun Metin Yazma
Amharca	58,33	78,33	66,67	73,33	68,33	61,67
Arapça	44,44	60,74	53,33	60,00	45,93	45,93
Arnavutça	54,55	72,73	56,36	67,27	58,18	54,09
Azerbaycan Türkçesi	62,86	85,71	74,29	88,57	65,71	67,86
Bahasa-Endonezce	63,33	70,00	53,33	70,00	70,00	59,17
Bengalce	50,91	65,45	50,91	58,18	54,55	48,64
Bislama	66,67	80,00	66,67	73,33	73,33	65,00
Boşnakça	72,86	87,14	77,14	87,14	80,00	74,29
Chichewa	54,29	51,43	42,86	54,29	74,29	51,43
Çeçence	52,00	68,00	56,00	58,00	68,00	53,50
Çince-Mandarin	48,57	60,00	51,43	55,71	57,14	48,21
Darice	40,00	65,00	56,67	61,67	50,00	47,08
Dioula	53,33	80,00	73,33	53,33	80,00	60,00
Fang	68,00	84,00	68,00	76,00	64,00	64,00
Farsça	46,00	62,00	58,00	66,00	48,00	49,50
Filipince	60,00	68,00	64,00	72,00	64,00	60,00
Fransızca	55,00	55,00	42,50	57,50	62,50	49,38
Fulanice	52,00	76,00	60,00	68,00	48,00	52,00
Gagauz Türkçesi	40,00	60,00	60,00	40,00	40,00	40,00
Ganaca-Akan(Twi)	58,33	81,67	70,00	80,00	53,33	60,42
Gürcüce	48,57	77,14	62,86	77,14	51,43	55,00
Irak Türkmen Türkçesi	62,67	80,00	74,67	81,33	68,00	66,67
İngilizce	46,67	80,00	60,00	73,33	53,33	53,33
İspanyolca	61,82	70,91	61,82	63,64	69,09	59,09
Kazak Türkçesi	65,00	75,00	68,33	75,00	70,00	64,58
Khmerce	60,00	60,00	48,00	56,00	80,00	56,00
Kırgız Türkçesi	58,18	85,45	72,73	70,91	58,18	60,00
Kinyarwanda	45,00	60,00	55,00	60,00	60,00	50,00
Kirundi	28,00	40,00	44,00	56,00	40,00	37,00
Kpelle	60,00	75,00	60,00	70,00	60,00	57,50
Lingala-Kituba	55,38	61,54	56,92	56,92	56,92	51,54
Luganda	53,33	53,33	46,67	56,67	56,67	48,33
Macarca	73,33	93,33	73,33	93,33	73,33	73,33
Makedonca	51,43	68,57	62,86	77,14	45,71	54,29
Malayca	73,33	80,00	80,00	93,33	86,67	78,33
Maldivce-Dhivehi	53,33	73,33	56,67	60,00	73,33	55,83
Malgaşça-Malagasy	70,00	75,00	65,00	80,00	75,00	67,50
Mende	40,00	60,00	46,67	60,00	33,33	40,00
Moğolca	64,29	82,86	70,00	77,14	70,00	65,36
Moldovaca	70,00	77,50	72,50	72,50	70,00	66,25
Özbek Türkçesi	77,33	92,00	86,67	88,00	85,33	79,33
Peştuca	58,67	70,67	61,33	73,33	56,00	57,33
Rusça	55,56	82,22	68,89	77,78	68,89	62,78
Serahulice	36,67	63,33	56,67	56,67	36,67	41,67
Sırpça	90,00	100,00	95,00	90,00	95,00	87,50
Somalice	49,33	60,00	49,33	57,33	60,00	49,00
Swahilice	65,00	70,00	56,67	75,00	76,67	63,33
Tamazing	36,00	60,00	52,00	56,00	40,00	41,00
Tayca	80,00	95,00	80,00	80,00	90,00	77,50
Türkmen Türkçesi	48,57	71,43	57,14	62,86	51,43	50,00
Ukraynaca	70,00	85,71	77,14	81,43	74,29	70,71
Urduca	66,67	71,11	64,44	71,11	80,00	65,56
Uygur Türkçesi	60,00	78,67	69,33	77,33	65,33	63,00
Vietnamca	70,00	75,00	60,00	75,00	85,00	67,50
Yoruba	66,67	93,33	80,00	93,33	60,00	70,00

Tabloda; her ana dile mensup öğrencinin değerlendirme ölçütlerine göre yazma becerisindeki durumları görülmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken, her ana dile sahip öğrencinin hangi ölçütte daha başarısız olduğudur. Yoksa amaç diller arasında bir karşılaştırma yapmak değildir. Genel olarak, tüm ana dillerde; *imlâ-noktalama*, *ekleri kullanma*, *tipografi* ve *seviyeye uygun metin yazma* alanlarında becerinin düşük olduğu görülmektedir.

Yazma Becerisi ile Ana Dil ve Dil Aileleri Arasındaki İlişki

Farklı ana dile ve farklı dil ailelerine sahip yabancı öğrencilerin Türkçe yazma becerisinin, sahip oldukları ana dil ve dil ailesine göre farklılık gösterip göstermediğinin ve bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığının analizi aşağıda görülmektedir. Bu analiz için SPSS’de en uygun test “*Kruskal-Wallis H Testi*” dir. Bu testin uygulanması sonucu ortaya çıkan tablolar ve sonuçlar aşağıdadır.

Tablo 65

Yazma Becerisi ile Ana Dil Arasındaki İlişki

	Puan	İmlâ Noktalama	Cümle Dizimi- Bağlam	Ekleri Kullanma	Uygun Kelime Seçimi-Anlam	Harfleri Doğru Yazma-Tipografi	Seviyeye Uygun Metin Yazma
Chi-Square	172,741	131,311	153,524	140,036	133,944	150,173	153,618
df	51	51	51	51	51	51	51
Asymp. Sig.	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000

Yazma becerisi ile ana dil arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığının tespiti için yapılan test sonucunda, tablonun en alt satırında da görüldüğü üzere; Ölçütlerin tümünde (sınav puanı, altı ölçüt ve Gn. Ort.) *Anlamlılık*”(Asymp.Sig) değeri “0,000” dır. Söz konusu değer, 0.05’ten küçük olduğundan¹ (p<,05), öğrencilerin ana dili ile yazma dersi başarısı arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlıdır. Bu sonuçlar, bize, öğrencilerin yazma becerilerindeki başarının sahip olduğu ana dile göre farklılık gösterdiğin ve ana dilin yazma becerisinde anlamlı bir etkisinin olduğunu gösterir.

¹ İstatistiksel anlamlılık hesaplamalarında sınır değer 0,05’tir. Eğer anlamlılık (Assyp.sig) değeri 0,05’ten küçükse, değişkenler arasındaki ilişki anlamlıdır.

Tablo 66

Yazma Becerisi ile Köken Bakımından Dil Ailesi Arasındaki İlişki

	Puan	İmlâ Noktalama	Cümle Dizimi- Bağlam	Ekleri Kullanma	Uygun Kelime Seçimi- Anlam	Harfleri Doğru Yazma-Tipografi	Seviyeye Uygun Metin Yazma
Chi-Square	61,285	59,193	66,222	57,871	55,576	59,569	70,114
df	12	12	12	12	12	12	12
Asymp. Sig.	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000

Yazma becerisi ile öğrencinin mensup olduğu köken bakımından dil ailesi arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığının tespiti için yapılan test sonucunda, tablonun en alt satırında da görüldüğü üzere; Ölçütlerin tümünde (sınav puanı, altı ölçüt ve Gn. Ort.) Anlamlılık (Asymp.Sig) değeri “0,000” dır. Söz konusu değer, 0.05’ten küçük olduğundan ($p<,05$), öğrencilerin mensup olduğu dil ailesi ile yazma dersi başarısı arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlıdır. Bu sonuçlar, bize, öğrencilerin yazma becerilerindeki başarısının, sahip olduğu köken bakımından dil ailesine göre farklılık gösterdiğini, dil ailesinin (kök) yazma becerisinde anlamlı bir etkisinin olduğunu göstermektedir.

Tablo 67

Yazma Becerisi ile Yapı Bakımından Dil Ailesi Arasındaki İlişki

	Puan	İmlâ Noktalama	Cümle Dizimi- Bağlam	Ekleri Kullanma	Uygun Kelime Seçimi-Anlam	Harfleri Doğru Yazma-Tipografi	Seviyeye Uygun Metin Yazma
Chi-Square	30,818	10,998	32,024	27,920	18,861	16,496	17,478
df	2	2	2	2	2	2	2
Asymp. Sig.	,000	,004	,000	,000	,000	,000	,000

Yazma becerisi ile öğrencinin mensup olduğu yapı bakımından dil ailesi arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığının tespiti için yapılan test sonucunda, tablonun en alt satırında da görüldüğü üzere; Ölçütlerin tümünde (sınav puanı, altı ölçüt ve Gn. Ort.) Anlamlılık (Asymp.Sig) değeri “0,000” dır. Söz konusu değer, 0.05’ten küçük olduğundan ($p<,05$), öğrencilerin mensup olduğu dil ailesi ile yazma dersi başarısı arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlıdır. Bu sonuçlar, bize, öğrencilerin yazma

becerilerindeki başarısının, sahip olduğu yapı bakımından dil ailesine göre farklılık gösterdiğini, dil ailesinin (yapı) yazma becerisinde anlamlı bir etkisinin olduğunu göstermektedir.

Değerlendirmelerin Grafiksel Olarak Analizleri

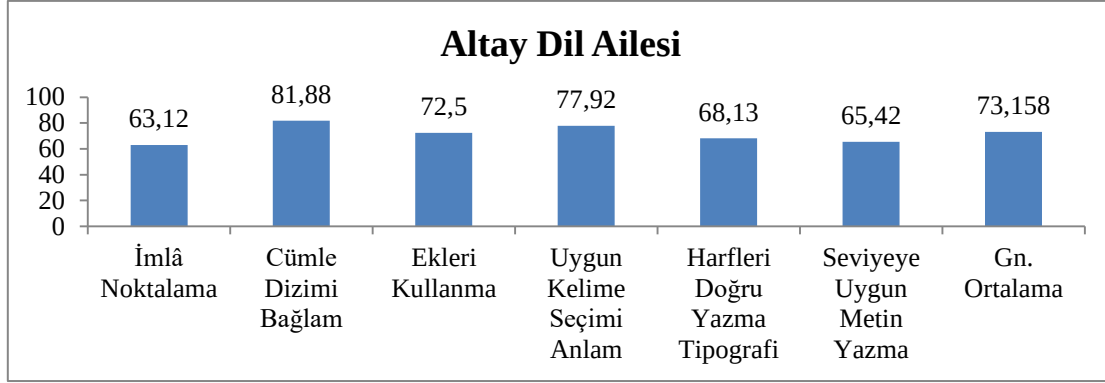
Bu bölümde, Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin yazma dersi sınavlarına ait sınav evraklarının altı ölçüte göre yapılan değerlendirme puanlarının ortalamaları, sınavdan aldıkları puanlar ve genel ortalama puanları sahip oldukları köken bakımından dil aileleri belirlenerek Excel programında tablolastırılmış, sonra bu değerler grafiklendirilerek yorumlanmıştır. Ayrıntılı yorumlamalar ve öneriler, bu grafiklerin sonuçlarının ve genel sonuçların da bulunduğu “Sonuç ve Tartışmalar” bölümünde yer almakla birlikte, grafiklerin “genel yorumlamaları”, grafiklerin altında bulunmaktadır.

Tablo 68

Ölçüt Esas Alınarak Değerlendirme Sonuçlarının Ortalamaları

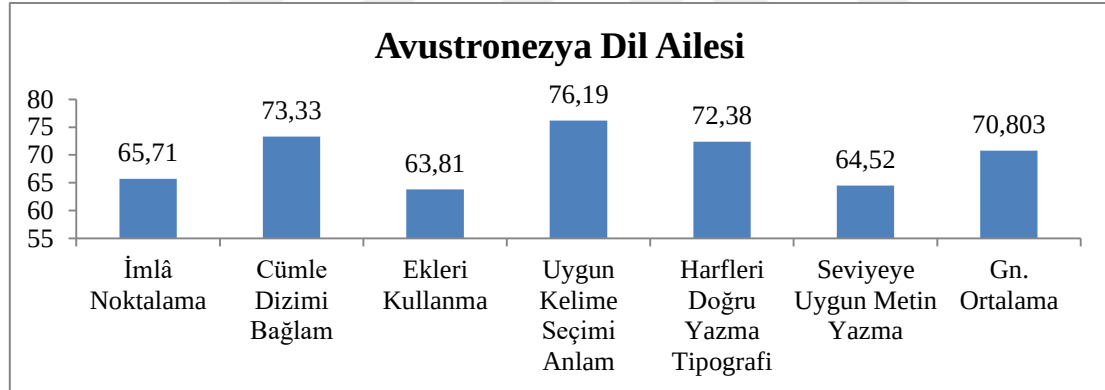
Köken Bakımından Dil Ailesi	İmlâ Noktalama	Cümle Dizimi Bağlam	Ekleri Kullanma	Uygun Kelime Seçimi Anlam	Harfleri Doğru Yazma Tipografi	Seviyeye Uygun Metin Yazma	Gn. Ortalama
Altay Dil Ailesi	63,12	81,88	72,5	77,92	68,13	65,42	73,158
Avustronezya Dil Ailesi	65,71	73,33	63,81	76,19	72,38	64,52	70,803
Bantu Dil Ailesi	58,54	64,88	55,61	64,39	66,83	56,34	62,439
Çin-Tibet Dil Ailesi	48,57	60	51,43	55,71	57,14	48,21	55,602
Hami-Sami D.A./Hami Kolu	36	60	52	56	40	41	49,771
Hami-Sami D.A./Sami Kolu	48,68	64,15	55,09	61,89	54,72	50,09	57,935
Hint-Avrupa D.A./Avrupa Kolu	64,15	78,05	68,54	75,61	69,02	64,33	71,343
Hint-Avrupa D.A./Hint-Asya Kolu	52,5	67,81	58,13	65,94	58,44	53,75	61,129
Hint-Avrupa D.A./Bağımsız Diller	54,55	72,73	56,36	67,27	58,18	54,09	62,662
Kafkas Dil Ailesi	50,59	71,76	58,82	65,88	61,18	54,12	62,462
Ural Dil Ailesi	73,33	93,33	73,33	93,33	73,33	73,33	81
Nijer-Kongo Dil Ailesi	50,45	69,09	60,45	67,27	51,36	52,39	60,682
Diğer Dil Ailesi/Asya Kolu	69,23	75,38	61,54	69,23	84,62	66,15	71,604

Tabloda 13 farklı dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisinin kategorilere göre değerlendirme puan ortalamaları görülmektedir. Tablodaki verilere göre köken bakımından farklı dil ailelerine mensup öğrencilerin yazma becerilerinin 6 ölçüte göre değerlendirmelerindeki genel ortalamalar grafiksel analizler halinde aşağıda görülmektedir.

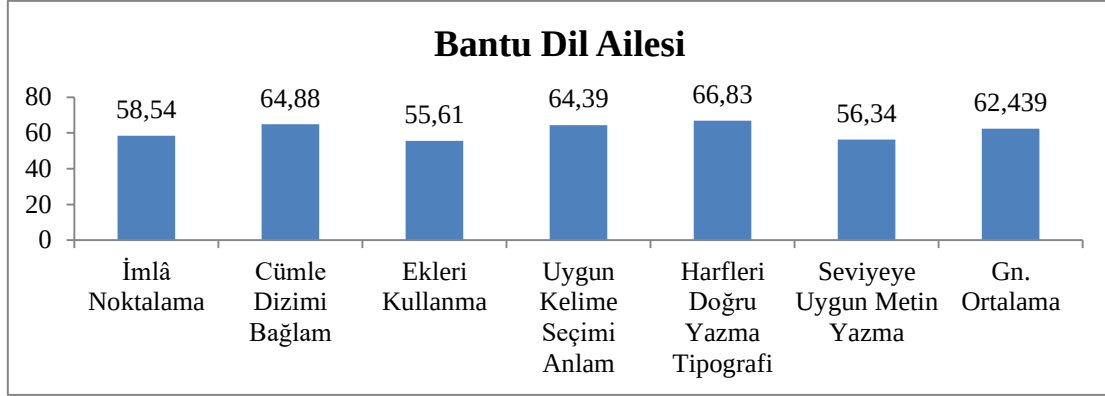
Şekil 41. Altay Dil Ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği

Grafikte, belirlenen altı ölçüte göre yapılan incelemede, “Altay Dil Ailesine” mensup öğrencilerin sınav evraklarında en başarısız oldukları alan “İmlâ Noktalama” olup bu alanı “Seviyeye Uygun Metin Yazma”, “Harfleri Doğru Yazma-Tipografi”, “Ekleri Kullanma-Bağdaşıklık” ve “Uygun Kelime Seçimi-Anlam” alanları izlemektedir. Bu dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi eğitiminde puanların düşük olduğu kategorilerin üzerinde daha fazla durulması gerekir.

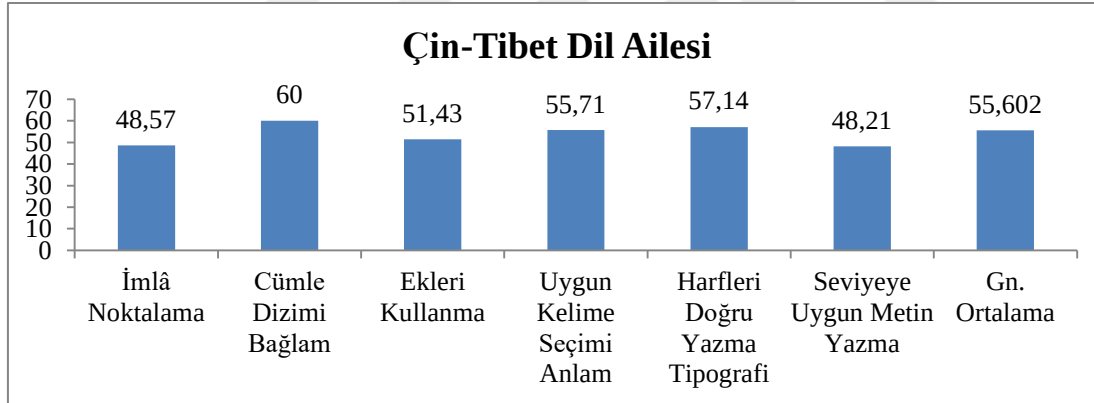
Şekil 42. Avustronezya Dil Ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği

Grafikte, “Avustronezya Dil Ailesine” mensup öğrencilerin yazma dersi sınav evraklarının belirlenen altı ölçüte göre yapılan incelemesinde en başarısız oldukları alan “Ekleri Kullanma-Bağdaşıklık” olup bu alanı “Seviyeye Uygun Metin Yazma”, “İmlâ Noktalama” ve “Harfleri Doğru Yazma-Anlam” alanları izlemektedir. Bu dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisinde, özellikle yazma eğitimi sürecinde puanların düşük olduğu kategoriler dikkate alınmalıdır.

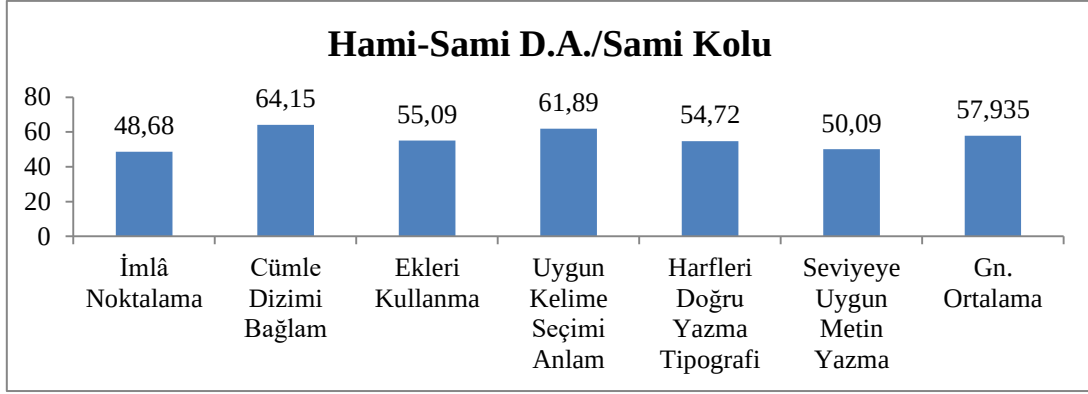
Şekil 43. Bantu Dil Ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği

Grafikte, belirlenen altı ölçüte göre yapılan incelemede, “Bantu Dil Ailesine” mensup öğrencilerin yazma dersi sınav evraklarında en başarısız oldukları alan “Ekleri Kullanma” olup bu alanı “Seviyeye Uygun Metin Yazma”, “İmlâ Noktalama”, ve “Uygun Kelime Seçimi-Anlam” alanları izlemektedir. Bu dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi eğitiminde puanların düşük olduğu kategorilere yönelik ek çalışmalar yapılmalı ve bu sorunların çözümü temelinde öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalıdır.

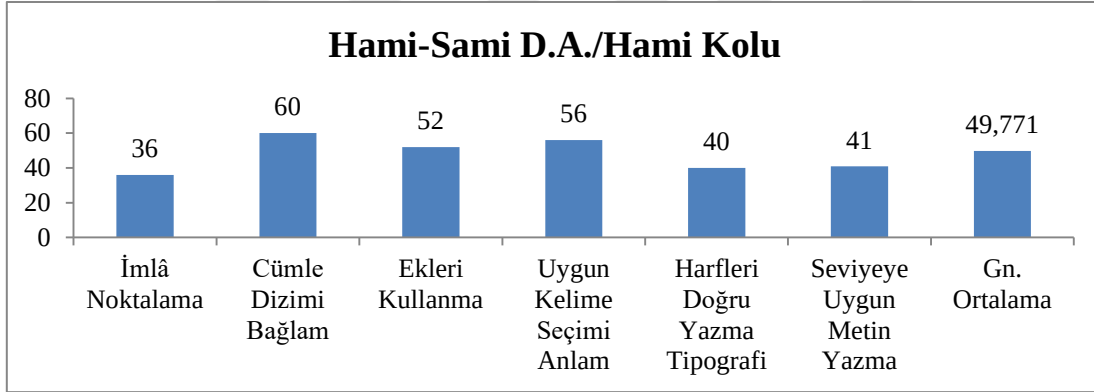
Şekil 44. Çin-Tibet Dil Ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği

Grafikte, “Çin-Tibet Dil Ailesine” mensup öğrencilerin yazma dersi sınav evraklarının belirlenen altı ölçüte göre yapılan incelemede en başarısız oldukları alan “Seviyeye Uygun Metin Yazma” olup bu alanı “İmlâ Noktalama” “Ekleri Kullanma-Bağdaşıklık”, “Uygun Kelime Seçimi-Anlam” ve “Harfleri Doğru Yazma-Tipografi” alanları izlemektedir. Bu dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi eğitiminde puanların düşük olduğu kategorilerilere yönelik önlemler alınması gerekir.

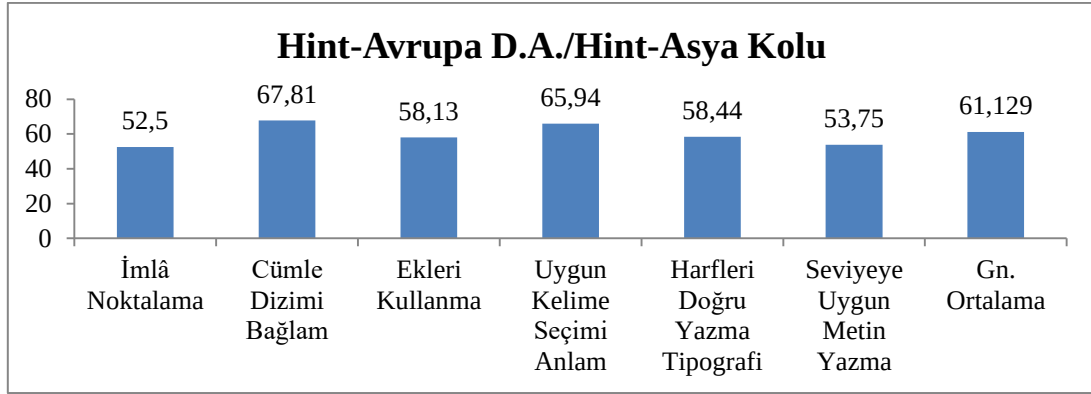
Şekil 45. Hami-Sami D. A. Sami Koluna mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği

Grafikte, “Hami-Sami D.A./Sami Kolu”na mensup öğrencilerin ölçütlere göre yazma puanları ve kategorilendirilmiş ortalamaları görülmektedir. Belirlenen altı ölçüte göre yapılan incelemede en başarısız oldukları alan “İmlâ Noktalama” olup bu alanı “Seviyeye Uygun Metin Yazma”, “Harfleri Doğru Yazma-Tipografi” ve “Ekleri Kullanma-Bağdaşıklık” alanları izlemektedir. Bu dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi eğitiminde puanların düşük olduğu kategorileri geliştirme çalışmalarına ihtiyaç vardır.

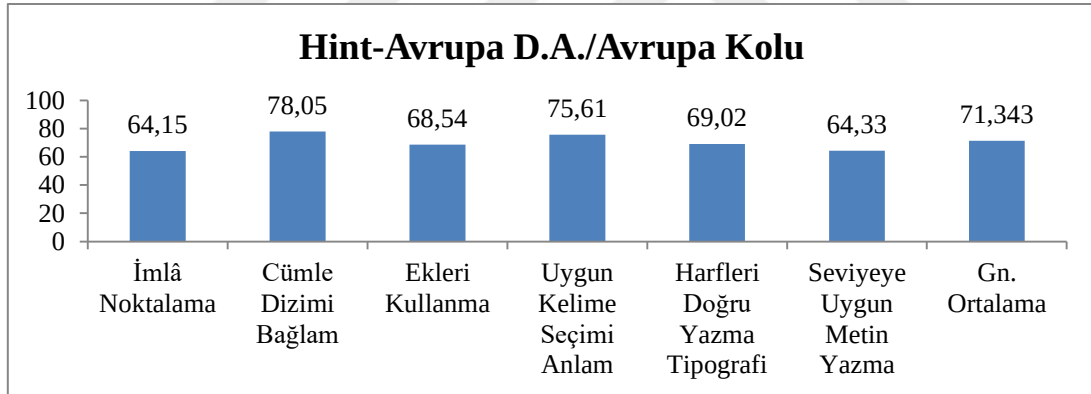
Şekil 46. Hami-Sami D. A. Hami Koluna mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği

Grafikte, “Hami-Sami D.A./Hami Kolu”na mensup öğrencilerin yazma dersi sınav evrakları verilerinin belirlenen altı ölçüte göre yapılan incelemesinde, en başarısız oldukları alanın “İmlâ Noktalama” olup bu alanı “Harfleri Doğru Yazma-Tipografi”, “Seviyeye Uygun Metin Yazma” ve “Ekleri Kullanma-Bağdaşıklık” alanlarının izlediği görülmektedir. Puanların düşük olduğu kategorilere yönelik ek çalışmalar yapılmalıdır.

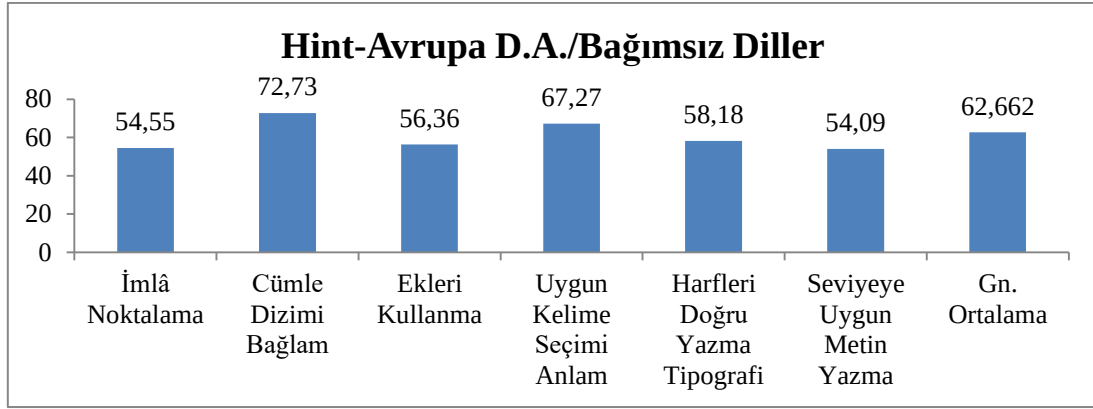
Şekil 47. Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Koluna mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği

Grafikte, “Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu”na mensup öğrencilerin yazma dersi sınav evraklarının belirlenen-incelenen altı ölçüte göre en başarısız oldukları alan “İmla Noktalama” olup bu alanı “Seviyeye Uygun Metin Yazma”, “Ekleri Kullanma-Bağdaşıklık” ve “Harfleri Doğru Yazma-Tipografi” alanları izlemektedir. Bu dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi eğitiminde puanların düşük olduğu kategorilerin üzerinde geliştirme çalışmaları yapılmalıdır.

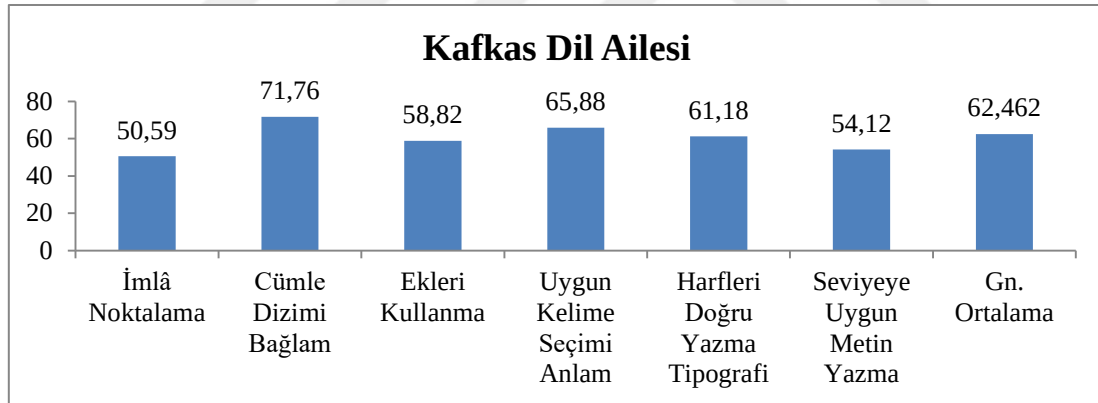
Şekil 48. Hint-Avrupa D.A. Avrupa Koluna mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği

Grafikte, “Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu”na mensup öğrencilerin Yazma dersi sınav verilerinin altı ölçüt ile incelenmesi sonuçlarına göre en başarısız oldukları alan “İmla Noktalama” olup bu alanı “Seviyeye Uygun Metin Yazma”, “Ekleri Kullanma-Bağdaşıklık” ve “Tipografi (Harfleri Doğru Yazma)” alanları izlemektedir. Bu dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi eğitiminde puanların düşük olduğu kategorilerin üzerinde daha fazla durulması gerekir.

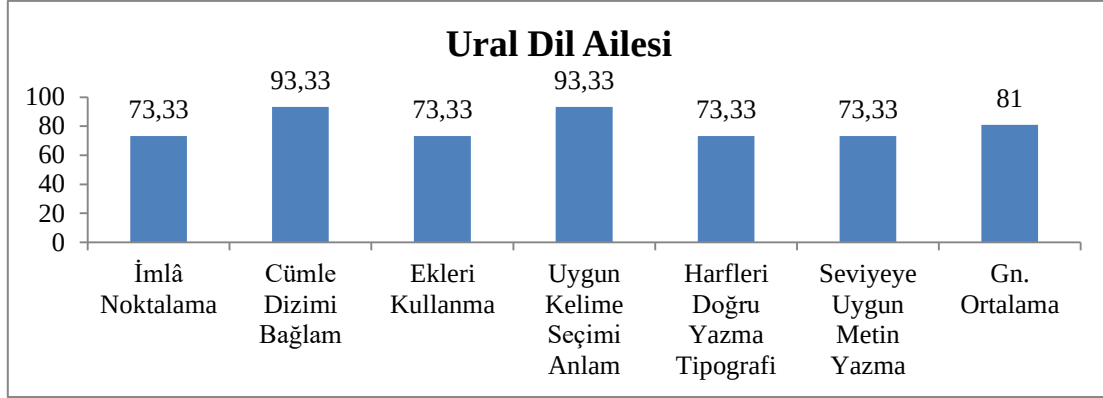
Şekil 49. Hint-Avrupa D.A. bağımsız dillere mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği

Grafikte, “Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller”e mensup öğrencilerin yazma dersi sınav verilerinin altı öçüte göre incelendiğinde en başarısız oldukları alan “Seviyeye Uygun Metin Yazma” olup bu alanı “İmlâ Noktalama”, “Ekleri Kullanma-Bağdaşıklık” ve “Harfleri Doğru Yazma-Tipografi” alanları izlemektedir. Bu dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi eğitiminde puanların düşük olduğu kategoriler ile ilgili mutlaka destekleyici çalışmalar yapılmalıdır.

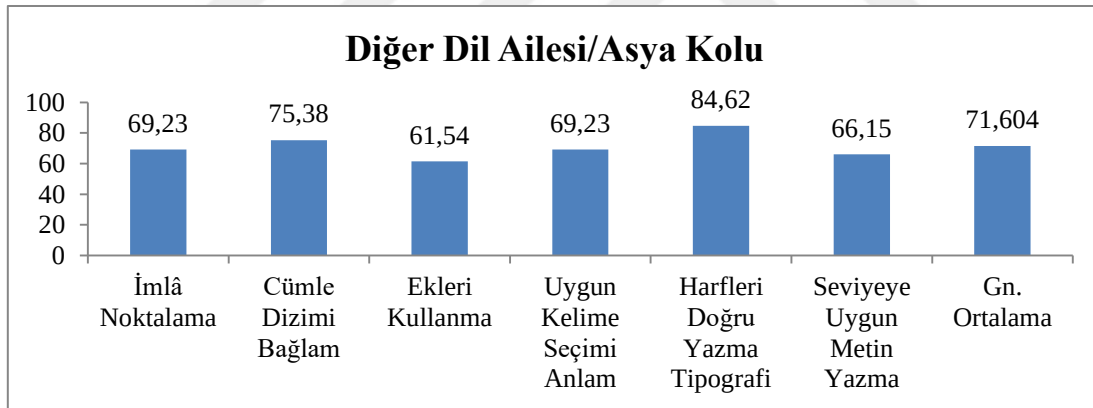
Şekil 50. Kafkas Dil Ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği

Grafikte, “Kafkas Dil Ailesine” mensup öğrencilerin yazma dersi sınav verilerinin altı öçüte göre değerlendirilmesi sonucunda en başarısız oldukları alan “İmlâ Noktalama” olup bu alanı “Seviyeye Uygun Metin Yazma”, “Ekleri Kullanma-Bağdaşıklık” ve “Harfleri Doğru Yazma-Tipografi” alanları izlemektedir. Bu dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi eğitiminde puanların düşük olduğu kategorilerin üzerinde daha fazla durulması gerekir.

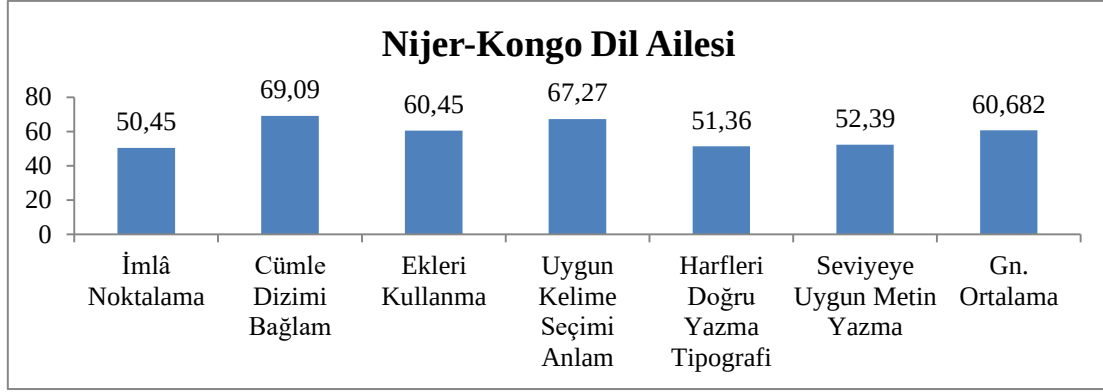
Şekil 51. Ural Dil Ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği

Grafikte, “Ural Dil Ailesine” mensup öğrencilerin yazma dersi sınav verilerinin altı öçüte göre incelenmesi sonucunda genelde başarılı oldukları, en başarısız oldukları alanların “Harfleri Doğru Yazma-Tipografi”, “Seviyeye Uygun Metin Yazma”, “İmla Noktalama” ve “Ekleri Kullanma-Bağdaşıklık” alanları olduğu görülmektedir. Bu dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi eğitiminde puanların düşük olduğu kategoriler ile ilgili tamamlayıcı çalışmalara ihtiyaç olduğu görülmektedir.

Şekil 52. Diğer Dil Ailesi-Asya koluna mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği

Grafikte, “Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu”na mensup öğrencilerin yazma dersi sınav verilerinin altı öçüte göre değerlendirilmesi sonucunda en başarısız oldukları alan “Ekleri Kullanma-Bağdaşıklık” olup bu alanı “Seviyeye Uygun Metin Yazma”, “İmla Noktalama”, “Uygun Kelime Seçimi-Anlam”, ve “Cümle Dizimi-Bağlam” alanları izlemektedir. Bu dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi eğitiminde puanlarının düşük olduğu kategorileri geliştirme çalışmalarının yapılması gerektiği açıktır.

Şekil 53. Nijer/Kongo dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi grafiği

Grafikte, “Nijer-Kongo” dil ailesine mensup öğrencilerin yazma dersi sınav verilerinin altı öçüte göre değerlendirilmesi sonucu en başarısız oldukları alan “İmlâ Noktalama” olup bu alanı “Harfleri Doğru Yazma-Tipografi”, “Seviyeye Uygun Metin Yazma” ve “Ekleri Kullanma-Bağdaşıklık” alanları izlemektedir. Bu dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisi eğitiminde puanların düşük olduğu kategorilerin üzerinde daha fazla durulması gerekir.

Türkçe Öğrenimi ve Yazma Becerisine Yönelik Anket Çalışması

Bu bölümde Gazi TÖMER’de Yazma derslerine giren öğretim elemanlarına (Öğretim Görevlisi ve okutman), Türkçe öğretimi ve yazma becerisine yönelik iki anket uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Birincisinde, *yapılandırılmış anket uygulamasında* ilk beş madde “*likert ölçek*” kullanılarak hazırlanmış, sorulara; "Kesinlikle Katılıyorum"(1), "Katılıyorum"(2), "Katılmıyorum"(3), "Kesinlikle Katılmıyorum"(4) şekilde cevap verilmesi istenmiştir. Altıncı sorunun ise, çoktan seçmeli olarak; “Okuma” (1), “Yazma” (2), “Konuşma” (3), “Dinleme” (4) şekilde cevaplandırılması istenmiştir. İkinci uygulamada da, öğretim elemanlarına yazma becerisine yönelik *yapılandırılmış anket türünde* “*karma ölçek*” kullanılmıştır. Bu ölçekte sekiz maddelik bir anket hazırlanmış derecelendirme ölçütleri ise ilk ölçekten farklı olarak hazırlanmıştır. Bu sekiz madde, zorluk derecesine göre öğretim elemanlarınca 1'den 8'e kadar (“1-En zor”, “2- Çok zor”, “3-Zor”, “4-Biraz zor”; “5-Biraz Kolay”, “6-Kolay”, “7-Çok kolay”, “8-En kolay”) sıralanması istenmiştir. Uygulamalardan

elde edilen verilerin, betimlenmesi-frekans dağılımları ve analizleri SPSS programı ile yapıpı tablolastırılmış ve yorumlanmıştır. İlgili tablolar ve yorumlar aşağıdadır.

AÇIKLAMA: İlk 5 soruya verilen cevaplar aşağıdaki şekilde Kodlanmıştır. "Kesinlikle Katılıyorum" (1), "Katılıyorum" (2), "Katılmıyorum" (3), "Kesinlikle Katılmıyorum" (4) Altınıcı soru ise çoktan seçmeli olarak cevaplandırılmıştır. "Okuma" (1), "Yazma" (2), "Konuşma" (3), "Dinleme" (4)		Yabancı öğrencinin Ana Dili, Türkçe öğrenme başarısını doğrudan etkiler.	Yabancı öğrencinin Ana Dili, Türkçe "Yazma becerisindeki" başarıyı doğrudan etkiler.	Yabancılar Türkçe öğretiminde ana dili aynı olanların aynı şubede olmaları Türkçe öğrenme başarısını artırır.	Yabancılar Türkçe öğretiminde ana dili aynı olanların aynı şubede olmaları "Yazma becerisindeki" başarıyı artırır.	Yabancı öğrencilere Türkçe öğretirken, aynı dil ailesine mensup öğrencilerin bir sınıfta toplanması başarıyı artırır	Yabancı öğrencilere Türkçe öğretirken en çok hangi dil becerisinde zorlanıyorlar? (1-Okuma, 2-Yazma, 3-Konuşma, 4-Dinleme-Anlama)
GÖREVİ	TECRÜBE(YIL)						
Öğretim Üyesi	19	2	2	3	3	3	2
Öğretim Üyesi	3	2	2	1	1	1	2
Okutman	4	2	2	3	3	3	2
Okutman	7	2	2	3	3	3	3
Okutman	7	2	2	4	4	3	2
Okutman	7	2	2	3	3	3	2
Okutman	16	2	2	3	3	3	2
Okutman	5	1	1	4	4	3	2
Okutman	6	3	2	3	3	4	2
Okutman	16	2	2	3	3	3	2
Okutman	4	2	2	3	3	3	2
Okutman	6	2	2	3	3	3	2
Okutman	18	1	1	1	1	2	3
Okutman	7	2	2	4	4	4	2
Okutman	3	2	2	4	4	3	2
Okutman	5	1	1	4	4	4	2
Okutman	15	2	2	4	4	4	2
Okutman	18	3	3	3	3	3	2
Okutman	12	3	3	3	3	3	2

Şekil 54. Yazma becerisine yönelik yapılan anket sonuç ve analiz tabloları

Anket Analiz ve Yorumları

Aşağıdaki tabloda; anketin birinci maddesindeki "Yabancı öğrencinin ana dili, Türkçe öğrenme başarısını doğrudan etkiler." İfadesine, Yazma dersini veren 19 öğretim elemanından 3'ü "Kesinlikle Katılıyorum", 13'ü "Katılıyorum" diyerek, öğrencilerin ana dillerinin Türkçe öğrenmedeki başarısını doğrudan etkilediğini belirtmişlerdir. Öğretim elemanlarının hiçbirisi bu maddeye "Kesinlikle Katılmıyorum" şeklinde cevap

vermemiştir. Bu da daha önce sınav evrakları verilerinin değerlendirilmesi ve analizlerinde çıkan sonuçlarla örtüşmektedir.

Tablo 69

Yabancı Öğrencinin Ana Dili, Türkçe Öğrenme Başarısını Doğrudan Etkiler.

		Sıklık-Sayı (Frequency)	Yüzde (Percent)	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kesinlikle KATILIYORUM	3	15,8	15,8	15,8
	KATILIYORUM	13	68,4	68,4	84,2
	KATILMIYORUM	3	15,8	15,8	100,0
	Toplam	19	100,0	100,0	

Anketin ikinci maddesindeki “*Yabancı öğrencinin anadili, “Türkçe öğrenme” başarısını doğrudan etkiler.*” İfadesine, Yazma dersini veren 19 okutmandan 3’ü “Kesinlikle Katılıyorum”, 13’ü “Katılıyorum” diyerek, öğrencilerin anadillerinin Türkçe öğrenmedeki başarısını doğrudan etkilediğini belirtmişlerdir. Öğretim elemanlarından hiçbirisi bu maddeye “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevap vermemiştir.

Tablo 70

Yabancı Öğrencinin Ana Dili, Türkçe "Yazma Becerisindeki" Başarısını Doğrudan Etkiler.

		Sıklık-Sayı (Frequency)	Yüzde (Percent)	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kesinlikle KATILIYORUM	3	15,8	15,8	15,8
	KATILIYORUM	14	73,7	73,7	89,5
	KATILMIYORUM	2	10,5	10,5	100,0
	Toplam	19	100,0	100,0	

Anketin ikinci maddesindeki “*Yabancı öğrencinin anadili, “yazma becerisindeki” başarıyı doğrudan etkiler.*” İfadesine, Yazma dersini veren 19 okutmandan 3’ü “Kesinlikle Katılıyorum”, 14’ü “Katılıyorum” diyerek, öğrencilerin anadillerinin yazma becerisindeki başarısını doğrudan etkilediğini belirtmişlerdir. Öğretim elemanlarından hiçbirisi bu maddeye “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevap vermemiştir. Bu da daha önce sınav evrakları verilerinin değerlendirilmesi ve analizlerinde çıkan sonuçlarla örtüşmektedir

Tablo 71

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Ana Dili Aynı Olanların Aynı Şubede Olmaları Türkçe Öğrenme Başarısını Artırır.

	Sıklık-Sayı (Frequency)	Yüzde (Percent)	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kesinlikle KATILIYORUM	2	10,5	10,5
	KATILMIYORUM	11	57,9	68,4
	Kesinlikle KATILMIYORUM	6	31,6	100,0
	Toplam	19	100,0	100,0

Anketin üçüncü maddesindeki “Yabancılara Türkçe öğretiminde ana dili aynı olanların, aynı şubede olmaları Türkçe öğrenme başarısını artırır.” İfadesine, Yazma dersini veren 19 okutmandan 2’si katılmış, diğerleri katılmadıklarını belirtmişlerdir. Sonuçlar aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Tablo 72

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Ana Dili Aynı Olanların Aynı Şubede Olmaları "Yazma Becerisindeki" Başarısını Artırır.

	Sıklık-Sayı (Frequency)	Yüzde (Percent)	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kesinlikle KATILIYORUM	2	10,5	10,5
	KATILMIYORUM	11	57,9	68,4
	Kesinlikle KATILMIYORUM	6	31,6	100,0
	Toplam	19	100,0	100,0

Anketin üçüncü maddesindeki “Yabancılara Türkçe öğretiminde ana dili aynı olanların, aynı şubede olmaları “yazma becerisindeki başarıyı artırır.” İfadesine, Yazma dersini veren 19 öğretim elemanından 2’si katılmış, diğerleri katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 73

Yabancı Öğrencilere Türkçe Öğretirken, Aynı Dil Ailesine Mensup Öğrencilerin Bir Şubede Toplanması Başarıyı Artırır

	Sıklık-Sayı (Frequency)	Yüzde (Percent)	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kesinlikle KATILIYORUM	1	5,3	5,3
	KATILIYORUM	1	5,3	10,5
	KATILMIYORUM	13	68,4	78,9
	Kesinlikle KATILMIYORUM	4	21,1	100,0
	Toplam	19	100,0	100,0

Anketin beşinci maddesindeki “Yabancı öğrencilere Türkçe öğretirken aynı dil ailesine mensup öğrencilerin bir şubede toplanması başarıyı artırır.” ifadesine, Yazma dersini veren 19 okutmandan 2’si katılmış, diğerleri katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 74

Yabancı Öğrencilere Türkçe Öğretirken En Çok Hangi Dil Becerisinde Zorlanıyorlar?

	Sıklık-Sayı (Frequency)	Yüzde (Percent)	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Yazma Becerisi	17	89,5	89,5
	Konusma Becerisi	2	10,5	100,0
	Toplam	19	100,0	100,0

Çoktan seçmeli olarak belirlenen anketin altıncı sorusundaki “Yabancı öğrencilere Türkçe öğretirken en çok hangi dil becerisinde zorlanıyorsunuz?” sorusuna Yazma dersini veren 19 öğretim elemanından 17’si “Yazma Becerisi”nin öğrencilerin Türkçe öğrenmede en çok zorlandıkları dil becerisi olduğunu belirtmişlerdir.

İkinci uygulamada, Öğretim Elemanlarına yazma becerisine yönelik yapılandırılmış anket türünde likert ölçek kullanılarak sekiz maddelik bir anket hazırlanmıştır. Ankette, Türkçe yazma becerisine yönelik belirlenen sekiz maddenin, zorluk derecesine göre öğretim elemanlarınca 1’den 8’e (“1-En zor”, “2- Çok zor”, “3-Zor”, “4-Biraz zor”; “5-Biraz Kolay”, “6-Kolay”, “7-Çok kolay”, “8-En kolay”)kadar sıralanması istenmiştir. Sonuçlar aşağıdaki şekilde tablolastırılarak SPSS programı ile analizleri (verilerin betimlenmesi-frekans dağılımları) yapılmıştır.

Yazma becerisine yönelik yapılan anket-2 sonuç ve analiz tabloları:

GÖREVİ	TECRÜBE (YIL)	a) Kurallı Cümle	b) İmla Noktalama	c) Ekleri Kullanma	ç) Cümlelerin Öğelerini doğru sıralama	d) Hâl eklerini kullanma	e) Yardımcı fiilleri kullanma	f) Harfleri doğru yazma	g) Uygun kelime seçimi
Öğretim Gör.	19	1	8	3	7	2	4	5	6
Öğretim Gör.	3	1	4	3	2	6	5	8	7
Okutman	4	4	8	3	5	2	7	1	6
Okutman	7	7	8	5	6	2	4	1	3
Okutman	7	5	4	3	2	1	6	8	7
Okutman	7	3	7	1	4	2	8	6	5
Okutman	16	4	7	1	3	2	5	8	6
Okutman	5	3	4	6	5	2	1	7	8
Okutman	6	6	4	3	5	2	7	1	8
Okutman	16	5	6	1	2	3	7	8	4
Okutman	4	1	8	3	6	4	7	2	5
Okutman	6	4	2	3	5	1	6	8	7
Okutman	18	4	7	1	2	3	5	8	6
Okutman	7	5	8	2	3	1	4	7	6
Okutman	3	4	5	2	3	1	6	8	7
Okutman	5	1	6	2	3	4	5	8	7
Okutman	15	5	7	1	4	2	3	8	6
Okutman	18	3	7	2	6	1	4	8	5
Okutman	12	2	6	3	1	4	5	7	8

Şekil 55. Yazma becerisine yönelik yapılan anket-2 sonuç ve analiz tabloları

Sonuçların SPSS programı ile analizleri (verilerin betimlenmesi-frekans dağılımları) aşağıda tablolar halinde verilmiştir.

Tablo 75

Kurallı Cümle Kullanma

	Sıklık-Sayı (Frequency)	Yüzde (Percent)	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	En Zor	4	21,1	21,1
	Cok Zor	1	5,3	26,3
	Biraz Zor	3	15,8	42,1
	Zor	5	26,3	68,4
	Biraz Kolay	4	21,1	89,5
	Kolay	1	5,3	94,7
	Çok Kolay	1	5,3	100,0
	Toplam	19	100,0	100,0

Yukardaki Tabloda; Öğrencilerin yazma becerisinde “*Kurallı cümle kullanma*” maddesinin zorluk dercesine göre sıralanmasında; 19 öğretim elemanından 13’ü, genel olarak “Zor” ifadesini kullanmıştır.

Tablo 76

İmla-Noktalama

	Sıklık-Sayı (Frequency)	Yüzde (Percent)	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Cok Zor	1	5,3	5,3
	Zor	4	21,1	26,3
	Biraz Kolay	1	5,3	31,6
	Kolay	3	15,8	47,4
	Çok Kolay	5	26,3	73,7
	En Kolay	5	26,3	100,0
	Toplam	19	100,0	

Tabloda, Öğrencilerin yazma becerisinde “*İmla-Noktalama*” maddesinin zorluk dercesine göre sıralanmasında; 19 öğretim elemanından 6’sı, genel olarak “Zor” ifadesini kullanmıştır.

Tablo 77

Ekleri Kullanma-Bağdaşıklık

	Sıklık-Sayı (Frequency)	Yüzde (Percent)	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	En Zor	5	26,3	26,3
	Cok Zor	4	21,1	47,4
	Biraz Zor	8	42,1	89,5
	Biraz Kolay	1	5,3	94,7
	Kolay	1	5,3	100,0
	Toplam	19	100,0	

Tabloda, Öğrencilerin yazma becerisinde “*Ekleri kullanma*” maddesinin zorluk dercesine göre sıralanmasında; 19 öğretim elemanından 17’si, genel olarak “Zor” ifadesini kullanmıştır.

Tablo 78

Cümle Öğelerini Doğru Sıralama

		Sıklık-Sayı (Frequency)	Yüzde (Percent)	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	En Zor	1	5,3	5,3	5,3
	Cok Zor	4	21,1	21,1	26,3
	Biraz Zor	4	21,1	21,1	47,4
	Zor	2	10,5	10,5	57,9
	Biraz Kolay	4	21,1	21,1	78,9
	Kolay	3	15,8	15,8	94,7
	Çok Kolay	1	5,3	5,3	100,0
	Toplam	19	100,0	100,0	

Tabloda, Öğrencilerin yazma becerisinde “*Cümle öğelerini doğru sıralama*” maddesinin zorluk dercesine göre sıralanmasında; 19 öğretim elemanından 9’u, genel olarak “Zor” ifadesini kullanmıştır.

Tablo 79

Hâl Eklerini Kullanma

		Sıklık-Sayı (Frequency)	Yüzde (Percent)	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	En Zor	5	26,3	26,3	26,3
	Cok Zor	8	42,1	42,1	68,4
	Biraz Zor	2	10,5	10,5	78,9
	Zor	3	15,8	15,8	94,7
	Kolay	1	5,3	5,3	100,0
	Toplam	19	100,0	100,0	

Tabloda, Öğrencilerin yazma becerisinde “*Hâl eklerini kullanma*” maddesinin zorluk dercesine göre sıralanmasında; 19 öğretim elemanından 15’i, genel olarak “Zor” ifadesini kullanmıştır.

Tablo 80

Yardımcı Fiilleri Kullanma

	Sıklık-Sayı (Frequency)	Yüzde (Percent)	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	En Zor	1	5,3	5,3
	Biraz Zor	1	5,3	10,5
	Zor	4	21,1	31,6
	Biraz Kolay	5	26,3	57,9
	Kolay	3	15,8	73,7
	Çok Kolay	4	21,1	94,7
	En Kolay	1	5,3	100,0
	Toplam	19	100,0	100,0

Tabloda, Öğrencilerin yazma becerisinde “*Yardımcı fiilleri kullanma*” maddesinin zorluk dercesine göre sıralanmasında; 19 öğretim elemanından 2’si, genel olarak “Zor” ifadesini kullanmıştır.

Tablo 81

Harfleri Doğru Yazma

	Sıklık-Sayı (Frequency)	Yüzde (Percent)	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	En Zor	3	15,8	15,8
	Cok Zor	1	5,3	21,1
	Biraz Kolay	1	5,3	26,3
	Kolay	1	5,3	31,6
	Çok Kolay	3	15,8	47,4
	En Kolay	10	52,6	100,0
	Toplam	19	100,0	100,0

Tabloda, Öğrencilerin yazma becerisinde “*Harfleri doğru yazma*” maddesinin zorluk dercesine göre sıralanmasında; 19 öğretim elemanından 4’ü, genel olarak “Zor” ifadesini kullanmıştır.

Tablo 82

Uygun Kelime Secimi

		Sıklık-Sayı (Frequency)	Yüzde (Percent)	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Biraz Zor	1	5,3	5,3	5,3
	Zor	1	5,3	5,3	10,5
	Biraz Kolay	3	15,8	15,8	26,3
	Kolay	6	31,6	31,6	57,9
	Çok Kolay	5	26,3	26,3	84,2
	En Kolay	3	15,8	15,8	100,0
	Toplam	19	100,0	100,0	

Tabloda, Öğrencilerin yazma becerisinde “*Uygun Kelime Seçimi*” maddesinin zorluk derecesine göre sıralanmasında; 19 öğretim elemanından 2’si “Zor” ifadesini kullanmış, diğerleri “Kolay”, “Çok kolay” ve “En kolay” olarak görüşlerini belirtmiştir.

BÖLÜM 5

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu bölümde; araştırmanın örneklemini oluşturan GÜ TÖMER’de Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin, daha önce tespit edilen ana dilleri ve dil aileleri ile “Yazma Dersine” ait incelenen sınav evraklarının değerlendirme sonuçlarının bulunduğu tablolar¹, bu tablolardaki verilere, araştırmanın güvenilirliğini ölçmek için yapılan “Güvenirlik analizi” sonuçları, analiz türünü (Parametrik veya Non-Parametrik) belirlemek için yapılan “Dağılım” ve “Homojenlik” test sonuçları, SPSS programında uygulanan analiz sonuçlarından oluşturulan tablolar ve grafikler ile “Doküman/İçerik İnceleme” yöntemiyle incelenen sınav evraklarından elde edilen bulgu ve sonuçlar yorumlanıp önerilerde bulunulmuştur.

Araştırmanın Güvenirliği

Bu araştırmada araştırmanın güvenirliliği, güvenilirlik analizlerinde en çok başvuru alan yöntemlerden birisi olan “Cronbach Alpha” yöntemi ile yapılmıştır. Test sonucunda ölçeğin genelinde elde edilen “Cronbach Alpha” değeri $\alpha=0,941$ ile tek tek değişkenlerden elde edilen “Cronbach Alpha” değerleri (0,917 - 0,946 arasında) çalışmanın-verilerin güvenirliliğinin oldukça yüksek olduğunu göstermiştir².

Araştırmanın Geçerliliği

İstatistiksel analizlerde en önemli konu verilerin tesadüfi (yansız) olarak seçilmesidir. Bu araştırmada, örneklem olarak seçilen GÜ TÖMER’de Türkçe kursu alan yabancı öğrencilerden iki dönem boyunca tüm seviyelerden (A1, A2, B1, B2, C), 55 farklı ana dil

¹ Tablolar, tezin “EKLER” bölümündedir.

² İstatistiksel güvenilirlik ölçümlerinde genel kabul gören değer “0.70”tir. Elde edilen değerin bu değerden yüksek olması güvenirliliğin yüksek olduğunu belirtir.

ve köken bakımından 13, yapı bakımından 3 farklı dil ailesinden incelenen 1020 sınav evrakından; seviye, ana dil ve dil ailelerindeki öğrenci sayıları dikkate alınarak katagorilendirilen 464 sınav evrakının sahibi öğrenci denek olarak alınıp verileri uygunluğu tespit edilen analizlere tabi tutulduğundan araştırmanın geçerliliği de yüksektir.

Analiz Türünün Belirlenmesi ve Analizler

İstatistiksel analiz teknikleri, Parametrik ve Non-Parametrik (parametrik olmayan) teknikler olmak üzere iki gruba ayrılır. Genellikle kategorik verilerde Non-Parametrik istatistikler kullanılırken; sürekli (deneysel-sayısal) verilerde ise parametrik istatistikler kullanılmalıdır (Seçer, 2015. s.44). Bundan dolayı analizlere başlamadan önce uygun analiz tekniğinin belirlenmesi, bunun için de verilerin türleri ve özelliklerinin bilinmesi gerekir. Genel itibariyle “Parametrik” testlerin uygulanabilmesi için, veri setinin normal dağılıma uyması, varyansların homojen olması ve uç değer taşıması gerekir. (Seçer, 2015. s.44) Bu çalışmada analiz türünün (Parametrik veya Non-parametrik) belirlenmesi için SPSS’de “Kolmogorov Smirnov” testi ile verilerin dağılımına ve “Test of Homogeneity of Variances” testi ile verilerin homojen olup olmadığına bakılmıştır. Dağılım için uygulanan “Kolmogorov Smirnov” testinde “Anlamlılık (Assyp.sig)” değeri tüm kategorilerde-ölçütlerde $p=0.000$ çıkmıştır. Bu değer 0,05’ten küçük olduğu için¹ tüm kategorilerde dağılımın normal olmadığını gösterir. Verilerin homojenliği için uygulanan “Homojenlik testinde” de değişkenlerin bir kısmının “homojenlik” gösterdiği, bir kısmının ise homojenlik göstermediği belirlenmiştir. Genellikle sosyal bilimlerde ve özellikle kategorik verilerde araştırmanın güvenilirliği ve geçerliği açısından “Non-Parametrik” testlerin uygulanması gerektiğinden bu teknik türü analizler yapılmıştır.

Bütün bu yapılan incelemeler sonucu elde edilen bulgular ve yapılan analizlere dayanarak ortaya çıkan sonuç ve öneriler aşağıdadır.

¹ İstatistiksel çalışmalarda genel kanı “p” değeri 0,05’den küçükse dağılım “Normal” olarak ifade edilir.

Altı Ölçüte Göre Yapılan Değerlendirmelerin SPSS Analiz Sonuçları ve Öneriler

Tüm verilerin, SPSS programında yapılan temel betimsel istatistiklerden elde edilen sonuç ve öneriler, “yazma becerisi ile öğrencilerin ana dili ve mensup oldukları dil ailesi arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının tespiti” için “Kruskal-Wallis H Testi” nden çıkarılan sonuçlar ve öneriler olarak ortaya konmuştur.

- Farklı ana dile ve farklı dil ailelerine sahip yabancı öğrencilerin Türkçe yazma becerisinin, sahip oldukları ana dil ve dil ailesine göre farklılık gösterip göstermediğinin ve bu farklılığın anlamlı olup olmadığının analizi “Kruskal-Wallis H Testi” uygulaması ile yapılmıştır. Sonuç olarak; öğrencilerin Yazma dersi sınavlarının altı ölçüte göre değerlendirme puanları, sınav puanları ve genel ortalama puanlarının ana dil, köken ve yapı bakımından dil ailelerine göre yapılan tüm testlerde “Anlamlılık”(Asymp.Sig) değeri kategorilerin tümünde “ $p=0,000$ ” çıkmıştır. Söz konusu değer, 0.05’ten küçük olduğundan ($p<0,05$), öğrencilerin yazma becerisi ile sahip oldukları Ana dilleri ve Köken ve Yapı Bakımından Dil Aileleri arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar, öğrencilerin yazma becerilerindeki başarılarının sahip oldukları ana dil ve dil ailesine göre farklılık gösterdiği ve anlamlı bir etkisinin olduğunu göstermektedir. Araştırmanın en önemli sonuçlarından birisi budur. Bu analiz sonuçlarına göre YDTÖ’de yazma becerisi geliştirilmesine yönelik öğretimde öğrencilerin ana dilleri ve mensup oldukları dil ailelerinin mutlaka dikkate alınması gerekir.
- Seviyelere göre dağılım; incelenip değerlendirilen 1020 adet yazma dersi sınav evraklarından seviye, ana dil ve dil ailesindeki sayı dikkate alınıp kategorilendirilerek 111’i A1, 98’i A2, 85’i B1, 74’ü B2 ve 96’sı C seviyesinden olmak üzere toplam 464 öğrencinin sınav evrakının SPSS’de analize tabi tutulmuştur. Her seviyeden çok miktarda yabancı öğrencinin denek olarak alınması araştırmanın geçerliğini artırmıştır.
- Yapı bakımından dil ailelerine göre dağılım; Eklemeli dillerden 116, Çekimli dillerden 210 ve Tek Heceli dillerden 68 sınav evrakının SPSS’de analize tabi tutulduğu görülmektedir.

- Değerlendirilen sınav evrakları sahibi öğrencilerin mensup oldukları köken bakımından dil ailelerine göre dağılımında; tüm dil ailelerine mensup öğrencilere ait sınav evrakının olduğunu görüyoruz. İncelenen sınav evrakları toplam 13 farklı dil ailesine mensup öğrencilere yayılmış vaziyettedir. (Not: Bu dil aileleri dışında kalan dil aileleri, bu ailelere bağlı alt aileler olarak sınıflandırıldığından tüm ana dil ailelerinden gelen verileri görmek mümkün olmuştur.)
- İncelenen 464 sınav evrakının 58 farklı ülkeden 55 farklı ana dilden ve 13 farklı dil ailesine sahip öğrenciye ait olduğu görülmektedir. Ülke, ana dil ve mensup olunan dil ailelerindeki öğrenci sayıları birbiriyle eşit değildir. *Bu araştırmada, dağılımın homojenliğinden ziyade deneklerin mümkün olduğunca fazla farklı ülkeden, farklı dil ailesinden ve farklı ana dilden olmasına önem verilmiştir. Çünkü araştırmanın amacı, ülkeler veya ana diller arasında bir karşılaştırma yapma olmayıp, mümkün olduğunca farklı ana dil ve farklı dil ailesine mensup öğrencinin ana dil ve dil ailelerinin Türkçe yazma becerisine etkilerini incelemektir.*
- Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin yazma dersi sınav evrakları değerlendirilmesinde; puanların gruplandırılarak, seviyelerine göre dağılımında; en düşük puanlar C seviyesinde görülüp, sonra sırasıyla B2, A1, B1 ve A2 seviyeleri gelmektedir.
- Öğrencilerin yazma dersi sınav evraklarının değerlendirilmesinde aldıkları puanları gruplandırılarak, mensup oldukları dil ailelerine (yapı bakımından) göre dağılımına bakacak olursak; en yüksek puanlar (70 ve üzeri) “Eklemeli Dillere” mensup olanlar ve sonra “Çekimli Diller” ve “Tek Heceli Diller” den öğrencilerce alınmıştır.
- Öğrencilerin yazma dersi sınav evrakları değerlendirmesindeki puanları gruplandırılarak, mensup oldukları dil ailelerine (köken bakımından) göre dağılımına bakacak olursak, en düşük puanları “Hami-Sami Dil Ailesine” mensup öğrenciler almış, bunu “Çin-Tibet Dil Ailesi”, “Bantu Dil Ailesi” ve “Nijer-Kongo Dil Ailesine mensup öğrenciler izlemiştir.
- Sınav evrakları değerlendirmesindeki puanların gruplandırılarak, seviye esas alınıp mensup oldukları dil ailelerine (yapı bakımından) göre yapılan dağılımda en yüksek puanlar B2 seviyesi “Eklemeli Dillere” mensup öğrenciler tarafından alınmıştır. En

düşük puanlar ise C seviyesindeki “Tek Heceli” dillere mensup öğrencilerin sınav evraklarında görülmektedir.

- Yazma dersi puan ortalaması en düşük olan “Hami-Sami Dil Ailesi”, “Çin-Tibet Dil Ailesi”, “Nijer-Kongo Dil Ailesi” ve “Hint-Avrupa/ Hint-Asya Koluna” mensup öğrencilerin yazma dersleri, ana dillere veya dil ailelerinde göre yapılandırılmalı ve elde edilen bulgulardaki sorunlara önlem almaya yönelik yazma becerisi öğretimi gerçekleştirilmelidir.
- Öğrencilerin mensup oldukları dil ailelerinin Türkçe yazma becerisine etkisi vardır ve bu etki dil ailesine göre değişmektedir. Sonuca göre Yazma dersi ortalaması en düşük olan öğrenciler, ana dili “Çekimli Diller” den olan öğrencilerdir.
- Yazma dersi puan ortalamasının değerlendirme ölçütlerine göre durumuna bakıldığında; “İmla-Noktalama”, “Uygun Kelime Seçimi-Anlam” ve “Yazı Tipografisinde” ortalaması en düşük olan “Çekimli Dillere” mensup öğrenciler ; “Cümle dizimi-Bağlam”, “Ekleri Kullanmada” ortalaması en düşük olan “Tek Heceli Dillere” mensup öğrenciler olmuştur. Buna göre öğrencilerin ana dillerinin Türkçe yazma becerisine etkisi vardır ve bu etki öğrencinin ana diline göre değişmektedir.
- “Yapı bakımından dil aileleri” bazında yapılan analiz sonuçlarına göre en başarısız olunan alanlar; Eklemeli ve Çekimli dillere mensup öğrencilerde “Yazı tipografisi”, “Ekleri kullanma” ve “Seviyeye uygun metin yazma”; “Tek heceli diller” e mensup öğrencilerde “Ekleri kullanma”, “İmla-Noktalama” ve “Seviyeye uygun metin yazma” olmuştur. Bu sonuçlara göre öğretim elemanları, ilgili dil ailelerine mensup öğrencilerin yazma derslerinde ilgili alanlarda yazma kapsamında ek çalışmalar yapmaları ve bu konulara yoğunlaşmaları gerekir.
- Seviye bazında yapılan analize göre; tüm seviyelerde yazma becerisinde en başarısız olunan alan “İmla-Noktalama” görülmektedir. Ortalamanın düşük olduğu ikinci kategori, A1 ve C seviyelerinde “Ekleri Kullanma”, A2, B1 ve B2 seviyelerinde ise “Harfleri Doğru Yazma-Tipografi” görülmektedir. Bir sonraki düşük ortalamalı alan ise A1 ve C seviyelerinde “Harfleri Doğru Yazma-Tipografi”, A2, B1 ve B2 seviyelerinde ise “Ekleri Kullanmadır.”

- Ana dil baz alınarak Yazma dersi puan ortalamasının değerlendirme ölçütlerine göre durumuna bakıldığında; her ana dile mensup öğrencinin değerlendirilen ölçütlere göre yazma becerisindeki durumları tabloda görülmektedir. (Bkz. s.190) *Burada dikkat edilmesi gereken, her ana dile sahip öğrencinin hangi ölçütte daha başarısız olduğudur. Yoksa amaç diller arasında bir karşılaştırma yapmak değildir.* Genel olarak, tüm ana dillerde; “ımlâ-noktalama”, “ekleri kullanma”, “tipografi” ve “seviyeye uygun metin yazma” alanlarında becerinin düşük olduğu görülmektedir.

Öğretim Elemanlarına Yapılan Anket Analiz Sonuçları ve Öneriler

Gazi TÖMER’de yazma derslerine giren öğretim elemanlarına (Öğretim Görevlisi ve Okutman), yapılan Türkçe öğretimi ve yazma becerisine yönelik likert ve karma ölçek kullanılarak yapılandırılmış anket uygulamalarının sonuçları şu şekildedir.

- Anketin birinci maddesindeki “Yabancı öğrencinin ana dili, Türkçe öğrenme başarısını doğrudan etkiler” ifadesine, Yazma dersini veren 19 öğretim elemanından 3’ü “Kesinlikle Katılıyorum”, 13’ü “Katılıyorum” diyerek, öğrencilerin ana dillerinin Türkçe öğrenmedeki başarısını doğrudan etkilediğini belirtmişlerdir. Öğretim elemanlarının hiçbirisi bu maddeye “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevap vermemiştir. Bu da daha önce sınav evraklarının değerlendirilmesi ve analizlerinde çıkan sonuçlarla örtüşmektedir.
- Anketin ikinci maddesindeki “Yabancı öğrencinin ana dili, yazma becerisindeki başarıyı doğrudan etkiler” ifadesine, Yazma dersini veren 19 okutmandan 3’ü “Kesinlikle Katılıyorum”, 14’ü “Katılıyorum” diyerek, öğrencilerin ana dillerinin Türkçe öğrenmedeki başarısını doğrudan etkilediğini belirtmişlerdir. Öğretim elemanlarından hiçbirisi bu maddeye “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevap vermemiştir.
- Çoktan seçmeli olarak belirlenen anketin altıncı sorusundaki “Yabancı öğrencilere Türkçe öğretirken en çok hangi dil becerisinde zorlanıyorsunuz?” sorusuna Yazma dersini veren 19 öğretim elemanlarından 17’si “Yazma Becerisi” öğrencilerin Türkçe öğrenmedeki en çok zorlandıkları dil becerisinin “Yazma becerisi” olduğunu belirtmişlerdir.

- Tabloda, 19 Öğretim elemanından 13'ü, öğrencilerin yazma becerisinde “kurallı cümle kullanma” sorusunda genel olarak “Zor” ifadesini tercih ettikleri görülmektedir.
- Tabloda, Öğrencilerin yazma becerisinde “Hâl eklerini kullanma” maddesinin zorluk dercesine göre sıralanmasında; 19 Öğretim elemanından 15'i, genel olarak “Zor” ifadesini kullanmışlardır.
- Tabloda, Öğrencilerin yazma becerisinde “Ekleri kullanma” maddesinin zorluk dercesine göre sıralanmasında; 19 Öğretim elemanından 17'si, genel olarak “Zor” ifadesini kullanmışlardır.
- Tabloda, Öğrencilerin yazma becerisinde “Cümle öğelerini doğru sıralama” maddesinin zorluk dercesine göre sıralanmasında; 19 Öğretim elemanından 9'u, genel olarak “Zor” ifadesini kullanmışlardır.
- *Sonuç olarak, GÜ TÖMER'in deneyimli öğretim elemanları ile yapılan anket çalışmasında, genellikle her madde başlığında ortalama üstü yanıtlama eğilimlerine bakılacak olursa; tez çalışması bulgularını desteklenmekte ve YDTÖ geneli ile yazma öğretiminde ana dil ve dil ailesi farklılıklarının mutlaka dikkate alınması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.*

İçerik İncelemede Elde Edilen Bulgulardan, Dil Ailelerine Göre Çıkarılan Sonuç ve Öneriler

- “Altay Dil Ailesi”, Türk dillerinin de içinde bulunduğu Mançu-Tunguzca, Moğolca, Japonca ve Korece dillerinden oluşur. Altay dil ailesinde, Türk dilleri ve Japonca-Korecenin ayrı bir grup olmasına dair görüşler bulunsu da genel olarak eklemeli bir yapı görülür. Dillerde son ekler bulunur ve bunların çeşitlilikleri geniştir. Bu dil ailesi içinde bulunan diller; ünlü uyumları, sayı sıfatı sonrasındaki kelimenin yalın hâlde olması gibi özellikler taşır. “Çekim, yeni sözcük oluşturma ve son ekler” en önemli özellikleridir. Ana dilleri bu dil ailesine mensup öğrencilerin yazma becerisini geliştirmek için; yazma alt unsurlarındaki sorunlara uygun olarak kontrollü, güdümlü, yaratıcı ve serbest yazma tekniklerinden yararlanılmalıdır. Sonuçlara göre Altay dil ailesi ana dillerinden öğrenciler, imlâ-

noktalama ve yazı tipografisinde diğer unsurlara göre düşük bir başarı gösterir. Bunun sebebi, her ne kadar hedef dil ve ana dilde köken ve yapı birliği olsa da; coğrafi uzaklık ve bu ana dillere komşu dillerin ve alfabe sistemlerinin farklı oluşunun tarihi süreçte etkisini göstermesidir. Bu iki yazma alt unsuru da ancak ve ancak harften kelimeye, kelimedenden cümleye ve paragraftan metne giden zincirleme bağlam tasarımı yazma alıştırmaları-denemeleri ile gelişebilir. Dikte, unutulmaması gereken bir faydaya sahiptir. Öğrencinin duyduğunu yazması ve geri dönütün anında verilmesi bu çalışmanın etkililiğini artırır. Türkçe ile ortak yapıların ön plana çıkarılması; kelime öğretiminde son ekler yardımı ile kelime oluşturabilme çalışmalarının mutlaka dil bilimsel alıştırmalara ek olarak öğrencinin kendisinin kuralı uygulayabilmesi için kontrollü yazma teknikleri kullanılmalı, özellikle cümle dizimin de vurgulanan kısmın fiilin önüne getirilmesi ile sistemli bir yapının bulunmasına dikkat çekilmelidir. Öğrencinin ana dilinde de bu özellikler olduğundan ortaklıklar odaklı çalışmalar önem arz eder. Bu dil ailesine mensup öğrencilerin “seviyeye uygun metin yazma” becerileri ve genel olarak bulguları diğer dil ailelerine göre iyi bulunmuş ve motivasyonlarının da aynı ölçüde yüksek olduğu görülmüştür.

- “Ural Dil Ailesi”, önceden “Altay Dil Ailesi” ile birlikte sınıflandırılırken sonraki dönemlerde ayrı bir sınıf oluşturmuştur. Ural Dil Ailesi, Fin-Ugor ve Samoyed olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. Fin Ugor kolunda Fince, Macarca, Ugorca ve Permce bulunmakta; Samoyed kolunda ise Samoyedce bulunmaktadır. Ural Dil ailesi içindeki dillerin yapısı eklemelidir. Dillerde sadece son değil ön ekler de mevcuttur. Bu dil ailesi içindeki dillerin tamamına yakınında ünlü uyumu bulunmaktadır. Cümle dizimi “özne-nesne-yüklem” biçimindedir. *Bu genel özellikler ışığında ve bulgulardan elde edilen sonuçlara göre; ana dili Ural dil ailesi içinden öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için; kontrollü, güdümlü, yaratıcı ve serbest yazma tekniklerinden yararlanılmalıdır. Sonuçlara göre genel olarak tüm yazma becerisini oluşturan iç ve dış unsurlarda Altay dil ailesi ana dillerine sahip öğrenciler gibi en başarılı bir diğer grup da Ural dil ailesi ana dillerinden gelen öğrencilerdir. Bulgulardan çıkan sonuçlara göre, imlâ noktalamada eksiklikleri olmakla birlikte diğer dil ailelerine göre bu alandaki başarı bu dil ailesi içindeki dillerden gelenlerde yüksektir. Cümle dizimi ve bağlam*

Türkçe ile aynı yapıda olduğu için bu dil ailesi ana dillerinden öğrenciler bu alanda en başarılı sonuçlara sahiptir. Daha çok üzerinde durulması gereken kısımlar ekleri kullanma ve yazı tipografisinde ortaya çıkar. Özellikle bu dil ailesine mensup dillerin geçmişinde Kiril alfabesinin kullanılmış olması ve Slav ve Germen dillerinden giren kelimelerdeki sesleri karşılamak için Latin ya da Kiril alfabelerindeki farklı ses değerlerinde harflerin bulunması; Türkçe Latin alfabesi harfleri ve bu harflerin ses değerlerine uyumu zorlaştırır. Bunun çözümü de etkili bir alfabe öğretiminden geçer. Harf ve sesleri kelimeler içinde yani bütünde görmeden ve bağlamda hissetmeden etkili alfabe öğretiminin gerçekleşmesi mümkün değildir. Bu da alfabetik kelime öğretiminde, “yer, yön, sıra, biçim, anlam, alan” çerçevelerinde kelime baloncukları kullanarak anlamlı metin oluşturma teknikleriyle de sağlanabilir. Dikte çalışmaları hem dinleme becerisini hem de yazma becerisini aynı anda geliştirdiği için çok faydalı olup mutlaka uygulanmalıdır. Yazma alt unsurları, uygulanan teknikler yardımıyla sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilirse seviyeye uygun ve ihtiyaca yönelik metin türleri oluşturulması sağlanır ve seviyelerine göre yazabilmeleri gereken bağlamlı kısa veya uzun metinler anlam bakımından zenginleşir ve akıcılık kazanır.

- “Bantu Dil Ailesi”, Afrika’nın orta ve güneyinde 400’den fazla dilin bağlı olduğu ve kimi kaynaklara göre de Nijer-Kongo dil ailesi içinde görülen bazı dilleri de kapsayan bir dil ailesidir. Bu dil ailesine mensup diller ana dili ve ikinci dil olarak yüksek bir kullanıcı sayısında olup, yayıldığı alan da oldukça geniştir. Bantu dil ailesi içindeki tüm diller tek bir yapıda değildir. Bantu dil ailesi dilleri hem tek heceli yapıdaki dillerden hem de çekimli-bükümlü dillerden oluşur. Tez kapsamında karşılaşılan Bantu dil ailesi ana dillerinden çoğu çekimli özelliktedir. Genel olarak bu dil ailesi içindeki diller, ton dilleri özelliği taşır. Afrika’nın genelindeki birçok dil bu özelliktedir. Bu dil ailesi dillerinde yüksek, düşük ve orta tonda söyleyişler kelimenin anlamını değiştirir. Ayrıca ünlülerin uzun ve kısa biçimlerinin de olması bu dil ailesi dillerinin bir başka özelliğidir. Fiillerin ön ekleri olmakla birlikte Bantu dil ailesi içinde kıtada batıya kayan dillerde bu ek ayrı bir kelimeye dönüşür. Bu dil ailesi içinde heceli yazı sistemleri olan diller bulunmaktadır Dil ailesi içindeki dillerde yapı bakımından tutarlılık diğer dil ailelerine göre daha düşük ancak çeşitlilik ve benzerlik de diğer dil ailelerine göre

bir o kadar yüksektir. *Bu bağlamda bakıldığında; ana dili Bantu dil ailesinden öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için*, bulguların sonuçlarından yola çıkarak, tüm yazma alt unsurları ve yazma becerisine dair tüm alanlarda topyekûn kuvvetlendirilmiş bir öğretim gereklidir. Çünkü Türkçenin ait olduğu dil ailesine ve Türkçeye bu dil ailesi ve dilleri yapıca uzaktır. Bu dil ailesinden ana dile sahip öğrencilerin yazma dersi sınav evraklarında; harflerin doğru yazımından eklerin doğru kullanımına; cümle dizimi ve bağlamdan anlama, kelime seçimi ve bütüncül olarak metin türü akıcılığı ve anlatımına kadar her yazma değerlendirme ölçütünde diğer dil ailelerinden daha düşük sonuçlar elde edildiği görülmüştür. Ancak burada dikkat edilmesi gereken iyi bir zamanlama ve planlamadır. Bu dil ailesinden ana dilleri olan öğrencilere ek dersler, ek çalışma materyalleri ve gerekirse bireysel öğretim temelli ek çalışmalar yapılmalıdır. Sınıf sayıları on-on iki kişiyi geçmemelidir. Mesela dikte çalışmalarında anında geri dönüt için bu sayı sağlıklıdır. Kontrollü, güdümlü, serbest ve yaratıcı yazma teknikleri seviyelerde kolaylık-zorluk ve basitten karmaşığa ilkeleri gözetilerek işlenmelidir. Bunu açıklamak gerekirse; mesela yaratıcı yazma teknikleri A1-A2 seviyesinde Bantu dil ailesinden gelen ana dillerden öğrencilere uygulanırsa bu etkili olmaz, başarı sağlanamaz ve ciddi motivasyon düşüklüğüne sebep olur. Çünkü bu yazma tekniği B2 ve sonrasında, bir kelime ve dil bilgisel donanım ister ki yaratıcı yazmada zihinde uçuşan fikirler yabancı dilde somutlaştırılabilsin. Ana dili Bantu Dil ailesine mensup olan öğrenciler için, Kontrollü yazma teknikleri ise hem temel yazma unsurları hem de dilbilgisel başlangıcın öğretimi için kesinlikle başvurulması gereken bir tekniktir ve diğer seviyelerde kullanılsa da asıl olarak mutlaka temel seviyede kullanılmalıdır. Cümle diziminde, cümle içi kelime sıralaması ve vurgunun durumuna göre bu sıralamada değişiklikler ve paragraf içi anlama göre cümle sıralaması, metin içi anlama göre de paragraf sıralaması çalışmaları temel seviyeden ileri seviyeye doğru yürütülmelidir. Bu çalışmaların dijital ortamlar üzerinden oyun veya yazılım programları yardımı ile yapılması başarıyı artırır ve gerçekleştirilen öğretim, ihtiyaca yönelik ve seviyeye uygun metin yazabilme yetisini geliştirir.

- “Çin-Tibet Dil Ailesi”, Hint-Avrupa dil ailesinden sonra dünyada en çok kullanılan dilleri kendi bünyesinde barındıran dil ailesidir. Asya’nın doğusunda 300’den fazla

dil Çin-Tibet dil ailesi içine girer. Çin-Tibet dil ailesi ana dilleri yapı itibariyle tek heceli dillerdir. Çin-Tibet dil ailesinden ana diller dört kola ayrılır: Sinik-Çin dilleri, Tibet-Birman dilleri, Tay Kalay dilleri, Miao-Yo dilleri. Çin dilleri, Tibet dillerine göre basit bir hece yapısına sahiptir. Tek ünsüz kümeli heceleri yoktur ve nazal heceler kelime sonunda bulunur. Çoğu Çin dilinde sekize kadar ünlü bulunup seslerin sayısı dillere göre değişir. Çin dilleri, Tibet dilleri ve Kalay dilleri tonlu dillerdir. Mandarin Çincesinde dört ton ve genel olarak Çin dillerinde onun üzerinde ton bulunur. Çin dilleri tek heceli olmakla birlikte Tibet dilleri içinde eklemeli yapıya yakın diller de bulunur. Cümle dizimi özne-nesne-yüklem (fiil). Çince kelimeler bir ya da iki biçimbirimden oluşur. Bu dil ailesi içinde tek heceli dillere uygun Çin alfabesi türevleri ile Tay-Kalay grup içinde Abugida yazma sistemi gibi dillere özgü yazma sistemleri de kullanılır. Çin-Tibet dil ailesinin Tay Kalay kolu içinde ses perdeli ve tonlu diller vardır. Bu yapısal bağlamda; *ana dili Çin-Tibet dil ailesinden öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için*, bulgulardan elde edilen sonuçlar göz önüne alındığında, Bantu dil ailesine benzer şekilde bütüncül ve ciddi önlemler alınmalıdır. Türkçe yazma becerisi tamamlayıcı unsurları düşünüldüğünde, bu dil ailesi dillerinden öğrenciler de en az Bantu dil ailesi dillerinden öğrenciler kadar düşük bir seviyededir. Özellikle imlâ-noktalama ve eklerin kullanımına yönelik çalışmalar merkeze oturtulmalıdır. Çince karakterler yani “hanzi”ler, bu dilde bir heceye ya da bir kelimeye denk gelir; bu durumu karşılıklı olarak Türkçeden düşünürsek Türkçede hecelerden oluşan kalıplar yoktur. Latin alfabesi temelli Türkçe alfabenin öğretimi bu nedenle bu dil ailesine mensup öğrenciler için en temel ve önemli başlangıçtır. Karşılaştırmalı dilbilgisel teknik, yapılar çok farklı olduğundan işe yaramayabilir. Bu yazmaya daha çok ağırlık bindirir. Türkçenin yazı ve konuşma dilinin yakın olması, Çin Tibet dil ailesinde ise durumun tam tersi olması işleri zorlaştırıyor gibi görünse de Türkçenin bu yapısının öğrencilere fark ettirilmesi yazma becerilerini geliştirecektir. Öğrencilerin Türkçe dil yapısını ve kelimeleri, kendi dillerinde “hanzi” ezberlemede (ana dil olduğu için doğal yolla ezber) olduğu gibi ezberleme (Türkçe, onlar için yabancı dil söz konusu olduğundan yapay ezber) yapması engellenmelidir. Türkçenin gramatik yapısı yazma dersleri içinde sunulan bağlamlar ile (kelimeler, kelime grupları, cümleler ve metin parçaları) sunulmalıdır. Dikte çalışmaları, yazma becerisini geliştiren ve

öğrencilerde anında geri dönüt uygulandığında bir süre geçip daha az yanlış yapmalarını sağlayan çalışmalardır ve bu yüksek motivasyon oluşturur. İleri seviyedeki öğrencilerin güdümlü yazma tekniği ile ilgi alanına girecek konularda metin yazmaları sağlanmalıdır. Yazma metinlerinin kendi kelimeleri ve cümleleri ile yeniden yazdırılması tekniği de eşanlamli kelimeler ile metin içi bağlamı güçlendirme çalışmalarına katkı sağlar. Çünkü öğrenci anlamı ve bağlamı bozmadan alternatif yapı arayışına girer, bu da anlatım zenginliğini geliştirir.

- “Hami-Sami Dil Ailesi”, diğer bir sınıflandırma ismiyle “Afro Asyatik” dil ailesi iki ana kola ayrılır: Hami (Eski Mısır, Kûşi, Berberî...) ve Sami (İbranî dilleri, Arapça, Akadça...). Bu iki kol içinde 250’den fazla dil bulunur. Bu dil ailesi içindeki neredeyse tüm dillerde kelime kökleri ünsüzlerden oluşur. Üç ünlü harf (a,e,u,i) olmakla birlikte bu ünlülerin kısa ve uzun söyleyişleri vardır. Sami dillerinde, vezinler (kelime kalıpları) on tanedir; üçlü, dördü ve beşli ünsüz köklerinden oluşur. Bu dil ailesi dilleri genel olarak Arap alfabesi, Etiyopya alfabesi, Amharic alfabesi, Ge’ez alfabesi, Latin alfabesi (Uyarlanmış), Tifinang alfabesi (Latin alfabesine uyarlanmış) ve İbrani alfabesini kullanır. Bu dil ailesi dillerinde ön ve son ekler bulunur. Fiil (Yargı)-Özne-nesne cümle dizimi görülür, vurguya göre nesne ve özne yer değiştirebilir. *Bu bağlamda; ana dili Hami-Sami dil ailesinden dillerdeki öğrencilerin yazma becerileri geliştirme çalışmaları*, bulgulardan elde edilen sonuçlar düşünüldüğünde, Hami ve Sami kolu dilleri olarak ikiye ayrılmış olarak incelenmelidir. Hami kolu içindeki dillerde; en çok imlâ-noktalama ile yazı tipografisi olmak üzere eklerin kullanımında da yoğunlaşılmalıdır. Sami kolunda ise Hami kolu dillerinden öğrencilerin sonuçlarına göre daha düşük sonuçlar elde edilmiştir. Sami kolunda da problemler, genel olarak bütün alanlarda görülmekle birlikte özellikle imlâ-noktalama ve yazı tipografisinde görülür. Bu kol içindeki öğrencilerin Latin alfabesi harfleriyle yazılan Türkçe kelimeleri anlaşılmayacak derecede kötü ve biçimsiz yazdığı görülmüştür. Sami kolundaki Arapça diline mensup öğrencilerin yazma becerileri dil ailesinin diğer dillerine göre daha aşağı seviyededir. Alfabe farklılıkları, bazı alfabeler Latin asıllı olarak dönüştürülse de; ses karşılıkları, vurgu ve ton işaretleyiciler Türkçe Latin alfabesinde bulunmadığı için temel öğretim alfabe öğretiminde başlamalı ve bu temel çok iyi kazandırılmalıdır. Özellikle harflerin yazımında ciddi sorunlar

bulunmaktadır. Harflerin ve kelimelerin yazımı ile ilgili görseller-videolar bulunmalıdır. Harfleri, kelimeler; kelimeleri cümleler üzerinde, alt parçaları üstü ile birleşmiş bir şekilde vermek gerekir. Böylelikle kelime öğretimi de bağlama dayanmış olur, bu çalışmalar için kelime kartları hazırlanmalıdır. Ayrıca bunların cümle-metin bağlamında yazımını gerçekleştirmek için dikte çalışmaları yaptırılmalıdır. İmla ve noktalama, bu dil ailesi grubu öğrencilerin zorlandığı bir alandır. Verilen bir metinde yanlış İmla-noktalamaları düzelterek metnin yeniden yazımı tekniği kullanılmalıdır. Eklerin öğretiminde hâl ekleri ve diğer kelime-ek kalıplarının, kullanılacakları tür kelimeler ile eşleştirileceği ve bunlardan cümleler elde edilmesi biçiminde kontrollü yazma etkinlikleri yaptırılmalıdır. B seviyesi ve üstü güdümlü yazma tekniği uygulamasında; yazma metni konuları öğrencilerin sosyo-kültürel kodları, Türkçeyi öğrendikleri ortam (Türkiye ya da başka bir ülke) ve ilgi alanları dâhilinde belirlenmelidir. Eğer bu yazma tekniği A2 ve B1 gibi geçiş seviyelerinde uygulanacaksa, yazma tekniği uygulaması öncesinde konu ile çerçevelenmiş kelimeler anlamları ve cümle içinde kullanım biçimleri ile seviyeye göre verilirse faydalı olacaktır. Yazma derslerinde çok sık uygulama yapılmalı ve anlık geri dönüt sağlanmalıdır.

- “Kafkas Dil Ailesinin” Kuzeybatı, Kuzeydoğu ve Güney Kafkas dilleri olarak üç kolu bulunur. Kuzeybatı kolunda Çerkezce, Abazca... ; Kuzey doğu dillerinde Avarca, Lakça, Lezgice, Çeçence... ve Güney kolunda Gürcüce, Lazca, Mengelce gibi diller bulunur. Bu dil ailesi dilleri yaklaşık 10 milyon tarafından konuşulur. Bu dil ailesi içindeki dillerin bir kısmı ölü diller ve izole dillerdir. Bu dil ailesi dillerinde çoğunlukla Kiril ve Latin alfabesi kullanılır. Kafkas dil ailesi Lezgice dilinde çok fazla Türkçe kelime vardır. Bu dil ailesi dilleri izole kalıp kendini koruma eğilimi taşımakla birlikte etkilendikleri diğer dil ailelerinden diller Rusça, Ermenice, Farsça, Türkçedir. Bu dil ailesi dillerinde genellikle beş ünlü bulunur: “a,e,i,o,u”. Kartvelian grupta (Güney kolu), düzensiz fiiller bulunur. Cümle dizimi “nesne/özne-özne/nesne-fiil (yüklem)”dir. *Bu bağlamda; ana dili Kafkas dil ailesi dillerinden öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için*, bulgulardan elde edilen sonuçlara göre özellikle, İmla-noktalama ve ekleri kullanma ile ilgili çalışmalara odaklanılmalıdır. Bunları, yazı tipografisi takip etmelidir. Türkçedeki son ek sistemine karşın bu dillerde ön ek ve son ek bulunur. Bunun yanı sıra “ğ”

harfi dil ailesi içindeki birçok dilde bulunur. Bu dil ailesi mensubu dillerin Türkçe ile ortak ve farklı yönleri genel olarak düşünülüp analiz edilmeli ve yazma becerisi ile tüm beceriler ve dil bilgisinde yapılacak çalışmalar bu benzer ve farklı yönler göz önünde tutularak düzenlenmelidir. Cümle içi kelime, paragraf içi cümle, metin içi paragraf sıralama ile eklerin kelimeler ile doğru birleşimlerinin bir oyuna dönüştürüldüğü ve elde edilen bütünün öğrencinin kendi ifadeleri ile yeniden üretmesine yönelik bilgisayar destekli programlara ihtiyaç vardır. Bunlar aynı zamanda sosyal ağ destekli olarak da gerçekleştirilebilir.

- “Hint–Avrupa Dil Ailesi”, dünyadaki dil aileleri içinde en geniş alana yayılmış dil ailesidir ve dünya nüfusunun yarısına yakını bu dil ailesindendir. Ayrıca bu dil ailesi ana dillerini konuşan sayısı da dünya nüfusunun büyük bir kısmını içine alır. On bir ana gruba sahiptir (Baltık, Kelt, Germen, Slav, Hint...). Bu dil ailesi dilleri yapı itibarıyla çekimli-bükümlü dillerdir ve ek ile kelime üretimi sistemlerinde “ön ek, iç ek ve son ek” yapıları bulunur. Ekler köke eklendiğinde kök büyük değişime uğrayabilir. İsimlerde cinsiyet biçimleri “nötr, eril ve dişildir”. Bu dil ailesi içindeki dillerin söz varlıkları birbirlerine çok fazla girişkendir. Cümle dizimi biçimleri değişmekle birlikte genelde özne-yüklem-nesne biçimindedir. *Bu bağlamda; ana dili bu dil ailesinden öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için*, bulgulardan elde edilen sonuçlara göre öneriler getirecek olursak öncelikle Hint Avrupa dil ailesinin içindeki ana dillere sahip öğrencileri bir bütün olarak ele alıp değerlendiremeyiz. İncelenen sınav evraklarında bu dil ailesinin üç kolunda öğrenciler yer almaktadır. Bunlar; 1. Hint-Avrupa dil ailesi/Hint-Asya Kolu (Farsça, Amharca...), 2. Hint Avrupa dil ailesi/Avrupa Kolu (Fransızca, Rusça...), 3. Hint Avrupa dil ailesi/Bağımsız Diller (Arnavutça...). Birinci koldan ana dillere sahip öğrencilerin yazma becerisi ile ilgili alt ve üst unsurlar konusundaki başarısı diğer kollardan düşüktür. Hint-Asya dillerine mensup bu öğrenciler en çok imlâ noktalama ve ekleri kullanmada zorluk yaşar. Bunu tipografi ve anlama göre uygun kelime seçimi takip eder ve genel olarak beceri gelişimi zayıftır. İkinci kol olan Avrupa dillerinden ana dili olan öğrenciler, Hint-Avrupa dil ailesi genelinde diğer kollardan daha başarılı yazma sonuçları elde etmiştir. Bu dil ailesinde diğer alanlara göre daha zayıf olunan alanlar imlâ-noktalama ile eklerin kullanımıdır. Üçüncü kol (Bağımsız diller) içinden ana dile sahip olanlarda ise zorlanılan kısımlar imlâ

noktalama, yazı tipografisi ve ekleri kullanmadır. Bu kol içinde cümle dizimi ve bağlam konusunda oldukça yüksek bir başarı elde edilmiştir. İmla-noktalama ve yazı tipografisi sorunlarının büyük kısmı bu dil kolları içindeki dillerde Latin alfabesi kullanılmamasından veya yakın bir zamana kadar başka bir alfabe kullanıyor olmalarından ya da Latin alfabesi kullanmayan komşu dillerden kendi dillerine geçen kelimeleri karşılamak için alfabelerine giren çok farklı ses değerlerinden kaynaklanmaktadır. Öğrenecekleri hedef dil Türkçe, kendi dil ailelerine uzak ve başka bir dil ailesinden bir dildir. Cümle diziminden ek sistemine birçok yapısal farklılık vardır. Yapılması gereken öncelikle bu dil kollarından öğrencileri bir arada sınıflara almak ve yazma becerisi ile ilgili çalışmalarda yöntem teknik ve materyal birliği sağlayabilmektir. Sorunlar aynı ise çözümler de aynı olur ve bu Türkçe öğretiminde zaman kazandırarak motivasyon düşüşünü engeller. Yazma teknikleri dikkatli kullanılmalıdır. A1-A2 temel seviyede, alfabe öğretimi; temel kelimeler ve ihtiyaca dönük basit cümle yapıları-kalıpları bulunur. Bu sistem içinde yaratıcı yazma tekniğinin kullanılması uygun değildir çünkü bu teknik için öğrencinin zihninden akanları karşılayacak kelime dağarcığı ve dil yapısı henüz oluşmamıştır. *Öğrencilerin yazma becerisi ile ilgili ellerinin altında olan ve yazma eylemini gerçekleştirirken basit bir şekilde bakabilecekleri, özellikle üstteki eksik noktaları içeren “yazma cep kitapçıkları” (dil yapısı, imlâ-noktalama) hazırlanmalıdır. Bu sadece bu dil ailesi kolları için değil tüm dil aileleri için düşünülmelidir.* Bu dil ailesinden gelen öğrencilerin Türkçe öğrenirken yaşadıkları sorunlar temel alınarak oluşturulmuş “yazma cep kitapçıkları” hazırlanmalıdır. Çerçeve kavramların-kelimelerin (anlamları ve bir cümle ile kullanımlarından oluşan) bir arada bulunduğu kelime kartları da imlâ hatalarını aza indirecek ve kelime dağarcığını arttıracaktır.

- “Avustronezya Dil Ailesi” içinde 800 den fazla dil vardır ve bu dil ailelerindeki diller 800 milyondan fazla kullanıcıya sahiptir. Güneydoğu Asya, Tayvan, Madagaskar ve Okyanusya bu dil ailesi dillerinin yayıldığı alanlardır. Avustronezya dil ailesi dilleri, yapı bakımından çekimli diller içinde olmakla birlikte aynı zamanda, bazı özelliklerinden dolayı “Diğer Dil Aileleri/Asya Kolunda” sınıflandırılırlar. Bu diller arasında tek heceli yapıda bulunan diller de vardır. Bu dil ailesindeki ana dillerin çoğunda dört ya da beş ünlü ve onaltı-yirmi arası ünsüz

bulunmaktadır. Ünsüz kümeleri bu dil ailesinde yaygın değildir. Bu dil ailesi dillerinde, kelime vurgu herhangi bir hecede olabilir. Ön ek ve son ek sistemi bu dil ailesi dillerinde bulunmaktadır. Kelime uzunlukları, diğer dil ailelerindeki dillerin kelime uzunluklarına göre fazla olabilir. İsimlerin cinsiyet işaretleyiciliği yoktur. (Ayrıca zamirlerde Hint-Avrupa dil ailesi Avrupa dillerinden İngilizcedeki gibi üçüncü şahıslarda cinsiyete göre farklılaşma olmaz ve bu açıdan Türkçe ile benzerlik gösterir.). Diğer dil ailelerindeki dillerden farklı olarak “cümle içinde nesne ya da özneye odaklanma” fiilin içinde görülür, bu şekilde ilginç bir odaklanma sistemi¹ bulunur. Türkçeden farklı olarak fiiller kişi veya zaman ile işaretlenmez, bu cümle anlamından-bağlamdan çıkarılır, yani “Türkçe “*gidiyorum*”: Kim? Ben, Ne zaman? Şimdi.” Bu yapılar Avustro-nezya dil ailesi dillerinde fiiller için söz konusu değildir.). Cümle diziminde üç tür görülür: 1. Yüklem-nesne-özne (Polinezya, Hawaii) , 2. Özne-yüklem-nesne (Endonezya, Çava), 3. Yüklem (Fiil)-özne/nesne-nesne/özne (Filipinler...). *Bu bağlamda; ana dili Avustralya dil ailesi içindeki dillerden öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için, bulgulardan elde edilen sonuçlara göre, özellikle imlâ ve noktalama, ekleri kullanma ve tipografi üzerinde durulmalıdır. Özellikle fiillere gelen Türkçe eklerin öğretimi (şahıs-zaman...) ve hâl eklerinin kelimeler ile doğru kullanımı için yapılandırılmış metinler hazırlanmalıdır. Bu metinlerde, doğru ve yanlış kullanımlar bulunmalı, öğrencilerin bunları ayırt etmesi sağlanmalıdır. Ardından bu eklerin-kelimelerin doğru kullanımlarının olduğu ve kendi ifadeleriyle aynı konuda yeni bir metin yazmaları istenmelidir. Verilen bir metni yeniden oluşturma-yazma tekniği eklerin öğretimi için yapılandırılmalıdır. Diller Latin alfabesi kökenli ya da kendi yerel alfabelerinin (resim benzeri karakter alfabeleri) Latin alfabesine uyarlanmış biçimlerini kullansalar da Türkçe Latin alfabesi ses değerleri ile arasında fark vardır. Bu nedenle başlangıçta alfabe öğretimi mutlaka üzerine düşünülerek verilmelidir. Tipografi ile ilgili görseller ve videolar hazırlanmalı ve öğrencilere yazma derslerinde harflerin-kelimelerin nasıl yazıldığı gösterilmeli ve bunların uygulamaları dikte çalışmaları ile yapılmalıdır. Cümle dizimi ve bağlamda diğer sonuçlara göre başarı elde eden bu dil ailesi öğrencilerinin üstteki eksiklikleri*

¹Bilgiye, “Dil Aileleri” <http://aboutworldlanguages.com/austronesian-language-family> sayfasından erişilmiştir.

giderildiğinde seviyeye göre metin türlerinin anlamlı ve akıcı yazımı ile anlatım zenginliği özellikle seviye arttıkça yükselecektir.

- “Diğer Dil Aileleri/Asya Kolu”, Güney Asya Dilleri ve Paleo Asya dilleri olarak ikiye ayrılır. Bu dil ailesi içinde “Creol”¹ diller de bulunur (Bunlara Pidgin de denir). Güney Asya dilleri içindeki Bislama bir Creol dildir. Kuzey Doğu Asya’da bulunup bu dil ailesinden bazı diller şunlardır: Yukagir, Kamchatkan, Eskimo-Aleut... Bu dillerin Ural dil ailesi ile ilişkili olduğu belirtilir. Bu dil ailesi içindeki dillerin yapıları düşünülürse; tonlu dillerden, tek heceli dillere ve hece alfabe sistemi kullananlardan eklemeli dillere benzer dillere kadar farklı yapıda birçok dil bu aile içinde bulunur. Bu dil ailesindeki diller çok fazla alt gruba ayrılır ve bazıları çok küçük grupların ana dilidir. Genellikle bu dil ailesinin Kuzey Doğu dillerinde “a,e,i,u” ünlüleri bulunur. Dil ailesinin, kaynaşık eklemeli dillerinde son ek sistemi gelişmiştir. Nesne-özne-yüklem cümle dizimi vardır. *Bu bağlamda, ana dili Asya Dil aileleri kolu içinden öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için, bulgulardan elde edilen sonuçlar göz önüne alındığında, özellikle ekleri kullanma ve anlama göre kelime seçme alanlarında çalışmalar yapılmalıdır.* Bu dil ailesi gruplarında alfabeler Latin alfabesine uyarlanmış hali ile kullanılmaya başlandığından imlâ-noktalama ve tipografi ile ilgili çok az sorun vardır. Ancak Türkçe ek sisteminin, ana dilleri çeşitli yapılarda olan bu dil ailesi öğrencilerine, zorluk derecesi yüksek gelmektedir. Ek sistemleri, hâl ekleri, çoğulluk eki ve zamanlara göre fiil çekimlerinin; işlendiği, eksik olunan bu noktalar odağa alınmış olarak yapılandırılmış metinler geliştirilmeli ve bu metinler üzerinden belirtilen eksikliklere yönelik kontrollü yazma teknikleri ile yazma çalışmaları uygulanmalıdır. Metin türünün yazımında akıcılık ve anlamın tam sağlanabilmesi için cümle dizimi ve bağlam ile ilgili çalışmalara ihtiyaç vardır. Verilen bir metni yeniden oluşturma tekniği için kelimeler, bu kelimeler ile eş ve zıt anlamlılar, aynı çerçeve içindeki kelimeler (Yer, yön, renk, ortam, eylem çerçevesi) kelime baloncukları ya da daireleri içinde verilmelidir. Metnin yeniden yapılandırılması

¹ Creol diller: İnsan toplulukları arasında, toplulukların kendi ana dillerinden ayrı, anlaşmak için bir üçüncü dil gelişir. Daha sonra bu diller, bölgede doğan üçüncü kuşağın ana dili haline gelir ve sonrasında da ana dil olarak gelişmeye devam ederse; bu dile Creol dil denir.

kelime dağarcığını artırır ve yeniden bağlam oluşturmak için zihnini zorlayan öğrenci, anlattım zenginliğini bu çalışmaları tekrar ettikçe sağlayıp yükseltebilir.

- “Nijer Kongo Dil Ailesi”, Afrika’da Sahra altı bölgesindeki dillerin çoğunu bünyesinde toplar. Bu dil ailesi dillerini konuşan yaklaşık 600 milyon kişi bulunur. Bu dil ailesindeki diller üç ses sistemine sahiptir: Heceli, ünlü uyumlu ve nazallaştırıcı. Bu dil ailesi dillerinin yapıları çok çeşitlenmekle birlikte genellikle çekimli yapıda ve aglütinatif¹ yapıda diller vardır. Genellikle cümle dizimi “özne-yüklem, nesnedir”, ancak bazı dillerde çok az da olsa “özne-nesne-yüklem” yapısı görülür. Bu diller için hazırlanmış Latin alfabeleri olsa da kendine has seslerin bu alfabe sistemi ile simgeleştirilmesi pratik ve uygun değildir. Bu nedenle yerli alfabe sistemlerinin (N’ko... gibi) yenilenip değiştirilerek kullanıldığı diller de vardır. Bu bağlamda; *ana dili Diğer Dil Aileleri-Nijer Kongo Dil Ailesinden öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için*, bulgulardan elde edilen sonuçlar düşünüldüğünde, özellikle imlâ-noktalama, yazı tipografisi ve bunları takiben ekleri kullanma ile ilgili çalışmalara yoğunlaşılmalıdır. Genel olarak diğer dil aileleri düşünüldüğünde orta bir derecede başarı görülür. İmla ve noktalama en çok zorluk yaşanan alandır. Nijer Kongo dil ailesi yazı sistemleri gelişmemiştir ve sonradan Latin alfabesi temelli, misyonerler ve dil bilimciler tarafından yapay olarak geliştirilmeye çalışılmış yazı sistemlerine sahiptir. Ancak bu dil ailesinin dillerinin yayıldığı alanlardaki topluluklar, bu yapay yazı sistemine uyum sağlamakta zorlanırlar çünkü Latin alfabesi ses değerlerine karşılık yeterli değildir. Bu da birkaç dilde, dilin kendisine ait yerli ve eski yazı sistemlerinin modern bir hale getirilerek eğitimde ve günlük hayatta kullanılmasını teşvik çalışmaları başlatmıştır. Sömürü bölgeleri olmaları da Portekizce, Latince, İspanyolca, İngilizce, Fransızca ve Arapça gibi dillerden çok fazla kelime almaları sonucunu doğurur. *Bu dil ailesi ana dillerine mensup öğrencilerin, yazı sisteminin ana dillerinde az gelişmiş ya da gelişmemiş olması Türkçe yazma becerisindeki gelişmeyi de olumsuz etkilemektedir.* Ancak, seviyelerine göre, yapılacak kontrollü, güdümlü, serbest ve yaratıcı yazma teknikleri ile bu sorunlar giderilebilir. Şunu da belirtmek gerekir ki; kendi ana dil yapısını ve dil yazı sistemini bilmeyen ya da az

¹Aglütinatif dil, “ön ek-son ek” biçimleri yoğun yapılar olan diller.

bilen bir bireye yabancı dilde en zor gelen ve geç gelişen beceri, yazma becerisi olup; beceri doğrudan üstteki tekniklerin öğretilmesi ile gelişmez ve teknikler zaten ek önlemler alınmadan öğretilemez. Ek önlemlerden kasıt, öncelikle temel olarak Türkçe alfabe sistemi ve ses kurallarının öğretimidir. Dil bilgisinin, normalde, bir yabancı dil öğretiminde tek başına bir konu olarak verilmek yerine becerilerin içinde verilmesi uygun görülür. Ancak bu dil ailesi dillerine sahip öğrenciler; yazı ve kural sistemi gelişmemiş konuşma dili olarak kalmaya devam etmiş ve yeni yeni yazı sistemi ele alınmaya başlamış ana dillere sahip oldukları için, kesinlikle dil bilgisi çalışmaları ciddi şekilde ele alınmalı ve yavaş, bol örnek ile zenginleştirilmiş, kesinlikle ek dersler ile desteklenerek işlenmelidir. Yazma becerisinin geliştirildiği dersler, dil bilgisi yapılarının öğrenciler tarafından somut olarak görüldüğü dersler ve işlevlerinin de farkındalığının arttırıldığı derslerdir. Eklerle ilgili kurallar, bağlam içinde sunulmalıdır. Kelime, kalıp ifadeler, kelime grupları, cümle, paragraf ve metin dizisi birbiri ardına zincirleme olarak ve geçişler ile yazma teknikleri içinde işlenmelidir. Kelime öğretimi, bu dil ailesi öğrencilerini yazma becerisindeki yeterliliklerinde rahatlatmalıdır. Kelime öğretimi, bilgisayar temelli öğretim programlarından sosyal ağ uygulamalarına kadar dijital çoklu ortamlardan yararlanılarak öğretilmelidir. Bu çoklu medya sistemleri içinden ya da değil; mutlaka verilen metnin yeniden oluşturulması, verilen konuda metin yazılması, verilen kavramlara göre (kavram ya da kelimelerin anlamları ve cümle içindeki kullanımlarının bu bahsi geçen kavram havuzunda bulunması şartı ile) bağlam dâhilinde metin oluşturma, yarıda kesilmiş bir metnin farklı sonuçlara göre yapılandırılıp tamamlanması gibi etkinlikler kısa, orta ya da uzun metinler olarak orta ve ileri seviye için oluşturulmalıdır. Bunun yanı sıra başlangıç ve temel seviyede; harfler, ses birimleri, heceler, kelimeler, günlük ihtiyaç duyulabilecek kalıp ifadeler ve kısa yazma alıştırmaları kontrollü yazma teknikleri kullanılarak uygulanmalıdır.

İçerik İncelemede Elde Edilen Bulgulardan, Ana dillere Göre Çıkarılan Sonuç ve Öneriler

Sınav evraklarının “doküman/içerik inceleme” metodu ile tek tek incelenmesi sonucu elde edilen bulgulardan çıkarılan sonuç ve öneriler öğrencinin ana dillerine göre aşağıdadır.

- “Arapça”, Hami Sami Dil Ailesi-Sami Kolundan olup Çekimli-Bükümlü diller arasındadır. Ana dili Arapça olan öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için öncelikle sorunların açıkça ortaya konması ve bunlara göre önerilerin oluşturulması gerekir. Bu bağlamda aşağıdaki maddeler oluşturulmuştur.
- Latin alfabesi kullanan Türkçe yazı dili ile karşılaşan ana dilinde Arap alfabesi kullanan öğrenci; her ne kadar yabancı dil olarak Latince alfabeli İngilizce ile daha önceden karşılaşmış olsa da, sanki Latin alfabesi ile hiç karşılaşmamış kadar zorlanır.
- Sağdan sola yazılan Arapça ve soldan sağa yazılan Türkçe arasındaki bu ters fiziksel hareket, zihinsel akışa zarar verir. Bu nedenle zihinde yazı akışını rahatlatmak için ilk öğrenilen Türkçe alfabe sistemi olmalı ve alfabe harfleri soldan sağa doğru tekrar tekrar (dikte) yazdırılmalıdır.
- Türkçe alfabede harfler, Arap alfabesindeki gibi kelime başında ortasında ve sonunda değişmemektedir. Okutmanların tahtada matbu el yazısı ile harfleri yazarken dikkatli olmaları bu durumu öğrencilerine açıkça belirtmeleri ve Türkçe harfleri kendilerine göre başta ortada ve sonda küçük değişiklikler içine sokmaya çalışmaları karşısında dikkatli olunmalı ve bu durumlar ile karşılaşıldığında hemen gerekli müdahale yapılmalıdır. (Nitekim elde edilen bulgulara öğrencilerin Türkçe harflerde konuma göre küçük değişiklikler yapmaya çalıştıkları görülmüştür.)
- Arapça alfabede sesli harfler kullanılmaz. Sesli harfi belirten “harekeler” olmakla birlikte bunlar günlük yazı dilinde kullanılmaz. Türkçedeki sesli harflerin bu sistemden tamamen ayrı olması büyük sorunlara yol açmaktadır. Düşünce kodları ana dil alfabe ve yazı sistemi özelliğinden dolayı tamamen buna odaklandığı için Türkçe alfabe ve yazı sistemi kullanılırken de ünsüz harfler yazılmakta ancak aralarındaki ünlüler yazılmamaktadır. Hatta algısal olarak bile kelime öğrenci tarafından yazıldıktan sonra, bir yanlışlık ya da eksiklik algılanmamaktadır. Bu ana dili alfabesi alışkanlığının Türkçeye geçmiş halini düzeltmek çok zordur. İleri seviye sonunda dahi, diploma sınavında bu bulgular aynı şekilde sürekli olmasa da devam etmektedir. Buna en güzel çözüm dikte çalışmalarıdır. Temel seviye bu meselenin temelini atılacağı yerdir. Her harf, o harf ile başlayan seviyeye uygun kelime örnekleriyle verilmeli ve öğrencinin sürekli ama sürekli bu harfler ile başlayan kelimeleri ve ilerleyen seviyeye göre kelime gruplarını ve cümleleri ve en

son metinleri sürekli yazma çalışması yapması, dikte etmesi sağlanmalıdır. Yazma, temelde fiziksel bir eylemdir. Hiç bilinmeyen başka bir alfabe ile yazılan bir dil için ise yazma eylemi o dilin öğreniminin gerçekleşmesi için yegâne şarttır.

- Bir diğer alfabe ve yazı sistemi farklılığı sorunu da kalın ve ince sesler için Arapçada bazı ünsüzlerin değişmesi sonucu ortaya çıkar. Öğrenciler ana dillerindeki bu kuralı Türkçeye aktarma eğilimi içindedir. Özellikle “k-g-ğ”, “t-d”, “s,ş” harflerini kelimelerde ince ve kalın ünlülere göre, kelimenin asıl yazılışına bakmaksızın istemsizce değiştirdikleri görülür. Temel seviyede, Türkçe öğrenmeye yeni başlamış öğrencilere öncelikle Türkçe sözlük ile yazım ve imla kılavuzuna kolayca erişebilecekleri internet adresleri (TDK) gösterilmeli ve hatta sınıf ortamında internet bağlantılı akıllı tahtalarda bu siteler daima açık olmalı veya yazılı materyaller temin edilmelidir. Temel seviye öğrencileri bu konuda temel seviye kelime kartları, alfabe harf dizilimine göre aynı harfle başlayan ya da yakın anlam taşıyan veya bütünsel olarak aynı konuda aynı çerçevede karşılırlarına çıkacak kelimelerden oluşan kelime kartları oluşturulmalıdır. Konu bazlı ortak kelime kartları daha akılda kalıcı olmaktadır. (Mesela bir kartın üzerinde: sıra, masa, sınıf, kalem, tahta, tahta kalemi...” gibi aynı ortamda olup birlikte temalar içinde öğretilen kelimeler bulunmalı ve hatta mümkünse boyut da düşünülerek kelime yanlarında küçük resimler ya da çizimler bulunmalıdır.)
- Harfleri karıştırma ve kelimeleri asıl yazım şekillerinden çok farklı biçimlerde yazma başlıca sorunlardır. Bunlar etkin alfabe ve yazı sistemi, Türkçe bir kelime yazarken öğrencinin hangi harfleri kullanarak ve nasıl yazdığına dair farkındalığının olmaması sonucu ortaya çıkar. Programlarda ilk iki hafta bu konulara ayrılrsa da iki haftalık bir yazma ve destekleyici olarak dil bilgisi dersleri bu sorunu maalesef ki tek başına çözemez. Öğrenciye destekleyici başvuru kaynakları, ders kitapları dışında, çok daha basite indirgenmiş ve daha açık olarak küçük yazma cep kitapları oluşturulmalıdır. Bu ek materyaller düşünüldüğünde Türkçenin ana dili olarak öğretiminde ilk okuma ve yazma da fiş çalışmaları akla gelir. Özellikle ana dillerinde kullandıkları alfabe sistemi Latin alfabesinden son derece de farklı ve tonlamalı dillerin çoğunda harfler ve harflerden oluşan kelimelere dair farkındalık geliştirmek için fiş öğretim tekniğine benzer, bu yüzyılın şartlarına ve hedef kitlenin yaş ve ana dil özelliklerine uygun bilgisayar üzerinden alfabe öğretim

sistemleri geliştirilmelidir. Hücreler ve hücrelerin birleşimi ile oluşan kelime yapıları olarak etkinlik kutuları, kübik üç boyutlu yüzeyler veya kelimenin harf sayısına göre yüzeyi daha uygun geometrik şekiller ve oyunlar kullanılarak kelime oluşturma alıştırmaları seviyeye göre oluşturulmalı ve bu bilgisayar destekli alfabe öğretim programlarında bulunmalıdır.

- Kelimelerin bitişik yazılması ve arada boşluk bırakılmaması da bir diğer ana dil alfabesi etkisi sorunudur. Çünkü Arapçada yaygın olan üç farklı yazım şekli vardır (Nesih-Kufi-Günlük). Bu yazım şekillerindeki yöntemler ile Latin alfabesi sistemli Türkçe kelime arası boşluk, bir kelimenin ek yazımı ve ekin bittiği noktada aralık verilerek başka bir kelimeye geçiş durumları arasında fark vardır. Bu da ana dili Arapça olan öğrencilerin Türkçe kelimenin nerde başlayıp nerde bittiğini kavrayamaması sonucu kelimeleri bitişik yazmasına sebep olur. İnternet-bilgisayar kelimelerin yazımı noktasında belki öğrencilere hızlı çözüm sunabilir ancak bu kalıcı olmaz ve kişinin el ile yazması, kelimenin başlangıç ve bitişini eylemsel olarak da birçok kez deneyimlemesi doğal ve etkili olandır.
- Harflerin yanlış yazılımı (Tipografik sorunlar) da alfabe farklılığı kökenlidir. Bu problemler, tekrar ve tekrar dikte-yazı yazma ve hatta ana dili Türkçe olan birinin yazı yazarken çekilmiş video görüntülerini de izleme gibi etkinlikler ile aşılabılır. Bilgisayar ya da genel olarak teknoloji kullanımı harfleri doğru yazmayı değil, harfin görüntüsünü bir dijital zemine aktarmayı sağlar. Bu bir, “dilde yazma eylemi” değildir; harfleri ve yazıyı görüntüleme eylemidir. Yazma, fiziksel bir eylem olup kişinin, harfin bütün biçimsel görüngüsünü parmakları, eli ve bileğini zihinden gelen komutlarla hareket ettirerek kâğıda geçirmesidir. Kişinin ilk kez karşılaştığı bir yabancı dilde, (hele bir de ana dili ile alfabe farklılığı varsa) yazma becerisi, ancak bu eylemin görülmesi, idrak edilmesi, taklit edilmesi ve bolca ve bolca tekrar edilmesi ile çözülebilir.
- İsimler, sıfatlar ve rakamlarda, pek çok diğer Hami Sami dil ailesi üyesi dildeki gibi erillik ve dişillik durumu mevcuttur. Bu ana dil özelliğinin Türkçede olmaması, bir problem oluşturmaz diye düşünülebilir ancak bulgular böyle olmadığını göstermektedir. Bu sefer de ana dili Arapça olan öğrenciler belli başlı kelimeleri, nasıl ve neden olduğu bilinmeksizin kendi ana dilleri dil özelliği düşünce yapısını zihinlerinde aktif hale getirerek, eril ve dişil gruplara ayırır. Yakın anlamlı kelimeler

ve benzer cisimlere ait kelimeleri kendilerince gruplandırır. Mesela “Kaban” kelimesi ile anlatılan kışlık kalın giysiyi erillik belirteçli kelime kabul edip; “Mont” kelimesi ile anlatılan kalın giysiyi de dişil belirteciye sahip kelime olarak ayırıp (kelime anlamları arasındaki farktan bihaber) kullanır. (Bu ve buna benzer örnekler, sınav evrakları bulgusu içinde yer almasa da, tez çalışmasının yürütüldüğü yıllar içinde, tez konusu bakış açısı içinde yapılan küçük metin yazdırma denemeleri içinde, bizzat tarafımda sürdürülmüş TÖMER yazma dersleri boyunca, Arapça ana diline sahip öğrencilerin yazma metinlerinde rastlanan bulgulardır)

- Noktalama işaretleri ile ilgili; birbirleri yerine kullanma, hiç kullanmama, yanlış bir biçimde yazarak kullanma, gereksiz yerlerde kullanma gibi düşünülebilecek bütün problemler mevcuttur. Arapçada noktalama işaretlerinin yapısı tarih boyunca aslında; Kur'an-ı Kerim'in doğru yazımı için çok önemli olduğundan ve İslamiyet'in yayılması ile farklı topluluklarda Arapça dili kullanımında yanlış anlaşılmanın artışı ile gelişmiştir. 1900'lerin başında, Ahmet Zeki Paşa ve Abdulkadir Aşur batının kullandığı noktalama işaretlerini (Latin alfabesi kullanan dillerin noktalama işaretlerini), Arapçaya uygun sunma adına benzer çalışmalar yapmışlardır. (Aydın, 2012, s.101). Arapça noktalama işaretleri, günlük dilde, Türkçenin de kullandığı Latin alfabesi kökenli dillerin internet ortamı ve dünyada genel olarak kullandığı noktalama işaretleri ile aynıdır. Ancak ana dili Arapça olanlar Türkçe yazarken; diller arasında ses uzunlukları, tonlamalar ve vurgular ile kelime ve cümle oluşumu arasındaki farklar olması sebebiyle, noktalamaları ya hiç kullanmamaya ya da yanlış kullanmaya eğilim gösterir. Bu da seviyeye göre bol cümle kurma alıştırmaları, görseller ile desteklenmiş cümle ve kısa paragraf çalışmaları, özellikle bu edininin gelişmesi için kullanılan “geri dönüt-ödül-puan” gibi hedef kitle için “dil seviyesi, yaş ve dili genel öğrenim amacına uygun” pekiştireçli bilgisayar programları oluşturulmalı ve varsa kullanılması teşvik edilmelidir. Ayrıca öğrencilerin sosyal ağlar üzerinden Türkçe ile karşılaşmaları da sosyal ağların noktalama işaretleri açısından yararlı olmayan yönlerinden biridir. Öğrencilerin bu platformları bu konuda ölçsü kabul etmemeleri tavsiye edilmelidir.
- Dil bilgisel sorunlar genel olarak o kadar fazladır ki (İleri seviye de dâhil), bu yazma becerisine çok ciddi zarar verir. Bu nedenle dil bilgisi öğretimi her beceri içinde işlenmeli, mutlaka her derste konu ile ilgili olan kısımlarının üstünden geçilmelidir.

Bu edimin zayıflığı özellikle YDTÖ’de her seviyeye ait metin türü yazma çalışmalarında metnin anlaşılabilirliğini, akıcılığını, cümle ve metin içi bağlamı vs. kısaca metni oluşturan tüm unsurları kötü etkilemektedir. Temel ve orta seviyede ve hatta nerdeyse ileri seviyeye de sıçramış olarak ana dili Arapça olan öğrencilerin cümle içi ve metin içi bağlam, kelime anlamı ve eklerin kelimeye kattığı anlam ile ilgili derin sorunları vardır. Bu sorunlar program dâhilinde haftalar geçerken, beceri eğitimlerinde hedeflenen tema ve konular kısmen yakalanırken, dil bilgisinde orta seviye sonuna gelindiğinde daha ancak temel seviye A1 içinde verilmesi gereken konularda kalındığı içindir. Program süresi ve ders saati, öğretim yöntemi, materyaller... Bunlardan birinde ya da hepsinde bu konu ile ilgili olarak mutlaka yeniden bir değerlendirme ve programlama yapılmalıdır. Yazma becerisi için ise diğer becerilerden ziyade bu öğretim son derecede elzemdir. Harflerin sertleşme ve yumuşama kuralları ile ilgili sorunlar her seviyede dikkat çeker. Bunun önlenmesi için özellikle ana dili Arapça olan öğrencilere ve Hami-Sami dil ailesi mensuplarına yazma çalışmaları içinde, bolca boşluk doldurma ve biçim değiştirme alıştırmaları yapılmalıdır.

- Yapılan dil bilgisel-yapısal hataların özellikle yoğun olduğu sınav evrakı verilerinde ciddi anlatım ve akıcılık bozuklukları bulunmaktadır.
- B2 seviyesi öncesi yazılan metin türlerinde, metin türünün özellikleri üst maddelerdeki yanlışların neredeyse tamamı görüldüğü için anlaşılması zor olmaktadır. Bu durum B2 ile birlikte seviye artışı ile düzelmeye başlasa da C seviyesinde dahi hedef olarak seviyeye uygun metin yazabilme becerisinde ciddi sıkıntılar bu ana dile sahip öğrencilerin evraklarında görülmektedir. Öncelikle bu üst problemin aşılması için daha önceki maddelerde sıralanmış sorunlar kontrollü yazma teknikleri kullanılarak ve diğer öneriler ile giderilmelidir. Bunun yanında güdümlü, serbest ve yaratıcı yazma teknikleri de seviyeye göre uygulanmalıdır.
- “*Kazak Türkçesi*”, Altay Dil Ailesi, Türk Dilleri, Kıpçak kolundan gelir ve yapı bakımından da eklemeli dillerdendir. Kazak Türkçesi ana dili olan öğrencilerin yazma becerisi tüm seviyelerde genel olarak ortalamanın üzerinde bir derecededir. Türkiye Türkçesi Oğuz Kolu ile son kökende kol farklılığı olan bu ana dile sahip öğrenciler, her ne kadar cümle dizimi ve bağlam ile uygun kelime seçimi ve cümle-paragraf-metin içi anlamda çok az sorun yaşasa da; imlâ noktalama ve tipografide

sorun yaşamaktadırlar. Kazak Türkçesinde 2013-2015 arası geçiş dönemi itibariyle Latin alfabesine geçilmiştir ancak Kiril alfabesi etkileri ile dildeki Rusça kelimeler hala çok etkilidir. Kazak Türkçesi Latin alfabesinde, Türkiye Türkçesindekinden farklı olarak, dokuz harf bulunmaktadır. Ünlüler içinde *açık “e”* bulunur ve “küçük ünlü uyumu” ise bu dilde kuvvetli değildir. Özellikle Türkiye Türkçesindeki “y” ile “ş” harflerinin, Kazak Türkçesinde “j” ve “s” harfleri ile değişimleri, “e-i, o-u, ı-i” ünlülerinin kelimelerdeki yazımı ile cümledeki anlama göre uygun kelimeyi seçememe sorunlarına yönelik yazma çalışmaları-alıştırmaları yapılmalıdır. Yazma teknikleri (Kontrollü, güdümlü, serbest, yaratıcı yazma ve dikte çalışma teknikleri) metin yazımında, üstte belirtilen alt sorunlar giderildikten sonra seviyeye göre uygulanmalıdır.

- Ana dili Hint-Avrupa dil ailesi, Avrupa dilleri, Balto Slav kolu içinde “*Sırpça*” olan öğrencilerin yazma becerisi seviyelerde genel olarak çok iyidir. Sırpça, hem Kiril hem Latin alfabesi ile kullanılmaktadır. 2006 sonrası Sırpçaya uygun Kiril alfabesine geçilmiştir. Dilin söz varlığında Rusça, Arapça, Farsça ve Türkçeden geçen kelimeler vardır. Kiril alfabesi ve Rusçadan giren kelimelerin etkisi ile Sırpça alfabesinde “nj, p/r” gibi sesler bulunur. Ana dili Sırpça olan öğrenciler Türkçe “m” harfi ile “w” harfini, “ı,i” harfini ve “u-ü” harflerin çok sık karıştırmakta hatta “m,i,ü” harflerini kullanmamaktadır. Bu imlâ hataları “alfabe ve ses karşılıkları öğretimi” gerekliliğini ortaya koyar. Bunun haricinde cümlede-paragrafta ve metinde bağlam, metin türlerinde anlam ve akıcılık ile anlatım zenginliği seviye arttıkça diğer diller arasında kendini oldukça iyi bir derecededir.
- Ana dili Bantu dil ailesi, Kuzey Doğu Bantu dilleri içinden ve tek heceli dillerden “*Swahilice*” olan öğrencilerin yazma becerisi seviyelerde genel olarak ortanın üzerinde iyi durumdadır. Swahilicede cümle dizimi “Yüklem-nesne-özne” ya da “Yüklem-özne-nesne” biçimlerindedir. Dilin söz varlığını Arapça ve Farsçadan geçen kelimeler oluşturur. Türkçe içinde Arapça ve Farsça kökenli kelimelere aşinalıkları buradan ileri gelir.1900’lerden itibaren Latin kökenli alfabe kullanırlar. Arap alfabesi kullanmadıkları halde yazma becerisinde diğerlerine nazaran zorlandıkları kısım tipografi ve imlâdır. Bu da ana dillerindeki ses değerleri karşılıklarını Türkçede arama çabasından kaynaklanır. Yazı dilinde noktalama işaretlerini kullanmamaya dair genel bir eğilim vardır. Bu nokta önemli olup

öğrencilerin, yazma metinleri üzerinden, noktalama işaretlerine dair vurgulayıcı örnekler ile bu konunun önemi ortaya konmalı ve seviyeler arasında mutlaka takip edilmelidir. Hâl eklerini yanlış kullanma, kullanmama ve karıştırma bulunmakta ve bu konuda zorlanmaktadırlar. Ayrıca yardımcı fiillerin kullanımı ile ilgili ek çalışmalara da ihtiyaç vardır. Bu eksiklikler özellikle kontrollü yazma tekniklerinden faydalanılarak yazma metinleri içinde giderilebilir. Bütün bu alt-dil bilgisel-yapısal ve anlamsal sorunlar ancak cümleden metne bağlam içinde ve yazma teknikleri ile işlendiği takdirde çözülebilir ve metin türleri konusunda anlamdan akıcılığa rahat ifade edebilme gelişir ayrıca ek kelime çalışmaları ile de anlatım zenginliğini yakalayabilmeleri sağlanmalıdır.

- Hint-Avrupa dil ailesi- Avrupa Kolu Slav dillerinden olan ve çekimli bir dil yapısına sahip “*Boşnakça*” ana diline mensup öğrencilerin yazma becerileri genel olarak ortalamanın çok üzerinde iyi derecededir. Diğerlerine göre biraz daha sorun yaşadıkları kısımlar imlâ noktalama ve ekleri kullanmadır. Hâl eklerinin kullanım gereklilikleri ve kelimenin yalın halde olmasını gerektiren durumlarla ilgili sorunlar bulunur. Bu sorunlar yazma alıştırmaları kullanılarak giderilebilir. Birinci tekil şahıs eklerinin fiillere eklenmesi veya isimlerde aitlik eklenme biçimleriyle ilgili de boşluk doldurma yazma alıştırmaları yapılmalıdır. Noktalama işaretleri ile ilgili aşırı kurallaştırma yaptıkları da görülmüş olup yazma metinleri üzerinde bu eğilimlerinin düzeltilmesine çalışılmalıdır. ”ç” harfinin geçtiği kelimelerde harfi “c” olarak yazma ısrarları üzerine gidilmelidir. Yazma tekniklerinden kontrollü yazma ile bu eksiklerin giderilmesi ve orta ile ileri seviyelerde de diğer tekniklerin kullanımı fayda sağlayacaktır.
- Ana dili Hint-Avrupa dil ailesi, Avrupa Dilleri kolu, Slav dilleri içinden ve çekimli dillerden “*Ukraynaca*” olan öğrencilerin yazma becerileri seviyelerde genel olarak çok iyi derecededir. 1996’dan beri Latin yazma sistemi ile kullanılan bu ana dile sahip öğrenciler, bulgulara göre daha çok; imlâ-noktalamada ve tipografide sorun yaşar. Dilde cümle dizimi “özne-yüklem-nesne” biçimli olup isimler eril-dişil ve nötr biçimlidir. Türkçeden bu özellikleriyle yapı bakımından farklılaşan bir ana dile sahip olsalar da metin türleri içindeki anlatımları diğer dillere göre daha iyidir. Eklerden iyelik ekleri ve hâl eklerinde sorun yaşamaktadırlar. Kontrollü yazma

teknîği çalışmaları ile bu sorun aşılabılır. Genel olarak Türkçe yazma becerisinde başarılı bir gruptur.

- Ana dili Hami-Sami Dil Ailesi-Hami kolu, Çekimli dillerden “*Tamazing (Berberî Dilleri)*” olan öğrencilerin yazma becerileri seviyelerde genel olarak ortalama altında kalmış kötü bir derecededir. Dilin kendine has “Neo-Tifiagh” adında bir alfabeti vardır. Bu alfabe dışında Arapça asıllı alfabe de kullanılmıştır. Dil Arapçanın baskısıyla gelişmemiştir. Dilde cümle dizimi Türkçeden farklı olup “yüklem-özne-nesne” şeklindedir ve bu dilin söz varlığında Arapça, Fransızca, İspanyolca gibi dillerin kelimeleri bulunur. Bu bağlamda, bu ana dile sahip öğrencilerde en çok imlâ-noktalama ve tipografide büyük hatalar görülmektedir. Bu alanlar yazmayı oluşturan temel unsurlardır ve ancak yine yazma etkinlikleri ile geliştirilebilir. Öncelikle çok farklı bir alfabe sistemi olan bu dile mensup öğrencilerin Türkçe alfabe-i özümsemesi sağlanmalıdır. Harf ve harflerin ses değeri, bunların görümleri, yazma biçimleri tek tek işlenmelidir. Aksi halde yazma becerilerini değeriendirmek bulmaca çözmeye dönecektir. Bu sorun için yazma-dikte videoları izletilmeli ve dikte çalışmalarına sık başvurulmalıdır. Temel unsurlardaki sorunların aşılması ile yazma becerisi ileri seviyeden önce de anlamlı ve akıcı metin oluşturma aşamasına (İleri seviyede dahi anlatım ve akıcılık problemlidir) geçebilecektir.
- Ana dili Hint Avrupa Dil Ailesi, Hint-Asya Kolu, İran (Arian) Grubu içinden ve Çekimli dillerden “*Darice*” olan öğrencilerin, seviyelerin genelinde yazma becerileri ortalaması tam orta veya ortanın biraz altı bir dereceyi gösterir. Darice Afganistan’ın ikinci en önemli dilidir ve bu dile sahip öğrenci bu dili Farsî alfabe ile kullanır, bazı kaynaklarda Darice için Orta Farsça da denir. Dilde sesler uzun-kısa; yüksek uzun, yüksek kısa gibi tonlamalara ayrılır ve bu alfabelerinde de belirteçlerle ifade edilir. Ana dili Darice olan öğrenciler alfabe farklılığı ile Türkçe öğrenirken Latin alfabeti kökenli sorunlar yaşar. Bu ana dile sahip öğrenciler, biraz bildikleri Latin alfabeti ile yazılmış tek dil İngilizce olduğundan ya da kendi ana dilleri ile Daricenin benzer alfabeler ve söz varlıklarına sahip olması gibi İngilizce ve Türkçe arasında da böyle bir ilişki gördüklerinden, *yazamadıkları Türkçe kelimeler yerine İngilizce kelimeler getirmektedirler. Bu eğilim çok yaygındır.* Bunun gerçekleşmesini önleyici tedbirler alınmalıdır. İmlaya dâhil olarak *kelime*

içinde yerli yersiz büyük harf kullanma; kuralların vurgulandığı yazma metinleri ve doğru yanlış yazma çalışmaları ile giderilebilir (Kontrollü yazma alıştırmaları). Yardımcı fiil yapısı Darice-Farsça ilişkisi dolayısıyla Farsça yardımcı fiillerden ya da gerekirse “Auxiliary verbs” İngilizce yapıları üzerinden karşılaştırmalı yapı ile anlatılabilir çünkü bu dilden öğrenciler Türkçe yardımcı fiilleri ya hiç kullanmıyor ya da gereksiz kurallaştırma ile çok fazla kullanıyor. Yazma çalışmaları içinde bu sorun odaklı olarak yardımcı fiillerin çok olduğu bağlama sahip metinler oluşturulmalı ve alıştırmalar yaptırılmalıdır. Kontrollü yazma tekniklerine ek olarak diğer tekniklerin kullanımında, metinler için verilecek konular öğrencilerin ihtiyaç, ilgi ve istekleri dâhilinde olursa yazmaya dair motivasyonları artacaktır.

- Ana dili Bantu Dil Ailesinden ve tek heceli dillerden “*Lingala-Kituba*” olan öğrencilerin yazma becerileri seviyelerde genel olarak tam orta derecededir. Ana dili Lingala olan öğrencilerden elde edilen bulgularda imlâ-noktalama, tipografi, ekleri kullanma, bunlara bağlı olarak seviyeye göre metin türünü anlaşılabilir olarak yazabilme ve ileri seviyede anlatım zenginliği sorunları bulunmaktadır. Hâl eklerinin kullanılmaması ve yanlış kullanılmasından doğan anlatım bozukluklarını düzeltmek için, yapılandırılmış metinlerde, bu “sorunları düzelterek dikte ile yazma” uygulamaları yaptırılmalıdır. Lingala için Latin alfabe sistemine dayalı bir yazı sistemi oluşturulma çabaları olsa da tonlu bir dil olan Lingala için bu alfabe istenen özellikleri tam olarak karşılamaz. Öğrencinin yazı sistemi olan bir dil değil de konuşma dilinde kalmış bir ana diline sahip olması, Türkçeyi İngilizce gibi bir ortak dil üzerinden öğrenmeye itmektedir ancak bu da tam olarak gerçekleşemez. Dili, Türkçe ile karşılaştırsak, “küçük ünlü uyumu” konusunda büyük uyumsuzluk söz konusudur, bunun nedeni Lingalada dışarıdan müdahale ile yazı sistemine geçişte sesli uyumunun tamamen ortadan kaldırılarak dilin pratikleştiği görüşü ve bunun uygulanması söz konusu olmuştur. *Hal böyleyken Lingala ana diline sahip öğrenciler için mutlaka özel alfabe öğretimi yapılmalı, kendi dili ile gerekirse ses sistemi karşılaştırması yapılmalıdır. Dilde yazı dili gelişmediğinden, yazmada dil bilgisel karşılaştırma yöntemi uygulamaya çalışmak hem vakit kaybına hem de öğrencide kafa karışıklığına neden olur.* Uygulanabilecek metin yazma teknikleri, dilbilgisel yazma alt problemleri çözümüne yardımcı olacak şekilde

yapılandırılmalıdır. Özellikle kontrollü yazma teknikleri uygulamaları sorunların giderilmesine yardımcı olur.

- Ana dili Nijer-Kongo Dil Ailesinden ve bu grup içinde sınıflandırmalara göre aynı zamanda Bantu Dillerinden ve çekimli dillerden sayılan “*Luganda*” olan öğrencilerin yazma beceresindeki başarısı genel olarak orta derecededir. *Luganda dilinde ünsüzlerin uzun ve kısa halleri bulunur. Arap ve Latin alfabesi kullanılmış, standartlaşma ise Latin alfabesi üzerinden oluşturulmuştur. Bu ton ve hece yapılı ana dile sahip öğrenciler “ı-i-o-ö” ünlü harflerinin yazımında sıkıntı yaşar ve “y” kaynaştırmasını “g” olarak yazmakta ısrar etmektedir.* Bu tespitlerin vurgulandığı kelime-cümle ve paragraf yazma diktelerine ihtiyaç vardır ve bu diktelerde çalışma ve anında geri dönüt gereklidir. *Luganda ana dilinden öğrenciler ekleri, özellikle de hâl eklerini kullanmada sorun yaşar. Bu sorun odaklı geliştirilen kontrollü yazma tekniklerinin kullanıldığı yazma çalışmaları yapılmalıdır.*
- “*Arnavutça*”, Hint-Avrupa Dil Ailesi-Bağımsız dillerden ve bükümlü-çekimli dil grubuna girmektedir. Ana dili Arnavutça olan öğrencilerin yazma becerileri, seviyelerde genel olarak ortanın üzerinde iyi bir derecededir. *Arnavutçanın yapı bakımından köken itibarıyla eklemeli dillerden sayılabileceği ve Türkçe ile ortak yönlerinin bulunması söz konusudur.* Bu örneklerle sabit olmakla birlikte yüzyıllar içinde bükümlü dillerin ortasında bir coğrafyada kalmış, özellikle *Slav dillerinden çok etkilenmiş ve kendi söz varlığının üçte ikisini Slav dillerinden almıştır.* Bu da dilin bükümlülük özelliğine bürünmesine sebep olmuştur. Arnavutça tarihinde Yunan ve Latin alfabesini kullansa da Kiril alfabesi- Slav dilleri etkisi güçlüdür. Modern Arnavutça Latin temelli bir alfabe ile kullanılır. Dilde bu alfabelerin etkisi olup, Arnavutça ana dilli öğrenciler Türkçe yazarken tipografik hata ya da imlâ noktalamada büyük sorunlar yaşamaz. İlginçtir ki bükümlü bir dil sayılan Arnavutça ana dilli öğrenciler; *Arnavutçanın köken olarak Türkçe ile ilişkisi ve dildeki Türkçe kelimelerin fazlalığının da etkisiyle, Türkçe cümle dizimi ve bağlamda başarı göstermektedirler. Yazmada “i-ö, ı-o” harflerinin kullanıldığı kelimeler ile ilgili çalışmalar yapılmalıdır.* Dile Arapçadan giren kelimelerde ve Türkçede bulunan Arapça kökenli kelimelerden dolayı bu ana dile sahip öğrenciler kelime içinde ünlüleri yazmama eğilimindedir ve bu sorunun üzerinde kontrollü yazma teknikleri kullanılarak durulmalıdır. Hâl eki öğretimi eklerdeki en zayıf

halka olup, hâl eki öğretimi odaklı cümle, paragraf ve metin dikte çalışmaları yaptırılmalıdır.

- “Amharca”, Hami-Sami Dil Ailesi-Güney Sami Kolundan Çekimli diller grubundandır. Ana dili “Amharca” olan öğrencilerin yazma becerisi, seviyelerde genel olarak ortalamanın üzerindedir. Bu ana dile mensup öğrencilerin sorunları en çok imlâ ve noktalamada olup bunu sırayla tipografi ve ekleri kullanma takip etmektedir. Amharcada, Latin kökenli alfabe olmakla birlikte genellikle son Ge’ez alfabesi daha yaygın kullanılmaktadır. Bu alfabe hece alfabesi sistemindedir ve Türkçe Latin alfabesi siteminden çok farklıdır. Ge’ez alfabesindeki sesler Latin alfabesine dönüştürüldüğünde ses özelliklerinde çift ünsüzler, sesli ve birden fazla sessiz ile belirtilen hece harfler görülür. Dilde Arapça etkisi bariz olarak görülmektedir; söz varlığında İngilizce etkisi de Arapça kadar olmasa da bulunur. Bu bağlamda Amharca ana diline sahip öğrencilerin yazma becerisi eğitimlerinde alfabe öğretimi, imlâ ve noktalama ile tipografi üzerinde durulmalıdır. Metinler yapılandırılmış olarak hazırlanmalı ve yapılandırılmış, kontrollü ve güdümlü yazma teknikleri uygulanmalıdır. Türkçe ile yapı bakımından farklı olan Amharca ana dili olan öğrenciler, anlama göre uygun kelimeyi seçememekte ve kelime öğretimi odaklı yazma metni çalışmalarına da ihtiyaç duymaktadır.
- Ana dili; Diğer Dil Aileleri-Asya kolu içinden ve tek heceli dillerden “Vietnamca” olan öğrencilerin yazma becerileri seviyelerde genel olarak iyi derecededir. Vietnamca çok sayıda sesli harfi olan tonlu bir dil olup Fransızca ve Çinceye çok sayıda kelime almıştır. Bu ana dildeki öğrenciler Türkçe içinde Fransızca kökenli kelimelerden bazılarını vakıftırlar. Alfabeleri de Latince temellidir. Ana dili Vietnamca olan öğrencilerin diğerlerinden daha ziyade sorun yaşadığı konular imlâ-noktalama ile ekleri kullanmadır. Özellikle zaman eklerinin kullanımında hatalar olmakla birlikte şahıs iyelik eklerinin kullanımı unutulabilmektedir. Bu ana dile sahip öğrencilerin seviyeler ilerledikçe yazdıkları metinlerde, diğer ana dilleri kullanan öğrencilerde seviye ilerledikçe görülen daha belirgin bir şekilde anlam, akıcılık ve anlatım zenginliği görülür. İmla noktalama sorunları, ancak yazma metinleri üzerinde, dikte ve diğer yazma teknikleri uygulamalarıyla düzelebilir. Bu durumda kontrollü yazma tekniklerinin kullanılması tavsiye edilir. Öğrencinin

sorun yaşadığı konuda, sürekli geri dönüt ve rehberlikle, uygulamalı olarak metin türleri üzerinden (bizzat kendisi yazarak) çalışması faydalı olacaktır.

- Ana dili; Kafkas dil ailesi, Kartvelian Diller içinden ve Eklemeli dillerden “*Gürcüce*” olan öğrencilerin yazma becerileri seviyelerde genel olarak ortanın üzerindedir. Gürcü alfabesi, kendine has simgelerden oluşan bir alfabe olup bu alfabe Latin sistemine IPA programı ile aktarılır. Bu duruma bağlı olarak, bulgulardan da elde edildiği gibi, bu ana dildeki öğrenciler imlâ-noktalama ve harfleri doğru yazma ile ilgili sorun yaşar. Ana dili Gürcüce olan öğrenciler için Türkçe temel seviye yazma eğitimi alfabe farklılığı dolayısıyla son derecede önemlidir. Alfabe öğretimi kapsamında, harflerin kelimeler oluşturması ve kelimelerin de harflere ayrılmasının açıkça gösterildiği parçadan bütüne ve bütünden parçaya giden yazma alıştırmaları gerçekleştirilmelidir. Dikte ile bu çalışmalar, metin bağlamında işlenmeli ve tekrar ettirilmelidir. *Hâl eklerinin kullanımından kaçınmak ve karıştırmak da bu ana dile sahip öğrencilerin bir diğer sorunudur.* Hâl eklerinin işlevlerini açıkça, bol örnekle gösterecek bağlamlı metinler oluşturulmalı ve kontrollü yazma tekniklerinden boşluk doldurma, doğru-yanlış ve tamamlama gibi alıştırmalarla hâl ekleri odaklı yazma çalışmaları yapılmalıdır. *Ana dili Gürcüce olan öğrenciler için temel seviye kurları program süresi dâhilinde uzun tutulmalı ya da ek dersler ile mutlaka desteklenmelidir.*
- Ana dili; Çin-Tibet dil ailesi, Tay-Kalay dillerinden ve tek heceli dillerden “*Tayca*” olan öğrencilerin yazma becerisi seviyelerde genel olarak oldukça iyidir. *Tayca*, ses perdeli ve tonlamalı bir dildir. Tek heceli yapıya sahiptir. Bu özellikleri bakımından Türkçe ile arasında farklar olsa da, bulgulardan elde edilen sonuçlara göre bu ana dile sahip öğrenciler yazma becerisinde başarılıdır. Özellikle öğretim süreçlerinin takibinde rastlanan bir diğer olgu da bu ana dile sahip öğrencilerin yazma becerisini geliştirmeye önem göstermeleri ve bu ders kapsamında verilen ek çalışmaları eksiksiz tamamlama eğiliminde oldukları gözlemlenmiştir. Ana dillerinin Türkçe ile yapısal farklılıkları kaynaklı sorunlar da elbette görülmektedir; temel seviyede alfabe öğretimi için kontrollü yazma çalışmalarına ve takibe ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle harfleri birbiriyle karıştırma (a-e, ı-i ve e-i) bulgusu söz konusudur ve imlâ hataları bulunmaktadır. Bunun dışında anlatım bozukluğu oluşturan örneklere rastlansa da asıl önemli olan “alfabe ile imlâ-noktalama”

üzerinde durulmasıdır. Derste öğrencilerin eksikliklerinin üzerinden geçilmesinin ardından; bu eksikliklerin (imlâ hatalarının) bulunduğu metinler hazırlanıp öğrenciye verilmeli ve metni bütünüyle hatasız olarak yazabilme alıştırmaları yapılmalıdır. Bu dilsel alt yazma unsurlarındaki sorunların çözümü ardından anlatım gücü ve metin içi bağlam konusunda seviye arttıkça yeterlilikleri de artacaktır.

- “*Malayca*”, Avustronezya dil ailesinden ve çekimli dillerden (aynı zamanda başka bir sınıflamaya göre “Diğer dil aileleri/Asya Kolu” içinde) tek heceli dillere yakındır. Ana dili “*Malayca*” olan öğrencilerin yazma becerileri seviyelere göre genel olarak ortalama üzerinde oldukça iyidir. Malayca hem Arap alfabesi ile hem de Latin alfabesi ile kullanılmıştır, son olarak Latin alfabesine geçiş yapılmıştır. Malay dilinde iki lehçe vardır: Güney ve Kuzey lehçesi. Altı ünlü ses bulunur. Dildeki ünsüzlerin yapısı: “ünsüz-sesli, sesli-sesli, ünsüz kümesi” biçimindedir. Türkçe ile benzer olarak İsimler cinsiyet belirteçli değildir. Ancak Türkçeden farklı bir özellik de cümle diziminde görülür, dilde cümle dizimi “özne-fiil-nesne” biçimindedir ancak dizilim odak noktasına göre cümle içinde yer değiştirebilir. Ek sisteminde Türkçedeki gibi son ek bulunmaktadır ancak farklı olarak, mesela “*raja*” (kral), “*kerajaan*” (krallık) da görüldüğü gibi kök ortada kalıp ön ve son ek aynı anda gelebilmektedir. Böyle bir yapıya sahip bu ana dildeki öğrenciler için yazma becerisini geliştirmede, elde edilen bulgular neticesinde, uygulamalı olarak yazma metinleri üzerinden imlâ ve noktalama çalışmalarına önem verilmelidir. Malayca ana dilinden öğrenciler için orta ve ileri seviyede güdümlü ve serbest yazma teknikleri uygulanmalı ve kendi yazdıkları metinlerden öz değerlendirme yapabilecekleri metin kontrol anahtarları yapmalarına yardımcı olunmalıdır. Sürece hem yazma hem değerlendirmede dâhil olmaları yazma motivasyonlarını artıracaktır.
- Ana dili, Altay Dil Ailesi-Türk dilleri, Oğuz kolundan “*Gagauzca*” olan öğrencilerin yazma becerileri seviyelerde genel olarak orta derecededir. 1993 sonrası Kiril’den Latin alfabesine geçilen bu dilde Germen ve Slav kökenli kelimeler çok fazladır, bunun yanı sıra Osmanlı Türkçesi etkisiyle geçen Arapça ve Türkiye Türkçesi kelime grupları da dilde mevcuttur. Ana dillerindeki kelimelerden kaynaklı ek ses ve harfler ile uzun yıllar kullanılmış Kiril sistemi etkisi, Türkçe

öğrenirken tipografik hatalar yapmalarına ve imlâ-noktalamada da çok fazla hataya neden olur. Temel seviyede Türkçe yazmaya başlarken alfabe öğretimi bu ana dile mensup olanlar için çok önemlidir. Ayrıca yazma eğitiminde akran öğretimi temelli tekniklerin uygulanmasında da fayda vardır. Orta ve ileri seviyede Güdümlü ya da serbest yazma tekniği uygulanması sonrasında, önceden hazırlanmış bir değerlendirme anahtarına göre; başlıklara göre yazdıkları metinleri arkadaşları ile değiştirmeleri ve birbirlerinin metinlerini değerlendirmeleri gibi çalışmalar yazma derslerini hareketlendirir ve öğrencilerde yazma becerisinin gelişmesine fayda sağlar.

- Ana dili; Altay dil ailesi içinden ve eklemeli dillerden “*Moğolca*” olan öğrencilerin yazma becerisi seviyelerde genel olarak ortanın üzerinde iyi derecededir. Moğolcada cümle dizimi Türkçe ile aynıdır ve dilde ünlüler uzun ve kısa biçimlere sahiptir. Moğolcada hem Kiril hem de Latin alfabesi kullanılmıştır ve 1944 sonrası Moğolca kendi yazı sistemine geçer. Rusça, Çince ve Arapçadan dile geçen kelimeler bulunmaktadır. *Ana dili Moğolca olan öğrenciler, özellikle büyük harfleri yersiz kullanma ya da kullanmama gibi imlâ hataları ve “ı-i” harflerinin karıştırılması gibi imlâ sorunları yaşar.* Anlatım bozukluğuna sebep olan, cümledeki anlama göre kullanılması gereken kelime yerine başka bir kelime kullanma mevcuttur. Kelime çalışmalarının, metin bağlamında sürdürülmesine odaklanılmalıdır. Öğrencilerin ileri seviyede yazma tekniklerinden yaratıcı yazmayı kullanması sağlanmalı ve yaratıcı yazma tekniği içinde yazılan metnin öğrenciler tarafından farklı bir metin türüne çevrilmesi çalışmaları yaptırılmalıdır. Öğrencinin hayal ettiği bir buluşu anlattığı bir metnin; *bir hikâye biçiminde karakterler ve olay örgüsü ile yeniden yazılması* gibi metin türü dönüştürmeleri öğrencilerin yazma becerisine anlatım zenginliği ve esnekliği kazandıracaktır.
- Ana dili, Diğer Dil Ailesi-Asya Kolundan ve Tek heceli dillerden “*Khmerce*” olan öğrencilerin yazma becerileri, seviyelerde genel olarak ortalamanın üstünde bir derecededir. Khmerce, Abugida isminde hece sistemli bir alfabeyi kullanır. Aksan ve ses işaretleri bu dil için önemlidir. Bu ana dile sahip öğrenciler; ekleri kullanma, imlâ noktalama ve cümle dizimi-bağlamda sorun yaşar. Tazı tipografisinde, bu ana dile sahip öğrencilerin ikinci dilinin İngilizce olmasından ve Latin kökenli alfabeye dair bir farkındalıkları olmasından dolayı Türkçe harfleri yazmada sorun

yaşamazlar. *Türkçe kelimenin yazılışını hatırlayamayan Khmer ana dilli öğrenciler hemen İngilizceye başvurur.* Kelime öğretimi ve bağlam içinde Kelime yazdırma-dikte çalışmaları gereklidir. Hâl ekleri ile yardımcı fiillerin kullanımı için de hazırlanmış metinler ve kontrollü yazma tekniklerinin kullanıldığı çalışmalar yaptırılmalıdır.

- Ana dili; Nijer-Kongo/Bantu Dil Ailesinden ve Çekimli dillerden “Fang” olan öğrencilerin yazma becerisi, seviyelerde genel olarak ortanın üzerinde iyidir. Fang kendine has bir yazı sistemi olan ancak yazı dili gelişmemiş olan bir dildir. Fang alfabesinde uzun ve kısa ünlüler bulunur ve dil tonlu bir dildir. Dildeki ünsüzlerin Latin transkribinden görülmektedir ki bu dilde çift ünsüz olup ünlü sesi çıkarma özelliğinde harfler vardır. Bu farklılıklar, öğrencilerin eğitim sisteminde Latin asıllı alfabeğe yönelmelerine neden olur. Türkçe yazarken bu ana dile sahip öğrenciler tipografide sorun yaşar ve eklerden hâl eklerinin işlevlerini birbiriyle karıştırma sorunu yaşar. Bu bağlamda Türkçe alfabe öğretimi hassaslaştırılmalı ve hâl ekleri odaklı yazma alıştırmaları yaptırılmalıdır. Eşleştirme kutucukları ve eşleştirilen kelime ve hâl eki biçimlerinden cümleler yazdırma çalışmalarının kontrollü yazma teknikleri içinde uygulaması bu konudaki eksiklerin giderilmesine fayda sağlayacaktır.
- Türk soylulardan ana dili Özbek Türkçesi olan öğrenciler, ana dillerinin Türkçe aynı kökenden gelmesinden mütevellit cümle dizimi ve bağlamda sorun yaşamazlar. Uygun kelime seçimi harfleri doğru yazamama ve imlâ ve noktalamada ise ortanın biraz üzerinde bir yazım gösterirler. Bulgulara göre problemler hâl eklerinin karıştırılması ile oğuz kolu Türkçe ile Uygur kolu Özbek Türkçesi farkı olarak kelime yazımlarında yanlış harf kullanma, fazla harf kullanma söz konusudur. Özbek Türkçesinde “o” ünlüsü, Türkiye Türkçesinde “a ile o” harfi arası bir sese denk gelir. Türkiye Türkçesindeki “ı,ö,ü” harfleri Özbek Türkçesinde bulunmamaktadır. Bu durumlar ile ilgili kelime yazımı yanlışlıkları bulgular arasındadır. Söz konusu durum Özbek Türkçesinin alfabe sistemi içinde uzun yıllar Kiril alfabesi sistemini kullanmış ve sonra Kiril etkili Latin alfabesine geçmiş bir dil olma özelliğindendir. Dile geçen Rusça kelimeleri seslendirmek için Latin alfabelerinde değişiklik yapılmıştır. Bu durum Türkiye Türkçesi yazma becerisi içinde alfabe kaynaklı harf yanlışlığı ve imlâ yanlışlıklarını doğurmaktadır. Çözüm

ise yazma tekrarı ve dikte çalışmaları, alfabe öğretimi ve alfabeler arası ses farklılıklarını ortaya çıkaran kelime örnekleri içeren alıştırmalar yapılması ile aşılabılır. Bu yazma alt sorunları giderilirse, cümle ve bağlamda sorun yaşamayan öğrenciler, orta ve ileri seviyede yazma tekniklerinde başarılı olacak ve ihtiyaç duyacakları herhangi bir metin türü yazmada zorlanmayacaklardır.

- Ana dili; Hint-Avrupa/Avrupa kolu dil ailesi içinden ve çekimli dillerden “İspanyolca” olan öğrencilerin yazma becerileri genel olarak seviyelerde ortanın üzerindedir. İspanyolcada vurgu çok önemlidir ve isimler, *dişil/eril* özellikte olup yazımları değişir. Bu ana diline sahip öğrencilerin Türkçe yazma becerisini geliştirmek için yardımcı fiil öğretimi; hâl ekleri ve diğer eklerin görevleri ile ilgili alıştırmalar ve kelimelerin imlâ ve yazımları üzerine dikte ve yazım çalışmaları yaptırılmalı, kelime kartları mutlaka kullanılmalıdır. Türkçe isimlerin yazımında öğrencilerin kendi ana dillerinden farklı bir yapı ile karşılaşması (cinsiyet ayırıcılık) aşırı kurallaştırma yapmalarına neden olur. Verilen hatalı bir metnin düzeltilerek yeniden yazdırılması ve bu metinde odağın isimler olması sağlanmalıdır. İsimlerin kullanımı ile ilgili kontrollü ve güdümlü yazma teknikleri uygulanmalıdır.
- Ana dili, Avusturenezya Dil Ailesi, Tangola Dilleri içinden ve Çekimli dillerinden “Filipince” olan öğrencilerin yazma becerisi seviyelerde genel olarak ortalama üzerinde iyidir. Filipince, İspanyolca ve İngilizcenin etkilerini barındıran Latin kökenli alfabe ile yazılan bir dildir. Aslında dilin aksanlı haline Tangola denir ancak aksan azaldıkça ve Latin alfabesi standartlaştıkça dil Filipince olur. Ana dili Filipince olanlar, imlâ-noktalama ile ekleri kullanmada sorun yaşar. Hâl eklerinin işlevsellikleri yazma etkinlikleri ile pekiştirilmelidir ve yardımcı fiillerin amacı ile cümleye kattığı anlam üzerinde durulmalıdır. Metin içinde cümle dizimi ve bağlamda üstteki sorunları saymazsak fazla sorun görülmez ve bu da metin türünün orta derecede anlaşılır ve akıcı yazılabildiğini gösterir. İmla-noktalama ve ekler ile ilgili yapılandırılmış metinler hazırlanmalı ve bunlar üzerinden kontrollü yazma tekniklerinin kullanıldığı yazma çalışmaları yaptırılmalıdır.
- Altay dil ailesi, Türk dilleri, Uygur Kolu içinde eklemeli bir dil olan “Uygur Türkçesi” ana diline sahip öğrenciler, Türkiye Türkçesi öğrenirken aynı dil ailesinden bir dil öğrendiklerinden cümle dizimi ve bağlamda sorun

yaşamamalarına rağmen imlâ ve noktalamada sorun yaşarlar. Latin alfabesi geçmişlerinde olmakla birlikte ana dillerinde Arap alfabesi kullanan Uygur Türkü öğrenciler alfabe farklılığı ile ilgili harfleri doğru yazamama, imlâ hataları yapmakla birlikte zaman zaman eklerde problem yaşarlar. Uygur Türkçesi ana dili olan öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için; alfabe öğretimi ile ilgili yazma pratikleri, kelime kartları, harf-kelime-cümle oluşturma odaklı bilgisayar programları-yazılımları destekli çalışmalar ile dikte çalışmaları yaptırılmalıdır.

- Ana dili, Hint- Avrupa Dil Ailesi, Hint Asya Kolu, Hint-Urdu grubu içinden ve Çekimli dillerden “*Belgalce*” olan öğrencilerin yazma becerileri seviyelerde genel olarak orta derecededir. Bulgulara göre sorunlar imlâ-noktalama, ekleri kullanma ve tipografi içinde görülür. Bengalce, hece alfabe sisteminde kendine özgü bir alfabeye sahiptir. Ünlüler hem ünlü, hem sessizlerin yanında hece oluşturunucudur hem de iki veya üç tanesi bir araya gelip sona bir ünsüz gelmesiyle özel harf-hece yapısındadır. Bu dil Latin alfabesi ses sistemine aktarılmış olsa da, Türkçe Latin alfabesi yapısından çok farklıdır. Alfabe öğretimi için harf ve bu harften kelimeler ile cümleleri oluşturan alıştırma teknikleri uygulanmalı, yazı sistemi kullanımında videolar ile Latince kökenli Türkçenin yazımına dair görseller öğrencilere izletilmelidir. İlginçtir ki bu farklılıklara rağmen Türkçe cümle dizimine öğrencilerin uyum sağlaması çok kolay olmuştur. Hâl ekleri öğretimi ve yardımcı fillerin kullanımı ile ilgili de kontrollü yazma teknikleri içeren yazma çalışmaları yaptırılmalıdır.
- Ana dili, Nijer-Kongo dil ailesi, Tano dilleri, Kwa grubundan ve Çekimli dillerden “*Ganaca (Hausa)*” olan öğrencilerin yazma becerisi seviyelerde genel olarak ortalamanın üstünde iyi derecededir. Dil, diğer tonlayıcı dillerden ayrı olarak ton teraslama yani tonlar arası düşürmeye sahip bir dildir. Bu dildeki öğrenciler ana dillerini Latin alfabesi ve Fan (Fante) alfabesi ile kullanır. Bu ana dile sahip öğrenciler imlâ-noktalama ve tipografide, genel iyi gidişata ters olarak, zorluk yaşar. Cümle dizimi ve bağlamda genel olarak anlamı kaybettirici bir sorun olmasa da eklerin yanlış, eksik ve fazla kullanımlarından doğan hatalar anlatımı güçleştirir. Bu dil, bilgisel alt yazma unsurlarının kontrollü yazma teknikleri yardımıyla düzeltilmesi sonucunda metin içi anlatım zenginliği gelişecektir.

- Nijer-Kongo dil Ailesi içinde çekimli dillerden, ana dili “*Yoruba*” olan öğrencilerin yazma becerisi seviyelerde genel olarak ortanın üzerindedir. Ancak özellikle imlâ-noktalama ve harflerin yazımında bulgular içinde birçok hata bulunmaktadır. Yoruba dili tonlu bir dil olup bu dilde hem Arap hem de Latin alfabesi kullanılmıştır. Yoruba dili 1966 sonrasında itibaren Latin alfabesine tam olarak geçmiştir ancak dile ait sesler için özel imlalar geliştirilmiştir. Türkçeden farklı olarak beş nazal sesli ünlü bulunur. *Bu ana dile sahip öğrenciler özellikle “a-e” ve “ı-i” ünlülerini karıştırmakta ve kalıp ifadelerin kullanılması ile ilgili sorun yaşamaktadır.* “Kavram-kalıp ifade balonu” tekniği uygulaması yapılmalı ve balon içinden; güdümlü yazma tekniğinde verilen konuya göre kalıp ifadeler-kelimeler veya kavramlardan uygun olanların seçimi ile metin yazma tekniği kullanılmalıdır ve geri dönütlerin anında verilebildiği yazma çalışmaları yaptırılmalıdır.
- Nijer Kongo dil Ailesinden ve çekimli dillerden ana dili “*Dioula*” olan öğrencilerin yazma becerisi seviyelerde genel olarak ortalamanın üstünde iyidir. Ana dili Dioula olan öğrencilerde özellikle *imlâ-noktalama* ve *anlama göre uygun kelimeyi yazamama* sorunu mevcuttur. Dioula, N’Ko isimli kendine has bir alfabe sistemi kullanır. Alfabenin geliştirilmesi ve pratikleştirilmesi devam etmektedir. Alfabede uzun ünlüler, tonlama işaretleri ve aksan belirteçleri bulunur. Türkçe alfabe öğretimi temel seviyede bu ana dildeki öğrenciler için çok hassastır. Kelimelerin anlamları ile cümle içi bağlamın bütünleştirilememesi kelime öğretiminde bağlam odaklı çok daha fazla pratiğe ihtiyaç duyulduğunu gösterir. Kelime ve alfabe öğretimi için kontrollü yazma tekniklerinden faydalanılmalıdır. Ayrıca kelime öğretimi için “kelime kartları” kullanılmalıdır. Kelime kartları; kelimenin anlamı, bir görsel ile ifadesi ve kelimenin bir cümle içinde kullanımı şeklinde yazılı materyal biçiminde oluşturulmalıdır veya dijital ortamda telefon uygulaması şeklinde de oluşturulup kullanımı sağlanmalıdır.
- Hami-Sami Dil Ailesi, Hami Kolu içinde ve Çekimli dillerden ana dili “*Somalice*” olan öğrencilerin yazma becerisi seviyelerde genel olarak imlâ ve noktalamada çok kötü olmakla birlikte diğer alanlarda orta derecede görünür. Türkçe yazma becerilerinin genel olarak ileri seviye sonunda dahi sorunlu olduğu bulgulardan elde edilmiştir. Bulgularda da görüldüğü gibi, Somalice ana diline sahip öğrencilere yazma becerisinde özel ve yoğun bir öğretim verilmelidir. Program dâhilindeki

dersler dışında destekleyici ek dersler yapılmalıdır. Somalicede, tonal yapıdaki bir dil olup kelime kökleri bir ya da iki heceden oluşur, kelime başlarında ünsüz kümeleri bulunabilir. Kısa-uzun biçiminde iki çeşit ünlü sıralaması vardır. Uzun sesliler çift ünlü harf ile yazılır. Bu ana dilin Türkçeden yazma sistemindeki bu farklılıklar daha yakından irdelenmelidir. Bu bağlamda, Türkçe alfabe öğretimi çok önemli bir ilk adım ve temeli oluşturacaktır, imlâ-noktalamadan tipografiye birçok hata bu noktadaki eksiklikten kaynaklanır. Ekler ile ilgili çalışmalar da yazma metinleri ve teknikleri yardımı ile yapılmalıdır. Öğrenci, bizzat bağlamı kendi oluşturmali ve hazır olan metinler üzerinde parçalara ayırma veya metin parçalarını bir araya getirme uygulamaları yapabilmelidir. Uygulamalar-alıştırmalar için kontrollü yazma teknikleri uygun olup, bağlam ve kelime öğretimi için güdümlü yazma teknikleri daha uygundur.

- Bantu Dil Ailesi ve Tek heceli dillerden ana dili “*Çevaca (Chichewa)*” olan öğrencilerin seviyelerdeki yazma becerisi genel olarak ortalamayı zor yakalamış durumdadır. Bu ana dile sahip öğrenciler 1973’ten beri Latin kökenli standartlaştırılmış bir alfabe kullanırlar, bu nedenle sonuçlarda iyi çıkan tek bulgu tipografik incelemelerdir. Harflerin yazımı ile ilgili daha az sorun vardır. Diğer taraftan eklerde özellikle hâl eklerinde çok zayıftırlar. Hâl ekleri öğretimi odağında oluşturulacak yazma metinleri ve öğrencilerin boşluk doldurma, doğru yanlış gibi kontrollü yazma tekniklerini uygulaması gibi hâl ekleri yazma merkezinde çalışmalar yapılmalıdır. İngilizceden hem kelime hem de yapı itibariyle sonradan çok etkilenmiş olan bu dile sahip öğrenciler cümle diziminde de başarı gösterememiştir. Kendi ana dillerinde İngilizceden geçen çok kelime olmakla birlikte bunları Türkçe yazarken de kullandıkları, yeterli Türkçe kelime çalışmaları yapılmadığını gösterir. *Kelime öğretimi yazmadan ayrı ve yazma metninden bağımsız asla düşünülemez ve etkili de olmaz.* Bu bağlamda öncelikle metin-bağlam içinde kelimeleri görmeleri ve yazmaları için dikte çalışmaları yaptırılmalı ve kelime öğretimi amaçlı güdümlü yazma tekniği kullanılan metinler yazdırılmalıdır.
- Ana dili; Hint Avrupa Dil ailesi, Hint-Asya Kolu, Hint-Urdu grubu içinden ve bükümlü dillerden “*Urduca*” olan öğrencilerin yazma becerileri seviyelerde ortalamanın üzerinde iyi bir derecededir. Urduçada isimler sıfatlar ve zamirlerde

erillik-dişilik belirteçleri bulunur, cümle dizimi Türkçeye benzese de ünsüz sayısı lehçeler dolayısıyla sürekli değişir. Bu ana dile sahip olanların alfabesi de Arapça kökenli bir alfabedir. Elde edilen bulgulara göre, Urduca ana dili olan öğrenciler “u,ü,o,ö” ünlülerinin bulunduğu kelimelerde imlâ hataları yapar ancak alfabe farkına rağmen tipografik hata azdır. Ön ek ve son ek sistemi olan Urduca ana dilinden öğrenciler Türkçe eklerin kullanımı ve yazımında sorun yaşar. Özellikle hâl ekleri ile tamlama eklerine yönelik; “boşluk doldurma, ekleri eklenmiş haldeki kelimelerden kavram havuzu oluşturma ve bunlar içinden kelime seçerek cümle tamamlama ve bağlam oluşturup paragraf tamamlama” gibi kontrollü yazma tekniklerinin kullanıldığı çalışmalar yapılmalıdır. Özne-yüklem eksikliği sorunu için ise öncelikle özne-yüklem eksikliği durumu tek tek örnekler ve alıştırmalar ile işlenmeli ve ardından Özne yüklem eksiklikleri ile dolu bir metni, yeniden yanlışları düzelterek yazmaları istenmelidir. Böylelikle öğrencilerin genel olarak kullandıkları metin türleri içinde akıcılık ve anlamlılıkta iyileşme görülür ayrıca ek kelime çalışmaları ardından ileri seviyede beklenen anlatım zenginliği de kendini gösterir.

- Ana dili; Hint-Avrupa dil ailesi, Hit-Asya Kolu, İran–Arian dillerinden ve çekimli dillerden “*Peştuca*” olan öğrencilerin yazma becerileri seviyelerde genel olarak ortalamanın üzerindedir. Sorun, bulgulardan anlaşıldığı üzere, imlâ-noktalama ve harflerin doğru yazımında yoğunlaşır. Peştucanın Arap alfabesi kökenli bir alfabeye sahip olması bu sorunların nedenini açıklar. Cümle dizimi Türkçe ile aynı olduğundan cümle dizimi ve bağlamda çok az sorun vardır. Alfabe öğretiminde, özellikle “a” ve “u” ünlülerinin bulunduğu kelimelerin yazımı ve imlâda büyük küçük harf yazma kurallarının öğretimi üzerine düşülmelidir. Bu alt sorunlar çözüldükçe metin içi anlaşılabilirlik artar ve ek kelime çalışmaları yardımı ile özellikle ileri seviyede anlatım zenginliği belirginleştirilebilir.
- Hint Avrupa dil ailesi Avrupa kolu mensubu olan çekimli dillerden “*Fransızca*” ana diline sahip öğrencilerin genel olarak bütün seviyelerde yazma becerisi ortalamanın altında kalmaktadır. Ana dili Fransızca olan öğrencilerin yazma becerilerinin geliştirilmesi için; “i,ü,ö,ç,ğ,ş” harfleriyle ve kelime içi telaffuzlarıyla ilgili alıştırmalar yapılmalıdır. Ayrıca ekler ve özellikle hâl ekleri üzerinde durulmalı ve genel olarak alfabe öğretimine önem verilmelidir. Metin içi, cümle içi

ve kelime yazımında ekler ve harfler ile ilgili eksikliklerin verilen metin türünün anlaşılabilirliği ve akıcılığını bozduğu görülür. Bu nedenle bu alt yapısal-dil bilgisel sorunların giderilmesi odaklı yazma çalışmaları yapılmalıdır. Bunun için özellikle kontrollü yazma tekniklerinden; doğru-yanlış, boşluk doldurma ve eşleştirme alıştırmaları yapılmalı ve bu parçalı yazım alıştırmalarını (önceden bütün haline gelebilecek şekilde yapılandırılmış alıştırmalar) öğrencilerden anlamlı olarak metin haline getirilmesi istenmelidir. Bu ve buna bezer çalışmalar öğrencilerin yazma problemlerine odaklı olarak değiştirilmeli ve yeniden yapılandırılmalıdır.

- Çin-Tibet dil ailesi, Çince kolunda olan ve tek heceli-ayrımli bir dil olan “Çince (Mandarin)” ana diline mensup öğrencilerin genel olarak bütün seviyelerde yazma becerisi orta derecede bulunmaktadır. Alfabe sistemi harflerden değil karakterlerden oluşan ve Latinceye ses karşılıkları pinyin programı ile aktarılabilen bir ana dile sahip bu öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için; kelime anlamı, kelimenin doğru yazımı, eklerin kullanımı ve cümle içi-metin bağlam ile noktalama odaklı yazma alıştırmaları şarttır. Zaman belirten ekler ve yapılar, fillere gelen eylemin kim tarafından yapıldığını belirten şahıs ekleri, isim ve sıfat tamlamaları ekleri ile *harf yazımlarına* dikkat edilmeli, yazma çalışmaları bu eksikliklere yönelik olmalıdır. Ayrıca derse katılımları, enerjileri yüksek olan bu ana dil gruplarında yazma etkinliklerini diğer beceriler ile harmanlamak özellikle dinleme ile birlikte dikte çalışmaları yaptırmak faydalı olacaktır. Özelde üstte belirtilen eksiklikleri vurgulamaya yönelik metin türü yazma alıştırmalarına ek olarak seviyeye göre hikâye tamamlama (yazarak) ve senaryo özellikli-diyaloglu metin türleri oluşturma biçiminde yazma çalışmaları yapılabilir. Metin türü oluşturma ve yazma tekniklerini uygulama çalışmaları seviyeler dikkate alınarak yapılmalıdır.
- Hint-Avrupa Dil Ailesi, Avrupa dilleri, Balto Slav grubundan ve çekimli dillerden ana dili “Makedonca” olan öğrencilerin yazma becerileri seviyelerde genel olarak imlâ-noktalama ve tipografi hariç iyi bir derecededir. Makedoncada, Kiril alfabesi yazı sistemi kullanılır. İsimler dişil-eril ve nötr biçimlere sahiptir, ayrıca nesnenin konumunda uzak, yakın ve belirsizlik durumları belirtilmektedir. Çoğul ekleri de isimlerin sonuna göre biçim değiştirmektedir. Kendi ana dillerinde bu tür özellikler olan Makedon öğrenciler için öncelikle Türkçe alfabe öğretimi ve yazım-implâ-

noktalama kurallarının öğretimi ile isimler-kelimelerin yazımı önem kazanır. Kelime kartları, kelime-cümle-paragraf ve metin dizgesi içinde bağlam dâhilinde yapılacak alıştırmalar ile yazma becerisi geliştirilebilir ve öğrencilerin ileri seviyede anlatım zenginliği oluşturabilmesi yazdıkları metin türlerinde hissedilebilir. Serbest yazma ve yaratıcı yazma tekniklerini ileri seviyede uygulamak gerekir ve bu teknikler yapılandırılarak, metin yazımı öncesi kelime havuzu oluşturma çalışmaları ile teknikler desteklenmelidir.

- Hint-Avrupa Dil Ailesi, Hint-Asya Kolundan ve Çekimli dillerden ana dili “*Maldivce (Dhivehi)*” olan öğrencilerin Türkçe yazma becerileri seviyelerde genel olarak ortalamanın üzerindedir. Dhivehi dilinde yazı ve konuşma dili birbirinden çok farklıdır ve Thaana yazı sistemi ile bu sistemin Latin alfabesine dönüştürülmüş biçimi kullanılır. Farsça ve Arian dilleri Maldivceyi etkilemiştir. Bu ana dile sahip öğrencilerin imlâ ve noktalama ve eklerin kullanılması ile ilgili yeterlikleri zayıftır. Türkçeye Farsçadan geçen bazı kelimeleri; kendi ana dillerinin Farsçadan çok fazla beslenmesi dolayısıyla bilmektedirler. Her ne kadar Latin alfabesine kendi alfabeleri dönüştürülmüş olsa da; bu Türkçe Latin alfabesi kullanımında yaşadıkları sorunları azaltmaz. Eklerin kullanılmasındaki problemlerde kontrollü yazma teknikleri kullanılmalıdır. Bu alt problemler çözülrse anlatım gelişecek ve ileri seviyede Türkçe yazma becerisi gelişecektir.
- Hint-Avrupa Dil Ailesi, Hint-Asya Kolu, Fars dilleri içinden ve yapı bakımından çekimli dillerden ana dili “*Farsça*” olan öğrencilerin yazma becerisi tüm seviyelerde genel olarak orta derecededir. Özellikle hedef dil Türkçenin alfabesi ile ana dilde kullandığı alfabe farklı olan bu öğrenciler, genellikle imlâ ve noktalama ile harfleri doğru yazma-tipografide zorluk yaşar. Alfabe öğrenimi ile ilgili olarak sorun ve tavsiyeler Arapça ana dili olanlarla benzerlik gösterir. “ı,ö,ü” ünlülerinin geçtiği kelimeler kelime kartları ve seviyeye uygun oyun ve uygulamalarla desteklenmelidir. Bu ana dildeki öğrencilerde Türkçe eklerin yazımında çok çeşitli sorunlar bulunur. Ekleri karıştırma nedenli oluşan anlatım bozukluğu ile cümle içi, paragraf içi ve metin içi anlamda bozuklukların giderilmesi için yazma metinleri ile yapılacak çalışmalara bu sorunlar odaklı alıştırmalar geliştirilmeli ve uygulanmalıdır. Noktalama işaretleri konusu da Arapça ana dili olan öğrencilerin bulgularına benzer durumlar ile karşılaşılır. Aynı şekilde kelimelerin başta ortada

sonda biçimleri Türkçede değişmemekte ancak öğrenciler buna uyum sağlamada zorlanmaktadırlar. Yazma dikteleri yaptırılırken ya da yazma çalışmaları verileri elde edilirken burada yaşanan problemler düzeltilmeli ve anında dönüt verilmelidir. Türkçe hâl eki -(i) ile Farsça tamlama eki aynılığı dolayısıyla Türkçe kelimelere “ekin” Farsçadaki fonksiyonunu yüklemeye çalışma eğilimi de tespit edilmiştir. Bu tür hatalar ve eklerin gereksiz kullanımı sonucu oluşan anlatım bozuklukları cümleler ve metinlerde fark edilerek düzeltilmelidir. Yazma teknikleri uygulanırken seviyelere dikkat edilmelidir. Yazmada alt dil problemleri çözümleri için kontrollü yazma temel seviyede kullanılmalıdır. Güdümlü, serbest ve yaratıcı yazma teknikleri orta seviyede; kelime kavram ve kalıp ifade kutucukları takviyeleri ile verilirse daha faydalı olur. İleri seviyede ise teknikler karıştırılarak karma metinler oluşturma çalışmaları yaptırmak, ileri seviye için anlatım zenginliğini artırır.

- Altay dil ailesi, Türk Dilleri, Oğuz kolu içinden ve “Eklemeli” dillerden ana dili “*Türkmen Türkçesi*” olan öğrencilerin, ana dilleri Türkçe (Türkiye Türkçesi) ile aynı köken ve yapıdadır. Bu ana dile sahip öğrencilerin yazma becerisi tüm seviyelerde genel olarak ortalamanın üzerinde iyidir. Ana dilin Türkiye Türkçesi ile yapısal yakınlığından dolayı; cümle dizimi, bağlam, uygun kelime seçimi ve cümle içi, paragraf yapısı ve metin içi anlamda öğrenciler genel olarak çok daha az sorun yaşar. Ancak eklerde; öğrenilen geçmiş zaman eki yazımı ve hâl eklerini yazmama eğilimi söz konusu olduğundan özellikle eklerin vurgulandığı ve öğretimine elverişli yazma çalışmaları; cümleler, kısa paragraflar ve metinler üzerinden alıştırmalar yaptırılmalıdır. Türkiye Türkçesinin önceki dönemlerine ait bazı ses değişimlerinin Türkmen Türkçesinde devam etmesi bazı Türkçe kelime yazımlarında sorun oluşturur. Ayrıca öğrencilerin; kendi ana dillerindeki, önceden Kiril alfabesinden geçen Rusça kelimeleri yazmak ve seslendirmek için kullanılan harfleri, bazı Türkçe kelimeleri yazarken kullandığı görülür. Kelime telaffuzlarında öğrenciler zihinlerinde ses denkleştirmesi yapar ve Türkçe kelimeyi Türkçe alfabede olmayan harfler ile yazma eğilimi gösterir. Bu nedenle temel seviyede alfabe öğretimi gerekliliği önem kazanır. İki ana dil arasında Latin alfabesi olsa da farklı harf ve ses değerleri öğretimi için alıştırmalar şarttır. İmladaki sorunlar

yapılandırılmış hazır metinler ve bu metinler üzerinden kontrollü yazma tekniklerinin kullanıldığı yazma çalışmaları ile giderilebilir.

- Hint-Avrupa Dil ailesi, Avrupa dilleri, Slav Kolu, Doğu Slav grubundan ve çekimli dillerden, ana dili “*Rusça*” olan öğrenciler, yazma becerisinde tüm seviyelerde genel olarak ortanın üzerinde bir derece saptanmıştır. Hedef dil Türkçe ile farklı yapı ve kökenden gelen bir ana dile sahip olmalarına rağmen cümle dizimi-bağlam, anlama göre uygun kelime seçimi, cümle-paragraf ve metin içi anlamda beklenenden daha iyi sonuçlar ortaya koymuşlardır. Ancak elbette alfabe farklılığı, harfleri doğru yazma-tipografi ile imlâ ve noktalamadaki sonuçlarda kendini göstermiştir. Özellikle Rusçada, noktalama işaretleri bir kelimenin uzun okunup okunmayacağı ile alakalı belirteç olarak da kullanıldığından Türkçedeki noktalama işaretleri için de vurguyu belirtmek için zaman zaman kendi ana dillerindeki kuralı kullanmaları söz konusudur. Ayrıca Rusçada sertleştirme ve yumuşatma işaretleri vardır ve bunlar tek başına ses değildir, sesler ile kullanılır. Türkçede ek geldiğinde yumuşayan harflerin kendi ana dillerinden farkı da öğrencilere fark ettirilecek alıştırmalarla hatırlatılmalıdır. İmla ve noktalama yazma becerisi tamamlayıcısı olup ancak yazma metin etkinlikleri ile ortaya çıkabilir. Kontrollü yazma teknikleri olan boşluk doldurma, düzeltme, doğru yanlış... vs. yazma içerikli alıştırmalar mutlaka bu bağlamda kullanılmalıdır. Ana dili Rusçada, Türkçeden farklı harf bulunması dolayısıyla öğrenciler için en önemli bir diğer nokta da alfabe öğretimidir. Rusçada tekillik-çoğulluk ifade eden ekler Türkçeden çok farklı yapıdadır. Öğrencinin birden bire Türkçede (çoğulluk anlamı taşıyan kelimeler hariç) tek bir çoğul eki olduğunu ve cinsiyet farkı olmadığını görmesi, öğrenciyi bir “kural eksikliği sendromuna” sokup bu kelimeleri yazarken yazmama, çekinme ve tercih etmeme eğilimine iter. Kendi ana dilinden daha pratik ve kolay olan bu tekil çoğul algısını Türkçe yazarken içselleştirmesine yardımcı kontrollü yazma çalışmaları yapılmalıdır. Bu alt dilsel sorunların çözümü ile orta ve ileri seviyede güdümlü, serbest ve yaratıcı yazma teknikleri, kelime öğretimi uygulamalarının da desteği ile gerçekleştirilebilir.
- Ana dili; Nijer Kongo dil ailesi, Batı Mende kolundan ve çekimli dillerden “*Serahulice (Soninke)*” olan öğrencilerin yazma becerisi seviyelerde genel olarak harfleri doğru yazma (Tipografi) ve imlâ-noktalama dışında ortalamanın

üstündedir. Soninke dili, diğer Batı Afrika dilleri gibi tonal bir dildir. Uzun sesli harfler “çift ünlü” olarak yazılır. Dilde 1982 sonrası Latin alfabesi ile yazı sistemi oluşmaya başlamıştır. *Bu ana dile sahip öğrenciler hâl eklerinin kullanılmaması ya da yanlış kullanılması ve yardımcı fiillerin kullanımı ile ilgili sorun yaşarlar.* Geliştirilecek güdümlü ve kontrollü yazma teknikleri ile öğrencilerin bu sorunlar odaklı yazma çalışmaları yapmaları gerekir.

- Ana dili, Nijer Kongo dil ailesi içinden ve çekimli dillerinden “Fulanice” olan öğrencilerin yazma becerisi genel olarak ortalamanın üzerindedir. Fulanice, bulunduğu bölgedeki diğer dillerden farklı olarak tonlu bir dil değildir ve Türkçe gibi yazma ve konuşma dili birbirine çok yakındır. Dilde Latin alfabesi standartlaştırılarak kabul edilmiştir. Kelime anlamı ekler ya da harfler ile değil, kelimenin yanına başka bir kelime getirilerek gerçekleştirilir. Bu ana dile mensup öğrenciler imlâ-noktalama ve tipografide ciddi sorun yaşar. Yazma becerilerini geliştirmek için alfabe öğretimi ve harflerin nasıl yazıldığına dair görsel öğelerin olduğu yazma etkinlikleri-alıştırmaları veya dikte çalışmaları yapılmalıdır.
- Ana dili, Avustronezya dil ailesinden ve çekimli dillerden “Bislama” olan öğrencilerin yazma becerileri seviyelerde genel olarak ortanın üzerinde iyi bir derecededir. Diğerlerine göre bulgular içinde daha fazla sorun görünen kısımlar imlâ-noktalama ile ekleri kullanmadır. Yazı dili 2000’li yıllarda daha yeni oturmaya başlayan bu dil Latin kökenli bir alfabe kullanıp, yöreye göre hızlı değişen ve birkaç dilin karışımından oluşan karma dil yapısı ve Kreyol yapıdaki dillerdendir. Dilin yapısında fiillere ekler son ek olarak eklenip köke göre değişir. Bu özelliklerdeki Bislama ana diline sahip öğrencilerin yazma becerilerinde daha iyi bir bağlam oluşturabilmeleri için genellikle hâl ekleri ile çekim ve yapım ekleri üzerinde durulmalıdır. Bu ek oluşumların vurgulandığı yapılandırılmış metinler hazırlanmalı ve metin içi alıştırmalar (kontrollü yazma teknikleri) ile sorun odaklı yazma çalışmaları geliştirilmelidir.
- Ana dili, Nijer Kongo dil ailesi, Güney Batı dillerinden ve çekimli dillerden “Mende” olan öğrencilerin yazma becerisi seviyelerde genel olarak orta derecededir. Bulgulara göre, özellikle imlâ noktalama, eklerin kullanımı ve tipografi ile ilgili ciddi sorunlar bulunur. *Mende dili de bir tonlu dildir ve dildeki*

bütün heceler sesli harfle biter. Ayrıca burun ünsüzleri ile birlikte kullanılan ünlüler vardır. Mende dili Prenalize dil özelliği gösterir. 1940'dan beri Latin alfabesi kullansalar da, bu ana dile sahip öğrenciler Türkçe öğrenirken özellikle imlâda ve tipografide zorlanır. Cümle dizimi ve bağlamda ise bu ana dil Türkçe ile aynı sistemde işler. Öğrenciler cümle, paragraf ve metin içi bağlam ve anlama göre kelime seçebilmede başarılıdır. Ana dili Mende olan öğrencilerin Türkçe yazma becerisini geliştirmek için alfabe öğretimine önem verilmeli ve farklı türlerde yazma metinleri yazdırılarak, bu metinler üzerinde hazır şablonlardan- anahtarlardan yararlanmak suretiyle, kendi kendilerini de değerlendirmeleri sağlanmalıdır.

- Kafkas Dil Ailesi, Kuzey Doğu Kafkas (Dağıstan) grubu içinde Eklemeli dillerden ana dili “Çenence” olan öğrencilerin yazma becerisi değerlendirmeleri tüm seviyelerde genel olarak orta ve ortanın çok üstünde bir derecededir. Bulgular içinde sorunların en çok olduğu kısımlar imlâ-noktalama, ekler, anlama göre uygun kelime seçiminde görülür. Anlama göre uygun kelimeyi seçememe örneği ile çok fazla karşılaşmıştır. Bu nedenle kelimelerin anlamları yazma çalışmaları içinde mutlaka cümle, paragraf ve metin bağlamları içinde verilmeli, kelime öğretiminde bu yazma alıştırmaları oluşturulmalıdır. İmlâda sürekli karşılaşılan sorun ise “a” ile “e” harflerinin birbiri ile çok sık karıştırılmasıdır. Bu, Çeçenlerin Latin'den Kiril'e ve Arap alfabesine kadar kısa aralıklarla çok fazla alfabe kullanması sonucu ortaya çıkan bir sorundur. Çeçencenin Kiril alfabeli kullanımı, dilin Latin alfabesi ses sistemini de etkilemiştir. Eklerin öğretiminde en büyük sorun hâl eklerindedir. Cümle-paragraf ve metin ekseninde bağlamlı bütünler içinde hâl eklerinin öğretimi odaklı hazır metinler hazırlanmalı ve bunlar ile ilgili kontrollü yazma tekniğinin uygulandığı alıştırmalar yapılmalıdır.
- Nijer Kongo dil ailesi (Bazı sınıflandırmalara göre bu dil ailesi içinde bulunduğu iddia edilen) Bantu dillerinden çekimli yapıda olduğu sanılan Kirundi ile köken ve yapı bakımından oldukça benzerlik gösteren, ana dili “Kinyerwanda” olan öğrencilerin yazma becerisi seviyesi genel olarak ortalamayı yakalamıştır. Kinyerwanda dili Romen-Latin kökenli alfabe kullanır ve yazı sistemi gelişmemiş dillerdendir. Dilin en önemli özelliği tonlu bir dil olmasıdır ve tonları alfabede yer alan belirteçler ile yazıda gösterilir. Bu bağlamda bakıldığında özellikle tipografi

hataları sonucu alfabe-ses öğretimine önem verilmeli ve cümle-paragraf ve metinlerde imlâ-noktalama üzerinde fazlaca durulmalıdır. Bu sorunlar, hazır metinler üzerinden ya da metin yazma çalışmaları ile birlikte kontrollü yazma tekniği içinde kullanılan alıştırmalar ile çözülebilir. Bu tamamlayıcı özelliklerin düzeltilmesi ardından metin türleri farklı tekniklerle işlenebilir ve anlatım zenginliği için kelime öğretimine önem verilebilir.

- Azerbaycan Türkçesi, Türkiye Türkçesi gibi Altay dil ailesi, Türk Dilleri, Oğuz Kolu içinde olup yapılarına göre ise eklemeli diller içindedir. Türkiye Türkçesine yapı ve köken olarak en yakın dildir. Ana dili “*Azerbaycan Türkçesi*” olan öğrencilerin her seviyede genel olarak yazma becerisi dereceleri ortalamanın üstünde olsa da beklendiği kadar iyi değildir. Kendi ana dillerinde de Latin alfabesi kullanılır ancak dillerine Rusçadan giren kelimeler ve 1991’e kadar Kiril alfabesini kullanmaları nedeniyle, Türkiye Türkçesi Latin alfabesinden farklı sesler/harfler vardır. Ana dili Azerbaycan Türkçesi olan öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için tipografi ile imlâ-noktalama odaklı yazma alıştırmaları çoğaltılmalıdır. Aynı zamanda Türkiye Türkçesinde ve Azerbaycan Türkçesinde biçim olarak ortak olup aynı harflerle yazılıp farklı anlama gelen kelimeler olduğundan anlama göre yanlış kelime kullanımı söz konusudur. Bu kelimeler listelenmeli ve örnek cümle ve kısa metinler yardımı ile kontrollü yazma teknikleri kullanılarak işlenmelidir.
- Ana dili, Nijer Kongo dil ailesi, Batı Mande kolundan ve Çekimli dillerinden “*Kpellece*” olan öğrencilerin yazma becerisi seviyeleri genel olarak ortalamanın üzerinde iyidir. Hece sistemli alfabesi ve tonlu yapısıyla Kpellece ana dilinden öğrenciler, Türkçede olduğu gibi soldan sağa doğru yazar. Ana dillerinde, hece sistemli alfabe biçimindeki seslerin Latin asıllı bir alfabeye dönüştürülmesi ile oluşan Latin asıllı alfabe kullanılır. Bu da Türkçe öğrenirken bu öğrencilerin tipografik hatalarını azaltır. Eklerin öğretimine dikkat edilmelidir. Özellikle hâl eklerinin işlevsel olarak sık kullanıldığı yazma metinleri yazdırma çalışmaları yararlı olacaktır. Eklerin öğretimi için bilgisayar destekli uygulama programlarından faydalanılabilir. Kelime öğretimi, ekler ve alfabe öğretimi için hazırlanmış, kontrollü yazma teknikleriyle işlenen yapılandırılmış yazma metinleri oluşturma çalışmaları yapılmalıdır.

- Ana dili, Altay dil ailesi, Türk dilleri, Oğuz Kolu içinden ve eklemeli dillerden “Irak Türkmen Türkçesi” olan öğrencilerin yazma becerileri seviyelerde genel olarak ortalamanın üzerinde iyidir. Irak Türkmen Türkçesinde Arap alfabesi ve Latin alfabesi kullanılmaktadır. Türkiye Türkçesi ile aynı köken ve yapıda olması öğrencilerin cümle dizimi, bağlam, anlama göre kelime seçiminde başarı göstermesini sağlamıştır. Ancak imlâ-noktalamada bulgularda ciddi hatalara rastlanır. Bunun sebeplerin başında Türkiye Türkçesinin önceki döneminde bulunan ses değişimlerinin Türkmen Türkçesinde hala kullanımına devam ediliyor olması gelir. Yardımcı fiillerin birbirleri yerine yanlış kullanılması da anlatımı bozan başka bir unsurdur. Alfabe öğretiminin üstüne düşülmeli ve eklerin kullanımı ile ilgili işlevsel kontrollü yazma teknikleri uygulanmalıdır. Bu alt yapısal-dilsel hatalar düzeltilirse anlatım zenginliği ve metin türlerinde anlamlılık ve akıcılık gelişecektir.
- Ana dili, Ural dil ailesi, Fin-Ugor kolundan ve eklemeli dillerden “*Macarca*” olan öğrencilerin yazma becerileri seviyelerde genel olarak oldukça yüksektir. Dil Latin alfabesi ile yazılmaktadır. Macarca içinde hem Osmanlı Türkçesi hem de Türkçe (Türkiye Türkçesi) birçok kelime bulunmaktadır. Cümle dizimi “özne-yüklem-nesnedir”. Ana dili Macarca olan öğrenciler için imlâ ve noktalama odaklı kontrollü yazma tekniklerinin uygulandığı çalışmalar yapılmalıdır. Hal ekleri ile yeterlilik bildiren ifadelerin kullanımına da dikkat edilmelidir. Diğer dillere göre daha iyi olmakla birlikte metin türlerindeki anlam ve akıcılık ve anlatım zenginliği, bu hataların giderilmesi ve ek kelime çalışmaları ile artacaktır. Kelime öğretimi güdümlü yazma tekniklerinin uygulanması ile bağlam içinde desteklenmelidir.
- Ana dili, Avustralonezya Dil Ailesi, Polinezya Kolu, Doğu Barito dillerinden ve Çekimli dillerden “Malgaşça (Malagasy)” olan öğrencilerin yazma becerileri ortalamanın üstünde iyi derecededir. Bulgular neticesinde sorun ekleri kullanmada yoğunlaşır. Hal ekleri ve tamlama eklerinin öğretimi üzerine düşülmesi gerekir. Ayrıca anlatımı zedeleyen anlatım bozuklukları ve bağlamın zaman zaman kurulamaması sorunları üzerinde, yazma metinleri oluşturmada geri dönütlerin kullanılması üzerinde mutlaka durulmalıdır. Nesne yüklem uyumsuzluğundan gereksiz kelime kullanımına kadar anlatım bozukluğu türlerinin tamamına yakını bu ana dile mensup öğrencilerde görülür. Hazır metinler üzerinden düzeltme ve

yeniden metin yazma çalışmaları yaptırılmalıdır. Dikte çalışmaları yapılmalı ve anında geri dönüt verilmelidir. “Bul-düzeltil” alıştırmaları eklerin doğru kullanımının gelişmesi için metinler üzerinden yapılmalıdır.

- Ana dili, Hint Avrupa dil ailesi, Avrupa Dilleri, Germen-İskandinav grubu, Batı Germen dillerinden olup Çekimli-bükümlü dillerden “İngilizce” olan öğrencilerin Türkçe yazma becerileri, seviyelerde genellikle ortalamanın üzerinde görülse de imlâ ve noktalamada ciddi sorunlar bulgular içinde yer alır. Bunu harfleri yazma takip eder ve eklerin kullanımında da sorunlar mevcuttur. Eklerde, hâl eklerinde sorun olup hâl eki öğretimi temelli yazma alıştırmaları yaptırılmasına ihtiyaç vardır. İngilizce ana dile sahip öğrenciler çoğul ekini kullanmada da sorun yaşar. Her ne kadar öğrenci ana dili ile Türkçe Latin kökenli alfabe kullansa da farklı sesleri simgeleyen harfler dolayısıyla alfabe öğretimi gereklidir ve özellikle “ç,ş,ı,ö,ü,ğ” harflerini içeren kelimelerin yazımları ile ilgili çalışmalara ihtiyaç vardır. Özellikle İngilizcede cümle diziminin ve harflerin okunuşu ile yazılışının Türkçeden farklı olması unutulmamalıdır. Bu çalışmalar kontrollü yazma tekniklerinden “bul-düzeltil, boşluk doldurma, doğru-yanlış, tekrar yazma... vs.” teknikleri yardımı ile yapılmalıdır.
- Ana dili, Hint-Avrupa Dil Ailesi, Avrupa dillerinden ve çekimli dillerden “Moldovaca” olan öğrencilerin yazma becerisi seviyelerde orta üzeri iyi derecededir. Moldovaca, Moldova’da konuşulan Rumencedir. Romanya Rumencesi ile arasında çok az bir fark vardır. Bu da Moldovacanın Kiril alfabesi ile Romanya Rumencesinin ise Latin alfabesi ile kullanılmış olmasından kaynaklanır ki Moldova’da da 1990 sonrası Latin alfabesine geçilmiştir. Bu ana dile sahip öğrenciler “ç” ve “ş” harfleri ile “e” ve “i” harflerini sıklıkla karıştırmaktadır. Alfabe öğretimi, her harf ile başlayan kelimelerin anlamı ve cümle içindeki halleri ile ilgili zincirleme olarak alfabeden metine bağlama giden yazma alıştırmaları yapılmalıdır. Tamlamaların doğru oluşturulamaması ile ilgili alıştırmalar da gereklidir. Alfabe ve ekler ile ilgili çalışmalar metinler üzerinden gerçekleştirilirken oluşturulacak kontrollü yazma teknikleri hem parçadan bütüne hem de bütünden parçaya giden özellikler taşınmalıdır.

- Ana dili; Bantu dil ailesinden (Bazı kaynaklara göre Nijer Kongo dil ailesi içine alınan) ve Çekimli dillerden “*Kirundi*” olan öğrencilerin yazma becerileri, seviyelere göre genel olarak ortalama altında ve çok düşüktür. Kirundi dili yapı bakımında Kinyarwanda dili ile yakındır. Brail ve Latin alfabesi kullanılan dilde, modern olarak Latin alfabesi kullanılır. 1940’lı yıllarda imlâsı hazırlanmış ve Latin sistemi oturtulmaya çalışılmıştır. Cümle dizimi “özne-yüklem-nesnedir” ve tonlu dillerdendir. Ana dili Kirundi olan öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için, bulgulardan elde edilen sonuçları düşünecek olursak, yazma becerisi unsurları topyekûn özel bir önemle işlenmelidir. Sonuçlara göre, yazma becerisinde imlâ-noktalama, tipografi, ekleri kullanma, cümle-dizimi bağlam, kelime seçimi ve metin yazımında en düşük başarı gösteren diller içindedir. Bunların içinde en temel ve en önce ilgilenilmesi gereken alanlar imlâ-noktalama ve harflerin yazımı ve tipografidir. Öyle ki yazma becerisi değerlendirmesi bile harflerin doğru yazılmaması ve imlâ hatalarından kaynaklı olarak zora girmiştir. Bu en temel noktadaki büyük eksiklik alfabe öğretiminin temel seviyede özel önem verilerek ve Kirundi dilinin özellikleri göz önünde tutularak yapılması ile ancak giderilebilir. Yazma sistemi gelişmemiş bir dil olan Kirundi ana diline sahip öğrencilerin, zihinlerinde Türkçeyi sözel olarak karşılaştıracakları bir dil olsa da yazılı olarak karşılaştıracakları sistemli bir dil yoktur. Bu öğrencileri, Türkçeyi İngilizce ve Fransızca üzerinden öğrenmeye itse de bu durum da sağlıklı olmaz, çünkü öğrencilerin ana dillerinin yapısı bu dillerden farklıdır. Her yazma tekniği, var olan hatalara göre yapılandırılmış metinler üzerinde uygulanmalıdır. Kontrollü yazma tekniklerinin kullanılması bu eksiklikler için işlevseldir. Alfabe öğretimi ve kelime öğretimi öncelikli hedef olmalıdır. Cümle ve metin içinde dil bilgisel unsurlar öncelikle öğrenciler dile zihinsel olarak ısındıktan sonra verilmelidir. Bu ana dile sahip öğrenciler için kesinlikle ek dersler ve bireysel ilgilenme gerekir. Sınıflar, çalışmalarda hızlı geri dönüt için az kişi ile sınırlanmalıdır ve Kirundi, Kinyarwanda ana diline sahip öğrenciler aynı sınıflarda yazma eğitimi almalıdır.
- Ana dili, Avustronezya dil ailesi içinden ve çekimli dillerinden “*Endonezce (Bahasa)*” olan öğrencilerin yazma becerileri seviyelerde genel olarak ortalama üzeri iyi derecededir. Endonezce, bölgesel olarak Malezya-Polinezya dilleri içinde yer alır. Latin alfabesi kullanımı vardır. Endonezce bir Malayca şivesi olarak da bazı

kaynaklarda yer alır. Endonezce Latin alfabesinde 21 ünsüz, 5 ünlü harf bulunur. Türkiye Türkçesi ile karşılaştırıldığında “ı, ö, ü” ünlü harfleri ile “ş, ç, ğ” seslerine karşılık gelen harfler bulunmaz. Ancak “c” ünsüzü “ce” şeklinde yazılıp genellikle “ç” sesine karşılık gelir. Türkiye Türkçesindeki “f” ünsüzüne yüklenen ses, bu harf kullanılmakla birlikte Türkiye Türkçesindeki “p” gibidir. İsimler, cinsiyet belirteçlerine sahip değildir. Cümle dizimi “özne-yüklem (fiil)-nesne”dir. Dilin kelime dağarcığında Arapça ve İngilizce kelimeler vardır. Endonezce (Bahasa) ana diline sahip öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için, bulgulardan elde edilen sonuçlar düşünüldüğünde, öncelikle ekleri kullanma, imlâ-noktalama ve anlama göre uygun kelime seçimi üzerine düşülmeli, bu konularda yazma çalışmaları desteklenmelidir. İmlâ-noktalama ve eklerin doğru kullanımını geliştirmek için yazma tekniklerinden kontrollü yazma kullanılmalıdır. Anlama göre kelime seçimi ile ilgili anlatım bozukluğu ve bağlamda hata oluşturan sorunlar için kelime öğretimi metin bağlamında öğretilmelidir. Öncelikle kelime kartları ile (Kelime kartları; kelimelerin anlamı, görseli (mümkünse) ve kelimenin cümlede kullanımı içerikli hazırlanmalıdır.) dağarcık zenginleştirilmeli ve bu kelimelerin verilen bir konu dâhilinde Güdümlü yazma teknikleri kullanılarak metin yazımı içinde kullanımı sağlanmalıdır. Ana dili Endonezce (Bahasa) olan öğrenciler için alfabe öğretiminde bilgisayar temelli uygulamalar kullanılabilir. Özellikle “ş/s, t/d, u/ü, o/ö, i/i” harflerindeki alfabe temelli problemler dikkate alınmalıdır. Bu uygulamalarda harften kelimeye, kelimedenden cümleye ve cümleden metin parçalarına geçişleri sağlayacak, seviyeye göre pekiştireç unsurları bulunan oyunlar kullanılmalıdır. Bu yazma dil alt unsurlarındaki eksikliklerin giderilmesi ile seviyeye uygun metin yazmada orta derecede bulunan Bahasa’lı öğrenciler, ileri seviye sonunda anlatım zenginliğini yazdıkları metinlere yansıtabileceklerdir.

- Altay dil ailesi, Türk dilleri, Kıpçak kolundan ve eklemeli dillerden ana dili “*Kırgız Türkçesi*” olan öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için, bulgulardan elde edilen sonuçlar düşünüldüğünde, imlâ noktalama ve tipografi üzerinde durulması gerektiğini görürüz. Cümle dizimi ve bağlam, kelime ve metin oluşturabilme dereceleri diğer dillere göre oldukça yüksektir. Kırgız Türkçesi, Türkiye Türkçesi ile aynı kökenden ve yapıdan gelmekle birlikte, alfabe olarak 1991 sonrası Latin alfabesine geçiş istense de Kiril asıllı alfabe kullanılmaya devam etmektedir.

Ayrıca Çin içindeki Kırgızlar Arap alfabesi kullanır. Türkiye Türkçesinden farklı olarak kelimelerdeki yuvarlak ünlüler ekleri de etkiler. Kelime başında Türkiye Türkçesindeki “g”, Kırgız Türkçesinde “k” olur. Benzer olarak “büyük ünlü uyumu” ve “küçük ünlü uyumuna” Kırgız Türkçesinde de uyulduğu görülür. Bu bağlamda, ana dili Kırgız Türkçesi olan öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için öncelikle alfabe farklılığı dolayısıyla alfabe öğretimine önem verilmesi gerektiğini görüyoruz. Tipografinin düzelmesi için öğrencilere Türkçe Latin alfabesi harflerinin nasıl yazıldığına dair görseller hazırlanmalı ve izletilmelidir. Kelimelerin ve cümlelerin yazımı ile ilgili görseller olmalı ve dikte çalışmaları sık sık tekrarlanmalıdır. Kontrollü yazma tekniklerinin imlâ ve noktalama için uygulanması ve bunların özellikle sorunlu olan imlâ ve noktalamalar üzerinden yapılması faydalı olur. Yazmada bu alt dil özelliklerinin düzeltilmesi ile ihtiyaca yönelik metin yazımında akıcılık anlam ve anlatım zenginliği zirveye erişecektir.

Genel Öneriler

Tamamlanan tez çalışması göstermiştir ki; YDTÖ’de öğrencilerin ana dilleri ve mensup oldukları dil ailelerinin köken ve yapı özellikleri Türkçe yazma becerisi gelişimleri üzerinde etkilidir, elde edilen bulgulara ve yapılan analiz sonuçlarına göre Türkçe yazma becerisi ile ana dil ve dil aileleri arasındaki bu ilişki ve etki istatistiksel olarak anlamlıdır.

Bu güne kadar gerçekleştirilen tez kapsamındaki çalışmalarda ve konuya dair diğer çalışma türlerinde, Türkçe öğrenen yabancı öğrenci kitlesi içinden tek bir ana dile mensup olanların ana dillerinin etkisinin incelenmesi söz konusu olmuştur. Bu doktora tezi çalışmasında bütüncül ve sınırları oldukça geniş bir yaklaşım söz konusu olup 58 ülkeden, 55 ana dile ve 13 dil ailesine mensup öğrenciye ait 1020 yazma dersi sınav evrakından elde edilen veriler hem ölçütler esas alınarak SPSS programında analiz edilmiş, hem de doküman/içerik analizi ile serbest olarak incelenip değerlendirilmiş, ortaya çıkan bulgulara göre sonuç ve öneriler oluşturulmuştur. Amaç, YDTÖ alanına olabildiğince farklı ana dil ve dil ailesinden gelen öğrencinin yazma becerisi gelişiminde ana dil ve dil ailesi etkisini gösterebilmek ve öğrenenlere, öğrenenlere ve üzerinde düşünenlere yönelik bu konuda bir başvuru-kaynak çalışması ortaya koymak olmuştur.

Çalışma hacmi, bu konudaki alan yazın dikkate alındığında, oldukça geniş olduğundan “Sonuç ve Tartışmalar” bölümü de aynı ölçüde geniştir. Sonuç ve tartışmaların ilk

kısımında ana diller ve dil aileleri başlıklı öneriler tek tek, ayrı ayrı ve ayrıntılı olarak verilmiştir. Sonuç ve tartışmaların bu son kısmında ise tez çalışmasının sonu olarak genel öneriler yer almaktadır. Genel önerilerden kasıt bir önceki kısımda ayrıntılı verilen öneriler içinde vurgulanması gereken ve net bir şekilde ortaya konulmasında fayda olanları gösterebilmektir. Öncelikle “yazma becerisi dersi” ya da “yazma becerisinin geliştirilmesine ayrılmış ders saatleri” içinde YDTÖ de teori, uygulama, ölçme-değerlendirme, materyal geliştirme vs alanlarında çalışanlara yönelik ve farklı ana dillerden ve dil ailelerinden öğrencilerin yazma becerilerinin geliştirilmesi için neler yapılması gerektiği genel olarak ortaya konmuştur. Devamında ise, baştaki bu genel önerilerin-hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için; program planı, kurumlara yönelik notlar ve yeni nesil materyallere yönelik öneri ve farkındalıkları ortaya konarak tez çalışması sonlandırılmıştır.

- İmla-noktalama ve tipografi sorunlarının giderilmesi için “Dikte”, unutulmaması gereken bir faydaya sahiptir. Öğrencinin duyduğunu yazması ve geri dönütün anında verilmesi bu çalışmanın etkililiğini artırır. Öğrencinin uygulamayı bizzat dinleme becerisi veya okuma becerisi ile birleştirip dinlediğini veya okuduğunu tekrar yazması imlâ hatalarının farkına varmasını sağlayacak ve harflerin-kelimelerin yazımı kolaylaşacaktır. Öğrencinin yazma becerisindeki bu düzelme, Türkçe yazmayave öğrenmeye dair motivasyon artışı sağlayacaktır. Türkçe alfabe ile yazım, dikte çalışmaları ne kadar sık tekrar ettirilirse o kadar düzelir.
- Öğrencilerin ana dillerinde Türkçe ile ortak yapı ve uygulamalar olması koşulunda, bu ortak yapıların ön plana çıkarılması; kelime türetme ve eklerin öğretiminde, son ekler yardımı ile kelime oluşturabilme çalışmalarının mutlaka dil bilgisel alıştırmalara ek olarak öğrencinin kendisinin kuralı uygulayabilmesi için kontrollü yazma teknikleri kullanılmalıdır. Kontrollü yazma teknikleri, yazma ile ilgili alt dilsel sorunların çözümü için mutlaka yapılandırılıp sorun odaklı olarak kullanılmalıdır.
- Cümle dizimi ve bağlam sorunları için; “cümle içi kelime sıralaması”, “vurgunun durumuna göre bu sıralamada değişiklikler”, “paragraf içi anlama göre cümle sıralaması”, ve “metin içi anlama göre de paragraf sıralaması” çalışmaları temel seviyeden ileri seviyeye doğru yürütülmelidir. Bu sıralamalar

hem cümle dizimini, yani dili sistemli kullanmayı geliştirir hem de bağlamın öğrenci tarafından fark edilmesini sağlar. Bu sıralamalar, dikte çalışması ile birleştirilmeli ve öğrencilerin metin halinde doğru sıralama ile yazarken parçaları bütünleştirmesi istenmelidir. Kontrollü yazma teknikleri kullanılarak bu çalışma daha da zenginleştirilebilir.

- GÜDÜMLÜ yazma tekniğinde öğrencilere ilgileri dâhilinde bir konu verilmeli ve bu teknik, Türkçede dil-düşünce-kelime gelişimini düşünecek olursak, orta seviyeden itibaren uygulanmalıdır. Verilecek konular, öğrencilerin bulundukları otama, çevreye, ilgi alanlarına ve ihtiyaçlarına göre olmalıdır.
- Yaratıcı yazma tekniklerinin B2 ve ileri seviyede kullanılması, tekniklerin etkililiğini arttıracaktır. Bu teknik uygulatılırken öğrencilerin kavram havuzu, düşünce salkımı ya da, diğer beceriler ile de etkileşimle, beyin fırtınası gibi teknikleri de beraberinde kullanmaları sağlanmalıdır. Böylelikle öğrencilere Türkçe yazarken, zihinde oluşturulan düşünceleri temellendirme, geliştirme ve bağlantıları doğru kurabilme yetisi kazandırılır.
- GÜDÜMLÜ, serbest ve yaratıcı yazma teknikleri uygulamaları yaptırılırken; öğrencilerin kelime dağarcıkları beslenmelidir. Özellikle güdümlü yazmada verilen konu ile ilgili kullanılabilecek kelimeler, özellikle orta seviyedeki öğrencilere, anlamları ve cümle içinde kullanımları ile bağlam dâhilinde verilebilir. Bu tekniğin etkililiğini artırır ve öğrencinin kelime sıkıntısı yüzünden yazmadan soğuması engellenir.
- Yazma teknikleri uygulamalarında, özellikle kontrollü yazma tekniklerinde kullanılacak alıştırmalar, parçadan bütüne ve bütünden parçaya doğru çift taraflı olmalıdır. Eklerin doğru kullanımı ve alfabe ile kelime öğretiminde, teknik, bu özelliğe dikkat edilerek kullanılmalıdır. Bu parçacı ve bütüncül yaklaşımın aynı anda teknikte hissettirilmesi, bağlamın en küçük birimi ile en büyük birimi arasındaki ilişkiyi öğrencilerin fark etmesini sağlar. Hâl eklerinin işlevlerini açıkça bol örnekle gösterecek, bağlamlı metinler oluşturulmalı ve kontrollü yazma tekniklerinden “*boşluk doldurma, bul-düzeltil, doğru-yanlış, tamamlama, düzeltme-eşleştirme*” gibi alıştırmalarla hâl ekleri odaklı yazma çalışmaları yapılmalıdır. Hâl eklerinin kelimeler ile birlikte kullanımında neredeyse her dilde (içerikte farklılaşan sorunlar olmakla birlikte) genel olarak ciddi bir sorun

vardır. Hâl ekleri üzerine yapılandırılmış ve ana dil ve dil ailelerinin sorunlarına göre ayarlanmış kontrollü yazma tekniklerinin kullanıldığı yazma çalışmaları yapılmalıdır.

- Verilen metni tekrar yazdırma tekniğinde; öğrencilerden kendi ifadeleri ile metni tekrar yazmaları istenmelidir. Bu çalışmada öğrenciye yardımcı olacak en önemli unsurlar; alternatif kelime kalıpları ve kelimelerin (eş-zıt anlamlılar) verilmesidir. Verilen metindeki kelime ve yapılara alternatif, benzer veya zıt anlamda kelime ve yapılar kutucuklar içinde birlikte verilmeli, öğrencilerin kendi ifadeleriyle metni yeniden oluşturması için bu kutucuk ya da baloncuklardan yararlanması sağlanmalıdır. Böylelikle aynı anda; “hem aynı olan bazı kısımlar için dikte çalışması”, “hem metni yeniden yapılandırma çalışması”, “hem de aynı ya da zıt yapı ve kelimelerin öğrencilerce kutulardan seçilmesi ile ayırt edilebilirlikleri” ölçülmüş olur.
- Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için yaptıkları çalışmalar esnasında, ellerinin altında olan ve yazma eylemini gerçekleştirirken basit bir şekilde bakabilecekleri, özellikle tezin sonuçlar kısmındaki eksik noktaları içeren, cep yazma kitapçıkları (dil yapısı, imlâ-noktalama, kalıp ifadeler... vs. içerikli) hazırlanmalıdır. Bu kitapçık hazırlama çalışması başlangıçta genel olarak her öğrenci grubunu kapsayacak şekilde yapılabilir. Ancak asıl olan dil ailelerinin yapıları düşünülerek ve farklı dil ailelerinden gelenlerin sorunlarının farklılıklarına göre her bir dil ailesinden gelen öğrenci grubu için ayrı kitapçık oluşturulmasıdır. Bu dil ailelerinden gelen öğrencilerin Türkçe öğrenirken yaşadıkları sorunlar temel alınarak oluşturulmuş yazma cep kitapçıkları oluşturulmasının ardından bir sonraki aşamada tek tek diller için aynı çalışma yapılmalıdır. (Ayrıca kitapçıklar basılı materyal haricinde bilişim uygulaması olarak çoklu ortamlarda da öğrencilerin kullanımına sunulabilir.)
- Kelime kartları kullanımı, yazma becerisinin gelişimini besleyecek önemli bir unsur olduğu için ihmal edilmemelidir. Ayrıca öğrenciyi kelimeler ile sürekli pratik bir şekilde karşılaştıracığından imlâ sorunlarını gidermek için de etkilidir. Ancak bu kartların hazırlanmasında dikkat edilecek hususlar vardır. Bugün dil öğretiminde bilinmektedir ki kelime öğretimi bağlamsız yapıldığında etkisizleşir. Bu nedenle hazırlanacak kelime kartlarında; kelimelerin anlamı,

kelimeleri ifade eden küçük ama anlaşılır biçimde hazırlanmış sembol, çizim veya resimler ve kelimelerin basit bir yapıda cümle içinde kullanılmış halleri bulunmalıdır. Ayrıca kelime kartları seviyelere göre hazırlanmalıdır. Bunları yazılı materyal olarak hazırlamak mümkün olacağı gibi dijital ortamda bir yazılım uygulaması olarak da hazırlamak mümkündür ve bu akıllı telefonların yaygın kullanımı ile daha pratik olur. Söz konusu kelime kartları uygulaması, çoklu ortamlarda (cep telefonu, tablet, bilgisayar... vs) da uygulama olarak indirilip kullanılabilecek şekilde hazırlanabilir ve dijital ortamdaki bu kartlara, resim-çizim yanı sıra daha etkili olarak ses ve videolar da eklenebilir. Bu tarz uygulama denemeleri olmakla birlikte bunların üstte belirtilen unsurlara dikkat edilmek koşulu ile sistemli hale getirilmesi gerekir. Kelime kartı çalışması özellikle farklı dillerden ve dil ailelerinden gelen öğrencilerin sadece yazmaya kaynak için kelime öğretiminde kullanılması değil imlâ sorunlarını aşmaları için de büyük önem taşımaktadır.

- Tipografi (Harflerin yazımı) ile ilgili sorunlar YDTÖ için en temel problemlerdir. Farklı dil ailelerinden ve farklı ana dillerde farklı alfabe ve yazı sistemi kullanımları veya ses sistemlerindeki farklılıklar nedeniyle ortaya çıktıklarından imlâ hataları ile birlikte düşünülürler. Bu harfleri doğru yazmama hataları (tipografik hatalar), oluşturulan metinde biçim birimlerden kelimelere, kelimelerden cümlelere ve metnin tümüne yayılıp yazılı metni hem görsel hem de anlamsal olarak zedeler ve imlâ hatası boyutunda anlatıma zarar verir. Bunun aşılması, temel seviyede başta olmak üzere tüm seviyelerde ciddiyle üstünde durulması gereken bir sorundur. Tipografik hataların aşılması için Türkçe Alfabe öğretimi ve kelime ile cümle yazımının bulunduğu videolara ve görsellere ihtiyaç vardır. Harfin nasıl yazıldığı, hangi çizgiden başladığı ve ne yöne doğru bitirildiği gibi yazma eylemi hareketlerinin öğrenciler tarafından açıkça görülmesi gerekir. Ayrıca eğitimcilerin de tahtada yazarken buna çok dikkat etmeleri ve harfleri standart bir şekilde yazmaları, kelimelerin en açık ve okunur şekilde olmasına önem göstermeleri gerekir. Dikte çalışmaları bu görseller ve videolar ile birleştirilmeli ve uygulamalar ve çalışmalar sürekli sürdürülmelidir.

- Yazma metni öğrenciler tarafından oluşturulurken, uygulanan teknik ve metnin yazılma konusu ile dikkat edilecek hususlar dışında; yazmayı besleyecek kelimelerin, kutucuklar ve kelime baloncukları içinde verilmesinde fayda olacağını belirtmiştik (Güdümlü yazmada özellikle). Bu kelimelerin aynı çerçevede öğrencilerin karşısına çıkacak kelimelerden oluşması yazma işlemi sırasında öğrencilerin zihin akışının hızlanmasına yardımcı olur. “Çerçeve Kelimeler” olarak adlandırılabilen bu yazmaya yardımcı unsorda, konuya ve genel ihtiyaca göre aynı “yer, alan, eylem, nesne, canlı, düşünce, duygu ve durum” içerikli kelimeler kastedilmektedir. Mesela: “Ders kitabı, kalem, silgi, sınıf, sıra, tahta...” veya “ Pasaport, süre, başvuru, yenileme, uzatma...” gibi ihtiyaca, duruma, konuma ya da metnin konusuna yönelik çerçeve kelime kutucukları oluşturulmalıdır. Özellikle yazmaya yardımcı olacak bu çerçeve kelime uygulaması temel ve orta seviyede hızlı düşünme ve yazma akışı sağlayacağından motivasyon yükseltecek ve beceriyi geliştirecektir.
- Alfabe öğretimi ve harflerin doğru yazımı-seçimi ve kelime yazma veya kelimelerden cümle oluşturma çalışmalarına yönelik, her dil ailesi ve ana dilden gelenlerin yazmada kendi sorunlarına göre hazırlanacak şekilde, yazılım programları hazırlanmalı ve bilişim uygulamaları ortaya konulmalıdır. Harf, kelime ve ek seçme-yerleştirme için yazılımlar içinde, geometrik ve matematiksel yapıları kullanmak yazma becerisi eğitime renk katacak ve Türkçenin sistemli yapısı ile uyumlu olacaktır. Seçme, yerleştirme ve eşleştirme alıştırmaları matematik ve geometrik temelli olarak oyunlaştırılmalıdır: Cümle içi kelime sayısı ya da kelime içi harf sayısı ile eş değer geometrik yapılar, kübik kutular, harf ve kelime sayısına göre ayarlanmış açılabilir çoklu yüzeye sahip geometrik cisimler, çokgenler... vs. Seviyeye göre, en küçük parçadan yani harften başlayıp metin oluşturmaya kadar giden ve bunları destekleyen oyunlar oluşturulmalıdır. Bu oyun uygulamaları için sosyal ağ platformları mutlaka kullanılmalıdır. YDTÖ de hedef kitle olan yabancı öğrenciler de dünyanın geri kalanı gibi sosyal ağlarda çokça vakit geçirmektedir. Eğer öğrenciler sosyal ağlardan Türkçe yazma becerisi öğretimi için zaman ayırmaya çekilemiyorsa o zaman Türkçe yazma becerisi geliştirme uygulamalarının bu alana giriş yapması gerekir. Sosyal ağlarda, öğretilere yönelik yazma becerisi

ile ilgili bilgiler verilen sayfalar olmasına rağmen öğrencilere yönelik uygulamalara rastlanmamıştır. Farklı dil aileleri ve ana dillere sahip öğrencilerin özel sorunları bu uygulamaları sınıflandırmalıdır ve bu kendi içinde farklı özelliklere sahip küresel hedef kitle için, tüm internet mecralarında yazma becerisini geliştirmelerine fayda sağlayacak noktalar araştırılmalıdır.

- Çoklu medya ortamları ve internet uygulamaları faydalı hale getirilebilecek olsa da klavye üzerinde dijital yazma; harf sembollerinin bulunduğu tuşların seçimi sonucu dijital yüzeye (ekrana) sadece doğru kombinasyonların girilmesi anlamı taşır . Bu yazma değil aslında bir girdi sürecidir. Asla unutulmamalıdır ki, yazma temelde düşünsel olduğu kadar fiziksel bir eylemdir. Yazma, kişinin; harfin bütün biçimsel görüngüsünü parmakları, eli ve bileğini zihinden gelen komutlarla hareket ettirerek kâğıda geçirmesidir ve ilk kez karşılaşılan bir yabancı dilde yazma problemi, hele de ana dil ile alfabe farklılığı varsa, ancak bu eylemin gerçekleştirilmesi, idrak edilmesi, taklit edilmesi ve bolca tekrar edilmesi ile çözülebilir. Bu nedenle sanal ortamda yazma, asla dikte kökenli gerçek yazma eylemlerinin yerini tutamaz. YDTÖ’de de; anadil öğretimi ve genel olarak yabancı dil öğretiminde olduğu gibi yazma becerisinin sağlıklı oluşması ve gelişmesi ve yazmanın alışkanlık haline getirilmesi için bu temel beceri önce gerçek ortamda, el-düşünce bileşimi ile tam olarak kazanılmalı ve ardından ihtiyaç dâhilinde çağın gerektirdiği araç-gereç ve tekniklerle pratikleştirilerek kullanılmalıdır. Kaldı ki yazmanın sanal ortama göre gerçek ortamda gerçekleşmesinin hedef dile karşı olumlu psikolojiyi destekleyici ve motivasyon sağlayıcı etkisi de bilimsel olarak şüphe götürmezdir.
- Akran öğretiminden faydalanmak, YDTÖ için hem motive arttırıcı hem de yazma becerisi geliştirme çalışmalarını eğlenceli hale getirici teknikler içerir. Orta ve ileri seviyede güdümlü ya da serbest yazma tekniği uygulanması sonrasında, önceden hazırlanmış bir değerlendirme anahtarına göre, öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşları ile değiştirmeleri ve birbirlerinin metinlerini değerlendirmeleri gibi çalışmalar yaptırılmalıdır. Bu, yazma derslerini hareketlendirir ve öğrencilerde bu becerinin gelişmesine fayda sağlar.
- Metin türü dönüştürme çalışmaları da yazma becerisini geliştirmede etkili görülmektedir. Zihinde metnin iskeletini değiştirme olarak düşünülebilecek bu

teknik ile öğrenciler Türkçe esnek düşünme ve yazma kabiliyeti kazanacaktır. Uygulama olarak, öğrencilerin ileri seviyede yazma tekniklerinden yaratıcı yazmayı kullanması sağlanmalı ve yaratıcı yazma tekniği içinde yazılan metnin öğrenciler tarafından farklı bir metin türüne çevrilmesi çalışması yaptırılmalıdır. Öğrencinin, hayal ettiği bir buluşu anlattığı bir metni; bir hikâye biçiminde karakterler ve olay örgüsü ile yeniden yapılandırarak yazması gibi metin türü dönüştürmeleri, yazma becerisine anlatım zenginliği ve esnekliği kazandıracaktır.

- Üst maddelerin, en zor gelişen yazma becerisinde etkili bir şekilde her ana dil ve dil ailesinden gelen öğrenciler için gerçekleştirilmesi, program planlaması konusunda da bazı değişiklikler gerektirmektedir. Özellikle, bu alanda yapılacak tez çalışması sonuçları dâhilinde bazı ana diller ve dil ailelerine mensup öğrenci grupları için kesinlikle programda ek dersler, kurslar ve ek çalışmalara yönelik zaman dilimleri oluşturulmalıdır. Genel olarak lisans ve lisansüstü eğitim için Türkiye’ye gelen YTB burslusu öğrencilerin çoğunlukta olduğu TÖMER’lerde, öğretimin gerektiği gibi etkili tamamlanabilmesi için program genişletme ve zaman planlamasının ciddi olarak yeniden düşünülmesi gerekir.
- TÖMER’lerde diğer beceriler ve yazma becerilerinin geliştirilmesi ile ilgili çalışmaların çoklu ortamlarda hazırlanmış-hazırlanacak bilişim programlarına-yazılımlara erişimi için “Bilişim Merkezleri” oluşturulmalıdır. Öğrencilerin her ne kadar kendi kişisel dijital araçları olsa da yazılımların etkili kullanımı için ortamın da elverişli olması gerekir.
- Öğreticilerin YDTÖ sırasında, yazma becerisi ve diğer becerilerin eğitiminde etkin olarak kullanabilmesine yönelik “bilişim programları ve yazılımlarının geliştirilmesi” için çalıştaylar düzenlenmeli ve dijital tabanlı ortak bilgi ve uygulama havuzları oluşturulmalıdır.

En can alıcı ve tez sonuçları dâhilinde uygulanması gerekli öneri ise; farklı ana dillerden ve farklı dil ailelerinden gelen öğrencilerin, özellikle ve özellikle yazma becerisi dersinde ya da yazmanın yapılacağı ders saatlerinde aynı sınıfta toplanması gerekliliğidir. Aynı sorunların çözümleri de aynı olacaktır. Tam tersi olarak kendi ana dilleri ve dil ailelerinin yapı ve kökenleri, alfabeleri etkisinde farklı sorunlara sahip öğrencilere standart bir yazma

öğretiminin uygulanması artık YDTÖ için başlangıç aşamasında kalmış bir düşüncedir. Bugün ülkemize gelen yabancı öğrencilerin sayıları bundan dört sene öncesinin neredeyse 3 ilâ beş katı arasındadır. Nitekim yurt dışında YDTÖ kurumlarında bulundukları ülke gereği çoğunlukla aynı ana dile ve dil ailesine sahip öğrenciler bulunmakta, yurt dışı kurumları ve eğiticileri ana dillerin etkisini tek tek de olsa hissetmektedir. Türkiye'ye ise dünyanın her yerinden eskisine nazaran artık bu ayrıştırmayı yapmak zorunda kalacak kadar çok öğrenci gelmektedir. Yazma becerisi, dilin yapısı ile öğrencilerin somut olarak karşılaştıkları beceridir. Bu nedenle ana dil ve dil ailesi yapı ve köken etkisinin Türkçe yazma becerisindeki etkisi kesin olarak görülmektedir. Öğrencilerin sorunları farklı olduğundan çözümleri de bu farklara yönelik aramak gerekir. Bu da sayıya ve çoğunluğa göre aynı ana dil; ya da ana dil çeşitliliğinde dil ailesi türüne göre öğrencilerin aynı sınıfta yazma becerisi öğretimi görmelerini gerektirir. Ayrıca elbette, üstteki maddelerde de değinilmiş olmak üzere, yazılı veya dijital ortamda geliştirilecek bütün yazma becerisi geliştirici ders materyalleri ve ek materyallerin de öğrencilerin ana dillerine ve dil aileleri özelliklerine göre yapılandırılması, tez çalışması bulgu ve sonuçlarına göre ayrı sorunlardan dolayı farklı bir şekilde yapılandırılması gerekir.

Türkçe, Türk milleti ve devletinin sadece ülkemizde değil dünyanın her yerinde dalgalanan dil bayrağıdır. Onun rüzgârını her zaman canlı tutmak ve onu daha fazla bölgede daha uzun süre ve daha etkili bir şekilde dalgalandırmak için yabancı dil öğretimi sektöründe YDTÖ'yü geliştirmek, yeni eğilimleri takip etmek ve şartlara göre değişim ve dönüşümü sağlamak milli görevimizdir. Bugün dünyada ve özellikle ülkemizin bulunduğu coğrafyalarda sosyal, kültürel ve siyasi değişimler ile toplumların geleceklerini etkileyen gelişmelerden ülkemiz ve doğal olarak dilimiz de etkilenmektedir. Bu küresel etkilerden dolayı ve YDTÖ'nün diğer yabancı dil öğretimi pazarlarında kendini göstermesi ve lisans-lisansüstü burslarının kapasitesinin artırılması neticesinde Türkiye ve Türkçenin tercihinde ciddi artışlar yaşanmış, gelen YDTÖ öğrenci sayısında yaklaşık üç katlık bir artış görülmüştür. Bu bağlamda alınacak önlemler ve Türkçenin öğretiminin geliştirilmesi için yabancı öğrencilerin sayısının ve geldikleri ülkeye-ana dile-dil ailesine göre çeşitliliğinin artmasıyla, bu tez çalışmasında da belirtildiği üzere, acil olarak değişime, dönüşüme ve yapıcı çalışmalara ihtiyaç vardır. Hiçbir şey yapmadan veya şartlara göre değişim ve dönüşüm sağlayarak yeni üretimlere ve uygulamalara geçmeden Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine katkı sağlayamayız. Dünyanın küresel dili olan İngilizce; bu dile mensup

ve bu dili dünyanın ortak dili yapmaya azmetmiş bireylerin ve devletlerin siyaset ve eğitim politikaları sonucunda yabancı dil öğretiminde bu başarıyı göstermiştir. Siyaseten ve ekonomik olarak hâkimiyet kurup yayılmak istedikleri alanlar için önce dil ve kültür getirilip tanıtılmış, sonra özellikle yayılma bölgelerinin yerli ana dilleri öğrenilmiş ve incelenmiş ve en sonunda da bu diller ile İngilizce arasında köprü kurma yoluna gidilmiştir. Yerli diller ile ilgili özellikle yazma dili oluşturma ve geliştirme çabaları gösterilmiş olsa da bu yerel dillerin yapısını bozup veya onları İngilizceye yaklaştırıp, halk kitlelerini İngilizceye yönlerdirmenin bir başka yolu olmuştur. Bu aşamalar çok eski zaman dilimlerinde İngilizce için tamamlanmıştır. Her ne kadar bu dil yayılım aşamaları-çalışmaları; siyaseten sömürgeci zihniyet ile yerel dilleri İngilizce tek eline çekme çalışması (Afrika dillerinde açıkça yapılmıştır) ile devam etmiş olsa da; hiç şüphesiz dünyanın köklü ve güçlü dillerinden olan Türkçenin, dünyada yayılması ve kullanımının artmasını istiyorsak, İngilizcenin geçtiği aşamaları ve bu dilin yayılımı için ne tür çalışmalar yapıldığını yakından incelemeliyiz ve bundan gerekli dersleri almalıyız. Bu tez çalışması sonucunda, son söz olarak, YDTÖ'nün geleceği için belirtmek elzemdir ki; Türkçenin küresel bir dil olması; yayıldığı öğretim alanları-coğrafyalarında temas ettiği bütün ana dilleri ve dil ailelerini kucaklayabilmesine bağlıdır.

KAYNAKLAR

- Aka, E. ve Altan, A. (2017). *Türkçe okuyalım yazalım*. Ankara: Papatya.
- Aksan, D. (2009). *Her yönüyle dil: Ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: TDK.
- Aksan, D. (2009). *Türkçenin gücü*. Ankara: Bilgi.
- Akyol, H. (2007). *Türkçe ilk okuma yazma öğretimi*. Ankara: Pegem.
- Akyüz, Y. (2008). *Türk eğitim tarihi*. Ankara: Pegem.
- Amharca (2017). <http://www.alfabesi.com/?s=amharca> adresinden alınmıştır.
- Arnott, D.W.(1970). *The nominal and verbal systems of fula*. London: Oxford University
- Arnavut Alfabetesi (2017). <http://www.arnavut.com/arnavutca-alfabe/> adresinden erişilmiştir.
- Arslan, M. (2011). *Yabancılar Türkçe öğretim klavuzu*. Ankara: Nobel.
- Arslan, M. & Kılıc, E. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin gelişiminde karşılaşılan sorunlar: Bosna Hersek örneği. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2 (5)..
- Aslan, E. (2016). Yabancılar Türkçe öğretiminde oyun yazılımları ile sözcük öğretimi. *Turkish Studies*, 11(3), 221-236.
- Babacan, M. (2008). *Yazılı ve sözlü anlatım bilgileri*. İstanbul: 3F.
- Banarlı, N.S. (2002). *Türkçenin sırları*. İstanbul: Özal.
- Başgil, A.F. (2006). *Türkçe meselesi*. İstanbul: Yağmur.
- Bayraktar, N. (2006). *Dil bilimi*. Ankara: Nobel.
- Bengalce (2017). <https://tr.wikipedia.org/wiki/Bengalce#Alfabe> adresinden erişilmiştir.
- Berhamoğlu, A. (2013). *50 Derste Rusça*. İstanbul: Sosyal.

- Bilgin, M. (2002). *Anlamdan anlatıma Türkçemiz*. Ankara: Başbakanlık.
- Birol, C. (2013). *Yabancılar Türkçe öğretimi için ölçme ve değerlendirme soruları*. Ankara: Pegem.
- Bislama (2017). <http://www.omniglot.com/writing/bislama.php> adresinden erişilmiştir.
- Boşnakça (2014). https://tr.wikipedia.org/wiki/Bo%C5%9Fnak_alfabesi adresinden alınmıştır.
- Breton, R. (2007). *Dünya dilleri atlası*, (O. Türkay, Çev.). İstanbul: NTV.
- Brown, H. D. (2001, s. 343-346). *Teaching by principles: An interactive approach to language pedagogy*. San Fransisco: Longman.
- Buran, A. ve Alkaya, E. (2006). *Çağdaş Türk lehçeleri*, Ankara: Akçay.
- Büyükaslan, A. (2007). Yabancı dil Türkçenin öğretilmesinde yeni yöntemler: Bilişim uygulamaları, çözüm önerileri. *Department Detudes Turgues Turcologue u-strasbourg*, Strasbourg.
- Büyükkiz Kaan, K. (2011). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazma becerileri ile öz yeterlilik algıları arasındaki ilişki üzerine bir araştırma*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Cemaloğlu, N. (2000). *İlkokuma yazma öğretimi*. Ankara: Nobel.
- Cemaloğlu, N. ve Yıldırım, K. (2000). *İlkokuma yazma öğretimi*. Ankara: Nobel.
- Chichewa (2017). <http://www.omniglot.com/writing/chichewa.php> adresinden alınmıştır.
- Chomsky, N. (2001). Dil ve zihin. (A. Kocaman, Çev.). Ankara: Ayraç.
- Cihan, M. E. (2011). *Türkçe açıklamalı İspanyolca dil bilgisi*. Ankara: Gökçe.
- Çeçen Dili (2017). cecen-ayba.tr.gg/Çeçen-Dili.htm adresinden uyarlanmıştır.
- Çınar, A. (2007). Modern batı düşüncesinde dilin kökeni olarak ontolojik farklılık sorunu, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 16 (1), 193-210.
- Çince (2015). <http://www.cincetercuman.net/cince.html> adresinden alınmıştır.
- Çin-Alfabesi (2017). <http://gizliilimler.tr.gg/%C7in-Alfabesi.htm> adresinden erişilmiştir.
- Demir, N. ve Yılmaz, E. (2010). *Türk dili ei kitabı*. Ankara: Grafiker.

- Demir, C. ve Barın, E. (2006). *Türkçe dil bilgisi 1 ses bilgisi*. Ankara: Öncü.
- Demir, C.ve Barın, E. (2008). *Türkçe dil bilgisi 2 biçim bilgisi*. Ankara: Öncü.
- Demirci, K. (2014). *Türkoloji için konular kavramlar*. Ankara: Anı.
- Demirel, Ö. ve Şahinel, M. (2006). *Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem.
- Demirel, Ö. (2007). *Yabancı dil öğretimi: Dil pasaportu, dil biyografisi, dil dosyası*. Ankara: Pegem.
- Duman, A. (2003). Türk Soylulara Türkiye Türkçesi Öğretiminde Metin Seçimi. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 8, 152.
- Duman, G. B. (2013). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Materyal Geliştirme ve Materyallerin etkili Kullanımı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(1), 1-8.
- Durmuş, M. (2013). *Yabancılar Türkçe öğretimi*. Ankara: Grafiker.
- Durmuş, M. ve Okur, A. (Ed.). (2013). *Yabancılar Türkçe Öğretimi El Kitabı*. Ankara: Grafiker.
- Ediskun, H. (2005). *Türk dilbilgisi*. İstanbul: Remzi.
- Eker, S. (2013). *Çağdaş Türk dili*. Ankara: Grafiker.
- Ercilasun, B. A. (2005). *Örneklerle bugünkü Türk alfabeleri*. Ankara: Akçağ.
- Ercilasun, B. A. (2006). *Türk dili tarihi*, Ankara: Akçağ.
- Ergin, M. (2013). *Türk dil bilgisi*. İstanbul: Bayrak.
- Ersoy, F. (2007). Moğol yazısının tarihi gelişimi ve Moğolların kullandıkları alfabeler. *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*. 22, 393-404
- Eymen, E.U. (2007). *SPSS 15.0 Veri analiz yöntemleri*. www.istatistikmerkezi.com sayfasından erişilmiştir.
- Fang Dili (2017). https://en.wikipedia.org/wiki/Fang_language adresinden alınmıştır.
- Fars Alfabetesi (2017). https://tr.wikipedia.org/wiki/Fars_alfabetesi adresinden erişilmiştir.
- Fidan, G. (2011). *Çin dili ve Çince dilbilgisi*. Ankara: Efil.
- Filipino (2017). <http://www.omniglot.com/writing/filipino.htm> adresinden alınmıştır.

- Fransız Alfabeti (2017). https://tr.wikipedia.org/wiki/Frans%C4%B1z_alfabeti” adresinden erişilmiştir.
- Fischer, S.R. (2013). *Dilin tarihi*, (M. Güvenç, Çev.). İstanbul: İş Bankası.
- Fula Alfabe (2017). <http://www.omniglot.com/writing/fula.htm> adresinden erişilmiştir.
- Garipoğlu, K. (1992). *Örnekli kompozisyon bilgileri*. İstanbul: Serhat.
- Georgian (2017). <http://www.omniglot.com/writing/georgian.htm> adresinden alınmıştır.
- Giray, F. (2011). *Çin dili ve Çince dil bilgisi*. Ankara: Elif.
- Göçer, A. (2010). Türkçe öğretiminde yazma eğitimi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12,3.
- Gülensoy, T. (2010). *Türkçe el kitabı*. Ankara: Akçağ.
- Günay, D. (2007). *Metin bilgisi*. İstanbul: Multilingual.
- Günday, H. Ve Şahin, Ş. (2016). *Arapça dil bilgisi sarf bilgisi*. İstanbul: Alfa.
- Gmb, H. (2012). *Diller için Avrupa ortak öneriler çerçevesi TELC- Language Tests*, Farnkurt-Main, 231.
- Güzel, A. ve Barın, E. (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Ankara: Akçağ.
- Güzel, A. (Ed.) ve Karatay, H. (Ed.). (2013). Yazma Eğitimi: Kuram, uygulama, ölçme ve değerlendirme. Ö.Karadağ, *Türkçe öğretimi el kitabı* içinde (s. 276). Ankara: Pegem
- Hammond, L. (2005). *Serbian An Essentian Grammar*. London: Routledge.
- Humbolt, W. (1988) *One Language: The diversity of human language-structure and its influence on the mental development of mankind*, Cambridge University.
- Hungarian (2017). <http://www.omniglot.com/writing/hungarian.htm> sayfasından erişilmiştir.
- Jabbari, A. (2014). *Türkçe-Farsça-Rusça: Türkçe öğrenelim*. Ankara: Palme.
- Jenny, M. (2005). *The handbook of austro asiatic languages*. University of Zurich.
- Kanar, M. (2015). *Farsça dil bilgisi*. İstanbul: Say.
- Khmer (2013). https://www.eki.ee/wgrs/rom1_km.pdf adresinden erişilmiştir.

- Kıran, Z. (2016). *Fransızca dilbilgisi ve çeviri klavuzu*. Ankara: Seçkin.
- Kinyarwanda (2017). (<http://www.omniglot.com/writing/kinyarwanda.htm> sayfasından erişilmiştir.
- Koç, N. ve Hengirmen, M. (1992). *Türkçe öğreniyoruz*. Ankara: Nobel.
- Küçükahmet, L. (2001). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Nobel.
- Marshall, J. (1994). *Anadil ve yazın öğretimi*. (C. Kulebi, Çev). Ankara: Şahin.
- Kpelle (2017). <http://www.omniglot.com/writing/kpelle.htm> adresinden alınmıştır.
- Kirundi (2017). <https://en.wikipedia.org/wiki/Kirundi> sayfasından erişilmiştir.
- Lingala (2017). <http://www.omniglot.com/writing/lingala.htm> adresinden alınmıştır.
- Luganda (2017). <http://www.omniglot.com/writing/ganda.php> adresinden alınmıştır.
- Malagasy (2017). <http://www.omniglot.com/images/writing/malagasy.gif> sayfasından erişilmiştir.
- Mende (2015). <http://aboutworldlanguages.com/mende> sayfasından alınmıştır.
- Mongolian (2017). <http://www.omniglot.com/writing/mongolian.htm> erişilmiştir.
- N’Ko Alfabeti (2017). <http://www.omniglot.com/writing/nko.htm>) sayfasından erişilmiştir.
- Soninke (2017) <http://www.omniglot.com/writing/soninke.htm> sayfasından alınmıştır.
- Swahili (2017). <http://www.omniglot.com/writing/swahili.htm> adresinden alınmıştır.
- Pashto, 2017) <http://www.omniglot.com/writing/pashto.htm> erişilmiştir.
- Penn, J.M. (1972). *Linguistic relativity versus innate ideas: The Origin of the Sapir-Whorf*.
- Polat, H. (2015). *Yabancılar için Rusça açıklamalı Türkçe okuma metinleri*. Ankara: Kurmay.
- Reddes, J.E. ve Owusu, N. (1963). *Twi basic course, foreign service institute. university of michigan, U.S.G, Washington*.
- Renan, E. (2011). *Dilin kökeni üzerine*. (A. Altınörs, Çev.). İstanbul: Bilge.

- Ruhlen, M. (1994). *On the origin of languages, studies in linguistic taxonomy*. StanfordUniversity Press.
- Rus-Kiril Alfabeti (2017). https://tr.wikipedia.org/wiki/Kiril_alfabeti
#Bug.C3.BCnk.C3.BC_Rus_Kiril_alfabeti adresinden erişilmiştir.
- Sarıçoban, A. (Ed.). (2015). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi metedolojisi*. Ankara: Anı.
- Sarıçoban, A. (2006). *Instructional technologies and material design for foreign language teaching*. Ankara: Anı.
- Serbian (2017). <http://www.omniglot.com/writing/serbian.htm> erişilmiştir.
- Şahin, A. (2014). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem
- Şahin Yağmur, E. (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki ek yanlışları*. Journal of History School. 15, 433-449.
- Seçer, İ. (2015). *Spss ve lisrel pratik veri analizi*. Ankara: Anı.
- Şavk, Ü.Ç. (2012). *Türkçe öğrenenler için fiiller*. Ankara: Yargı.
- Şen, Ü. (2011). *Belçikada yaşayan Türk çocuklarının Türkçeye yönelik tutumları ve yazma becerileri*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şengül, K. (2014). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde alfabe sorunu. *Uluslararası Türkçe edebiyat kültür eğitim dergisi*. 3(1), 325-339
- Jenny, M. ve Sidwell, P. (Eds). (2015). *The Handbook of Austroasiatic Languages*, Brill, Leiden, The Netherlands.
- Tekin, F. (2008). *Özbek Türkçesinin Latin alfabesi Esasındaki İmlası Üzerine*, International Periodical Fort he Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume.
- Thaana (2017). <http://www.omniglot.com/writing/thaana.htm> sayfasından erişilmiştir.
- Tiryaki, E.N. (2013) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma eğitimi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(1), 38-44.
- Tifinagh (2017). <http://www.omniglot.com/writing/tifinagh.htm> sayfasından erişilmiştir.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. (2010). Diller için avrupa ortak öneriler çerçevesi. Ankara: M.E. B.

Ukrainian (2017). <http://www.omniglot.com/writing/ukrainian.htm> sayfasından erişilmiştir.

Urdu Alfabesi, 2017, <http://www.alfabesi.com/urdu-alfabesi/> sayfasından erişilmiştir.

Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe sözlük*. Ankara: TDK.

Türk Dil Kurumu. (2005). *Yazım klavuzu*. Ankara: TDK.

Türk Dil Kurumu. (2000). *İmla klavuzu*. Ankara: TDK.

Türk Dil Kurumu. (1992). *Atatürk ve Türk dili*. Ankara: TDK.

Türk Dil Kurumu. (1997). *Atatürk ve Türk dili 2*. Ankara: TDK.

Vietnamese (2016). <http://aboutworldlanguages.com/vietnamese> sayfasından erişilmiştir.

Yakıcı, A., Doğan, M. ve Yelok, S.V. (2011). *Üniversiteler için Türk dili ve kompozisyon bilgileri*. Ankara: Gazi.

Yalçın, A. (2002). *Türkçe öğretim yöntemleri*. Ankara: Akçağ.

Yaylı, D.(Ed.) ve Bayyurt, Y. (Ed.). (2009). *Yabancılarla Türkçe öğretimi Politika Yöntem ve beceriler*. Ankara: Anı.

Yeşilyurt, E. (2015). *Osmanlı Döneminde İngilizlere Türkçe Öğretimi*. Doktora Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

Yıldırım, N. (2015). *Farsça dilbilgisi*. İstanbul: Kabalcı.

Yoruba (2017). <http://www.omniglot.com/writing/yoruba.htm> adresinden alınmıştır.

EKLER

EK 1: Yabancı Öğrencilerin Seviyesi, Adı, Ülkesi, Ana Dili, Dil Ailesi ve Değerlendirme Tablosu

SEVİYE	İSİM	ÜLKESİ	ANADİLİ	DİL AİLESİ (Kökleri Bakımından)	DİL AİLESİ (Yapı Bakımından)	SINAV NOTU	İmla Noktalama	Cümle Dizimi- Bağlam	Etker- Bağdaşıklık	Uygun Kelime Seçimi (Anlam)	Harfleri Doğru Yazma (Tıpoğrafi)	Seviyeye Uygun Metin Yazma
AIT2	Erşet Ümit	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	88	40	60	60	60	60	50
AI	Ghifan Alanani	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	60	40	40	60	40	45
AI	Refas Amina	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	90	60	60	60	60	80	60
AI	Nazlı Anver	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	91	60	80	60	60	60	55
AI	Muhammed Khalid Hilmi	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	90	80	100	80	100	60	75
AI	Sara Kalid Hilmi	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	89	40	60	80	80	40	55
AI	Ştefanük Nikita	Moldova	Moldovaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	98	80	80	80	80	80	75
AI	Amila Cengic	Bosna Hersek	Bosnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	98	80	80	80	80	100	80
AI	Aydın Beg	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	95	60	60	60	40	80	55
AI	Safaa Rmadan	İngiltere	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	89	80	40	60	80	80	70
AI	Abdullah M.Daba	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	80	60	40	40	60	40	45
AI	Sohbet Mammedow	Türkmenistan	Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	48	60	60	40	60	40	45
AI	Abdallah Suleman	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	83	60	60	60	40	60	50
AI	Zikrullah Makhamat	Kırgızistan	Kırgız Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	75	60	60	60	40	40	45
AI	Olimcon Sabir	Özbekistan	Özbek Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	93	80	100	100	100	100	90
AI	Sahan Thicel	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	90	60	60	60	60	40	50
AI	Şahbaa Abdulsalam	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	63	20	60	60	40	20	30
AI	Deniz Yasin	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	71	20	40	40	40	20	25
AI	Barham M. Hasan	Irak	Kürtçe (Sorani)	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	64	40	60	40	20	40	30
AIT3	Paula Kostreni	Arnavutluk	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	95	60	80	40	80	80	60
AI	Mahmoud F. Mohamed	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	79	20	60	40	80	60	45
AI	Enas İsa	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	73	40	80	60	40	20	35
AI	Hana Hussein	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	93	40	60	40	60	40	40
AI	Lorentina Migalica	Arnavutluk	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	97	60	80	60	60	80	60
AI	Dilinuoer Tuerxun	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	84	40	60	60	60	60	50
AI	Hamid Baarsai Isamama	Sierra Leoneli	Mende	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	66	60	60	40	60	40	45
AI	Ercan Adnan	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	94	60	60	80	60	40	55
AI	Röya Enver	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	80	60	60	60	60	40	50
AI	Lika Çerkezisuli	Gürcistan	Gürcüce	Kafkas Dil Ailesi	Eklemler Diller	92	40	60	40	60	40	40
AI	Aml Omar Faris	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	62	20	60	40	40	20	25
AI	Karima Ababakir	Libya	Tamazing	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	57	20	60	60	60	20	35
AIT4	Alî Lakhdari	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	68	20	60	60	60	20	35
AI	Haya Turk	Çeçenistan	Çeçence	Kafkas Dil Ailesi	Eklemler Diller	80	60	60	60	60	60	55
AI	Sayael Abdulkarim	Afganistan	Darice	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	80	40	60	60	60	40	45
AI	Nzenzo Patrick	Kongo	Lingala-Kituba	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	86	60	60	80	40	40	50
AI	Saidah Namayanza	Uganda	Luganda	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Tek Heceli Diller	77	40	60	40	60	40	40
AI	Ahmat Balal Kurgar	Afganistan	Darice	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	45	20	60	40	60	40	35
AI	Ömer Mazim	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	48	40	40	40	40	20	30
AI	Ghait Eiarbi	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	68	40	40	40	60	20	35
AI	Yama Me Botlay	Fas	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	58	20	40	20	40	20	20
AI	Dawir Spahic	Sırbistan	Sırpça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	90	100	100	100	80	100	90
AI	Azra Hrnjic	Bosna Hersek	Bosnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	95	100	100	100	100	100	95
AI	Majua Jusic	Bosna Hersek	Bosnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	76	60	60	60	60	80	60
AI	Ruih Njeri Karuu	Kenya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	90	80	80	40	80	100	70
AI	Sarah Namawejle	Uganda	Luganda	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Tek Heceli Diller	80	80	80	80	80	80	75
AI	Ahmed Amer Alkattan	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	87	80	60	60	80	40	60
AI	Anastasia Filippova	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	90	100	100	80	100	100	90
AI	Bashir Abdow	Kenya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	88	80	80	40	80	80	65
AIT5	Abdurrahman İmam Lubega	Uganda	Luganda	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Tek Heceli Diller	61	60	60	60	60	60	55
AI	Flamur Ismaili	Makedonya	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	78	80	80	60	80	80	70
AI	Haile Abede Aynadis	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	75	60	80	80	80	40	60
AI	Şahab Alsfarb	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	89	40	80	80	60	20	45
AI	Arnesa Tayonavic	Karadağ	Bosnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	84	80	100	80	80	100	80
AI	Wiem Haydaji	Tunus	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	76	40	80	40	60	60	45
AI	Faryda Houng	Vietnam	Vietnamca	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	76	80	80	60	60	80	65
AI	Kwiletra Joshua	Ruanda	Kinyarwanda	Bantu Dil Ailesi	Çekimli Diller	51	60	60	40	60	60	50
AI	Mhajjibu Laghzal	Fas	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	40	60	40	60	40	40
AI	Ketevan Kardava	Gürcistan	Gürcüce	Kafkas Dil Ailesi	Eklemler Diller	92	40	80	80	80	40	55
AI	Suristeya Sa-nguansat	Tayland	Tayca	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	83	80	80	60	80	80	70
AI	İzeancuk Pyoln	Gagauzya	Gagauz Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	50	40	60	60	40	40	40
AIT6	Baasanjargal Myagmarjuy	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	90	60	80	60	60	60	55
AI	Vichera Heang	Kamboçya	Khmerce	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	70	60	60	40	60	60	50
AI	Yannick Ngoma	Gabon	Fang	Bantu Dil Ailesi	Çekimli Diller	95	80	80	40	60	40	50
AI	Alia Rahmoun	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	91	40	60	40	40	40	35
AI	Tarik Abdalhay	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	85	20	60	40	60	20	30
AI	Adnan Rawajba	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	82	20	40	40	40	40	30
AI	Rim Alaodi	Fas	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	81	40	60	60	60	40	45
AI	Elhac Bubakan Dialla	Gine	Fulanice	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	89	40	80	40	60	40	40
AI	Beatrice Angela Erbite	Filipinler	Filipince	Avustralonezya Dil Ailesi	Çekimli Diller	86	60	80	60	60	40	50
AI	Aygüş Ranabimem	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	37	40	40	60	60	40	45
AI	Firas Elias	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	64	60	80	60	60	40	50

AI	Omar Alzamo	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	97	80	80	80	60	40	60
AI	Ahmat Mahamat Oumar	Çad	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	62	60	60	60	60	20	45
AI	Yunus Abdullah	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	87	60	60	60	60	40	45
AI	İkram Yakup	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	78	80	80	80	80	40	65
AI	Abdulsalam Tayeb	Irak	Kürtçe (Sorani)	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	76	40	80	80	80	20	50
AIT7	Mutmainna Syam	Endonezya	Bahasa-Endonezce	Avustronezya Dil Ailesi	Çekimli Diller	91	80	80	60	60	100	70
AI	Riana Teifukova	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	97	100	100	100	80	100	90
AI	Haya Alabadla	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	93	80	60	60	80	60	65
AI	Diana Zahirova	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	86	80	80	60	60	80	65
AI	Akhand Şharif	Bangladeş	Bengalce	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	96	60	80	60	80	100	70
AI	Osumanu Ummul-Hairi	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	75	60	60	60	80	60	60
AI	Kayode Hadilov Adje	Benin	Yoruba	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	97	80	80	60	80	80	70
AI	Joana Ruçi	Arnavutluk	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağimsız Diller	Çekimli Diller	91	80	80	40	60	80	60
AI	Mostafa Faisal	Bangladeş	Bengalce	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	79	60	60	40	60	40	45
AI	Tursan Saribayev	Kırgızistan	Kırgız Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	95	80	80	60	80	60	65
AI	Abdur Rob Razu	Bangladeş	Bengalce	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	79	40	80	40	80	40	45
AI	Jimmy Mfanka Masiala	Kongo	Lingala-Kituba	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	87	40	80	60	40	60	45
AI	Mamodou Toure	Fildişi Sahilleri	Dioula	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	84	60	80	60	40	60	50
AI	Alpha Katumbay	Kongo	Lingala-Kituba	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	65	80	80	60	80	80	70
AIT8	Fatma Alobidi	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	20	40	40	60	40	35
AI	Ömer Müftü	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	81	40	60	40	60	40	40
AI	Samar Alisibai	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	90	60	80	60	60	60	55
AI	Feston Hajdini	Kosova	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağimsız Diller	Çekimli Diller	85	60	80	60	80	80	65
AI	Abdulrezzak Al-turki	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	75	40	60	40	60	40	40
AI	Ali Al-Mufti	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	68	40	60	40	60	40	40
AI	Marta Listyamuti	Endonezya	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	70	60	60	60	40	60	50
AI	Chaker AlSibai	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	62	40	40	20	60	40	35
AI	Safaa Hikmet Alsumaidee	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	46	40	40	40	40	60	40
AI	Zeid Muhtar Adle	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	67	60	60	40	40	60	45
AI	Hafijur Rahman	Bangladeş	Bengalce	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	80	40	60	40	40	60	40
AI	Hassan Ahmed	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	40	60	40	40	60	40
AIT9	Samer Azani	Lübnan	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	92	40	80	80	40	80	55
AI	Fatima Ali	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	75	60	80	40	40	60	45
AI	Sumaya Ali	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	81	40	80	60	40	40	40
AI	MomodovLamin Joaf	Gambiya	Serahulice	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	86	40	80	60	60	20	40
AI	Mustapha Hassan	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	76	60	80	60	60	80	60
AI	Ousman Bah	Gambiya	Serahulice	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	68	40	60	40	40	40	35
AI	Halawatul İman Dama	Tayland	Malayca	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	92	80	80	80	100	100	85
AI	Kemal Muharremović	Bosna Hersek	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	68	60	60	60	60	80	60
AI	Maureen Paul	Vanuatu	Bismala	Avustronezya Dil Ailesi	Çekimli Diller	80	60	60	40	60	60	50
AI	Chabo Haobani	Tanzanya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	79	60	80	60	60	80	60
AI	Kideu Lukudu	Sudan	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	83	40	60	40	60	60	45
AI	Nicolas Munillo	Kolombiya	İspanyolca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	87	80	60	80	80	60	70
AIT10	Rayka Asadi	İran	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	84	40	60	40	60	60	45
AI	Desta Nduvi Mano	Birundi	Kirundi	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	53	40	40	40	60	60	45
AI	Bouchra Khader	Lübnan	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	100	100	100	100	100	100	95
AI	Bulatov Alman	Çeçenistan	Çeçence	Kafkas Dil Ailesi	Eklemleri Diller	59	40	60	40	40	60	40
AI	Boldnyam Davaanyam	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	90	80	60	80	60	80	70
AI	Jery Razafimahatratra	Madagaskar	Malgaşça	Avustronezya Dil Ailesi	Çekimli Diller	80	60	60	60	60	60	55
AI	Abdallah Suleman	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	95	60	60	60	60	40	50
AI	Dragama Jouanoviky	Makedonya	Makedonca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	96	80	80	60	80	60	65
AI	Aykanat Wahition	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	92	60	60	40	60	60	50
AI	Arezo Mahageg	Afganistan	Darice	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	88	60	80	80	60	60	60
AI	Valeria Moreno	Ekvador	İspanyolca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	82	60	60	60	40	80	55
AI	Nasser Abishari	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	97	80	80	80	80	80	75
AI	Zikrullah Muhammed	Kırgızistan	Kırgız Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	93	60	80	60	60	40	50
AIT11	Huda Gmati	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	51	20	60	40	40	40	30
AI	Qaysar Mahomido	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	77	20	60	40	60	20	30
AI	Muhammed El-Naidi	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	50	20	40	40	40	40	30
AI	Ali K. Mohamid	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	82	60	60	60	60	80	60
AI	Samara Batobekova	Kırgızistan	Kırgız Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	87	60	80	60	80	80	65
AI	Zakariah Akhin	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	87	60	60	60	80	60	60
AI	Sam Samire Sumo	Liberya	Kpelle	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	86	80	80	60	80	80	70
AI	Kheiria (Boyau)	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	69	40	40	40	40	40	35
AI	Salma Boyau	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	61	60	40	40	40	40	40
AI	Audry Mingo	Kongo	Lingala-Kituba	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	50	80	80	60	80	60	65
AI	Ahmed Boyau	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	54	60	60	60	60	80	60
AI	Tarik Abushehab	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	77	40	40	40	40	60	40
AI	Abbas Beyath	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	45	40	60	60	40	60	45
AIT12	Enes Alcubari	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	60	60	40	40	80	50
AI	Nellie Vanessa Tsanga	Malavi	Chichewa	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	72	60	80	60	80	100	70
AI	Mehmet Nasim H. Al-khalaf	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	77	80	60	40	60	100	65
AI	Mahina Reki	Pakistan	Urduca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	69	80	80	80	60	100	75
AI	Albina Ashim	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	94	60	80	60	80	80	65
AI	Mazin Alsaif	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	81	60	60	60	60	80	60
AI	Ali Yimer	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	44	40	40	40	40	40	35
AI	Christian Paz	Kolombiya	İspanyolca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	58	60	60	40	40	60	45
AI	Abdallah Khadi	Mısır	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	62	40	40	40	60	60	45
AI	Ahmed Mohammed	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	15	20	20	20	20	20	15
AI	Ashraf	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	12	20	20	20	20	20	15

AIT3	Mustafa Nadim	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	57	40	20	20	20	40	25
AI	Adeline Cochet	Fransa	Fransızca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	95	80	80	60	80	100	75
AI	Soyan Silmamberra	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	92	80	60	80	80	80	75
AI	Muhammed Abushaban	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	77	60	60	40	60	60	50
AI	Berna Erkin	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	91	100	80	80	100	100	90
AI	Khalil Khadov	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	98	80	80	80	80	60	70
AI	Namer Alshaheri	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	86	40	60	40	60	60	45
AI	Hajar Nabous	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	94	80	60	60	60	80	65
AI	Badra Dahmani	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	81	60	60	60	80	60	60
AI	Faziya Feleke Geletu	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	90	80	80	80	80	80	75
AI	Muhammed Abuawwad	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	99	100	100	100	100	100	95
AI	Hamidullah Nabizaada	Afganistan	Peştucu	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	71	60	60	60	60	60	55
AIT14	Sanat Li	Çin	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	61	40	40	40	60	80	50
AI	Jiamin Yi	Çin	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	90	80	80	80	100	100	85
AI	Halemujaati Makesati	Çin	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	54	20	20	20	40	40	25
AI	Yinan Manu	Çin	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	100	100	100	100	100	80	90
AI	Nan Yang	Çin	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	94	80	80	80	80	100	80
AI	Shiqing Li	Çin	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	92	80	80	80	80	100	80
AI	Tiliwaardi Sidir	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	54	20	40	60	40	40	35
AIT15	Ahmad Reshaelnikzeel	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	18	20	20	20	20	20	15
AI	Ahmet Majdy Al-shboul	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	60	60	60	60	60	55
AI	Khaled N. Asmar	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	65	40	60	60	60	20	40
AI	Anas Mohammed Alkeadi	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	40	40	40	40	40	35
AI	Martin Bobolinsky	Makedonya	Makedonca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	50	40	40	40	60	40	40
AI	Arif Ilhaam	Maldivler	Maldivce-Dhivehi	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	60	40	60	40	40	60	40
AI	Tedi Didi	Arnavutluk	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	62	40	60	40	60	40	40
AI	Turbulag	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	47	40	60	40	40	60	40
AI	Ibrahim Bani Adeh	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	92	40	60	40	60	20	35
AI	Sami Ali	Maldivler	Maldivce-Dhivehi	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	70	60	80	60	60	80	60
AI	Nandin Davaasuren	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	96	80	100	100	100	80	85
AI	Mohammad A.Abdulrahimzai	Afganistan	Peştucu	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	67	60	60	60	60	40	50
AI	Samat Asmat	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	78	40	60	60	60	40	45
AI	M.Fahmi Al-Gahrami	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	40	60	40	60	40	40
AIT16	Abdurrahim Qaddumi	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	65	40	40	20	40	40	30
AI	Ukbe Cemuz	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	95	80	100	100	100	60	80
AI	Muataz Al-Khadar	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	78	40	40	20	40	40	30
AI	Sahar Azeez	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	45	20	20	20	20	20	15
AI	Abdul Malik Abdulai	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	88	60	80	60	80	60	60
AI	Hüsam Elahmet	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	91	40	80	80	80	20	50
AI	Hafiza Faiza Anisa	Pakistan	Urduca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	86	80	60	60	60	60	60
AI	Besmeallah Abdul	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	84	60	80	60	80	60	60
AI	Abdulkabari Mgaza	Tanzanya	Swahili	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	55	40	40	60	60	40	45
AI	Nhangang'Y. Harold	Kamerun	Fransızca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	72	60	40	40	40	60	45
AI	Shahbaa Ali	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	77	40	80	60	60	40	45
AI	Sara Mahdi	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	90	60	80	80	80	80	70
AIT18	Yousef Alsaton	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	84	40	80	60	80	60	55
AI	Amra İbrahim	Sudan	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	55	40	60	40	60	60	45
AI	Yousef Janfar	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	80	80	80	80	80	75
AI	Omer Abbas	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	43	20	40	20	40	40	25
AI	Yasser Alsamarrai	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	40	60	60	60	40	45
AI	Nagham Rasheed	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	65	40	60	40	60	40	40
AI	Karim Abubakır	Libya	Tamazing	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	40	60	60	60	60	50
AI	Riham Sabir	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	88	60	80	80	80	60	65
AI	Zekun Di	Çin	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	49	40	60	40	60	60	45
AI	Qz'an Ye	Çin	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	82	40	60	60	60	20	40
AI	Samem Muhibullah	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	50	40	40	40	60	40	40
AI	İbrahim Bushera	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	95	60	80	60	80	80	65
AI	Ikra Abdi Yusuf	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	69	40	60	60	60	40	45
AIT19	Yasir Al-dulany	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	85	60	60	60	60	80	60
AI	Ahmed Alboari	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	79	60	60	60	60	40	50
AI	Saleh Aldouri	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	53	40	60	60	60	60	50
AI	Mohammed Aldari	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	53	20	40	40	40	20	25
AI	Urker Farhad	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	85	60	60	60	60	80	60
AI	Ukhalina Dvariya	Kazakistan	Rusça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	32	40	40	40	40	40	35
AI	Abdulkadir Efendioğlu	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	63	20	40	20	40	20	20
AI	Kuteybe İstanbuli	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	93	40	80	60	80	40	50
AI	Fatima Kachale	Malavi	Chichewa	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	40	20	40	20	40	40	25
AI	Anas Yas	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	59	40	40	40	40	20	30
AI	Ahmad Shuaib Dael	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	88	60	60	60	60	60	55
AI	Ksenija Ardeshera	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	93	80	80	60	80	100	75
AI	Ziaulhag Shahryad	Afganistan	Özbek Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	88	60	60	60	60	60	55
AI	Duaa Ali	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	88	40	60	40	60	40	40
AIT22	Fadel Allah Elmabrak	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	76	40	60	40	60	60	45
AI	Nagi Mansour	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	58	20	20	20	20	40	20
AI	Adel Atia	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	75	40	60	60	40	40	40
AI	Muhsen Baissa	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	83	40	80	60	80	20	45
AI	Rebwar Marf Salh	Irak	Kürtçe (Sorani)	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	79	40	40	40	40	40	35
AI	Salima Anon	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	40	60	40	60	40	40
AI	Wameedh Sarhan	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	20	40	40	60	40	35
AI	L. Saali Mohammed	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	74	40	60	60	60	40	45

A1T23	Abdulgader Abdulleme	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	20	60	40	60	20	30
A1	Wajid Khavli	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	97	60	80	100	100	100	85
A1	Bokhram Alimov	Özbekistan	Özbek Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	100	100	100	100	100	100	95
A1	Ghania Hemed	Tanzanya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	94	80	100	80	100	100	85
A1	Fatima Kachale	Malavi	Chichewa	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	70	40	40	40	60	60	45
A1	İsam Al-bayaty	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	50	40	40	20	40	40	30
A1	Alikhan Boronov	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	78	40	60	60	40	80	50
A1	İsmail Hamed Ali	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	80	20	20	20	40	40	25
A1	Abdulaziz Muslem	Afganistan	Peştuca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	94	80	80	80	80	80	75
A1	Abdulhalim Massoud	Tanzanya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	99	100	100	100	100	100	95
A1	Noor Kassim Shehe	Tanzanya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	94	80	80	60	80	80	70
A1	Abdifatah Omar	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	40	60	40	40	60	40
A1	Majed Moslem	Afganistan	Peştuca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	94	60	100	80	100	40	65
A1	Daria Moradi	İran	Rusça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	70	60	60	40	60	80	55
A1	Mustafa Hussain	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	40	40	40	40	40	40	35
A2T2	Erşet Ümit	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	90	80	80	80	80	60	70
A2	Ghftan Alanani	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	72	60	60	60	40	40	45
A2	Refas Amina	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	99	80	100	100	100	100	90
A2	Nazlı Anver	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	78	60	80	60	80	80	65
A2	Muhammed Khalid Hilmi	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	97	80	100	100	100	60	80
A2	Sara Kalid Hilmi	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	97	80	80	80	80	60	70
A2	Ştefanük Nikita	Moldova	Moldovaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	97	80	80	80	80	80	75
A2	Amila Cengic	Bosna Hersek	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	98	100	100	100	100	100	95
A2	Aydın Beg	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	98	80	100	100	100	100	90
A2	Safaa Rmadan	İngiltere	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	97	80	100	100	80	80	80
A2	Abdullah M.Daba	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	69	60	60	60	60	40	50
A2	Söhbet Mammedow	Türkmenistan	Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	61	60	80	60	80	40	55
A2	Şahbaa Abdulsalam	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	41	20	20	40	40	20	25
A2	Deniz Yasin	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	40	40	40	40	40	35
A2	Barham M. Hasan	Irak	Kürtçe (Sorani)	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	60	40	40	40	60	20	35
A2	Paula Kostreni	Arnavutluk	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	96	80	100	80	100	100	85
A2T3	Mahmoud F. Mohamed	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	40	60	40	60	60	45
A2	Enas İsa	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	54	40	40	40	40	40	35
A2	Hana Hussein	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	76	60	80	80	60	60	60
A2	Lorentina Migalica	Arnavutluk	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	89	80	100	80	80	100	80
A2	Dilinuwer Tuerxun	Doğu Türkistan	Doğu Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	83	40	60	60	60	40	45
A2	Hamid Baarsai Isamama	Sierra Leoneli	Mende	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	56	20	60	40	60	20	30
A2	Ercan Adnan	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	81	20	80	60	80	20	40
A2	Rüya Enver	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	67	20	40	40	40	40	30
A2	Lika Çerkezisuli	Gürcistan	Gürcüce	Kafkas Dil Ailesi	Eklemleri Diller	85	20	80	60	80	20	40
A2	Saeeda Aazaby	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	36	20	20	20	20	20	15
A2T4	Alî Lakhdari	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	20	40	40	40	20	25
A2	Haya Turk	Çeçenistan	Çeçence	Kafkas Dil Ailesi	Eklemleri Diller	81	80	100	80	80	100	80
A2	Sayael Abdulkarim	Afganistan	Derice	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	72	20	60	60	60	20	35
A2	Nzenzo Patrick	Kongo	Lingala-Kituba	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	60	40	60	40	60	40	40
A2	Saidah Namayanza	Uganda	Luganda	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Tek Heceli Diller	61	60	60	40	60	60	50
A2	Omer Mazim	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	45	40	40	20	40	40	30
A2	Ghait Eiarbi	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	61	40	60	40	60	40	40
A2	Yama Me Botlay	Fas	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	57	20	40	40	40	20	25
A2	Dawir Spahic	Sırbistan	Sırpça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	90	100	100	100	100	100	95
A2	Azra Hrnjic	Bosna Hersek	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	90	100	80	80	100	80	85
A2	Majua Jusic	Bosna Hersek	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	85	40	80	60	80	40	50
A2	Ruih Njeri Karuu	Kenya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	85	80	60	60	80	100	75
A2	Sarah Namawejle	Uganda	Luganda	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Tek Heceli Diller	72	60	60	60	80	60	60
A2	Ahmed Amer Alkattan	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	75	40	40	40	60	40	40
A2	Anastasia Filipova	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	86	60	80	80	80	60	65
A2	Bashir Abdow	Kenya	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	83	60	80	60	80	80	65
A2T5	Abdurrahman İmam Lubega	Uganda	Luganda	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Tek Heceli Diller	74	60	60	40	60	60	50
A2	Flamur Ismaili	Makedonya	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	81	40	80	60	80	40	50
A2	Haile Abede Aynadis	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	76	40	80	60	80	60	55
A2	Şahab Alsfarb	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	96	40	100	100	100	20	60
A2	Arnesa Tayonavic	Karadağ	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	92	80	80	100	80	100	85
A2	Wiem Haydaji	Tunus	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	72	40	80	60	80	80	60
A2	Faryda Houng	Vietnam	Vietnamca	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	87	80	80	60	80	80	70
A2	Kwiletra Joshua	Ruanda	Kinyarwanda	Bantu Dil Ailesi	Çekimli Diller	50	40	60	60	60	60	50
A2	Mhajibibu Laghzal	Fas	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	67	20	60	60	40	20	30
A2	Ketevan Kardava	Gürcistan	Gürcüce	Kafkas Dil Ailesi	Eklemleri Diller	94	80	100	80	100	80	80
A2	Suristeya Sa-nguansat	Tayland	Tayca	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	92	80	100	80	100	100	85
A2	M.Yonous Jami	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	82	40	80	60	80	40	50
A2T6	Baasanjargal Myagmarjay	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	85	80	100	80	100	80	80
A2	Vichera Heang	Kamboçya	Khmerce	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	75	80	60	60	60	100	70
A2	Yannick Ngoma	Gabon	Fang	Bantu Dil Ailesi	Çekimli Diller	92	40	80	80	60	60	55
A2	Alia Rahmoun	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	90	60	80	80	80	60	65
A2	Tarik Abdalhay	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	86	60	100	80	80	20	55
A2	Adnan Rawajba	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	20	40	60	60	40	40
A2	Rim Alaadi	Fas	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	53	20	40	40	40	20	25
A2	Elhac Bubakan Dialla	Gine	Fulanice	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	93	40	60	60	80	40	50
A2	Beatrice Angela Erbite	Filipinler	Filipince	Avustronezya Dil Ailesi	Çekimli Diller	75	40	60	80	60	60	55
A2	Aygüş Ranabimem	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	50	40	80	60	80	40	50
A2	Firas Elias	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	52	40	40	40	40	60	40

A2	Omar Alzamo	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	91	80	100	100	100	20	70
A2	Ahmat Mahamat Oumar	Çad	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	50	40	60	40	60	60	45
A2	Yunus Abdullah	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	63	20	40	40	40	20	25
A2	İkram Yakup	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	72	60	80	60	80	60	60
A2	Abdulsalam Tayeb	Irak	Kürtçe (Sorani)	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	75	40	60	60	60	40	45
A2T7	Mutmainna Syam	Endonezya	Bahasa-Endonezce	Avustronezya Dil Ailesi	Çekimli Diller	78	60	80	60	80	60	60
A2	Riana Teifukova	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	96	80	100	100	100	80	85
A2	Haya Alabadla	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	90	80	100	80	100	60	75
A2	Diana Zhirova	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	77	60	40	80	80	80	70
A2	Akhand Şharif	Bangladeş	Bengalce	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	93	60	80	80	60	80	65
A2	Osumanu Ummul-Hairi	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	63	60	60	40	40	60	45
A2	Kayode Hadilov Adje	Benin	Yoruba	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	90	40	100	100	100	40	65
A2	Joana Ruçi	Arnavutluk	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	87	80	80	60	60	60	60
A2	Mostafa Faisal	Bangladeş	Bengalce	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	75	40	60	40	60	40	40
A2	Tursan Saribayev	Kırgızistan	Kırgız Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	85	60	80	80	60	80	65
A2	Abdur Rob Razu	Bangladeş	Bengalce	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	88	60	80	80	80	80	70
A2	Jimmy Mfanka Masiala	Kongo	Lingala-Kituba	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	70	60	60	60	60	60	55
A2	Mamadou Toure	Fildişi Sahilleri	Dioula	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	88	40	80	80	40	80	55
A2	Alpha Katumbay	Kongo	Lingala-Kituba	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	52	60	40	60	60	60	55
A2T8	Fatma Alobidi	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	45	20	40	40	40	40	30
A2	Ömer Müftü	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	75	40	60	60	60	40	45
A2	Samar Alisibai	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	92	60	80	80	80	60	65
A2	Feston Hajdini	Kosova	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	88	60	80	60	80	60	60
A2	Abdulrezzak Al-turki	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	83	60	60	60	60	40	50
A2	Ali Al-Mufti	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	78	40	60	60	60	40	45
A2	Marta Listyamuti	Endonezya	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	85	60	80	60	40	60	50
A2	Chaker AlSibai	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	80	40	60	60	60	40	45
A2	Safaa Hikmet Alsumaidee	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	65	40	40	40	40	40	35
A2	Zeid Muhtar Adle	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	85	60	80	60	80	80	65
A2	Hafijur Rahman	Bangladeş	Bengalce	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	60	40	60	60	60	40	45
A2T9	Samer Azani	Lübnan	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	89	40	80	60	80	20	45
A2	Fatma Ali	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	80	40	60	60	60	60	50
A2	Sumaya Ali	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	84	60	60	60	60	60	55
A2	MomodovLamin Joaf	Gambiya	Serahulice	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	88	40	60	60	60	40	45
A2	Mustapha Hassan	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	61	40	60	60	60	60	50
A2	Ousman Bah	Gambiya	Serahulice	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	68	20	60	60	60	20	35
A2	Halawatul İman Dama	Tayland	Malayca	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	78	60	80	80	80	60	65
A2	Kemal Muharremović	Bosna Hersek	Bosnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	66	40	60	40	40	40	35
A2	Maureen Paul	Vanuatu	Bismala	Avustronezya Dil Ailesi	Çekimli Diller	86	40	80	60	60	60	50
A2	Chabo Haobani	Tanzanya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	83	60	80	80	80	60	65
A2	Kideu Lukudu	Sudan	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	71	40	60	40	40	40	35
A2	Nicolas Munillo	Kolombiya	İspanyolca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	90	60	80	80	60	60	60
A2T10	Rayka Asadi	İran	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	85	60	80	60	80	60	60
A2	Desta Nduvi Mano	Birundi	Kirundi	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	32	20	40	40	40	20	25
A2	Bulatov Alman	Çeçenistan	Çeçence	Kafkas Dil Ailesi	Eklemleri Diller	37	40	20	20	40	60	35
A2	Boldnyam Davaanyam	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	94	100	100	80	60	100	80
A2	Jery Razafimahatratra	Madagaskar	Malgaşça	Avustronezya Dil Ailesi	Çekimli Diller	76	60	60	60	60	80	60
A2	Abdallah Suleman	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	90	60	100	80	100	60	70
A2	Dragama Jouanoviky	Makedonya	Makedonca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	98	60	100	80	100	40	65
A2	Aykamat Wahition	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	86	40	80	60	80	40	50
A2	Arezu Mahageg	Afganistan	Darice	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	85	40	100	80	80	60	60
A2	Valeria Moreno	Ekvador	İspanyolca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	80	60	80	60	60	60	55
A2	Abbas Haddad	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	56	60	60	60	60	60	55
A2	Zikrullah Muhammed	Kırgızistan	Kırgız Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	87	40	80	60	60	40	45
A2T11	Kumisai Sansinbur	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	88	60	80	80	60	60	60
A2	Huda Gmati	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	45	20	20	20	20	20	15
A2	Daysar Mahomido	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	80	40	60	40	60	20	35
A2	Muhammed El-Naidi	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	48	20	20	20	20	20	15
A2	Ali K. Mohamid	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	83	20	40	40	60	20	30
A2	Samara Batobekova	Kırgızistan	Kırgız Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	91	60	100	80	60	60	60
A2	Zakariah Akhin	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	84	40	80	60	80	40	50
A2	Sam Samire Sumo	Liberya	Kpelle	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	87	60	80	60	80	40	55
A2	Kheiria Boyau	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	78	40	60	40	60	20	35
A2	Salma Boyau	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	90	80	80	80	80	60	70
A2	Audry Mingo	Kongo	Lingala-Kituba	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	60	40	40	40	40	40	35
A2	Ahmed Boyau	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	75	60	40	60	40	60	50
A2	Tarik Abushehab	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	40	80	60	80	40	50
A2T13	Mustafa Nadim	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	68	40	80	60	80	40	50
A2	Adeline Cochet	Fransa	Fransızca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	89	80	80	60	80	80	70
A2	Soyan Silmambere	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	94	40	80	60	80	40	50
A2	Muhammed Abushaban	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	40	40	20	20	20	40	25
A2	Berna Erkin	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	95	60	80	80	80	60	65
A2	Halil Khadov	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	98	80	100	100	100	60	80
A2	Namer Alshaheri	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	94	40	80	80	80	40	55
A2	Hajar Nabous	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	83	60	80	80	80	60	65
A2	Badra Dahmani	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	92	40	80	80	80	40	55
A2	Faziya Feleke Geletu	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	100	80	100	100	100	80	85
A2	Muhammed Abusawwad	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	98	80	100	100	100	80	85
A2	Hamidullah Nabizuada	Afganistan	Peştunca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	67	40	80	60	80	40	50
A2T14	Mounira Aziz	Cibuti	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	57	20	60	40	60	40	35

A2	Ahmed Mohammed	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	71	20	60	60	60	20	35
A2	Abdurrhman Tayeb	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	82	20	80	60	80	20	40
A2	Emad Raburay	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	46	20	40	40	40	20	25
A2	Havva Hassan	Cibuti	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	73	60	60	60	60	60	55
A2	Assem Nurlan	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	90	80	100	80	100	100	85
A2	Diala Saghir	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	80	60	80	60	80	80	65
A2T15	Ahmet Majdy Al-shboul	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	60	60	60	60	60	55
A2	Khaled N. Asmar	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	40	60	60	60	20	40
A2	Anas Mohammed Alkeadi	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	74	40	40	40	40	40	35
A2	Martin Bobolinsky	Makedonya	Makedonca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	54	40	40	40	60	40	40
A2	Arif İlhaam	Maldivler	Maldivce-Dhivehi	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	80	40	60	40	40	60	40
A2	Tedi Didi	Arnavutluk	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	60	40	60	40	60	40	40
A2	Turbulag	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	63	40	60	40	40	60	40
A2	İbrahim Bani Adeh	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	85	40	60	40	60	20	35
A2	Sami Ali	Maldivler	Maldivce-Dhivehi	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	75	60	80	60	60	80	60
A2	Nandin Davaasuren	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	95	80	100	100	100	80	85
A2	Mohammad A.Abdurrahimzai	Afganistan	Peştüca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	68	60	60	60	60	40	50
A2	Samat Asmat	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	77	40	60	60	60	40	45
A2	M.Fahmi Al-Ghrami	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	80	40	60	40	60	40	40
A2T16	Abdurrhman Qaddumi	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	40	60	40	60	60	45
A2	Ukbe Cemuz	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	82	60	100	100	60	80	70
A2	Muataz Al-Khadar	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	69	40	40	40	60	40	40
A2	Sahar Azeez	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	57	40	40	40	40	40	35
A2	Abdul Malik Abdulai	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	90	40	80	60	60	40	45
A2	Hüsam Elahmet	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	84	40	80	80	80	80	65
A2	Hafiza Faiza Anisa	Pakistan	Urduca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	90	60	80	80	80	80	70
A2	Besmeallah Abdul	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	74	40	60	40	40	60	40
A2	Abdulkakari Mgaza	Tanzanya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	52	40	60	60	60	40	45
A2	Nhangang Y. Harold	Kamerun	Fransızca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	72	40	60	40	60	40	40
A2	Shahbaa Ali	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	81	40	40	60	60	40	45
A2	Sara Mahdi	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	77	40	60	60	60	60	50
A2T17	Haydar Harba	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	75	40	60	60	60	60	50
A2	Laubna Zavgarı	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	73	40	60	40	40	60	40
A2	Mavluda Matkarimova	Özbekistan	Özbek Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	92	60	80	60	80	80	65
A2	Omar Aylasin	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	82	40	80	60	80	40	50
A2	Abdulmalik Sabani	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	90	20	80	60	80	40	45
A2	Hassan Djama	Cibuti	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	88	40	60	60	60	60	50
A2	Mohanad Almadhoun	BAE	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	82	40	80	60	80	60	55
A2	Muhammed Harun	Güney Afrika	İngilizce	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	72	40	60	40	60	60	45
A2	Abdulkadir Farek	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	82	60	80	60	60	80	60
A2	Mahmoud Abudissek	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	80	40	60	60	60	40	45
A2	Hüda Almadhoun	BAE	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	90	60	100	60	60	100	65
A2T18	Yousef Alsatun	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	84	40	60	40	60	60	45
A2	Amra İbrahim	Sudan	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	40	40	40	60	40	40
A2	Yousef Janfar	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	88	60	60	60	40	80	55
A2	Omer Abbas	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	54	40	40	40	40	40	35
A2	Yasser Alsamarrai	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	20	40	20	40	20	20
A2	Nagham Rasheed	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	61	60	80	60	80	60	60
A2	Karim Abubakır	Libya	Tamazing	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	40	60	40	60	40	40
A2	Riham Sabir	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	88	80	80	60	80	80	70
A2	Zekun Di	Çin	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	41	60	60	60	60	60	55
A2	Qz'an Ye	Çin	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	82	40	60	40	60	40	40
A2	Samem Muhibullah	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	68	40	40	60	60	40	45
A2	İbrahim Bushera	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	88	60	80	60	60	60	55
A2	İkra Abdi Yusuf	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	40	60	60	60	40	45
A2T19	Yasir Al-dulany	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	89	80	80	80	80	80	75
A2	Ahmed Alboari	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	74	20	80	60	80	20	40
A2	Saleh Aldouri	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	72	40	60	60	60	60	50
A2	Mohammed Aldari	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	40	60	40	60	20	35
A2	Urker Farhad	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	88	80	100	80	80	100	80
A2	Ukhalina Dvariya	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	59	80	100	80	100	60	75
A2	Abdulkadir Efendioğlu	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	77	60	80	60	80	60	60
A2	Kuteybe İstanbuli	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	90	40	100	80	100	40	60
A2	Emad Raburan	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	20	40	40	40	20	25
A2	Anas Yas	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	80	40	60	60	40	60	45
A2	Ahmad Shuaib Qael	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	84	60	80	60	80	60	60
A2	Ksenija Ardesheve	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	93	80	100	80	100	100	85
A2	Ziaulhag Shahryad	Afganistan	Özbek Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	90	40	80	80	80	40	55
A2	Duaa Ali	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	90	40	80	80	80	40	55
A2T22	Bekbulatov Ravar	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	45	40	60	40	40	40	35
A2	Muhsen Baissa	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	75	20	60	60	60	20	35
A2	Rebwar Marf Salh	Irak	Kürtçe (Sorani)	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	70	40	40	40	40	40	35
A2	Salima Anon	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	78	60	60	40	60	60	50
A2	Wameedh Sarhan	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	65	20	60	60	60	60	45
A2	L. Saali Mohammed	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	76	40	60	60	60	40	45
A2T23	Abdulgader Abdulleme	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	20	60	60	60	20	35
A2	Wajid Khavli	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	96	60	100	100	100	100	85
A2	Bokhram Alimov	Özbekistan	Özbek Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	97	100	100	100	100	100	95
A2	Ghania Hemed	Tanzanya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	94	80	80	60	80	100	75
A2	Fatima Kachale	Malavi	Chichewa	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	85	60	60	60	60	60	55

A2	İsam Al-bayaty	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	60	80	60	80	80	65
A2	Alikhan Boronov	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	78	40	80	60	80	60	55
A2	İsmail Hamed Ali	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	51	40	40	40	40	40	35
A2	Abdulaziz Muslem	Afganistan	Peştuca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	88	60	80	60	80	60	60
A2	Abdulhalim Massoud	Tanzanya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	97	80	100	80	80	80	75
A2	Noor Kassim Shehe	Tanzanya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	93	60	100	100	100	60	75
A2	Abdifatah Omar	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	40	60	40	60	60	45
A2	Majed Moslem	Afganistan	Peştuca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	89	60	80	60	80	80	65
B1T2	Erşet Ümit	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	90	80	80	100	100	60	80
B1	Ghifan Alanani	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	78	80	80	60	80	60	65
B1	Refas Amina	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	96	100	80	100	100	100	95
B1	Nazlı Anver	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	87	80	80	80	80	100	80
B1	Muhammed Khalid Hilmi	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	99	80	100	100	100	80	85
B1	Sara Kalid Hilmi	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	95	100	100	80	100	100	90
B1	Ştefanök Nikita	Moldova	Moldovaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	99	100	100	80	100	100	90
B1	Amila Cengic	Bosna Hersek	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	98	100	100	100	100	100	95
B1	Aydın Beg	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	99	80	100	100	100	100	90
B1	Safaa Rmadan	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	97	100	100	80	100	100	90
B1	Abdullah M.Daba	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	61	60	60	60	60	80	60
B1	Sohbet Mammedow	Türkmenistan	Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	73	40	60	40	40	60	40
B1	İbrahim Bayatlı	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	90	80	100	80	80	100	80
B1T4	Alî Lakhdari	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	64	40	60	60	60	60	50
B1	Haya Turk	Çeçenistan	Çeçence	Kafkas Dil Ailesi	Eklemleri Diller	90	60	80	60	80	80	65
B1	Sayael Abdulkarim	Afganistan	Darice	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	53	40	80	60	60	60	50
B1	Yama Me Botlay	Fas	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	50	20	40	20	40	20	20
B1	Dawir Spahic	Sırbistan	Sırpça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	100	80	100	100	80	80	80
B1	Azra Hrnjic	Bosna Hersek	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	93	80	100	80	80	100	80
B1	Majua Jusic	Bosna Hersek	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	80	60	80	60	80	60	60
B1	Ruih Njeri Karuu	Kenya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	80	80	80	60	80	80	70
B1	Sarah Namaweje	Uganda	Luganda	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Tek Heceli Diller	78	60	80	60	60	60	55
B1	Ahmed Amer Alkattan	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	67	40	60	60	60	40	45
B1	Anastasia Filippova	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	92	60	80	60	80	60	60
B1	Bashir Abdow	Kenya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	85	60	80	80	80	60	65
B1T6	Baasanjargal Myagmarjay	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	81	60	60	60	80	80	65
B1	Vichera Heang	Kamboçya	Khmerce	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	72	60	80	60	80	80	65
B1	Yannick Ngoma	Gabon	Fang	Bantu Dil Ailesi	Çekimli Diller	90	80	80	60	100	80	75
B1	Alia Rahmoun	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	87	60	80	60	80	60	60
B1	Tarik Abdalhay	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	81	60	80	80	60	60	60
B1	Adnan Rawajba	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	76	60	80	80	80	40	60
B1	Rim Alaodi	Fas	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	60	80	60	80	60	60
B1	Elhac Bubakan Dialla	Gine	Fulanice	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	83	60	80	60	60	60	55
B1	Beatrice Angela Erbite	Filipinler	Filipince	Avustronezya Dil Ailesi	Çekimli Diller	82	80	60	60	80	80	70
B1	Aygüş Ranabimem	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	54	40	40	40	60	60	45
B1	Firas Elias Mohammede	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	61	60	60	60	80	60	60
B1	Omar Alzamo	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	85	60	80	80	80	60	65
B1	Ahmat Mahamat Oumar	Çad	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	64	40	60	60	80	40	50
B1	Yunus Abdullah	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	71	60	60	60	80	20	50
B1	İkram Yakup	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	78	60	80	60	80	80	65
B1	Abdulsalam Tayeb	Irak	Kürtçe (Sorani)	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	70	40	80	60	80	40	50
B1T8	Feston Hajdini	Bosna Hersek	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	81	60	80	60	80	100	70
B1	Martna Listyowati	Endonezya	Bahasa-Endonezce	Avustronezya Dil Ailesi	Çekimli Diller	70	60	60	40	80	60	55
B1	Zeid Muhtar Adle	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	62	40	20	40	60	60	45
B1	Hafijur Rahman	Bangladeş	Bengalce	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	65	40	60	40	40	40	35
B1	Fatma Alabidi	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	58	40	40	40	60	60	45
B1	Ömer Al-mufti	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	60	40	40	60	60	50
B1	Samar Alsibai	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	82	60	60	60	60	40	50
B1	Ali Al-Mufti	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	74	40	60	60	60	40	45
B1	Abdulrezzak Al-turki	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	75	40	60	60	80	60	55
B1	Chaker AlSibai	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	74	60	60	60	80	80	65
B1	Safaa Hikmet Alsumaidee	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	68	40	40	40	60	40	40
B1T10	Rayka Asadi	İran	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	82	40	80	80	80	60	60
B1	Desta Nduwimana	Birundi	Kirundi	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	40	20	40	40	60	60	40
B1	Bulatov Alman	Çeçenistan	Çeçence	Kafkas Dil Ailesi	Eklemleri Diller	58	40	60	60	40	40	40
B1	Boldnyam Davaanyam	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	97	80	100	80	100	80	80
B1	Jery Razafimahatratra	Madagaskar	Malgaşça	Avustronezya Dil Ailesi	Çekimli Diller	86	80	80	80	100	80	80
B1	Abdallah Suleman	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	84	80	100	80	100	60	75
B1	Dragama Jouanoviky	Makedonya	Makedonca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	74	60	80	80	80	60	65
B1	Aykanat Wahition	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	88	60	80	80	80	40	60
B1	Arezo Mahageg	Afganistan	Darice	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	77	60	80	60	80	80	65
B1	Valeria Moreno	Ekvador	İspanyolca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	72	60	80	60	80	60	60
B1	Abbas Haddad	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	55	40	40	40	60	40	40
B1	Zikrullah Muhammed	Kırgızistan	Kırgız Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	85	60	80	60	80	60	60
B1	Bouchra Khader	Lübnan	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	94	80	100	80	100	100	85
B1	Nasser Abishari	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	82	60	80	80	80	40	60
B1	Shehab Al Sfoog	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	80	60	80	80	80	40	60
B1T12	Anas Al-Cubauri	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	40	40	40	60	60	45
B1	Nellie Vanessa Tsanga	Malavi	Chichewa	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	69	80	60	40	60	100	65
B1	Mehmet Nasim H.Al-khalaf	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	78	80	80	60	60	100	70
B1	Mahina Reki	Pakistan	Urduca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	70	80	60	40	60	100	65
B1	Mazin Alsaffer	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	60	60	60	40	60	50

B1	Ali Yimer	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Hami Kolu	Çekimli Diller	73	40	80	60	40	80	50
B1	Christian Paz	Kolombiya	İspanyolca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	69	60	60	40	40	60	45
B1	Abdallah Khadil	Mısır	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	67	60	60	60	40	40	45
B1	Ahmed Mohammed	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	11	20	40	20	40	20	20
B1T13	Mustafa Abdulhamed Nadim	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	85	60	80	80	80	40	60
B1	Soyan Silmambere	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	84	40	80	60	40	40	40
B1	Muhammed Abushaban	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	98	80	100	100	100	100	90
B1	Berna Erkin	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	95	80	100	80	100	100	85
B1	Khalil Khadovn	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	99	80	80	80	100	80	80
B1	Nameer Alshaheri	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	97	60	80	80	80	60	65
B1	Badra Dahmani	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	80	60	100	100	100	60	75
B1	Faziya Feleke Geletu	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Hami Kolu	Çekimli Diller	91	80	100	80	100	80	80
B1	Hamidullah Nabizaada	Afganistan	Peştuca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	56	60	60	40	80	40	50
B1	Adeline Cochet	Fransa	Fransızca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	74	60	80	60	80	100	70
B1T14	Mounira Aziz	Cibuti	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	65	40	60	40	60	40	40
B1	Abdurrahman Tayeb	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	43	40	40	40	60	40	40
B1	Havva Hassan	Cibuti	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	60	60	60	60	40	50
B1	Assem Nurlan	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	84	80	100	80	80	100	80
B1	İslam Ahmed Zayef	Mısır	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	68	20	60	60	60	20	35
B1T15	Ahmet Majdy Al-shboul	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	60	60	60	60	60	55
B1	Khaled N. Asmar	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	20	20	40	40	20	25
B1	Anas Mohammed Alkeadi	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	74	20	60	60	60	20	35
B1	Martin Bobolinsky	Makedonya	Makedonca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	54	20	40	40	60	20	30
B1	Arif İlhaam	Maldivler	Maldivce-Dhivehi	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	80	80	80	80	80	80	75
B1	Tedi Didi	Arnavutluk	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağimsız Diller	Çekimli Diller	60	20	60	60	40	20	30
B1	Turbulag	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	63	40	60	40	60	60	45
B1	İbrahim Bani Adeh	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	85	40	60	60	60	20	40
B1	Sami Ali	Maldivler	Maldivce-Dhivehi	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	75	40	80	60	80	80	60
B1	Nandin Davaasuren	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	95	80	100	100	100	80	85
B1	Mohammad A.Abdulrahimzaif	Afganistan	Peştuca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	68	40	60	60	60	60	50
B1	Samat Asmat	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	77	40	60	60	80	40	50
B1	M.Fahimi Al-Gahrami	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	80	40	60	60	60	40	45
B1T16	Mohammad Auaisheh	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	82	60	60	60	80	80	65
B1	Mhajuba Laghzal	Fas	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	87	40	80	60	60	60	50
B1	Sahar Basem	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	64	20	20	20	20	20	15
B1	Abdul Malik Abdullai	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	92	60	100	100	100	60	75
B1	Hüsam Elahmet	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	79	80	100	100	100	60	80
B1	Hafiza Faiza Anisa	Pakistan	Urduca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	94	60	80	100	100	80	80
B1	Besmellah Abdul	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	77	40	80	80	80	60	60
B1	Abdulkakari Mgeza	Tanzanya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	67	20	40	40	40	40	30
B1	NhangangY. Harold	Kamerun	Fransızca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	74	40	60	40	60	40	40
B1	Shahbaa Ali	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	81	40	60	60	40	40	40
B1	Sara Mahdi	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	85	60	80	60	80	80	65
B1T17	Haydar Harba	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	76	60	80	80	80	60	65
B1	Laubna Zavgarı	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	60	80	80	80	80	70
B1	Mavluda Matkarimova	Özbekistan	Özbek Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	90	80	100	100	100	100	90
B1	Omar Alyasin	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	74	40	80	60	80	40	50
B1	Abdulmalik Sabani	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	78	60	80	60	60	40	50
B1	Hassan Djama	Cibuti	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	78	100	100	80	100	80	85
B1	Mohanad Almedhoun	BAE	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	80	100	80	100	100	85
B1	Muhammed Harun	Güney Afrika	İngilizce	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	66	40	80	60	60	40	45
B1	Abdulkadir Farek	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	62	60	80	60	60	60	55
B1	Mahmoud Abudisek	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	40	80	60	80	60	55
B1	Hüda Almedhoun	BAE	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	80	80	100	80	100	100	85
B1	Zumurrada Hamid	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	77	60	80	60	80	60	60
B1	Shehrukbek Olimar	Özbekistan	Özbek Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	90	80	100	100	80	80	80
B1T18	Yousef Alsaton	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	75	60	60	60	60	60	55
B1	Amra Ibrahim	Sudan	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	76	40	60	60	60	80	55
B1	Yousef Janfar	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	83	60	80	60	80	80	65
B1	Omer Abbas	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	55	40	60	40	60	40	40
B1	Yasser Alsamarrai	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	77	20	60	60	80	20	40
B1	Nagham Rasheed	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	85	60	80	60	80	80	65
B1	Karim Abubakır	Libya	Tamazing	Hami-Sami Dil Ailesi Hami Kolu	Çekimli Diller	80	40	60	60	60	40	45
B1	Riham Sabir	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	90	60	80	80	80	100	75
B1	Zekun Di	Çin	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	65	40	60	40	40	60	40
B1	Qz'an Ye	Çin	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	86	40	80	60	80	40	50
B1	Samem Muhibullah	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	50	40	80	60	60	40	45
B1	İbrahim Bushera	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Hami Kolu	Çekimli Diller	92	60	80	80	80	80	70
B1	İkra Abdi Yusuf	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	83	60	80	60	80	80	65
B1	Saaeda Azabi	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	80	40	60	60	60	40	45
B1	Şehba	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	40	60	60	60	40	45
B1T19	Yasir Al-dulany	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	80	40	80	80	40	60	50
B1	Ahmed Alboari	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	20	60	60	60	20	35
B1	Saleh Aldouri	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	71	40	60	60	40	60	45
B1	Mohammed Aldari	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	45	20	20	20	20	20	15
B1	Urker Farkhad	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	87	80	100	80	80	80	75
B1	Ukhalina Dvariya	Kazakistan	Rusça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	45	60	80	60	80	80	65
B1	Abdulkadir Efendioğlu	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	57	60	80	60	80	100	70
B1	Kuteybe İstanbuli	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	84	80	80	80	80	60	70
B1	Emad Raburan	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	50	20	40	40	40	20	25

B1	Anas Yas	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	64	20	40	40	40	60	35
B1	Ahmad Shuaib Qael	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	83	60	80	80	80	60	65
B1	Kseniir Ardesheve	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	87	80	80	80	60	80	70
B1	Mohamed Abushaban	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	76	60	80	60	80	60	60
B1	Duaa Ali	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	75	60	80	80	80	20	55
B1720	Olimjan sabir	Özbekistan	Özbek Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	96	100	100	100	100	100	95
B1	Fareed Ahmad Mosleh	Afganistan	Peştuca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	65	40	60	60	60	40	45
B1	Narmin Gasırmzade	Azerbaycan	Azeri Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	73	60	80	60	80	80	65
B1	Mustafa Qasım	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	65	60	80	80	80	60	65
B1	Tamila Krylova	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	91	80	100	100	100	100	90
B1	Orhan Abbas Gazi	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	56	60	60	60	60	60	55
B1	Haşim Alghalbi	Suudi Arabistan	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	63	40	80	60	80	60	55
B1	Humay Mykgyyeva	Türkmenistan	Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	69	40	60	60	60	40	45
B1	Daria Gairuska	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	82	60	80	80	80	80	70
B1	Dalma Kavacs	Macaristan	Macarca	Ural Dil Ailesi	Eklemleri Diller	82	80	80	80	80	80	75
B1	Ahmad Kamadettin	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	74	40	60	60	80	60	55
B1	Dilda Yertaikyzy	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	88	80	80	60	80	80	70
B1	Mohammed Musah	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Hami Kolu	Çekimli Diller	77	60	60	60	60	60	55
B1721	İbrahim Boswan	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	76	40	80	60	80	40	50
B1	Adday Saddam Hussein	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	71	40	60	60	60	20	40
B1	Askerbekova Asel	Kırgızistan	Kırgız Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	94	60	100	100	100	60	75
B1	Daria Pakhomamova	Rusya	Rusça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	96	40	100	100	100	80	75
B1	Şavkatava Khadahar	Rusya	Rusça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	74	40	100	80	80	60	60
B1	Khassan Abdullayev	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	92	80	100	80	100	80	80
B1	Hrsen Majdenov	Rusya	Rusça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	85	40	80	60	80	40	50
B1	Mehmet Yusuf	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	90	40	80	80	80	40	55
B1	Aydemir Mirzayev	Azerbaycan	Azeri Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	91	60	100	80	100	60	70
B1	Marwa Fonda	Mısır	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	92	40	100	100	100	20	60
B1	Nur İbrahim Bayantı	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	92	60	100	60	100	80	70
B1722	Muhsen Baissa	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	40	60	60	60	40	45
B1	Rebwar Marf Salh	Irak	Kürtçe (Sorani)	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	66	40	60	60	60	40	45
B1	Salima Muftah Aoun	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	56	40	40	40	40	20	30
B1	Wameedh Sarhan	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	46	20	40	40	40	20	25
B1	L. Saali Mohammed	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	40	40	40	40	40	35
B1	Desta Nduvi Mano	Birundi	Kirundi	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	36	20	40	40	40	20	25
B1	Alman Bulatov	Çeçenistan	Çeçence	Kafkas Dil Ailesi	Eklemleri Diller	53	20	60	60	60	20	35
B1	Ahmed Mohammed	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	57	60	60	40	40	60	45
B1	Ömer mazin	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	61	40	60	60	60	40	45
B1	Ahmat Balal Kurgar	Afganistan	Darice	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	38	40	20	20	20	60	30
B1	Valeria Moreno	Ekvador	İspanyolca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	78	60	60	80	80	60	65
B1	Piotr Ivanciue	Moldova	Moldovaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	58	60	60	60	60	60	55
B272	Ersyet Ümit	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	90	60	100	80	100	60	70
B2	Ghftan Alanani	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	73	40	60	40	40	60	40
B2	Refas Amina	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	90	40	80	80	60	80	60
B2	Nazlı Anver	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	85	40	80	60	60	80	55
B2	Muhammed Khalid Hilmi	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	99	80	100	100	100	80	85
B2	Sara Kalid Hilmi	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	98	60	100	100	100	80	80
B2	Ştefanök Nikita	Moldova	Moldovaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	100	100	100	100	100	100	95
B2	Amila Cengic	Bosna Hersek	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	96	60	80	100	80	80	75
B2	Aydın Beg	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	97	80	100	100	60	80	75
B2	Safaa Rmadan	İngiltere	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	98	80	100	100	100	100	90
B2	Abdullah M.Dabo	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	50	40	60	40	60	40	40
B2	Sohbet Mammedow	Türkmenistan	Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	75	40	60	60	40	60	45
B2	İbrahim Bayatı	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	85	60	80	80	80	60	65
B2	Salwan Itheel	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	63	40	60	60	40	40	40
B274	Alî Lakhdari	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	40	60	60	60	40	45
B2	Haya Turk	Çeçenistan	Çeçence	Kafkas Dil Ailesi	Eklemleri Diller	80	40	80	40	60	80	50
B2	Sayael Abdulkarim	Afganistan	Darice	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	62	40	60	60	60	40	45
B2	Yassine Botlay	Fas	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	54	20	40	20	40	20	20
B2	Dawir Spahic	Sırbistan	Sırpça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	75	80	100	80	100	100	85
B2	Azra Hrnjic	Bosna Hersek	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	82	80	100	60	100	80	75
B2	Majua Jusic	Bosna Hersek	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	57	40	100	80	100	60	65
B2	Ruih Njeri Karuu	Kenya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	64	40	60	40	80	80	55
B2	Sarah Namawejele	Uganda	Luganda	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Tek Heceli Diller	70	40	60	40	40	80	45
B2	Ahmed Amer Alkattan	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	40	60	40	40	40	35
B2	Anastasia Filippova	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	73	40	60	60	40	40	40
B2	Bashir Abdow	Kenya	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	60	80	40	80	80	60
B275	Abdurrahman İmam Lubega	Uganda	Luganda	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Tek Heceli Diller	60	40	40	40	40	60	40
B2	Flamur Ismaili	Makedonya	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	86	60	80	60	60	60	55
B2	Haile Abede Aynadis	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Hami Kolu	Çekimli Diller	83	60	100	60	80	80	65
B2	Arnesa Tayonavic	Karadağ	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	75	60	100	60	80	80	65
B2	Wiem Haydaji	Tunus	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	72	60	80	80	80	60	65
B2	Faryda Houng	Vietnam	Vietnamca	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	70	80	100	80	100	100	85
B2	Kwiletra Joshua	Ruanda	Kinyarwanda	Bantu Dil Ailesi	Çekimli Diller	65	60	80	80	80	80	70
B2	Ketevan Kardava	Gürcistan	Gürcüce	Kafkas Dil Ailesi	Eklemleri Diller	85	60	80	60	80	60	60
B2	Suristeya Sa-nquansat	Tayland	Tayca	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	84	80	100	80	80	80	75
B2	M. Yonous Jami	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	80	80	80	60	80	60	65
B276	Baasanjargal Myagmarjuy	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	74	80	100	60	100	80	75
B2	Vichera Heang	Kamboçya	Khmerce	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	61	40	40	40	40	80	45
B2	Yannick Ngoma	Gabon	Fang	Bantu Dil Ailesi	Çekimli Diller	80	60	80	60	80	80	65

82	Alia Rahman	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	76	40	60	60	60	40	45
82	Tarik Abdalhay	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	73	40	60	40	60	40	40
82	Adnan Rawajba	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	63	40	60	40	60	40	40
82	Elhad Boubakar Dialla	Gine	Fulanice	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	74	40	60	60	40	40	40
82	Beatrice Angela Erbite	Filipinler	Filipince	Avustronezya Dil Ailesi	Çekimli Diller	65	40	60	40	60	60	45
82	Aygüş Ranabimem	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	51	20	40	40	40	40	30
82	Firas Elias Mohammede	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	55	40	40	40	40	60	40
82	Omar Alzamo	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	86	80	80	60	80	60	65
82	Ahmat Mahamat Oumar	Çad	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	64	60	80	60	60	80	60
82	Yunus Abdullah	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	61	40	60	40	60	40	40
82	İkram Yakup	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	72	40	60	40	40	60	40
82	Abdulsalam Tayeb	Irak	Kürtçe (Sorani)	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	73	40	60	40	60	40	40
82	Samar Asibai	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	71	40	100	60	100	60	60
82	Feston Hajdini	Bosna Hersek	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	77	60	60	60	60	60	55
82	Martha Listyowati	Endonezya	Bahasa-Endonezce	Avustronezya Dil Ailesi	Çekimli Diller	57	40	40	40	40	60	40
82	Zeid Muhtar Adle	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	61	40	40	40	40	60	40
82	Hafijur Rahman	Bangladeş	Bengalce	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	66	40	40	40	40	40	35
82	Ali Al-Mufti	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	71	40	40	40	60	40	40
82	Abdulrezzak Al-turki	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	78	60	40	40	60	60	50
82	Chaker AlSibai	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	72	40	40	40	60	40	40
82	Safaa Hikmet Alsumaidee	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	50	20	20	20	40	40	25
82	Kumisai Sansinbur	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	85	40	80	60	80	60	55
82	Huda Gmati	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	45	20	20	20	20	20	15
82	Qaysar Mahomido	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	82	40	60	60	80	20	45
82	Muhammed El-Naidi	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	52	40	40	40	60	40	40
82	Ali K. Mohamid	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	60	60	40	60	60	50
82	Samara Batobekova	Kırgızistan	Kırgız Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	90	80	100	100	60	80	75
82	Zakariah Akhin	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	75	60	80	80	80	60	65
82	Sam Samire Sumo	Liberya	Kpelle	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	80	60	80	60	60	60	55
82	Khairia Boyau	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	40	60	60	80	40	50
82	Salma Boyau	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	65	60	80	80	80	80	70
82	Audry Mingo	Kongo	Lingala-Kituba	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	65	40	80	60	80	40	50
82	Ahmed Boyau	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	60	60	40	40	60	45
82	Anas Al-Cubauri	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	46	40	40	40	40	40	35
82	Nellie Vanessa Tsanga	Malavi	Chichewa	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	57	60	40	40	40	80	50
82	Mehmet Nasim H.Al-khalaf	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	61	80	60	60	60	80	65
82	Mahina Reki	Pakistan	Urduca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	76	60	60	60	80	80	65
82	Assem Nurlan	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	64	60	60	60	60	60	55
82	Mazin Alsaifar	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	50	40	40	40	60	60	45
82	Ali Yimer	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	47	40	40	40	40	40	35
82	Christian Paz	Kolombiya	İspanyolca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	56	60	60	60	80	80	65
82	Abdallah Khadil	Mısır	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	40	80	40	60	40	40
82	Ahmed Mohammed	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	10	20	20	20	20	20	15
82	İslam Ahmed Zayef	Mısır	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	33	20	40	40	20	20	20
82	Havva Hassan	Cibuti	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	35	20	40	40	20	20	20
82	Mouniva Aziz	Cibuti	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	40	40	60	40	60	40	40
82	Mustafa Abdulhamed Nadim	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	56	20	20	20	20	20	15
82	Soyan Silmambere	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	74	40	40	40	60	40	40
82	Muhammed Abushaban	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	89	40	60	60	60	60	50
82	Berna Erkin	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	80	60	100	100	80	60	70
82	Khalil Khadovn	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	90	80	100	100	100	60	80
82	Nameer Alshaheri	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	75	60	80	60	80	40	55
82	Badra Dahmani	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	77	40	60	60	60	40	45
82	Faziya Feleke Geletu	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	92	80	100	80	100	80	80
82	Hamidullah Nabizaada	Afganistan	Peştuca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	66	40	40	40	60	40	40
82	Sahar Azeez	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	62	40	40	40	40	40	35
82	Abdul Malik Abdulai	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	77	40	80	60	80	40	50
82	Hüsam Elahmet	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	89	60	100	80	80	80	70
82	Hafiza Faiza Anisa	Pakistan	Urduca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	74	40	60	40	40	60	40
82	Besmellah Abdul	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	70	60	60	80	60	60	60
82	Abdulkabari Mgaza	Tanzanya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	73	40	60	40	60	40	40
82	NhangangY. Harold	Kamerun	Fransızca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	60	40	20	20	40	40	30
82	Shahbaa Ali	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	68	20	60	40	60	40	35
82	Sara Mahdi	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	78	40	80	80	80	60	60
82	Mahmoud Dakhil	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	83	80	100	80	80	60	70
82	Mhajibba Laghzal	Fas	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	68	40	60	60	40	60	45
82	Haydar Harba	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	73	40	80	60	60	40	45
82	Laubna Zavgarı	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	75	40	60	60	60	40	45
82	Mavluda Matkarimova	Özbekistan	Özbek Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	85	60	80	60	80	80	65
82	Omar Alyasin	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	40	60	40	60	40	40
82	Abdulmalik Sabani	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	73	40	80	60	80	40	50
82	Hassan Djama	Cibuti	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	90	60	100	100	100	60	75
82	Muhammed Harun	Güney Afrika	İngilizce	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	82	60	100	80	100	60	70
82	Abdulkadir Farek	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	60	80	60	60	60	55
82	Mahmoud Abudiskek	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	75	60	80	60	60	60	55
82	Hüda Almadhoun	BAE	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	87	60	100	80	100	80	75
82	Zumurrada Hamid	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	40	60	60	60	40	45
82	Shehrukbek Olimar	Özbekistan	Özbek Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	92	80	100	100	60	80	75
82	Olimjan sabir	Özbekistan	Özbek Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	95	80	100	100	100	100	90
82	Fareed Mosleh	Afganistan	Peştuca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	75	80	80	60	80	80	70

82	Narmin Gasimzade	Azerbaycan	Azeri Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	82	80	100	80	100	80	80
82	Mustafa Qasim	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	63	60	80	60	80	60	60
82	Tamila Krylova	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	87	60	80	60	60	60	55
82	Orhan Abbas Gazi	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	66	80	100	80	100	80	80
82	Haşim Alghalbi	Saudi Arabistan	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	62	60	100	100	100	60	75
82	Humay Mykgyyeva	Türkmenistan	Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	67	60	100	80	80	60	65
82	Daria Gairuska	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	82	60	80	80	80	60	65
82	Dalma Kavacs	Macaristan	Macarca	Ural Dil Ailesi	Eklemler Diller	92	60	100	60	100	60	65
82	Ahmad Kamadettin	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	68	60	80	80	80	60	65
82	Dilda Yertaikyzy	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	90	80	100	80	100	80	80
82	Mohammed Musah	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Hami Kolu	Çekimli Diller	85	60	80	60	80	60	60
82	Ibrahim Boswan	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	70	20	80	60	80	20	40
82	Adday Saddam Hussein	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	53	20	60	40	60	20	30
82	Askerbekova Asel	Kirgizistan	Kirgiz Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	92	40	100	100	80	40	60
82	Daria Pakhomamova	Rusya	Rusça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	100	80	100	80	100	80	80
82	Bibisara Seddighi	İran	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	61	40	80	60	80	40	50
82	Khassan Abdullayev	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	89	80	100	80	100	60	75
82	Mikail Zubanov	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	85	20	20	20	20	20	15
82	Mehmet Yusuf	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	66	40	80	60	80	40	50
82	Aydemir Mirzayev	Azerbaycan	Azeri Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	92	40	80	60	80	40	50
82	Marwa Fonda	Mısır	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	91	20	100	80	100	20	50
82	Nur Ibrahim Bayant	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	81	60	80	80	80	60	65
82	Muhsen Baissa	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	72	20	60	40	60	20	30
82	Rebwar Marf Salh	Irak	Kürtçe (Sorani)	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	68	40	40	40	40	40	35
82	Salima Muftah Aoun	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	74	60	80	80	80	40	60
82	Wameedh Sarhan	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	52	40	60	40	60	40	40
82	L. Saali Mohammed	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	63	40	60	60	80	40	50
82	Desta Nduvi Mano	Birundi	Kirundi	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	49	40	40	60	80	40	50
82	Alman Bulatow	Çeçenistan	Çeçence	Kafkas Dil Ailesi	Eklemler Diller	62	60	60	40	60	80	55
82	Ahmed Mohammed	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	49	40	80	60	80	40	50
82	Ömer mazin	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	43	20	40	20	40	20	20
82	Ahmat Balal Kurgar	Afganistan	Darice	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	44	40	40	40	60	40	40
82	Valeria Moreno	Ekvador	İspanyolca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	67	40	80	60	80	80	60
82	Piotr Ivancue	Moldova	Moldovaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	67	40	60	60	60	60	50
CT2	Nazli Anver	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	75	60	80	100	100	80	80
C	Nichita Stefaniuc	Moldova	Moldovaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	89	80	100	80	80	60	70
C	Amila Cengic	Bosna Hersek	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	95	80	100	80	100	100	85
C	Safaa Rmadan	İngiltere	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	88	80	100	80	100	100	85
CT3	Deniz Yasin	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	48	40	60	40	60	20	35
C	Barham M. Hasan	Irak	Kürtçe (Sorani)	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	55	40	40	40	40	40	35
C	Paula Kostreni	Arnavutluk	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	87	40	100	100	100	40	65
C	Mahmoud F. Mohamed	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	47	40	40	40	60	60	45
C	Hana Hussein	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	46	40	40	40	40	40	35
C	Lorentina Migalica	Arnavutluk	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	87	80	100	80	100	100	85
C	Hamid Buakat Kamara	Sierra Leoneli	Mende	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	45	40	60	60	60	40	45
C	Arjan Adnan Beg	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	55	40	60	60	60	40	45
C	Lika Çerkezisuli	Gürcistan	Gürcüce	Kafkas Dil Ailesi	Eklemler Diller	50	40	60	60	60	40	45
C	Haşim Alghalbi	Saudi Arabistan	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	56	40	80	60	80	60	55
CT4	Alî Lakhdari	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	62	20	60	60	60	40	40
C	Haya Turk	Çeçenistan	Çeçence	Kafkas Dil Ailesi	Eklemler Diller	87	80	100	100	60	100	80
C	Sayael Abdulkarim	Afganistan	Darice	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	52	20	60	60	60	40	40
C	Nzenzo L. Patrick	Kongo	Lingala-Kituba	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	67	20	60	60	40	40	35
C	Saidha Namayanza	Uganda	Uganda	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Tek Heceli Diller	64	60	60	60	60	60	55
C	Majua Jusic	Bosna Hersek	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	52	40	60	40	60	40	40
C	Ruth Njeri Karuu	Kenya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	76	60	60	60	80	100	70
C	Sarah Namawejle	Uganda	Uganda	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Tek Heceli Diller	62	60	60	60	80	40	55
C	Ahmed Amer Alkattan	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	60	60	60	60	40	50
C	Anastasia Filippova	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	76	40	80	60	80	40	50
C	Bashir Abdow	Kenya	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	76	40	60	60	60	60	50
CT5	Abdurrahman İmam Lubega	Uganda	Uganda	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Tek Heceli Diller	70	40	40	40	60	40	40
C	Flamur Ismaili	Makedonya	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	75	60	80	60	60	60	55
C	Haile Abede Aynadis	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Hami Kolu	Çekimli Diller	79	40	40	40	60	40	40
C	Arnesa Tayonavic	Karadağ	Boşnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	80	60	80	60	60	80	60
C	Wiem Haydaji	Tunus	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	79	60	80	60	60	60	55
C	Faryda Houng	Vietnam	Vietnamca	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	55	40	40	40	60	80	50
C	Kwiletra Joshua	Ruanda	Kinyarwanda	Bantu Dil Ailesi	Çekimli Diller	65	20	40	40	40	40	30
C	Ketevan Kardava	Gürcistan	Gürcüce	Kafkas Dil Ailesi	Eklemler Diller	88	60	80	60	80	80	65
C	Suristeya Sa-nguansat	Tayland	Tayca	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	94	80	100	100	60	100	80
C	M.Yonous Jami	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	78	80	100	80	100	80	80
CT6	Baasanjargal Myagmarjay	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	88	100	100	80	100	80	85
C	Vichera Heang	Kambocya	Khmerce	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	57	60	60	40	40	80	50
C	Yannick Ngoma	Gabon	Fang	Bantu Dil Ailesi	Çekimli Diller	91	80	100	100	80	60	75
C	Alia Rahman	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	76	60	80	60	60	60	55
C	Tareq Abdalhay	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	71	60	60	60	60	60	55
C	Adnan Rawajba	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	40	40	40	60	40	40
C	Elhad Boubakar Dialla	Gine	Fulanice	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	93	80	100	80	100	60	75
C	Beatrice Angela Erbite	Filipinler	Filipince	Avustronezya Dil Ailesi	Çekimli Diller	85	80	80	80	100	80	80
C	Aygüş Ranabimem	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	51	40	60	60	40	60	45
C	Firas Elias Mohammede	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	72	60	60	60	60	60	55
C	Omar Alzamo	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	80	40	80	60	80	40	50

C	Ahmet Mahamet Oumar	Çad	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	59	20	40	40	40	40	30
C	Yunus Abdullah	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	40	60	40	60	40	40
C	İkram Yakup	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	88	40	100	100	100	100	80
C	Abdulsalam Tayeb	Irak	Kürtçe (Sorani)	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	66	20	40	40	40	20	25
C	Samar Asibai	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	79	60	80	60	60	60	55
CT7	Mutmainna Syam	Endonezya	Bahasa-Endonezce	Avustralya Dil Ailesi	Çekimli Diller	75	80	80	60	80	80	70
C	Riana Teifukova	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	86	100	100	100	100	100	95
C	Haya Alabadla	Ürdün	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	81	80	80	80	80	60	70
C	Diana Zahirova	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	70	40	80	60	80	80	60
C	Akhand Şarif	Bangladeş	Bengalce	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	80	100	100	80	100	80	85
C	Osumanu Ummul-Hairi	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	60	60	60	60	60	60	55
C	Kayode Hadilov Adje	Benin	Yoruba	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	77	80	100	80	100	60	75
C	Joana Ruci	Arnavutluk	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	62	60	60	60	80	80	65
C	Mostafa Faisal	Bangladeş	Bengalce	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	53	40	60	40	40	40	35
C	Tursan Saribayev	Kırgızistan	Kırgız Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	64	80	60	60	80	60	65
C	Abdur Rob Razu	Bangladeş	Bengalce	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	76	60	80	80	80	40	60
C	Jimmy Mfanka Masiala	Kongo	Lingala-Kituba	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	65	80	80	80	80	80	75
C	Mamodou Toure	Fildişi Sahilleri	Dioula	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	88	60	80	80	80	100	75
C	Alpha Katumbay	Kongo	Lingala-Kituba	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	47	80	20	20	20	100	50
C	Ukbe Cemuz	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	78	100	80	80	80	80	80
CT8	Feston Hajdini	Bosna Hersek	Arnavutça	Hint-Avrupa D.A. Bağımsız Diller	Çekimli Diller	78	80	80	60	80	100	75
C	Martha Listyowati	Endonezya	Bahasa-Endonezce	Avustralya Dil Ailesi	Çekimli Diller	60	60	80	60	80	60	60
C	Zeid Muhtar Adle	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	69	60	60	40	60	60	50
C	Hafijur Rahman	Bangladeş	Bengalce	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	81	40	60	40	60	40	40
C	Ali Al-Mufti	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	40	60	40	60	60	45
C	Abdulrezzak Al-turki	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	40	60	60	80	60	55
C	Chaker AlSibai	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	74	40	60	60	60	60	50
C	Safaa Hikmet Alsumaidee	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	47	40	20	40	20	60	35
CT9	Fatma Ali	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	63	20	60	40	60	60	40
C	Sumaya Ali	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	78	60	80	60	60	60	55
C	Momodovi Lamin Joaf	Gambiya	Serahulice	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	93	60	80	80	80	60	65
C	Mustapha Hassan	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	40	60	60	60	60	50
C	Ousman Bah	Gambiya	Serahulice	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	60	20	40	40	40	40	30
C	Halawatul İman Dama	Tayland	Malayca	Diğer Dil Ailesi-Asya Kolu	Tek Heceli Diller	90	80	80	80	100	100	85
C	Kemal Muharremović	Bosna Hersek	Bosnakça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	55	40	40	40	40	40	35
C	Maureen Paul	Vanuatu	Bismala	Avustralya Dil Ailesi	Çekimli Diller	90	100	100	100	100	100	95
C	Chabo Haobani	Tanzanya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	75	60	80	40	80	80	60
C	Kideu Lukudu	Sudan	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	61	60	60	40	60	60	50
C	Nicolas Munillo	Kolombiya	İspanyolca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	94	100	100	80	80	100	85
C	Fatimah Alobaidi	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	43	40	40	40	40	40	35
C	Omar Al-Mufti	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	62	40	60	40	60	40	40
CT10	Rayka Asadi	İran	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	90	60	100	80	100	60	70
C	Boldnyam Davaanyam	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	100	100	100	100	100	100	95
C	Jery Razafimahatratra	Madagaskar	Malgaşça	Avustralya Dil Ailesi	Çekimli Diller	91	80	100	60	100	80	75
C	Abdallah Suleman	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	72	80	100	80	100	80	80
C	Dragana Jouanovik	Makedonya	Makedonca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	96	60	100	100	100	60	75
C	Aykanat Wahition	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	70	80	80	60	80	60	65
C	Arezo Mohageg	Afganistan	Derice	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	73	60	80	60	80	60	60
C	Abbas Haddad	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	58	40	60	40	60	60	45
C	Zikrullah Muhammed	Kırgızistan	Kırgız Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	78	80	80	60	80	60	65
C	Bouchra Khader	Lübnan	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	95	100	100	100	100	100	95
C	Nasser Abishari	Yemen	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	40	60	60	60	40	45
C	Shehab Al Sfoog	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	84	60	100	80	100	60	70
CT11	Kumisai Sansyabai	Moğolistan	Moğolca	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	75	60	80	80	60	60	60
C	Huda Gmati	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	31	20	20	20	20	40	20
C	Qaysar Mahomido	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	56	40	20	40	40	40	35
C	Muhammed El-Naidi	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	16	40	20	20	20	40	25
C	Ali K. Mohamid	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	81	80	60	60	80	80	70
C	Zakariah Akhin	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	90	80	100	100	80	80	80
C	Sam Samire Sumo	Liberya	Kpelle	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	59	40	60	60	60	60	50
C	Kheiria Bayou	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	60	40	40	40	40	40	35
C	Salma Boyau	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	40	60	60	80	80	60
C	Audry Mingo	Kongo	Lingala-Kituba	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	56	40	60	60	60	40	45
C	Ahmed Boyau	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	73	40	80	60	80	80	60
CT12	Anas Al-Jubauri	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	58	40	40	40	40	40	35
C	Nellie Vanessa Tsanga	Malavi	Chichewa	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	58	60	40	40	40	80	50
C	Mehmet Nasim H.Al-khalaf	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	86	60	80	80	60	100	70
C	Mahina Reki	Pakistan	Urduca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	75	60	80	60	80	80	65
C	Ahmed Mohammed	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	32	40	20	20	20	40	25
C	Abdurrahman Tayeb	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	54	40	40	40	60	40	40
C	Christian Paz	Kolombiya	İspanyolca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	67	60	60	60	60	60	55
C	Abdallah Khadi	Mısır	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	64	60	80	60	80	60	60
C	Ahmed Arif	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	14	20	20	20	20	20	15
C	İslam Ahmed Zayef	Mısır	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	70	40	80	60	60	60	50
C	Harva Hassan	Cibuti	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	51	60	60	60	60	60	55
C	Mouniva Aziz	Cibuti	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	57	40	60	60	60	60	50
CT13	Mustafa Abdulhamed Nadim	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	53	40	40	40	40	40	35
C	Muhammed Abushaban	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	88	60	80	80	80	80	70
C	Berna Erkin	Doğu Türkistan	Uygur Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemler Diller	82	60	80	60	80	80	65
C	Khalil Khadov	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	86	60	80	80	60	40	55

C	Nameer Alshaheri	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	75	60	60	60	60	40	50
C	Badra Dahmani	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	74	40	60	60	80	60	55
C	Faziya Feleke Geletu	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Hami Kolu	Çekimli Diller	83	40	80	60	80	60	55
C	Hamidullah Nabizaada	Afganistan	Peştuca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	47	40	60	40	60	40	40
CT16	Abdul Malik Abdulai	Gana	Ganaca-Akan(Twi)	Diğer Dil Ailesi/Nijer-Kongo	Çekimli Diller	80	40	60	60	60	20	40
C	Hüsam Elahmet	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	74	60	80	60	80	80	65
C	Hafiza Faiza Anisa	Pakistan	Urduca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	78	80	80	60	80	80	70
C	Besmellah Abdul	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	72	60	60	60	80	60	60
C	Abdulkakari Mgaza	Tanzanya	Swahilice	Bantu Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	46	60	40	40	60	60	50
C	NhangangY. Harold	Kamerun	Fransızca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	45	40	20	20	20	40	25
C	Shahbaa Ali	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	40	60	60	60	40	45
C	Sara Mahdi	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	63	40	80	60	80	40	50
C	Mahmoud Dakhil	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	61	40	60	60	60	40	45
C	Mhajibba Laghzal	Fas	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	53	40	40	40	40	40	35
CT17	Haydar Harba	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	78	60	100	80	100	40	65
C	Laubna Zougari	Cezayir	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	71	60	60	60	60	60	55
C	Mavluda Matkarimova	Özbekistan	Özbek Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	92	80	100	80	100	80	80
C	Omar Alyasin	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	66	60	60	40	60	40	45
C	Abdulmalik Sabani	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	68	60	60	40	60	40	45
C	Hassan Djama	Cibuti	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	40	20	20	20	20	20	15
C	Abdulkadir Farek	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	44	20	40	20	40	20	20
C	Mahmoud Abudiskek	Filistin	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	65	40	60	40	60	60	45
C	Hüda Almadhoun	BAE	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	85	80	80	60	80	80	70
C	Zumurrada Hamid	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	61	40	60	40	60	60	45
C	Shehrukbek Olimar	Özbekistan	Özbek Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	84	60	80	60	80	80	65
CT18	Yousef Alsatun	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	40	40	60	40	60	40	40
C	Amro Ibrahim Abdelrazig	Sudan	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	41	40	40	40	40	60	40
C	Yousif Al-Juboori	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	64	40	60	60	60	60	50
C	Omer Abbas	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	40	40	40	40	40	60	40
C	Yasser Alsamarrai	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	31	40	20	20	40	40	30
C	Nagham Rasheed	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	37	40	40	40	40	40	35
C	Karim Abubakır	Libya	Tamazing	Hami-Sami Dil Ailesi Hami Kolu	Çekimli Diller	50	40	60	40	40	40	35
C	Riham Sabir	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	85	60	80	60	80	60	60
C	Zekun Di	Çin	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	31	20	20	20	20	40	20
C	Qz'an Ye	Çin	Çince-Mandarin	Çin-Tibet Dil Ailesi	Tek Heceli Diller	33	20	40	20	20	20	15
C	Samem Muhibullah	Afganistan	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	40	40	40	40	60	40	40
C	İbrahim Bushera	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Hami Kolu	Çekimli Diller	70	40	80	60	80	60	55
C	Iqra Abdi Yusuf	Somali	Somalice	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	73	40	60	40	60	60	45
C	Saaeda Azabi	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	33	40	60	40	60	40	40
C	Enas Isa Jalluta	Libya	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	22	20	20	20	20	40	20
C	Shahla Abdulsalam	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	34	20	40	40	40	40	30
CT20	Olimjan sabir	Özbekistan	Özbek Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	86	100	100	100	100	100	95
C	Faveed Ahmad Mosleh	Afganistan	Peştuca	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	79	100	100	100	100	100	95
C	Narmin Gasimzade	Azerbaycan	Azeri Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	86	80	100	100	100	100	90
C	Mustafa Qasim	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	67	40	60	60	60	60	50
C	Tamila Krylova	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	65	80	80	60	80	80	70
C	Orhan Abbas Gazi	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	63	60	80	60	80	60	60
C	Humay Mykgyeva	Türkmenistan	Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	52	40	80	60	80	60	55
C	Daria Gairuska	Ukrayna	Ukraynaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	80	60	80	60	80	80	65
C	Dalma Kavacs	Macaristan	Macarca	Ural Dil Ailesi	Eklemleri Diller	87	80	100	80	100	80	80
C	Ahmad Kamadettin	Suriye	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	37	40	60	40	60	40	40
C	Dilda Yertaikyzy	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	67	60	80	60	80	80	65
C	Mohammed Musah	Etiyopya	Amharca	Hami-Sami Dil Ailesi Hami Kolu	Çekimli Diller	76	60	80	60	80	60	60
CT21	İbrahim Bawan	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	72	40	60	40	60	40	40
C	Adday Saddam Hussein	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	73	40	60	60	60	40	45
C	Askerbekova Asel	Kırgızistan	Kırgız Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	83	40	80	60	80	80	60
C	Daria Pakhomamova	Rusya	Rusça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	93	80	100	100	80	100	85
C	Şavkatava Khadahar	Rusya	Rusça	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	78	60	80	60	80	60	60
C	Khassan Abdullayev	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	84	60	80	60	80	80	65
C	Mohammed Yusuf	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	85	60	80	60	80	60	60
C	Aydemir Mirzayev	Azerbaycan	Azeri Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	86	60	60	60	80	60	60
C	Marwa Fonda	Mısır	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	88	60	80	60	80	40	55
C	Nour Ibrahim Bayantu	Irak	Irak Türkmen Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	93	60	80	80	80	40	60
C	Bibisara Seddighi	İran	Farsça	Hint-Avrupa D.A. Hint-Asya Kolu	Çekimli Diller	77	60	80	60	80	40	55
C	Mikail Zubanov	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	81	60	80	80	80	40	60
C	Khalid Guluzade	Azerbaycan	Azeri Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	72	60	80	80	80	40	60
C	İndira Er	Kazakistan	Kazak Türkçesi	Altay Dil Ailesi	Eklemleri Diller	82	40	60	40	60	40	40
C	Rebuwar Març	Irak	Arapça	Hami-Sami Dil Ailesi Sami Kolu	Çekimli Diller	41	40	60	60	40	40	40
C	Piotr Ivancue	Moldova	Moldovaca	Hint-Avrupa D.A. Avrupa Kolu	Çekimli Diller	34	20	40	40	20	20	20

EK 2: Yazma Dersi Sınav Evrakları İnceleme İzin Belgesi

Evrak Tarih ve Sayısı: 13/07/2015-22464

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Türkçe Öğretim Araştırma ve Uygulama Merkezi
Müdürlüğü

Sayı : 33972245-774.02-
Konu : Dil Eğitimi

İLGİLİ MAKAMA

Arş. Gör. Pınar ŞİMŞEK'in doktora tez konusu ile ilgili olarak, 2014-2015 eğitim-öğretim dönemine ait Merkezimizde yapılmış olan "Yazma" dersine ait "Temel Düzey/A1-A2", "Orta Düzey/B1-B2" ve "Diploma Sınav" evrakını incelemesi Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bu yazı ilgilinin Müdürlüğümüze vermiş olduğu 13.07.2015 tarihli dilekçesi üzerine düzenlenmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini saygılarımla arz ve rica ederim.

e-imzalıdır
Doç. Dr. Mustafa KURT
Merkez Müdürü V.

13/07/2015 Merkez Sekreteri

Tevfik DOĞAN

Evrakı Doğrulamak İçin: <http://belgedogrulama.gazi.edu.tr>
Eti Mahallesi Ali Suavi Sokak No:15 06570 Maltepe ANKARA-TÜRKİYE
Tel:0 (312) 229 31 99 Faks:0 (312) 229 88 20
e-Posta :tomar@gazi.edu.tr İnternet Adresi :<http://tomar.gazi.edu.tr>

Pin: 36322
Bilgi için :Tevfik Doğan
Merkez Sekreteri
Telefon No:03122297800

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK 3: Yazma Dersi Sınav Evrakı Örnekleri

Adı, Soy Adı: Dawir Sehic

Okul Adı: Sırpsa

Sınıf / TÖMER No: T4 2014049

Eğitim Dili: Türkçe

GAZİ ÜNİVERSİTESİ TÖMER

2014-2015 ÖĞRETİM YILI YAZMA DERSİ A1 KUR SINAVI SORULARI

A) Eşyalar nerede? Yazınız. (10P)

1. Kedi Kedi sandalyenin üstünde.

2. Raket Raket masanın altında.

3. Telefon Telefon masanın üstünde.

4. Çanta Çanta masanın altında.

5. Şapka Şapka duvarın yanında duvarda asılı.

B) Aşağıdaki krokiye bakınız. Okuldan nerelere nasıl gidiyorsunuz? Yazınız (5 P)

Ben okuldan sağa dönüyorum ve dört yola katır gidiyorum.
Sonra sola dönüyorum ve çocukların sinemaya katır diz gidiyorum. Sineua barınan karşısında. Barınan sonra

BENİM HAFTAM

Hafta işi sabah saat 6'da başlıyorum, çünkü ders alıyorum. Önce dış alıyorum ve dışlarımla çalışıyorum. Elbiselerimi giyiyorum. Sonra kahvaltı yapıyorum. Saat 7'de yuktan çıkıyorum.

Otobüs durağına yolum. Otobüse biniyorum. 10 dakika sonra metro istasyonuna ulaşıyorum. Kızılay'a vasıta metroyla. Kızılay'dan, TÖMER'e yürüyorum. TÖMER'de saat 8'de varıyorum. Saat 8'den - saat 9'a kadar biraz ders çalışıyorum.

TÖMER'de saat 9'da ders başlıyorum. Saat 12'de öğle yemeğimi yapıyorum. Saat iki buçukta ders bitiyor. Saat 2'de ~~okula~~ yurttan dönüyorum. Genellikle spor yapıyorum. Kadışen televizyon izliyorum. Saat 8'de ödev yapıyorum. Saat 9'da akşam yemeği yapıyorum.

Hafta sonu sokak eğlenceli. Alışveriş yapıyorum. Sinemaya gidiyorum. Ailemle telefon konuşuyorum.

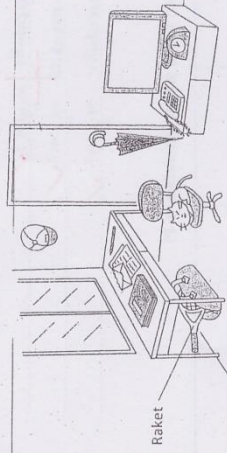
56

Adı, Soyadı:	RUTH NGERI KARUU	Okuduğu Mektebi:	KENYANLI	Ana Dili:	İNGİLİZCE
Sınıf / TÖMER No:	2014041	Eğitim Dili:	TÜRKÇE A1	Yabancı Diller:	SVAHİLİCE

GAZİ ÜNİVERSİTESİ TÖMER

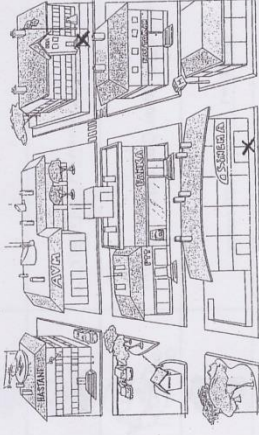
2014-2015 ÖĞRETİM YILI YAZMA DERSİ A1 KUR SINAVI SORULARI

A) Eşyalar nerede? Yazınız. (10P)

1. Kedi, sandalyenin üstünde.
2. Rakete, sandalyenin içinde.
3. Telefon, televizyonun yanında.
4. Çanta, masanın altında.
5. Şapka, duvarın yakınında.

B) Aşağıdaki krokiye bakınız. Okuldan metreye nasıl gidiyorsunuz? Yazınız (5P)

Okuldan çıkıyoruz. Sola dönüyoruz. 2m dümdüz yürüyoruz. Birinci kavşaktan sola dönüyoruz. Sonra, ilerde gidiyoruz. İkinci sokaktan, sağa dönüyoruz. Sinema, metronun karşısında ve in cinema binasının önünde.

Kır. Hatla

Ben hafta içi sabah saat 7:30'da kalkıyorum. Sonra kuşluk geçiriyorum, saat 8:30'a doğru Yıldırım gidiyorum ve TÖMER'e geliyorum. da TÖMER'de benim der im 2 saat 7 gibi 14 30 saat bitiyor. Saat 12 30'da öğ le gemi gelmek ne de uyuyorum. Benek hazır gemi her zaman çok dezen etli, oluyor. Ders ben sonra ben ya da gün görü. Sade ve der sim var. Çünkü ben ingilizce öğreniyorum. Benim 1 ayn hafta içi ben çok görü yorum.

Hafta sonu hiç geç biraz rahat oluyor. Ben zaten çok uyuyorum. Bazen geliyorum, bazen sim ya ve tiyatroya gidiyorum. Baz günü ben arkadaş imle birlikte teden ayrı ile görü. Ana her akşam 12 saat mutlaka ders var, siyotum.

Benim hazır şimdi biraz şikacı ama benim başka şey yok. Ben Gazi üniversite de okuyorum ve çok orada okuyorum istiyorum. Ben Türkiye çok güzel bir ülke.

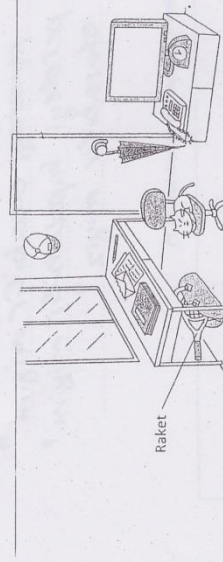
24

Adı, Soyadı: <u>Ana Sazma</u>	Üniversite: <u>Üsküdar</u>	Ana Dili: <u>Üsküdar</u>
Sınıf / TAYIN No: <u>T-4</u>	Öğrenim Yılı: <u>2014-2015</u>	

GAZİ ÜNİVERSİTESİ TÖMER

2014-2015 ÖĞRETİM YILI YAZMA DERSİ A1 KURSUNU SORULARI

A) Eşyalar nerede? Yazınız. (10P)

1. Kedi Sandalyanın üstünde
2. Raket Masa'nın altında
3. Telefon Televizyonun önünde
4. Çanta Masa'nın altında
5. Şapka duvarın üstünde

B) Aşağıdaki krokive bakınız. Okuldan metroya nasıl gidiyorsunuz? Yazınız (5 P)

Okuldan gıda öğ biraz ile kargı gel, sağ ön, ön gibi güle, Sinema metro karşı ında.

08.11.2014

~~2014-2015~~ ÖĞRETİM YILI T-13/16 SINIFLARI

YAZMA DERSİ A1 KURU SINAV SORULARI

1) Aşağıdaki diyalogu tamamlayınız. (16p)

Mahmut: Merhaba! Benim adım Mahmut sizin adınız nedir?

Berna: Melchior Bernini Adam Bernini

Mahmut: Ben Iraklıyım, siz nerelisiniz?

Mahmuri: Ben Iraklıyım, siz mervanınız. **ÖD**
Berni: **Doğu Türkistan** **13** **Türkistan**
(Doğu Türkistan) **13** **Türkistan**

Mahmut: Çok güzel. Ben yirmi yasındayım. Ya sen?
Düğünde geldim

Berna ...
Mahmut: Tanıştığımızı memnun oldum İbrahim.

Berna: Bern de la casa Bern. Ald. Mm.

2) Asağıdaki kelimeleri "ile" edatıyla birleştirerek yeniden yazınız. (5p)

Örnek: Ellerimi sabun ile yıkıyorum. (sabunla)

-Bugün okula metro ile geldim.(matteogylae...)

-Sınıfta arkadaşım ile konuşuyorum..(arkadaşımın a.)

-Çayımı şeker ile ıciyorum.(şekerle.....)

-Deftere kalem ile yazıyorum. (...)

- Oikeille puolelle on gaudy on 15.6.2017

3) Aşağıdaki cümleleri uygun şekilde tamamlayınız. (8p)

Bence Türkiye... Çok güzel bir ülke...

Bence TÖMER... öymemli

Bence dersler... Gök... Kaya... X... Eşitlikleri

Benice ar Kaadgiar 13

4) Toplantı saat kağıda başlıyor? (17.05)

laplanti sat - pesa pes gccc 12011111

Film ne zaman başlıyor?(15.30)

1666 koeta kolkivov? (1645)

Uzun Kuzlu Halıyı (20:10)
Zorot beif Geyik

Konser saat kağıda?(12.30)

Keniser Seat yafimda

Şimdi saat kaç?

Final seat on 4/11/1944 (10p)

5)Krokiye göre cevaplayınız:

c) Ben şimdi Sahil Yolu'ndayım, Sahan Kebap'a nasıl giderim? (8p).

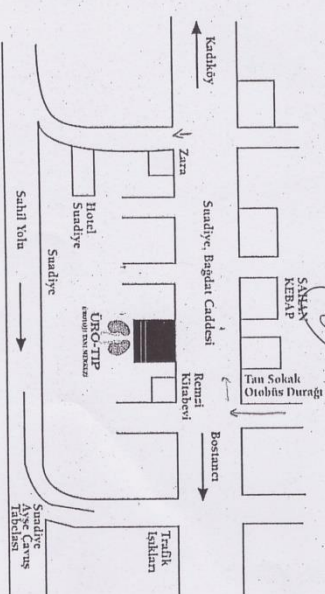
[illegible][illegible]

b) Ben gimdim Tan Sokak otobüs duragındayım, Hotel Suadiye'ye nasıl gideceğim? (cp)

Hella Batajuri... Jagdish... M. N. ...

[illegible]

Hotel Suedinge var.

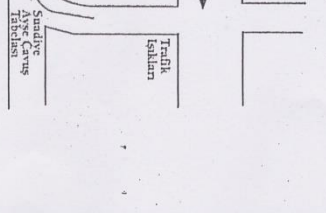
6) Sen nasıl birisin? (boy, kilo, saç rengi, göz rengi, ten rengi) (5 P)

an uzun boyluqun: ne siiman ne zərif qatı
məzənlə 1.80 kiloyun

1. $\frac{1}{2}$ 2. $\frac{1}{3}$ 3. $\frac{1}{4}$ 4. $\frac{1}{5}$ 5. $\frac{1}{6}$ 6. $\frac{1}{7}$ 7. $\frac{1}{8}$ 8. $\frac{1}{9}$ 9. $\frac{1}{10}$ 10. $\frac{1}{11}$ 11. $\frac{1}{12}$ 12. $\frac{1}{13}$ 13. $\frac{1}{14}$ 14. $\frac{1}{15}$ 15. $\frac{1}{16}$ 16. $\frac{1}{17}$ 17. $\frac{1}{18}$ 18. $\frac{1}{19}$ 19. $\frac{1}{20}$ 20. $\frac{1}{21}$ 21. $\frac{1}{22}$ 22. $\frac{1}{23}$ 23. $\frac{1}{24}$ 24. $\frac{1}{25}$ 25. $\frac{1}{26}$ 26. $\frac{1}{27}$ 27. $\frac{1}{28}$ 28. $\frac{1}{29}$ 29. $\frac{1}{30}$ 30. $\frac{1}{31}$ 31. $\frac{1}{32}$ 32. $\frac{1}{33}$ 33. $\frac{1}{34}$ 34. $\frac{1}{35}$ 35. $\frac{1}{36}$ 36. $\frac{1}{37}$ 37. $\frac{1}{38}$ 38. $\frac{1}{39}$ 39. $\frac{1}{40}$ 40. $\frac{1}{41}$ 41. $\frac{1}{42}$ 42. $\frac{1}{43}$ 43. $\frac{1}{44}$ 44. $\frac{1}{45}$ 45. $\frac{1}{46}$ 46. $\frac{1}{47}$ 47. $\frac{1}{48}$ 48. $\frac{1}{49}$ 49. $\frac{1}{50}$ 50. $\frac{1}{51}$ 51. $\frac{1}{52}$ 52. $\frac{1}{53}$ 53. $\frac{1}{54}$ 54. $\frac{1}{55}$ 55. $\frac{1}{56}$ 56. $\frac{1}{57}$ 57. $\frac{1}{58}$ 58. $\frac{1}{59}$ 59. $\frac{1}{60}$ 60. $\frac{1}{61}$ 61. $\frac{1}{62}$ 62. $\frac{1}{63}$ 63. $\frac{1}{64}$ 64. $\frac{1}{65}$ 65. $\frac{1}{66}$ 66. $\frac{1}{67}$ 67. $\frac{1}{68}$ 68. $\frac{1}{69}$ 69. $\frac{1}{70}$ 70. $\frac{1}{71}$ 71. $\frac{1}{72}$ 72. $\frac{1}{73}$ 73. $\frac{1}{74}$ 74. $\frac{1}{75}$ 75. $\frac{1}{76}$ 76. $\frac{1}{77}$ 77. $\frac{1}{78}$ 78. $\frac{1}{79}$ 79. $\frac{1}{80}$ 80. $\frac{1}{81}$ 81. $\frac{1}{82}$ 82. $\frac{1}{83}$ 83. $\frac{1}{84}$ 84. $\frac{1}{85}$ 85. $\frac{1}{86}$ 86. $\frac{1}{87}$ 87. $\frac{1}{88}$ 88. $\frac{1}{89}$ 89. $\frac{1}{90}$ 90. $\frac{1}{91}$ 91. $\frac{1}{92}$ 92. $\frac{1}{93}$ 93. $\frac{1}{94}$ 94. $\frac{1}{95}$ 95. $\frac{1}{96}$ 96. $\frac{1}{97}$ 97. $\frac{1}{98}$ 98. $\frac{1}{99}$ 99. $\frac{1}{100}$ 100. $\frac{1}{101}$ 101. $\frac{1}{102}$ 102. $\frac{1}{103}$ 103. $\frac{1}{104}$ 104. $\frac{1}{105}$ 105. $\frac{1}{106}$ 106. $\frac{1}{107}$ 107. $\frac{1}{108}$ 108. $\frac{1}{109}$ 109. $\frac{1}{110}$ 110. $\frac{1}{111}$ 111. $\frac{1}{112}$ 112. $\frac{1}{113}$ 113. $\frac{1}{114}$ 114. $\frac{1}{115}$ 115. $\frac{1}{116}$ 116. $\frac{1}{117}$ 117. $\frac{1}{118}$ 118. $\frac{1}{119}$ 119. $\frac{1}{120}$ 120. $\frac{1}{121}$ 121. $\frac{1}{122}$ 122. $\frac{1}{123}$ 123. $\frac{1}{124}$ 124. $\frac{1}{125}$ 125. $\frac{1}{126}$ 126. $\frac{1}{127}$ 127. $\frac{1}{128}$ 128. $\frac{1}{129}$ 129. $\frac{1}{130}$ 130. $\frac{1}{131}$ 131. $\frac{1}{132}$ 132. $\frac{1}{133}$ 133. $\frac{1}{134}$ 134. $\frac{1}{135}$ 135. $\frac{1}{136}$ 136. $\frac{1}{137}$ 137. $\frac{1}{138}$ 138. $\frac{1}{139}$ 139. $\frac{1}{140}$ 140. $\frac{1}{141}$ 141. $\frac{1}{142}$ 142. $\frac{1}{143}$ 143. $\frac{1}{144}$ 144. $\frac{1}{145}$ 145. $\frac{1}{146}$ 146. $\frac{1}{147}$ 147. $\frac{1}{148}$ 148. $\frac{1}{149}$ 149. $\frac{1}{150}$ 150. $\frac{1}{151}$ 151. $\frac{1}{152}$ 152. $\frac{1}{153}$ 153. $\frac{1}{154}$ 154. $\frac{1}{155}$ 155. $\frac{1}{156}$ 156. $\frac{1}{157}$ 157. $\frac{1}{158}$ 158. $\frac{1}{159}$ 159. $\frac{1}{160}$ 160. $\frac{1}{161}$ 161. $\frac{1}{162}$ 162. $\frac{1}{163}$ 163. $\frac{1}{164}$ 164. $\frac{1}{165}$ 165. $\frac{1}{166}$ 166. $\frac{1}{167}$ 167. $\frac{1}{168}$ 168. $\frac{1}{169}$ 169. $\frac{1}{170}$ 170. $\frac{1}{171}$ 171. $\frac{1}{172}$ 172. $\frac{1}{173}$ 173. $\frac{1}{174}$ 174. $\frac{1}{175}$ 175. $\frac{1}{176}$ 176. $\frac{1}{177}$ 177. $\frac{1}{178}$ 178. $\frac{1}{179}$ 179. $\frac{1}{180}$ 180. $\frac{1}{181}$ 181. $\frac{1}{182}$ 182. $\frac{1}{183}$ 183. $\frac{1}{184}$ 184. $\frac{1}{185}$ 185. $\frac{1}{186}$ 186. $\frac{1}{187}$ 187. $\frac{1}{188}$ 188. $\frac{1}{189}$ 189. $\frac{1}{190}$ 190. $\frac{1}{191}$ 191. $\frac{1}{192}$ 192. $\frac{1}{193}$ 193. $\frac{1}{194}$ 194. $\frac{1}{195}$ 195. $\frac{1}{196}$ 196. $\frac{1}{197}$ 197. $\frac{1}{198}$ 198. $\frac{1}{199}$ 199. $\frac{1}{200}$ 200. $\frac{1}{201}$ 201. $\frac{1}{202}$ 202. $\frac{1}{203}$ 203. $\frac{1}{204}$ 204. $\frac{1}{205}$ 205. $\frac{1}{206}$ 206. $\frac{1}{207}$ 207. $\frac{1}{208}$ 208. $\frac{1}{209}$ 209. $\frac{1}{210}$ 210. $\frac{1}{211}$ 211. $\frac{1}{212}$ 212. $\frac{1}{213}$ 213. $\frac{1}{214}$ 214. $\frac{1}{215}$ 215. $\frac{1}{216}$ 216. $\frac{1}{217}$ 217. $\frac{1}{218}$ 218. $\frac{1}{219}$ 219. $\frac{1}{220}$ 220. $\frac{1}{221}$ 221. $\frac{1}{222}$ 222. $\frac{1}{223}$ 223. $\frac{1}{224}$ 224. $\frac{1}{225}$ 225. $\frac{1}{226}$ 226. $\frac{1}{227}$ 227. $\frac{1}{228}$ 228. $\frac{1}{229}$ 229. $\frac{1}{230}$ 230. $\frac{1}{231}$ 231. $\frac{1}{232}$ 232. $\frac{1}{233}$ 233. $\frac{1}{234}$ 234. $\frac{1}{235}$ 235. $\frac{1}{236}$ 236. $\frac{1}{237}$ 237. $\frac{1}{238}$ 238. $\frac{1}{239}$ 239. $\frac{1}{240}$ 240.

an saçılımı , gözetimin rengi kahverengi (kahverengi gözetim)

merim.

Bir Haftanın
H

Bir iş de çok ders çalışıyorum. Her sabah ~~temiz spor yapıyorum.~~
Kısa telden sonra Tümen'e giderim ve Türkçe öğreniyorum.

Dinlenen sonra bir saat uyuyorum. Ondan uyanmadan önce öğle yemeği
yiyorum. Uyanmadan sonra dışarıya alışverişim ve arkadaşlarımla
alışma kolları futbol oynuyorum. Futbol dan sonra Akşam
yemeğini yiyorum. Bundan sonra ders çalışım ve ödevimi
yapıyorum. Hatta sonralar ^{temiz olurdu} temiz ediyorum. Fotoğrafçılıkla
pikniklere gidiyorum. Bazen haftamın günleri monoton geçiyor ve
sıkıcı geliyor. Hatta Sonra annemle konuşuyorum
ve derslerimi şimdi bitirip gidiyorum.

TÖMER

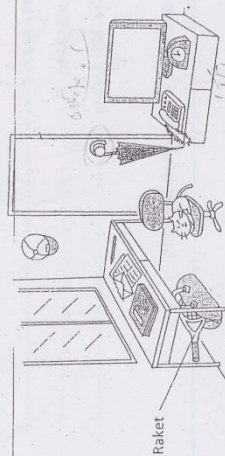
26

Adı, Soyadı: <i>Şeyda Abdullatif</i>	Ülkesi-Milliyeti: <i>Tajik</i>	Ana Dili: <i>Derice</i>
Smir / TÖMER No. : 14	Eğitim Dili: <i>Farsça-Derice</i>	

GAZİ ÜNİVERSİTESİ TÖMER

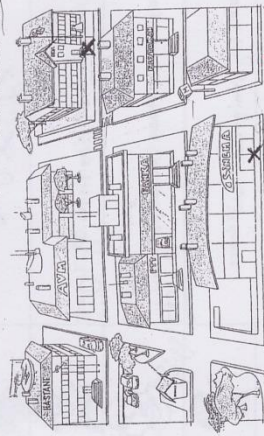
2014-2015 ÖĞRETİM YILI YAZMA DERSİ A1 KUR SINAVI SORULARI

A) Eşyalar nerede? Yazınız. (10P)

1. Kedi sendelwe u'stunde alir
2. Rakat Ganteng pindhech
3. ~~Telfon gadagun u'stunde dila~~
ma jang pindhech
4. Ganta An-Sa m m Altunda dila
5. Sapka Sulawar m-bat-Sikto

B) Aşağıdaki krokiye bakınız. Okuldan metroya nasıl gidiyorsunuz? Yazınız (5 P)

Ortadan şık Helele biroz g4. ilk caddesi ~~Sala den~~
dandiz g4 birinci caddenin yanına sinemaya
ilaşa.

$$\frac{83}{\text{---}} + 2 = \frac{85}{\text{---}}$$

İçerik / İçerik

Kız ve Erkek

Adı Soyadı : Nazlı Anver

15.04.2015

TÖMER Numarası : 2014036

Ülkesi: Irak

Ana dili- Egitim dili : Arapca

G.Ü. TÖMER

2014-2015 ÖĞRETİM YILI

T-2 SINIFI YAZILI ANLATIM DERSİ B-2 KURU SINAVI SORULARI

1. Resimler ve karikatürler de birer görsel metindir. Aşağıdaki görsel metnin ana düşüncesini ve konusunu yazınız. (20p)

Ana düşünce: İnsanlar her zaman kendilerine bir işik gösterip onun üzerinde yürümeyi tercih ederler ve bu halde gerçeklerden çok uzak olmak demektir ama mutlaka

Konu:

2. Aşağıdaki durumlarda hangi atazsüzü ya da deyimleri kullanırız? Kutucukları atazsüzü ve deyimlerden uygun olanlarını aşağıdaki boşluklara yerleştiriniz. (4x5 =20p)

- Büyümüş de küçülmüş.
- Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
- Terzi kendi söküğü düğümemez.
- Kendi düşen ağlamaz.
- Küplere binmek.

Hayal Gücü

Mutluluk kafamızda doğar. Karikatürdeki çok bunu ispat eder. Her şeye karşın o hâlâ olumlu şekilde düşünür.

İyimser bir insanı ve kötümser bir insanı iki ayrı kefeye koyup bir karşılaştırma yapabiliriz. Aynı koşullar altında iyimser bir insan kötümserden her zaman daha mutlu olacak. Çünkü bazen insan kendi kendine problemi buluyor ve onu çözmeye çalışıyor. İyimser bir insan daha rahat bir hayat yaşıyor çünkü her şeyi iyi olabileceğine inanıyor. Buna rağmen o da günlük hayatta bazı sıkıntılar yaşıyor ama her durumda bir çare bulmaya çalışıyor, işte fark o: kötümserin çaresindeki hayat, onun yüzünden kötü oluyor. Kötümser bir insan hem çareyi göremiyor hem de onu bulmak istemiyor.

Sonuç olarak, karikatürdeki çok hayalini dışırtmayan iyimserlerden biri. O, her zaman bir çare bulabilir ve duruma rağmen mutluluktan

$$97 + 3 = 100$$

Adı Soyadı : Ştefanük Nikita 15.04.2015
TÖMER Numarası : 2014139 B/2
Ülkesi: Roldova
Ana dili- Eğitim dili : Rusça/Rusya-İngilizce/Moldovca.

G.Ü. TÖMER

2014-2015 ÖĞRETİM YILI

T-2 SINIFI YAZILI ANLATIM DERSİ B-2 KURU SINAVI SORULARI

1. Resimler ve karikatürler de birer görsel metindir. Aşağıdaki görsel metnin ana düşüncesini ve konusunu yazınız. (20p)

10/ Ana düşüncesi: İlk önce, mutluluk kafamızda doğar. Her zaman iyimser olmamız lazımdır.

10/ Konu: Mutluluk

2. Aşağıdaki durumlarda hangi atasözü ya da deyimleri kullanırsınız? Kutucuktaki atasözü ve deyimlerden uygun olanları aşağıdaki boşluklara yerleştiriniz. (4x5 =20p)

- a. Büyümüş de küçülmüş.
- b. Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
- c. Terzi kendi söküğünü dikemez.
- d. Kendi düşen ağlamaz.
- e. Küplere binmek.

İlkin En Önemli Sorunu

İlkin en önemli sorunu elektriktir. Liberyadaki mevcut elektrik
sanatçıları, fabrikaları ve ticaret tesislerinin ihtiyacını yetmez.
Bir ailede elektrik 24 saatli kesilmez. Elektrik her zaman kesilir.

Bu sorun iç savaş nedeniyle çıktı. Savaş boyunca askerler

Liberyanın en büyük barajını bombalayp her şeyi yağmaladılar.

Bundan dolayı Şehrinde ve çevresindeki şehirlerde elektrik 14
gün kesildi. Bu dönemde şehirler ve şehirler sadece özel
generatörlerden elektrik kullanıyorlar.

Savaş bittikten sonra IMF yardımıyla barajımızı tamir

ediyoruz ve elektrik sorununu savaş yavaş çözüyoruz. Elektrik
şirketine göre 2016 yılında barajımız hazırlanacak ve her hafta
doğru elektrik fiyatlarını ödeyilecek.

15

3

Adı, Soyadı: Sam S. Sumo	TÖMER No.: 2014/48	Eğitim Dili: İngilizce
Sınıfı: T-11	Ülkesi-Milliyeti: Liberya	Anadili: Kpelece

15/04/2015

G.Ü. TÖMER

2014-2015 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

B2 KURU YAZMA DERSİ SINAVI

A. Aşağıdaki cümleleri doğru şekilde sıralayınız. (10 p.)

Bazı Binalarda Niçin Döner Kapı Vardır?

4 (2) Sirekli açılıp kapanan normal kapıdan ise içeriye rahatlıkla soğuk hava
girecektir.

3 (5) Böylece enerji tasarrufu sağlanmış olur.

1 (1) Ötellerde veya benzeri büyük binalarda genelde döner kapı kullanılır.

5 (4) Bu durumda binanın ısıtma sistemleri de ortam her soğuduğunda yeniden
çalışacaktır.

2 (2) Döner kapılar, sıcak havanın dışarı çıkmasını, soğuk havanın da içeri
girmesini engeller.

6 (4) Bu da fazladan enerji tüketimini demektir.

B. Aşağıdaki ifadeleri metindeki boşluklara doğru şekilde yazınız. (10 p.)

hatta	aynen	sadece	o yüzden	ama

Papağanların en büyük özelliği sesleri taklit etmeleridir. Çok sık duydukları kelimeleri
aynen söyleyebilirler. Ama söylediklerini kendileri anlayamazlar.
Sadece duydukları sesleri yansıtarak, zil ve telefon sesini bile taklit
edebilirler. Hatta evde papağan besliyorsanız sık sık kapının ve telefonun çaldığını
sanabilirsiniz.

1

Teknoloji ve Eğitim

39

35

Son yıllarda teknoloji insanların hayatlarında büyük değişim getirmiştir. İnsanlar 21 yüzyıla teknolojinin, özellikle bilgisayarların bir getirmesi bu söz geçmektedir. İnsanlar her şeyi teknoloji ile yapıyorlar. Bazı insanlar teknolojiyi sadece hayat hayat değil gibi kullanıyor. Teknoloji her alanda kullanılıyor. Onlardan biri eğitimiştir. Eğitimde teknolojiyi kullanmanın önemli yararları var. Öğretmenler öğrencileri dersleri başka başka birer acısıyla anlatıyor. İyi öğretilenler ilginç ve eğlenceli dersler istiyorlar. Bu yüzden internetle video, resim ve müzik ile ders yapabilir. Öğretmenler için tahtadan tüm dersleri yazmak çok zor ve büyük problem. Ama teknoloji eğitiminde öğretmenler öğrencilerle video dersleri yapıyorlar. Öğretmenler atıyor öğrenciler video dersleri izliyorlar. Sadece anlamadıkları şeyleri soruyorlar. Bu video ders hem öğrenciler için hem de öğretmenler için güzel bir şey oluyor. Her şeyde olduğu gibi var, olumsuz şey de var. Bence teknolojiyi doğru kullanmak sonra insanlar doğru konuşmayı ve kendini doğru ifade etmeyi unutmuyorlar. Bir öğretmene teknoloji videolarla insanlar ve çocuklar daha tembel oluyor. Matematik bilgisayarda bir tık tıklayınca doğru cevap veriyor. Bu çocuklar için olumsuz bir şey öğrenmelerine sonucunda kendi ilgisizliği daha çok zengin veriyor.

Adı, Soyadı: Başarıoğlu Hüseyin	TÖMER No.: 2014011	Eğitim Dili: İngilizce
Sınıf: 7-6	Ülkesi-Milliyeti: Türkiye	Anadili: İngilizce

15.04.2015

G.Ü. TÖMER

2014-2015 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI B2 KURU YAZMA DERSİ SINAVI

A. Aşağıdaki cümleleri doğru şekilde sıralayınız. (10 p.)

Bazı Binalarda Nüçin Döner Kapı Vardır?

- (1) Sürekli açılıp kapanan normal kapıdan ise içeriye rahatlıkla soğuk hava girecektir.
- (2) Böylece enerji tasarrufu sağlanmış olur.
- (3) Otellerde veya benzeri büyük binalarda genelde döner kapı kullanılır.
- (4) Bu durumda binanın ısıtma sistemleri de ortam her soğuduğunda yeniden çalışacaktır.
- (5) Çünkü döner kapılar, sıcak havanın dışarı çıkmasını, soğuk havanın da içeri girmesini engeller.
- (6) Bu da fazladan enerji tüketimi demektir.

B. Aşağıdaki ifadeleri metindeki boşluklara doğru şekilde yazınız. (10 p.)

hatta	aynen	sadece	o yüzden	ama

Papağanların en büyük özelliği sesleri taklit etmeleridir. Çok sık duydukları kelimeleri aynen söyleyebilirler. Ama sadece duydukları sesi çıkarırlar. Hatta zil ve telefon sesini bile taklit edebilirler. O yüzden evde papağan besliyorsanız sık sık kapının ve telefonun çaldığını sanabilirsiniz.

10

Küresel Isınma

Günümüzde dünyanın çoğu ülkelerde mevsimler eskiden çok farklı oldu. Bilim adamlarının araştırmalarına göre bu durum daha kötü olmak üzere. Bu yüzden bazıları dünyanın yok olacağını sanıyorlar. Ama bunun gerçek sebebi ne? ve neyi yapmamız lazım?

Dünyamızı tehdit eden faktörler bunlar: Çok fazla sanayileşme, fazla doğal kaynakların tüketmesi hava kirliliği vb. Bunlar yüzünden ~~çok~~ mevsimler değişiyor. Mesela kışın hava oldukça soğuk, yazın çok sıcak ve yağmur çok yağdığı için bazı yerlerde sel oluyor. Bir de bazen mevsimler daha fazla sürüyor. Mesela kış üç ay sürücekken dört ya da beş ay sürüyor. Böylece doğal denge yok olur. O zaman yer ısınır.

Bilim adamlarına göre problemler çok çözümler var. Mesela çok enerji tüketmemek, toplu taşıma araçlarını kullanmak bizim dünyamız ve yaşamımız için çok faydalı olabilir.

Sonuç olarak dünyanın en önemli sorunu Küresel ısınma olduğuna ~~şüphesiz~~ inanıyoruz. Yaşamımızı uzun zaman için sürdürülebilir çalışmalız.

40

Adı Soyadı: <u>Çağrıhan Çelikkaya</u>	Eğitim Dili: <u>Fransızca / İngilizce</u>
Numara: <u>2014129</u>	Anadili: <u>Lombard (Fang)</u>
Ülkesi: <u>Fransa</u>	
Smif: <u>T-06</u>	

15.04.2015

80

G.Ü. TÖMER

2014-2015 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

B2 KURU YAZMA DERSİ SINAVI

A. Aşağıdaki cümleleri doğru şekilde sıralayınız. (10 p.)

Bazı Binalarda Niçin Döner Kapı Vardır?

☒ Sürekli açılıp kapanan normal kapıdan ise içeriye rahatlıkla soğuk hava girecektir.

☒ Böylece enerji tasarrufu sağlanmış olur.

(1) Otellerde veya benzeri büyük binalarda genelde döner kapı kullanılır.

☒ Bu durumda binanın ısıtma sistemleri de ortam her soğuduğunda yeniden çalışacaktır.

☒ Çünkü döner kapılar, sıcak havanın dışarı çıkmasını, soğuk havanın da içeri girmesini engeller.

☐ Bu da fazladan enerji tüketimini demektir.

B. Aşağıdaki ifadeleri metindeki boşluklara doğru şekilde yazınız. (10 p.)

hatta	aynen	sadece	o yüzden	ama

Papağanların en büyük özelliği sesleri taklit etmeleridir. Çok sık duydukları kelimeleri aynen söyleyebilirler. Ama söylediklerini kendileri anlayamazlar. Sadece duydukları sesi çıkarırlar. Hatta zil ve telefon sesini bile taklit edebilirler. O yüzdende papağan besliyorsanız sık sık kapının ve telefonun çaldığını sanabilirsiniz.

10

15.04.2015

72

G.Ü. TÖMER
2014-2015 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
B2 KURU YAZMA DERSİ SINAVI

A. Aşağıdaki cümleleri doğru şekilde sıralayınız. (10 P.)

Bazı Binalarda Niçin Döner Kapı Vardır?

4 (5) Sirekli açılıp kapanan normal kapıdan ise içeriye rahatlıkla soğuk hava girecektir.

3 (4) Bence enerji tasarrufu sağlanmış olur.

(1) Otellerde veya benzeri büyük binalarda genelde döner kapı kullanılır.

5 (3) Bu durumda binanın ısıtma sistemleri de ortam her soğuduğunda yeniden çalışacaktır.

✓ (2) Çim kök döner kapılar, sıcak havanın dışarı çıkmasını, soğuk havanın da içeri girmesini engeller.

(6) Bu da fazladan enerji tüketimini demektir.

B. Aşağıdaki ifadeleri metindeki boşluklara doğru şekilde yazınız. (10 P.)

hayla	ayrık	sadece	o yüzden	ayla

Papağanların en büyük özelliği sesleri taklit etmeleridir. Çok sık duyduktan kelimeleri aynen söyleyebilirler. ayna söylediklerini kendileri anlayamazlar. Sadece duydukları sesi çıkarırlar. hatta zil ve telefon sesini bile taklit edebilirler. O yüzden papağan besliyorsanız sık sık kapının ve telefonun çağrısını sanabilirsiniz.

10

1

Rim şimşide Trafik Yoğunluğu. Yazık Anlatır.

28

21/11/11

Küçükken ülümünde doğru büyük meşin ün-
mü şehir içinde trafik yoğunluğunu hiç görmedim.
2008. yıl ülümünde en fazla trafik yoğunluğunu
gördüm. her alanda ve her ülümünde ülümünde ülümünde
bir, fazla ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde
biri her kollarınıyordu

Günden güne arabalar ülümünde ülümünde ülümünde
insaatlar ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde
ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde
sorunları ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde

Örneğin ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde
bu sorunun sebeplerini ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde
teşkil ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde

Bence bu sorunları ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde

ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde

2. Benzin ve yakıtın fiyatları ülümünde ülümünde ülümünde

ve ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde

4. Her bir arabadan ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde

5. ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde ülümünde

hataya göre yada göre göre araba sürmeli.

beni bu yataktaki bir kaç

Adı Soyadı: Rayka Asadi

05.03.2015

TÖMER Nu :

Sınıfı : T10

Ülkesi / Milliyeti: İRAN

Eğitim Dili:

Anadili: Farsça

82

G.Ü. TÖMER

2014-2015 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

B1 KURU YAZMA DERSİ SINAVI

- 1) Aşağıda ki'nin ve -DA'nın yazımıyla ilgili bazı yanlışlar vardır. Yazım yanlışlarını düzeltiniz ve cümleyi tekrar yazınız. (6x2=12 puan)

- 1) Pazarda ki sebze ve meyveler markette kilerden daha taze.
2) Arkadaşımda o kadar kilo almış ki onu tanımak çok zor oldu.
3) Bugün okul da tatili varmış, yarında okullar tatil olacaktı.
4) Senin yurttaki oda arkadaşın çok kibirli, benim ki çok şükür değil.
5) Saat 5'ta nerede buluşacağız?
6) TÖMER'deki arkadaşlarımla sık bir restoranda yemek yedik.

- 2) Aşağıdaki cümleleri doğru şekilde tamamlayınız. (6x3=18 puan)

- 1) Şoförün aşırı hız yapması yüzünden... arabana çarptı.
2) Kemal, gelecekte iyi bir doktor olmak için... ders çalışıyor.
3) Bazen çok sinirli bir insan oluyorum ancak... kalbim bastır... benden üzülme!
4) Hızlıca evden çıkıp... gitti.
5) Ben üniversiteyi bitirdikten... evleneceğim.
6) Karar veremiyorum, hem... kırmızı ayakkabıyı alacağım hem... de... beyazı.

- 3) Aşağıdaki paragrafi kutudaki sözcüklerle doğru şekilde doldurunuz. (5x3=15 puan)

hâlâ / artık / nedeniyle / iste- / ilgilen-

Ben çocukluğumdan beri kayak sporuyla ilgileniyorum. Ancak geçen kış talihsiz bir kaza geçirdim. Kayaklarımdan biri ayağımdan çıktı ve metrelerce yerde sürüklendim. Ayağım kırıldı. Ama hâlâ bu sporu çok seviyorum. Adrenalin nedeniyle bu sporu bırakmayı asla düşünmüyorum, devam edeceğim. Sadece artık daha dikkatli olacağım. Çünkü sağlıklı ve uzun bir hayat yaşamak istiyorum.

- 4) Aşağıdaki konuyla ilgili bir kompozisyon yazınız. (55 puan)

- Aşağıdaki aktivitelerden hangileri ilginizi çeker? Bu aktivitelerden 3 tanesini seçiniz. Niçin bu aktiviteleri seviyorsunuz? 3 paragraflık bir kompozisyon yazınız.

dağa tırmanmak, seyahat etmek, ata binmek, dalış, yüzmek, balık tutmak, resim yapmak, müzik aleti (enstrüman) çalmak, sinemaya gitmek, alışveriş yapmak, spor yapmak, kitap okumak, piknik yapmak, müzeleri gezmek, kursa gitmek (dil kursu, resim kursu, yemek kursu vb.), fotoğraf çekmek, bilgisayar oynamak, internet kullanmak

Yüzmek, Piknik yapmak, sinemaya gitmek.

Ben yüzmeyi çok seviyorum. Çünkü yüzmek hem stres gider hem de bir kobil. Ben o zaman ki yüzüyordum gençim kişisi ediyordum yüzmek her zaman masaj gibi bir ve geçekten hem rahat hem de insanın ruhu rahat ediyordu.

Hayatımda en güzel şey piknik yapmaktır. Çünkü

Piknikte özgür yaşarız amahebet ediyorduk çocuk yaşarız.

ve dinleniyoruz. Bence Piknik yapmak stresi bizden

uzaklanıyor ki bu hem daha keyifli yaşamaya yardım

ediyor hem de uzun ömürle yaşamayı yapıyor.

Sinemaya gitmek sadece arkadaşlarımla seviyorum

Çünkü sinemada aileyle özgür değilim O zaman ki

Adı Soyadı: <u>Mehmet Hakan</u>	TÖMER No: <u>2014 266</u>	Eğitim Dili: <u>İngilizce</u>
Sınıf: <u>T-7</u>	Ülkesi/Milliyet: <u>Güney Afrika</u>	Ana Dili: <u>?</u>

20.03.2015

G.Ü. TÖMER

2014-2015 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

B1 KURU YAZMA DERSİ SINAVI

1. Aşağıdaki boşlukları uygun şekilde doldurunuz. (6x2= 12 puan)

-meden önce (2) -maka -dikten sonra -mak için -madan

• Aşamam yemek yedik dikten sonra televizyon izledim.

• Her sabah okula gitmeden önce kahvaltı ederim.

• Sebze ve meyve almak için manava gittim.

• Sinava gitmeden önce ders çalıştım.

• Türkiye dersleri her geçen gün zorlaşmakta.

• Ödevlerinizi yapmadan önce derse gelmeyin.

2. Aşağıdaki cümleleri doğru şekilde sıralayınız. (8x2=16 puan)

6. Yavrusuna bağırma çağırma aşağıya doğru hızla uçmuş. Tiki yavru kartal almak istemiş ancak anne tiki yavrusunu almadan tikiyi kapmış.

4. Anne kartal o sırada geri dönmüş. Yavrusunun yuvadan ayrıldığını görmüş ve çok korkmuş. Tiki buşkin gözleriyle yavrusunu aşağıya beklemiş. Anne kartal bunu görmüş ve çok sinirlenmiş.

3. Kurnaz tiki gezinirken yavru kartalığormuş, ama yavru çok yükseklerde olduğu için orna yetişememiş.

Sunu, kandırıyorum da aşağıya indireyim, bir güzel karımı doyurayım demiş.

Aşağıdan seçilmiştir:

8. Yüksekliği yükselmiş tikiyi aşağıya bırakmış. Tiki kayalara çarpıp ölmüş. Kartal yavrusuna geri dönmüş.

1. Bir varmış bir yokmuş, bir dağın zirvesinde bir çift kartal ve bir de bu kartalların yavrusu varmış. Anne kartal ve baba kartal yavrularını hiç yalnız bırakmazmış.

"Ececeey yavru kartal aşağıya in de seni babama götürüymü!"

Songül Ailen,

(1. kez) atıcatt. (2. kez) Sire Antacıdan bir notuup yazıyordum.

ilk bahar başladı. (3. kez) Antacıdan ve Eş mevsim.

biçti. Alınış süresi Ankara biraz sıkıcı oldu. Çünkü iher

ay önceden Sındıye kadar hiç yazdım. (4. kez) Babama

ve kardeşim nasıl gidiyor? Güney Afrikayı çok seviyorum.

(5. kez) Türkiye'de çok insanlar sok kibar ve cömert. İlk

defa gelince, kardeş bama yadım etti. Ben bir

yunusla kalıyordum. Yabancılarla oturuyordum. Antacıdanla

(6. kez) çok çok baharlı ve alçak yemeyi yeriz. Hafta

sonları (7. kez) futbol oynarız. (8. kez) Türkiye sok zor

başım için, bu yüzden onlar (9. kez) Tanıyıyorlar.

Bir ay sonra (10. kez) çok iyi (11. kez) alabilir. Bazen spor salonuna

giderim, orada (12. kez) güreş yapıyorum. Antacıdan

(13. kez) Ankara e çevresinde sok (14. kez) gidiyoruz.

Uat Zaman Zaman hafta sonları (15. kez) gidiyoruz.

Gidiyoruz (16. kez) şimdi. Beni bir notuup yazacağım.

(Sana) Sizin Özgür Öglünüz.

Muhacir

Adı Soyadı: DESTA Ndumwimana

05.03.2015

TÖMER Nu :

Sınıfı : 110

Ülkesi / Milliyeti: Burundi

Eğitim Dili: Kinyunda

Anadili: Bugumbura

G.Ü. TÖMER

2014-2015 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

B1 KURU YAZMA DERSİ SINAVI

- 1) Aşağıda ki'nin ve -DA'nın yazımıyla ilgili bazı yanlışlar vardır. Yazım yanlışlarını düzeltiniz ve cümleyi tekrar yazınız. (6x2=12 puan)

1. Pazarda ki sebze ve meyveler markette kilerden daha taze.
Pazarda k. sebze ve meyveler markette kilerden daha taze
2. Arkadaşımda o kadar kilo almış ki onu tanımak çok zor oldu.
Arkadaşımda o kadar kilo almış ki onu tanımak çok zor oldu
3. Bugün okul da kar tatili varmış, yarında okullar tatil olacakmış.
Bugün okul da kar tatili varmış, yarında okullar tatil olacakmış
4. Senin yurtta ki oda arkadaşın çok kibirli, benim ki çok şükür değil.
Senin yurtta ki oda arkadaşın çok kibirli, benim ki çok şükür değil
5. Saat 5'te nereda buluşacağız?
Saat 5'te nereda buluşacağız?
6. TÖMER'deki arkadaşlarımla sık bir restoran da yemek yedik.
TÖMER'deki arkadaşlarımla sık bir restoranda yemek yedik

- 2) Aşağıdaki cümleleri doğru şekilde tamamlayınız. (6x3=18 puan)

1. Şoförün aşırı hız yapması yüzünden... oldu
2. Kemal, gelecekte iyi bir doktor olmak için... çok çalışkan
3. Bazen çok sinirli bir insan oluyorum ancak... çok iyi
4. Hızlıca evden çıkıp... gidiyorum
5. Ben üniversiteyi bitirdikten... iş... yapacak
6. Karar veremiyorum, ne... kırmızı ayakkabıyı alacağım ne... beyazı.

$$86 + 3 = 89$$

Adı Soyadı : Safaa Ramadan

13.11.2014

TÖMER Numarası : 2014004

Ülkesi: İngiltere

Ana dili- Eğitim dili : İngilizce

G.Ü. TÖMER

2014-2015 ÖĞRETİM YILI

T-2 SINIFI YAZILI ANLATIM DERSİ A KURU SINAVI SORULARI

1. “-Dan önce, -Dan sonra, -mAk istemek, -a/e kadar” ifadelerini cümlelerdeki boşluklara uygun şekilde yerleştiriniz. (10x2=20p)

- Çok kilo aldım. Zayıflamak istiyordum. ✓
- Türkiye’de çocuklar, üniversiteden sonra X liseye giderler.
- Dün çok üzgündüm. Sabaha kadar ✓ ağladım.
- Şimdi dersim var ama ders ten sonra ✓ seni ararım.
- Annemi çok özledim. Cezayir’e gitmek istiyordum. ✓
- Sokakta köpek vardı. Bu yüzden eve kadar ✓ koştum.
- Dün akşam yediden gece on ikiye kadar ✓ kitap okudum.
- Çok yorgunum. Uyumak istiyordum. ✓
- Öğleden önce ✓ görüşelim. Çünkü öğlen birden akşam altıya kadar ✓ dersim var.

2. Aşağıdaki görsellere uygun notlar yazınız. (2x5=10p)

- Ay, ^Ddünyanın uydusudur. Dünya'nı 1
- Zeynep'i tanıyor musun? Zeynep'i 1
- Bu oda hiç ^ggüneş almıyor. güneş. ✓
- Sanırım siz Arap'sınız. Arap'sınız ✓
- Kardeşim ağaçtan düşmüş. ağaçtan ✓

- 16/ 6. Okumak için Ankara'ya geldiniz ancak yurtta yer yok. Bir arkadaşınız Ankara'da evde yaşıyor, siz de bir hafta onunla kalmak istiyorsunuz. Ona bir elektronik posta yazın ve durumunuzu anlatın. (20p)

Merhaba,

Çok zaman oldu seni görmedim,
 Seni çok özledim ama üzgün olma çünkü
 gelecek hafta ben Ankara'ya geleceğim
 okumak için. Nourciğim bilmeyorum nasıl
 başlayacağım ama yurdun listesi halâ
 çıkmadı ayrıca benim akrabam Ankara'da
 yok, benim arkadaşım orada tek sensin
 lütfen Nourciğim bana bir hafta
misafir kabul eder misin?
 elen

sevgili Safa

Başarılar☺

Okt. Esra KANMAZ

$$81 + 2 = 83$$

Adı Soyadı : Abdallah Suleman

13.11.2014

TÖMER Numarası : 2014 230

Ülkesi: Ghana

Ana dili- Eğitim dili : İngilizce

G.Ü. TÖMER

2014-2015 ÖĞRETİM YILI

T-2 SINIFI YAZILI ANLATIM DERSİ A KURU SINAVI SORULARI

1. “-Dan önce, -Dan sonra, -mAk istemek, -a/e kadar” ifadelerini cümlelerdeki boşluklara uygun şekilde yerleştiriniz. (10x2=20p)

- Çok kilo aldım. Zayıflamak istiyorum. ✓
- Türkiye’de çocuklar, üniversite den önce. ✓ liseye giderler.
- Dün çok üzgündüm. Sabah a kadar. ✓ ağladım.
- Şimdi dersim var ama ders. ten sonra. ✓ seni ararım.
- Annemi çok özledim. Cezayir’e gitmek istiyorum. ✓
- Sokakta köpek vardı. Bu yüzden ev den önce. ✓ koştum. X
- Dün akşam yediden gece on iki ye kadar. ✓ kitap okudum. ✓
- Çok yorgunum. Uyumak istiyorum. ✓
- Öğle den sonra. X görüşelim. Çünkü öğlen birden akşam altı ya kadar. ✓ dersim var. ✓

2. Aşağıdaki görsellere uygun notlar yazınız. (2x5=10p)

1. ✓ Geçmiş olsun!
Allah şifa versin!

- Ay, dünyanın uydusudur. Dünyanın ✓
- Zeynep'i tanıyor musun? Zeynep'i ✓
- Bu oda hiç Güneş almıyor. güneş ✓
- Sanırım siz Arapsınız. Siz X
- Kardeşim ağaçdan düşmüş. ağaçtan ✓

6. Okumak için Ankara'ya geldiniz ancak yurtta yer yok. Bir arkadaşınız

16/ Ankara'da evde yaşıyor, siz de bir hafta onunla kalmak istiyorsunuz. Ona bir elektronik posta yazın ve durumunuzu anlatın. (20p)

Sevgili Arkadaşım,

Nasılsın? iyi misin? ?

Ankara'dayım? Hafta önce

geldim fakat yurtta yer yok.

Sizin eviniz baş mekân (oda) var mı?

Çünkü bir hafta seninle

kalmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

mekân / oda

Başarılar☺

Okt. Esra KANMAZ